MONUMENTA LINGUAE SLAVICAE DIALECTI VETERIS

FONTES ET DISSERTATIONES

Seriem condiderunt

Rudolf Aitzetmüller · Josef Matl · Linda Sadnik

nunc edendam curat

Eckhard Weiher

TOM. *LI

DIE GROSSEN LESEMENÄEN DES METROPOLITEN MAKARIJ

HERAUSGEGEBEN UNTER DER LEITUNG VON

ECKHARD WEIHER

Mai

BAND 1

WEIHER – FREIBURG I. BR.

2007

DIE GROSSEN LESEMENÄEN DES METROPOLITEN MAKARIJ

USPENSKIJ SPISOK

ВЕЛИКИЕ МИНЕИ ЧЕТЬИ МИТРОПОЛИТА МАКАРИЯ

УСПЕНСКИЙ СПИСОК

HERAUSGEBER

Eckhard Weiher (Slavisches Seminar der Universität Freiburg i. Br.)
S. O. Šmidt (Archäographische Kommission der Russischen Akademie der Wissenschaften)
A. I. Škurko (Staatliches Historisches Museum Moskau)

ИЗДАТЕЛИ

Экхард Вайер (Славянский семинар Фрайбургского университета)
А. И. Шкурко (Государственный Исторический Музей)
С. О. Шмидт (Археографическая комиссия РАН)

1. – 8. Mai
1 – 8 мая

herausgegeben unter Mitarbeit von

TH. DAIBER, V. HALAPATS, F. KELLER, N. KINDERMANN, N. A. KOBJAK, CH. KOCH, L. M. KOSTJUCHINA, E. MAIER, T. MOSTROVA, U. MÜLLER, A. I. PLIGUZOV, E. I. SEREBRJAKOVA, É. V. ŠUL'GINA, CH. VOSS, H. WARKENTIN, E. WEIHER

Текст подготовили

Э. ВАЙЕР, Х. ВАРКЕНТИН, В. ГАЛАПАЦ, Т. ДАЙБЕР, Ф. КЕЛЛЕР, Н. КИНДЕРМАНН, Н. А. КОБЯК, Л. М. КОСТЮХИНА, К. КОХ, Э. МАЙЕР, Т. МОСТРОВА, У. МЮЛЛЕР, А. И. ПЛИГУЗОВ, Е. И. СЕРЕБРЯКОВА, К. ФОСС, Э. В. ШУЛЬГИНА

KRITISCHER APPARAT

КРИТИЧЕСКИЙ АППАРАТ

WEIHER – FREIBURG I. BR.

2007

Gedruckt mit Unterstützung der Deutschen Forschungsgemeinschaft

Für die altkyrillischen Buchstaben wurden die Schriften "MethodThin" und "MethodThinSuper" verwendet, die die Firma MacCampus / Kempgen, Bamberg, eigens für dieses Projekt entwickelt hat.

Gedruckt auf alterungsbeständigem Papier

Druck: Hubert & Co., Göttingen
Printed in Germany
ISBN 978 - 3 - 921940 - 46 - 8

INHALT

Einleitung

Zu jedem der einzelnen Teilbände unserer Edition der Texte für den Monat Mai der „Großen Lesemenäen des Metropoliten Makarij (Uspenskij spisok)“ erscheint als separat ausgebundener Anhang ein Band mit dem kritischen Apparat zu den abgedruckten Texten. Die Seitenziffern dieses Bandes sind mit einem Asteriskus versehen. Der kritische Apparat ist in der Reihenfolge der Kolumnen der Handschrift angeordnet, wobei jede Kolumne genannt wird, auch in den relativ seltenen Fällen, in denen es keine Anmerkung zu einer Kolumne gibt, dann jedoch mit dem Zusatz „keine Anm(erkung)“. Die Überschriften der einzelnen Textstücke werden teilweise gekürzt – wiederholt, hierauf, soweit vorhanden bzw. ermittelt, die entsprechenden griechischen und / oder lateinischen Texte, sowie die berücksichtigten slavischen Parallelen genannt. Nicht aufgeführt sind hier die Fassungen der VMČ von Sof. (= Sofijski spisok) und Car. (= Carskij spisok), die durchgehend mit Usp. (= Uspenskij spisok) verglichen wurden. Schließlich werden zu einigen Texten Literaturhinweise gegeben.

Die in den Handschriften gerötelten Grapheme werden im kritischen Apparat – anders als im Textteil – nicht durch Fettdruck hervorgehoben.

Die Angaben von den in Parallelhandschriften unterschiedlichen Lesarten beschränken sich auf solche, die man als Makrovarianten bezeichnen könnte: lexikalische und grammatische Unterschiede, Verschreibungen, Umstellungen von Sätzen, Satzteilen, einzelnen Wörtern, Streichungen, Auslassungen, Zusätze (einschließlich der Wörter, die in Usp. offenbar ausgelassen wurden) sowie Randglossen. Nicht aufgenommen werden die Unterschiede zwischen abgekürzten und nicht abgekürzten oder verschieden abgekürzten Wörtern, es sei denn, daß die abgekürzte Form mehrere Deutungen zuläßt (z. B. глⷡа҇ für главa oder главъ).

Orthographische und phonetisch-orthographische Varianten bleiben weitgehend unberücksichtigt. Unterschiede im Vokalismus sind, von wenigen Ausnahmen abgesehen, nur dann verzeichnet, wenn sie nicht auf späterer ostslavischer Lautentwicklung bzw. Schreibung beruhen, z. B. *gi*, *ki* gegenüber früherem *gy*, *ky*, *cy* für *ci* oder *o* für *ъ* (oder umgekehrt) und *e* für *ь*, *e* für *ě*. Zu den Ausnahmen gehört der Wechsel von *ě* und *i*, weil dieser eventuell Rückschlüsse auf den Anteil von Schreibern aus dem nordgroßrussischen Dialektgebiet erlaubt. Weiterhin zählen dazu die Fälle, in denen aufgrund der ostslavischen lautlichen Entwicklungen oder Schreibergewohnheiten mißverständliche Formen entstanden sind wie z. B. *tož(d)e* für *tъž(d)e, ono* statt *onъ* oder *mene* statt *mьne* („geringer“). Wenn keine der Handschriften die zu erwartende Form zeigt, wird im Kommentar darauf hingewiesen, daß z. B. *-o-* bzw. *-o* als maskuline (und nicht neutrale) Formen aufzufassen sind, wenn Usp. die mißverständliche Lesart aufweist, eine oder mehrere Parallelhandschriften die eindeutige Form bietet, wird auf sie mit „lies“ verwiesen und die Form nach der Schreibung der erstgenannten zitiert.

Stehen einer Lesart in Usp. gleiche Varianten in mehreren verglichenen Handschriften gegenüber, werden zuerst die Handschriften Sof. (= Sofijskij spisok) und Car. (= Carskij spisok), und zwar in dieser Reihenfolge und in der Schreibung von Sof. zitiert, hierauf gegebenenfalls weitere Parallelhandschriften mit ihren Sigeln, die im Vorspann zu den einzelnen Textabschnitten genannt sind. Lesarten, die in allen verglichenen Handschriften gemeinsam von denen in Usp. abweichen, werden als „rell.“ (= reliqui „die übrigen [Kodices]“) bezeichnet und in der Schreibung von Sof. zitiert.

Besonderheiten in der Ausführung einzelner Grapheme, wie das ѻ, das in dem Wort ѻкресть oft mit einem Kreuz gefüllt ist, und das ebenfalls anlautende mit einem Punkt gefüllte ѻ oder das mit je einem Punkt gefüllte doppelte oo in dem Wort ѻкѻ, bleiben wie im Textteil auch im kritischen Apparat unberücksichtigt.

Auf die Reflexe von Nasalwechsel, die auf eine in der Überlieferung vorangehende mittelbulgarische Handschrift zurückzuführen sind, wird nur sehr knapp eingegangen, so besagt z. B. „-ѹ aufgrund von Nasalwechsel“, daß für die Endung etymologisch gesehen der ostslavische Reflex eines vorderen Nasalvokals (je nach Umgebung und Schreibung -ѧ, -а oder -ꙗ) zu erwarten wäre, oder „-ѧ aufgrund von Nasalwechsel“, daß für die Endung etymologisch gesehen der ostslavische Reflex eines hinteren Nasalvokals (je nach Umgebung und Schreibung -ѹ oder -ю) zu erwarten wäre.

Nur im Apparat zum Text von Usp. wurden die Zeichen vermerkt, die sich an vielen Stellen am Rand der Reden des Athanasios gegen die Arianer finden (80d 1ff.). Zum geringeren Teil handelt es sich um Kreuze und Punkte, zum größeren Teil um kleine Kreise, die aus zwei mit ihrer offenen Seite gegeneinandergestellten, bisweilen etwas in der Senkrechten verschobenen Halbkreisen bestehen, von denen der eine in Zinnober gehalten sein kann. Diese Markierungen weisen auch die anderen bei diesem Text mit Usp. verglichenen Handschriften auf, unterscheiden sich aber durch ihre Zahl und genaue Position zu den Textzeilen, was man nur sehr umständlich hätte beschreiben können.

Mit den Symbolen „+“ und „>“ wird im kritischen Apparat ein Mehr bzw. Weniger an Wörtern oder Textstücken in den slavischen Parallelhandschriften oder den berücksichtigten griechischen und lateinischen Texten gegenüber dem abgedruckten Text von Usp. bezeichnet, ohne daß damit etwas über die mutmaßliche Vorlage des Schreibers gesagt ist. Überhaupt wird der Leser bei der Bewertung der Varianten eine große Zurückhaltung bemerken. Vielfach bleiben die Varianten ebenso wie bei übersetzten Texten die Differenzen gegenüber den in Frage kommenden griechischen und lateinischen Vorlagetexten unkommentiert. Mehrere Gründe sind hierfür zu nennen: Die Texte in den VMČ gehören fast alle zu den jüngsten Gliedern einer in vielen Fällen hunderte von Jahren zurückreichenden Überlieferungskette, und es wäre methodisch völlig verfehlt, sie als Grundlage für irgendeine Art historisch-kritischer Edition zu betrachten. Auch wenn des öfteren punktuell auf fehlerhafte oder auf Textstellen aufmerksam gemacht wird, die die als ursprünglich anzunehmende Gestalt nicht bewahrt haben, – worunter sich solche finden, die schon für das Original anzunehmen sind, und solche, die erst im Verlauf der Überlieferung in den Text gelangt sein dürften –, besteht das Ziel nicht darin, die Urfassung oder den möglicherweise einmal existenten Archetypus einer der Texte als Gesamtheit zu rekonstruieren oder hierfür auch nur eine Vorarbeit zu leisten. Denn die Konstitution / Rekonstruktion *von Texten* erscheint uns nur für den nicht (sprach)wissenschaftlichen Gebrauch, z. B. für Lehrzwecke, als akzeptabel, dort sogar als sehr sinnvoll und unumgänglich.*

Das Hauptanliegen unserer Edition besteht in der Dokumentation dessen, was in den drei Versionen der VMČ überliefert ist. Der Vergleich mit slavischen Parallelhandschriften ist ebenso als vorläufige und unvollständige Ergänzung zu betrachten wie die Hinweise auf Unterschiede zu den Vorlagen übersetzter Texte und auf Besonderheiten der Übersetzung.

Bei den aus dem Griechischen oder Lateinischen übersetzten Texten kommt bei der Kommentierung als weiteres Problem hinzu, daß die Vergleichstexte ihrerseits eine lange Überlieferungsgeschichte hinter sich haben und sie uns nur entweder in einer zufälligen Auswahl von (abgedruckten) Handschriften oder in Form von rekonstruierten Texten zur Verfügung stehen. Die überlieferten Handschriften, die der Vorlage des slavischen Übersetzers am nächsten stehen, spielen bei den Rekonstruktionen in der Regel, wenn überhaupt, nur eine marginale Rolle. Sie lassen sich auch kaum anhand der Variantenangaben in den Editionen ermitteln, sondern können erst nach Durchsicht des gesamten überlieferten Handschriftenmaterials bestimmt werden. So wäre es beispielsweise fragwürdig, eine Lesart богъ in der abgedruckten Handschrift, der in den anderen Handschriften господь und in der Edition des griechischen Textes nur *κύριος* gegenübersteht, mit „lies господь“ zu kommentieren. In anderen Fällen kann eine solche Kommentierung durchaus berechtigt sein.

Die Zitate aus griechischen Quellen sind in griechischer Schrift, die aus lateinischen Quellen in lateinischer Kursivschrift geschrieben, wodurch die Hinweise „gr.“ bzw. „lat.“ vor den Zitaten entbehrlich sind. Sie machen auf Besonderheiten im Verhältnis zum slavischen Text aufmerksam, weisen auf Differenzen (teils durch das Zeichen „≠“ [= ungleich] hervorgehoben) hin oder dienen der Bestätigung und Erläuterung ungewöhnlicher Übersetzungen.

Bei Hinweisen auf Varianten zu den griechischen und lateinischen Texten werden die in den zitierten Ausgaben verwendeten Handschriftensigel übernommen.

Die Varianten innerhalb von Usp., die dort auftreten, wo ein Text ein zweites Mal erscheint (jedoch auf eine andere slavische Vorlage als der erste zurückgeht), werden nur relativ geboten, d.h. im Kommentar zum zweiten Text vermerkt. Aus zeitlichen Gründen konnte ein genauer Vergleich nur bei einigen zweimal vorkommenden Texten durchgeführt werden. Bei den übrigen (teils auch dreimal aufgenommenen) Paralleltexten muß es dem Leser überlassen bleiben. Die Fundstellen der parallelen Texte können sowohl den Verweisen im Inhaltsverzeichnis, als auch den Angaben im kritischen Appaat, die den jeweiligen Texten vorangestellt sind, entnommen werden.

E. Weiher

* S. dazu auch Weiher, E., Die Frage der Rekonstruktion altbulgarischer Texte und Kapitel XV der Vita Methodii, in: Festschrift für Klaus Trost zum 65. Geburtstag, München 1999, S. 331ff.

Введение

К каждому тому нашего издания Великих Миней Четьих митрополита Макария (по Успенскому списку) на месяц май прилагается отдельно сброшюрованный том, содержащий критический аппарат к публикуемым текстам. Номера страниц в этом томе сопровождаются звездочками. Примечания в критическом аппарате расположены в последовательности столбцов рукописи. При этом указывается каждый столбец, в том числе и в относительно редких случаях, когда примечания к столбцу отсутствуют – с уточнением "keine Anm(erkung)" (= примечания отсутствуют). Заглавия отдельных частей текста частично сокращаются – повторяются; затем даются указания на соответствующие места в греческих и / или латинских текстах, если таковые имеются или были найдены, а также в учитывавшихся славянских паралльлельных рукописях. При этом упускаются указания на Соф. (= Софийский список) и Цар. (= Царский список), которые постоянно привлекались к сравнению с Усп. (= Успенский список). Наконец к отдельным текстам даются библиографические справки.

В критическом аппарате, в отличие от текстовой части, киноварные графемы не выделяются жирным шрифтом.

Указания разночтений по параллельным рукописям ограничиваются так называемыми макровариантами: отмечаются лексические и грамматические различия, описки писцов, перестановки предложений, частей предложений, отдельных слов, зачеркивания, пропуски, дополнения (в том числе и слов, которые в Усп. очевидно были пропущены), а также пометки на полях. Не учитывались различия между сокращенными и несокращенными или по-разному сокращенными словами, за исключением случаев, когда сокращенная форма допускает несколько вариантов прочтений (например, глаⷡ в значении глава или главъ).

Орфографические и фонетико-орфографические варианты в основном не учитываются. Различия в системе гласных указываются (за некоторыми исключениями) только в тех случаях, когда они не связаны с более поздним восточнославянским развитием звуковой системы или правописания, например, *gi*, *ki* в противоположность более ранним *gy*, *ky*; *cy* на месте *ci*; *o* на месте *ъ* (или наоборот) и *e* на месте *ь*, *e* на месте *ě*. К исключениям относится чередование *ě* и *i*, поскольку оно является значимым для выделения писцов из северновеликорусской диалектной зоны. Кроме того сюда относятся случаи, в которых развитие восточнославянской фонетической системы или орфографические навыки того или иного писца обусловили возникновение многозначных форм, как например, *tož(d)e* на месте *tъž(d)e*, *ono* вместо *onъ* или *mene* вместо *mьne* ("меньше"). Если ни одна из рукописей не содержит ожидаемой формы, в комментарии указывается, что например *-o-* или *-o* следует принимать за формы мужского (а не среднего) рода; если Усп. содержит многозначное разночтение, а одна или несколько параллельных рукописей предлагают однозначную форму, на нее указывается словом "lies" (= "читай") и форма цитируется по первой цитируемой рукописи.

Если разночтению в Усп. соответствуют такие же варианты в нескольких других привлеченных к сравнению рукописях, сначала цитируются Соф. (= Софийский список) и Цар. (= Царский список) в данной последовательности и с орфографией по Соф., им следуют остальные параллельные рукописи с их шифрами, указанными в предисловиях к отдельным частям текста. Разночтения, которые в параллельных рукописях отличаются от Усп., обозначаются как "rell." (= reliqui "другие [кодексы]") и цитируются по Соф.

Как и в текстовой части издания в критическом аппарате не учитываются графические варианты отдельных букв, как например, ꙩ с крестом внутри (часто в слове окрєсть), ꙩ-очное или ꙭ в слове око с точками внутри.

Рефлексы чередования носовых гласных, которые объясняются наличием в архетипе того или иного текста среднеболгарской рукописи, комментируются очень кратко. Так, например, "-ѹ в следствие чередования носовых гласных" означает, что на месте данного окончания в соответствии с этимологией следовало бы ожидать восточнославянский рефлекс носового переднего ряда (в зависимости от соседних звуков и особенностей орфографии -ѧ, -а, или -ꙗ); "-ѧ в следствие чередования носовых гласных" означает, что на месте данного окончания в соответствии с этимологией следовало бы ожидать восточнославянский рефлекс носового заднего ряда (в зависимости от соседних звуков и особенностей письма -ѹ или -ю).

Знаки, встречающиеся во многих местах на полях листов со Словами Афанасия Александрийского против ариан (80d сл.), отмечены только в сносках к тексту Усп. В немногих случаях это кресты и точки, в большинстве случаев – небольшие круги, которые состоят из полукругов, обращенных друг к другу открытой стороной и часто смещенных по вертикали, один из которых может быть выполнен киноварью. Такие пометки находятся и в других рукописях, учитывавшихся при работе над данным текстом, однако эти пометки отличаются от Усп. числом и точным расположением по отношению к строкам текста, что затрудняет их описание.

Символами "+" и ">" в критическом аппарате обозначаются дополнения или пропуски слов или частей текста, выявленные в славянских параллельных рукописях или в соответствующих греческих и латинских текстах при сравнении их с текстом Усп., что однако не дает оснований делать выводы о возможном оригинале. Читатель может заметить, что интерпретация разночтений отличается большой сдержанностью. Во многих случаях разночтения, равно как и различия между переводными текстами и их возможными греческими и латинскими оригиналами, остались без комментариев по многим причинам: почти все тексты в ВМЧ представляют собой наиболее поздние звенья зачастую столетней цепи их истории, и было бы ошибочно рассматривать их как основу для какого бы то ни было историко-критического издания. Обращая внимание читателя на ошибочные или искаженные места в тексте, не сохранившие предполагаемую первоначальную форму и, возможно, бывшие уже в оригинале или попавшие в текст на каком-то этапе его истории, мы не преследуем цель реконструкции первоначальной версии текста или существовавшего когда-то его архетипа, мы также не претендуем на осуществление предварительной работы в этом направлении. Конструкция/реконструкция *текстов* представляется нам при-

емлемой только для ненаучного (нелингвистического) употребления, например, в учебных целях, где это имеет смысл и является необходимым.*

Главная задача нашего издания заключается в документации того, что дошло до нас в трех версиях ВМЧ. Сравнение со славянскими параллельными рукописями, так же как и указания на различия между переводными текстами и их оригиналами и на особенности перевода, следует рассматривать как предварительное и фрагментарное дополнение.

Комментирование переводов с греческого и латинского языков было связано с еще одной проблемой: привлеченные к сравнению тексты в свою очередь характеризуются богатой традицией и оказались в нашем распоряжении либо в случайной подборке (опубликованных) рукописей либо в форме реконструированных текстов. Дошедшие до нас рукописи, более близкие оригиналу, которым пользовался переводчик, если и играют какую-то роль при реконструкции, то как правило, второстепенную. Кроме того, они могут быть определены не на основании указания разночтений в изданиях, а скорее в результате просмотра всего дошедшего до нас рукописного материала. Например, в случае такого разночтения в издаваемой рукописи, как **богъ**, которому в других рукописях противостоит **господь**, а в издании греческого текста только *κύριος*, был бы спорным комментарий "читай **господь**". В других случаях такой комментарий мог бы быть вполне оправданным.

Цитаты из греческих источников даются греческим шрифтом, из латинских источников – латинским курсивом. Таким образом, указания "гр." или соответственно "лат." перед цитатами излишни. Эти цитаты призваны обратить внимание на особенности связи между славянским текстом и его оригиналом, указать на различия (частично посредством знака"≠"), а также подтвердить или объяснить необычный перевод.

При указании на варианты к греческим и латинским текстам сохраняются использованные в цитируемых изданиях шифры.

Указания на разночтения внутри самого Усп., которые встречаются там, где текст появляется второй раз (однако восходит к отличному от первого протографу), имеют относительный характер, то есть отмечаются в комментарии ко второму тексту. Временные рамки позволили подробно сравнить лишь некоторые повторяющиеся тексты. В остальных случаях (в том числе, когда тексты встречаются три раза) такое сравнение предоставляется читателю. Координаты параллельных текстов можно найти как в "Содержании" к текстовой части нашего издания, так и в указаниях критического аппарата, которые предшествуют соответствующим текстам.

Э. Вайер

* См. Weiher, E., Die Frage der Rekonstruktion altbulgarischer Texte und Kapitel XV der Vita Methodii, in: Festschrift für Klaus Trost zum 65. Geburtstag, München 1999, S. 331ff.

Quellen- und Literaturverzeichnis

AASS	Acta Sanctorum, ed. Bollandus etc., Paris 1643ff., Venedig 1734ff., Paris 1863ff.
Abramovič	D. I. Abramovič, Žitija svjatych mučenikov Borisa i Gleba i služby im, Petrograd 1916
Abramovič 1931	Das Paterikon des Kiever Höhlenklosters, nach der Ausgabe von D. Abramovič neu herausgegeben von Dmitrij Tschiżewskij, München 1964 (1963). Abdruck der Ausgabe Kyïv 1931
Akad.	Handschriftensigel = RNB, SPb., sobranie Duch. Akad. N° A I/264
AW	Athanasius Werke, Bd.1, T.1: Die dogmatischen Schriften, 1. Lfg.: Epistula ad episcopos Aegypti et Libyae, vorber. v. Karin Metzler, bes. v. U. Hansen / K. Savvidis, Berlin / New York 1996; 2. Lfg.: Orationes I et II contra Arianos, vorber. v. Karin Metzler, bes. v. K. Savvidis, Berlin / New York 1998; 3. Lfg.: Oratio III contra Arianos, vorber. v. Karin Metzler, bes. v. K. Savvidis, Berlin / New York 1996
BAN 73	Handschriftensigel, s. Petkov
BHG	Halkin, F., Bibliotheca hagiographica graeca [I - III], Bruxelles [3]1957 (Reprint Bruxelles 1985)
Car.	Handschriftensigel = Carskij spisok (der VMČ), wenn nicht anders angegeben: Text für den Monat Mai
Coisl. 223	Handschriftensigel = Cod. Paris. gr., Coislin 223 (Film), teilweise bei Delehaye unter Mc zitiert
Coisl. 303	Handschriftensigel = Cod. Paris gr. Coisl. 303, ed.: PG 99
CPG	Clavis patrum graecorum, Brepols-Turnhout, Bd. 1 (Patres antenicaeani, ed. M. Geerard):1983; Bd. 2 (Ab Athanasio ad Chrysostomum, ed. M. Geerard): 1974; Bd. 3 (A Cyrillo Alexandrino ad Iohannem Damascenum, ed. M. Geerard): 1979; Bd. 4 (Concilia, Catenae, ed. M. Geerard): 1980; Bd. 5 (Indices, Initia, Concordantiae; ed. M. Geerard/ F. Glorie): 1987; Supplementum (ed. M. Geerard/ J. Noret): 1998
CPL	Clavis patrum latinorum, ed. E. Dekkers, [3]Steenburgis 1995
Delehaye	Delehaye, H (Hg.), Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitanae e codice Sirmondia no nunc Berolinensi adiectis synaxariis selectis, (= Propylaeum ad Acta Sanctorum Novembris), Bruxelles 1902 (Reprint Bruxelles 1985)
EpEpisc.	Epistula ad Episcopos Aegypti et Lybiae, ed. in AW
Epiph.Const.	S. Epiphanius Constantiensis in Cypro Episcopus, Liber de vitis prophetarum, in: PG 43, 415 - 423
FN	Floëri, F., und P. Nautin, Homélies pascales III. Une homélie anatolienne sur la date de Pâques en l'an 387 (= Sources chrétiennes 48), Paris 1957
Genn.	Handschriftensigel = Gennadievskaja biblija, 1499, GIM, Sinodalьnoe sobranie N° 915 (GN N° 1) (Film)
GIM	Gosudarstvennyj istoričeskij muzej, Moskva
GN	Gorskij, A. V. und K. I. Nevostruev, K., Opisanie slavjanskich rukopisej Moskovskoj Sinodalьnoj biblioteki, Moskva, otd. I: Svjaščennoe pisanie, 1855; otd. II: Pisanija svjatych otcev, (Tolkovanie svjaščennogo pisanija): 1857; 2 (Pisanija dogmatičeskie i duchovno-nravstvennye), 1859; 3 (Raznye bogoslovskie sočinenija), 1862; otd. III: Knigi bogoslužebnye, 1, 1869; 2, 1917 (= Wiesbaden 1964). Dazu: E. M. Vitošinskij, Ukazatelь imennoj i predmetnyj k trudu A. V. Gorskogo i K. I. Nevostrueva "Opisanie slavjanskich rukopisej Moskovskoj Sinodalьnoj Biblioteki", Varšava 1915 (= Wiesbaden 1966)
Grig.	Grigorovičev parimejnik. I. Tekst so kritički aparat, ed. Z. Ribarova / Z. Chauptova, Skopje 1998
Joh.Chrys.	Ioannu tu Chrysostomu egkomion Ioannēn ton euaggelistēn. Nea Sion, t. 17, Jerusalem 1922, 665 - 667, 725 - 728
Laleva	T. Laleva, Taka narečenoto četvъrto slovo na Atanasij Aleksandrijski sreštu arianite v prevod na Konstantin Preslavski, Starobъlgarska literatura 22, 1990 (S. 108 - 162 Edition der vierten Rede [EpEpisc.])

Mc	Handschriftensigel, s. unter Coisl. 223
MenBas.	Menologium Basiliense, in: PG 117, Paris ^{5}1894, 20 - 613
MLS	Monumenta linguae slavicae dialecti veteris, fontes et dissertationes
Nik.	Handschriftensigel = RNB, sobranie N. K. Nikolьskogo
Nikif.	Handschriftensigel = RGB, sobranie P.N. i N.P. Nikiforovych, f. 199, N° 59
Olьševskaja/Travnikov	Olьševskaja, A.A., und S.N. Travnikov, Drevnerusskie pateriki. Kievo-Pečerskij paterik, Volokolamskij paterik. Moskva 1999
Par.	Handschriftensigel = Paris, Bibliothèque Nationale, fonds slave Nr. 10, ed. N. van Wijk, The Old Church Slavonic Translation of the ΑΝΔΡΩΝ ΑΓΙΩΝ ΒΙΒΛΟΣ, hsgg. von D. Armstrong, R. Pope und C. H. van Schooneveld, The Hague / Paris 1975
Petkov	Petkov, G., Stišnijat prolog v starata bъlgarska, srъbska i ruska literatura (XIV - XV vek), Plovdiv 2000
PG	Migne, J.P. (Hg.), Patrologia cursus completus, series graeca, Paris 1857ff.
PL	Migne, J.P., (Hg.), Patrologia cursus completus, series latina, Paris 1844ff.
Pog.	Handschriftensigel = RNB, sobranie M.P. Pogodina N° 8, in: Slověnьskaja psalъtyrь. Psalterium Bononiense interpretationem veterem slavicam cum aliis collatam..., ed. V. Jagić, Wien - Berlin - Petersburg 1907
Pog. 968	Handschriftensigel = RNB, sobranie M.P. Pogodina, f. 588, N° 968
Protasьeva	Opisanie rukopisej sinodalьnogo sobranija (ne vošedšich v opisanie A. V. Gorskogo i K. I. Nevostrueva) sostavila T. N. Protasьeva, častь II, N°N° 820 - 1051, M. 1973
Ps.Sin.	Psalterium Sinaiticum: Sinajskaja psaltyrь, glagoličeskij pamjatnik XI veka, prigotovil k pečati S. Severьjanov, Petrograd 1922, Nachdruck Graz 1954
Rahlfs	siehe Septuaginta
RGB	Rossijskaja gosudarstvennaja biblioteka, Moskva
RNB	Rossijskaja nacionalьnaja biblioteka, Sankt Peterburg
Rus'	Altbauer, M., und H. G. Lunt, An Early Slavonic Psalter from Rus', Bd. 1, Cambridge, Mass., 1978
Septuaginta	Septuaginta, id est Vetus Testamentum graece iuxta LXX interpretes edidit A. Rahlfs, Stuttgart 1935, 1982
Sin. 20	Handschriftensigel = GIM, Sinodalьnoe sobranie N° 20
Sin. 216	Handschriftensigel = GIM, Sinodalьnoe sobranie N° 216 (= Teil von Car.)
SinU.	Handschriftensigel = GIM, Sinodalьnoe sobranie (sobranie Uspenskogo sobora) N° 3
Sirm.	Handschriftensigel = Cod. Berol. gr. 219 (12./13. Jh., 15. Jh.), ed. Delehaye
Slovo	Slovo. Časopis Staroslavenskoga Instituta u Zagrebu, Zagreb
Sof.	Handschriftensigel = Sofijskij spisok (der VMČ), wenn nicht anders angegeben: Text für den Monat Mai
Sol. 63 (166)	Handschriftensigel = RNB, sobranie Soloveckogo monastyrja N° 63 (166)
Stan.Prol.	Pavlova, R., und V. Željazkova, Stanislavov (Lesnovski) Prolog ot 1330 godina, Veliko Tъrnovo 1999
Synaxaristēs (Syn.)	Laggēs, M., O megas synaxaristēs tēs orthodoxu ekklēsias, Athēnai 1985
TODRL	Trudy otdela drevnerusskoj literatury, Leningrad / Sankt Peterburg
USbor.	Uspenskij sbornik XII - XIII vv., izd. podgot. O. A. Knjazevskaja, V. G. Demьjanov, M. V. Ljapon, Moskva 1971
Usp.	Uspenskij spisok (der VMČ), wenn nicht anders angegeben: Text für den Monat Mai
Usp. 1 2 3 usw.	Handschriftensigel = Uspenskij spisok, Bde September, Oktober, November usw.
Vaillant 1954	Vaillant, A., Discours contre les Ariens de Saint Athanase, Version slave et traduction en français, Sofia 1954 (Edition der ersten Rede)
VMČ	Velikie Minei Četьi (mitropolita Makarija)
Vol.	Handschriftensigel = RGB, Iosifo-Volokolamskogo monastyrja f. 113, N° 437
Vulg(ata)	Biblia Sacra iuxta vulgatam versionem, ed. R. Weber, ^{4}praep. R. Gryson, Stuttgart 1994
Wirth	Wirth, A., Danae in christlichen Legenden, Prag / Wien / Leipzig 1892
Zahn	Acta Joannis unter Benutzung von C. v. Tischendorf's Nachlass, bearbeitet von Th. Zahn, Erlangen 1880, 3 - 165
Ziegler 1939	Septuaginta. Vetus Testamentum Graecum, vol. 14. Isaias, Göttingen 1939
Ziegler 1957	Septuaginta. Vetus Testamentum Graecum, vol. 15. Ieremias, Baruch, Threni, Epistula Ieremiae, Göttingen 1957
Ziegler 1982	Septuaginta. Vetus Testamentum Graecum, vol. 11, 4. Iob, Göttingen 1982

Zeichen und Abkürzungen

<table>
<tr><td>* (nach Hs-Sigel)</td><td>ante correctionem</td></tr>
<tr><td>* (vor gr. Text)</td><td>nicht bezeugte Lesart</td></tr>
<tr><td>|</td><td>Zeilenwechsel</td></tr>
<tr><td>||</td><td>Seiten- oder Spaltenwechsel</td></tr>
<tr><td>c</td><td>Korrektur, -tor</td></tr>
<tr><td>∩</td><td>Textsprung</td></tr>
<tr><td>+</td><td>fügt hinzu</td></tr>
<tr><td>></td><td>fehlt</td></tr>
<tr><td></td><td>Beispiele: > gr. = fehlt eine griechische Entsprechung
> καί = im slavischen Text fehlt die Entsprechung von griechisch καί
> et = im slavischen Text fehlt die Entsprechung von lateinisch et</td></tr>
<tr><td>≠</td><td>ungleich</td></tr>
<tr><td>~ oder)(</td><td>andere Wortfolge</td></tr>
<tr><td>[</td><td>anschließender Text- (Graphem-) Verlust</td></tr>
<tr><td>]</td><td>Ende des Zitats aus dem Haupttext oder Hinweis auf vorangehenden Graphemverlust</td></tr>
<tr><td>[ ]</td><td>auch Hinweis auf Graphem- oder Textverlust</td></tr>
<tr><td>abs.</td><td>absolutus</td></tr>
<tr><td>Akk.</td><td>Akkusativ</td></tr>
<tr><td>Akt.</td><td>Aktiv</td></tr>
<tr><td>Aor.</td><td>Aorist</td></tr>
<tr><td>Art.</td><td>Artikel</td></tr>
<tr><td>comp.</td><td>comparationis</td></tr>
<tr><td>Dat.</td><td>Dativ(us)</td></tr>
<tr><td>Entspr.</td><td>Entsprechung</td></tr>
<tr><td>entspr.</td><td>entspricht</td></tr>
<tr><td>erg.</td><td>ergänze</td></tr>
<tr><td>f(f).</td><td>folgende</td></tr>
<tr><td>fem.</td><td>feminin</td></tr>
<tr><td>Fut.</td><td>Futur</td></tr>
<tr><td>Gen.</td><td>Genitiv(us)</td></tr>
<tr><td>gr.</td><td>griechisch</td></tr>
<tr><td>Hs(s)</td><td>Handschrift(en)</td></tr>
<tr><td>indef.</td><td>indefinit</td></tr>
<tr><td>Instr.</td><td>Instrumental</td></tr>
<tr><td>irreal.</td><td>irrealis</td></tr>
<tr><td>Konj.</td><td>Konjunktiv</td></tr>
<tr><td>La(a)</td><td>Lesart(en)</td></tr>
<tr><td>Lok.</td><td>Lokativ</td></tr>
<tr><td>mask.</td><td>maskulin</td></tr>
<tr><td>Med.</td><td>Medium</td></tr>
<tr><td>neg.</td><td>negativus</td></tr>
<tr><td>Neutr.</td><td>Neutrum</td></tr>
<tr><td>neutr.</td><td>neutral</td></tr>
<tr><td>Nom.</td><td>Nominativ</td></tr>
<tr><td>Pass.</td><td>Passiv</td></tr>
<tr><td>Pl.</td><td>Plural</td></tr>
<tr><td>Präs.</td><td>Präsens</td></tr>
<tr><td>Ptz.</td><td>Partizip</td></tr>
<tr><td>rell.</td><td>reliqui (codices) = die übrigen (Kodizes)</td></tr>
<tr><td>relat.</td><td>relativ(isch)</td></tr>
<tr><td>sc.</td><td>scilicet</td></tr>
<tr><td>sek.</td><td>sekundär</td></tr>
<tr><td>Sg.</td><td>Singular</td></tr>
<tr><td>Sp.</td><td>Spalte</td></tr>
<tr><td>Subj.</td><td>Subjekt</td></tr>
</table>

Var.	Variante(n)
Var. (Hex.)	Variante(en) aus dem Hexapla-Apparat (Ziegler)
vd.	verdorben (verderbt)
vgl.	vergleiche
Vok.	Vokativ
Z.	Zeile

Kritischer Apparat

1r

Лѣтописецъ

Literatur:
Pliguzov, A. I., Predislovija k Velikim Minejam Četьim mitropolita Makarija: poiski žanra, in: Abhandlungen zu den Grossen Lesemenäen des Metropoliten Makarij, Bd. 1, Freiburg i. Br. 2000 (= MLS tom. XLIV), S. 107ff.

Es handelt sich in Usp. um die Chronik (лѣтописецъ eigentlich „Chronist") des Juli-Bandes, in dem sie jetzt fehlt. Der Verbleib der Chronik des Mai-Bandes von Usp. ist nicht bekannt. Im Mai-Band von Car. fehlt eine Chronik gänzlich. Nur Sof. enthält die Chronik für den Mai-Band, die hier anschließend abgedruckt ist (wie in der Handschrift werden ε und є nicht unterschieden):

Sof. 1r:

В лѣто ҂зм, двѧтое. въ хр҇толюбивое цр҇тво
ст҇ѣишаго цр҇ѧ гд҇рѧ велико҇ кн҇ѧ ивана васи҇евичѧ
всеѧ р8сїи самодержьца, в осмое лѣто гд҇рьства
его; в пер'вое на дес҇ лѣто ѿ р҇ства е҇. Се аз смире-
ныи макарїе. архиеп҇кпъ бг҇оспс҇аемы҇ градо҇. велико҇
нова града и п'скова. да҇ есми сїю ст҇8ю велик8ю книг8
минѣю че҇ю. мц҇ь маи, и прочи҇ два на дес҇ минѣи
че҇й. во ст҇оую великоую в собо҇н8ю цр҇квь ст҇ыѧ софѣѧ
неиз'речен'ныѧ, пре҇мрости бж҇їѧ того҇ преслав8ще҇
велико҇ нова града. в шестое на дес҇ лѣто ст҇льства
и паствы своего смиренїѧ на паме҇ своеи д҇ши. и по свой
ро҇'теле҇ в' вечнои помино҇. и да никто҇ сїю ст҇8ю книг8
че҇ю минѣю ѡсвоитъ. или ѿ ст҇ыѧ цр҇кви пре҇мрости
бж҇їѧ наси҇ство҇ восхити҇. таковыи да соудитсѧ,
ꙗко преѡбидни҇. и похищ'ни҇ бж҇їѧ цр҇кви. не ток'мо
здѣ но и в' б8доущїи вѣкъ. а прочитаѧи и приемлѧ
сїю ст҇8ю книгоу минѣю че҇ю. по бл҇гословенїю архи-
еп҇кпа. или цр҇квна҇ чиноначал'ника. велик8 д҇ши по-
л'зоу прїемле҇. не ток'мо себѣ но и прочи҇, посл8шаю-
щимъ со вниманїемъ. въ слав8 бж҇їю. аминь.

1: В] Initiale über vier Zeilen.

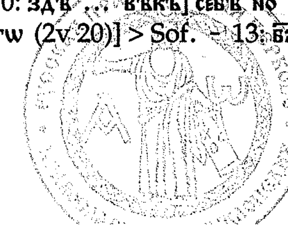
Im Folgenden wird Usp. in den gemeinsamen allgemeinen Passagen mit der Version von Sof. verglichen. Vermerkt sind außerdem die Unterschiede zum allgemeinen Teil der Chroniken für die anderen Monate in Usp., wobei diese als Usp. 1 2 3 usw. (= Monatsbände von Usp., September bis August) bezeichnet sind.
3: и] > Sof. - 6: и грѣшныи] > Sof. - 9: велики҇ книгъ] > Sof. - 10f.: писаны … книги] > Sof.

1v

3: землѣ] -ли Usp. 2 3 4 6 7 8 10 12. - 12: памѧ҇] паме҇ Sof. - 13-23: и … амїнь] > Sof. - 18: хр҇тїанѡ҇] прїемлющи҇ Usp. 2 3 4 6 7 12. - 23: сїа … книги] сїю ст҇8ю книг8 Sof. - 24: два҇ … четьи҇] че҇ю минѣю Sof.

2r

5: ѡс8дитсѧ] > Sof. - а … прїемле҇] а прочитаѧи и приемлѧ сїю ст҇8ю книгоу минѣю че҇ю Sof. - 8: и … въспрїиме҇] велик8 д҇ши ползоу прїемле҇ Sof. - 10: здѣ … вѣкъ] себѣ но и прочи҇ посл8шающимъ со вниманїемъ. въ слав8 бж҇їю. аминъ Sof. - по … егѡ (2v 20)] > Sof. - 13: бж҇їимъ] > Usp. 1 2 3 4 6 8 12. - 21: иностран'ски҇] + и Usp. 1 2 3 4 6.

2v

1: ина] irrtümliche Wiederholung von ина 2r 27 oder и на statt и до Usp. 1 2 3 4 6. - 3: бѹдѹ погрѣшій] sic! Ebenso Usp. 1 2 3 4 6.

3a

ѹказъ главамъ в настѡӕщеи сеи минѣи четьеи по имени стымъ

4 - 6b 31: Sämtliche Seitenzahlen stammen von späterer Hand und haben keine Entsprechung in Sof. und Car.
7: прощаетъ] пра- Sof., Car. - 18: игоѵмена] игоѵма Sof. - 26: в] > Sof. - 30: прочимъ] in Car. danach von späterer Hand (?) в той днь. житїе прпбна ѡтца макa. живша в горѣ фрастеи. nachgetragen. - 39: ѡ послѹшанїи] ѿ патерика Sof., Car. - 44: в … ѳраческаго] > Sof., Car.

3b

1: епспа] в той днь тогѡ стго афанасїа архиепспа Sof., Car.; in Sof. von erster Hand (?) nach Verweiszeichen unter der Spalte nachgetragen. - 2: днь] + слово Sof., Car. - 5: принесенїе] für прѣ-. - 6: иже] so in allen Fassungen der VMČ. - 18: тимоѳѣа] -ѳѣѧ Sof., -фїа Car. - 25: Nach е fehlt in allen Fassungen der VMČ zu erwartendes въ. - 45: е] ради Sof., Car.

3c

1: печерскїи патерикъ] патерикъ печерьскыи Sof., Car. - 5: и млтвою] für млтвою и. - 7: церкви] so in allen Fassungen der VMČ. - 9: архїмандрита] so zu lesen statt -тїа Sof., -тїа Car. - всеѧ роѹскїа] всерѹскыѧ Sof., Car. - 15: селвана] силвана Sof., Car. - 23: стеѳана] lies афанасїа Sof., Car. - 34: в … дросиды] > Sof., Car. - 36: прочимъ] in Car. von späterer Hand + в той днь. страсть стыѧ дросиды дщери трагана цря римскаго. - 43: стомъ] стмъ Sof., стемъ Car. - ка] lies како Sof., Car. - 45: днь] + слѡво Sof., Car.

3d

8: агрѹса] Ἄργους. - 11: пѡлѵекта] Πολυεύκτου. - 17: стаго] + мчника Sof., Car. - 25: нбсе] -сı (?) Sof., -си Car. - 27: тоиже] + днь Sof., Car. - 40: ї] > Sof., Car.

4a

1: пѹстынни] -цѣ Sof., Car. - 2: паторїка] lies -те- Sof., Car. - 8: оѹчнкъ его прохwром'] п. оѹ. е. Sof., Car. - 14: кѡстѧнтинѧ] кон'стѧнтїна Sof., Car. - 18: кѡстѧнтинѧ] констѧнтина Sof., Car. - 22: кѡстѧнтинѧ] констѧнтїна Sof., Car. - 25: архїепспа … златоѹстаго] з. а. к. г. Sof., Car. - костѧнтинѧ] констѧнтина Sof., Car. - 30: прѡзвѵтера игоѵмена исповѣдника] so in allen Fassungen der VMČ.

4b

2: морѧ] -рю Sof., Car. - 3: димитрїѧ] дьм- Sof., Car. - 6: велеглаголнаго] -ного Sof., Car. - 8: ї] > Sof. - 14: днь] + слѡво Sof., Car. - 15: нищомѹ] -щемѹ Sof., Car. - 18: цри] -рѣ Sof., Car. - 20: прозвѵтерѡ] пре- Sof., Car. - 26: темницѣ] -цы Car. - 28: мѡщие] -щеи Sof., Car. - 39: черноризсцѣ] -ризци Sof., -ризцы Car. - 44: града] -дѣ Sof., Car. - фирмїасъ] lies фор-. - 45: стомѹ] ı стмѹ Sof.

4c

13: прочимъ] in Car. danach von späterer Hand в той днь. прпбнаго ѡтца исихїа чюдотворца. - 27: поѹченїе] > Sof., Car. - 28: костѧнтинѧ] -на Sof., Car. - 29: епифанїа] -на Sof., Car. - 30: костѧнтинѧ] -на Sof., Car. - 31: полѹвсѧ] lies -вїѧ Sof., Car. - 33: кѡстѧнтинѧ] -на Sof., Car. - 35: кѡстѧнтинѧ] -на Sof., Car. - 36: пѡловїю] -лѹ- Sof., Car. - 38: кончанїи ѡ] so in allen Fassungen der VMČ. - 43: стыа] -тои Sof., Car.

4d

2: сергїа] lies геѡргїа Sof., Car. - 4: гликерїи] -рїѧ Sof., Car. - 17: сїдора] so in allen Fassungen der VMČ, für Ἰσιδώρου. - 20: мегнии] lies менигна. - 45: прѡчимъ] in Car. danach von späterer Hand в той днь. житие и повизи. и ѿ части чюсъ. прпбна еѳросѣна чюдтворца. псковскаго. И изложенїе. е ѡ опщежителнѡ пребыванїи. nachgetragen.

5a

5: оѵдеса] so in allen Fassungen der VMČ, Ἀβδιησοῦ. - 7: медоста] lies моде-. - 8: христѧницѣ] so in allen Fassungen der VMČ. - 14: вѣрнаго] so in allen Fassungen der VMČ, πιστοῦ. - 16: исадїѧ] Ἰσακίου. - 20: тоиже] über тои Korrekturzeichen, doch fehlendes днь Sof., Car. nicht nachgetragen. - 24: ї] > Sof., Car. - единаго] -ного Sof., Car.

5b

10: патрекїа] lies -три-. - 11: менадра] lies -андра. - 12: пѡлѹвла] половѡла Car., Πολυαίνου. - 19: в … мниха] > Sof., Car. - 21: прѡчимъ] in Car. danach von späterer Hand в той днь. повѣсть полезна. малха мниха nachgetragen. - 22: сщнномчнка] мчнка Sof., Car. - 33: телесѣ] so in allen Fassungen der VMČ. - 37: прочии] in Car. danach von späterer Hand в той днь. чюдо алеѯѣа митрополита. nachgetragen. - 43: нбсѣ] -си Car.

5c

21: властехъ] lies -телехъ Sof., Car. - 33: мѹжи] -же Sof., Car. - 38: телеси] -се Sof., Car.

5d

1: ефросѣнїи] so in allen Fassungen der VMČ. - игоѵменьи] so in allen Fassungen der VMČ. - 7: сѵмеона] -мї- Sof., -ми- Car. - 9: мелентїа] lies мелетиӕ Sof., Car. - 23: їѡанна] -ва- Car. - 34: пртчи] пре- Car. - честныѧ и славныѧ] ч. ег славныа Sof. (с- aus о verbessert). - 40: пртчевы] про- Sof.

6a

4: члкы изъ црькви] lies и. ц. ч. Sof., Car. - 6: послоѵшаю] in Car. danach Verweiszeichen, nach прѡчимъ von späterer Hand в той днь, мчние великомчнїка. Геѡгїѧ мѹчївшагѡ. в срѣдѣ града. то днь послание стаго василїа епспа, амасїискаго събранїе ѿ лѣт црьскыи nachgetragen. - 11: каномъ] lies канономъ Sof., Car. - 17: алѵмпїа] ол- Sof., Car. - 17: неоѵвита] lies неофита. - фотима] so in allen Fassungen der VMČ. - 19: филирета] so in allen Fassungen der VMČ. - 20: черноризцѣ] -сци Sof., Car. - 38: фелоѳїа] ѳелофїа (danach епспа durchgestrichen) Sof., ѳелоѳїа Car.

6b

1: алвїана] lies ол-. - 10: сентихаки] lies сентихаки Sof., Car. - 23: съгрѣшенїи] съгрѣшающихъ Sof., Car.

6c-d Leerseite

7a

стрсть стаго прррка їеремѣа

Griechischer Text: Keine genaue Vorlage bekannt. Übereinstimmungen teils mit MenBas. (Ed.:AASS Mai, [3]III, vgl. PG 117, Sp. 432: Ἡ κοίμησις τοῦ ἁγίου προφήτου Ἱερεμίου [Inc.: Ἱερεμίας, ὁ ἔκλεκτος προφήτης τοῦ Θεοῦ]) teils mit den Hss Coisl. 224 (2431) und Coisl. 120

8: и кѣми] so zu lesen statt инѣми Car. - 9: радї] дѣлѧ Sof., Car. - 15: їеремѣа] -мїа Sof., Car. - 21: и … стаѧ всѧ] lies и ӕже … с. в. (καὶ τὰ … ἅγια πάντα MenBas.).

7b

1: ѡсѣнѧющь] + мѣсто Sof., Car. - 8: аaронѹ] ар- Sof., Car. - 10f.: моѵченъ … бывъ] м. … бысть Sof., Car (ἐβασανίσθη MenBas.). - 12: безаконїи] lies безаконїи ихъ Sof., Car. (ταῖς ἀνομίαις αὐτῶν MenBas.). - 15: отрочѧти] -тѣ Car. - 23: коркодили] -дѣ- Sof., Car. - 32: ѿсѣкъ] lies ѿ рѣкъ Sof., Car. - 33: коркодѣли] so in allen Fassungen der VMČ.

стрсть стаго мчнка, ваты.

Griechischer Text: MenBas., ed.: AASS Mai, [3]III (vgl. PG 117, Sp. 432: statt ἅγιος lies ἅγιος μάρτυς), Sirm. = Handschrift, ed. Delehaye 647f.

35: пръскїа] Περσίδος. - 38: и мтрь] > gr. - и[3]] > gr. - 39: шё] lies ѿшедъ Sof., Car., ἀπελθών. - 40: ς. - 16: прелюбодѣанїе] любодѣӕние Par., πορνείαν. - 17: хотѧ его] ѥго хоте Par., θέλων … αὐτόν. - 18: Nach ӕко > καί (in κἀγώ). - ѿ тебе идохъ] ѡтидохь ѿ тебе Par., ἀπῆλθον ἀπὸ σοῦ. - 19: и] > gr., >

Par. - тоже] *οὕτως*. - покаевѣсѧ] lies -ивѣ- Par., *μετανοήσωμεν*. - 22: заповѣди] so zu lesen statt -дьпостѧше҃] *ἀσκήσας*. - 41: Nach х҃ртїа҃ > *καί*. - 42: Nach мних҃ > *τῶν σὺν αὐτῷ*. - 43: и[1]] > gr. - и[2]] > gr. - 44: и] > gr. - 45: ноужень бывъ] н. бы҃ Sof., Car., *ἀναγκασθείς*. - х҃а] + и поклонитисѧ с҃лнцꙋ и огневи и не повинꙋвсѧ но съ дръзновенїемъ исповѣда х҃а Sof., Car., *ἀρνήσασθαι μὲν τὸν Χριστόν, προσκυνῆσαι δὲ τῷ ἡλίῳ καὶ τῷ πυρί, οὐκ ἐπείσθη, ἀλλὰ παρρησίᾳ τὸν Χριστὸν ὡμολόγει* (durch х҃а ∩ х҃а).

7c

1: же] *οὖν*, > Sof., Car. - ѿ.ю] *δέκα*. - злѡбѣ] lies за ѡбѣ Sof., Car., *ἐξ ἑκατέρων*. - 2: и] > gr. - 3: привѧзан' бѣ] *δεθείς*. - 4: и[1]] > gr. - влачимъ] *σχοινίοις ἐσύρετο*. - и[2]] > gr. - бїемъ ... семъ] *ῥοπάλοις τυπτόμενος καὶ μετὰ ταῦτα τυφθεὶς πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος*. - 6: за вѣрꙋ х҃вꙋ] > gr.

слово ѿ патерика о люви ѥа дѣлѧ бъ съгрѣшенїа пращаетъ

Griechischer Text: F. NAU, Histoires des solitaires égyptiens (ms. Coislin 126), Revue de l' Orient Chrétien, NS 2, 1907, S. 43-69 (Nr. 1-37), 171-189 (Nr. 38-62), 393-413 (Nr. 63- 132; 3, 1908, S. 46-66 (Nr. 133-174), 266-207 (Nr. 175-215); 4, 1909, S. 357-379 (Nr. 216-297); 7, 1912, S. 204-211 (Nr. 298-334), 294-301 (Nr. 335-358); 8, 1913, S. 137- 146 (Nr. 359-400) Der vorliegende Text (Nr. 179): Bd. NS 3, 1908, S. 269f.
Slavische Parallelen: Usp. 73d 26ff., Par. 51b 18-52a 19, in der Edition S.161f.

9: идоста] so zu lesen statt идоуща Par., *ἀπῆλθον*. - 10: рꙋкѡдѣлїе] сьсоуди Par., *τὰ σκεύη*. - 11: прелюбодѣанїе] любодѣꙗнию Par., *πορνείαν*. - 12: поидевѣ] lies -дѣ- (-ди- Sof., Car., идѣвѣ Par.), *ἄγωμεν*. - 13: брате въ келїю] вь келию наю брате Par., *εἰς τὸ κέλλιον ἡμῶν, ἀδελφέ*. - ѿвѣща] + юмоу Par., *αὐτῷ*. - 14: Nach брате > *καί*. - 15: емоу] > Par, > gr. - ѿседшꙋ] ѡшьшоу Par., *ἀπελθόντος*. - 16: прелюбодѣанїе] любодѣꙗнию Par., *πορνείαν*. - 17: хотѧ ѥго] юго хоте Par., *θέλων ... αὐτόν*. - 18: Nach ꙗко > *καί* (in *κἀγώ*). - ѿ тебе идохъ] ѡтидохь ѿ тебе Par., *ἀπῆλθον ἀπὸ σοῦ*. - 19: и] > gr., > Par. - тоже] *οὕτως*. - покаевѣсѧ] lies -ивѣ- Par., *μετανοήσωμεν*. - 22: заповѣди] so zu lesen statt -дь Par., *ἐντολάς*. - 23: и] *καί*, > Par. - 25: его любве] л. ю. Par., *τῆς ἀγάπης αὐτοῦ*. - 27f.: ѿдано е҃] *συνεχώρησα*. - 28: съгрѣшьшемꙋ] -шоумоу Par., *τῷ ἁμαρτήσαντι*. - оубо] > gr. - истиннаѧ любы] люб'вь Par., > gr.

слово їеремїа п҃ррка ѡ б҃гѡꙋгоднемъ пꙋти

Slavische Parallele: Usp. 74a 8ff.

7d

3: слава] > Sof., + н҃нѣ Car.

повѣсть с҃таго и великаго п҃ррка їеремїа. ѡ преселенїи. и ѡ прѡгнанїи. їе҃рлимли

Slavische Parallele: USbor.

4: в тоиже д҃нь] м҃ца маїа въ а҃ д҃нь (Vjaz') Sof., Car. (nach Zierleiste). - великаго] -кꙋго Sof., Car.- 10: изы҃де] lies изиди Car. (изы|иди Sof.). - 13: ꙗо] lies ꙗко Sof., Car. - 33: гласы] lies г҃лы Sof., Car. - 36: погꙋблѧю] -блю Sof., Car. - 42: с҃тиӥще] lies -щи Car.

8a

2: посыпающе] so in allen Fassungen der VMČ. - 7: полицѣх҃] оли|илицѣ҃ (-или- durchgestrichen) Sof.- 8: налѣевѣ]-лї- Car. - 8: жертовницы] -цѣ Car. - 30: н҃нѣ] н҃нѧ Sof., Car. - 38: же] ж҃е Sof., Car. - 44: глѧ] lies г҃лѧ Sof., Car. - 45: покаже] lies -жи Sof., Car.

8b

1: мирꙋнꙋ] соуриноу USbor., lies моуриноу (мириноу). - 2: ми] рабоу твоюмоу иеремии USbor. - и] irrtümlich wiederholt, > rell. - ѿ рва] издрова USbor. - 4: да] > USbor. - 6: посли] + и USbor. - стѣнё] стьньмь USbor. - 8: къ] > USbor. - 10: ними] > USbor. - 11: донде҃] + ꙗ USbor. - 14: вънидоша] -доста USbor. - 23: слава] + моꙗ USbor.- 24: авимелех же иде] иде авимелехъ USbor. - 27: їе҃рли҃]-мьскъ USbor. - въстрꙋби] -виша USbor. - велики] -ции USbor. - 28: и се] > USbor. - 30: своимъ] anders (und

defekt): лю[USbor. - 32: и изыде вонъ] вьнѣоу USbor.. - 34: ц҃ркви] -ве USbor. - 36: достоинѣ] für -ни USbor. - 40: перстью] > USbor. - сѣде и] и сѣдѧше USbor. - плакаѧ] lies -касѧ Sof., Car. (плача сꙗ USbor.). - рыданїемъ сице] плачьмь симь зѣло USbor. - 41: ѡпꙋстѣ їе҃рлимъ] ие҃рлме преданъ бы USbor. - 42: людїи] + въ роукы вражиꙗ за грѣхы наша USbor. - 43: пѡхвалѧтсѧ] хвалꙗть сꙗ USbor. - 44: и] ни да USbor. - възмогох҃] могохомъ USbor. - взѧти] преꙗти USbor. - 45: но ... н҃ша] > USbor.

8c

1: предани бых҃] предъ ними быхомъ присно USbor. - б҃ъ же] нъ б҃ъ USbor. - 2: и]+ да USbor. - възратить] -зв- USbor. - ны въ] > USbor. - 3: имате] + имѣти USbor. - 4: авраамъ] + и USbor. - їсаакъ] anschließend fehlt и. - 5: изидоша] -доуть USbor. - из] отъ USbor. - 6: погыбели] погреблениꙗ USbor. - и се] си USbor. - 7: вонъ из града] из града вънъ USbor. - 8: изид҃] изидоу USbor. - 9: приходѧщи҃] -щемъ USbor. - 10: повѣдꙋющи҃] повѣдающемъ USbor. - 11: ими] > USbor. - принести] -се USbor. - 12: въ знои] > USbor. - 13: единаго] -ного USbor. - 15: смѡкви] -къвъ USbor. - и] > USbor. - 16: възбнꙋ] възбъде USbor. - 17: б҃жїи҃ъ] -жиюмь USbor. - 18: и] > USbor. - їеремїи г҃ъ] г. и. USbor. - 20: и] > USbor. - 22: смокви] -къвъ + обрете отъ смъкъвъ USbor. - 25: и закосноу] како и замоужю USbor.- 30: смокви] смъкъвъ USbor. - възложи] -живъ USbor. - 32: свое҃] юго USbor. - 33: и не] ни USbor. - 35: се] се҃ Sof., Car. - есть] и с҃тыи USbor. - ꙗ҃] > USbor. - заблꙋди҃] + отъ поути USbor. - 36: ꙗко ... заблꙋди҃] > USbor. (durch заблоудихъ ∩ заблоудихъ). - 41: смотрѧше ... и] смотрь USbor. - 42: се] се҃ Sof. - възврати҃] возратисѧ Sof., Car., възвративъ сѧ USbor.- 44: единого] единогоже USbor.

8d

2: соуть] > USbor. - 4: оужасъ ѿ мене] о. м. оу. USbor. - 5: и] > USbor.- 10: и ... ихъ] > USbor. - 11: ли] > USbor. - 13: бо] + юстьUSbor. - 14: с лю҃ми] > USbor. - новх҃носоромъ] на- rell. - 15: б҃го給вѣстити] б҃говѣстоуꙗ USbor. - 16: словесе] -си USbor. - 17: абїе] же си USbor. - 18: и] > USbor. - бы ... бы҃] lies бы ... былъ rell. - 20: бы҃] > USbor. - вѣсенъ] вѣсѣнъ Sof., вѣшенъ USbor. - 22: вилонъ] lies вавилонъ rell. - 23: на мѧ доже҃мъ] на нь не оуже юсть времѧ ити въ иерс҃лмъ USbor. - 26: с'мок'ви] -къвъ USbor. - 27: прїид҃ѡ] пришедъ USbor. - нѣкое] етеро USbor. - 28: п҃ѡклонихъ] покл- Sof., Car., поклонь USbor. - 29: главоу] + свою USbor. - кошь] -шьмь USbor. - 30: имъ. но] lies и мьнꙗ USbor. - замедлѣхъ] für -лихъ rell., + и USbor. - 31: ѡбрѣт҃о] и обрѣтъ Sof., Car.- иже й] из нихъ USbor. - 33: и[1] ... и[2]] > USbor. - но] > USbor. - 34: ѿкры ... старцꙋ] отъкрывъ ... старьць USbor. - 37: и] > USbor. - 38: видѣши] für -диши rell. - 40: лѣтъ и шесть] и ш. л. USbor. - 41: чѧдо] > USbor. - 42: нивы] + и вижь USbor. - ращенїа] -нии USbor.- 43: жее] lies же rell. - 45: вельемъ] великъмъ USbor.- н҃беси] -се USbor.

9a

1: праведни҃] -ньчь USbor. - 2: старомꙋ] -роуоумоу USbor. - 4: смо҃ви] -вїи Sof., Car., -къвъ USbor. - 5: старомꙋ] -роуоумоу USbor. - Nach ч҃лкꙋ in Sof. irrtümlich кы҃ се е҃ м҃ць. он' же рече. ниса, еже есть вторы҃ на десѧте. и воземъ ѿ смокви и дасть сь|таромоу ч҃лкоу wiederholt (durch старомоу ч҃лкоу ∩ старомоу ч҃лкоу) und dann durchgestrichen . - 7: їе҃рли҃ска] > USbor. - 8: авимелехъ] + и USbor. - г҃ви] къ г҃оу USbor. - ї] + се USbor. - а҃гглъ] + г҃нъ USbor. - 9: и] > USbor. - 11: сѣдѧщь] -ща USbor. - 17: пѡдѧми] подаи USbor. - въздаанїи] и въздаꙗи USbor. - 21: грѧде҃ бо приде] so in allen Hss. - 22: избавит'] -ви USbor. - 26: смокве] -къвъ USbor. - 29: твориши] сътв- USbor. - пѡвелѣнїа] lies повелѣнаꙗ rell. - 30: смокви] -къвъ USbor. - 31: тѡ] für тъ USbor. - пакы] + да rell. - 32: сїе] си USbor.- къ] г҃ла USbor. - 33: на҃] für нама rell. - 34: възможевѣ] so zu lesen statt -жеть USbor. - къ їеремїю] иеремии USbor. - 35: вавилонъ] во- Sof. - 36: на҃ста] + оба USbor. - 37: г҃люще] -ща USbor. - 38: избранныи] + г҃и USbor. - исше҃] -дыи USbor. - 39: оустъ ѥго] истааго USbor. - м҃люсѧ] + тебе г҃и и USbor. - твоеи] + и USbor. - 42: даи же] д. жде Sof., Car., дажь USbor. - 45: авимелехꙋ] + и USbor.

9b

1: вароухови] -ви rell. - всѧ словеса си] > USbor. - 2: печисѧ] пьци сꙗ USbor. - 3: бо] ти USbor. - 4: послешї] in Car. и aus ı wegen Beschädigung des Blattrandes, dem folgendes и zum Opfer fiel. In den Folgezeilen davon оув[, рцет[, [ѿ]лоученъ, с[х҃], [ѿ], внит[и] betroffen. - 6: иїлевомъ]-вымъ Sof., Car. - ражаетъ] ражаемъ Sof., Car., -жаемыи USbor. - 8: ведо҃] lies ведоу USbor. - 11: прїиманы҃] -номъ USbor. - 16: сыи] so in allen Hss. - 17: веселисѧ] -лѧ сꙗ USbor. - ра҃ди] -доуꙗ сꙗ USbor. - 18: е҃ на҃] н. е. USbor. - тѣлеси] -се USbor. - 19: изити] изиити Sof., изїити Car. - 20: и досаже҃ны] изити досаженоу USbor. - 22: постави] състави USbor. - 23: Vor їсаакѡ҃ fehlt и. - Vor їакѡв҃ fehlt и. - бо] > USbor. - 25: ꙗко҃] ꙗже USbor. - ꙗко҃] ꙗже USbor. - 26: егу҃пескїа] so zu lesen statt -скы Sof., Car. - 28: ваше] + и жестови юсте USbor. - 30: въ вавилонъ] вавилоньстѣи USbor. - ꙋслышите] слы- USbor. - 31: и] > USbor. - 33: ѿ вавилона ѿлꙋчю и] о. и. отъ в. USbor. - послоушаи] so zu lesen statt -шающаго USbor. - 35: їѡрданскою] іер- rell. - пѡслоушаи] -щающаꙗ USbor. - 36: и] > USbor. - велика печ҃ѧ]

великоѥ печатии- USbor 37: и] > USbor. - изыде (изиде USbor.)] so zu lesen statt изїиде Sof., Car. - 41: ѿ … птиць] въ … птицахъ USbor. - 44: тебѣ] тобѣ Sof., Car. - 45: съ] > USbor. - р͡е] + ѥмоу USbor.

9c

2: емоу] > USbor. - во] + и USbor. - 4: привѧз͡а] и -за + за выи USbor. - 5: тебѣ] in Sof. ѣ aus о verbessert. - птицамъ] птичь USbor. - 9: ꙗко͡ж] lies ѧже rell. - третицею] -тици USbor. - 9: праведномȣ] -ноумоу USbor. - 11: донеси] донес[Car. durch Beschädigung des Blattrandes. - 12: южникомъ] + и USbor. - 13: радость] вѣсть USbor. - 14: обидѧ͡т] обиидоуть USbor. - 17: лѣво] шюѥ USbor. - 18: право] so zu lesen statt -ва USbor. - 19: Nach ты] + иди USbor. - боудеть] + ти USbor. - 25: мимоиде] -деть USbor. - и] + веси USbor. - 26: исхожаахȣ] при- USbor. - оубо] бо USbor. - 27: новъхѡносора: на- Sof., USbor., навхѡдносора Car. - даи же] дажь USbor. - 29: идоущим] -щемъ USbor. - плачющим͡с] -щемъ сѧ USbor. - 30: мртвец͡е. и] -ци своими USbor. - 31: тобѣ] тебѣ USbor.- 32: и͡вери] и съвери USbor. - 33: прїиди] приведи ѧ USbor. - оуслышать и] -шите USbor. - 37: идѣ͡т] -де- USbor. - 38: на] надъ USbor. - ѡживе] -житъ USbor. - 40: бывш͡е]-шимь + г͡лющe ѥсть б͡ъ ꙗвлии сѧ о͡цемъ нашимъ USbor. - пȣстынѣ] -ни Car., USbor. - 41: ѡрелъ] > USbor. - 42: тобѣ] тебѣ USbor. - 43: прочти] по- USbor. - 44: люд͡е] + симъ USbor. - разрѣш͡ь … людемъ] > USbor. (durch людемъ ∩ людемъ). - 45: слышавш͡е] се USbor.

9d

4: нимъ] + пакы USbor. - всѧ] вьсе USbor. - 5: слышасте] слыш[Car. durch Beschädigung des Blattrandes. In den Folgezeilen davon въве[, иеремї[ѧ], [и], бывша[а], [и], ч[а]да betroffen. - и] > USbor. - 6: въ … б͡ъ] г͡ь въ градъ вашь USbor. - 9: бывше] быша USbor. - 10: ѿ͡ца своего зрѧше] з. о. с. USbor. - 11: ѿ͡цы … зрѧхȣ] о͡ць … зьрꙗше USbor. - 14: ѿ͡ць] + твои USbor. - 15: видѣши] für -ди- rell. - 16: моѵчим͡ы] моучимъ USbor. - въспоминаѧ] lies -наѧ rell.- 17: възвращ͡асѧ] возра- Sof., Car., възвращахоу сѧ USbor. - волѧ] г͡лющe USbor. - 18: мол͡и] молимъ сѧ USbor. - ты] + и вароухъ USbor.- 19: сїа] си USbor. - 21: бѡ] > USbor. - 22: ноудѧ͡т] + бо USbor. - сїоньск͡и] сионьскъ USbor. - 25: соущи] -ще rell. - 30: и] > USbor. - 31: и͡] ꙗ USbor. - ѿгрѣват͡и] огр- USbor. - 32: скверпъ] отъ USbor. - вавилонскыхъ] вавилона USbor. - 33: быст͡ь] и бысть USbor. - лю͡и (vor из)] lies лю͡и Sof., Car. (= USbor., dort aber + своꙗ). - 34: б͡ъ] г͡ь USbor. - 35: їѡрд͡а] иер- rell. - 37: поимша] lies -шаꙗ USbor. - 40: рети] lies же ти USbor. - 42: їѡрданъ] иер- rell. - 43: ꙗ͡а] ѥже USbor. - 44: ѡженьсш͡исѧ] lies -ньш- USbor. - 45: їеремїа] -миѣ USbor. - 46: емȣ] къ немоу USbor.

10a

1: имамы] имамъ USbor. - 3: їѡрданъ] їер- Sof., Car. - 6: обращаависѧ] lies ѡбращѧисѧ Sof., Car. (-щаꙗ сѧ USbor.). - 7: сеи] нашь USbor. - нимъ] + ѡвстaвше rell. - възвратим͡с] возр- Sof., Car., възвратите сѧ USbor. - 9: идоша] ид[о]ша Car. durch Beschädigung des Blattrandes. In den Folgezeilen davon им[ъ] und das ї von срѣтенїе betroffen. - пришедшим] -шемъ USbor. - вавилонъ] + и USbor. - 10: вавилонѧнѣ] -не USbor. - 12: тако] > USbor. - изыдете] -досте USbor. - 14: заклѧхъ] заклѧхомъ rell. - 15: дроуга] so zu lesen statt дроугъ USbor. (?). - 16: ч͡а ваших͡] anschließend in USbor. Verlust eines Blattes. - тако] lies т͡а Sof. (и von späterer Hand), таи Car. - 17: възвратиш͡а] -озр- Sof. - 28: просвѣщаѧ] + и Sof., Car. - 30: ин͡о] [и]номъ Car. durch Beschädigung des Blattrandes. In den Folgezeilen davon кади[л]а, миха[и]лъ, до[н]деже betroffen. - архааг͡глъ] арха͡гглъ Sof., Car. - 33: всеи] вс͡е Sof., всеѧ Car. - 36: їеремїю] so in allen Fassungen der VMČ. - стоащȣ] so zu lesen statt -ще Sof., Car.

10b

4: вниде: -деть Sof., Car. - 9: посредѣ] -ди Sof., Car. - 32: ѿного] lies ѡного Sof., Car. - 34: ѡскѡрбѣша] -виша Car.

10c

8: стѡи͡] + и USbor. - видѣша и] и в. USbor. - 9: множествомъ каменїа] многъмь камениѥмь USbor. - 10: приш͡еша] пришедъ USbor. - 11: пѡгребоша] -боста USbor. - и приимша] приимъша же USbor. - 12: пѡложиша] положиста USbor. - 13: и написашѧ] написавъша USbor. - се] с͡е Sof., Car. - помѡщни͡к їеремїинъ] и. п. USbor. - проча] lies прѡчаѧ rell. - слѡвеса їеремиина] словесъ иеремиинъ USbor. - 15: не … написана] не написана + си рече USbor.

п͡ррчествѡ їермїино

Griechischer Text: Septuaginta, Ziegler 1957
Lateinischer Text: Vulgata
Slavische Parallelen: Genn., Grig.
Literatur:

Mostrova, T., O strukturnych osobennostjach Knigi proroka Ieremii v sostave Velikich Minej Čet'ich mitropolita Makarija, in: Abhandlungen zu den Grossen Lesemenäen des Metropoliten Makarij, Bd. 2, hsgg. von E. Maier und E. Weiher, Freiburg i. Br. 2006 (= MLS tom. XLIX), S. 109 – 136.

17: In Sof., Car. Beginn einer neuen Seite; über der Spalte: м͡ца маѧ. а͡.. - в тѡи͡ днь] > Sof., Car. - їермїино] über -ер- zwei Punkte als Hinweis auf eine Korrektur, die jedoch nicht ausgeführt wurde, lies иеремїино Sof., Car. - 18: главъ. е͡і.] vermutlich nach einer Vorlage, die Jeremia als 15. Prophet bezeichnete, wobei die Zahl irrtümlich als Kapitelnummer gedeutet wurde (главъ dürfte für глава stehen und auf ein falsch aufgelöstes гла mit supralinearem в zurückgehen). - 19: хелкиевȣ] холъкиѡвȣ Grig., *Χελκιου*. - їерѣи] *τῶν ἱερέων*, ереа Grig. - анафотѣ] -тотѣ Grig., *Αναθωθ*. - 20: веньаминѣ] -новѣ Grig., *Βενιαμιν*. - и͡] *ὃς* (sc. *λόγος*). - 21: їѡсїа] -з- Grig., *Ιωσια*. - 22: амоса] -сова Grig., *Αμως*.- 23: и] *καί*, > Grig. - їѡакима] -мѫ Grig., *Ιωακιμ*. - 24: їосїева] so zu lesen statt амосова Grig., *Ιωσια*.- и] *καί* S^c^L (> Var.). - 25: кончины] *συντελείας* SL (> Var.). - 26: с͡на] + иесеѡва ц͡рѧ июдеиска Grig., *Ιωσια βασιλέως Ιουδα*. - їе͡рлимȣ] -мова Grig., *Ιερουσαλημ*. - 27: немоу] *αὐτόν* BS gegenüber мнѣ Grig., *μέ* A. - преж͡е даж͡ь] lies п. дажь (п. даже Grig.), *πρὸ τοῦ* + Inf. - 28: чревѣ] ѧтробꙗ Grig., *κοιλίᾳ*. - Nach тѧ > *καί*. - 29: преж͡е даж͡ь] lies п. дажь (п. даже Grig.), *πρὸ τοῦ* + Inf. - ложеснъ] *μήτρας*. - с͡тих] so zu lesen statt извꙗстих Grig., *ἡγίακα*. - 31: с͡ы] сѫи Grig., *ὁ ὤν*. - Nach г͡и > *ἰδού*. - вѣмъ] свꙗмъ Grig., *ἐπίσταμαι*. - 32: р͡е … азъ] *εἶπεν κύριος πρός με· μὴ λέγε ὅτι νεώτερος ἐγώ εἰμι*, > Grig. - 34: нѧже] аще Grig., *ἐάν*. - пѡслю … идеши] so zu lesen statt идеши послѧ тѧ ї идешї Grig., *ἐξαποστείλω σε πορεύσῃ*. - по] so zu lesen statt къ Grig., *κατά*.- 35: възг͡лешu] *λαλήσεις*, + и Grig. - 36: ни͡ оустраш͡и прѣ͡д ними] н. оустрашаисѧ п. н. Grig., > gr. (vgl. 10d 13). - 38: Nach г͡ь fehlt Ier. 1,9-10. - и] *καί*, > Grig. - 40: виж͡дȣ] азъ в. Grig., > gr. Danach + и Grig., *καί*. - 41: бодрълив͡ъ] *ἐγρήγορα*. - 42: творитї] lies сътв- rell., *τοῦ ποιῆσαι*. - 43: къ мнѣ вторицею] *πρός με ἐκ δευτέρου* BSA gegenüber в. к. м. Grig., *ἐκ δευτέρου πρός με* S^s^. - 44: видиши] *ὁρᾷς*, в. еремие Grig. - 45: азъ виж͡дȣ] > gr.

10d

1: ражг͡ȣтсѧ] für раж͡-; -жденѫтсѧ Grig., *ἐκκαυθήσεται* (sc. *τὰ κακά*). - ц͡рь] so zu lesen statt (и)хъ Grig., > gr. - 5: пр͡едверїе] -рии Grig., *τὰ πρόθυρα*. - 6: їе͡рлимль] -скъ Grig., *Ιερουσαλημ*. - стѣны] so zu lesen statt страны Grig., *τείχη*. - 7: їоудїины] июдовы Grig., *Ιουδα*. - възг͡лю] lies -лю Grig., *λαλήσω*.- сȣд͡ѡ] lies съ соудомь, *μετὰ κρίσεως*. - 15: Nach г͡ь fehlt Ier. 1,18-19 + *καὶ εἶπεν*. - тако] ≠ *τάδε*. - 18: в' пȣстыни земли несѣаннѣ] в. п. в͡ з. н. Grig., > gr., vgl. *in deserto in terra quae non seminatur* . - 19: г͡ȣ] г͡ви Grig., *τῷ κυρίῳ*. - житъ] животъ Grig., *γεννημάτων*. - 20: иже ѧдѧтъ] и. сѣдѧтъ Grig., *οἱ ἐσθόντες*. Danach > *αὐτόν*. - злаѧ] зло Grig., *κακά*. - наведоу] *ἥξει* (sc. *κακά*). - 21: слыше] слышите rell., *ἀκούσατε*. - 23: тако] *τάδε*. - 25: Vor идȣ͡т + и Grig., *καί*. - ѡшȣишѧсѧ] lies ѡс- Grig., *ἐματαιώθησαν*. - 27: егѵ͡пескы] -скыѧ Grig., *Αἰγύπτου*. - и] > gr., > Grig. - 29: бесплѡднѣ и безводнѣ] *ἀνύδρῳ καὶ ἀκάρπῳ*. - $и^2$ … и] > gr. (vgl. *et imaginem mortis*). - 31: въведе] *εἰσήγαγον* (Var. *ἤγαγον* BA). - ны] *ὑμᾶς*. - 32: пло͡д] *τοὺς καρπούς*. - 33: ѡскверните] *ἐμιάνατε*. - 35: твои] > gr. - 38: валлѣ] lies ваалѣ, *Βααλ*. - 39: прїимоу] + с вами Sof., Car., *πρὸς ὑμᾶς*. - 40: съ с͡нъми вашими] *πρὸς τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν ὑμῶν*. - 42: $и^2$] + въ Sof., Car., *εἰς*. - Nach послите > *καί*. - 43: видѣте] für -дите Sof., Car., *ἴδετε*. - 44: имѣнишѧ] lies измѣнишѧ Sof., Car., *ἀλλάξονται*. Danach > *ἔθνη θεοὺς αὐτῶν καὶ οὗτοι οὔκ εἰσιν θεοί. ὁ δὲ λαός μου ἠλλάξατο* (Var. -*ξαντο* S, durch *ἀλλάξαντο* ∩ *ἠλλάξαντο* oder измѣниша ∩ измѣниша). - мою] *αὐτοῦ*. - 45: и] > gr.

11a

2: прѡроче] lies прѡрече Car., *ἐπροφήτευσεν*. - странъ] + ѿсюдȣ въ старѣи книѕи (durchgestrichen) Sof., > gr. - 6: Nach тѧ > *πρὸς αὐτούς*. - 6: ѡбоѧютъ] lies ѡбȣ- Sof., Car., *μανήσονται*. - 7: егѡ͡] *ἧς* (sc. *μαχαίρας*). - 9: всѧ] > gr. - 10: Nach г͡ь > *ἐπ' αὐτά* (Var. *πρὸς αὐ.* B). - 12: не въ прохож͡енїе] *εἰς ἄβατον*. - 16: аскалона] *τὴν Ἀσκαλῶνα*. - 17: акарѡна] *τὴν Ἀκκαρων*.- газов͡] *Ἀζώτου*. - 21: и еданъ] > gr. - темїанъ] *Θαιμαν* (Var. *Θωμεαν* S*). - 22: всего ѡстрижена] *πάντα περικεκαρμένον* BA (Var. *πᾶν περικ(ε)ιρόμενον* S). - Nach его > *καὶ πάντας τοὺς συμμίκτους τοὺς καταλύοντας ἐν τῇ ἐρήμῳ* Ier. 32,24 (durch *καὶ πάντας* ∩ *καὶ πάντας* oder и всѧ ∩ и всѧ). - 24: въсточнаѧ] *ἀφηλιώτου*. - 27: б͡ъ иїлевъ] > gr. - 28: пьѧте] *πίετε*. - оупьѧтесѧ] *μεθύσθητε*. - 30: егѡ͡] *ἧς* (sc. *μαχαίρας*). - средѣ] -ди Sof., Car., *ἀνὰ μέσον*. - 32: Nach пити > *καί*. - 33: пьѧще] пьюще Sof., Car.,

πίοντες. - пьѧте] πίεσθε. - 34: Nach мое > ἐπ' αὐτήν (Var. ἐ. αὐτῆς). - 36: мечѧ] μάχαιραν. - 37: всѧ] > gr. - 38: всѧ] von erster Hand über -ъ с- nachgetragen (in Sof., Car. im Text), > gr. - 38: въстока] ὑψηλοῦ. - 40: ѿ] ἀπό AL (Var. ἐπί). - 41: сй] καὶ οἶδε (lies κ. αιδαδ Rahlfs). - или] καί. - 42: тȣ] ἐκεῖ ACP (Var. ἥκει). - начѧ] für на чѧсть, ἐπὶ μέρος (Var. ἐ. μέρους). - 43: ѿ землѧ] τῆς γῆς. - 44: сътворитсѧ] κρίνεται αὐτός. - р҃е] > gr. - весьтивїи] lies вечьстивїи, οἱ ... ἀσεβεῖς.

11b

3: ꙗзвенїи] τραυματίαι. - 5: гнои] κόπρια. - 13: потреби҃] ὠλέθρευσεν. - 14: доброта ихъ] τὰ κατάλοιπα τῆς εἰρήνης. - 15: г҃нѧ] μοῦ. - 17: Vor в in Genn. глава. к҃ѕ. - 20: всемоу ïюдѣ] ἅπασι τοῖς Ἰουδαίοις. Danach > καὶ πᾶσι (so S). - 21: домъ] οἴκῳ. - 22: Nach съчиниї] + тѧ Genn., σοί. - 23: не г҃ли] lies негли Genn., ἴσως. - послоушавше] ἀκούσονται καί. - 25: зловїи] τῶν κακῶν, злобы Genn.- 28: въ законы] ἐν τοῖς νόμοις A (Var. ἐν τ. νομίμοις). - 30: къ ва҃] πρὸς ὑμᾶς, > Genn. - 31: пѡслоушаста] lies -шасте rell., εἰσηκούσατε (Var. ἀκούσατε B). - 32: си] сй Sof., Car., сь҃ Genn., τοῦτον. - ꙗко] lies ꙗко и rell., ὥσπερ. - силȣама] силоама Genn., Σηλωμ (Var. Σηλω BS*). - сеи] ταύτην A (> Var.). - 33: и] > gr. - 34: и ... п҃ррци] καὶ οἱ ψευδοπροφῆται, > Genn. - 36: премѡлкнȣвшȣ] παυσαμένου λαλοῦντος. -вшѧ Genn. - 37: люде҃ всѣмъ] lies всѣмъ людемъ rell., παντὶ τῷ λαῷ. - 38: ïеремïю] αὐτόν. - 40: силоа҃] Σηλωμ (Var. Σηλω B). - 41: дѡ҃] + и Genn., καί. - 44: ïюдинѣ] für -ни Genn., Ιουδα. - слѡве҃ сихъ] τῶν λόγων τούτων A (Var. τὸν λόγον τοῦτον BS).

11c

1: храма] > gr. - Nach г҃нѧ > τῆς καινῆς. - 4: оуши ваши] ἐν τοῖς ὦσιν ὑμῶν. - 6: сеи] + и на градъ сеи rell., καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην. - 7: Nach слѡвеса > τούτους (so B). - н҃нѣ] -нѧ Genn., νῦν. - 9: г҃ла] Fehler für гласа, τῆς φωνῆς. - г҃а] г҃и Genn., κυρίου. - вашего] ὑμῶν S* (Var. τοῦ θεοῦ ὑ. S^c, > ὑμῶν). - 10: акы] lies азъ, ἐγώ. - 12: строить] so zu lesen statt створить Genn., συμφέρει. Danach > καί. - сѧ ... г҃лѧетъ] > gr. - вамъ оуне] оуне вамъ rell., βέλτιον ὑμῖν. - 14: мене] мѧ Genn., μέ. - 15: сами] > gr. - 17: г҃лати къ ва҃] къ вамъ г҃лати rell., πρὸς ὑμᾶς λαλῆσαι. - 23: люскомȣ] -скȣоумоу Genn., τοῦ λαοῦ. - 24: г҃люще] > gr. - 26: г҃лѧ] λέγων A (> Var.). - 27: Vor ïе҃рлимъ > καί. - коуща поуческа] ὀπωροφυλάκιον (Var. ἄβατον BS). - 30: еда] μή. - ц҃рь ïюдинъ] > gr. - 31: вси люди ïюдини] πᾶς Ιουδα. - не ... оуто] οὐχὶ ὅτι (Var. οὐχ ὅ. B, οὐχί S). - 33: злови. и] lies -вии, τῶν κακῶν. - 34: злобы] -би Genn., κακά. - 36: г҃нимъ] г҃ньмь Genn., κυρίου. - амеевъ] Σαμαιου (Var. Μασεου S). - 38: ïеремïины҃] -номъ Genn., Ιερεμιου. - 42: Nach царь > ἄνδρας. - приведоша] ἐξήγαγον. - 44: мече҃] -чьмь Genn., ἐν μαχαίρᾳ. - 45: хир ахикама] χεὶρ Ἀχικάμ.

11d

1: сафанина] -нïина Genn., Σαφαν. Danach > ἦν. - 2: его] > gr., + глава. к҃з. Genn. - 3: себѣ] > gr. - 6: мѡтит'скȣ] lies моави-, Μωαβ. Danach > καὶ πρὸς βασιλέα υἱῶν Αμμων καὶ πρὸς βασιλέα Τύρου. - 9: съчини] συντάξεις (Var. προσ- S). - 10: рцѣте] ἐρεῖτε. - 11: Nach своимъ > ὅτι. - 14: всю] πᾶσαν A (> Var.). - 16: звѣрь пѡльскыи] τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ. - 17: да емȣ дѣлати емȣ] ἐργάζεσθαι αὐτῷ. - 20: скѡнчають҃] кончаютсѧ Genn., ἐκλίπωσιν. - 21: п҃ррк҃ъ] ψευδοπροφητῶν. - 23: ц҃ртвованїи] ≠ οἰωνισμάτων. - вашь] lies вашй rell., ὑμῶν. - 24: г҃лющи҃] lies г҃лющь rell., τῶν λεγόντων. - 25: лжȣ] ψευδῆ. - 27: въклѡнить] so zu lesen statt въскл- Genn., εἰσαγάγῃ. - 29: Nach емоу > καί. Danach + ѡставлю ю на земли еѧ и потѧжить емоу Genn., καταλείψω αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ καὶ ἐργᾶται αὐτῷ (durch и потѧжить емоу ∩ и потѧжить емоу). - езекїи] Σεδεκίαν. - 33: неправе҃но] ἄδικα. - 34: пȣсти] lies -стихъ Genn., ἀπέστειλα. - тоже҃] καί. - 41: и] > gr. - 44: Nach и > εἰ. - 45: мѧ] μοί. - престанȣ҃] ἀπαντησάτωσαν.

12a

1: ѡставшаѧ съсоуды ихъ҃] τῶν ἐπιλοίπων σκευῶν, ὧν (Var. τ. ὑπολοίπων σ., ὧν S). - 4: прѡ҃] lies ска҃. - 20: ради] дѣлꙗ Sof., Car. - 21: ѿ] lies до Sof., Car. - 22: Zu и in Genn. am rechten Rand der Spalte гла҃. к҃и. - ц҃ртвȣющȣ седекїи, βασιλεύοντος Σεδεκιου (Var. Σεδεκια BS). - 23: и единȣ] lies июдинȣ Genn., Ἰούδα. - 24: и] > gr., > Genn. - азоровавль] Αζωρ. - 25: гаваниї скыи] -ваан- Genn., ὁ ἀπὸ Γάβαων. - 28: ï] > gr., > Genn. - 30: все] > gr. - 31: и] ὅτι. - 32: Nach ïеремïа > πρὸς Ανανιαν κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων τῶν ἐφεστηκότων ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ εἶπεν Ιερεμιας (durch Ιερεμιας ∩ Ιερεμιας oder ïеремïа ∩ ïеремïа). - 34: прѡрѣчеши] für -ри- rell., προφητεύεις. - 37: се] κυρίου. - 40: Nach вѣка > καί. - прѡрекѡша҃] ἐπροφήτευσαν. - 44: вѣрȣ] πίστει.

12b

1: ананїи] -нїа Genn., Ανανιας. - 3: скѡрѣ] > gr. - 4: выѧ] τραχήλου S (Var. -λων). - 6: скрȣшенїи ананїинъ] lies с. -нѣ Sof., Genn., τὸ συντρῖψαι Ανανια. - 8: древѧныꙗ] so zu lesen statt дрѣвны Genn., ξυλινούς. - 14: ты҃] καὶ σύ A (Var. καί). - 17: лѣтъ] lies лѣтѣ rell., τῷ ἐνιαυτῷ. - 18: седмыи] + глава. к҃ѳ. Genn. - тѡго҃] > Genn. - 27: вавивилона] lies вавилона Sof., Car. - 33: пѡ҃] lies по. - 41: книгъ] τῆς βίβλου. - 44: въ] εἰς, > Genn.

12c

1: иехонїю] -нїи rell., Ιεχονιου. - 2: хытрȣ и съвоузникȣ] δεσμώτου καὶ τεχνίτου. - 6: вавилонъ] so zu lesen statt вавинъ Sof., Βαβυλῶνα. - 7: и҃сели] ἀπῴκισεν (Var. -σα B). - 10: плѡ҃] τοὺς καρπούς. - 10: жены] + и rell., καί. - 11: приведите] -дѣте Genn., λάβετε. - 12: дщере] -ри rell., τὰς θυγατέρας. - 14: възистаите] für взыскаите Genn., ζητήσατε. - 21: неправе҃нѣ] ἄδικα. - 24: скѡнчѧти] πληροῦσθαι. - 25: пѡсѣщаюшȣ] durch verfehlte Korrektur von пѡсѣщаю zu посѣщȣ (посѣщю rell.), ἐπισκέψομαι. - 29: молитѣ҃] lies -тесѧ, προσεύξασθε (vd. zu -σθαι). - 30: възыщете] ἐκζητήσετε A, ζητήσετε S (Var. ἐκζητήσατε). - 31: егда] ὅταν A (> Var.). - 32: Nach с҃рцем' > ὑμῶν (so A). - а не рцѣте г҃люще] ὅτι εἴπατε. - 35: ахïавва] аах- Genn., Αχιαβ. - 39: въ] ἐν, > Genn. - 40: Nach ï > ὡς. - 42: сътвориста] -сте Genn., ἐποίησαν. - 44: слово съг҃лаша] so zu lesen statt слово с. слово Genn., λόγον ἐχρημάτισαν.

12d

1: Vor къ fehlt nur in Usp. die Initiale И, deren Platz ausgespart ist. - еламитинȣ] -тинȣ Genn., Ἐλαμίτην SA, Αἰ- B (Νελ- Rahlfs). - 3: въписанїе ... ïе҃рли҃] > gr. - 4: масеѡвȣ] -сѣ- Genn., Μασεου S, Μασσαιου A (Var. Μαασαιου). - речеши] εἰπέ (Var. εἶπεν BS, εἰπεῖν A). - 14: изъѣсте] φάγεσθε. - 18: еламитина] τὸν Νελαμίτην. - 22: его] αὐτῶν. - 24: й] > gr., + глава, л҃. + слово Genn., ὁ λόγος. - 25: рѣще] lies рещи Genn., εἰπεῖν. - 26: въписа҃] ἐχρημάτισα. - 28: людїи] -дїе Sof. (am linken Rand der Spalte von erster Hand -и nachgetragen), λαοῦ. - 30: савладȣть] lies съвладоуть Genn., κυριεύσουσι. - 31: г҃леть] lies г҃ла Genn., ἐλάλησεν. - 32: здѣ҃] > Genn. - 34: сѧ есть рѡдилъ] ἔτεκεν. - 36: й] lies и, καί. - 38: и] > gr. - златѣницȣ] so zu lesen statt згла- Genn., ἴκτερον. - 39: тако] lies такого rell., τοιαύτη (sc. ἡ ἡμέρα). - 43: потѧжȣть] -жѧть Genn., ἐργῶνται. - 44: но] καί. - потѧжȣть] lies -жѧть Genn., ἐργῶνται. - ти] > gr. - Nach ц҃рѧ > αὐτῶν.

13a

6: и] > gr., > Genn. - 10: Nach ихъ > πᾶν. - 13: разграбленїе] + и Genn., καί. - 15: целовавъ] lies цѣловь Genn., τὸ ἴαμα (Var. τὸ ἱμάτιον A). - 19: възвращаю] ἀποστρέφω S (Var. -ψω). - 20: и] καί, > Genn. - плѣникы] -н'н- rell., αἰχμαλωσίαν. - 23: него] αὐτῶν. - 24: и[2]] > Genn., > B. - 27: всѧ] > gr. - 28: крѣпїише] für -ѣише rell., ἰσχυρότεροι. - 32: стра҃ .. прѡ҃] > Genn. - 36: распѧтсѧ] lies распѧтїа Car. - 45: донде҃] донде Genn., ἕως. - Nach и > ἕως.

13b

2: е] + гла҃. л҃а Genn. - 4 - 23: гнѣвъ ... вси] > Genn. - 23: тепль] топль Genn., θερμόν. - 26: въчиню ю] lies вѣчьною, αἰωνίαν. - 29: възмеши] ἐπιλήμψῃ BS. - боубны своѧ] τύμπανόν σου. - 30: въ соборъ] съборомъ rell., μετὰ συναγωγῆς. - 32: горѣ самарѣистѣ] г. -сцѣ Genn., ὄρεσιν Σαμαρείας. - насаждающи насадите] lies -ще н. rell., φυτεύσαντες φυτεύσατε S^c (Var. φύσαντες φ. AQ*, φυτεύσαντες > BS*). - 34: ефрѣмовы҃] ефреемова҃ Genn., Εφραιμ. - 35: теплѡмъ ... ю[2]] > Genn. - 38: ѡставше] -вльше Car. - 44: въскличѣте] für -чи- oder -ча-, χρεμετίσατε.

13c

6: възвеселȣ] ≠ ἀνάξω. - оуселю ѧ] lies оусѣлꙗ Genn., αὐλίζων. - 7: исходе҃] изводѣхъ Genn., διώρυγας. - 9: пръвенець] прьвѣснець rell., πρωτότοκος. - 10: его] lies есть Genn., ἐστίν. - сïонъ ... обратѧтсѧ] > Genn. - 16: на҃] lies вамъ Sof., Car. - 25: и[1]] > gr. - 26: силнѣише] -е für -ь, -нѣишь Genn., στερεωτέρων. - 28: г҃ни҃] г҃нѧмъ Genn., κυρίου. - 29: плода] καρπῶν. - 30: и ꙗко] ꙗко Car., ꙗкѡ и Genn., ὥσπερ. - 31: вѣал'чють] -лач- Genn., πεινάσουσιν. - 37 - 45: Сказаетъ ... про҃] > Genn. - 41: ч҃тое] чистое Car.

13d

1: ако] vor der Zeile fehlt nur in Usp. die Initiale Т. - желѧ и плачь и вопль] θρήνου καὶ κλαυθμοῦ καὶ ὀδυρμοῦ. - 2: рахиль] рахїиль Genn., Ραχηλ. - 2f.: плачющи҃ .. препѡчити] ἀποκλαιομένης ἐπὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι A. - 4: ска҃ ... прѡ҃] > Genn. - 6: вифлиемѣ] lies -леем- Sof., Car. - 9: илїина] lies лїина Sof., Car. - 20: прьвѣсньць] -цȣ Sof., Car. - 22: извїены] lies -на Sof., Car. - 30: Nach слезъ > σοῦ (so A). - Nach дѣлесемъ > (τοῖς) σοῖς. - 33: слыша слыша҃] ἀκοὴν ἤκουσα. - ефрѣма] -реем- Genn., Εφραιμ. - въпїюща] в. и Genn., ὀδυρομένου. - 34: не] > gr. - ꙗко] ꙗко и rell., ὥσπερ. - 35: ненапоенъ] > gr., > Genn. - 38: разȣмѣнїа] τοῦ γνῶναί με. - 39: срамленїи] αἰσχύνης καί. - 45: ска҃ ... прѡ҃] > Genn.

14a

6: свѣдѣтель] свѣ ͨтель Sof., Car. - 8: ѡбращающаасѧ] -щасѧ Sof., Car. - 11: идеть] иде Genn., ἐπορεύθης. - 12: желѣющь] -щь Car., -щи Genn., πενθοῦσα. - 13: нечистована] lies -чьст-, ἠτιμωμένη. - 14: наслажениѥ] lies насажениѥ rell., καταφύτευσιν. - 15: въ неміж спасенїи] ἐν ᾗ σωτηρίᾳ A (Var. εἰς σωτηρίαν S, ἐν σωτηρίᾳ B). - 16 - 25: скā ... прō] > Genn. - 22: но въ] so zu lesen? - 26: Nach слово > τοῦτον. - жидов'стѣи] γῇ Ιουδα (Var. γ. Ιουδεᾳ für -αι- S). Danach + и Genn., καί. - 28: Nach оу > δίκαιον. - 29: живоущеи] οἱ ἐνοικοῦντες (Var. > οἱ); въ їоудеи и въ всѣх градѣх] ἐν Ιουδαίᾳ καὶ ἐν πάσῃ πόλει S (Var. ἐν πόλεσιν Ιουδα καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν A, ἐν πάσῃ τῇ γῇ). - 30: въкоупѣ с] въкупь с Genn., ἅμα. - тѧжармь] lies -ремь, γεωργῷ. - въдвигнете] lies -нетьсѧ, ἀρθήσεται. - 32: жажющу] so zu lesen statt жа- Sof., διψῶσαν. - 34: Nach сладѡкъ > μοῦ. - Nach бы > διὰ τοῦτο (so S^c). - Vor є fehlt nur in Usp. die Initiale Є, deren Platz ausgespart ist. - 35: племѧ ... племѧ] σπέρμα ... σπέρμα. - въсїю] für всѣю Genn., σπερῶ. - 37: такоже] so zu lesen statt такоже Genn., οὕτως. - 39: и] καί, > Genn. - наслажати] lies насажати rell., καταφυτεύειν. - нарекут] lies не р. Genn., οὐ μὴ εἴπωσιν. - 40: кисло] кыснѣло Genn., ὄμφακα. - 41: Nach но > ἤ. - 42: ꙗдшему] -шюмоу Genn., τοῦ φαγόντος. - кисло] кыснѣло Genn., τὸν ὄμφακα. - ѡскоменѧтсѧ] -ми- Genn., αἱμωδιάσουσιν. - 43: что ... члкы] > Genn.

14b

1: платѧно] lies плотѧно Sof., Car. - 3: о ... глеть] aus dem Kommentar; in Genn. am rechten Rand der Spalte о новѣ завѣтѣ сѣ. - 6: завѣща] lies -щахъ rell., διεθέμην. - 8: и] > gr. - 9: ты] ти Genn., αὐτοί. - 11: се] сь Genn., αὕτη. - 12: Nach дамь > δώσω (so A). - 14: боудуть (-ть mit Zinnober gestrichen)] боуду rell., ἔσομαι. - 15: мнѣ] ми Genn., μοί. - не наоучать] οὐ διδάξουσιν B (Var. οὐ μὴ διδάξωσιν). - 16: и] lies ни rell., καί. - 21: на[1]] > gr. - смиритсѧ] съмѣ- Genn., ταπεινωθῇ. - 23: всемъ е] πάντων, ὧν. - сътвори] ἐποίησαν (sc. τὸ γένος Ισραηλ). - 24: Nach слнце > εἰς φῶς. - днии] τῆς ἡμέρας. - нощи] wohl für -щїи Genn., τῆς νυκτός (vgl. das Voranstehende). - 26: морѣ] -ри Genn., θαλάσσῃ. - 28: суди] οἱ νόμοι. - ре] anschließend > κύριος. - 32: анамеилѧ] so zu lesen statt анамел'лѧ Genn., Αναμεηλ. - 35: ѡбыиметсѧ] ѡбьметсѧ Genn., περικυκλωθήσεται. - въсїа, съсаримотъ] восїѧ с. Sof., Car., lies вьси асаримотъ, πάντες ασαρημωθ (Var. σαρ- S, ασσαρ- S^c). - водоточни нахаль] -теч- н. Genn., χειμάρρου A (Var. ναχαλ). - 37: до оуголны] ἕως γωνίας, > Genn. - 39: посѣчеть ... ꙗ̆трѣбить] ἐκλίπῃ ... καθαιρεθῇ. - 40: вѣка] + глава. лв Genn. - 41: глѧ] > gr. - 42: ѿ седекїа црѧ їюдина] τῷ βασιλεῖ Σεδεκια βασιλεῖ Ιουδα A (Var. τ. β. Σ.). - Въ] lies то Genn., οὗτος. - 43: Nach десѧте > βασιλεῖ. - вавилоньску] -нѧньску Genn. (-нѧ- über der Zeile), Βαβυλῶνος. - 44: вавилоньска] -нѧньска Genn., Βαβυλῶνος.

14c

1: ѧже] ἥ (sc. αὐλή). - 2: дворѣ] οἴκῳ. - неи] ᾗ (sc. αὐλῇ). - затвори] + и Genn., αὐτόν. - 4: се] lies сѐ Car., Genn., ταύτην. - 9: оусты своими] στόμα αὐτοῦ. - 10f.: въ вавилонъ вънидеть седекїа] εἰσελεύσεται εἰς Βαβυλῶνα Σεδεκιας (Var. εἰ. Σ. εἰς Β.). - 11: сѧдеть] + Слово бывъшее къ їеремїи ѿ га глѧ. Въ десѧтое лѣто ѿ Седекїѧ црѧ їюдина. то лѣто ѡсмое на десѧте Genn., irrtümlich wiederholt, vgl. 14b 40-43. - 12: бы слово гне] ἐγένετο λόγος κυρίου (Var. λ. κ. ἐγενήθη BS). - мнѣ] Ιερεμιαν. - 13: соломль] lies саломль (-м'мль Genn.), Σαλωμ. - 14: себѣ] σεαυτῷ, > Genn. - 15: въ енатот'тѣ] ἐν Αναθωθ. - 19: въ енатоттѣ] ἐν Αναθωθ. - 20: веньѧминѣ] für -ни Genn., Βενιαμιν. - 21: во] καί. - 24: мѣръ сиклъ] σίκλους. - 27: съвъкупленїа] сък- Genn., τῆς κτήσεως. - ї] > gr., > Genn. - почтеныѧ и знамененныѧ] п. и знаменаныѧ rell., τὸ ἐσφραγισμένον καὶ τὸ ἀνεγνωσμένον. - 28: варуховѣ] für -ви Genn., τῷ Βαρουχ. - 29: маагеева] lies маас-, Μαασαιου (Var. Μασεου S, Μασσαιου A). - 31: пѡслух] > gr. - 32: съвъкупленїа] сък- Genn., τῆς κτήσεως. - 33: всѣх жидѡвъ] πάντων τῶν Ἰουδαίων QL (Var. τ. Ἰ. π. A, τ. Ἰ.). - 36: съвъкупленїа] сък- Genn., τῆς κτήσεως. - 38: глинѧнъ] -ньнъ Genn., ὀστρακινόν. - мнѡжаишѧ] πλείους. - 40: храми. и села] ἀγροὶ καὶ οἰκίαι. - 41: Nach данїи > μέ (so S). - 42: нирiину] Νηριου. - ѡ сущїи] ὁ ὤν. - ги[2]] κύριε A (> Var.).

14d

4: бъ] ≠ κύριος. - 5: Nach вседръжитель > καί (Var. ὁ S). - 8: пути] so zu lesen statt -тїи Genn., τὴν ὁδόν (Var. τὰς ὁδούς S). - 10: Nach иїли > καὶ ἐν. - земныхъ] lies -льный rell., τοῖς γηγενέσιν. - 13: и] καί, > Sof., Car. - 14: вьсокою] lies высокою rell., ὑψηλῷ. - 16: ею] so zu lesen statt еѧже Genn., ἥν. - 19: и сътворишѧ] καὶ ἐποίησαν (Var. κ. -σας). So zu lesen statt > Genn. trotz καὶ ἐποίησαν > B*S*. - 20: семоу всему] αὐτοῖς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα. - 24 - 32: скā ... прѡ] > Genn. - 33: сребро] lies сребромъ rell., ἀργυρίου. - 36 - 42: скā ... прѡ] > Genn. - 44: еда] μή, егда Genn.

15a

4: и] τὴν πόλιν ταύτην. - ѡгнемъ] -ньмь Genn., ἐν πυρί. - пѡжгоут] κατακαύσουσιν (Var. καύσουσιν A), -гу Genn. - 5: и] > gr. - 8: їюдинѣ] lies -ни Genn., Ιουδα. - едино] lies едини Sof., Car., μόνοι. - 9: оуности] so zu lesen statt ности Genn., νεότητος. - 10: въ] lies бѣ rell., ἦν. - 11: и] αὐτὴν καί. - 12: ѡставити] lies ѿставити rell., ἀπαλλάξαι. - Nach моего > πάσας. - 13: ꙗ] ὧν. - 14: Nach мѧ > αὐτοί. - цри] οἱ βασιλεῖς. цреи Genn. - 15: кнѕи и и велмѡжа ихъ] οἱ ἄρχοντες αὐτῶν. - 16: Nach їюдины (-ни Genn.) > καί. - 17: ѡбрати хребетъ ... лице] ἐπέστρεψαν (ἀπ- BA) ... νῶτον ... πρόσωπον. - 18: наказахсѧ] lies -захъ ѧ rell., ἐδίδαξα αὐτούς. - Nach изъ оутра > καὶ ἐδίδαξα (so A). - 21: идѣж] иже Genn., οὗ (Var. ᾧ A). - нарeсѧ] so zu lesen statt наричесѧ Sof., Car., ἐπεκλήθη. - нечистотах] so zu lesen statt нечт- Sof., ἀκαθαρσίαις. - 23: въ дѡлоу] lies ваалу rell., τῇ Βααλ. - ꙗже] so zu lesen statt ꙗкоже Genn., τούς (sc. βωμούς). - 24: еннаамова] Εννομ. - вьносить] -ти rell., ἀναφέρειν. - 25: Nach молоху > βασιλεῖ. - его] ἅ. - нѣсмь заповѣдалъ] н. -дѣлъ Genn., οὐ συνέταξα. - 28: тѡ] τοῦτο. - скā ... прѡ] > Genn. - 40: емоу ... предатисѧ] ἣν σὺ λέγεις παραδοθήσεται. - 42: ѡпущенїе (ѿпущенїимъ Genn.)] lies ѿпоущенїемь, ἀποστολῇ. - 43: идѣж] иждe Genn., οὗ. - 44: въ] > gr., > Genn. - разгнѣванїемъ] so zu lesen statt -нїимь Genn., παροξυσμῷ.

15b

1: пѡсажоу] κατοικέω A (Var. καθιῶ). - оуплованѣ] πεποιθότας. - 2: въ] εἰς, > Genn. - 4: и] καί BSA (> Var.). - 10: моимъ] > gr. - 11: моею] μοῦ A (> Var.). - и] > gr. - 12: моѧ] > gr.- злѡбы] -би Genn., τὰ κακά. - 14: сїа] αὐτούς. - 16: ꙗ] lies юже Genn., ἥν (Var. ἧ). - ты] so zu lesen statt ть Genn., σύ. - члка] ἀνθρώπου SA (Var. -πων). - 18: притѧжатсѧ] κτήσονται. - 19: въпишеши въ книгы] γράψει βιβλίον. - 20: веньѧминѣ] für -ни Genn., Βενιαμιν. - 23: пѡльскы] Σεφηλα. - 24: и] > gr., > rell. - ихъ] + глава. лг. Genn. - 25: Nach второе > καί. - 26: тъ же] тоже Genn., αὐτός. - бѣаше еще] so zu lesen statt бѣꙗшеть Genn., ἦν ἔτι (Var. ἔτι ἦν A). - ровѣ] αὐλῇ. - 27: творѧи] ποιῶν. - 30: велико и крѣпко егѡ] μεγάλα καὶ ἰσχυρά, ἅ. - 32: домехъ] -мъхъ Genn., οἴκων. - 34: ѡстрогъ] χαρακάς. - 35: имъ] > gr., > Genn. - халдѣемъ] -дѣѡмъ Genn., Χαλδαίους. - 36: ꙗ] so zu lesen statt ꙗкоже Genn., οὕς. - 39: злѡбахъ (= Genn.^{c})] -бьхъ Genn.*, τῶν πονηρῶν. - на нѧ] ἐπ' αὐτούς (Var. αὐτῇ). - 40: исцѣленїемъ] lies -нїе, ἴαμα. - Vor изврачюю > καί SA (> Var.). - изврачюю ѧ] so zu lesen statt и. сѧ Car., ἰατρεύσω αὐτούς SA. - 43: селенїе] и- von erster Hand über с nachgetragen. - їерлиме] lies -мле Genn., Ιερουσαλημ S^c (Var. Ισραηλ). - 44: ꙗко и] καθὼς καί BS (Var. ὡς A, καθώς).

15c

3: и[2]] καί, > Genn. - 5: творю ... творю] ποιῶ... ποιῶ A (Var. -ήσω ... -ήσω). - 8: ако] Vor der Zeile fehlt nur in Usp. die Initiale Т. - оуслышатсѧ] ἀκουσθήσεται. - 9: поустъ] lies поусто (sc. мѣсто), ἔρημος (sc. τόπος). - 17: пѡхваленїа] αἰνέσεως A (> Var.).- 19: глеть] εἶπεν. - 21: Nach скота > καί (so B). - 22: граде] + его rell., αὐτοῦ. - ѡбителниць] καταλύματα. - 23: паствы] πρόβατα (Var. προβάτων A). - градѣхъ] so zu lesen statt -дѣ Genn., πόλεσιν. - горнѧ] -ныѧ Genn., τῆς ὀρεινῆς. - 24: и] καί, > Genn. - пѡльскы] τῆς Σεφηλα. - 25: веньѧминѣ] für -ни Genn., Βενιαμιν. - 28: гъ] + глā лд Genn. - 29: вавилоньскъ] -нѧньскъ Genn., Βαβυλῶνος. - 33: преданїемъ] -даа- Genn., παραδόσει. - 35: пожьже] пѡжьжеть Genn., καύσει. - 37: ꙗтьемъ] so zu lesen statt -тиимъ Genn., συλλήμψει. - 38: оуста твоѧ съ оусты его] τὸ στόμα αὐτοῦ μετὰ τοῦ στόματός σου (Var. > BS). - 42: въ миръ] ἐν εἰρήνῃ.- 45: ѡ ги] ὦ κύριε B^{marg}A (> Var.). - и] καί nur in abweichender Lesart. - лютѣ ги] οὐαὶ κύριε L. - и[2]] > gr. - въсплачютсѧ] so zu lesen statt + и rell., κλαύσονται A (Var. κόψονται).

15d

1: Nach слово > ἐγώ (so A). - 3: Nach вавилоньска > ἐπολέμει. - 4: разсыпаныѧ] τὰς καταλελειμμένας A (> Var.). Danach > ἐπί. - лахизъ] ахис Genn., Λαχις. - 5: Nach и] > ἐπί. - ꙗко] + та Genn., αὗται. - 6: Vor лово fehlt nur in Usp. die Initiale Є, deren Platz ausgespart ist. - бывше] lies -шее Genn., ὁ γενόμενος. - 8: иж въ їерлимѣ] so zu lesen statt в. ї. Genn., τὸν ἐν Ιερουσαλημ AL (sc. λαόν, > Var.). - 10: Nach и > ἕκαστον (so S*). - 12: не[2]] > gr., > Genn. - иїлѧ] ἐξ Ισραηλ A (Var. ἐξ Ιουδα). - 13: ѡбратишѧ] so zu lesen statt -тиша Genn., ἐπεστράφησαν. - 14: и] > gr. - в завѣт] εἰς τὴν διαθήκην (Var. ἐν τῇ διαθήκῃ). - 17 - 34: скā ... прѡ] > Genn. - 19: їерлимли] -мьли Sof., Car. - 21: в] > Sof., Car. - 28: пѡстишѧ] lies поустишѧ. - 36: завѣща] + завѣтъ Genn., διαθήκην. - 37: въ нж днь] lies въ днь въ ньже Genn., ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ. - 38: ꙗко] ὅταν. - 40: жидовина] Εβραῖον. - 45: правaa] τὸ εὐθές.

16a

2: ближнем8] -нюоум8 Genn., τῷ πλησίον A (Var. τοῦ πλησίον). - скwнча̑ завѣ̑] συνετέλεσαν διαθήκην. - 3: идеже] идѣ̑ Genn., οὗ. - 5: завѣ̑] διαθήκην A (Var. τὸ ὄνομα). - 9: пwкористе] п. а rell., > gr. - гакw̑ быти] τοῦ εἶναι A (> Var.). - 11: пwказовати] lies позвати Genn., τοῦ καλέσαι. - 12: брат8] τὸν ἀδελφὸν AS^{c} (> Var.), + своем8 и кождо къ ближн8м8 Genn., αὐτοῦ καὶ ἕκαστον πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ AS^{c} (Var. > αὐ. κ. ἕ. π.; durch αὐτοῦ ∩ αὐτοῦ oder своемоу ∩ своемоу). - 17: Nach мои > τοὺς μὴ στήσαντας τὴν διαθήκην μου (so S*A, durch τὴν διαθήκην μου ∩ τὴν διαθήκην μου oder завѣтъ мои ∩ завѣтъ мои). - 18: лицемъ] -цьмь Genn., πρόσωπον. - сътворй] lies -риша, ἐποίησαν. - 19: дѣлати емоу] so zu lesen statt -тїе емоу Genn., ἐργάζεσθαι αὐτῷ. - кн̑земъ ... люди] τοὺς ἄρχοντας Ιουδα καὶ τοὺς δυνάστας καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸν λαόν (sc. ἐργάζεσθαι). - 21: троупы] + ихъ Genn., αὐτῶν. - 22: Nach земльны̑ > καί. - 25: Ѿбѣгн8щеи] οἱ ἀποτρέχοντες A (Var. τοῖς ἀποτρέχουσιν). - 26: съчинюю] lies съчиню Genn., συντάσσω. - 27: Ѿвраци8] lies wвраци8 Sof., Car., ἐπιστρέψω.- Ѿ земла сеа] εἰς τὴν γῆν ταύτην. - 28: пwжг8ᵀ] -жегѫть Genn., κατακαύσουσιν. Danach > αὐτήν. - 29: Nach їюдины > καί (so A). - 30: живоущїй] + глава. ѕ̑е. Genn.- ска̑ ... б̑8] > Genn. - 38: повиноуша] so zu lesen statt пои̑ноуша Sof.

16b

9: с̑на їwсїина] υἱοῦ Ιωσιου A (> Var.). - 10: рахавинъ] Αρχαβειν (Var. Αλχαβιν A). - и възови а] καὶ κάλεσον αὐτοὺς A (> Var.). - веди] ἄξεις (Var. ἐξάξεις A). - 13: иезенїю] Ιεζονιαν Q (Var. Ιεχονιαν BSA). - їеремїина] Ιερεμιου A (Var. Ιερεμιν). - 15: рахавинь] Αρχαβειν (Var. Χαραβειν A).- 16: храмъ имѣнїа] τὸ παστοφόριον. - с̑нъ] с̑новъ Genn., υἱῶν. - 20: прѣ ними] κατὰ πρόσωπον αὐτῶν.- 21: пїй.] пїате Genn., πίετε. Danach > οἶνον. - не пьѣ̑] οὐ πίομεν A (Var. οὐ μὴ πίωμεν). - 22: рахавль] Ρηχαβ (Var. > S*). - 24: пїите] пїате Genn., πίητε. - 25: храминъ] οἰκίας A (Var. -ίαν).- 27: коущѣ̑] lies -щахъ Genn., σκηναῖς. - да живете] so zu lesen statt да живе Genn., οἰκήσετε (Var. κατοικήσετε BS). - живота] τῆς ζωῆς A (> Var.). - 28: вашего] in Genn. в aus н verbessert (vgl. Z. 32), ὑμῶν. - 30: слwвесе] -си Sof., Car., τῆς φωνῆς. - 32: живота] τῆς ζωῆς A (> Var.). - 33: Nach наша > καί. - съграждиши] lies съграждати Genn., οἰκοδομεῖν (Var. οἰκεῖν A*). - 34: Nach тамо > καί. - 35: сѣмени] -не Genn., σπέρμα. - 37: всемоу елико] πάντα, ὅσα (Var. π., ἃ BS). - 40: въшеше да вънидѣъ] ἀναβάντες εἰσελευσόμεθα (Var. ἀ. εἰσέλθωμεν L, εἰσελθεῖν καὶ εἰσήλθομεν B, εἰσέλθατε καὶ εἰσέλθωμεν S). - 41: Nach лица > δυνάμεως, daher халдеиска für -скы, τῶν Χαλδαίων.- 42: агv̑пѣтьскы] Ἀσσυρίων. - вселихомса] so zu lesen statt весе- Genn., ᾠκοῦμεν (Var. οἰκ- S, ᾠκήσομεν A, ᾠκήσαμεν). - 43ff.: Ѳе ... вѣрѣ̑] > Genn.

16c

4: въ] ἐν A (> Var.). - 5: нѣ ли] οὐ μή. - въспрїатїи] въп- Sof., Car., въпрїати Genn., λάβητε. - 7: рахавла] Ρηχαβ. - 10: и вечеръ] > gr., > Genn. Danach > καὶ ἐλάλησα (so A). - 11: мене] > gr. - 15: богатымъ] богать имь Genn., lies работати имъ, δουλεύειν αὐτοῖς. - 17: оушию] lies оушию Car., Genn., τὰ ὦτα. - 19: рахавна] für -вла Sof., Car., lies рихавла Genn., Ρηχαβ. - 20: мои] μοῦ A (Var. οὗτος). - 22: всѧ] > gr. - 24: дѣла] + сице Genn., οὕτως. - 24: елма] lies елмаже rell., ἐπειδή. - 25: Nach їwанадавли > υἱοῦ Ρηχαβ (so S). - 26: своего Ѿца] Ѿца von späterer Hand (?) über -о т- nachgetragen Sof., lies Ѿца своего Car., Genn., τοῦ πατρὸς αὐτῶν.- творите] lies -ти Genn., ποιεῖν. - 28: рахавла] Ρηχαβ. - 30: земла] + глава. ѕ̑s. Genn. - Обличенїе ... ихъ] > Genn. - 32: рахавла] Ρηχαβ. - 34: г̑лалъ] г̑лахъ Sof., Car. - 38: бы̑] ἐγενήθη O (> Var.). - 40: їеремїи] μέ. - рогъзъ] lies рогозъ Car., Genn., χαρτίον (Var. χάρτην). - 42: съг̑лахъ] ἐλάλησα BS (Var. ἐχρημάτισα). - иїла] Ισραηλ A (Var. Ιερουσαλημ). - 44: їwсїа] > Genn. - 45: Nach їюдина > καί. - оуслышать] ἀκούσονται A (Var. -σεται). Danach > ὁ οἶκος Ιουδα (Var. > ὁ A).

16d

2: са wвратѧ] lies са обратѧть Car., Genn., ἀποστρέψωσιν (Var. -στραφῶσιν A). - 5: нирїина] нирГenn., Νηριού. - варѹхъ] Βαρουχ A (> Var.). - 6: сог̑ла] ἐλάλησεν BS (Var. ἐχρημάτισεν). - 8: мене стрегоуть] ма с. Genn., ἐγὼ φυλάσσομαι. - 9: и не мwгоу] καὶ οὐ δύναμαι A (Var. οὐ μὴ δύνωμαι).- но въниди ты] > gr. (vgl. ingredere ergo tu). - 12: дом8] > gr., > Genn. - 13: градъ] πόλεως. - 14: ихъ] lies имъ rell., αὐτοῖς. - 18: всемоу елико] πάντα, ἅ. - 20: ѣ,е] патое Genn., πέμπτῳ A (Var. ὀγδόῳ). - 27: г̑ни] > gr., > Genn. - 28: новаго] τῆς καινῆς (sc. πύλης). - 29: михань] Μιχαιας. - 32: кнѧзи вси] вси кнѧзи Genn., πάντες οἱ ἄρχοντες. - 33: семелїевъ] Σελεμιου (Var. Σεδεκιου S, Σαμαιου L). - нафанъ] Ναθαν A (Var. Ιωναθαν BS, Ελναθαν Q^{marg}). - 34: ахаворровъ] ховорровъ Genn., Ακχώρ (Var. Αχώρ A). - хамарїасъ] lies га- Genn., Γαμαρίας. - 36: миханъ] -нь Genn., Μιχαιας. - 39: вар8ха] къ вар8х8 Genn., πρὸς Βαρουχ. - вирїин8] lies нирїиноу Genn., Νηριου. - июдѣина] τὸν Ιουδιν (Var. Ιουδι A, > BS). - 40: нафанїина] Ναθανιου. - семелина] lies селемиїина Genn., Σελεμιου (Var. Σαλαμιου A). - х8сїина] Χουσι. - 41: книгы] τὸ βιβλίον (Var. τὸ χαρτίον BS). - в̑а] ἐν ᾧ. Danach > σύ (so A). -

Nach почитаеши > ἐν αὐτῷ. - 42: роук8 своею] τὴν χεῖρά σου. - 43: с̑нъ нирїинъ] υἱὸς Νηριου A (> Var.). - 44: книгы] τὸ βιβλίον A (Var. τὸ χαρτίον BS). - въ роук8 своею] ἐν χειρὶ αὐτοῦ A (Var. ἐν τῇ χ. αὐ., ἐν χ. αὐ. > BS).

17a

3: ближнем8] -ню8м8 Genn., τὸν πλησίον. - 7: їеремїинъ] Ιερεμιου (Var. αὐτοῦ BS, > Ιερεμιου A). - 8: Nach ми > Ιερεμιας. - слwвеса] so zu lesen statt слове Sof., τοὺς λόγους. - азъ̑] κἀγώ A (Var. καί). - 9: кнѧзи] οἱ ἄρχοντες A (> Var.). - шѣ] βάδισον. - 10: ты̑ їеремїа] ты̑ и|еремїа Sof., ты, иеремїа Car., lies ты и иеремїа Genn., σὺ καὶ Ιερεμιας. - 12: книгы̑] καὶ τὸ βιβλίον (Var. κ. τὸ χαρτίον BS). - 14: июдѣина] Ιουδιν. - 16: їюдѣинъ] lies -динъ, Ιουδιν (Var. -ειν A). - 17: ц̑ревѣ] für -ви Car., τοῦ βασιλέως. - 18: ц̑рь] lies ц̑рь rell., καὶ ὁ βασιλεύς. - 19: зимнемъ] -нїимъ Genn., χειμερινῷ. - 20: їюдеин8] Ιουδιν (Var. Ιωδειν A).- третїи ... четвертыи] τρεῖς σελίδας καὶ τέσσαρας. - 21: а] so zu lesen statt ю Genn., αὐτάς (sc. σελίδας, Var. αὐτά S*A). - 22: огненое wгнище] τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας. - 24: огненомъ wгнищи] -нѣмъ w. Genn., τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας. - 25: растерзаша] so zu lesen statt -заа- Sof., Car., διέρρηξαν. - 26: вси] > gr. - слышавшеи] so zu lesen statt -вше. и Genn., ἀκούσαντες A (Var. οἱ ἀκούοντες). - 27: далеасъ] Δαλαιας L (Var. Γοδολιας). - 28: гwдолїасъ] an dieser Stelle > gr. - 29: съжещь] съжещи rell., κατακαῦσαι. - и не послоуша й] > gr., vgl. *et non audivit eos*). Danach > καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ιερεμεηλ (-ιηλ A, -ιαηλ S) υἱῷ τοῦ βασιλέως καὶ τῷ Σαραια υἱῷ Εσριηλ (-σζ- A, -ζ-) συλλαβεῖν τὸν Βαρουχ καὶ τὸν Ιερεμιαν· καὶ κατεκρύβησαν. - 30: ска̑ ... прw̑] > Genn. - 32: избавити] + и Genn. - 39: изр8чение] lies изр8ченїе Sof., Car. - 44: потомъ гако съжьже] п. га. съжьже Genn., μετὰ τὸ κατακαῦσαι (Var. καῦσαι S*A).- и] > gr.

17b

2: я̑] οὓς (sc. λόγους). - 3: къ їwакимовѣ] für къ -ви Car., Genn., > gr. - 4: съжьже] съжьже Genn., κατέκαυσας. - сїа книгы] книгы сїа Genn., τὸ βιβλίον τοῦτο A (Var. τ. χαρτίον τ.). - 5: въ на] ἐπ' αὐτό SQ (Var. ἐπ' αὐτῷ). - 6: вавилоньскъ] -ньскъ Genn., Βαβυλῶνος. - 7: пwтреть ... ч̑лкы и скоты] ἐκτρίψει ἀπ' αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτήνη A (Var. ἐκλείψει ἀπ' αὐ. ἄνθρωπος κ. κ.). - 8: тw̑] so zu lesen statt то Sof., τοῦτο. - 11: тѣло] τὸ θνησιμαῖον. - 12: д̑невнемъ] дьньнѣемъ Genn., τῆς ἡμέρας. - 17: вза̑] lies вза rell., ἔλαβεν. - 18: вса] lies въписа rell., ἔγραψεν. - 19: съжьже] съж'же rell., κατέκαυσεν. - 20: множаиша] -жѣиша Genn., πλείονες. - 21: такожѣ] ὡς οὗτοι; + гл̑а. ѕ̑з Genn. - такожѣ.] + И Genn., καί. - 22: иехонїа ... с̑на] Ιεχονιου υἱοῦ A (> Var.). - 23: навхоносоръ] нав- Genn., Ναβουχοδονοσορ. - ц̑рь вавилоньскъ] βασιλέως (?) Βαβυλῶνος A (lies -λεύς B, > Var.). - 24: їюдеи] lies -дѣ Genn., τοῦ Ιουδα. - 25: пwслоушаютъ] lies -ша тъ, ἤκουσεν αὐτός (Var. -σαν αὐ. BA). - 26: гако̑] lies гаже, οὕς. - 27: Ѳе ... мнить] auch in Genn. - 28: соуще] lies с8щь Genn. - 30: но] + и rell. - множае] -жїе Sof., Car., aus -жѣе wie in Genn. - 32: рwгоз̑] -зъмь Genn. - 35: їwакимовѣ] -ви Genn. - 39: селмїина] Σελεμιου (Var. Σεδεκιου S). - 40: масеа] so zu lesen statt манасею Genn., Μασαιου A (Var. Μαασαιου). - 41: мwли] πρόσευξαι. Danach > δή. - 42: срѣдѣ] -ди Sof., Car., διὰ μέσου (Var. ἀνὰ μέσον A). - 44: слышавше] ἤκουσαν ... καί (*audientes*). - вавилонане] Χαλδαῖοι.

17c

6: безоумїе] so zu lesen statt не- Sof. - 10: рци] ἐρεῖς. - п8стившем8] -шюм8 Genn., τὸν ἀποστείλαντα.- 12: изшѣшїа] + вамъ Genn., ὑμῖν (Var. ἡμῖν A). - 13: Nach възвратѧтса > αὐτοί (so A). - 15: пwжгоу̑] -жегѫть Genn., καύσουσιν. - wгнемъ] -ньмь Genn., ἐν πυρί (Var. ἐν > BS). - 16: прельщаите] so zu lesen statt -лищ- Genn., ὑπολάβετε. - 17: Ѿидѫть н̑а] ἀπελεύσονται ἀφ' ἡμῶν. - 18: га] lies гако rell., ὅτι. - 21: въставше] ἀναστήσονται καί (Var. -σουσιν κ. S). - пожг8ᵀ] -жегѫть Genn., καύσουσιν. - 22: Ѳе ... wгнемъ] > Genn. - 34: гако] ὅτε. - 37: Ѿ ... їер̑лима: irrtümlich wiederholt (ebenso Sof., > Car.). - и изыде] lies изиде Sof., ἐξῆλθεν. - 40: веньамине̑] für -нихъ Genn., Βενιαμιν. - 39: быти] ἀγοράσαι. - въ вратѣ веньамине̑] für въ в. -нихъ Genn., ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ. - 40: Nach бысть > αὐτός. - пwсрѣдѣ люди] въ срѣдѣ л. Genn., ἐν πύλῃ Βενιαμιν. - 41: їар8иасъ] αρουιας (Var. ιαρουια) Ziegler 1957. - 43: гатъ] га Genn., συνέλαβεν. - 44: ни] > gr. - халдѣемъ] -дѣѡ̑ Genn. τοὺς Χαλδαίους. - 45: посл8ша] ἤκουσεν (Var. εἰσήκουσεν BS), so zu lesen trotz -шаша Genn., ἤκουσαν S*.- и. ар8и] ιαρουια Ziegler 1957.

17d

1: приведи] lies приведе rell., εἰσήγαγεν. - 2: его] и Genn., αὐτόν. - 4: Nach сътвориша > εἰς. - 8: Nach отаи > εἰπεῖν (so SA). - ем8] αὐτῷ A (> Var.). - 10: къ ц̑рю] τῷ βασιλεῖ. - прежвидих] für -дѣхъ, ἠδίκησα. - 13: то] καί. - 14: и] > gr. - не] οὐ μή, > Genn. - 16: твоа] lies моа, μοῦ. - моимъ] lies твоимъ, σοῦ. Danach > καί. - 18: Nach книгчїа > καὶ οὐ μὴ ἀποθάνω ἐκεῖ. - 20: въ д̑нь] lies на д. rell., τῆς ἡμέρας. - иже] lies иждe eher als идеже, οὗ. - 21: рабwтаютъ] πέσσουσιν.- 22: града] + и

Genn., *καί*. - темничнемъ] + гл҃а л҃и Genn. - 23: сафоте] *Σαφατιας* (Var. *-νιας* BSA). - сн҃ъ атанъ] aus сн҃ъ натань, *υἱὸς Ναθαν* (Var. *υἱ. Ματθαν*). - 24: наасхорωвъ] *Πασχωρ*. - 25: їеремїа гл҃а] *Ιερεμιας ἐλάλει* (Var. *ἐ.* [*ἐλάλησεν* A] *Ι.*). - 30: р҃е] + г҃ь rell., *κύριος*. - преданїемъ] *παραδιδομένη*. - 32: и] + am rechten Rand der Spalte ск҃а Sof., Car.- На ... псы] > Genn.

18a

3: Nach оумреть > *δή* (so A). - 7: словеси] lies -семъ Sof., Car., *τοὺς λόγους*. - 8: Nach людемъ > *τούτῳ* (sc. *λαῷ*, so A). - но] *ἀλλ' ἤ*. - 10: можааше] можаше Sof,. lies можааше Genn. (можаше Car.), *ἠδύνατο*. - ровъ] > gr., > Genn. - 11: мелхїинъ] *Μελχιου*. - сн҃ъ] lies сн҃а rell., *υἱοῦ*. - 12: ꙗ҃] иже Genn., *ὅς* (sc. *ὁ λάκκος*). - 13: пωвѣсиша ... оужи] въвѣсиша ... ж. Genn., *ἐχάλασαν*. - его] и Genn., *αὐτόν*.- 14: но] *ἀλλ' ἤ*. - въ ровѣ] *ἐν τῷ βορβόρῳ*. - 15: иеремїи] > gr. (*Hieremias*). - о їеремїи] > gr., > Genn.- 16: бѣаше] > gr. - 17: дворѣ] *οἰκίᾳ*. - 18: веньꙗмине] für -нихъ Genn., *Βενιαμιν*. - 20: ꙗко оубити повелѣ] *ἃ ἐποίησας τοῦ ἀποκτεῖναι*. - 22: хлѣба] *ἄρτοι*. - к семоу] > gr. - ск҃а ... х҃а] > Genn. - 27: радωсть] lies дастъ Sof., Car. - 31: пищаль] lies пилаць. - 35: прω҃] > Sof. , Genn. - 36: с собою] *εἰς τὰς χεῖράς σου* (Var. *εἰς τὴν χεῖρά σου* A). - мȣжїи] lies моужъ rell., *ἀνθρώπους*. - извлецѣ] für -ци Car., Genn., + и Genn., *αὐτόν*. - 37: и ҆рова] издрова Genn., *ἐκ τοῦ λάκκου*. - 38: прїидоша] lies приде rell. (in Sof. е aus о verbessert), *εἰσῆλθεν*. - 41: къ немоу] > gr. - положи҃] lies положи си(ꙗ), *ταῦτα θές*.- 42: и ... и] *καὶ ἐποίησεν ὁ Ιερεμιας οὕτως καί*, > Genn., - 43: и и взаша] lies и изꙗша и rell., *καὶ ἀνήγαγον*. - 44: темничне҃] + и Genn., *καί*. - 45: асаласїилъ] *ασαληιλ* S, *σαλαθιηλ* A (Var. *ασελεισηλ* B, *ασσελισι* L, *ασελισι* Rahlfs).

18b

2: единого] > gr. - не] *μή* (Var. *μὴ δή* BC, *δὴ μή* S*). - словесе] + и Genn., *καί*. - 4: аще] so zu lesen statt аще не Genn., *ἐάν*. - 5: то] so zu lesen statt то и Genn., > gr. - пωслоушаеши] so zu lesen statt -слȣеши Genn., *ἀκούσῃς*. - 6: емоу] + ц҃рь Genn., *ὁ βασιλεύς*. - живъ] *ζῇ*.- 7: Nach аще > *ἀποκτενῶ σε καὶ εἰ* (durch *εἰ* ∩ *εἰ* oder аще ∩ аще). - 8: Nach р҃е > *αὐτῷ*. - 9: воевода҃] so zu lesen statt еводамъ Genn., *ἡγεμόνας*. - Nach вавилоньска > *καί*. - 11: ωгнемъ] -ньмь Genn., *ἐν πυρί*. - 12: аще ли] *καὶ ἐάν*. - 14: ωгне҃] -ньмь Genn., *ἐν πυρί*. - 15: Дрȣгыи ... моукȣ] > Genn. - Дрȣгыи] so zu lesen statt Д. и Sof., Car.- 20: с҃рце свое на м҃ть] на м҃ть с҃рце свое Sof., Car. - 23: Nach халдѣа > *μὴ δώσειν με εἰς χεῖρας αὐτῶν*. - 24: соуть] + и Genn., *καί*. - 25: ли] im Gr. kein Fragesatz. - 27: твоꙗ] + и Genn., *καί*.- 28: Vor слово > *οὗτος*. - 31: къ] so zu lesen statt с Genn. (von späterer Hand zu к verbessert), *πρός*. - 32: тї] lies ты Genn., *αὗται*. - премωгоша тѧ] so zu lesen statt -моша тѧ Genn., *δυνήσονται*.- 34: възмогȣть] *καταλύσουσιν*. - прелщенїе҃] *ἐν ὀλισθήμασιν*. - нози] -ѕѣ Genn., *πόδας*. - 35: Ѿвратити] *ἀπέστρεψαν* (Var. *ἀπόστρεψον* S*, *ἀπέστρεψα* S^c). - 36: халдѣемъ] -дѣомъ Genn., *τοὺς Χαλδαίους*.- 39: р҃е] so zu lesen statt ре Genn., *εἶπεν*. - Nach слышить > *ἐκ*. - 42: к тебѣ] > Genn. - 43: и] > gr. - 45: да р҃еши] *καὶ ἐρεῖς*.

18c

1: ц҃ревы҃] -вомъ Genn., *τοῦ βασιλέως*. - 8: взѧша їерȣсолима] *συνελήμφθη Ιερουσαλημ*; + гл҃а л҃ѳ Genn.- 9: Дивити҃ ... мъздоу] > Genn. - 10: рещи] so zu lesen statt реще Sof. - 12: можааше] lies можааше Sof. - 15: донде҃] дωи- Sof., Car. - 16: ишалисїилъ] исалисїилъ Sof., Car. - 17: оумѧчити] -г- von erster Hand (?), -мѧч- Sof., Car. - 21: Am linken Rand der Spalte: прω҃.- ї.е] десѧтое Genn., *ἐνάτῳ*. - 22: ї.и] десѧтъи Genn., *ἐνάτῳ*. - 24: їер҃лимъ] -ма Genn., *Ιερουσαλημ* (Akk.). - 26: д҃.го] четврьтаго Genn., *τῷ τετάρτῳ* (sc. *μηνί*). - десѧтыи] *ἐνάτῃ*. - 27: вси ... сѣдоша] *πάντες οἱ ἡγεμόνες βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ ἐκάθισαν*, > Genn. - 29: нигрелъ. сарасаръ] *Νηργελσαρασαρ* L (Var. *Νηργελσασασαρ* A, *Μαργαννασαρ* BS, *Ναργαλασαρ* Rahlfs). Danach > *καί* (so AS). - 30: самагадъ] *Σαμαγοθ* (Var. *Εισσαμαγαθ*). - навȣхасаръ] *Ναβουσαχαρ*. - 31: нагаргасъ и насеръ] lies нагаръгас'. насер' Genn., *Ναγαργασνασερ* (Var. *-σαρ*). - ровамагъ] lies ра- Genn., *Ραβαμαγ* (Var. *-μαθ* GB, *Ραματ* S*, *Ραμαβακ* A). - прочѧа] *οἱ κατάλοιποι*. - 34: и[2]] + къ Genn., *πρός*. - 35: нафанѧ] саѳанѧ Genn., *Σαφαν*. - 36: къ] lies и rell., *καί*. - 39: б҃ъ] г҃ь Genn., *κύριος*.

18d

1: г҃ь] + гл҃а. м҃ Genn. - 4: ратнїи] + и Sof., Car. - 10: бывше] lies -шее Genn., *ὁ γενόμενος*. - 11: Nach пȣщенїи > *αὐτόν*. - навȣзарданѣ] für -ни, *Ναβουζαρδαν*. - 12: рама] *Ραμα* A (Var. *Δαμαν*). - поу҃] *χειροπέδαις*. - средѣ] ср҃ѣ Sof., Car., *ἐν μέσῳ*. - 13: ведо҃] *τῶν ἠγμένων* (Var. *ἀπαγομένων* A, *ἀγομένων* Q, sc. *ἀποικίας*). - 14: и] > gr., > rell. - зло] danach > *ταῦτα*. - 17: слове҃] *τῆς φωνῆς*. - 21: Nach иди > *καί*. - дωлїю] lies годолїю Genn., *Γοδολιαν* (Var. *τὸν Γ.*) . - 22: сафанѧ] so zu lesen statt ѡ- Genn., *Σαφαν*. - 23: въ] so zu lesen statt на Genn., *ἐν*. - їюдинѣ] + и живи с нимъ ср҃ѣ людии в земли июдинѣ Sof., срѣдѣ Car, Genn., *καὶ οἴκησον μετ' αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐν γῇ Ιουδα* (durch *Ιουδα* ∩ *Ιουδα* oder їюдинѣ ∩ їюдинѣ). - 24: и] *καί* A (> Var.). - 25: архїмагеръ] -герсь Genn., *ὁ ἀρ-*

χιμάγειρος. - пищȣ] *δῶρα*. - 27: средѣ] ср҃ѣ Sof., Car., *ἐν μέσῳ*. - 28: всѧ] *πάντες*, > Genn. - 29: силы] *ἡ δύναμις* (Var. *ἄνδρε* BS). - Nach вавилоньскъ > *τὸν Γοδολιαν*.- 30: ꙗкω] *καί*. - предастъ] *παρεκατέθετο*. Danach > *αὐτῷ*. - 31: Nach жены > *αὐτῶν*. - въ] *εἰς*. > Genn. - 32: прїидωшѧ] *ἦλθεν*. - 33: нафаниїнъ] *Ναθανιου*. Danach > *καί*. - иωнанъ] *Ιωναν* B (Var. *Ιωαναν*). - 34: кариωвъ] *Καρηε*. - 35: Nach и[1] > *καὶ υἱοὶ Ωφε τοῦ Νετωφατι καὶ Ιεζονιας υἱός* (Var. *Ιωφε* B, *Ωφετ* A, *Ιωφετ*). - 38: но] > gr. - 39: бы] > gr., in Sof. radiert, in Car. gestrichen, > Genn. - 40: Nach сѣжȣ > *ἐνάντιον ὑμῶν*. - 43: въ] *εἰς*, > Genn.

19a

1: сн҃ѣхъ] сн҃овѣхъ Genn., *υἱοῖς*. - идȣмеи] + и Genn., *καί*. - 8: масло] + и Genn., *καί*. - їωаненъ] иωньнъ Genn., *Ιωαναν*. - кариωвъ] -рїевъ Genn., *Καρηε*. - 11: оувѣды҃] *γνώσει*. - 12: Nach ц҃рь > *υἱῶν*. - поустилъ] *ἀπέστειλεν*. - 14: їωананъ] *Ιωαναν* (Var. *Ανναν* S). - 17: пωразѧть] *πατάξῃ*. - 19: погыбне҃ ωстато҃] *ἀπολοῦνται οἱ κατάλοιποι*. - 20: їωананȣ] so zu lesen statt иоаньнȣ Genn., *Ιωαναν*. - 21: лжоу ты҃] so zu lesen statt лъжѫть. и Genn., *ψευδῆ σύ*. - 22: измаилѧ҃] + гл҃а м҃а. Genn. - прω҃] in Sof. am linken Rand der Spalte, in Car. nach измаилѧ, > Genn. - 24: елеасанѧ] *Ελεασα* Q (Var. *Ελασα* BA, *Ελεσα* S, *Ελισαμα* L). - 25: годолїи] so zu lesen statt -лїа Genn., *τὸν Γοδολιαν*. - масифатъ] -ѳа Genn., *Μασσηφα*. - 27: Nach и҃ > *ἦσαν*. - 32: пω ȣбьенїи годолиевѣ] *πατάξαντος αὐτοῦ τὸν Γοδολιαν*.- 35: растерзанами ризами] *διερρηγμένοι τὰ ἱμάτια*. Danach > *καί*. - 36: требȣ] *μαναα* (Var. *μαννα* BSA). - 39: Nach р҃е > *αὐτοῖς* (so S). - 40: в] lies къ rell., *πρός*. - 41: средѣ] *εἰς τὸ μέσον*. - и] > gr., > Genn. - 44: ꙗчмень] -не Genn., *κριθαί*. - и] > gr. - медове и масла] *μέλι καὶ ἔλαιον*.

19b

2: Nach въверже > *ἐκεῖ*. - 3: се] с҃ь Genn., *τοῦτο*. - 4: се] с҃ь Genn., *τοῦτο*. - 8: сн҃ви] so zu lesen statt -нове Genn., *υἱῷ*. - 10: кариевъ] *Καρηε*. - 11: воеводы] + силы Genn., *τῆς δυνάμεως*. - 13: въевать] воевати Sof., Car., *πολεμεῖν*. - 14: вавилонѣ] бабаωнѣ Sof., Car., lies гаваонѣ Genn., *Γάβαων*. - 16: измаиломъ] исмаилемь Genn., *Ισμαηλ*. - 17: Nach нимъ > *καί*. - 20: Nach и > *πάντες*. - 21: измаилъ] исм- Genn., *ἀπὸ Ισμαηλ*. - 22: силна] lies -ны rell., *δυνατούς*. - 24: на земли варахавѣ хамаавлѧ] варох҃вѣ. хамаамлѧ Genn., *ἐν γῇ Βαρωθχαμααμ* Q (Var. *ἐν γ. Βηρωθχ.* A, *ἐν γ. Βαηρωχαμα* S, *ἐν Γαβηρωχαμαα* B, *ἐν Γαβηρωθχαμααμ*). - 25: вифлеемȣ] -леомȣ Genn., *Βηθλεεμ*. - 26: и] > gr. - егv҃пе] so zu lesen statt гv҃п'тъ Genn., *Αἴγυπτον*. - 29: земли] + глава. м҃в. Genn.- 30: и] > gr., > rell. - Vor иωнань > *καί*. - 31: иезонїа сн҃ъ маасеевъ] *Ιεζωνιας υἱὸς Ανανιου καὶ Αζαριας υἱὸς Ιωσαιου* L (Var. *Ιε. υἱ. Ωσαιου κ. Α. υἱ. Ιω.* S^sQ, *Αζαριας υἱὸς Μαασαιου* (*Μασ* A), *Αζαριας υἱ. Ανανιου* S*). - 32: малъ и великъ] *ἀπὸ μικροῦ* (*αὐτῶν* S) *ἕως μεγάλου*. - 37: видѣта] -дита Sof., Car., -дите Genn., *βλέπουσιν*. - съвѣстъ] für совѣстить Sof., Car. gegenüber възвѣстить Genn., *ἀναγγειλάτω*. - 38: Nach поиде҃ > *ἐν αὐτῇ*. - 39: Nach р҃е Verweiszeichen, am rechten Rand der Spalte имъ nachgetragen (rell. im Text). - слышȣ] -ша Genn., *ἤκουσα*. - 40: и] > gr.- 41: Nach вашимъ > *καί*. - Ѿвѣщаетъ] -щаать Genn., *ἀποκριθήσεται*. - 42: вамъ] > gr., > Genn. - и не] *οὐ μή*. - 44: Nach н҃а > *εἰς*. - 45: Nach аще > *μή*.

19c

1: Nach пȣстить > *σέ* (so BA). - 4: Nach тѧ > *πρὸς αὐτόν*. - и] > gr., > Genn. - 5: нашего] + и Genn., *καί*. - 9: и . оубьенȣ] > Genn. - 17: гнѣвомъ пакы] пакы гнѣвомъ Sof., Car. - 21: пострaжȣть] lies -ж(д)еть Sof., Car. - 31: ωсквернить ... сѧ] -неть ... сѧ Sof., Car. - 37: наслаждоу] lies насаждоу rell., *φυτεύσω*. - 39: ω злобахъ] *ἐπὶ τοῖς κακοῖς* (Var. *ἀπὸ τῶν κακῶν* SA).

19d

1: сѧдеть] lies сѧдемъ rell., *καθίσωμεν*. - Nach ꙗко҃ > *μή*. - 2: но] *ὅτι*. - 3: внидеть] lies вънидемъ rell., *εἰσελευσόμεθα*. - 8: жить] für -тъ, *κατοικεῖν*. - 10: ωбрѧщеты] lies ωбрѧщеть rell., *εὑρήσει*. - егv҃птѣ] *γῇ Αἰγύπτου* (Var. *γ. -τῳ* A). - 16: жити] so zu lesen statt -тити Genn., *ἐνοικεῖν*. - 17: Nach и[2] > *οὐκ*. - 18: злобы] *τῶν κακῶν*. - 20: їер҃лима] *τοὺς ἐνοικοῦντας Ιερουσαλημ*. - 21: и] > gr. - 23: боудеть] lies *ἔσεσθε*. - 24: Nach пωвинни > *καί*. - 26: глава] lies гл҃а Sof., Car. - 31: сѣдити] für -дѣти Sof., Car. - 34: слышаще] lies слышавъше Sof., Car. - 38: иже] еже Genn., *ἅ*. - 40: вѣдѣте] lies -дите Genn., *γνώσεσθε* (Imper.). - слȣковасте] so zu lesen statt -ава- Genn., *ἐπονηρεύσασθε*. - 41: ко мнѣ] *μέ*. - 42: и] > gr. - 43: всемȣ елико] *πάντα, ἃ ἐάν*. - 44: Nach пȣсти > *μέ* (Var. *μοί* A).

20a

1: мѣсти] für мѣстѣ rell., *τῷ τόπῳ*. - 2: жить] für -тъ Genn., *κατοικεῖν*. - тамо] + глава. м҃г. Genn. - Ѻк҃а ... прω҃] > Genn. - 9: гл҃алъ] lies гл҃ахъ Sof., Car. - 12: гл҃а] lies гл҃ѧ rell., *λέγων*. - 13: Nach пȣсти > *αὐτόν* (so außer BSA und wenigen anderen). - 14: Nach нимъ > *πάντας τοὺς λόγους τούτους*. -

несеевъ] їосеевъ Sof. (о aus е verbessert?), Car., осеевъ Genn., Μαασαιου und Var., doch vgl. die Var. zu Ier. 49,1 (19d 31). - 15: карїевъ] Καρηε. - 16: презоривїи вси] οἱ εἴπαντες (vd. zu οἶοι (?) πάντες). - 18: рещи] εἰπεῖν A (Var. λέγων). - 19: тамъ] lies тамо rell., ἐκεῖ. - но] ἀλλ' ἤ. - нирїинъ] Νηριου. - 20: съважᲆаеть] -ждаать Genn., συμβάλλει. - 21: халдѣистѣ] -сцѣ Genn., τῶν Χαλδαίων. - 22: Vor иселити > καί. - иселити ны] ἀποικισθῆναι ἡμᾶς, > Genn. - Nach вавилонъ > καί. - 25: и] > gr. - 27: ѡвращеныѧ] τοὺς ἀποστρέψαντας. - 30: ахикамовомъ] + и rell., καί. - 32: нирїна] Νηριου. - 33: послоушати] lies -шаша rell., ἤκουσαν. - 34: тафанъсъ] тафанъсь Sof., Car., Ταφνας. - ска ... былъ] > Genn.- 41: за ны] lies зане? - 44: въсхоти] lies въсхытисѧ Sof., Car.

20b

4: и] > gr. - тафана] -фа- Genn., Ταφνας. - 5: съкры] κατάκρυψον αὐτούς. - пре враты] ἐν (ἐπὶ S) προθύροις ἐν πύλῃ. - 6: тафанъсъ] афанскъ Genn. Ταφνας. - 7: глеть] εἶπεν. - 8: пищȣ] lies приведȣ Genn., ἄξω. - 9: Nach пѡстави > αὐτοῦ. - 10: камени семъ е] τῶν λίθων τούτων, ὧν. - 13: то ... то ... то] > gr. - 15: пѡжьжеть] жьжеть Genn., καύσει. - ѡгнемъ домы] πῦρ ἐν οἰκίαις. - 17: ска] gehört vor пррокȣ in Zeile 21 (so Sof., Car.). - 18: изыскаетъ пастȣх въши] изискаать в. п. Genn., φθειρίζει ποιμήν. - из ри свои] и зритъ с. Car., lies и издризы своѧ Genn., τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. - 19: изыдеть] so zu lesen statt изидȣть Genn., ἐξελεύσεται. - 20: во еннѣ] ἐν Ων. Danach > καί. - 21: пожьжеть] lies пожьжеть Genn., κατακαύσει. - ѡгне] -ньмь Genn., ἐν πυρί; + глава. мд. Genn. - Am rechten Rand der Spalte: про, gehört vor тако in Zeile 42 (so Sof., Car.). - Пррокȣ ... и] > Genn. - 31: гȣмиро] lies коу- Sof., Car. - 39: ѿ га] > gr. - жидово] τοῖς Ἰουδαίοις. - 40: магдалѣ] Μαγδώλῳ. - 42: глеть] εἶπεν. - 44: поусты] -ти Genn., ἔρημοι. - 45: злобы] -би Genn., πονηρίας. - и] lies и rell., αὐτῶν.

20c

1: разгнѣвашѧ] παραπικρᾶναι. - кадить] -ди Sof., Car., für -тъ, θυμιᾶν. - 2: и] für инѣмъ, ἑτέροις. - пȣстихъ] поусти и Sof., Car., lies -стихъ Genn., ἀπέστειλα (vgl. 20c 41). - 4: ѧ] > gr.- 5: съкврънєнїа] lies оскв- rell., μολύνσεως, + сего Genn., ταύτης. - 8: свои] so zu lesen statt ваши Genn., αὐτῶν. - ıакѡ] so zu lesen statt ıакѡ, τό. - 10: Nach мои > καί. - 13: до сего дне] ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη. - 16: моужа] so zu lesen statt дшѧ Genn. (vgl. 20c 15), ἄνθρωπον. - жены] γυναῖκα. - и[2]] > gr. - Nach младницъ > καί. - соущь] für сѣсȣщь Genn., θηλάζοντα. - 19: и] > gr. - 24: забываете] -ваате Genn., μὴ ἐπιλέλησθε. - 26: Nach ваши > καὶ τῶν κακῶν τῶν γυναικῶν ὑμῶν. - 27: ѡстастесѧ] остасте Genn., ἐπαύσαντο. - 28: держасте] ἀντείχοντο. - 29: пре ѡчима] κατὰ πρόσωπον. - 30: ваши] αὐτῶν. - ѿ ... ваши] > Genn. - 31: ѡ онѣхъ аще сѧ] > Car. (durch сѧ ∩ сѧ; vorangehendes сбывшеесѧ mit Verweiszeichen versehen, die Korrektur jedoch nicht ausgeführt). - 33: ре] глеть Genn., εἶπεν. - 34: на вы] > gr., > Genn. - 40: египетьстѣ] -сцѣ Genn., Αἰγύπτῳ. - 41: їерлимъ] -ма Genn., Ιερουσαλημ. - 44: ге] zu tilgen, > rell.

20d

3: не оуцѣлѣю], für ни оу. rell., ἀλλ' ἢ οἱ ἀνασεσῳσμένοι (Var. -σωμένοι B, > οἱ S*). - 4: людїе] > gr., > Genn. - 8: и] > gr., > Genn. - земли паторьсцѣ] з. -стѣ Genn., Παθουρη. - 12 - 22: ска ... прѡ] > Genn. - кадить] -ти Genn., θυμιᾶν. - 26: внѣюдȣ] -дѣ rell., ἔξωθεν. - 27: потребнѣ] lies -ни Genn., χρηστοί. - 28: видѣхо] -ди- Sof., Car., εἴδομεν. - 29: хлѣбы] > gr.- вси мы] πάντες ἡμεῖς L (Var. ἡμεῖς A, πάντες). - 31: ска ... прѡ] > Genn. - 33: аще] ὅτι. - кади мы] θυμιῶμεν ἡμεῖς A (Var. ἡ. θ. ~). - възлїахо] lies -хомъ rell., ἐσπείσαμεν. - 36-40: ска ... про] > Genn. - сътвори: lies съмотри Sof., Car. - 41: всѣ] > gr. - 42: Nach ѿвещавшїимъ > αὐτῷ. - 43: гнѧ] глѧ Genn., λέγων.

21a

2: мѡжаашe] можаше Car., Genn., ἠδύνατο. - 4: злѡбы] -би Genn., πονηρίας. - съгнȣшенїихъ] -нїи Sof., Car., βδελυγμάτων. - 7: до се дне] ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. - 8: имѣ] (ἀπὸ προσώπου) ὧν (ἐθυμιᾶτε [-μιάσατε S]). - кажаста] кажаасте Genn., ἐθυμιᾶτε (Var. -μιάσατε S). - и] καί, > Genn., - 10: и в законѣ его и] καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ καί, > Genn., - 11: въ съвѣдѣнии его] въ свѣдѣнїи его Genn., ἐν τοῖς μαρτυρίοις αὐτοῦ. - 12: злобы] -би Genn., τὰ κακά. - 13: їеремїа] -мѣѧ Car., Ιερεμιας. - женамъ и людемъ] τῷ λαῷ καὶ ταῖς γυναιξίν. - 16: Nach глюща > ποιοῦσαι (so S*). - 21: творѧща] so zu lesen statt -рѧша Genn., ποιοῦσαι. - 23: Vor е fehlt nur in Usp. die Initiale Є, deren Platz ausgespart ist. - 24: Nach боудетъ > ἔτι. - 26: рещивъ] lies рещи живъ Car. Genn., εἰπεῖν ζῇ. - 29: и] > gr. - 31: Nach оуцѣлѣвшеи > ἀπὸ ῥομφαίας. - 32: маломъ числомъ] ὀλίγοι ἀριθμῷ (Var. ὀ. -μοί A). - 33: ѡставшїи] οἱ κατάλοιποι. - 34: їюдинїи] -ни Genn., Ιουδα. - и] καί A (> Var.). - 36: нѣцїи] нѣчии Genn., lies нѣчие, τίνος. - оуафриса] Ουαφρη. - 40: тако] lies ıако же rell., καθά. - 41: седекию] so zu lesen statt седїю Genn., τὸν Σεδεκιαν. - навхоносорȣ црю вавилонскȣ] наоухоноcора црѧ вавуloньска Genn., Ναβουχοδονοσορ βασιλέως Βαβυλῶνος. - 43: ищȣщимъ] ζητοῦντος. - его] + гла ме Genn. - пропоѡвѣдае ... ни] aus dem Kommentar, > Genn.

21b

1: Am rechten Rand der Spalte: ска (gehört vor пропѡвѣдае 21a 43). - 1-5: ѿнюное ... исѣкошѧ] > Genn. - 6: нирїинȣ] ниириевȣ Genn., Νηριου. - 7: слѡвеси] lies словеса си rell., τοὺς λόγους τούτους. - въ] ἐν. > Genn. - 8: д.е] so zu lesen statt чертое Genn., τῷ τετάρτῳ. - 10: глеть] εἶπεν. - 11: оу лютѣ мнѣ] lies оу лютѣ мнѣ оу лютѣ мнѣ rell., οἴμμοι οἴμμοι. - 12: съ стенанїемъ] ἐν στεναγμοῖς. - 13: тако] οὕτως S (> Var.). - 14: глеть] εἶπεν. - азъ[1]] > gr. - 20: Прѡповѣдаетъ ... ни] Wiederholung von 21a 43-45. - 22ff.: Ier. 52,4ff. - 23: і.е] δεκάτῳ Var. ἐνάτῳ BS, ἑβδόμῳ A). - 25: їерлима (in Sof. а aus ъ verbessert)] -мъ Car, Ιερουσαλημ. - 29: Nach седекїѧ > ἐν (so A). - 30: е.го] > gr. - 31: хлѣба] ἄρτοι.- 32: прѡсѣкошѧ гра] διεκόπη ἡ πόλις. - 38: пѡстиже] κατέλαβεν A (Var. -βον).

21c

3: Nach оумре > καί. - Въ і.и днь. е.го мца] ἐν μηνὶ πέμπτῳ δεκάτω τοῦ μηνός (Var. τῷ π. A, π. καί S*). - 4: то лѣто десѧтое (statt девѧтое) на десѧте навхѡносорȣ црю вавилоньскȣ] οὗτος ἐνιαυτὸς ἐννεακαιδέκατος τοῦ Ναβουχοδονοσορ βασιλέως Βαβυλῶνος S[s]L (> Var.). - 9: гражанскы] τῆς πόλεως. - 10: пожьже] ἐνέπρησεν. - 12: Nach халдѣиска > ἡ. - 14: ратаа ... виноградо] εἰς γεωργοὺς καὶ ἀμπελουργούς S (Var. ἀμπελούργους καὶ γεωργούς). - 19: и ногы и пѡпоры и ѡведы] καὶ τὴν στεφάνην. - 20: ражаны] ражыны Sof., lies раждьны Car., τὰς κρεάγρας. - 21: слȣжаахȣ] слȣжахȣ Sof. Car., lies -жаахȣ, ἐλειτούργουν. Danach > ἐν αὐτῷ. - 24: злато] χρυσᾶ χρυσᾶ. - Nach и > καὶ ἃ ἦν.- 24: сребре°] ἀργυρᾶ ἀργυρᾶ. - 27: храмѣ гни] οἶκον κυρίου. - 28: мѣдни] lies меди ихъ Car., τοῦ χαλκοῦ αὐτῶν. - 29: коиждо стѡлпъ] ὕψος τοῦ στύλου τοῦ ἑνός. - верже] lies вервь же Sof., Car., καὶ σπάρτιον. - 30: ѡбдръжаше] > gr. - 33: высота главы коложо] τὸ μῆκος ὑπεροχὴ τοῦ γείσους τοῦ ἑνός. Danach > καὶ δίκτυον καὶ ῥοαὶ ἐπὶ τοῦ γείσους κύκλῳ. - 35: и мрежа злата] > gr. - лактъ] τῷ πήχει. - 39: саре] > gr. (Saraiam). - 40: софонїю] > gr. (Sophoniam). - 42: и ѿ града поѧ] ἐκ τῆς πόλεως ἔλαβεν (> Var.). - 43: воилскыхъ] lies воискыхъ Sof., Car., τῶν πολεμιστῶν. - се] > gr.- 44: воискы и се моужъ irrtümlich wiederholt. - 45: и ... градѣ] τοὺς ἐν προσώπῳ τοῦ βασιλέως τοὺς εὑρεθέντας ἐν τῇ πόλει.

21d

1: силны] τῶν δυνάμεων. - 4: ю] lies ıа, αὐτούς. - 6: въ ведевлата] εἰς Δέβλαθα. - 7: итамли] Αιμαθ (Var. Μααθ S, Αιμααθ A). - 10: в ... мца] ἐν τῷ δωδεκάτῳ μηνὶ ἐν τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι τοῦ μηνός. - (в четвертыи межȣ) десѧтьмланъ] десѧтьмаань Sof., lies десѧтьма дьнь, ἐν τῇ τετράδι καὶ εἰκάδι. - 12: оулемададаръ] lies оулемададарахъ Sof., Car., Ουλαιμαδαραχ Q (Var. -μαδαχαρ B, -δαμαχαρ S, -μαραδαχ). - 14: и съ] αὐτὸν ἐξ. - 16: Nach выше > τῶν θρόνων. - 21: нь] lies ньже, ἧς. - 21: ска] gehört vor дѡ Z. 26. - 22: Ier. 52,1ff. - 23: втѡромȣ ... ти единомȣ] εἰκοστοῦ καὶ ἑνός (Var. δευτέρου καὶ εἰκοστοῦ A). - 25: амиталь] Αμιτααλ. - 27: ловленїа] Λοβενα. - 33: В] lies О.- 34: в арамȣ] lies на рамоу Sof., Car. - 36: даны] lies -нь Sof., Car.

22a

6: сїи] си Sof., си Car. - 7: живомъ] lies жидовомъ Sof., Car. - 9: сїи] си Sof., си Car. - 15: за оухоноcора] lies за наоухоноcора. - 20: и и тъ] für и ѿ. - пропѡвѣдаетъ] -даетъ Sof., Car.

Їеремїино пррочество варȣх

Griechischer Text: Septuaginta, Ziegler 1957
Lateinischer Text: Vulgata
Slavische Parallele: Usp. 57b 32ff., Genn.

26: варȣх] + глава. а. Genn. - си] си Car., Genn., οὗτοι. - 27: нииринъ] lies нирииъ Car., Νηριου. - маасеева] -с- rell., Μαασαιου. - 28: асадеева] Ασαδιου (Var. Σαδαιου A, Σαδιου L). - 29: і.е] πέμπτῳ. - 30: въ не] so zu lesen statt в неи Genn., ᾧ. - 31: пѡжгоша] -жег- Genn., ἐνέπρησαν. - 37: оуши] so zu lesen statt оуши Sof., ὠσίν. - 38: и] αὐτῶν A (> Var.). - 39: судъ] Σουδ. - 40: молитвы] εὐχάς A (> Var.). - 42: можаше] можаше Sof., Car., lies можааше Genn., ἠδύνατο. - 44: хелхїинȣ] Χελκιου. - Nach саломлѧ > τὸν ἱερέα καί.

22b

2: и: > gr., > rell. - 4: мца] τοῦ Σιουαν. - 6: црѧ їюдина] βασιλεὺς Ιουδα. - навхоносорȣ] наоу- Genn., Ναβουχοδονοσορ. - 9: въведе] εἰσήγαγεν AS (Var. ἤγαγεν B). - 11: всесъжеженїа] -жьж- Sof., Car., -жеж- Genn., ὁλοκαυτώματα. Danach > καί . - 12: требȣ] μαννα. - 13: на требни] so zu lesen statt въ -кы Genn., ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. - 14: навхонѡсорово] ннаоу- Genn., Ναβουχοδονοσορ. - 17: да ... и да] да ... да Genn., καὶ ... καί. - 19: да живемъ] ζησόμεθα. - 20: навхѡносоровою] ннаоу- Genn.,

Ναβουχοδονοσορ. Danach > *βασιλέως Βαβυλῶνος*. - 24: г҃ȣ] г҃и Genn., *κύριον*. - нашемȣ] + ꙗко съгрѣшихо҆ г҃ви б҃ȣ нашемоу rell., *ὅτι ἡμάρτομεν τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν* (durch г҃ви бо҃у нашемоу ∩ г҃ви бо҃у нашемоу). - 28: Nach праздныи > *καί*. - 29: да р҃ете] *ἐρεῖτε*, да речеть Genn. - 31: до сего д҃не] *ἡμέρα αὕτη*. - 35: еже] *ὧν*. - 37: б҃га] lies г҃а б҃га rell., *κυρίου θεοῦ*. - 38: въ] *ἐν* A (> Var.). - его] *κυρίου*. - 40: Nach изведе > *κύριος*.

22c

1: г҃ь] > gr. - 4: г҃а] г҃и Genn., *κυρίου*. - 6: хожахомъ] *ᾠχόμεθα*. - 9: наш҃е] + Гла҃. в҃. Genn. - 10: г҃ь] so zu lesen statt г҃и Genn., *κύριος*. - Nach сȣдїамъ > *ἡμῶν*. - 11: людемъ и҃ілевы҃] л. -во҃ Genn., *τὸν Ισραηλ*, + къ ц҃ремъ наш҃ и къ кн҃зе҃ Genn., *καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν καὶ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας*. - 12: всемоу] > gr., vgl. *omnem* . - 13: навести … зло велико] *τοῦ ἀγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς κακὰ μεγάλα* AS (Var. > B). - 15: сътвори҃] *ἐποιήθη* A (Var. *ἐποίησεν*). - въписанїю] *τὰ γεγραμμένα*. - 17: плоть ч҃лкȣ] п. ч҃лвчю Genn., *ἄνθρωπον σάρκας*. - 18: плоть ч҃лкȣ] п. ч҃лчю Genn., *ἄνθρωπον σάρκας*. - 20: Nach на҃] + на Genn., *εἰς*. - 22: тамо҃] *ἐκεί. καί*. - 27: до сего д҃не] *ἡ ἡμέρα αὕτη*. - все злато] lies все зло то Genn., *πάντα τὰ κακὰ ταῦτα*. - 30: разȣма] *τῶν νοημάτων*. - 31: ѿ злобъ их҃ъ] ѡ злобъ их҃ъ Sof., Car., ѡ злобь их҃ъ Genn., *ἐπὶ τοῖς κακοῖς*. - 32: праведивъ] so zu lesen statt -ди҃ Sof., *δίκαιος*. - 33: не] *οὐκ*, > Genn. - 41: и] > gr., > Genn. - 43: оубо] *δή* A (> Var.). - 45: ꙗко] ꙗко҃ Sof., Car., für ꙗможе Genn., *οὗ*.

22d

6: ꙗко … нашь] *ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπεκλήθη* (*ἐπικέκληται* A) *ἐπὶ 'Ισραηλ*. - 7: твоего] своего Genn., *σοῦ*. - 8: оуслыши] *ἐννόησον*. Danach > *εἰς* (> A) *ἡμας· κλῖνον, κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἄκουσον* (*εἰσακ.* A, durch -слыши ∩ [-]слыши). - и] *καί* A (> Var.). - 9: оумреши] lies оумьръшии rell., *οἱ τεθνηκότες* (Var. *οἱ τεθνεῶτες* A). - 11: и] > gr., > Genn. - тебѣ] *σοί* A (> Var.). - 13: и … преклѡнивсꙗ и болꙗ] иже … п. и б. rell., *ὃ … κύπτον καὶ ἀσθενοῦν*. - 14: ѡскȣдѣвающїи] -щїа Genn., *οἱ ἐκλείποντες* (sc. *ὀφθαλμοί*). - 15: и] *καί*, > Genn. - 16: ни] lies не rell., *οὐκ*. - Vor ѿць > *ἐπί*. - 19: предѡлѣваше] *ἐνῆκα* (vd. zu *ἐνίκας*). - 23: рамѣ свои] *τὸν ὦμον ὑμῶν*. - 24: сꙗдете] so zu lesen statt десꙗте Genn., *καθίσατε*. - 27: ѡскȣдѣнїе] *ἐκλείψειν* (vd. zu *ἔκλειψιν*). - 30: невѣстникъ] lies невѣстинъ rell., *νύμφης*. - 38: зноемъ д҃невны҃ … нощною] з. д҃ньны҃ … н. rell., *τῷ καύματι τῆς ἡμέρας καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός*. - 39: изъм҃роша] -мрѣ- Genn., *ἀπεθάνοσαν*. - 40: злыми] злами Genn., *πονηροῖς*. - 41: и] *καί*, > rell. - ѡпȣстѣнїемъ] lies ѿпȣщенїе҃ Genn., *ἐν ἀποστολῇ*. - 42: твои] *σου* A (> Var.). - 43: злобы] -би Genn., *πονηρίαν*.

23a

2: Nach рȣцѣ > *παιδός*. - 3: моисеꙗ] -сїа Genn., *Μωυσῇ*. - 5: с҃ны и҃ілевыми] с҃нъми и҃злвы Genn., *υἱῶν Ισραηλ*. - 6: бы҃] *ἦ μήν* (vd. zu *ἤμην*). - пꙗчꙗщїа] *ἡ βόμβησις*, ebenso Usp. 58b 17, s. hierzu Mostrova, T., пꙗчꙗштиꙗ - locus obscurus ili za Preslavskija prevod na Varuch 2 : 29, in: Acta palaeoslavica vol. 2, in honorem professoris Angelinae Minčeva, Sofia 2005, S. 184ff. - 7: и] *καί* A (> Var.). - мно҃] -га Genn., *ἡ πολλη*. - Nach ѡврат҃и > *εἰς μικράν* (Var. *εἰς μακράν* A). - 12-15: и … и҃] mit den nachstehenden Verbesserungen so zu lesen statt > Usp. 58b 23, *καὶ γνώσονται, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν καὶ ὦτα ἀκούοντα, καὶ αἰνέσουσίν με ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐτῶν* (durch *ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐτῶν* ∩ *ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐτῶν* oder на земли прѣселенїа и҃ ∩ на земли прѣселенїа и҃). - 13: азъ] + г҃ь rell., *κύριος*. - 14: слышати] lies -щи Genn., *ἀκούοντα*. - 18: поуть] so zu lesen statt поуть. поуть Genn., *τῆς ὁδοῦ*. - 21: Vor їаковȣ > *καί*. - 26: и҃] + гла҃. г҃ Genn. - 28: въ стȣ҃нїи] *ἀκηδιῶν*. - 29: оуслыши] so zu lesen statt оу|оуслы- Sof., *ἄκουσον*. - 31: пребываꙗ] *καθήμενος*. - 33: Nach оуслыши > *δή*. - 34: съгрѣшивши҃] *ἁμαρτανόντων*. - 35: б҃га] lies г҃а б҃га Sof, Car., г҃и б҃га Genn., *κυρίου θεοῦ* (Var. *κυρίου* > A). - 37: неправды] *ἀδικιῶν*. - 43: ꙗко … наш҃е] *ὅτι ἀπεστρέψαμεν ἀπὸ καρδίας ἡμῶν πᾶσαν ἀδικίαν πατέρων ἡμῶν τῶν ἡμαρτηκότων ἐναντίον σου. ἰδοὺ ἡμεῖς σήμερον ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν* AB[c] (Var. *ἀπὸ καρδίας*). - 45: д҃нь] lies д҃нь Genn., *σήμερον*.

23b

1: Nach разсыпа > *ἐκεῖ*. - 3: ѡдръжанїе] *ὄφλησιν*. - 5: своего] *ἡμῶν*. - коне҃ мѡ҃] > Genn. - 6: б҃жїа] *τῆς ζωῆς*. - внȣши] *ἐνωτίζασθε*. - 8: Nach вра҃и > *εἶ*. - 9: тȣжеи] стȣжеи Genn., *ἀλλοτρίᾳ*. - 10: Nach намѣн҃и > *μετά*. - 13: въ врѣмꙗ вѣчное] *εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον* A (Var. > *χρόνον*). - 17: кто] so zu lesen statt кдѣ Genn., *τίς*. - 19: и] > gr., > Genn. - странстїи] + *καί*. - 21: бероущеи] -ще Genn., *οἱ* (*ἐμπαίζοντες καὶ*) … *θησαυρίζοντες*. - 25: телесемъ] дѣлесемъ Genn., *τῶν ἔργων*. - 26: инїи] lies ини Genn., *ἄλλοι*. - в них҃ь мѣсто] *ἀντ' αὐτῶν*. - 28: оуселиш҃а] so zu lesen statt -лишꙗ Genn., *κατῴκησαν*. - 30: сте҃] стезь Car., Genn., *τρίβους*. - Nach еꙗ > *οὐδὲ ἀντελάβοντο αὐτῆς*. - 31: слышаша] lies слышасꙗ, *ἠκούσθη*. - 32: агарини] -рꙗни Genn., *Αγαρ*. - 33: и҃ на земли] *οἱ ἐπὶ τῆς γῆς* A. - 36: пȣт҃и] *ὁδὸν δέ* B. - 37: прѡ҃] > Genn. - 40: высокы] lies -къ rell., *ὑψηλός*. - 41: нарочити] für -тии, *οἱ ὀνομαστοί*.

- 42: оумѣюще] in Genn. aus оумирающе durch Korrektur von и zu ѣ und Streichung von ра, *ἐπιστάμενοι*. - 45: Nach м҃дрости > *ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀβουλίαν αὐτῶν*. - ска҃.] > Car., Genn.- симъ … здѣ҃] > Genn.

23c

2: съграждевает҃ъ: сограже҃ваe҃ Sof., Car. - 17: стезь] *τὴν τρίβον*. - 21: Vor идеть > *καί*. - идеть] + и Genn. - 23: временехъ] *ταῖς φυλακαῖς*. - 24: възвеселиш҃а] so zu lesen statt возвеличиш҃а Genn., *εὐφράνθησαν*. - 25: вселенїе҃] веселенїе҃ Sof., Car., lies веселиемь Genn., *εὐφροσύνης*. - 26: сътворившемȣ] -шȣмоу Genn., *τῷ ποιήσαντι*. - 26-34: ска҃ … прм҃рость] > Genn. - 27: Vor ꙗѡ fehlt nur in Usp. die Initiale И, deren Platz ausgespart ist. - 34: за҃ про҃ здѣ҃] > Genn. - 35: се] für сь (сь҃ Genn.), *οὗτος*. - 36: всꙗкъ] весь Genn., *πᾶσαν*. - 37: своемоу.] + и Genn., *καί*. - 38: възлюбленномȣ] -бленȣоумȣ Genn., *τῷ ἠγαπημένῳ*. - 39: походи] + Глава. д҃. Genn. - 40: ска҃ … здѣ҃] > Genn.

23d

5: к҃рщенїе҃] lies -нꙗ Sof., Car. - 19: божїи҃] б҃жїах҃ъ Genn., *τοῦ θεοῦ*. - 20: вѣкы] *τὸν αἰῶνα*. - 23: прꙗмо] прѣмо Genn., *κατέναντι*. - 24: дажь] so zu lesen statt даижь Sof., Car., *δῷς*. - 25: стронное свое] *τὰ συμφέροντα*. - 27: соуть] + конець rell. - 28: предани бысте] про- б. Genn., *ἐπράθητε*. - 32: требы пѡложьше] т. пѡложьше Genn., *θύσαντες*. - 34: Nach съжалисте > *δέ* (Var. *δή* B). - въскормившемȣ] -шжȣмоу Genn., *τὴν ἐκτρέψασαν*. - 37: бо] *γάρ* A (> Var.). - 38: видѣ҃] -дих҃ъ Sof., Car., *εἶδον*. - людїи] *τοῦ λαοῦ* A (> Var.). - мои҃] > gr. - 39: ю҃] *ἥν* (sc. *αἰχμαλωσίαν*). - 41: и пȣстих҃] lies испоустихъ, *ἐξαπέστειλα*. - ꙗ] > gr. - Nach плаче҃ > *καὶ πένθους*. - 42: вдовицѣ] -ци Genn., *τῇ χήρᾳ*.- 43: ѡставленȣ] lies -нѣ, *καταλειφθείσῃ*. - ѡпȣсти҃] ѡпоустѣхъ Genn., *ἠρημώθην*. - и ѡправленїи] *καὶ δικαιώματα* B.

24a

1: въ поуть] *ὁδοῖς*. - заповѣди] für -дии Genn., *ἐντολῶν*. - 2: въ истинȣ правдою] *ἐν δικαιοσύνῃ αὐτοῦ*. - 4: помꙗнете] lies -ните, *μνήσθητε*. - 5: дщерїи] дщерь Genn., *θυγατέρων*. - 7: издалечꙗ] -че Genn., *μακρόθεν*. - 8: Vor иноꙗзычнȣ > *καί*. - 9: старца] + ни помиловаша отрочать и ѿведоша любезныа вдовица Sof., Car., н. п. отрочꙗте и ѿ. л. в. Genn., *οὐδὲ παιδίον ἠλέησαν καὶ ἤγαγον τοὺς ἀγαπητοὺς τῆς χήρας*. - еди҃ ѡпȣстѣхъ] *τὴν μόνην ἠρήμωσαν* (Var. *τ. μονογενῆν ἠ.* AV). - 13: ризы] *τὴν στολήν*. - 15: и въ҃пїю] *κεκράξομαι* (vd. zu *καὶ κράξομαι*). - вѣчномȣ] -нжȣмоу Genn., *τῷ αἰωνίῳ*.- 16: и] *καί* A (so Var.), > Genn. - 17: на҃] lies васъ rell., *ὑμᾶς*. - Nach насилїа > *ἐκ*. - 18: испервa] > gr.- 19: вѣчномȣ] -ноуȣмȣ Genn., *τῷ αἰωνίῳ*. - 20: Nach помилованїе > *ἤ*. - 21: прїидетъ] + вамъ rell., *ὑμῖν*. - нашего] lies вашего, *ὑμῶν* (vd. zu *ἡμῶν*). - 22: испȣстих҃ъ] ис- бо Genn., *ἐξέπεμψα γάρ*. - 23: съ] > gr. - 27: нашего] *ἡμῶν* A gegenüber вашего Genn., *ὑμῶν* BS. - е҃] иже Genn., *ἥ* (sc. *ἡ σωτηρία*). - наведетъ] *ἐπελεύσεται*. - 28: со] > gr. - 30: бо] *γάρ* A. - оузрите] оузьриши Genn., *ὄψει*. - 31: выю] *τραχηλούς* (Var. *τοὺς τ.*). - 32: мои҃] lies мои Genn., (*οἱ τρυφεροί*) *μου*. - идоущеи] -ще Genn., *ἐπορεύθησαν*. - 33: въсхытиши҃] lies -тишасꙗ Car., Genn., *ἤρθησαν*. - 35: Nach чꙗда > *καί*. - г҃ȣ] б҃гȣ Genn., *τὸν θεόν*. - 37: вамъ] *ὑμᾶς* A (> Var.). - 38: десꙗтижды сȣгоубите] -шьды с. Genn., *δεκαπλασιάσατε*. - 39: възыщете] *ζητῆσαι*. - 40: с҃псенїемъ] *μετὰ τῆς σωτηρίας*.

24b

2: Nach паденїю > *καὶ εὐφράνθη ἐπὶ τῷ πτώματί σου* (durch падению ∩ падению). - 3: ѡпȣстѣнїемъ] -нїимъ Genn., *τῇ … ἐρημίᾳ*. - пленитсꙗ] *περιελῶ*. - 7: много] *πλείονα*. - въстѡ҃] *ἀνατολῆς* A (Var. *-λάς*). - 10: въстока] *ἀνατολῆς* A (Var. *ἀνατολῶν*). - 12: б҃жїею] + Глава. е҃. Genn. - ризы] *τὴν στολήν*. - 14: бѣ҃] > gr. - 15: въѡдежисꙗ] ѡдежисꙗ Genn., *περιβαλοῦ*. - 20: б҃гочестїа] *θεοσεβείας*. - 24: ра҃доующе҃] *χαίροντες* A (Var. *-τας*). - 25: памꙗть] памꙗтью Genn., *τῇ … μνείᾳ*. - 26: въведеть] so zu lesen statt въветь Genn., *εἰσάγει*. - 29: смирити҃] смѣ- Genn., *ταπεινοῦσθαι*. - 30: п҃рнотекоущемоу] -щжмȣ Genn., *ἀενάους* (sc. *θῖνας*). - дебре҃]- рьмъ Sof., Car., *φαράγγας*. - 34: бла҃воньствомъ] so zu lesen statt б҃говоиньствомъ Genn., *εὐωδίας*.

варȣ҃. сказанїе пла҃ їеремїи҃ зѣ

Slavische Parallele: Genn.

38: варȣ҃] > Genn. - їеремїи҃] -на Car. - 40: бывше҃] -шїимъ Genn. - 43: бывше҃] -шїимь Genn.

24c

2: андрѣанъ] -дрї- Genn. - 4: ны] lies нь rell.

вар8ˣ здѣ.

Slavische Parallelen: Usp. 54d 27ff., Genn.

11: ïеремïа] -рѣм- Sof. - 14: бывшïи] бышащïи Genn. - потребліа ... пwг8бліа] -лю ѧ ... -лю ѧ Genn. - 19: асирïими] -соур- Genn. - 20: пощаах8] lies поущаахоу rell. - 22: ïеремïа] -мѣѧ Sof., Car. - 24: пророчïю] -чю Genn. - 25: се] сь Genn. - wдержита] -жить Genn. - 27: четыремъ] -рьмъ Genn. - 31: по се] таче же Genn. - по семь и] по сеи же Genn. - 32: прозорства] пре- (für прѣ-) Genn. - 35: дати] lies до rell. - 37: писмени] -не Genn. - имѧ] so zu lesen statt имене Genn.

плачи ïеремïины

Griechischer Text: Septuaginta, Ziegler 1957
Slavische Parallelen: Usp. 55a 17ff., Genn.

38: И] *καί*, > Sof., Car., - 41: скwнчанïе] + Глва. а. Genn. - 42: сѣде ... граде] *ἐκάθισεν ... ἡ πόλις*. - 43: ꙗко и] ꙗк Genn., *ὡς* (Var. > S*).

24d

3: любащихъ] so zu lesen statt любащихъ ихъ (-ихъ|ихъ) Genn. - дръжащеисѧ] lies др8- Genn., *οἱ φιλοῦντες*. - 5: вышном8] -ню8м8 Genn. - 6: смиренïа] смѣ- Genn., *ταπεινώσεως*. - 9: женоущïи] -щеи Genn., *οἱ καταδιώκοντες* (Var. *διώκοντες* A). - его ... и] *αὐτὴν ... αὐτήν* (sc. *'Ιουδαίαν*). - не] > gr., > rell. - 10: ст8жащïй] lies -жающиихъ Car., Genn., *τῶν θλιβόντων*. - делтъ, книгы выша] > Sof. - 12: врата] lies врата Genn., *αἱ πύλαι*. - 13: въздыш8т] -д8ш- Genn., *ἀναστενάζουσιν*. - 14: wгорчева] -чав- rell., *πικραινομένη*. - 15: и] *η* (daher п 'тъ für die Übersetzung des Buchstabennamens). - 16: въдры] lies въдры Genn., *εὐθηνοῦσιν* S (Var. *-σαν*). - 17: смирï] смѣрï Genn., *ἐταπείνωσεν*. - 20: Wиасѧ] *ἐξήρθη* BS[c] (Var. *-ῆλθεν*). - дъщерѣ] -ре Genn., *θυγατρός*. - 25: смиренïа] смѣ- Genn., *ταπεινώσεως*. - Wкровенïѧ] Wрвьнïа Genn., lies wтрьвениꙗ, *ἀπωσμῶν*. - 27: пръвы] *ἀρχαίων*. - 30: посмѣꙗша] -смï- Genn., *ἐγέλασαν*. - 31: и рѣх] и рѣх Sof., и грѣхъ Car., lies грѣхъ Genn., *ἁμαρτίαν*. - 33: смѣриша] сми- Car., *ἐταπείνωσαν*. - 34: сеже] се же Genn., *καί γε*. - 35: наза] на зажь Genn., *εἰς τὰ ὀπίσω* A (Var. > *εἰς τά*). - 37: пресилнаа] *ὑπέρογκα*. - 38: и[1]] > gr. - 41: простри] für прострѣ Sof., Genn., *ἐξεπέτασεν*. - твари] *τὰ ἐπιθυμήματα*. - 43: Nach повелѣхъ > *μή*. - 44: оучасѧ] оусѧ Sof., lies оучисꙗ Car., Genn. - 45: прwсѧт] ищ8ть Genn., *ζητοῦντες*.

25a

1: пищ8] *βρῶσιν* S (Var. *βρώσει*). - ꙗко wбратить] -ти Sof., lies тити Car., Genn., *τοῦ ἐπιστρέψαι*. - 2: Nach Ги > *καί*. - wбрати] *ἐπίβλεψον*. - бы] *ἐγενήθη* BS[c] (Var. *-θην*). - нечстованъ] so zu lesen statt -чи- Car., Genn., *ἠτιμωμένη*. - 3: вси и ... проходащеи] *οἱ ... πάντες παραπορευόμενοι* BSA (Var. *οὐ ... π. οἱ π.*). - 5: болѣзнии] *ἄλγος κατὰ τὸ ἄλγος* (Var. *ἄ. κ. ἄ.* S, *ἄ. καὶ τ. ἄ* A; durch *ἄλγος* ∩ *ἄλγος* oder болѣзн- ∩ болѣзн-). - 7: самасъ] lies самхъ Genn., *σαμχ*. - 9: ѧ] *αὐτό* (Var. *-τον* S). - мреж8] мрѣж8 rell., *δίκτυον*. - 11: гь] *κύριος* A (> Var.). - въ пог8бленïе] lies погоублень Genn., *ἠφανισμένην*. - 15: Wнемоѕсѧ] -жьсѧ Sof., lies -жесѧ Car., Genn., *ἠσθένησεν*. - 16: моею] so zu lesen statt моꙗ rell., (*χερσίν*) *μου*. - 17: и] > gr. - 18: мѧ] + гь rell., *ὁ κύριος* (Var. *ὁ* > S). - 20: избра] ≠ *ἐπάτησεν*. - 21: двца] -ци Genn., *παρθένῳ*. - дщерѣ] für -ри rell., *θυγατρί*. - и] für w?, *ἐπί*. - 22: Wчи мои] *ὁ ὀφθαλμός μου*. - излиꙗсте] lies -лиꙗсте Car., Genn., *κατήγαγεν*. - 25: оукрѣпи] *ἐκρατύνθη*. - 26: въздѣ] so zu lesen statt -дѣи Genn., *διεπέτασεν*. - 28: запwвѣда] *ἐνετείλατο κύριος*. - 29: ïерлимъ] so zu lesen statt имъ Genn., *Ιερουσαλημ*. - ꙗко] ꙗко и Genn., *εἰς* (*ἀποκαθημένην*). - с8дащïа] lies сѣдꙗщиꙗ Genn., *ἀποκαθημένην*. - 32: видѣте] für -вите Sof., -дите Car., Genn., *ἴδετε*. - 33: Nach юноты > *μοῦ*. - 36: преwбидѣша] -диша Car., *παρελογίσαντο*. - 37: Nach старци > *μοῦ*. - ша] lies wскоудѣ] -дѣша rell., *ἐξέλιπον* (durch -дѣша ∩ -дѣша). - 41: wгорчеваѧ] -рьч- Genn., *παραπικραίνουσα*. - 44: решь] *ρηχς* B (Var. *ρης*), > Genn.

25b

3: гь] ≠ *καιρόν*. - и[2]] > gr. - бысть и лютѣ мнѣ лютѣ мнѣ] *ἐγένετο οἴμμοι οἴμμοι* A (Var. *ἐγένοντο ὅμοιοι ἐμοί*). - 4: злобы] злобь Genn., *ἡ κακία*. - wтребы] lies -би Genn., *ἐπιφύλλισον* (Var. *-φαυλ-* A). - 5: и wтребы] отребиша Genn., *ἐποίησαν ἐπιφυλλίδα*. - 8: скорби] + Глава. в. Genn. - сïонъ] > Genn., *σεν* (Var. *χσεν* B). - 11: поножïю] *ὑποποδίου* (sc. *ἐμνήσθη*). - 12: таоу] *θαυ*, > Genn. - и] > gr. - ꙗрости] *θυμοῦ* A (> Var.). - 13: пощадѣ]-ди Car., *φεισάμενος*. - 15: прилѣпи] -лип- въ Genn., *ἐκόλλησεν εἰς*. - 16: Nach еа > *καὶ ἄρχοντας* (*-τα* A) *αὐτῆς*. - възва въ] *συνεκάλεσεν* B (Var. *-έκλασεν*). In Usp. mit Korrekturzeichen versehen, am rechten Rand der Spalte von erster Hand (?)

сломи. nachgetragen. - 17: гнѣвѣ] so zu lesen statt гнѣвъ Genn., (*ἐν*) *ὀργῇ*. - рw] lies рогъ, *κέρας*. - 19: акы] ꙗко Genn., *ὡς*. - 23: всѧ] *πάντα*, > Genn. - 24: дщере] -ри Sof., Car., *θυγατρός*. - 26: сны] *τὰς βάρεις*. - 27: всѧ] > gr. - 28 смѣрена ... смѣрен8] сми- ... сми- Car., *ταπεινουμένον* (SA, Var. *-νην*) *καὶ τεταπεινωμένην*. - 29: храмы] *τὸ σκήνωμα*. - 30: празникы] *ἑορτήν*. - 31: праздникы и с8боты] *ἑορτῆς καὶ σαββάτου*. - 33: его] lies своего Genn., *αὐτοῦ*. - кнѕѧ и жерца] *ἱερέα καὶ ἄρχοντα*. - 36: града] *βάρεων*. - 39: протаж] -тажь Car., -таже Genn., *ἐξέτεινεν*. - wвратисѧ р8ка] *ἀπέστρεψεν χεῖρα*. - 41: сѣтоваста] *ἠσθένησαν* A (Var. *-σεν*). - 42: и] > gr. - 45: Vor видѣнïа] + видѣшѧ Genn., *εἶδον* (durch видѣ- ∩ видѣ-).

25c

1: дщери] -ре Genn., *θυγατρός*. - 2: главы] *τὴν κεφαλήν*. - 3: ꙗри] ꙗригъ Car., Genn., *σάκκους*. - wвьнизѣша] für -зиш- Car., *κατήγαγον*. - 4: и] > gr. - ïерлима] *Ιερουσαλημ* S* (Var. *ἐν Ι.*). - 8: ссѧи] *θηλάζοντα*. - 13: мтре] -е wohl für -ь, -теръ Genn., *μητέρων*. - съвѣт8] совѣстоу Sof., Car., lies съвѣтоую Genn., *μαρτυρήσω*. - 14: ти кленоу] *ὁμοιώσω σοι*. - 15: или ктw] *καί*. - 16: Nach оутѣшить > *σέ, παρθένος*. - 21: плѣнникы] *αἰχμαλωσίαν*. - 22: Vor изриновенïа + и Genn., *καί*. - 23: въсплескааша] -ка- Genn., *ἐκρότησαν*. - 25: рекоуще] > gr. - 26: ли] *εἰ* A (Var. *ἤ*). - Nach гра > *ἣν ἐροῦσιν* (Var. *ἥν* > BS). - 28: поскрежьташа] -жьт- Sof., Car. -скрьжьт- Genn., so zu lesen, *ἔβρυξαν ὀδόντας*. - 29: своими] > gr., > Genn. - поглwти] *καταπίωμεν* SB[c] (Var. *κατεπίομεν*). - 30: се] *αὕτη*. - wврѣтеъ: lies обрѣтомъ Sof., Car., -тох8 Genn., *εὕρομεν*. - 31: види] *εἴδομεν*. - е и] *ἅ*. - помысливъ] *ἐνεθυμήθη*. - 32: пръвы] *ἀρχαίων*. - 33: разwри и] -рии и Genn., *καθεῖλεν καί*. - 34: ст8жающаго] so zu lesen statt ст8жд- Sof., Car., *θλίβοντος*. - 35: възпи] so zu lesen statt -пии Genn., *ἐβόησεν*. - 36: да излѣють] *καταγαγέτωσαν* A. - 38: премолчать] -чаать Genn. für -чаеть, *σιωπησάτω* (Var. *-πήσαιτο*). - 39: зѣница wчïю твоею] *κόρη ὀφθαλμῶν σου* (Var. *κ. -μοῦ σ., θύγατερ, ὁ ὀφθαλμός σου* BSA). - Въстани] so zu lesen statt -нить Genn., *ἀνάστα*. - 40: ст8жи] *ἀγαλλίασαι*. - 41: пролѣи] so zu lesen statt по- Sof., *ἔκχεον*. - 42: гнимъ] -немъ Genn., *κυρίου*. - въздвигни] am linken Rand der Spalte von erster Hand к нем8 nachgetragen, in rell. im Text. - 45: призрѣ] -рѣ Sof., für -ри Car., -ри Genn., *ἐπίβλεψον*.

25d

1: и адат] lies изꙗдать rell., *φάγονται*. - 5: исходе] *τὴν ἔχοδον*. - 6: земны] > gr. - 7: Nach юноты > *μοῦ*. - 9: и[1]] > gr. - съзва] lies позъва Genn., *ἐκάλεσεν*. - ꙗко и въ дни] *ἡμέραν*. - 11: и] + не Genn., *οὐκ*. - бы] *ἐγένετο* A (Var. *-νοντο*). - 15: поемлѧ] *παρέλαβέν με*. - 17: плоть мою] *σάρκα μου* B (Var. *-κας μ.*). - 19: тр8дихсѧ] *ἐμόχθησεν*. - 20: посадиша] *ἐκάθισεν*. - 21: съгради на мѧ] *ἀνῳκοδόμησεν κατ' ἐμέ*. - 22: оутагцѣ] оутажчии Genn., *ἐβάρυνεν*. - Се ꙗко] *καί γε*. - 23: възграти] lies възгради Car. (д aus т verbessert), Genn., *ἀνῳκοδόμησεν*. - 25: преседат] -датъ Car., -дать Genn., lies -да ть, *ἐνεδρεύουσα αὐτός*. Danach > *μοι*. - ꙗко и] > gr. - 26: скровенïи] -ныихъ Genn., *κρυφαίοις*. - гна] lies гъна rell., *κατεδίωξεν*. - 27: пwло] -жи Genn., *ἔθετο*. - 28: постави] постави мѧ Genn., *ἐστήλωσέν με*. - 29: истинѣ] = Sof. (-и- gleicht einem к, н aus с verbessert?), истенѣ Car., lies истесѣ Genn., *τοῖς νέφροις*.- мои] so zu lesen statt мою Genn., *μοῦ*. - 30: адь] ≠ *ἰούς*. - Nach людемъ > *μοῦ*. - 32: жолчи] зълчи Genn., *χολῆς*. - Vor изѧ > *καί* (so A). - числомъ] *ψήφῳ*. - 35: побы] *νεῖκος* (vd. zu *νῖκος*). - 37: горести и] -тии и Sof., Car., *πικρίας καί*. - 38: жолчь мою] золъчь м. Genn., *χολῆς μου* (Var. *χολη μ.* BA). - помѧноу] ≠ *μνησθήσεται*. - 39: въчиню] вчинѫ Genn., *τάξω*. - 41: дша ... блгаго] *ψυχῇ ἣ ζητήσει αὐτὸν ἀγαθόν*.

26a

1: бïющем8] -щж8моу Genn., *τῷ παίοντι*. - насытити] ≠ *χορτασθήσεται*. - 4: Nach его > *ὅτι* (so BA). - 5: смири] смѣ- Genn., *ἐταπείνωσεν*. - ꙗко смѣрити] ꙗ сми- Car., ꙗ смѣрить Genn., *τοῦ ταπεινῶσαι*. - 6: ноѕѣ] ноѕи Car., *τοὺς πόδας*. - 7: и] > gr. - 8: wс8дити] W- Genn., *καταδικάσαι*.- 10: повѣза] повѣда Car. (-д- aus з verbessert), lies запwвѣда Genn., *ἐνετείλατο*. - 13: стави] *ἠτάσθη*. - 14: ю wврати] *ἐπιστρέψωμεν*. - въздвигне] lies въздвигнемъ Sof., Car. Genn. für -нѣмъ, *ἀναλάβωμεν*. - 15: къ высоком8 ... р8к8] къ -к8оум8 ... р8к8 Genn., *πρὸς ὑψηλὸν ἐπὶ χειρῶν* A (Var. *ἐ. χ. π. ὑ.*). - нашею] lies на, *ἐν*. - 16: и] > gr. - 18: и[2]] *καί* A (> Var.) - 21: на] für насъ, *ἡμᾶς*. - людïи] + и Genn., *τῶν λαῶν*. - Wвръзоша] -врѣша Genn., *διήνοιξαν*. - мѧ] *ἡμᾶς*. - 22: своѧ] сво Sof., *αὐτῶν*. - стражь] *φόβος*. - 25: излïетъ] -лѣ- Genn., *κατάξει*. - 26: Nach и > *οὐ*. - 27: Nach ꙗко > *μή*. - 29: закрываетсѧ] -ваатсѧ Genn., *ἐπιφυλλιεῖ*. - 32: потоцѣ] *λάκκῳ*. - 36: потока долнаго] *λάκκου κατωτάτου*. - 37: ис потока долнаго] > gr. - 39: въ днь] so zu lesen statt въ днь, въ днь Genn., *ἐν ... ἡμέρᾳ*. - 41: Nach Ги > *τὰς δίκας* (Var. *τ. ἀδικίας* A). - 42: вѣси ... вѣси] *εἶδες ... εἶδες*. - 43: Wмщенïе] Wоумьщвенïе Genn., *τὴν ἐκδίκησιν*. - и] *εἰς*. - 44: слыша ... мѧ] *ἤκουσας τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῶν, πάντας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν κατ' ἐμοῦ, χείλη ἐπανιστανομένων μοι*. - 45: и] *πάντας τούς*.

26b

1: поо҃ѵнїа] so zu lesen statt -нїе Genn., μελέτας. - 2: прѣ̂рѣ] призьри Genn., ἐπίβλεψον. - 3: ѡчи] lies на ѡчи Genn., ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς. - 5: моего] > gr. - ты ѧ] σὺ αὐτούς BA. - 7: и ӥ пѡ̂] ниже п. Genn., ὑποκάτω. + гла̂. д҃. Genn. - потемнѣ] ἀμαυρωθήσεται. - 8: и] > gr. - измѣни̑] ἀλλοιωθήσεται. - 10: и] > gr. - 12: горньча̂ск8] so zu lesen statt ч҃лчьск8 Genn., κεραμέως. - сѐ] καί γε. - змїевѐ влекоша] lies змиеве съвлекоша Car., Genn., δράκοντες ἐξέδυσαν. - 15: гако и] гако Genn., ὡς. - 16: Nach его > ἐν δίψει. - 20: гнои + и Genn., καί. - 21: па̑] ὑπέρ, + бо Genn. - 22: разорены̑] sc. in содомска aufgegangenes *содома, τῆς κατεστραμμένης. - 24: назарѧне] ναζιραῖοι (vd. zu ναζωραῖοι). - ею] αὐτης. - просвѣтиша̑] свьтѣшасѧ Genn., ἔλαμψαν. Anschließend > ὑπὲρ γάλα, ἐπυρρώθησαν. - 25: камыка] λίθους. - 27: быша] + и Genn. - 28: исхѡдѣ ӥ] wohl für исходѣхъ, ταῖς ἐξόδοις. - кожа] + ихъ rell., αὐτῶν. - 29: исхъше] ἐξηράνθησαν. - 30: быша] бѣшѧ Genn., ἦσαν. - 36: възгорѣ̑] ἀνῆψεν. - 37: ѐ] его Genn., αὐτῆς. - ц҃ри] ц҃ре Genn., βασιλεῖς. - 38: въ вселеннѣи] въ -н- Genn., τὴν οἰκουμένην. - 39: Vor ист8жааи > καί. - ист8жааи] ἐκθλίβων. - 41: и] > gr. - ӥ прѡливаю̑] и. -лѣ- Genn., τῶν ἐκχεόντων. - 42: Nach правдив8 > ἐν μέσῳ αὐτῆς. - водрїи] бъжрїи Genn., ἐγρήγοροι. - 43: їсходѣ] lies -дѣхъ, ταῖς ἐξόδοις. - 44: вънегда ... мо̂жаах8] ἐν τῷ ... δύνασθαι. - прикоснѹша̑] -косошѧ̑ Genn., ἥψαντο.

26c

1: ѿ] ἀπό A (> Var.). - неч҃тоты] ἀκαθάρτων. - призовѣте] -ви- Genn., καλέσατε. - 3: Nach и > γέ.- 7: ѹстыдѣша̑] ἔλαβον. - 8: помиловаша] миловаша Genn., ἠλέησαν. - 11: надѣахомь̑] ἀποσκοπεύσαμεν. - 13: г҃ь] ≠ καιρός. Danach > ἡμῶν. - 14: конец҆] ὁ καιρός. - 16: д8пли] κοῦφοι. - ѡрла] ἀετούς. - 17: пресѣдоша] ἐνήδρευσαν. - прѐ лицемъ] προσώπου. - 18: б҃лгъ] χριστός. - 19: нашй] αὐτῶν. - 23: ѹжелѣеши] ἀποχεεῖς. - 25: приложиши] -ло̂ти Sof., -ложити Car., Genn., ≠ προσθήσει. - 26: тебе] σέ, тебѣ Genn. - безаконїа твоего] ἀνομίας σου (Var. ἀδικίαν σ. A). - 27: ѡ҃ткрыи] lies -кры, ἀπεκάλυψεν. - 28: твоѧ] + гла̂. е҃. Genn. - 29: гако] ὅτι "was". - призри] зрѣ Sof., ἐπίβλεψον. - 32: странны̑] сь|траны̑ Sof., ξένοις. - 34: вод8... пихо̂] > gr., vgl. aquam nostram pecunia bibimus. Danach > ἐξ ἡμερῶν ἡμῶν. - 37: в] > gr., > Genn. - р8цѣ] χεῖρα. - 38: асировы] -ви Genn., Ασσουρ (Nom.). - изобїе] lies изобилїе rell., πλησμονήν. - 42: внесохо̂] εἰσοίσομεν. - 45: бѹрнаго глада] καταιγίδων λιμοῦ.

26d

1: смѣриша] сми- Car., ἐταπείνωσαν. - 2: пѡвиноуша̑] ἐκρεμάσθησαν. - 4: градѣ] lies кладѣ Genn., ξύλῳ. - 5: ѿо] ѿ Genn., ἀπό. - 6ff.: ра̂сыпа̑ ... ѹмлъкн8ша] ἐκλεκτοὶ ἐκ ψαλμῶν αὐτῶν κατέπαυσαν. κατέλυσεν χαρὰ καρδίας ἡμῶν ~. - 8: Nach нашь > ἔπεσεν ὁ στέφανος τῆς κεφαλῆς ἡμῶν (ἡ. τ. κ. B)· οὐαὶ δή (δέ A, > L) ἡμῖν, ὅτι ἡμάρτομεν. περὶ τούτου ἐγενήθη ὀδυνηρὰ ἡ καρδία ἡμῶν (durch ἡμῶν ∩ ἡμῶν). - 10: пѡгыбели. сица] погыбели, сица Car., lies погыбе. лисица Genn., ἠφανίσθη, ἀλώπεκες. - 12: ро̂ и ро̂] роди и ро̂ Sof., ро̂ и рода Car., родъ и рода Genn., lies родъ и родъ, γενεὰν καὶ γενεάν. - 12: побыть] νεῖκος, (vd. zu νῖκος). - 14: д҃нь] für -нъ, ἡμερῶν. - 15: ѿриваи] -рѣ- Car., ѿрива̂ Genn., ἀπωθούμενος. - 17: вар8х ... богомъ] > Genn.

писанїе п8щеное к жидово̂. їеремїею п҃ррко̂

Griechischer Text: Septuaginta, Ziegler 1957
Lateinischer Text: Vulgata.
Slavische Parallele: Genn.

21: ѿведосте̑] -десте̑ Genn., ἀχθήσεσθε. - 22: вавилонскӥ] -ско̂ Genn., τῶν Βαβυλωνίων. - 23: бѹдѣте] бѹдете Genn., ἔσεσθε. - 24: многа] πλείονα. Danach > καί. - 25: ѿтоуд8] ѿсюд8 Genn., ἐκεῖθεν. - 28: не] lies на Genn., ἐπ'. - 30: сподобите̑] ἀφομοιωθέντες ... ἀφομοιωθῆτε. - 31: видѣвше̑] ἰδόντας (Var. -τες A). - весь наро̂] ὄχλον. - прѐ] прѣдь Genn., ἔμπροσθεν. - 32: имъ] αὐτά (sc. εἴδωλα, ἀγάλματα). 34: тѝ бо] αὐτός τε, > Genn. - възыскаетъ] ἐκζητῶν. - нашй] lies вашихъ Genn., ὑμῶν. - 36: древодѣлею] so zu lesen statt -лїю Genn., ὑπὸ τέκτονος. - 35: тӥ] ти rell., αὐτά (vgl. Z. 32). - 37: лжа ѐ] ψευδῆ δ' ἐστίν. - 38: любиви крась] φιλοκόσμῳ. - 39: вземлюще] взима- Genn., λαμβάνοντες. - сътварѧю̑] -твор- Genn., κατασκευάζουσιν, + вѣнца rell., στεφάνους. - 42: него] αὐτῶν. Danach > καί.- 43: на клѣте] ἐπὶ τοῦ τέγους (Var. ἐ. τ. στέγους B). - 45: златы и сребрѧны] з. и сребрены Genn., χρυσοῦς καὶ ἀργύρους A (Var. ἀ. κ. χ.).

27a

1: ѿо ржа] ѿ рожа̂ Genn., ἀπὸ ἰοῦ. - изъгадены] lies -нига Sof., Car., -зѣ- Genn., βρωμάτων. - 2: багрѧниц8] -рѣн- Genn., ἱματισμὸν πορφυροῦν. - ѡтирающе] ἐκμάσσονται. - 4: хорюгъвы] lies -гъвь Sof., Car., -говъ Genn., σκῆπτρον. - 5: с8д҃ѧ] für -дии, κρίτης. - 9: ѿимѐ] ѿметь Genn., ἐξελεῖται. - 13: пѡлна] -нѣ Genn., πλήρεις. - 15: ї] καί, > Genn. - ѡпѧ̂] lies ѡпѧти Genn., περιφραγμέναι. - 16: ї] > gr., > Genn. - 18: да не ѿ разбоинӥ] ὅπως μὴ ὑπὸ τῶν λῃστῶν A. - 20: жгоуть] жегоуть Genn., καίουσιν. - ӥ] αὐτοῖς A (Var. ἢ ἑαυτοῖς). - иже ... видѣти] иже ... видити Sof., Car., ὧν οὐδένα δύνανται ἰδεῖν. - 22: лижӥ] lies лижють Car., Genn., ἐκλείχεσθαι. - 24: ѡчерніало ... ӥ] μεμελανωμένοι τὸ πρόσωπον αὐτῶν. - 25: телесемъ] τὸ σῶμα. - 27: и коуны] > Genn., καὶ οἱ αἴλουροι. - ѹвѣ] ѹвѣмъ Car., lies ѹвѣсте Genn., γνώσεσθε. - 29: бо] von erster Hand über -о л- nachgetragen, in Sof., Car., Genn. im Text. - 31: ѡ] lies ѿ Genn., ἐκ. - 33: носѧ. тыѧ] lies носѧть ѧ Genn., φέρονται. - 35: же] δέ A (Var. τέ). - и ӥ слоужа̂] so zu lesen statt ни же с. Genn., καὶ οἱ θεραπεύοντες. - падєнїа дѣлѧ] διὰ τό (sc. ἀνίστασθαι). - 36: и не мог8ть сами стати] lies и н. м. с. въстати rell., τὸ ... δι' αὐτῶν ἀνίστασθαι. - 37: ѧ просты] αὐτὸ ὀρθόν (Var. αἰτὸν ὀ. A). - 38: не мог8т пост8пити] (μήτε) δι' ἑαυτοῦ κινηθήσεται. - 39: преклѡнӥ ѧ] κλιθῇ. - не мог8т исправити себе] οὐ μὴ ὀρθωθῇ. - 40: пѡлагають] παρατίθεται. - 41: недостоини] ἀποδόμενοι. - Nach жерци > αὐτῶν. - 42: варѧ̂] ταριχεύουσαι. - ниедином8ж] οὔτε. - 44: сѣдѧщїа] ἀποκαθημένη. - хро̂] λόχως B[c] (Var. λέχως B*, λοχώ A, λεχώ Q, weitere Varianten bei Ziegler: λωχη, λοχος, λοχωσα), vd. zu χωλός. - 45: сего] τούτων.

27b

2: гако̂ ны] гакожѐ жены Car., lies гако жены Genn., ὅτι γυναῖκες. - сребреньмъ ... златымъ ... древѧны̑] -номъ ... -томъ ... -но̂ Genn., ἀργυροῖς ... χρυσοῖς ... ξυλινοῖς. Danach > καί. - 4: и съ] ≠ ихъ, αὐτῶν. - сѣдаю̑] διφρεύουσιν. - 7: хѡдѧ̂] ὠρύονται. - 15: и] > gr. - 17: Nach ѿим8т > ἄνθρωπον τυφλὸν εἰς ὅρασιν οὐ μὴ περιστήσωσιν (παρα- A), ἐν ἀνάγκῃ, ἄνθρωπον ὄντα οὐ μὴ ἐξελῶνται (durch ἐξελῶνται ∩ ἐξελῶνται oder ѿимоуть ∩ ѿимоуть). - 19: гѡрнем8] -н8оумоу Genn., ἀπὸ τοῦ ὄρους. - древѧнїи пѡсребренїи пѡзлащенїи] древѧни пѡсребрени и позлащени Genn., τὰ ξύλινα καὶ τὰ περίχρυσα καὶ τὰ περιάργυρα (zum Genus vgl. 26d 32). - 22: имъ] lies или Genn., ἤ.- прѡзвати] -зыв- Genn., κλητέον. - Nach богы > ὑπάρχειν. - 23: сами ... чтоу̑] αὐτῶν τῶν Χαλδαίων ἀτιμαζόντων. - 25: емоу̑] > gr. - 26: Nach соущ8 > αὐτοῦ. - 28: ѹм8т] lies имоуть Car., Genn., ἔχουσιν. - 30: ѹтробы] τὰ πίτυρα. - 32: с ними] ≠ μετ' αὐτῆς A (vd. zu μ. αὐτοῖς, Var. μετ' αὐτοῦ L, > BS). - 33: Nach акы > καί. - 35: в] ἐν Q (Var. παρ' A, > BS). - лжа] ψευδῆ. - 38: сътворени] κατασκευασμένα (zum Genus vgl. 26d 32). - бывающе] lies бывають, γένωνται (Var. γένηται B). - 39: во] lies но rell., ἤ. - 39: то бѹдѐ] αὐτὰ γενέσθαι (sc. βούλονται). - 40: тїи] ти rell., αὐτοί. - длгѡвѣчни] -нїи Genn., πολυχρόνιοι. - 41: сътворенїи] so zu lesen statt -рин- Sof., τὰ ... κατασκευασθέντα (zum Genus vgl. 26d 32). - 42: бѕи] -ѕѣ Sof., θεοί. - ѡста] lies оставиша Genn., κατέλιπον. - 44: тӥ злѣ] καὶ κακά. - съвѣщавають] so zu lesen statt съвѣщаваю Genn., βουλεύονται.

27c

2: Nach бѕи > οἵ (so A). - 3: ѿ] ѿѡ Sof., Car., ἐκ. - древѧны ... пѡ'сребрены] ὑπάρχοντα γὰρ ξυλινὰ καὶ περίχρυσα καὶ περιάργυρα (vgl. zu 26d 37). - 5: лжѧ] ψευδῆ. - 6: гавлены бѹд8т] φανερὸν ἔσται. - 9: ц҃рю ... с8противѧтсѧ] βασιλέα ... ἀναστήσωσιν. - 11: разсоудѧ̂] so zu lesen statt -дѧ Genn., διακρίνουσιν. - 12: ѿ бѣды] ѿ обиды Genn., ἀδίκημα B. - 14: бо] γάρ, > Genn. - 17: сѣна] in Usp. und Sof. mit Korrekturzeichen versehen, in Usp. am linken Rand der Spalte von erster Hand сѣмена nachgetragen, lies слѣмена Sof.[c], Genn., δοκοί. Danach > μέσοι. - изгорѧю̑] -рѧть Genn., κατακαυθήσονται. - 18: ц҃рю] + же Genn., δέ. - 19: и] ӥ Sof., га Genn., > gr. - 20: разбоиникъ ... рати] р. ... -тїи Genn., κλεπτῶν ... λῃστῶν. - 22: пѡсребренїи ... пѡзлащенїи] -ни ... -нїи Genn., lies -ни ... ни, περιάργυροι ... περίχρυσοι. - 23: съдѡлѣвше. и] съдолѣвше и Sof., lies -шеи, οἱ ἰσχύοντες. - вземше] περιελοῦνται (vd. zu -τες). - 24: ӥ] τὸν περικείμενον αὐτοῖς. - възeмше] ἔχοντες. - 25: и] οὔτε (Var. οἳ δέ A). - 28: съдѣваетъ] χρήσεται (Var. κεχρήσεται B). - 34: б҃гопосл8шливи] -слоух- Genn., εὐήκοα. - 35: молнїа ... соу̑] ἀστραπή, ὅταν ἐπιφανῇ, εὔοπτός ἐστιν. - 36: б҃говиднѣ] -ный Genn., εὔοπτος. - Nach же > καί (so A). - вѣтръ] πνεῦμα. - 37: Vor всеи > ἐν. - облако̂] νεφέλη A (Var. -λαις). - 38: сѧ пѡвелѣть] für сѧ -лить Car., Genn., ἐπιταγῇ. - 39: скѡнчѧю̑] -чѧваю̑ Genn., συντελοῦσιν. - 40: огнь̑] ὁ δέ πῦρ (Var. τ. τέ π.). - 41: поустынѭ и д8брав8] ὄρη καὶ δρυμούς. - 42: сїи ... спѡдоблены] ταῦτα ... ἀφωμοιωμένα. - 44: мнѣти] мнити Car., νομιστέον. - 45: богы соуща] so zu lesen statt б҃ъ соущь Genn., ὑπάρχειν ... θεούς. - силны̑] -номъ Genn., δυνατῶν.

27d

4: Nach знаменїа > τέ. - 5: на н҃беси ни въ страна̂] ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν ἔθνεσιν A. - 6: просвѣтѧтсѧ] -свьт- Genn., λάμψουσιν B (Var. οὐ μὴ ἐκλάμψουσιν A, λάμψωσιν). - 7: звѣрь ... ӥ можеть] τὰ θηρία ... ἃ δύνανται. - юнны̑] lies -ны ихъ Genn., κρείττω αὐτῶν.- 12: снабдить] φυλάσσον. - 13: и] > gr. - 14: пѡзлащены] -нѣ Genn., περίχρυσοι. Danach > καὶ περιάργυροι. - 15: хврастъ] τῇ ... ῥάμνῳ. - 16: всѧ птица] πᾶν ὄρνεον. - 17: тмоу] тмѣ Genn., σκότει. - пѡдобны соуть] -ни с. Genn., ἀφωμοίωνται. -

19: Nach посребрены > τέ. - багрѧница] -грѣн- Genn., τῆς πορφύρας. - 20: плѣнѣвѣѣ] -нив- Genn., σπηρομένης. - 21: а] > gr. - 22: Nach ти > τέ. - изъжены боуд8"] изъѧдены б. Sof., Car., -ѣд- Genn., βρωθήσονται. - 26: сьписанїе] вь- Genn., ἐπιστολή.

Їеремїа бѣ ѿ анатота

Griechischer Text: Dem slavischen Wortlaut am nächsten steht unter den veröffentlichten gr. Hss der Text in Paris, Cod. gr., Coisl. 224 (2431), 10./11. Jh. (Ed.: PG 43, Sp. 415-423). Einzelne Textpassagen finden Entspr. in Paris. Cod. gr., Coisl. 120 (10. Jh.) (Ed.: ebenda).
Lateinischer Text: Vulgata
Slavische Parallelen: Usp. 60d 1ff., Genn.

29: пwвьенъ бы] lies п. бывъ Sof. (?), Car., βληθείς. - 32: блгодѣтель прїимше] εὐεργηθέντες. - 35: фотъ] für νεφώθ Coisl. 224 (2431) (Var. μενεφώθ Coisl. 120). - 37: възимаютъ ... и] λαμβάνοντες. - 38: того] > gr. - оуѧденїе] δήγματα. - 39: мнози и сами] > gr. - 43: макидонскїи црь] -кед- ц. Sof., Car., ὁ Μακεδών. - 44: пришё на мѣсто] ἐπιστάς. - 45: бываюшаѧ таины] τὰ εἰς αὐτὸν μυστήρια.

28a

2: Nach и > οὕτως. - 4: Nach рѣкъ > ὡσαύτως. - кwркодили] > gr. (Var. τὰ θήρια Coisl. 224 [2431]). - такw] τότε. - 7: арга пелагwника] του "Αργους τοῦ Πελασγικοῦ. - 8: лѣвїи лѣвїи] "Αργους ἀριστεροί. Danach > λαιὸν γὰρ λέγουσιν πᾶν εὐώνυμον. - 9: сеже] οὗτος ὁ (sc. Ιερεμιας). - 13: Nach спсwмъ > παιδίου. - мрїа] > gr. - 14: бжїю] θεοποιοῦσιν. - двцю] lies двцю Sof., Car., παρθένον. - ражающ8, λοχόν. - 15: пwкланѧемсѧ] προσκυνοῦσιν. - 16: птелемѣю] καὶ Πτολεμαίῳ δέ. - 17: а w семъ] τὴν αἰτίαν. - 18: предание ... е дано и ... къ wцё нашимъ] πατροπαράδοτον ἡμῖν ἐστιν ... παραδοθέν. - моужемъ] > gr. - 20: жидё] ἐκδεχόμεθα. Danach > φησί (so Coisl. 120). - 21: їеремїа] > gr. - 22: запѣстѣнїа] ἁλώσεως. - 23: ковчё законныи] τὴν κιβωτὸν τοῦ νόμου. - 24: влwжитї] καταποθῆναι. - 25: сїона] Σινᾶ. - 26: законнй] νομοθετῆσαι (vd. zu -θέτης). - сїонъ] Σινᾶ. Danach > ἐν δυνάμει. - 27: боуде] ἔστω. - 31: ааронъ] anschließend > ὁ ἱερεύς. - камен'нїи дщици и сїц цй в нею] τὰς ἐν αὐτῇ πλάκας. - 33: Nach разгноути > οὐκέτι. - 35: въ днь же въскрнїа] καὶ ἐν τῇ ἀναστάσει. - первѣе] πρώτη Coisl. 224 (2431) (Var. πρῶτον Coisl. 120). - 36: и нк] lies нк Car., ἐκ. - 38: сїwньстѣ] Σινᾶ. - Nach и > τότε (so Coisl 224 [2431]). - 39: т8] > gr. - 41: камыкѣ] ἐν δὲ τῇ πέτρᾳ. - wнъ] > gr. - Nach прьстнѣ > αὐτοῦ. - 42: мѣсто] ὁ τύπος (vd. zu τόπος). - 44: мѣсто] ≠ τὸ ὄνομα. - може видѣти] νοήσει Coisl. 224 (2431) (Var. νοεῖ Coisl. 120). - 45: и] lies ни, οὐδέ.

28b

1: днешнаго] ἐκείνης. - и до кончины] ἕως τῆς συντελείας Coisl. 120 (Var. > Coisl. 224 [2431]). - 4: в нею] ἐν οἷς Coisl. 120 (Var. ὅπου Coisl. 224 [2431]). - 5: обла іако wгненъ] w. акы w. Sof., Car., νεφέλη ὡς πῦρ Coisl. 120 (Var. ὡς πυρινὴ ν. Coisl. 224 [2431]). - 7: іако ... моусею] gr. Entspr. allein in Coisl. 120. - 9: сего дѣла] καί. - 10: Nach его > αὐτός. - 11: и ... е] > gr. - 13: сѣмене] -ни Sof., Car. - 16: анатотѣ] -тѣ Car., Genn., Anathoth. - 21: дажь] даже Genn., usque ad. - 22: седекїа] + сна wзиина Genn., filii Iosiae. - 25: словw] + гне rell., Domini . - 27: изыдеши] exires. - матери] in Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am rechten Rand der Seite von erster Hand (?) ѿ ложеснъ nachgetragen, vulva. - 28: си] > lat. - и] et ΣAc (> Var.). - въ] in (Var. > CΛSTrHi). - 31: ӥ] > lat. - 32: ӥ] quae (sc. omnia). - тѧ von erster Hand über -ю и- nachgetragen. - 38: и] > lat. - 39: днь] so zu lesen statt днь (?) Sof., hodie.

28c

5: лица] -це Genn., faciem. - 6: іавитсѧ] pandetur. - 9: поставить] ponet AΣOr (Var. -nent). - 11: вхwдѣ] introitu. - 13: с8ди мои] iudicia mea (Akk.). - 14: всѧ л8кавства] omni malitia (Var. omnem malitiam c). - 15: ӥ] qui (Var. quia C). - 16: дѣлѡ] opus (sc. adoraverunt). - 18: гла] lies гли rell., loquere. - 19: иже] quae (sc. omnia). - 8боисѧ] боисѧ Genn., formides. - 22: стлъпъ] сь|тwлпъ Sof., columnam. - 23: стѣны медѧны] murum aereum. - 24: цри ... зем'стїи] regibus Iuda principibus eius et sacerdotibus et populo terrae. - 25: его von erster Hand über -ы и nachgetragen (rell. im Text). - 27: с тwбою азъ] tecum ego ΛOSTΦHi (Var. e. t. ACΣcr). - 28: тѧ] + Initiale И rell., et (in Usp. blieb der dafür ausgesparte Platz leer). Davor + гла. б. Sof., Car., in Genn. am rechten Rand der Seite. - 31: въспомѧноуҳсѧ есмь] recordatus sum. - 34: Nach п8стыни > in terra. - иже] quae (sc. terra). - 42: на мѧ] aus der vorangehenden Zeile wiederholt, lies ѿ мене rell., a me.

28d

1: неwбитан'нои] inhabitabilem. - 5: на] vos. - землю] -ли Genn., terram. - 6: да изъıадите] ut co mederetis. - 10: законы] legem. - 13: ваала]+ и rell., et. - 16: преидите] -дѣ- rell., transite. - хетимъ] Cetthim. - 18: велми] + и видите Genn., et videte. - 19: сво] suos ΣTΦc (> Var.). - 21: мою] suam. - 24: wставиша источни] in Sof. источникъ wставиша mit übergesetztem .б. resp. .а. zur Korrektur der Wortfolge, dereliquerunt fontem. - 25: и искwпаша] et foderunt AΣTcHi. - 26: ӥ] quae (sc. cisternae). - 28: Nach въскоу > ergo. - 29: сътворенъ еси] est factus (Var. f. e. AΛSTc). - 30: лвове] leones. - 32: иже wбитаютъ] qui habitet. - 33: снwве] so zu lesen statt снw rell., filii. - 37: ӥ] quo (sc. tempore). - 41: wблича] обличать Genn., arguet (sc. malitia). - 43: вѣжь] so zu lesen statt виждь Car., scito. - видѣ] für -ди Sof., Car., vide. - 45: его] mei.

29a

8: мнѣ] mihi crHi (> Var.). - стрwпотны] pravum. - 9: аще] so zu lesen statt аще не Genn., si. - 10: травы вwритовы] herbam borith. - 15: въ оудwлѣ еннонъ] in convalle. - вижь] für вѣжь, scito. - 16: сътвори еси] feceris (sc. Israhel). - 17: своа] suas crHi. - 19: любве] -ви rell., amoris. - 20: ничтоже] lies никто Genn., nullus. - 22: меньстр8] menstruis. - 24: Nach жажи > et dixisti. - 25: и] > lat.- 34: Zwischen въстани und избави > et. - 40: wставили мѧ есте] lies wставили есте мѧ rell., dereliquistis me. - 41: снwве ваши] filios vestros (sc. percussi).

29b

4: или] aut Φc (> Var.). - 6: бечислени] so zu lesen statt -лини Genn., innumeris (sc. diebus). - 8: и] > lat.- 11: дши] lies дшь rell., animarum. - 12: Vor всѣ > in. - 17: рекль еси и] р. еси Genn., dixeris. - 20: постыдѣши] für -ди- rell., confunderis. - 21: иже] nam. - ѿ тое] ab ista. - и] von erster Hand über -и р- nachgetragen (rell. im Text). - 22: боудат] lies -доуть rell., erunt. - 23: сътворилъ] lies сътрылъ rell., obtrivit. - 25: Нарwдъ] vulgo. - 31: Nach гь > et. - азъ въспрїимоу тѧ] ego suscipiam te TΦc (> Var.). - 33: нн гдѣ] ubi non. - 34: сѣдѧщи] sedebas. - 35: лающй] > lat.- 36: землю] + въ блѫженїихъ твоихъ и Genn., in fornicationibus tuis et. - 39: и серотиносъ] et serotinus; in Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Seite von erster Hand и поздньи nachgetragen. - 40: же] > lat. - 42: в тwлицѣ] saltim. - ѿселѣ] amodo.

29c

3: иже] quae. - 4: с8постата] aversatrix. - иде] lies иде, abiit. - 6: листвено] -вѧн- Genn., frondosum. - 7: е] + тоу Sof., Car. , ibi. - 7: сътвориша] fecisset. - 10: їюдеѧ] Iuda. - 11: с8постата] aversatrix. - 13: їюдеѧ] Iuda. - 19: їюдеѧ] Iuda. - 20: лжоу] mendacio. - 21: оправда] -алъ Sof., Car., lies -ла, iustificavit. - 22: пwдобїе] lies подобїемь, conparatione. - престоупниць] lies престоупницы Sof., Car., praevaricatricis. - їюдеи] Iuda (Var. -dae Tc). - 26: Nach азъ > sum. - 27: вѣси] scito. - 34: единаго] -ного rell., unum. - гра] civitate. - 35: племене] lies племене Sof.[c], Car., Genn., cognatione. - 39: тѣ] illis. - рекоу] рекоуть Genn., dicent. - 40: далѣ] к том8 Genn.*; mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Seite von erster Hand далѣ nachgetragen, ultra. - 42: пwсѣтиатъсѧ] lies посѣтитьсѧ Genn., visitabitur. - 43: далє] к том8 Genn.*; mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Seite von erster Hand (?) далѣ nachgetragen, ultra.

29d

2: стропктивъстѣ] -ствѣ Car., Genn., pravitatem. - 7: въ снове] in filios c (Var. in filiis). - 8: достоанїа] hereditatem. - 13: не помнилъ] не -нѣ- rell., contempsit. - 22: и] et c (> Var.). - 24: изїалъ] -лѣ- Sof., lies изъѣлъ Genn., comedit. - 25: ӥ] + и Genn., et. - 26: снве] filios. - 32: илъ] Israhel (Vok.). - 38: wбитателю їерлимлю] Hierusalem. - 39: намъ] lies вамъ, vobis. - новины] novales A (Var. -le). - 41: ѿ"мѣте] ѿмѣте Sof., Car., -им- Genn., auferte. - препѫ8сїа] praeputia. - 42: моужы июдины] viri Iuda. - 43: wбитатели] so zu lesen statt wби|тели Sof.* (wбитаютели Sof.[c]?), habitatores.- 45: 8гасити] extinguat. - л8кавствъ] malitiam.

30a

2: їюдеи] Iuda. - 5: и] et TΦlc (> Var.). - рцѣте] -ците Car., dicite. - 7: хощете] lies -щите Genn., nolite. - 8: изведу] adduco. - 10: пре° іазычнымъ] praedo gentium. - 11: wсталъсѧ] se levavit. - 13: твою] + въ Genn., in. - 14: спокастатсѧ] lies испокастатсѧ rell., vastabuntur. - wставлающй] remanentes.- 18: ва] vobis AΣΦ (Var. nobis). - 20: срца] cor. - 21: Nach сщнници > et. - прць трwстроутѣ] lies прцы прwстр8тсѧ Sof., Car., prophetae consternabuntur. - 23: сего ради не] ergone. - людїе] lies -ди rell., populum. - Nach сїа > et. - 26: речетсѧ] + полк8 сем8 и Genn., populo huic et. - їерлима] Hierusalem. - 28: сынове] filiae. - 30: w] lies ѿ Genn., ex. - прїиде] veniet. - 33: орла] aquilis. - 38: възвѣщеньи] adnuntiantis. - вѣдо сътворѧюци] notum facientis. - 40: рцѣте ѧзыко] dicite gentibus

c*Hi* (Var. *cogitate gentes* A, *concitate gentes*). - 41: стражѣ] lies стражи Car., *custodes*. - 44: стражы] so zu lesen statt стражь Genn., *custodes*.

30b

1: прѡгнѣваша] *provocavit* (sc. *Hierusalem*). - 3: лꙋкаваа] *malitia*. - 4: боукcинe] *bucinae*. - 8: Nach вопль > *proelii*. - 10: испокащено жилище моe] *vastata sunt tabernacula mea*. - 13: боукcинe] *bucinae*. - бꙋии лю҃ моѧ] люди моа бꙋии Sof. (über люди und бꙋии die Zahlzeichen .в҃. resp. .а҃. zur Korrektur der Wortfolge), *stultus populus meus*. - 14: моѧ] lies мои, *meus* (sc. *populus*). - пѡзнаша] + с҃нѡве безоумни соуть и бѣсны м҃дры соуть да сотвѡрѧють злаѧ. бл҃го же твѡрити не познашѧ rell., *filii insipientes sunt et vecordes sapientes sunt ut faciant mala bene autem facere nescierunt* (durch не познашѧ ∩ не познашѧ). - 15: ничто] *nihil* ACΣΦl (Var. *nihili*). - н҃бсъ] *caelos*. - 17: гибахꙋсѧ] *movebantur*. - 18: възрѣх есмь] *intuitus sum*. - се] > lat. - 21: и] > lat.- 24: не бо] lies но бо, *sed tamen*.- истлѣнїа] + не Genn., *non*. - 27: пѡгрꙋстиша мѧ] *paenituit me*. - не] *nec*. - 28: есмь] + ѡтъ него rell., *ab eo* (durch ѿ ∩ ѿ). - коньска] *equitis* (in Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Seite von erster Hand коннї nachgetragen). - и пѡсылающїи] *et mittentis*. - 30: и] > lat. - Nach щѣли > *et ascenderunt rupes*. - 33: сътвори] *facies*. - 34: и] *cum*. - 35: мѡнисты златыми] *monili aureo*. - 36: стибїемъ] *stibio* (Var. *tibi* CΣOS, *tibio* T). - 41: вы] *vox* (vd. zu *vos*). - промежь мроущи] *intermorientis* (Var. *inter morientes* ACΣSΦ). - 42: распрѡстирающїи] *expandetisque* (Var. *-tesque* AΣSΦ). - 43: ѡскꙋдѣ] -ди Sof., *defecit*. - оубїенїа] *interfectos*.

30c

1: или] *an*. - 4: пакы] *etiam*. - 5: лжывъ] lies лъживо, Genn., *falso*. - 8: не] > lat. - 9: ѡжестѣшѧ] für -ти- rell., *induraverunt*. - своѧ] so zu lesen statt свои Genn., *suas*. - 16: сїи] вкꙋпѣ Genn., lies сии въкоупѣ. *hii simul* (Var. *his simul* AO). - 17: и] > lat. - 19: пардѡсъ] *pardus*. In Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am rechten Rand der Seite рысь nachgetragen. - 22: многа] *multiplicatae*. - 25: Nach оставишѧ + мѧ Genn., *me* (durch -ѧ ∩ -ѧ). - 27: насыти] lies насытихъ rell., *saturavi*. - 29: любовницы на жены] *amatores*. - 30: ѡребе] *admissarii* (Var. *emissarii* Φc). - 33: Nach ѧзыцѣх > *tali* (sc. *gente*). - мъститъ] + д҃ша моѧ rell., *anima mea*. - 35: Nach истлѣнїа > *autem*. - 39: ѿвръгше] *negaverunt*.

30d

1: людїе сего] *populum istum*. - 2: въ древа] *in ligna* c (Var. > *in*). - 3: ѧзыкы] *gentem*. - 4: речеть] *ait* (Var. *dicit* CΣ). - ѧзыкомъ ... ѧзыкѡ²] *gentem robustam gentem antiquam gentem*. - 6: не вѣдѧше] *ignorabis*. - 9: изъѧдѧть] *comedet*. - 13: твои] + и rell., *et*. - 16: облече] lies обаче rell., *verumtamen*.- въ д҃нехъ тѣхъ] *in diebus illis* AOlc. - 17: да] *quod*. - 20: б҃гѡ чюжимъ] *deo alieno*. - 22: пѡслꙋжисте] *servietis*. - бозѣхъ чюжихъ] *alienis* (sc. *servietis*). - 23: земли] + не rell., *non*. - 27: видѣте] für -ди- Genn., *videtis*. - 28: Nach оуши + и rell., *et*. - 35: и жестоко] *et exasperans*. In Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Seite и черство nachgetragen. - 36: Nach и² > *non*. - 38: раненъ] *temporaneam*. In Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Seite von späterer Hand (?) временень nachgetragen. - 40: стрегоущи] *custodientem*. - 45: птичныи ловець] *aucupes*.

31a

7: вдовицы] *viduae* ΣΛc. - 8: ѕѣницы] *pupilli*. - 11: смыслитсѧ] lies мьститьсѧ rell., *ulciscetur*.- 15: извѡлѧхꙋ] *adplaudebant*. - 19: посрѣдѣ] -ди Genn., *in medio*. - ѳекꙋѧ] *Thecua*.- 20: бꙋкъсиною] *bucina*. - 21: ветахаремъ] ветахаремъ Car., *Bethaccharem*. - 27: по рꙋкоу] *sub manu*. - 30: оуклѡнисѧ] lies оуклонисѧ Sof., Car., *declinavit*. - 34: пѡсѣците] -цѣ- Car., *caedite*.- 35: и ѿвръзите] *et fundite* (Var. *et fodite* C, *et fundate* Φ, *effundite* ST). - 36: тыны] *aggerem*. - 37: посредѣ] -ди rell., *in medio*.- 38: гꙋстерна] *cisterna*. - 39: водꙋю] lies водоу свою rell., *aquam suam*. - 40: безаконїа ... слышатъ] *iniquitas et vastitas audietur*. - 43: ѿиде] *recedat*. - 44: неѡбитаннꙋ] *inhabitabilem*.

31b

5: неѡбрѣзаны] *incircumcisae* (sc. *aures*). - 10: търпѧщи] *sustinens*. - 11: крѣпѡкъ] *foris* (vd. zu *fortis*?). - съвѣтъ] *consilium* Tc (Var. *concilium*). - 13: исплънень] *cum pleno*. - 14: блꙋдникы польскїа] *ad alteros agri* (vd. zu *adulteros a.*). - 17: пакы] *quippe*. - 21: сътренїа] *contritionem*. - дщерїи] lies -ри, *filiae*. - 24: чтѡ] *quin*. - Vor пѡстыдѣни > *non sunt*. - 29: рече] *dicite*. - 30: ѿ стезь] *de semitis*. - 31: ихъ] *quae*. - 32: нй] *ea*. - 34: зерцалникы] *speculatores*. - 35: и рекѡ] > lat. - 37: пѡзнаите] *cognosce*.- 40: помышленїа] *cogitationum*. - 41: послоуша] lies послоушаша rell., *audierunt*. - 42: въскоую] *ut quid*. - 43: тꙋсъ] ѳꙋсъ Genn., *tus*. - касїѧ] *calamum*. - бл҃гымъ ѡбонѧнїемъ] *suave olentem*.

31c

2: Nach ради > *haec*. - 3: дамъ] + на rell., *in*. - 5: Nach искрьнїи > *et* (so Sof., Car.). - 8: въсхытѧтъ] *arripiet*. - 9: есть] + и rell., *et*. - 11: и на кони] so zu lesen statt инако. ни Car., *et super equos*. - 15: скорбы] lies скорбь Genn., *tribulatio*. - 16: родѧщаа] *parturientem*. - хощете] -щите Genn., *nolite*. - 17: винѡгра] *via* (vd. zu *vinea*). - 18: въсхѡдите] + ꙗко мечь врага страхъ окрт҃ъ rell., *quoniam gladius inimici pavor in circuitu*. - дщери ... препѡꙗшите] *filia ... accingere*. - 22: прише] *veniet*. - 23: ва] *vos* CΣSΦ (Var. *nos*). - 25: Zwischen вѣси und искоусиши] + и rell., *et*. - пꙋти] *viam*.- 26: оуклѡнѧющїи] -клан- rell., *declinantes*. - 32: зѡвете] -вите Genn., *vocate*. - 37: їюдеѧ] *Iuda*. - видѣте] lies вънидѣте rell., *ingredimini*.

31d

2: ѕѣницꙋ] *pupillo*. - 3: льстивъ] льсти Car., lies льстиво Genn., *calumniam*. - 4: излїѧте] излиете Genn., *effuderitis*. - се] lies се, *hoc*. - 7: семѣ] lies семь Car., Genn., *isto*. - 10: иже] *qui* (sc. *sermones*).- 12: ваалимꙋ] *Baalim* Λc*Hi*. - 17: ни ли бо] *numquid ergo* c (Var. *ergo*). - 22: томоу] силоуамъ Genn., *Silo*. - 23: ѡбитаетъ] *habitavit* (vd. zu *-bit*). - 24: видѣте] für -ди- Genn., *videte*. - сътворй] so zu lesen statt -ри Genn., *fecerim*. - 24: лꙋкав'ствъ] *malitiam*., + людїи rell., *populi*. - 32: мѣсто] *loco*. - 34: въ силѡамѣ] *Silo*. - 40: видѣши] für -ди- rell., *vides*. - 41: и на плѡщадѣхъ (= Genn.*)] *et in plateis*. In Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Seite von erster Hand (?) и на стъгна nachgetragen. - 43: ѡгнемъ] *ignem*. - 44: пласента въ] lies пласентасъ Genn., *placentas*.

32a

1: прогнѣвають (= Genn.*)] *provocent*. In Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Seite von erster Hand (?) прозовꙋть nachgetragen. - 3: постыдѣнїи] *confusione* COST (Var. *confusionem*). - 5: Nach г҃ь > *Deus* (so C). - 8: плѡ] плѡ Sof.. Genn., плодъ Car., *fruges*. - възжетсѧ] lies -жьжетьсꙗ rell., *succendetur*. - 11: преданы] *addite* (vd. zu *addita*). - 12: Vor изъѧдите] + и Genn., *et*. - 15: ѡлокаоустоматꙋмъ] *holocaustomatum*. - 16: токмо] *hoc verbum*. - 19: всѧкѡ пꙋти ꙗ] *omni via quam* (vgl. Var. *omnia quae*). - 23: пѡхотѣнїи] *voluptatibus* CΣΛOΦ (Var. *-lun-*). - 25: ꙗже] *qua* (sc. *die*). - 27: д҃ни] lies дьне rell., *diem*. - 29: въстающи] *consurgens*. - посылающи] *mittens*. - 32: свою] *suam* CΣc (> Var.). - 34: оуслышитъ] lies -шать rell., *audient*. - 39: стриѧ] стриаи Genn., lies стригаи, *tonde*. - 40: не] > lat. - въспрѧмо] в' прѧмо Genn., *in directum*.

32b

3: с҃новъ] *filii*. - сынѡве] *filios*. - 5: свое] für моемь rell., *meo*. - 6: наречетсѧ] lies не речетьсѧ Genn., *non dicetur*. - 7: с҃нвъ] *filii*. - 8: пѡгребоутсѧ] *sepelient*. - Nach рад > *quod*. - 10: бы] *sit*. - 15: площади] пь|лощади Sof., *plateis*. - 19: црїи] *regum* c (Var. *regis*). - людины] lies июдиныхъ rell., *Iuda*.- 22: ихъ] *ea* (sc. *ossa*). - 23: всю ... н҃бнꙋю] (*ad*) *omnem militiam caeli*. - 25: послѣ и] *post quae*.- 27: въ гноищи] *in sterquilinium*. - 30: стрьптиваго] *pessima*. - 31: ѿ кѡторы] *ad quae*. - 36: ѿвращенїю непѡкоривꙋ] *aversione contentiosa*. - 40: грѣ] lies грѣсѣ rell., *peccato*. - 44: ѡплъченїе] *proelium* Car. (Var. *prae-* c, *-lio*). - пилюкъ] *milvus*. In Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Seite von erster Hand (?) канюк nachgetragen.

32c

1: сикѡнїа] *ciconia*. - 5: дѣлалъ е оуправленїе лжыво] *operatus est stilus mendax*. - 9: есть] + в них Car., Genn., *in eis*. - 11: меншѧ ... болшѧ] *minimo ... maximum*. - 12: всѣх златѡлюбець] *omnes avaritiam*. - 14: сътренїа] *contritionem*. - 18: иже] *quia* oder *qui* AT. - за всѧ сїѧ] *quinimmo*. - 19: пѡстыдѣнїю] *confusione*. - 20: не видѣшѧ] lies не вѣдѣшѧ Genn., *nescierunt*. - 21: рꙋшащїи] *corruentes*. - 22: пѡроушать] *corruent*. - 23: събирающи] *congregans*. - 24: смоковницѣ] für -ци, *ficulnea*. - 25: Nach далъ > *eis*. - иже] *quae*. - 26: престоуплена соуть] *praetergressa sunt*. - 27: вни деть (-демъ Car.)] lies -дѣмъ, *ingrediamur*. - 28: б҃ъ] *Deus* c (> Var.). - 29: пити] *potum*. - сътвори] -рилъ rell., *fecit*. - 30: богꙋ] lies бо г҃оу Car., Genn., *enim Domino*. - 38: регꙋлосъ] *regulos*. - 38: иже нѣс въ вѣдѡвьство] *quibus non est incantatio*. - 40: на] so zu lesen statt на Genn., *super*. - 44: Nach въскоую > *ergo*.

32d

4: оужень] lies оужасъ Genn., *stupor*. - 11: ѡпꙋстѣнїе] *solitudinem* ACΣ (Var. *-ne*). - 12: разны пꙋте] *diversorium viatorum*. - 19: единъ кожоже] е. кождо Genn., *unusquisque*. - 24: Nach дроугъ > *fraudulenter*. - 27: потроужьше] *laboraverunt*. - 28: ѡбитанїа твоѧ] *habitatio tua*. - пѡ срѣдѣ] -ди rell., *in medio*. - 30: видѣти] für вѣ- Genn., *scire*. - 33: Nach лица > *filiae*. - 36: прїатели своими] *amico suo* (Var. *suo* > CΣ). - 39: ꙗзыцѣх таковѣхъ] *gentem huiuscemodi*. Danach > *non*. - 42: красотѣ] *speciosa*. - 43: възмѡжьжена] lies възжьжена rell., *incensa*. - 44: слышаша] so zu lesen statt -ща rell., *audierunt*.

33a

3: пѣсокъ] *harenae.* - 4: тѣмъ] *eo quod.* - 5: живѧи] *habitator.* - 6: възразꙋмѣе] lies възразоумѣеть rell., *intellegat.* - 7: на чемъ] *ad quem.* - 9: и] *et* c (> Var.). - 15: идошѧ] *abierunt.* - 16: ваалимꙋ что] *Baalim quod* COc (Var. *B. quos*). - 18: въспита] вось|питаю Sof., Genn., *exercituum.* Danach > *eos* (so ΣΛТФc). - 21: ѧзыкы] *gentibus.* - тѣ] für ти, *ipsi.* - 25: да прїидꙋть] *et veniant.* - ѧ] *quae* (fem.). - 26: Nach пѡслите > *et.* - 28: излїю] -лѣють Sof., *defluant.* - 29: слышанъ] + есть Genn., *audita est.* - 30: пакѡстни быхо] *vastati sumus.* - 32: извержено соуть] lies -на с. Genn., *deiecta sunt.* - 33: приимлите оушима вашима] прїим|ьлите ... вашими Sof., приимлите ... вашими Car., приемлите ... вашими Genn., *adsumat auris vestra* (Var. *adsumant aures vestrae* CФc). - 36: искрьнѧго своего] *proximam suam.* - 42: на лицы] *super faciem.* - 43: жноущи] *metentis.*

33b

3: и славѧсѧ] *qui gloriatur.* - видѣти] für -вѣ- Genn., *scire.* - 7: всѣ иже ... имоу] *omnem qui ... habet* (Var. *o. qu. ... habent* A*Hi*). - неѡбрѣзанꙋ] *incircumcisum* ACΛS (Var. *circumcisum*). - 12: препꙋсиоумъ : *praeputium* (in Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Seite von erster Hand (?) пло краинюю nachgetragen. - 15: иже] *quod* (sc. *verbum*). - 18: и[1]] *quae* (sc. *signa*).- 20: ѿ листвїа]*de saltu.* - рꙋкы] *manus* c (Var. *-nuum*). - 21: сребро и злато] *argento et auro.* - 25: възнесоутсѧ] *portata tollentur.* - 26: ѧ] *ea.* - 28: еси] *es* c (> Var.). - 37: афама] *Ofaz.* - 38: еррарїѧ] *aerarii.* - 39: иаксинтъ (-н'тъ Car.)] *hyacinthus.* - перфира] *purpura.*

33c

2: нбсемъ] *caelo* OФc (Var. *caelis*). - 5: прѡстертъ] lies -стреть Genn., *extendit.* - 7: нбо] *caelo.* - 8: далнѧа землѧ] *extremitatibus terrae.* - 11: своего] *sua* ACΛФ (> Var.). - 12: є] lies есть rell., *est.* - оумѡдѣлникъ въ всѧкъ] lies оу. въсѧкъ въ Genn., *artifex omnis in* c (Var. *o. a. in*). - 13: изванїи] lies извалнїи Genn. - Nach е > чтѡ rell., *quod.* - 16: пѡдобнїе] für -нѣе rell. gegenüber *similis.* - 18: Vor нїль > и Genn., *et.* - 20: събери] so zu lesen statt -би- Genn., *congrega.* - 22: ѿврагꙋ] lies ѿврьгоу Genn., *proiciam.* - 23: инъ акъ висе (= Genn.*)] *in hac vice.* In Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am rechten Rand der Seite von erster Hand (?) в тои кратѣ nachgetragen. - 25: стрѫптива] *pessima.* - 26: вина] *plane.* - 28: вси вервицы] so zu lesen statt вси рвицы Genn., *omnes funiculi.* - 38: Nach оуединенїе > *et.* - ѡбитанїю] *habitaculum.* - 40: пꙋти] *via.* - 42: соу] *iudicio.* - 44: излѣ] lies излѣи Genn., *effunde.*

33d

1: иже[1]] *quae* (sc. *provinciae*). - 2: истаиша] lies -тлишѧ Genn., *consumpserunt.* - 4: что] *quod* (relat.).- ѿ ... їеремїи] *a Domino ad Hieremiam* c (Var. *ad H. a D.*). - 11: ѩже] *qua* (sc. *die*). - и] > lat., > rell. - 13: всѧ та иже] *omnia quae.* - 14: запѡвѣда] *praecepi* CΣOS (Var. *praecipio*). - 16: что] *quod* (sc. *iuramentum*). - 17: лиющꙋ] so zu lesen statt -щи Genn., *fluentem.* - 18: днь] дне rell., lies днь, *dies.* - 20: възгласите] *vociferare.* - 23: свѣдѣтелствꙋющи] *contestans.* - свѣдѣтел'ствова есмь] so zu lesen statt с. есми Genn., *contestatus sum.* - 25: в нѧже] *qua* (sc. *die*). - 26: дни] дне rell., *diem.* - въстаюши] *surgens* (Var. *consurgens* CΣФc). - 31: срца] + своего Genn., *sui.* - 34: за клѧтвꙋ] *coniuratio.*- 36: моужѣ] *viris.* - 37: безаконїю] *iniquitates.* - прежнихъ] *priores* (sc. *iniquitates*). - 39: идоша] *abierunt.* - 42: что] *quod* (sc. *pactum*). - 43: и] > lat., > rell.

34a

3: нимъ] *eos* AΣTΦ (Var. *deos*). - кѡторїи] *quibus.* - 4: ослабленїа] ≠ *adflictionis.* - 6: твоимъ] > lat.- 7: пѡстави еси] *posuisti* (Var. *-istis* ACr*Hi*). - 8: ваалимꙋ] *Baalim* CΣOc*Hi* (Var. *Baali*). - 17: маслина ... зрачна] *olivam uberem pulchram fructiferam speciosam.* - 19: разгорѣ] lies -рѣсѧ, *exarsit.* - 20: соу] соуть (-ть durchgestrichen) Sof., соу| Car., *sunt.* - 21: его] für ѧ, *eius.* - 23: и] *quae* (sc. *mala*). - себе] für себѣ, *sibi.* - 24: жроущи] so zu lesen statt -ща Genn., *libantes* (sc. *domus*). - ваалимꙋ] *Baalim* CΣΛOc*Hi* (Var. *Baali*). - 26: ты] *tunc.* - 28: помыслиш на мѧ] *cogitaverunt super me* Tc (Var. *s. me c.*). - 29: рекоущи] *dicentes* c (> Var.). - 34: срца] *corda* (Var. *cor* AOr*Hi*). - 36: анатоти] анатотимъ Car., *Anathoth.* - 43: злаа] *malum.* - анатотѧ] анатотѧ Genn., *Anathoth.*

34b

1: възглю]+ к rell., *ad.* - 2: пꙋти] lies поуть rell., *via.* - 6: твои ... твои] твоихъ ... ихъ rell., *eorum ... eorum.* - 8: еси[1]] + и Genn., *et* ACΣ (> Var.). - 9: тобою] lies съ тобою rell., *tecum.*- 13: неи] so zu lesen statt не Sof., *ea.* - 17: прѡтивити ... с] *contendere ... cum.* - 19: сътворѧеши] *facies.* - гордынꙋ їерданьскꙋ] *in superbia Iordanis.* - 20: иже] *nam.* - 21: ї еще] *etiam.* - 23: по] *post.* - 27: его] für ѧ, *eius* (sc. *animae*). - 33: съберите] so zu lesen statt събирите Genn., *congregamini.* - 34: пѡтецѣте] für -цыте Sof., Genn., -ците Car., *properate.* - 36: пѡтопша] lies потопътаашѧ Genn., *conculcaverunt.* - 37:

въжелѣн'нꙋю] *desiderabilem.* - 38: ѧ] ѧ rell., *eam* (sc. *portionem*). - 39: непрѡхлаженїе непрохлажена] *desolatione desolata.* - 41: срцем] + на Genn., *super.* - 42: всѣ] всихъ Car., *omnes.* - вси пакостницы землѧ] *vastatores.* - 44: краи] *extremum.* - 45: посѣѧвша] посѣѧша rell., *seminaverunt.*

34c

2: пѡстыдѣте] für -ди- rell., *confundemini* (Var. *-dimini* CΣTr). - 3: въ] *a.* - 4: сꙋдѣхъ] сосоудѣ Sof., Car., lies съсѣдѣхъ Genn., *vicinos.* - 5: стрѫптивы] *pessimos.* - 6: и] *quam* (sc. *hereditatem*). - 10: Nach ихъ > мꙋжа Genn., *virum.* - 14: живъ] *vivit.* - 15: мои] + клѧт"сѧ rell., *iurare.* - ваалима] *Baal.* - 29: тоу то] *ibi illud* c (Var. *illud ibi*). - 34: что] *quod* (sc. *lumbare*). - 35: того] *illud.*- 36: Nach копа > *et.* - 37: того] *illud.* - 39: къ житїю] *usui.* + подобно Genn., *aptum.* - 43: стрѫптивы] *pessimum* (sc. *populum*).

34d

1: Nach имъ > *et.* - 4: житїю] *usui.* - 7: быша] бꙋдоу Genn., *essent* CΣФc (Var. *esset*). - 11: лагꙋнкоула] *laguncula.* - 13: лагꙋнкоула] *laguncula.* - 15: сихъ] ≠ *omnes.* - 25: иже] + гъ Genn., *dominus.*- 30: мьгленꙋю] *caliginem* (Var. *caligine* A). - 31: да аще] *quod si.* - 36: на земли] > lat. - 40: преведенъ] so zu lesen statt праведенъ Car., *translata.* - їюда] *Iuda* Фc (Var. *Iudaea*). - 41: преселенїе съвръшено] *transmigratione perfecta.* - 42: придѣте] lies -де-, *venitis.* - 43: стада ... соуть] *grex qui datus est.*

35a

11: глете] *didiceritis.* - 13: пꙋстыню] *deserto.* - 15: мнѣ] *mei* (sc. *oblita es*). - надѣѧласѧ] + есть Genn., *confisa es.* - 17: Nach бедры > *tua.* - Nach твоего > *et.* - 19: срамотно блꙋженїе] *scelus fornicationis.* - 20: твое] + на холмѣхъ в нивѣхъ видѣхъ поношенїа твоѧ Genn., *super colles in agro vidi abominationes tuas.* - 21: толь борзо] so zu lesen statt т. борзъ Genn., *usquequo adhuc* (Var. *usque a.* CΣ). - 22: і бысть] *quod factum est.* - 31: на землю] *in terram* Λc (Var. *in terra*). - 33: иже] *nam.* - 35: сташа] so zu lesen statt стиша Genn., *steterunt.* - ракѣлина] lies рассѣлинахъ Car., Genn., *rupibus.* - 36: бросишѧ] *traxerunt.* - 41: пожанїемъ] ≠ *expectatio.* - 42: нашь] *eius.* - 43: колонꙋсъ] -носъ Genn., *colonus.* - 44: оуклан ѧющсѧ] -ющ'сѧ Car., -ющъсѧ Genn., *declinans.*

35b

1: и] *ut.* - 3: възвано ... на] *invocatum est super nos* c (Var. *s. n. i. e.*). - 4: възлюби ... пѡкоилъ ... оугѡдилъ] nach *dilexit ... quievit ... placuit* (sc. *populus*). - 6: и[2]] > lat., > rell. - въспомѧнетсѧ безаконїемъ] für в. -нїе Genn. gegenüber *recordabitur iniquitatum.* - 7: пѡсѣтѧтсѧ грѣси] *visitabit peccata.* - 10: прострепїѧ] ≠ *preces.* – 11: ѡлокаоустомата] nach *holokautomata* bzw. ὁλοκαυτώματα. - 16: вамъ] *in vobis.* - 17: мѣсто] *in loco isto.* - 21: видѣнїа лжива] *visionem mendacem.* - оугаданїе льстиво] *divinationem et fraudulentiam.* - 22: прелщенїемъ] ≠ *seductionem.* - 27: тѣ] für ти, *illi.* - люде] ≠ *populi.* - 30: тѣ] für ти, *ipsi.* - 31: и] + и rell., *et.* - излѣю] -лїю Car., *effundam.* - 32: злаа своѧ] *malum suum.* - 33: слезы] *lacrimam.* - 34: и[2]] von erster Hand über -ъ н- nachgetragen, in rell. im Text. - сътренїем великы] сотренїемъ великымъ anschließend so wiederholt und durchgestrichen Sof., *contritione magna.* - 36: зла] *pessima.* - исходѧщь боудꙋ] *egressus fuero.* - 40: ѥже] in Usp. ѥ aus ю (?) korrigiert, *quam.* - 41: сїонъ] so zu lesen statt сиѡнꙋ Genn., *Sion* (Akk.).

35c

1: нечестїе] *impietates.* - безаконїа] *iniquitates* ΛФc (Var. *-tum* O, *-tem*, *impietatem* Σ). - Nach нашихъ > *quia.* - 7: възваныхъ ѧзыкы] *in sculptilibus gentium.* - 8: инеи] *imbres.* - и не токмо ты волиши] > lat. - 9: еси] + ги Sof., Car., *Domine*, + гъ Genn., *Dominus* CΣOФc. - 11: бысть словѡ гне] *dixit Dominus.* - 12: станꙋт] *steterint.* - 17: Vor иже[2] > *et.* - 20: на тѣ] *super eos.* In Genn. irrtümlich wiederholt. - 24: црство] lies -ствомъ rell., *regnis.* - 26: всѣ иже] *omnia quae.* - 27: к тобѣ] к тебѣ rell., *tui.* - 34: пристаницщ] *portis.* - 35: и бо] *et tamen.* - 37: его] *eius* (sc. *populi*). - 39: юношꙋ] *adulescentis.* - пѡлоуденнаго] *meridie.* - 40: стремленїе грѡзнымъ] *repente terrorem.* - 42: заиде]+ еи Genn., *ei.* - 44: прочїи] *residuos.*

35d

1: Nach еси > *me.* - 2: смꙋтителѧ] *rixae.* - развращена] *discordiae.* - 5: Nach аще[1] > *non.* - 6: притекоу] *ocurri.* - 8: оувѣщаетсѧ] *foederabitur.* - 11: грѣсехъ (грѣсѣхъ Genn.)] so zu lesen statt грѣдѣхъ Sof., градѣх Car., *peccatis.* - 14: възженъ] lies възжьженъ rell., *succensus.* - 18: трьпѣнїе] *patientia.* - 24: гь] *Domine.* - 25: играющи] -ще Genn., *ludentium.* - 26: роукъ твои] *manus tuae.* - 28: бѡлѣзнь] so zu lesen statt -зни Sof., Car., *dolor.* - 30: ѡчистити] *curari.* - 37: мѣдѧ] lies мѣдѧноу rell., *aereum.* - 40: тѧ] *te* ΣOSTc (> Var.). - Vor избавлю > *et.* Danach > *te.* - 45: сное] *filios.*

36a

1: мѣсто] > *isto*. - Nach и > *super*. - 3: кѡлѣнъ] *stirpe*. - 4: смертными немощ҆ми] *mortibus aegrotationum*. - 8: ихъ] + въ ꙗдь rell., *in escam*. - 9: Nach сїѧ > *enim*. - 10: ȣтѣши] lies -тѣшиши, *consoleris* (durch Haplographie von -шиши). - 12: млⷭ҇ти] *misericordiam*. - 13: землю] lies -мли Genn., *terra*. - 15: плѣшь сътвориша] *calvitium fiet*. - 16: ради] + ихъ Genn., *eis*. - изломѧтсѧ ... хлѣбъ] *frangent* ... *panem*. - 17: стенѧщїи] *lugenti*. - 19: Nach ȣтѣшенїю > *super*. - 20: мт҃ре] lies мт҃рь Genn., *matre*. - 23: азъ von erster Hand über -е ѿ- nachgetragen (rell. im Text). - 24: сего] so zu lesen statt своего Genn., *isto*. - 29: каѧ ... безаконїа] *quae* ... *iniquitas*. - 32: мѧ ... ваши] *me patres vestri* Ac. - 38: злаѧ] *pravitatem*. - 39: Vor изринȣ > *et* (so A). - 45: живъ] *vivit*.

36b

3: ѿ которыхъ] *ad quas*. - 12: бысть ȣтаена безаконїа] *fuit occulta iniquitas* (Var. *f. occultata i.* c). - 15: мр҃твечинѣ] *morticinis*. - 16: идѡлы своими] *idolorum suorum*. - пѡнощенїихъ] lies -ше- Car., Genn., *abominationibus*. - 18: г҃ъ] lies г҃и, *Domine*. - 20: далнихъ землѧ] *extremis terrae*. - 22: иже] *quae* (sc. *vanitatem*). - 24: тѣ] für ти Car., *ipsi*. - 25: пѡ кратѣ сеи] *per vicem hanc*. Danach сеи + пѡкажоу имъ rell., *ostendam eis*. - 29: нокти] -гт- rell., *ungue*. - 31: требницы] lies -ниць, *ararum*. - въспѡмѧновени боудȣть] *recordati fuerint*. - 32: пѡ требницѣх] *ararum* (sc. *recordati fuerint*). - 33: свойх] *suorum* c (> Var.). - 35: крѣпѡсти твоѧ] *fortitudinem tuam*. - Nach и > *omnes*. - 37: кѡнцѣхъ] -цѣх Sof., Car., *finibus*. - 39: ꙗж] *quam* (sc. *hereditatem*). - 43: възгѡритсѧ] > lat., > Genn. - 45: плоⷮ] lies плоть, *carnem*. - мышца своеѧ] *brachium suum*.

36c

1: въ] > lat., > Genn. - мирисе] *myrice* (Var. *-cae* SΦc). - 4: горцѣ] lies -цѣи rell., *salsuginis*. - 5: неѡбитающеи] *inhabitabili*. - 8: иж ... иже] *quod* ... *quod* (sc. *lignum*). - 12: дѡкȣчѧнїе] *sollicitum*. - 14: Nach стръптиво > *est*. - ихъ ч҃лкȣ] *omnium* (Var. *hominis* CΣΛΦc1592). Danach > *et*. - 15: неиспȣтанно] lies неиспытаньно Genn., *inscrutabile*. - познають] lies познаеть Genn., *cognoscet*. - 16: того] *illud* (sc. *cor*). - 17: единомȣ кожⷣѡже] е. кождо Genn., *unuicuique*. - 18: своемоу] *suam* CΣc (> Var.). - къ обрѣтенїю] *adinventionum*. - 20: пѡродилъ] lies породилъ rell., *peperit*. - 21: пѡсредѣ] -ди rell., *in dimidio*. - 24: с҃тынѧ] *sanctificationis*. - 27: ѿ тебе] *a te* Φc (> Var.). - землю] *terra*. - 32: прїидⷮе] *veniat*. - 34: ч҃лкѡмъ] *hominis*. - 37: ты мнѣ] *tu mihi* c, gegenüber мнѣ ты rell., *mihi tu* (Var. *tu* > CΣ). - 38: ѡзлобленїѧ] + пѡстыдѧтсѧ иже мѧ гѡнѧть и не пѡстыжоусѧ ȣстрашатсѧ тїи и не оустрашаюсѧ азъ наведи на них д҃нь ѡзлѡбленїѧ Sof., Car., ... постыжȣсѧ азъ ... Genn., *confundantur qui me persequuntur et non confundar ego paveant illi et non paveam ego induc super eos diem adflictionis* Σc (Var. ... *persequuntur me* ...; durch ѡзлобленїѧ ∩ ѡзлобленїѧ). - 41: с҃нѡвⷪ] *filiorum*. - мойх] > lat.

36d

1: внидѣте] lies -дете, *ingredimini*. - 5: Nach изрїнȣти > *onera*. - въ домѣх] *de domibus*. - 12: наказанїа] *disciplinam*. - 14: въ¹] пѡ rell., *per*. - 19: тѣ] für ти (тїи Car.), *ipsi*. - 20: моужи їюдины] *viri Iuda* (Var. *vir* AOkr). - 22: градъ їюдинъ] *civitatibus Iuda* TΦcHi (Var. *civitate*). Danach > *et*. - 25: ѡлокаоуста] *holocaustum*. - 26: възносѧть] *inferent*. - 27: д҃нь] lies домъ rell., *domum*. - 29: ревносите] lies не въносите Genn., *ne inferatis*. - 31: огнемъ] *ignem*. - 33: оугасѧтсѧ] *extinguentur* AO (Var. *-guetur*). - 35: въстани и възыди] so zu lesen statt въстаните зыди Genn., *surge et descende*. - 39: что] *quod* (sc. *vas*). - тⷭ҇ворѧше] съ- von erster Hand über т nachgetragen. - 40: Nach сътвори > *illud* (so A). - 43: ꙗко ѡ скȣделницѣ тои] *sicut figulus iste*. - 44: вамъ сътворити] *vobis facere* Ac (Var. *f. v.*).

37a

1: домȣ] доⷨ Genn., *domus*. - 2: роукȣ моею] *manu mea*. - 3: ѧзыкы] *gentem*. - 5: Nach съдѣетъ > *gens illa*. - 6: иже] *quod* (sc. *malum*). - нѧ] *eam* (sc. *gentem*). - 7: лȣкавства] *malo*. - что] *quod* (sc. *malum*). - 8: емоу] *ei* (sc. *genti*). - ѿ ѧзыка и црⷭ҇тва] *de gente et regno*. - 9: Nach и² > *ut* (so CΣTΦc). - 10: тѡго] *illud*. - 12: что] *quod* (sc. *bonum*). - 13: емоу] *ei* (sc. *genti*). - 14: ѡбитателю] *habitatori* AOΦkrGi (Var. *-ribus*). - 22: лȣкаво] *mali* (sc. *cordis*). - сътворилъ] lies -римъ rell., *faciemus*. - 24: таковоу грозȣ] *talia horribilia*. - 25: иже сътвори ... д҃вѣ ию҆левѣ] *quae fecit* ... *virgo Israhel*. - 27: истръгнȣти ... излиꙗющи] *evelli possunt aquae erumpentes frigidae et defluentes*. Vor излиꙗющи > *et*. - 29: забвены ⷭ҇ мнѣ] *oblitus est mei* (sc. *populus*). - 31: и] > lat. - Nach въсходѧть Verweiszeichen, unter der Spalte von erster Hand пѡ нихъ (-хъ Ligatur) nachgetragen (in rell. im Text). - 32: пȣти не тръгнѣмъ] *in itinere non trito*. - 34: звиздⷣанїе] lies звиздание Genn., *sibilum*. - проидȣⷮ lies проидеть Genn., *praeterit* (Var. *praeterierit* Tc). - 35: пѡкавае] lies -кы- Genn., *movebit*. - 37: прⷣе врагы] *coram inimicis* ST. - 38: не] *non*, > Genn. - 39: Nach прїидѣте > *et*.

37b

4: бл҃гаѧ] *bonum*. - 9: Nach исколютсѧ > *gladio*. - 10: своихъ] lies ихъ rell., *eorum*. - 12: мнѣ] > lat. - 14: всѧ съвѣты] *omne consilium*. - й] + на мѧ rell., *adversum me*. - 15: исцѣлиши безаконїе] *propitieris iniquitati*. - Nach ихъ > *peccatum eorum* (durch *eorum* ∩ *eorum* oder ихъ ∩ ихъ). - 18: абьоутере еисъ] *abutere eis*. - 19: лагȣнкоулȣ] *lagunculam*. - 22: въсхода] *introitum*. - 24: иже] *quae* (sc. *verba*). - г҃лю тебѣ] ᵏ von erster Hand zwischen -ю und т- über der Zeile nachgetragen, lies г҃лю къ rell., *loquar ad* (Var. *loquor ad* CΣST). - 31: чюже] -жк Sof. (к aus и verbessert), *alienum*. - 33: тѣ] für ти, *ipsi*. - цр҃їе] *reges*. - 36: ваалимȣ] *Baalim* CΣΛSTΦcHi (Var. *Baali*). - 37: ѡлокаоустома] *holocaustum* (Var. *-stis* CΣ). - ваалимȣ] *Baalim* ΛSTcHi (Var. *Baali*). - 40: к ... сїе] *amplius locus iste* c (Var. *l. i. a.*). - 41: тⷪѡфетъ] тофетъ Car., *Thofeth*. - 43: Vor їерⷭ҇лимȣ > *et*. - есмь] lies семь rell., *isto*.

37c

8: ѧдѧтъ] *edet*. - 9: ѿ тѣсноты] *in angustia*. - 10: иже] *qui*, > Genn. - 12: лагȣнкоулȣ] *lagunculum*. - 17: тⷪофетъ] то- Car., *Thofeth*. - 18: тѡго ради иже] *eo quod*. - 21: ѡбитателїи] *habitatoribus*. - 22: тⷪофетъ] то- Car., *Thofeth*. - 24: тⷪофетъ] то- Car., *Thofeth*. - нечисто] *immundae* (sc. *domus Hierusalem et domus regum Iuda*). - вѣсх дѡмовъ] *omnes domus*. - 25: в кѡторых кровѣхъ] *in quarum domatibus*. - 26: вѣсх] für всѣмъ, *omni* (sc. *militiae*). - Nach н҃бнымъ > *et*. Danach + пожроша Genn., *libaverunt*. - 28: в] *de*. - тⷪофетъ] то- Car., *Thofeth*. - иж] *quo*. - 33: и] *quae* (sc. *mala*). - 36: еммерь] емерь Genn., *Emmer*. - 38: прⷪрчествȣющȣ] *prophetantem*. - 40: иж] *quod* (sc. *nervum*). - 41: в домоу г҃нѧ] *in Domo Domini*.

37d

2: вси дроузи твои] *omnes amicos tuos*. - 4: їюдею] *Iudam*. - вавилоню] *regis Babylonis*. - 5: авилонъ] lies вавилонъ, *Babylonem*. - 6: мечь] *gladio*. - 8: црⷭ҇тва їюдина (= Genn., in Usp. -тва Ligatur)] *regum Iuda*. - 9: врагъ моихъ] lies врагомъ ихъ Sof., Car.] *inimicorum eorum*. - 11: вси] всѣ rell., *omnes*. - 12: идѣте] lies идете rell., *ibitis*. - 15: твои] so zu lesen statt твои и rell., *tui*. - которых] lies -рымъ, *quibus*. - 17: крѣплїиши, -плѣиши] *fortior*. - 21: възглашающи] *vociferans*. - 26: горющь] -рѧщь Genn., *aestuans*. - 28: тръпѧщи] *sustinens*. - 30: мȣжїи] *viris*. - 32: Nach прельститсѧ > *et*. - 37: и] > lat. - 38: иже] *quod* (sc. *opprobrium*). - 40: вѣдаеши] *vides*. - 44: роукъ] *manu*.

38a

5: боудеть] lies да б., *sit*. - 9: материси] матⷷриси Sof., матриси Genn. (aus *matrice*), *vulva*. - 10: материси] матⷷриси Sof., матриси Genn. (vgl. Z. 9), *vulva*. - 11: матерьси] матⷷриси Sof., материси Car., матриси Genn. (vgl. Z. 9), *vulva*. - 12: бѡлѣзни] *dolorem*. - 13: пѡстыдѣнїе] *confusione*. - 15: иже] *quod* (sc. *verbum*). - 17: голкїа] *Melchiae*. - 20: аще оубо] аще не оубо Genn., *si forte*. - 21: д҃ни] > lat., > rell. - 23: седекїе] *Sedeciae*. - 26: ѡполчаетсѧ] lies -чѧетесѧ rell., *pugnatis*. - 27: халдѣиска] *Chaldeos*. - 29: посредѣ] -ди rell., *in medio* (Var. *in medium* AOSr). - 34: ч҃лкомъ ... мроуть] *homines et bestiae pestilentia magna morientur*. - гȣбительство] + великѡ rell., *magna*. - 35: рⷱе] + г҃ь rell., *Dominus*. - 38: гладомъ] *fame*. - 42: оуклѡнитсѧ] *flectetur* cHi (Var. *movebitur*).

38b

3: Nach иже > *autem* (Vermeidung von -же же). - исхѡдѧщь боудеть] *egressus fuerit*. - 7: Nach пѡставих > *enim*. - и] > lat., > Genn. - 8: и] + не rell., *non*. - 13: изыдеть] + ꙗко ѡгнь Genn., *ut ignis*. Dadurch ꙗрости моеѧ für *indignatio mea*. - 14: съжжетсѧ] въж҆жетсѧ Genn., *succendatur*. - бȣдⷮе] *sit*. - 15: лȣкавых оученїи] *malitiam studiorum*. - 17: долъ ... польскыи] *vallis solidae atque campestris*. - 20: Nach васъ > *iuxta fructum*, dem in rell. пю плѡти entspricht. - 21: оуглъ] lies огнь rell., *ignem*. - 27: твоѧ] *tuus* (sc. *populus*). - 31: людї] *pupillum* (vd. zu *populum*?), richtig зѣницȣ Genn. - 37: въсхѡдѧще кѡлесх и кѡнех] *ascendentes currus et equos*. - 38: тѣ] für ти, *ipsi*. - 44: неѡбитанны] *inhabitabiles* (Var. *-lis* CΣS). - оубїющи] *interficientem*. - 45: избранныи кедры твоѧ] *electas cedros tuas* c (Var. *electam cedrum tuam*).

38c

9: жалите ... плачемъ] *lugeatis*. - 10: плачите] *fletu plangite*. - 13: селоумъ] *Sellum*. - 16: к томȣ] *huc amplius*. - 17: мѣсто] *loco*. - то] > lat. (durch Dittographie von -то). - 18: оумре] lies оумреⷮ Genn., *morietur*. - 20: не въ правдѣ] *in iniustitia* (Var. *in iniustitiam* A). - 21: не] > lat. - 22: Nach мъзды > *eius*. - 29: ни ли ни... ни] lies ни ли не ... и rell., *numquid non ... et*. - сътворилъ] + и rell., > lat. - 34: сⷣце] lies срⷣце rell., *cor*. - кротѡ] lies крови rell., *sanguinem*. - 35: излїанїе] *fundendum*. - 36: лȣкавых дѣлѡⷨ] *mali operis*. - 39: сестро] *soror* ScHi. - 40: г҃не] *domine*. - 43: ливане] *Libanum*.

38d

1: с тобою] lies к тебѣ rell., *ad te*. - къ … твоемоу] *in abundantia tua*. - 9: ливан҃ѣ] lies ливанѣ Car., *Libano*. - 11: иже егда] *cum*. - 15: мою] *mea*, > Genn. - истръгнꙋ] *evellam* AOΦc (Var. *avellam*). - 21: кωторыи] lies -рои Genn., *qua*. - 23: тѣ] für ти, *ipsi*. - 25: ни ли] ни Genn., *numquid*. - лицемѣрїа (= Genn.*)] *fictile* (in Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Seite von späterer Hand (?) скꙋдел҃е nachgetragen. - 29: еа] *quam*. - не вѣдѣшѧ] не ви- Car., *ignoraverunt*. - 31: слωвеса г҃нѧ] *sermonem Domini*. - 32: моужꙋ … моужꙋ] *virum istum sterilem virum*. - 33: приспѣваеть] пре- Genn., *prosperabitur*. - 38: стада] *gregem*. - 42: и[1]] *et* c (> Var.). - е … е] *eos*. - 43: лꙋкав'ств҃о] *malitiam*. - 45: пωвръгꙋ] съберꙋ Genn., *congregabo*.

39a

1: ѿ котор҃ы] *ad quas*. - изврьгω҃] *eiecero*. - 11: тѣхъ] *illis* (Var. *illius* AOr). - Vor нїль > *et*. - 13: иже] *quod* (relat.). - 16: с҃нωве] *filios*. - 20: ѿ котор҃ы] *ad quas*. - Nach тамо > *et*. - 23: и] > lat.- 26: Nach лица > *verborum*. - 30: крѣпости … несъгласны] *fortitudo … dissimilis*. - 32: Nach соуть > *et*. - мое҃] so zu lesen statt моемоу Sof., *mea*. - 38: п҃ркω҃] -кахъ Genn. (а aus о verbessert), *prophetis*. - 39: и] > lat. - ваалима] *Baal*. - 41: пωдобїемъ] *similitudinem*. - 42: влꙋдѧщихъ] *adulterantium* Φc (Var. *adulterium*).

39b

7: Nach слышати > *verba*. - 11: вси] *his*. - 12: всѣмъ … ходѧть] *omni qui ambulat*. - 14: н҃а] *vos*. - 16: слωвеса] *sermonem*. - 23: възразꙋмѣсте] lies -ѣете Genn., *intellegetis*. - 27: не сътвориша] *nota fecissent* (vd. zu *non f.*). - 28: люди мои] *populo meo*. - 30: мниши не] *putasne*. - 35: слыши] *audivi* (vd. zu *audi*). - 38: то е҃ въ ср҃цы] *istud est in corde* Σc. - 40: лщенїе҃] *seductiones*. - чтω] *qui*. - 42: ради сωнїа] *propter somnia*. - иже] *quae* (sc. *somnia*). - кожꙿдоже] lies единъ к. rell., *unusquisque*.- 44: Nach ѿци > *eorum*.

39c

1: Nach сновидѣнїе > *et*. - 2: г҃леть слово мое истин'но] *loquatur sermonem meum vere*. > Genn.- слама] *paleis*. - 4: горѧщїи] > lat. - 6: съ] lies къ Genn., *ad*. - 11: сωмнѧща] *somniantes*. - 12: прωвѣща] lies провѣщаша Genn., *narraverunt*. - рече … та] irrtümlich wiederholt, > Genn. - 14: лжꙋ свою] *mendacio suo*. - 17: Nach въспросѧть > *te*. - 19: вы҃ есте] *vos estis* cHi. - 28: бы҃] *erit*. - 29: превратиꙿ еси] *pervertitis* (Var. *-tetis* ΣS, *-tistis* ΛOΦc). - 31: Nach нашего > *haec dices ad prophetam*. - 33: что … есть] *propter hoc haec*. - 34: на ꙋченїю томоу] *sermonem istum*. - 36: не хощете] lies не -щите Genn., *nolite*. - 38: не ωставлю] *derelinquam*. - ꙗже] *quam* (sc. *civitatem*). - 39: Nach д҃а > *vos*. - 41: в забвенїе] *oblivione*. - 45: навхѡ҃носоръ] навходнососр҄ъ Car., *Nabuchodonosor*.

39d

4: Nach їер҃лима > *et*. - 6: имѣюци] *habebat*. - 7: пръвы҃ временъ] *primi temporis*. - 8: Nach смокви > *habebat*. - 9: ꙗсти не можахꙋ] *comedi non poterant*. - 13: ꙗсти не можахꙋ] *comedi non possunt*. - 20: ꙋтѣшенїе] so zu lesen statt -шин- Sof., *placandum*. - 23: Nach дамъ fehlt имъ, *eis*. - 28: ꙗсти не можахꙋ] *comedi non possunt*. - 31: ѿсташи҃] lies ωставши҃ rell., *reliquos*. - 32: Vor иже > *et*. - 34: ωзлобленїю же] in Car. ю aus е verbessert, *adflictionemque*. - 38: ѿ которыхъ] *ad quos* (Var. *ad quae* c). - 42: ω] so zu lesen statt ѿ Genn., *de*. - 45: навх҃оносора] навходносора Car., *Nabuchodonosor*.

40a

1: и] *quae* (Var. *quod* c). - 4: їеремїѧ] lies їер҃ма rell., *Hierusalem*. - 6: даже до] in Genn. о aus а verbessert, *usque ad*. - д҃не сего] *diem hanc*, д҃него с. Sof. - 11: въстаюци] + пре҃ зарею Genn., *diluculo*. - 19: хощите] in Sof. ї aus е verbessert, *nolite*. - 21: ни] so zu lesen statt не Genn., *neque*. - призовите] *provocetis*, -вете Car., Genn. - 27: ради того] *pro eo*. - 33: рѡ҃нїа] für роженїꙗ rell., *nationes*. - иже] *quae* (sc. *nationes*). - 35: ѕвизанїе] lies звиѕанїе rell., *sibilum*. - въ оуединенїа] *in solitudines*, въ -ненена Genn. (mit Korrekturzeichen versehen, am rechten Rand der Seite von späterer Hand въ опꙋстѣнїе nachgetragen). - 37: жениха … невѣсты] *sponsi … sponsae* Λc (Var. *sponsae … sponsi*). - 38: мѧкωкъ] *molae*. - 41: тѣ] für ти, *istae*. - 43: ѻ҃. лѣтъ] *anni septuaginta* c (Var. *s. a.*). - 44: тѣ] *illam* (sc. *gentem*). - 45: безакωнїа] *iniqitatem*. - ихъ] + и rell., *et*.

40b

1: единенїа] lies оуе- rell., *solitudines*. - 3: иже] *quae*. - 8: творенїю] *facta*. - 12: пωдаеши] *propinabis*. - 16: вдахъ] *propinavi*. - 22: фараона ц҃рѧ египетьска … всѣхь ц҃реи зем'ск҃ы] die Genitive entsprechen den im Lat. von *propinavi* abhängigen Dativen, *Pharaoni regi Aegypti … omnibus regnis terrae*. - 24: рωженїи] *generaliter*. - 25: аоусидїисхи҃] lies аоусидїискыхъ rell., *Ausitidis*. - 27: азота и ωставшаѧ] *et reliquiis Azoti* (Var. *et reliquis A*.. ΛOSTΦr). - 32: за заморїа] so zu lesen statt заморїа Genn., *trans mare*. - 33: бꙋнъ] бꙋмъ rell., *Buz*. - 38: медаиск҃ы] -де- Genn., *Medorum*. - сѣверск҃ы] -ныхъ Genn., *aquilonis*. - 41: всѣхъ ц҃реи … иже] *omnibus regnis … quae*. - 44: пїите … оупїите҃ … блюете … падете] *bibite … inebriamini … vomite … cadite*. - 45: въстаните] -нете rell., *surgatis*.

40c

3: рꙋкоу твою] *manu tua* ΣΛTΦc (Var. > *tua*). - 8: Nach вы > *quasi*. - и[2]] *et* c (> Var.). - 10: обителѧ] lies -тателѧ rell., *habitatores*. - 16: келеоума] *celeuma*. - 20: г҃нь] *Domino*. - 22: преда҃]*t radidi* CΣΦc (Var. *tradidit*). - 26: в тои д҃нь] въ д҃нь тъ҃ Genn., *in die illa*. Danach + ѿ конца земли Genn., *a summo terrae*. - 27: кωнець] *summum*. - 31: пωкорите҃] *aspergite vos*, покропитесѧ Genn. - 32: стадо҃] *gregis* (Var. *regis* COST). - 37: стадомъ] *gregis* (Var. *regis* CST). - 40: паствы] *pascua* (Var. *pascuam* AΛr). - оумωлкоша] + ωвощнаѧ Genn., *arva*. - 42: жилище] *umbraculum*.

40d

2: г҃а] lies ѿ г҃а Car., Genn., Usp. 11b 18, *παρὰ κυρίου*. - 4: всемоу июдѣ] *ἅπασι τοῖς Ἰουδαίοις*. Danach > *καὶ πᾶσι* (so S). - 5: до҃] *οἴκῳ*. - 6: тѧ] *σοί*, > Usp. 11b 22,. - 8: негли] *ἴσως*, не г҃ли Usp. 11b 24. - пωслоушавше] *ἀκούσονται καί*. - 10: злобы] lies -бїи Usp. 11b 25, *τῶν κακῶν*. - 14: въ законы] *ἐν τοῖς νόμοις* A (Var. *ἐν τ. νομίμοις*). - 15: лицемъ] -цьмь Sof., Genn., Usp. 11b 28, *πρόσωπον*. - 17: Nach пꙋщаю > *πρὸς ὑμᾶς*. - 18: послоушасте] , *εἰσηκούσατε* (Var. *ἀκούσατε* B), -ста Usp. 11b 31- 19: сь҃] *τοῦτον*, си Usp. 11b 32. - силоама] -лꙋ- Usp. 11b 32, *Σηλωμ* (Var. *Σηλω* BS*). - 20: сь] сеи Usp. 11b 32, сь҃ Genn., *ταύτην* A (> Var.). - 21: и] > gr. - 22: Nach жерцы > и лжи҃ п҃рци Usp. 11b 34, *καὶ οἱ ψευδοπροφῆται*. - 24: прѣмлъкнꙋвшꙋ] *παυσαμένου λαλοῦντος*, -вшѧ Genn. - 27: їеремїю] *αὐτόν*. - 30: силоамъ] *Σηλωμ* (Var. *Σηλω* B). - 31: и] *καί*, > Usp. 11b 41. - 35: їюдини] *Ιουδα*, -нѣ Usp. 11b 44. - слωвесъ си҃] *τῶν λόγων τούτων* (Var. *τὸν λόγον τοῦτον* BS). - 38: храма] > gr. - Nach г҃нѧ > *τῆς καινῆς*. - 42: оуши ваши] *ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν*. - 45: и на градъ сьи] *καὶ ἐπὶ τὴν πόλιν ταύτην*, > Usp. 11c 6. - Nach словеса] > *τούτους* (so B).

41a

1: н҃нѧ] -нѣ Usp. 11c 7, Genn., *νῦν*. - 2: похти] lies поути rell., *τὰς ὁδούς*. - 3: г҃ла] lies гласа, *τῆς φωνῆς*. - г҃и] г҃а Usp. 11c 4, Genn., *κυρίου*. - вашего] *ὑμῶν* S* (Var. *τοῦ θεοῦ ὑ*. S[c], > *ὑμῶν*). - 4: сътавитсѧ (съ|тавитсѧ Sof.)] für ставитьсѧ Car., Genn., Usp. 11c 9, *παύσεται*. - 5: акы] lies азъ, *ἐγώ*. - 6: е твори҃ (сътворить Genn.)] lies строить Usp. 11c 12, *συμφέρει*. Danach > *καί*. - 7: сѧ … ѧвлѧетъ] > gr. - оуне валъ (вамъ оуне Usp. 11c 12)] lies оуне вамъ rell., *βέλτιον ὑμῖν*. - 8: нъ] *ἀλλ' ἤ*. - 9: менѧ] мѧ Genn., мене Usp. 11c 14, *μέ*. - 10: сами] von erster Hand über -е на nachgetragen (rell. im Text), > gr. - 12: к в҃а г҃лати] *πρὸς ὑμᾶς λαλῆσαι*, г. къ в. Usp. 11c 17. - 19: людьскꙋоумꙋ] -скомꙋ Usp. 11c 23, *τοῦ λαοῦ*. - 20: г҃лющe] > gr. - моратьскыи] lies моратитьскыи rell., *Μωραθίτης*. - 22: г҃лѧ] *λέγων* A (> Var.). - 24: Vor їер҃лимъ > *καί*. - акы] *ὡς* A (Var. *εἰς*). - коуща пꙋдъческа] *ὀπωροφυλάκιον* (Var. *ἄβατον* BS). - 26: еда] *μή*. - 27: ц҃рь їюди҃] > gr. - 28: вси людини] lies вси люди июдини rell., *πᾶς Ιουδα*. - не … оуто] *οὐχὶ ὅτι* (Var. *οὐχ ὅ*. B, *οὐχί* S). - 30: злоби. и] lies злобии, *τῶν κακῶν*. - 31: злоби] -бы Usp. 11c 34, *κακά*. - 33: г҃нимъ] -ньмъ Sof., Car., Genn., *κυρίου*. - 34: амеевъ] lies са-, *Σαμαιου* (Var. *Μασεου* S). - 39: приведе] lies приде rell., *εἰσῆλθεν*. - 40: Nach ц҃ръ > *ἄνδρας*. - приведωша] *ἐξήγαγον*. - 42: мечемъ] -чьмь Genn., *ἐν μαχαίρᾳ*. - 44: хир ахикама] *χεὶρ Ἀχικάμ*. - сафанїина (-о- Sof., Car., Genn.)] -нина Usp. 11d 1, *Σαφαν*.

41b

1: его[1]] > gr. - 2: Am rechten Rand der Spalte г҃ва. к҃з. nachgetragen. - 2: себѣ] > gr. - 4: пꙋстиша] lies поустиши Usp. 11d 5, Genn., *ἀποστελεῖς*. - 5: мотитьскꙋ] lies моави-, *Μωαβ*. Danach > *καὶ πρὸς βασιλέα υἱῶν Αμμων καὶ πρὸς βασιλέα Τύρου*. - 7: емꙋ] *αὐτῷ* S. - 8: съчини] *συντάξεις* (Var. *προσ-* S). - 9: ихъ] lies имъ rell., *αὐτοῖς*. - 10: рцѣте] *ἐρεῖτε*. - 11: Nach свои҃ > *ὅτι*. - 15: всю] *πᾶσαν* A (> Var.). - 16: звѣрь пωльскыи] *τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ*. - 17: да емоу дѣлати емꙋ (д҃а е. д. е. Car.)] *ἐργάζεσθαι αὐτῷ*. - 21: кωнчѧютсѧ] ск- Usp. 11d 20, *ἐκλίπωσιν*. - 23: п҃ркъ] ≠ *ψευδοπροφητῶν*. - 25: ц҃ртвованїи] ≠ *οἰωνισμάτων*. - вашихъ] *ὑμῶν*, вашь Usp. 11d 23. - 26: г҃лющь] *τῶν λεγόντων*, г҃лющи҃ Usp. 11d 24. - 27: лжоу] *ψευδῆ*. - 29: въсклωнить] въ- Usp. 11d 27, *εἰσαγάγῃ*. - 31: Nach емоу > *καί*.- ωставлю … емоу] *καταλείψω αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτοῦ καὶ ἐργᾶται αὐτῷ*, > Usp. 11d 29. - 34: иезекїи] *Σεδεκίαν*. - г҃лахꙋ] lies г҃лахъ Usp. 11d 30, Genn., *ἐλάλησα*. - 38: пꙋсти҃] so zu lesen statt -сти

Usp. 11d 34, *ἀπέστειλα*. - 39: тѡже] *καί*. - 42: прорицающіи] -щеи Usp. 11d 36, so zu lesen statt -щыи Genn., *οἱ προφητεύοντες*.

41c

2: и] > gr. - 3: ѡбращаютсѧ] *ἐπιστρέφει* A (Var. *-ψει*). - 4: неправеднѣ] *ἄδικα*. - 6: Nach и > *εἰ*. - 7: мѧ] *μοί*. - прѣстанѹть] *ἀπαντησάτωσαν*. - 8: ѡставшаѧ съсѹды ихъ] *τῶν ἐπιλοίπων σκευῶν, ὧν* (Var. *τ. ὑπολοίπων σ., ὧν* S). - 10: иселе] lies исели Usp. 12a 2, *ἀπῴκισεν*. - 12: Am linken Rand der Spalte гла. | ки. nachgetragen. - црtвѹющѹ седекіи] *βασιλεύοντος Σεδεκιου* (Var. *Σεδεκια* BS). - 13: їюдинѹ] *Ιουδα*, и единѹ Usp. 12a 23. - 14: рече] so zu lesen statt и р. Usp. 12a 24, *εἶπεν*. - зѡровавль (азоровавль rell.)] *Αζωρ*. - 15: гаваанитьскыи (-ван- Usp. 12a 25)] *ὁ ἀπὸ Γαβαων* (Var. *ὁ* > BQ). - 19: вавилѡньска] + еще (ї еще … Usp. 12a 28) двою лѣтоу дни. ѿвращѹ азъ в се мѣсто вса сосѹды дѡмѹ гнѧ. и иехѡнїю. и все изъселенїе їюдино и сокрѹшоу ѧрьмъ црѧ вавѵлѡньска rell., *ἔτι δύο ἔτη ἡμέρων ἐγὼ ἀποστρέψω εἰς τὸν τόπον τοῦτον τὰ σκεύη οἴκου κυρίου καὶ Ιεχονιαν καὶ τὴν ἀποικίαν Ιουδα, ὅτι συντρίψω τὸν ζυγὸν βασιλέως Βαβυλῶνος* (Var. *ἔτη δύο … τὸν Ι. … συνέτριψα … τοῦ βασιλέως* A, *καὶ ἐγώ* B) durch *Βαβυλῶνος* ∩ *Βαβυλῶνος* oder вавѵлѡньска ∩ вавѵлѡньска). - їеремїѧ] + *πρὸς Ανανιαν κατ' ὀφθαλμοὺς παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ κατ' ὀφθαλμοὺς τῶν ἱερέων τῶν ἑστηκότων ἐν οἴκῳ κυρίου. καὶ εἶπεν Ιερεμιας* (durch *Ιερεμιας* ∩ *Ιερεμιας* oder їеремїѧ ∩ їеремїѧ). - 21: гъ] *κύριος* A (> Var.). - прѡричеши (-рѣ- Usp. 12a 34)] *προφητεύεις*. - 23: вавилона] + въ Usp. 12a 36, Genn., *εἰς*. - 25: се] *κυρίου*. - 28: вѣка] + *καί*. - прѡрекѡша] *ἐπροφήτευσαν*. - мнозѣ земли (-зи з. Car.)] земли мнозѣ Sof. mit darübergesetztem .а. … .б. zur Korrektur der Wortfolge, *γῆς πολλῆς*. - 29: Nach и > на Usp. 12a 41, Genn., *ἐπί*. - 32: вѣрѹ] *πίστει*. - 35: ананїа] *Ανανιας*, -нїи Usp. 12b 1. - 36: скорѣ] > gr. - 38: выѧ] *τραχήλου* S (Var. *-λων*). - 40: Nach слово > гне Usp. 12b 5, Genn., *κυρίου*. - съкрѹшенїи ананїинѣ] *τὸ συντρῖψαι Ανανιαν*, с. -нъ Usp. 12b 7. - 43: дрѣвныѧ] lies дрѣвганыѧ Usp. 12b 8, *ξυλινούς*.

41d

4: ты же] *καὶ σύ* A (Var. *καί*). - 7: лѣтѣ] *τῷ ἐνιαυτῷ*, лѣтъ Usp. 12b 17. - 9: книгъ] *τῆς βίβλου*. - 13: въ] *εἰς*, > Genn. - 15: иехѡнїи] *Ιεχονιου*, -нию Usp. 12c 1. - 16: хытрѹ и съвоузникѹ] *δεσμώτου καὶ τεχνίτου*. - 22: исели] *ἀπῴκισεν* (Var. *-σα* B). - 24: винограды] lies ограды rell., *παραδείσους*. - гасте] *φάγετε* (Var. *-γεσθαι* A). - пло] *τοὺς καρπούς*. - 25: и[2]] *καί*, > Usp. 12c 10. - 26: приведѣте] -ди- Usp. 12c 11, *λάβετε*. - 28: дщери] so zu lesen statt -ре Usp. 12c 12, *τὰς θυγατέρας*. - дадите за мѹжа] *δότε ἄνδρασι* (Var. *ἀ. δ.* BS). - 29: взискаите] *ζητήσατε*, -стаите Usp. 12c 14. - 37: видѣте] -ди- Usp. 12c 21, *ἐνυπνιάζεσθε*. - неправеднѣ] *ἄδικα*. - 38: ва] von erster Hand über -ь во nachgetragen (rell. im Text), *ὑμῖν*. - 40: скѡнчати] lies -тисга, *πληροῦσθαι*. - 41: пѡсѣщѹ] *ἐπισκέψομαι*, пѡсѣщающѹ Usp. 12c 25. - 43: своѧ] *ὑμῶν*. - 45: молитисѧ] lies -тесѧ, *προσεύξασθε* (vd. zu *-σθαι*).

42a

1: взищете] *ἐκζητήσετε* A, *ζητήσετε* S (Var. *ἐκζητήσατε*). - 2: егда] *ὅταν* A (> Var.). - 3: Nach срцемъ > *ὑμῶν* (so A). - 4: а не рцѣте глюще] *ὅτι εἴπατε*. - 6: аахиавва] lies ах- Usp. 12c 35, *Αχιαβ*. - 11: Vor вавѵлонѣ > и Usp. 12c 39, *ἐν*. - 13: Nach ї > *ὡς*. - иждеже] ижьже Usp. 12c 41, *ἀπετηγάνισεν*. - 14: валѡньскъ] lies вавѵлѡньскъ rell., *Βαβυλῶνος*. - 15: сътвористе] -ста Usp. 12c 42, *ἐποίησαν*. - їерлмѣ] *Ιερουσαλημ* S[c] (Var. *Ισραηλ*). - 16: In Usp. über гражанъ und съ женами in Zinnober die Buchstaben в und а zur Herstellung der richtigen Wortfolge съ женами граждань своихъ rell., *τὰς γυναῖκας τῶν πολιτῶν αὐτῶν*. - 17: слово[2]] > gr., > Usp. 12c 44. - 19: и] *καί*, > Usp. 12d 1. - саламии] сами rell., *Σαμαιαν*. - еламитинѹ] *τὸν Ελαμίτην* SA, *τ. Αἰλ-* B (*τ. Νελ-* Rahlfs). - 21: въсписанїе … їерлимъ] > gr. - 23: масѣѡвѹ] -се- Usp. 12d 4, *Μασεου* S, *Μασσαίου* A (Var. *Μαασαιου*). - 24: речеши] *εἰπέ* (Var. *εἶπεν* BS, *εἰπεῖν* A). - Nach е > *εἰς* (so SA). - 29: не запретисте] *οὐκ ἐπετιμήσατε* Q (Var. *συνελοιδορήσατε* BA, *ἐλοιδορήσατε* S). - 31: прѡрицающомѹ] -щѹм[8] rell., -щемѹ Usp. 12d 10, *τὸν προφητεύσαντα*. - гакѡ] *ὅτι* A (Var. > S*, *οὐ*). - 32: намъ] *ὑμᾶς*. - 35: изъѣсте] *φάγεσθε*. - 39: еламитина] *τὸν Ελαμίτην* SA, *τ. Αἰλ-* B (*τ. Νελ-* Rahlfs).

42b

1: ихъ] > gr. - 2: Am rechten Rand der Spalte гла, | л nachgetragen. - бывше] lies -шее Usp. 12d 24, Genn., *ὁ γενόμενος*. - рещи] *εἰπεῖν*, рѣще Usp. 12d 25. - 4: книгь] lies -гы rell., *βιβλίου*. - въписахъ] *ἐχρημάτισα*. - 7: иила] + и Usp. 12d 29, Genn., *καί*. - 9: сѡвладать] савладѹть Usp. 12d 30, lies съвладѧть Genn., *κυριεύσουσιν*. - 10: гла] *ἐλάλησεν*, глеть Usp. 12d 31. - їюдѣ] + здѣ Usp. 12d 32. - 13: сѧ е родилъ] *ἔτεκεν*. - 15: ихъ] lies и, *καί*. - 18: лица] + и Usp. 12d 28 . - зглатѣницѹ] lies златѣницоу Usp. 12d 38, *ἴκτερον*. - 19: такѡ] *τοιαύτη* (sc. *ἡ ἡμέρα*), тако Usp. 12d 39. - 24: Nach ти Verweiszeichen, am rechten Rand der Spalte von erster Hand к томѹ nachgetragen (rell. im Text). - 24: но] *καί*. - пѡтажать] -жѹть Usp. 12d 44, *ἐργῶνται*. - 25: ти] > gr. - двда] lies двда rell. (дда

Genn.), *Δαυιδ*. - 26: Nach црѧ] > *αὐτῶν*. - 32: тѧ] + и Usp. 13a 6. - 37: Nach ихъ > *πᾶν*. - 43: цѣловъ] целовавъ Usp. 13a 15, lies цѣловь Genn. , *τὸ ἴαμα* (Var. *τὸ ἱμάτιον*).

42c

2: възвращаю] *ἀποστρέφω* S (Var. *-ψω*). - 3: їакѡвлѧ] + и Usp. 13a 19, *καί*. - плѣнникы] *αἰχμαλωσίαν*, плѣникы Usp. 13a 20. - 7: него] *αὐτῶν*. - 8: ѧ] *αὐτούς* B gegenüber ѧ и Usp. 13a 24, *αὐτούς καί*. - 11: всѧ] > gr. - 12: крѣпѣише] -пїи- Usp. 13a 28, *ἰσχυρότεροι*. - 13: его] *αὐτοῦ* BS gegenüber ихъ Usp. 13a 28, Genn., *αὐτῶν* A. - 21: дѡнде] so zu lesen statt донде Genn., *ἕως*. - Nach и > *ἕως*. - 22: своего] его Usp. 13b 1, Genn., *αὐτοῦ*. - 26: тѡпль] тепль Usp. 13b 23, *θερμόν*. - 30: вѣчиню ю] lies вѣчною, *αἰωνίαν*.- 32: гакѡ] *ὅτι* B (Var. *ἔτι*). - 33: възмеши] *ἐπιλήμψῃ* BS (Var. *ἔτι λήμψη* A). - боубны своѧ] *τύμπανόν σου*. - 34: съвѡро] въ соборъ Usp. 13b 30, lies съ собором҄ь, *μετὰ συναγωγῆς*. - 36: гѡрѣ самарѣисцѣ] г. -стѣ Usp. 13b 31, *ὄρεσιν Σαμαρείας*. - насаждающе насадите] *φυτεύσαντες φυτεύσατε* S[c] (Var. *φύσαντες φ.* AQ*, > *φυτεύσαντες* BS*), -щи н. Usp. 13b 32. - 38: ѿвѣщевающии] -щав- rell., *ἀπολογουμένων*. - 39: ефреемѡва] ефрѣмовы Usp. 13b 39, *Εφραιμ*. - 42: въсклич ѣте] für -чи- oder -ча-, *χρεμετίσατε*. - 43: слоушно] *ἀκουστά* (Var. *ἀκούσατε καί* S).

42d

6: възвеселю] възвеселѹ ѧ Usp. 13c 6, Genn., lies възведоу ѧ, *ἀνάξω αὐτούς*. - оусѣлѧ а] *αὐλίζων*, -лю ѧ Usp. 13c 6. - 7: извѡдѣ] *διώρυγας*, исходе Usp. 13c 7. - 10: прьвѣсньць] *πρωτότοκος*, пръвенець Usp. 13c 9. - есть] *ἐστίν*, его Usp. 13c 10. - 14: и и] *αὐτὸν καί*, nur и Usp. 13c 23. - 16: и] > gr. - силнѣишь] *στερεωτέρων*, -ше Usp. 13c 26. - 18: въ гѡрѣ въ сїѡнѣ] *ἐν τῷ ὄρει Σιων*. - 19: гнамъ] гни Usp. 13c 28, *κυρίου*. - 20: плѡда] *καρπῶν*. - 22: гакѡ и] *ὥσπερ*, и гако Usp. 13c 30. - възлачж] възал'чють Usp. 13c 31, *πεινάσουσιν*. - 24: старцы] -цѣ Sof., *πρεσβῦται*. - 26: же люде] -де gestrichen, lies желю rell., *τὸ πένθος*. - 29: насытататсѧ] lies насытатсѧ rell., *ἐμπλησθήσεται* (Var. *ἐμπλησθήσονται* S, sc. *ὁ λαός*). - 31: желѧ и плачь и вопль] *θρήνου καὶ κλαυθμοῦ καὶ ὀδυρμοῦ*. - рахїилъ] -ль Genn., lies рахиль Usp. 13d 2, *Ραχηλ*. - плачющи … прѣпѡчити] *ἀποκλαιομένης ἐπὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆνα* A (Var. *ἀποκλαιομένη οὐκ ἤ. παύσασθαι* (*παρακληθῆναι* B[c]) *ἐπὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς* B, *ἀποκλαιομένης καὶ οὐκ ἤ. παύσασθαι ἐπὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῆς* S). - 32: хотѧаше] -тѣаше rell., *ἤθελεν*. - 35: Nach слезъ > *σοῦ* (so A). - 36: Nach дѣлесе > (*τοῖς*) *σοῖς*. - 38: слыша слышахъ] *ἀκοὴν ἤκουσα*. - 39: ефреема] ефрѣма Usp. 13d 33 *Εφραιμ*. - и] > Usp. 13d 33. - 40: не] > gr. - гакѡ и] *ὥσπερ*, гако Usp. 13d 34. - 41: телець] *μόσχος*, + ненапоенъ Usp. 13d 35. - 44: разѹмѣнїа] *τοῦ γνῶναί με*. - 45: срамленїи] ≠ *αἰσχύνης καί*.

43a

3: ефрѣемъ] *Εφραιμ*. - 6: и] > gr., > Genn. - 12: нечистѡвана] lies -чьст-, *ἠτιμωμένη*. - 14: въ немже спсенїи] *ἐν ᾗ σωτηρίᾳ*. A (Var. *εἰς σωτηρίαν* S, *ἐν σωτηρίᾳ* B). - 16: Nach слово > *τοῦτον*. - 18: Nach оу > *δίκαιον*. - 19: въ … еѧ] *ἐν Ιουδαιᾳ καὶ ἐν πάσῃ πόλ<ε>ι αὐτῆς* S (Var. *ἐν πόλεσι Ιουδα καὶ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσιν αὐτῆς* A, *ἐν ταῖς πόλεσιν Ιουδα καὶ ἐν πάσῃ τῇ γῇ αὐτῆς* B). - Vor всѣ > *ἐν*. - 20: с тѧжармь] стѧжа гармь Car., lies съ тѧжаремь, *ἅμα γεωργῷ*. - възвигнете] *ἀρθήσεται*. - 24: Nach сонъ > *μοῦ* (Var. *μοί* B), + ми Genn., *μοί*. - Nach бысть > *διὰ τοῦτο* (so S[c]). - 26: племѧ … племѧ] *σπέρμα … σπέρμα*. - 28: тако] so zu lesen statt такоже Genn., *οὕτως*. - оубождоусѧ] lies -боу- Genn., *γρηγορήσω*. - 29: Nach съграждати > *καί*. - 32: но] *ἀλλ' ἤ*. - 34: ѡ … глеть] > gr.; ursprünglich wohl Randbemerkung, vgl. in Genn. am rechten Rand der Seite ѻ новѣ завѣтѣ … - 40: и] > gr.

43b

1: Nach даѧ > *δώσω* BS (> Var.). - 2: въ] lies на rell., *ἐπί*. - срцихъ] -цѣхъ Car., *καρδίας*. - 5: ближнаго] *τὸν πλησίον* (Var. *πολ(ε)ίτην* BS). - 7: всѣ] вси Genn., *πάντες*. - 11: на[1]] > gr. - 12: смиритсѧ] съмѣ- Sof., Genn., *ταπεινώθη*. - 13: все е] *πάντων, ὧν*. - 14: сътвори] *ἐποίησαν*. - 15: днїи] *εἰ φῶς τῆς ἡμέρας*. - 16: нощїи] *τῆς νυκτός*. - 19: сѹди] *οἱ νόμοι*. - 20: рече] anschließend > *κύριος*.- тѡ и] so zu lesen statt тъ Car., *καί*. - 24: анамеилла] *Αναμεηλ*, -мел'ла Genn. - 28: въсїѧ. съсаримѡтъ] *πάντες ασαρημωθ*. - водотѣчїи] *χειμάρρου* A (> Var.). - 29: смрѣчныихъ] *Κεδρων*. Danach > *ἕως γωνίας* - 31: посѣче] *ἐκλίπῃ*. - 33: глѧ] > gr. - 34: ѿ … їюдина] *τῷ βασιλεῖ Σεδεκιᾳ βασιλεῖ Ιουδα* (Var. *τ. β. Σ.*). - 35: Nach десѧте > *βασιλεῖ* BSA (> Var.). - 38: ѡстроже] -жи Genn., *ἐχαράκωσεν*. - 39: темничнѣ] -нѣмь Genn., *τῆς φυλακῆς*.- 40: га] *ἡ* (sc. *αὐλή*). - дворѣ] *οἴκῳ*.

43c

2: прѣдаетсѧ] lies -дастьсꙗ rell., *παραδοθήσεται* (Var. -*σονται* A). - 3: съглагѡлеть ѹсты своими] *λαλήσει στόμα αὐτοῦ*. - 5: въ вавилонъ внидеть седекїѧ] *εἰσελεύσεται εἰς Βαβυλῶνα Σεδεκιας* A (Var. *εἰ. Σ. εἰς Β.*). - 7: слово … десѧте] irrtümlich wiederholt (vgl. 43b 33-36). - 12: саломль] so zu lesen statt салѡмъ|мль Sof., саломъмль Car., Genn., *Σαλωμ*. - 13: Nach прикꙋпи > *σεαυτῷ*. - 14: въ енатот҆тѣ] *ἐν Αναθωθ*. - 16: с҃нъ^{1}] durchgestrichen, > rell. - 19: себѣ] *σεαυτῷ* A (> Var.). - въ енатоттѣ] *ἐν Αναθωθ*. - 20: венїаминѣ] für -ни rell., *Βενιαμιν*. - 21: бѡ] *καί*. - 25: мѣръ сиклъ] *σίκλους*. - 29: почтеныѧ и знаменаныѧ] *τὸ ἐσφραγισμένον καὶ τὸ ἀνεγνωσμένον*. - 31: нирїинꙋ] *Νηριου*. - маагеева] lies маас-, *Μαασαιου* (Var. *Μασεου* S, *Μασσαιου* A). - 34: пѡслꙋ^{x}] > gr. - 35: всѣхъ жидѡвъ] *πάντων τῶν Ἰουδαίων* QL (Var. *τ. Ἰ. π.* A, *τ. Ἰ.*). - 36: сѣдѧщїи^{х}] *τῶν καθημένων* A (> Var.). - 42: мнѡжаишѧ] *πλείους*. - 43: храми и села] *ἀγροὶ καὶ οἰκίαι*. - 45: Nach данїи > *μέ* (so S).

43d

2: нирїинꙋ] *Νηριου*. - ѡ сѹщїи] *ὁ ὤν*. - 3: г҃и] *κύριε* A (> Var.). - 11: великъи вседръжитель] *ὁ μέγας ὁ παντοκράτωρ*. Danach > *καί* (Var. *ὁ* S). - 17: Nach иꙁли > *καὶ ἐν*. - 19: и] für из, *ἐκ*. - 23: кыпѧщꙋю … ихъ] *ἣν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι*. - 29: и сътворишѧ] *καὶ ἐποίησαν* (Var. -*σας*), > Genn. - 30: семоѹ всемоѹ] *αὐτοῖς πάντα τὰ κακὰ ταῦτα*. - 40: еда] *μή*, єгда Genn.

44a

1: и] *τὴν πόλιν ταύτην*. - ѡгнемъ] -ньмъ Sof., Genn., *ἐν πυρί*. - 2: пожьгꙋть] *κατακαύσουσιν* (Var. *καύσουσιν* A), -гꙋ Genn. - и] > gr. - 3: въалѡви] lies ваа- Usp. 15a 5, Genn., *τῇ Βααλ*. - 6: їюдинѣ] *Ιουδα*. - 7: едини] *μόνοι*, -но Usp. 15a 8, > Genn. - 8: юнѡсти] *νεότητος*, ности Genn. - 10: бѣ҃] *ἦν*, въ Usp. 15a 10. - д҃нь] lies д҃не Car., Genn., Usp. 15a 11, *ἡμέρας*. - 11: и] *αὐτὴν καί*. - ѡставити] lies ѿставити Sof., Car., Genn., *ἀπαλλάξαι*. - 12: Nach моего > *πάσας*. - 13: ꙗко] *ὧν*. - 14: Nach мѧ > *αὐτοί*. - ц҃реи] lies ц҃ри Usp. 15a 14, *οἱ βασιλεῖς*. - 15: кнѧзи ихъ и вельможа ихъ] *οἱ ἄρχοντες αὐτῶν*. - 17: Nach їюдини (-ны Usp. 15a 16) > *καί*. - їєр҇лимѣ] in Sof. ї aus р verbessert, *Ιερουσαλημ*. - 18: ѡбрати҇ хребетъ … лице] *ἐπέστρεψαν* (*ἀπ*- BA) … *νῶτον … πρόσωπον*. - 19: наказа҇ ѧ] *ἐδίδαχα αὐτούς*, наказа҇сѧ Usp. 15a 18. - Nach изоутра > *καὶ ἐδίδαξα* (so A). - 20: прїати] *ἔτι λαβεῖν* BSA (lies *ἐπιλαβεῖν* Rahlfs). - 22: идѣ҇] in Sof. aus иждѣ҇ durch Rasur von ж verbessert (ижде Genn.), *οὗ*. идѣ҇ Usp. 15a 21. - 24: ваал҆лꙋ] lies ваалоѹ, *τῇ Βααλ*, въ дѡлоѹ Usp. 15a 23. - ꙗкѡ҇] lies ꙗже, *τούς* (sc. *βωμούς*). - 25: єннаамова] *Εννομ*. - вносити] *ἀναφέρειν*, -ть Usp. 15a 24. - 26: молѧхꙋ] lies молохоѹ Usp. 15a 25, Genn., *τῷ Μολοχ*. Danach > *βασιλεῖ*. - егоже] *ἅ*. - 27: нѣсмь запѡвѣдалъ] н. -дѣлъ Genn., *οὐ συνέταξα*. - 29: гнꙋшенїа] lies огноѹшенꙗ Usp. 15a 27, *τὸ βδέλυγμα*. - того] *τοῦτο*. - 31: емоѹже … прѣдати҇] *ἣν σὺ λέγεις παραδοθήσεται*. - 33: ѿпꙋщенїимъ] ѡп- Car., lies ѿпꙋщенїемъ Usp. 15a 42, *ἐν ἀποστολῇ*. - 34: иже҇] *οὗ*, иже Car., идѣ҇ Usp. 15a 43. - 35: Nach расѣѧхъ > *αὐτούς*. - 36: разгнѣванїимъ] lies -ниемь Usp. 15a 44, *παροξυσμῷ*. - 37: пѡсаж҇ж] *κατοικέω* A (Var. *καθιῶ*). - 38: ѹ҇пъванѣ] *πεποιθότας*. - 39: имъ] + въ Usp. 15b 2, *εἰς*. - 41: и] *καί* BSA (> Var.).

44b

3: мой҇] > gr. - 4: моею] *μου* A (> Var.). - 5: и] > gr. - моѧ] > gr. - 6: злѡби] -бы Usp. 15b 12, *τὰ κακά*. - 7: и] > gr., > rell. - сїѧ] *αὐτούς*. - 9: ю҇] *ἦν* A (Var. *ἦ*), ꙗже Usp. 15b 16. - ты] *σύ*, ть Genn. - 10: ч҃лка] *ἀνθρώπου* SA (Var. -*πων*). - 12: притѧжатсѧ] *κτήσονται*. - 13: въпишеши въ книгы] *γράψεις βιβλίον*. - 14: Nach послꙋхы > въ земли rell., *ἐν γῇ*. - 15: венїамини] -нѣ Usp. 15b 20, *Βενιαμιν*. - 18: пѡльскыхъ] *Σεφηλα*. - 19: ꙗко] *ὅτι*, + и Usp. 15b 24. - 20: Am rechten Rand der Spalte: г҃лва. | л҃г. nachgetragen. - Nach втѡрое > *καί*. - 21: тѡже] für тъ же Usp. 15b 26 (тои же Car.), *καὶ αὐτός*. - бѣꙗшеть] lies бѣаше еще Usp. 15b 26, *ἦν ἔτι* (Var. *ἔτι ἦν* A). - 22: ровѣ] *τῇ αὐλῇ*. - 23: творѧи] *ποιῶν*. - 25: немоѹ] lies мнѣ rell., *μέ*. - 27: велико и крѣпко егѡ҇] *μεγάλα καὶ ἰσχυρά, ἅ*. - 28: нѣси разѵмѣлъ] für н. -зоѹм- rell., *οὐκ ἔγνως*. Danach > *αὐτά*. - 29: домъхъ (-мохъ Car., Genn.)] -мехъ Usp. 15b 32, *οἴκων*. - 31: ѡстрогъ] *χαράκας*. - 32: прѡтивитисѧ] *μάχεσθαι*, п. имъ Usp. 15b 35. - 33: халдѣѡмъ] -дѣемъ Usp. 15b 35, *Χαλδαίους*. - наплъти] lies наплънити rell., *πληρῶσαι*. - 34: ꙗкѡ҇] lies ꙗже, *οὕς*. - 36: злѡвьхъ] -вахъ Usp. 15b 39, Genn.^{c}, *τῶν πονηριῶν*. - 37: на нѧ] *ἐπ' αὐτούς* A (Var. *αὐτῇ*). - 38: исцѣленїемъ] lies -ние, *ἴαμα*. - Vor изврачюю] > *καί* SA (> Var.). - 40: ѧ] *αὐτούς* S^{c}A (Var. -*τήν* S, > *αὐτούς*). - 42: иїєр҇лимле] їєр҇лиме Usp. 15b 43, lies иєр҇лимле Car., *Ιερουσαλημ* S^{c} (Var. *Ισραηλ*). - 43: ꙗкѡ и] *καθὼς καί* BS (Var. *ὡς* A, *καθώς*).

44c

2: и^{2}] *καί*, > Genn. - 5: творю … творю] *ποιῶ… ποιῶ* A (Var. -*ήσω* … -*ήσω*). - 8: ѹслышѧтсѧ] *ἀκουσθήσεται* (Var. *ἀκούσετε* S*). - 10: поѹстъ] lies поѹсто (sc. мѣсто), *ἔρημος* (sc. *τόπος*). - 11: їєросѡлима] їєроѹсалима Sof., ієр҇лма Car., Genn., *Ιερουσαλημ*. - 19: пѡхваленїѧ] *αἰνέσεως* A (> Var.). -

22: г҃леть] *εἶπεν*. - 24: Nach скѡта > *καί* (so B). - 25: ѡбитѣлниць] *καταλύματα*. - 27: паствы] *πρόβατα* (Var. *προβάτων* A). - градѣ] lies градѣхъ Usp. 15c 23, *πόλεσιν*. - горныѧ] -нѧ҇ Usp. 15c 23, *τῆς ὀρεινῆς*. - ї] *καί*, > Genn. - 28: пѡльскыхъ] *τῆς Σεφηλα*. - 29: венїаминѣ] für -ни rell., *Βενιαμιν*. - 32: Nach ѡвца > в рꙋцѣ rell., *ἐπὶ χεῖρα*. - 34: вавилѡнѧньскъ] -лоньскъ Usp. 15c 29, *Βαβυλῶνος*. - 36: въєва҇хꙋ] für воеваахоѹ Car., Genn., Usp. 15c 30, *ἐπολέμουν*. - 40: преданїемъ] -даа- rell., *παραδόσει*. - 42: пѡж҆же, ть] lies пѡж҆жеть rell. (пож҇ьже҇ Usp. 15c 35), *καύσει*. - 43: ѡгнемъ] -ньмъ Sof., Genn., *ἐν πυρί*. - 44: ѧтиимъ] lies -тиемь Usp. 15c 37, *συλλήμψει*.

44d

1: ѹста твоѧ съ ѹсты его] *τὸ στόμα αὐτοῦ μετὰ τοῦ στόματός σου* (Var. > BS). - 2: г҃лють] lies съг҃лють rell., *λαλήσει*. - 4: ц҃рю] *βασιλεῦ*. ц҃рь Car. - 5: въ миръ] *ἐν εἰρήνῃ*. - 8: ѡ г҃и] *ὦ κύριε* B^{marg}A (> Var.). - и^{2}] *καί* nur in abweichender Lesart. - лютѣ г҃и] *οὐαί κύριε* L (Var. *ἕως ᾄδου* A, lies *ὦ αδων* Grabe). - 9: и^{1}] > gr. - въсплачютсѧ] *κλαύσονται* A (Var. *κόψονται*). - и^{2}] > gr., > Usp. 15c 45. - Nach слово > *ἐγώ* (so A). - 12: Nach вавилон҆ска > *ἐπολέμει*. - 13: раз҆сыпаныѧ] *τὰς καταλε-λ<ε>ιμμένας* A (> Var.). Danach > *ἐπί*. - 14: лахис҆] *Λαχις*, лахизъ Usp. 15d 4. - Nach и > *ἐπί*. - та] so zu lesen statt > Usp. 15d 5, *αὗται*. - 16: бывшее] so zu lesen statt -ше Usp. 15d 6, *ὁ γενόμενος*. - 18: и въ їєр҇лимѣ] lies иже въ ї. Usp. 15d 8 eher als въ і. Genn., *τὸν ἐν Ιερουσαλημ*. - 20: Nach и > *ἕκαστον* (so S*). - 21: не] *μή*, не не Usp. 15d 12. - 22: иїзлѧ] *ἐξ Ισραηλ* A (Var. *ἐξ Ιουδα*). - ѡбратиша всѧ (ѡбь|ратиша҇сѧ Sof.)] lies ѡбратишасѧ вьсѧ Usp. 15d 13, *ἐπεστράφησαν πάντες* (durch сѧ ∩ -сѧ). - 23: и^{2}] > gr. - 24: въ завѣтъ] *εἰς τὴν διαθήκην* A (Var. *ἐν τῇ διαθήκῃ*). - 26: дашѧ] + ѧ rell., *αὐτούς*. - 29: завѣтъ] *διαθήκην*, > Usp. 15d 36. - 30: въ д҃нь во нь҇] *ἐν τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ*, въ нь҇ д҃нь Usp. 15d 37. - 31: рабѡтнаго] lies -на rell., *δουλείας*. - 32: ꙗкѡ] *ὅταν*. - скончѧетъ] lies сѧ с. Usp. 15d 38, Genn., *πληρωθῇ*. - 33: да пꙋсти] lies да поѹстиши rell., *ἐξαποστελεῖς* (Var. *ἀπο*- A). - жидовина] *Εβραιον*. - 37: ѡбратишѧ҇] -тишѧсѧсѧ (-сѧ durchgestrichen) Sof., *ἐπέστρεψαν* (Var. *ἔστρεψαν* A). - 38: правдѧ] *τὸ εὐθές*. - 40: ближнюоѹмꙋ] -немꙋ Usp. 16a 2, *τῷ πλησίον* A (Var. *τὸν πλησίον*). - 41: скѡнча҇ завѣтъ] *συνετέλεσαν διαθήκην*. - 42: иде҇] идѣ҇ Genn., *οὗ*. - 43: скверністе] ѡскв- Usp. 16a 5, Genn., *ἐβεβηλώσατε*. - завѣтъ] *τὴν διαθήκην* A (Var. *τὸ ὄνομα*).

45a

2: покористе ѧ (ѧ > Usp. 16a 9)] > gr. - 3: ꙗкѡ҇ быти] *τοῦ εἶναι* A (> Var.). - 6: пѡзвати] *τοῦ καλέσαι*, пѡказовати Usp. 16a 11. - 7: братꙋ своемоѹ] *τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ* AS^{c} (> Var.). - и кож҇о къ ближнемꙋ (-нꙋмꙋ Genn., -ꙋ- aus є verbessert) своемоѹ] *καὶ ἕκαστον πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ* AS^{c} (*καί* > Var.). > Usp. 16a 13. - 13: Nach мои > *τοὺς μὴ στήσαντας τὴν διαθήκην μου* (so S*A, durch *διαθήκην μου* ∩ *διαθήκην μου*). - твориша] створиша Usp. 16a 17, Genn., *ἐποίησαν*. - 15: дѣлатїє емоѹ] lies дѣлати емоѹ Usp. 16a 19, *ἐργάζεσθαι αὐτῷ*. - кнѧземъ … люди] *τοὺς ἄρχοντας Ιουδα καὶ τοὺς δυνάστας καὶ τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸν λαόν* (sc. *ἐργάζεσθαι*). - 17: троѹпїѧ] lies троѹпи] *τὰ θνησιμαῖα*. - 18: й҇] *αὐτῶν*, > Usp. 16a 21. - 19: Nach земльный҇ > *καί*. - 22: ѿбѣгнꙋщеи] *οἱ ἀποτρέχοντες* A (Var. *τοῖς ἀποτρέχουσιν*). - 23: съчинѧю] *συντάσσω*. -нюю Usp. 16a 26. - ѡбращоѹ] *ἐπιστρέφω*, ѿбращꙋ Usp. 16a 27. - 24: ѿ землѧ сеѧ] *εἰς τὴν γῆν ταύτην*. - 25: пѡжегоѹть] > *αὐτήν*. - 26: Nach їюдины > *καί* (so A). - 29: с҃на їѡсїина] *υἱοῦ Ιωσιου* A (> Var.). - 30: рахави҇] *Αρχαβ(ε)ιν* (Var. *Αλχαβιν* A). - 31: и възови ѧ] *καὶ κάλεσον αὐτούς* A (> Var.). - ведї] *ἄξεις* (Var. *ἐξάξεις* A). - 33: иезенїю] *Ιεζονιαν* Q (Var. *Ιεχονιαν* BSA). - їеремїина] *Ιερεμιου* A (Var. *Ιερεμιν*). - 35: рахавинъ] *Αρχαβ(ε)ιν* (Var. *Χαραβειν* A). - 37: храмъ имѣнїа] *παστοφόριον*. - с҃новъ] *υἱῶν*, с҃нъ Usp. 16b 16. - 42: пре҇ ними] *κατὰ πρόσωπον αὐτῶν*. - 43: пїѧте] пїи҇ Usp. 16b 21, *πίετε*. Danach > *οἶνον*. - не пїє҇] *οὐ πίομεν* A (Var. *οὐ μὴ πίωμεν*). - 44: рахавль] *Ρηχαβ* (Var. > S*).

45b

1: пїѧте] пїите Usp. 16b 24, *πίητε*. - 2: храминъ] *οἰκίας* A (Var. -*ίαν*). - 5: коѹщахъ] *σκηναῖς*, -ще҇ Usp. 16b 27. - да живете] *οἰκήσετε* (Var. *κατοικήσετε* BS), да живе Genn. - 6: живота] *τῆς ζωῆς* A (> Var.). - вашего] in Genn. в aus н verbessert, *ὑμῶν*. - 8: Nach вьі҇ > *ἐπ' αὐτῆς*. - слѡвесе] *τῆς φωνῆς*. - 10: живота] *τῆς ζωῆς* A (> Var.). - 12: Nach нашѧ > *καί* (so A). - 13: съгра҇жати] *οἰκοδομεῖν* (Var. *οἰκεῖν* A*), -ж҇иши Usp. 16b 33. - Nach тамо > *καί*. - 14: сѣмене] -ни Usp. 16b 35, *σπέρμα*. - 17: всемоѹ елико] *πάντα, ὅσα* (Var. *ἅ* BS). - 20: вшедше да внидемъ] *ἀναβάντες εἰσελεύσομεν* (Var. *ἀ. εἰσέλθωμεν* L, *εἰσελθεῖν καὶ εἰσήλθομεν* B, *εἰσέλθατε καὶ εἰσέλθωμεν* S). - 21: Nach лица > *τῆς δυνάμεως*, daher халдѣ҇ска für халдѣискы, *τῶν Χαλδαίων*. - 22: егѵ҇пет҆скы] *Ἀσσυρίων*. - вселихомсѧ] *ᾠκοῦμεν* (Var. *οἰκ*- S, *ᾠκήσομεν* A, *ᾠκήσαμεν*), весе- Genn. - 26: въ] *ἐν* A (> Var.). - нѣ ли] *οὐ μή*. - въприѧти] въспрїѧтїи Usp. 16c 5, *λάβητε*. - 27: пѡслошати (-слѡ- Sof.)] lies послоѹшати Usp. 16c 5, Genn., *τοῦ ἀκούειν*. - 29: рахавлѧ] *Ρηχαβ*. - 32: изаоѹтра] *ὄρθρου*, и. и вечеръ Usp. 16c 10. - Danach > *καὶ ἐλάλησα* (so A). - мене] > gr. - 35: ѹнꙑша] lies ѹньша rell., *βελτίων*. - 36: сътворите] -тє Sof. (є aus и verbessert), *ποιήσατε*. - 38: бѡгать имъ] *δουλεύειν αὐτοῖς*, богатымъ Usp. 16c 15, Genn. -

40: оущїю] *τὰ ὦτα,* оушїю Usp. 16c 17. - 43: рихавлѧ] *Ρηχαβ,* рахавнѧ Usp. 16c 19.- 44: мои] *μοῦ* A (Var. *οὗτος*).

45c

1: всѧ] > gr. - 3: сице] *οὕτως,* > Usp. 16c 24. - еламаже] *ἐπειδή.* елма Usp. 16c 24. - 4: Nach їѡнадавли > *υἱοῦ Ρηχαβ.* - 5: ѡ҃ца своего] *τοῦ πατρὸς αὐτῶν,* своего ѡ҃ца Usp. 16c 26. - творити] *ποιεῖν,* -те Usp. 16c 26. - 6: елико] *ὅσα* A (Var. *καθότι*). - 8: рахавлѧ] *Ρηχαβ.* - 10: Am linken Rand der Spalte гл҃. | л҃ѕ nachgetragen. - бысть] *ἐγενήθη* O (> Var.). - 12: їеремїи] *μέ.* - 15: съгл҃ахъ] *ἐλάλησα* BS (Var. *ἐχρημάτισα*). - и҃ілѧ] *Ισραηλ* A (Var. *Ιερουσαλημ*). - 17: Nach д҃нїи > їѡсїѧ Usp. 16c 44, *Ιωσια.* - 18: Nach їюдина > *καί.* - негли] lies негли Usp. 16c 45, Genn., *ἴσως.* - 19: оуслышать] *ἀκούσονται* A (Var. *-σεται*). Danach > *ὁ οἶκος Ιουδα* (Var. *ὁ > A*). - 20: сѧ ѡбратить (с. -тѧ Usp. 16d 2)] lies сѧ обратѧть Sof., Car., Genn., *ἀποστρέψωσιν* (Var. *-στράφωσιν*). - 24: нирина] lies нир- Usp. 16d 5, *Νηριου.* - 25: варȣхъ] *Βαρουχ* A (> Var.). - 26: съгл҃а] *ἐλάλησεν* BS (Var. *ἐχρημάτισεν*). - 29: мѧ стрѣгоуть] мене с. Usp. 16d 8, *ἐγὼ φυλάσσομαι.* - и не могоу] *καὶ οὐ δύναμαι* A (Var. *οὐ μὴ δύνωμαι*). - 30: г҃нь] + нъ rell. - вниди ты] > gr. - 33: домȣ їюдиноу] домȣ > Genn., *Ιουδα.* - 34: градъ] *πόλεως.* - 35: имъ] *αὐτοῖς.* ихъ Usp. 16d 14. - милотъ] lies милость rell., *ἔλεος.* - 39: своѧ] lies сїѧ rell., *τοῦτον* (sc. *λαόν*). - 40: всемоу елико] *πάντα, ἅ.* - 43: пѧтое] є҃, е Usp. 16d 20, *πέμπτῳ* A (Var. *ὀγδόῳ*).

45d

1: вси] so zu lesen statt всю Sof., *πᾶς* (sc. *λαός*). - 6: дворѣ] *τῇ αὐλῇ,* д. г҃ни Usp. 16d 27, Genn. - 7: новаго] *τῆς καινῆς* (sc. *πύλης*). - 9: михань] *Μιχαιας.* - 12: всѝ кнѧзи] кнѧѕи вси Usp. 16d 32, *πάντες οἱ ἄρχοντες.* - 13: сѣдахȣ] lies -дѣахоу Sof., Car., Genn., -дѧхȣ Usp. 16d 32, *ἐκάθηντο.* - 14: семелїевъ] *Σελεμιου* (Var. *Σεδεκιου* S, *Σαμαιου* L). - нафанъ] *Ναθαν* A (Var. *Ιωναθαν* BS, *Ελναθαν* Q[marg]). - 15: ховворовъ] ховорровъ Sof., Car., Genn., ахаворровъ Usp. 16d 34, *Ακχοβωρ* (Var. *Αχοβωρ* A). - гамарїас'] *Γαμαριας,* ха- Usp. 16d 34. - 18: михань] *Μιχαιας.* - 20: къ варȣхѫ] *πρὸς Βαρουχ,* варȣха Usp. 16d 39. - 21: нирїинȣ] *Νηριου,* ваирїинȣ Usp. 16d 39. - июдѣина] *τὸν Ιουδιν* (Var. *τ. Ιουδι* A). - нафанїина] *Ναθανιου.* - 22: селемїина] *Σελεμιου* (Var. *Σαλαμιου* A),-лин- Usp. 16d 40. - хȣсїина] *Χουσι.* - 23: гл҃юща] lies -ще rell., *λέγοντες.* - книгы] *τὸ βιβλίον* (Var. *τὸ χάρτιον* BS). - Nach почитаеши > *ἐν αὐτῷ* (sc. *τῷ βιβλίῳ*). - 24: роукȣ своею] *τὴν χεῖρά σου.* - 25: с҃нъ нирїинъ] *υἱὸς Νηριου* A (> Var.). - 26: книгы] *τὸ βιβλίον* A (Var. *τὸ χάρτιον* BS). - ꙗ҃] *ἐν ᾧ.* Danach > *σύ* (so A). - в роукȣ своею] *ἐν χειρὶ αὐτοῦ* A (Var. *ἐ. τῇ χ. αὐ.,* > *ἐν χειρὶ αὐτοῦ* BS). - 29: слышашѧ] + всѧ rell., *πάντας.* - 31: ближнюоумȣ] -немȣ Usp. 17a 3, *τὸν πλησίον.* - 32: възрѣстѧще] lies възвѣстѧще Usp. 17a 3, Genn., *ἀναγγέλλοντες.* - 36: їеремїинъ] *Ιερεμιου* (Var. *αὐτοῦ* BS, > *Ιερεμιου* A). - Nach ми > *Ιερεμιας.* - 37: и … си: irrtümlich wiederholt, > rell. - 41: азъ҃] *κἀγώ* A (Var. *καί*). - 42: кнѧѕи] *οἱ ἄρχοντες* A (> Var.). - ше҃] *βάδισον.* - 45: книгы҃] *βιβλίον* (Var. *χάρτιον* BS).

46a

3: июдѣина] *τὸν Ιουδιν* (Var. *-ειν* A). - взѧти къ|нигы (в. кн- rell.)] so zu lesen statt възѧтие ни|гы Genn., *λαβεῖν τὸ χάρτιον.* - 5: їюдинъ] *Ιουδιν* (Var. *-ειν* A), -дѣинъ Usp. 17a 16, -деинъ Genn. - 7: же] ≠ *καί,* > Usp. 17a 18. - 8: зимнїимъ] -немъ Usp. 17a 19, *χειμερινῷ.* - 10: їюдѣинȣ] *Ιουδιν* (Var. *Ιωδειν* A). - третїи … четвертыи] *τρεῖς σελίδας καὶ τέσσαρας.* - 11: ю] lies ѧ Usp. 17a 21, *αὐτάς* (sc. *σελίδας,* Var. *αὐτά* S*A). - 13: огненое ѡгнище] *τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας.* - 14: огньнѣмъ ѡгнищи] -номъ ѡ. Usp. 17a 24, *τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ τῆς ἐσχάρας.* - 15: растерзашѧ] *διέρρηξαν.*- 16: вси] > gr. (*omnes*). - 17: слышавше. и] lies -шеи Car, Usp. 17a 26, *ἀκούσαντες* A (Var. *οἱ ἀκούοντες*). - 18: елнадъ҃] lies -тъ же, *καὶ Ελναθαν* (Var. *Ναθαν* A). - далеас'] *Δαλαιας* L (Var. *Γοδολιας*). - 19: гѡдолїас] an dieser Stelle > gr. - 20: съжещи] -щь Usp. 17a 29, *κατακαῦσαι.* - и не послоуша и҃] > gr., (*et non audivit eos*). Danach > *καὶ ἐνετείλατο ὁ βασιλεὺς τῷ Ιερεμεηλ* (*-ιηλ* A, *-ιαηλ* S) *υἱῷ τοῦ βασιλέως καὶ τῷ Σαραια υἱῷ Εσριηλ* (*-σζ-* A, *-ζ-*) *συλλαβεῖν τὸν Βαρουχ καὶ τὸν Ιερεμιαν· καὶ κατεκρύβησαν.* - 22: пѡтȣ҃ ꙗкѡ съж'же] п. ꙗ. съжьже Usp. 17a 43, *μετὰ τὸ κατακαῦσαι* (Var. *καῦσαι* S*A). - 23: и] > gr. - 26: иже] *οὕς* (sc. *λόγους*). - 27: къ їѡакимови] къ -вѣ Usp. 17b 3, > gr. (*ad Ioachim*). - 28: съж'же] съжьже Usp. 17b 4, *κατέκαυσας.* - 29: книгы сїѧ] сїѧ книгы Usp. 17b 4, *τὸ βιβλίον τοῦτο* A (Var. *τ. χάρτιον τ.*). - в нѧ] *ἐπ' αὐτό* SQ (Var. *ἐπ' αὐτῷ*).- 30: вавилѡнѧнскъ] -лоньскъ Usp. 17b 6, *Βαβυλῶνος.* - 32: пѡтреть … ч҃лкы и скѡты] *ἐκτρίψει ἀπ' αὐτῆς ἄνθρωπον καὶ κτῆνη* A (Var. *ἐκλείψει ἀ. αὐ. ἄνθρωπος κ. κ.*). - нѧ] lies неѧ rell., *ἀπ' αὐτῆς.* - 34: сѣдѧющааго] lies -дѧщааго Genn. (-щаго Usp. 17b 10), *καθήμενος.* - 36: тѣло] *τὸ θνησιμαῖον.* - д҃ньнѣемъ] -невнемъ Usp. 17b 12, *τῆς ἡμέρας.* - 42: взѧ] *ἔλαβεν,* взѧ҃ Usp. 17b 17. - 43: въписа] *ἔγραψεν,* всѧ Usp. 17b 18. - 45: съж'же] съжьже Usp. 17b 19, *κατέκαυσεν.*

46b

2: множдишѧ] -жѣиш- Sof., Car., Genn., *πλείονες.* - 3: ї] *καί,* > Usp. 17b 21. - 4: їехѡнїа … с҃на] *Ιεχονιου υἱοῦ* A (> Var.). - 5: навхѡ҃носоръ] ав- Genn., нав- Usp. 17b 23, *Ναβουχοδονοσορ.* - ц҃рь вавилѡньскъ] *βασιλέως* (?) *Βαβυλῶνος* A (lies *-λεὺς* B., > Var.). - 6: їюдѣ] -деи Usp. 17b 24, *τοῦ Ιουδα.* - 7: пѡслоушаю҃] lies -ша тъ, *ἤκουσεν αὐτός* (Var. *-σαν αὐ.* BA). - 8: ꙗкѡ҃] lies ꙗже, *οὕς.*- 9-16: се … мнить (= 17b 27-33) und anschließendes тѡго дѣлѧ … истинѣ (= 17b 33-38, > Genn.) aus dem Kommentar. - 12: и] *καί,* > Usp. 17b 30. - 13: мнѡжѣе] -жае Usp. 17b 30. - 15: рѡгозомъ] -зъмь Genn. - 16: мнить] in Sof., Car. mit Verweiszeichen versehen, von erster Hand in Sof. über der Spalte, in Car. am linken Rand der Spalte, in Genn. am rechten Rand der Seite ска҃, nachgetragen. - 18: їѡакимѡви] -вѣ Usp. 17b 35. - 19: съвы же҃] lies съвыстъ же сѧ Usp. 17b 35. - възвращенїи] + во Sof., Car., Usp. 17b 36. - 21: ꙗ҃] иже Sof., Car., Usp. 17b 38. - 23: иѡахасса] *Ιωαχας* S[c], *-χαζ* A (Var. *-χαχ* S*, *-χαλ*). - селмїина] *Σελεμιου* (Var. *Σεδεκιου* S). - 24: масею] -сеѧ Usp. 17b 40, *Μασαιου* A (Var. *Μαασαιου*). - 25: моли] ≠ *πρόσευξαι.* Danach > *δή.* - 29: слышавше] *ἤκουσαν … καί* (*audientes*). - вавилонѧне] *Χαλδαῖοι.* - 32: рци] *ἐρεῖς.* - пȣстившюмоу] -шемȣ Usp. 17c 10, *τὸν ἀποστείλαντα.* - 33: оу менѧ] оу мене Usp. 17c 11, Genn., *μέ.* - 34: вамъ] *ὑμῖν* (Var. *ἡμῖν* A), > Usp. 17c 12. - 36: Nach възвратѧтсѧ > *αὐτοί* (so A). - 39: прельщаите] *ὑπολάβετε,* -лищ- Genn. - 41: ꙗкѡ] *ὅτι,* ꙗ Usp. 17c 18.- 45: въставше] *ἀναστήσονται καί* (Var. *-σουσιν κ.* S*).

46c

1: ꙗко] *ὅτε.* - 3: изиде] so zu lesen statt и и. Usp. 17c 37, *ἐξῆλθεν.* - 4: быти] *ἀγοράσαι.* - 5: въ вратѣ҃ венїаминѣ҃] für въ в. -нихъ rell., *ἐν πύλῃ Βενιαμιν,* s. Rahlfs 784 zu V. 12-13. - 6: Nach бысть > *αὐτός.* - въ срѣдѣ людїи] - *ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ,* s. Rahlfs 784 zu V. 12-13. - 7: їарȣнас] -насъ Usp. 17c 41, Genn., *Σαρουιας* (Var. *Σαρουια* B). - 8: ѧ] ꙗтъ Usp. 17c 43, *συνέλαβον.* - 10: ни] > gr. - халдѣѡмъ] -дѣемъ Usp. 17c 44, *τοὺς Χαλδαίους.* - 11: пѡслоушашѧ] lies -ша Usp. 17c 45, *ἤκουσεν* (Var. *εἰσήκουσεν* BS), trotz *ἤκουσαν* S*. - 12: и. арȣи] lies иарȣи, *Σαρουιας* (Var. *Σαρουια* B). - приведе] *εἰσήγαγεν,* -ди Usp. 17d 1. - 14: и[2]] его Usp. 17d 2, *αὐτόν.* - 16: Nach сътворишѧ > *εἰς.* - 18: равныи] lies ровъныи rell., *τοῦ λάκκου.* - 20: Nach отаи > *εἰπεῖν* (so SA). - 21: емоу] *αὐτῷ* A (> Var.). - 23: ц҃рю] къ ц҃рю Usp. 17d 9, *τῷ βασιλεῖ.* - прѣобидих] für -дѣхъ, *ἠδίκησα.* - 28: и] > gr. - ꙗкѡ] + не Usp. 17d 14, *οὐ μή.* - 30: твоѧ] lies моѧ, *μοῦ.* - 31: моимъ] и҃ъ Usp. 17d 16, *σοῦ.* Danach > *καί.* - 32: Nach книгчїѧ > *καὶ οὐ μὴ ἀποθάνω ἐκεῖ.* - 35: на д҃нь] *τῆς ἡμέρας.* - 36: иже] ≠ *οὗ.* - работають] *πέσσουσιν.* - 37: и] *καί,* > Usp. 17d 22. - сѣдъ] lies сѣдѣ Usp. 17d 22, Genn., *ἐκάθισεν.* - 39: саѳѡте] *Σαφατιας* (Var. *-νιας* BSA). - атань] lies натань, *Ναθαν* BSA (Var. *Μα<τ>θαν*). - 40: наасхѡровъ] *Πασχωρ.* - 42: їеремиа гл҃а] *Ιερεμιας ἐλάλει* B (Var. *ἐ.* [*ἐλάλησεν* A] I. ~). - 44: Vor исходѧи > *καί.*

46d

2: г҃ь] *κύριος,* > Usp. 17d 30. - прѣданїе҃] *παραδιδομένη.* - 4: халдѣиска] *Βαβυλῶνος.* - възметь] in Sof. nach въ- irrtümlich прѣдастьсѧ градъ сьи wiederholt und gestrichen. - 5: Nach оумреть > *δή* (so A).- 9: словесе҃] *τοὺς λόγους,* словеси Usp. 18a 7. - 10: Nach люде҃ >*τούτῳ* (sc. *λαῷ,* so A). - 11: но] *ἀλλ' ἤ.*- 12: можааше] -жааше Usp. 18a 10, *ἠδύνατο.* - 13: имъ] + ровъ Usp. 18a 10, > gr. - 14: мелхїинъ] *Μελχιου.* - с҃на] *υἱοῦ,* с҃нъ Usp. 18a 11. - иже] ꙗже Usp. 18a 12, *ὅς* (sc. *ὁ λάκκος*). - 15: въвѣсиша … оужи] *ἐχάλασαν.* - и[2]] его Usp. 18a 13, *αὐτόν.* - 17: но] *ἀλλ' ἤ.* - въ рѡвѣ] *ἐν τῷ βορβόρῳ.* - 18: їеремїа] > gr. (*Hieremias*); + о їеремїи Usp. 18a 15 (> gr.) - 19: бѣаше] > gr. - 20: дворѣ] *οἰκίᾳ.* - 22: венїаминѣ҃] für -нихъ Genn. (велїаминѝ Sof., Car.), *Βενιαμιν.* - 23: ꙗко оубити пѡвелѣ] *ἃ ἐποίησας τοῦ ἀποκτεῖναι.* - 25: хлѣба] *ἄρτοι.* - 26: къ семоу] > gr. - авдемелехѧ] für -хѫ, lies -хоу rell., *τῷ Αβδεμελεχ.* - 27: с собою] *εἰς τὰς χεῖράς σου* (Var. *εἰς τὴν χεῖρά σου* A).- 28: моужъ] -жїи Usp. 18a 36, *ἀνθρώπους.* - извлѣци] -цѣ Usp. 18a 36, lies извлѣци и Genn., in Sof. -цї и aus -щи verbessert, Car. изъвлѣцѣ и, *ἀνάγαγε αὐτόν.* - 28: из рова] издрова Genn., *ἐκ τοῦ λάκκου.*- 30: прїде] *εἰσῆλθεν,* -дошѧ Usp. 18a 38. - 32: порть] lies порты Car., Genn., Usp. 18a 39, *ῥάκη.* - 33: к немоу] > gr. - 34: пѡложисѧ] lies положи си(ꙗ), *ταῦτα θές.* - оужи] + и сътвори їеремїа тако и Usp. 18a 42, Genn., *καὶ ἐποίησεν ὁ Ιερεμιας οὕτως καί.* - 35: и изѧшѧ и] so zu lesen statt и и взѧшѧ Usp. 18a 43, *καὶ ἀνήγαγον.* - 37: и[1]] *καί,* > Usp. 18a 44. - 38: асаласїилъ] *ασαληιλ* S, *σαλαθιηλ* A (Var. *ασελεισηλ* B, *ασσελισι* L, *ασελισι* Rahlfs). - 39: царь] ц҃рь Car., Genn., Usp. 18b 1, *ὁ βασιλεύς.*- 40: единого] > gr. - не] *μή* (Var. *δὴ μή* S*, *μὴ δή* BC). - 41: и] *καί,* > Usp. 18b 2. - 42: аще] so zu lesen statt а. не Genn., *ἐάν.*- то] so zu lesen statt то и Genn., > gr. - 44: пѡслоушаеши] so zu lesen statt послȣеши Genn., *ἀκούσῃς.* - 45: ц҃рь] so zu lesen statt > Usp. 18b 6, *ὁ βασιλεύς.* - жи҃] *ζῇ.*

47a

1: Nach аще > *ἀποκτενῶ σε καὶ εἰ* (durch *εἰ* ∩ *εἰ* oder аще ∩ аще). - 2: Nach ре҃ > *αὐτῷ.* - 4: вѡевода҃] so zu lesen statt еводамъ Genn., *ἡγεμόνας.* - Nach вавилоньска > *καί* (so B). - 6: ѡгнемъ]

-ньмь Genn., ἐν πυρί. - 7: аще ли] καὶ ἐάν. - 10: ѡгнемъ] -ньмъ Sof., Genn., ἐν πυρί. - 12: бѣжавшїи҃] lies -шиихъ rell., τῶν πεφευγότων. - Nach халдѣѧ > μὴ δώσειν με εἰς χεῖρας αὐτῶν. - 13: клѧли ... сѧ соуть] καταμωκήσονται. - и²] so zu lesen statt > Usp. 18b 24, καί. - 14: ли] im Gr. kein Fragesatz. - 15: оубо] καί S (> Var.). - 17: ї] so zu lesen statt > Usp. 18b 27, καί. - 18: Vor слово > οὗτος. - 21: къ] so zu lesen statt с Genn. (von späterer Hand zu к verbessert), πρός. - 23: прѣмѡгоша тѧ] so zu lesen statt -моша тѧ Genn., δυνήσονταί σοι. - 24: възмогꙋть] καταλύσουσιν. - прѣлщенїемъ] ἐν ὀλισθήμασιν. - 25: ноѕѣ] -зи Usp. 18b 34, πόδας. - свои] твои Usp. 18b 34, σοῦ. - ѿвратити] ἀπέστρεψαν (Var. ἀπότρεψον S*, ἀπέστρεψα S[c]). - 27: халдѣѡмъ] -дѣемъ Usp. 18b 36, τοὺς Χαλδαίους. - 28: оуцѣлѣши] lies -ѣеши Usp. 18b 37, Genn., σωθῇς. - 29: пож'жетсѧ] so zu lesen statt поу- Sof., κατακαυθήσεται. - 30: ре҃] so zu lesen statt ре Genn., εἶπεν. - 31: Nach слѡвесъ > ἐκ. - 33: Nach прїдꙋть + к тебѣ Usp. 18b 42, Genn., πρὸς σέ. - 35: и] > gr. - 38: цр҃евѡ҃] -вы҃ Usp. 18c 1, τοῦ βασιλέως.

47b

1: взѧша їерлма] συνελήμφθη Ιερουσαλημ. - 2: Am rechten Rand der Spalte гла҃. ло҃ nachgetragen. - десѧтое] ἐνάτῳ. - 5: їерлима] -мъ Usp. 18c 24, Ιερουσαλημ (Akk.). - 8: десѧтъи] ἐνάτῃ. - 9: внидѡшѧ] + вси вѡеводы цр҃ѧ вавилоньска и сѣдошѧ Usp. 18c 27, πάντες οἱ ἡγεμόνες βασιλέως Βαβυλῶνος καὶ ἐκάθισαν (durch -доша ∩ -доша). - 10: нирген'. сарасар'] Νηργελσαρασαρ L (Var. Νηργελσασασαρ A, Μαργαν<ν>ασαρ BS, Ναργαλασαρ Rahlfs). Danach > καί. Nach сарасар' Verweiszeichen, über der Spalte самагадъ. и навꙋхасар' nachgetragen (rell. im Text), καὶ Σαμαγωθ καὶ Ναβουσαχαρ (Var. καί[1] > S, Εισσαμαγαθ A). - 11: нагаргас'. насеръ] so zu lesen statt н. и н. Usp. 18c 31, Ναγαργασνασερ (Var. -σαρ S). - равамагъ] so zu lesen statt ро- Usp. 18c 31, Ραβαμαγ (Var. -μαθ B, Ραματ S*, Ραμαβακ A). - 12: прочаа] οἱ κατάλοιποι. - 14: къ] πρός, > Usp. 18c 34. - 15: саѳанѧ] Σαφαν, на- Usp. 18c 35. - 17: и] καί, К Usp. 18c 36. - 19: мириꙋ] lies мѵрино Usp. 18c 38, Genn., τὸν Αἰθίοπα. - гъ] ὁ κύριος, бъ Usp. 18c 39. - 27: глва. м҃.] > Usp. 18d 1. - 28: бывшее] ὁ γενόμενος, -ше Usp. 18d 10. - 29: Nach пꙋщенїи > αὐτόν. - навꙋзарданѣ] für -ни, Ναβουζαρδαν. - 30: рама] Ραμα A (Var. Δαμαν). - поуть] ≠ χειροπέδαις. - 31: ведѡмъ] τῶν ἡγεμόνων (Var. ἀπαγομένων A, ἀγομένων Q, sc. ἀποικίας.- 33: сълглалъ е҃] ἐλάλησεν, с. и Usp. 18d 15. - 36: слѡвесъ] τῆς φωνῆς.- 40: Nach иди > καί.- 41: гѡдолїю] Γοδολιαν, дѡлїю Usp. 18d 21. - 42: сѡфанѧ] соѳанѧ Sof., Car., Genn., lies са- Usp. 18d 22, Σαφαν. - 4ε3: на] lies въ rell., ἐν. - 44: и ... їюдинѣ] καὶ οἴκησον μετ' αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ ἐν γῇ Ιουδα, > Usp. 18d 23.

47c

2: и¹] καί A (> Var.). - архимагерсь] -геръ Usp. 18d 25, ἀρχιμάγειρος. - 3: пищꙋ] δῶρα. - и²] + и rell., καί. - 6: Nach слышашѧ] + всѧ Usp. 18d 28, πάντες. - 7: силы] ἡ δύναμις (Var. ἄνδρες BS). - 8: Nach вавилѡньскъ > τὸν Γοδολιαν. - 9: ꙗко] καί. - предастъ] παρεκατέθετο (Var. -θεντο BAS[c]). Danach > αὐτῷ. - Nach жены > αὐτῶν. - 10: Vor вавилонъ > въ Usp. 18d 31, εἰς. - прїидошѧ] ἦλθεν.- 12: нафанїинъ] Ναθανιου. Danach > καί. - иѡнанъ] Ιωναν B (Var. Ιωαναν). - кариѡвъ] Καρηε. - 13: танаеметвꙋ҃] lies -товъ Usp. 18d 34, Θαναεμεθ (Var. Ναθαναεμεθ S). - 14: Nach и¹ > καὶ υἱοὶ Ωφε τοῦ Νετωφατι καὶ Ιεζονιας υἱός (Var. Ιωφε B, Ωφετ A, Ιωφετ). - махатїнь] маахатинь Usp. 18d 35, lies маахатиинь Genn., τοῦ Μααχαθι Q (Var. τοῦ Μοχατι). - 16: халдѣскъ] lies -дѣискъ rell., τῶν Χαλδαίων. - 17: нъ] > gr. - 19: Nach сѣжꙋ > ἐνάντιον ὑμῶν. - 23: в] εἰς > Genn. - 26: снѡвѣхъ] снѣхъ Usp. 19a 1, υἱοῖς. - 27: и²] καί, > Usp. 19a 1. - 34: и²] καί, > Usp. 19a 8. - їѡньнъ] -ненъ Usp. 19a 8, gr. Ιωαναν. - 35: кариевъ] -риѡвъ Usp. 19a 8, Καρηε. - 36: прїдѡша] + къ годѡлїи rell., πρὸς Γοδολιαν. - 37: оувѣды] γνώσει. - 38: велика] lies велиса rell., Βελισα. - Nach црь > υἱῶν. - поустилъ] ἀπέστειλεν. - 41: їѡаннъ] lies їѡананъ rell., Ιωαναν (Var. Αννᾳν S). - 44: пѡразѧть] πατάξῃ.

47d

1: пѡгыбнеть ѡстатъкъ] ἀπολοῦνται οἱ κατάλοιποι. - 2: їѡаннꙋ] -ньнꙋ Genn., lies їѡанано Usp. 19a 20, Ιωαναν (Var. -νν- S). - 4: лъжоуть. и] lies лъжоу ты Usp. 19a 21, ψευδῆ σύ. - 5: глава. ма.] > Usp. 19a 22. - 7: елеасанѧ] Ελεασα Q (Var. Ελασα BA, Ελεσα S, Ελισαμα L). - 8: црѧ] so zu lesen statt царѧ Genn., τοῦ βασιλέως. - и] + десѧть моужь съ нимь къ rell., δέκα ἄνδρες μετ' αὐτοῦ πρός (Var. δώδεα S). - гѡдолїа] lies -лии Usp. 19a 25, τὸν Γοδολιαν. - масифа (-ѳа Genn.)] -фать Usp. 19a 25, Μασσηφα. - 9: въкоупъ тоу хлѣбъ] тоу вкоупь х. Sof., Car., Genn., т. -пѣ х. Usp. 19a 26, ἄρτον ἐκεῖ ἅμα S (Var. ἐκεῖ ἄρτον ἅμα). - 11: Nach иже > ἦσαν. - 16: втѡрои днь] lies въ в. д., τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ. - пѡ ꙋбьенїи гѡдолїевѣ] πατάξαντος αὐτοῦ τὸν Γοδολίαν. - 20:Nach ризами > καί. - 21: трѣбꙋ] μαναα (Var. μαννα BSA). - 22: тьмїанъ] so zu lesen statt тѣ- Car., те- Usp. 19a 39, λίβανος. - 25: Nach ре҃ > αὐτοῖς (so S). - внидете] für -дѣте Usp. 19a 40, Genn., εἰσέλθετε. - къ] πρός, въ Usp. 19a 40. - 26: срѣдѣ] εἰς τὸ μέσον. - исѣче] ἔσφαξεν, И и. Usp. 19a 41. - 30: ꙗчмене] -нь Usp. 19a 44, κριθαί. - и] > gr. - медове. и масла] μέλι καὶ ἔλαιον. - 33: Nach въвръже > ἐκεῖ. - 34:

сь҃] се Usp. 19b 3, τοῦτο. - 35: сь҃] се Usp. 19b 4, τοῦτο. - 40: снѡви] so zu lesen statt -ве Genn., υἱῷ. - 42: кариевъ] Καρηε. - 43: воеводы] so zu lesen statt -до Sof., Car., οἱ ἡγεμόνες. - силы] τῆς δυνάμεως, > Usp. 19b 11. - 44: приведошѧ] für и при- rell., καὶ ἤγαγον. - 45: воевать] въевать Usp. 19b 13, воевати Sof., Car., πολεμεῖν.

48a

2: гаваѡнѣ] Γαβαων, вавилонѣ Usp. 19b 14. - 3: исмаиле҃] измаиломъ Usp. 19b 16. Ισμαηλ. - 4: Nach нимъ > καί. - 9: Nach обрати҃ > ἀπό. - исмаилъ] изм- Usp. 19b 21, Ισμαηλ. - 11: Nach ѡстат'кы > καί.- кажникы] lies каженикы Usp. 19b 23, Genn., τοὺς εὐνούχους. - 13: на земли варѡхавѣ. хамаамлѧ] на з. варахавѣ хамаамлѧ Genn., ἐν γῇ Βαρωθ-χαμααμ Q (Var. ἐν γ. Βηρωθχ. A, ἐν γ. Βαηρωχαμα S, ἐν Γαβηρωχαμαα B, ἐν Γαβηρωθχαμααμ). - 14: виф'леомꙋ] -леемꙋ Usp. 19b 25, Βηθλεεμ.- и] > gr. - 15: егѵптъ] so zu lesen statt гѵп'тъ Genn., Αἴγυπτον. - 19: силы] δυνάμεως, с. и Usp. 19b 30. - Vor иѡананъ > καί. - 20: езонїа снъ маасеевъ] ие- с. м. rell., Ιεζωνιας Μαασαιου (Μασ-A), Αζαριας υἱ. Ανανιου S*). - 21: малъ и вели҃] ἀπὸ μικροῦ (αὐτῶν S) ἕως μεγάλου. - 26: видите] видѣта Usp. 19b 37, βλέπουσιν. - 27: да възвѣститъ] да съвѣстъ Usp. 19b 37, ἀναγγειλάτω. - 28: Nach пѡиде҃ > ἐν αὐτῇ.- 29: слышѧ] слышоу Usp. 19b 40, ἤκουσα. - 30: и] > gr.- Nach ваши҃ > καί.- 31: ѿвѣщаетъ (-щаать Genn.)] + вамъ Usp. 19b 42, ἀποκριθήσεται. - 32: и не] οὐ μή. - 34: Nach на҃ > εἰς. - 35: Nach аще > μή. - Nach пꙋститъ > σέ (so AB). - 38: Nach тѧ > πρὸς αὐτόν. - тѧ] + и Usp. 19c 4. - 40: и] καί > Usp. 19c 5.

48b

1: насажꙋ҃] φυτεύσω, -сла- Usp. 19c 37. - 3: чихъ] lies почихъ rell., ἀναπέπαυμαι. - ѡ злоба҃] ἐπὶ τοῖς κακοῖς (Var. ἀπὸ τῶν κακῶν SA). - 10: сѧдемъ] καθίσωμεν, -деть Usp. 19d 1. - 11: сьи] lies сеи rell., ταύτῃ. - Nach ꙗкѡ҃ > μή. - 12: но] ὅτι. - 13: внидемъ] εἰσελευσόμεθα, -деть Usp. 19d 3. - 16: тото дѣлѧ] lies того дѣлѧ Car., Genn., Usp. 19d 6, διὰ τοῦτο. - 21: ѡбрѧще҃] εὑρήσει, -щеты Usp. 19d 10. - егѵптѣ] γῇ Αἰγύπτου (Var. γ. -τῳ A). - 26: пѡложивше] lies -шеи Usp. 19d 16, Genn., οἱ θέντες.- 27: жити] ἐνοικεῖν, -тити Genn. - 29: Nach и > οὐκ. - 30: злобы] τῶν κακῶν. - ꙗ҃] für юже, ὧν (sc. κακῶν). - 32: їерлима] τοὺς ἐνοικοῦντας Ιερουσαλημ. - 33: и] > gr. - 34: боудете] ἔσεσθε, -деть Genn.- 35: Nach пѡвин'ни > καί. - къ] > gr., > Usp. 19d 24, Genn. - 37: еже] ἅ, Иже Usp. 19d 38. - 40: вѣдѣте] вѣдите Genn., γνώσεσθε (Imper.). - сълꙋкавосте (-ава- Genn.)] lies -ковасте Usp. 19d 40, ἐπονηρεύσασθε. - 42: ко мнѣ] μέ. - и] > gr. - 43: всемоу елико] πάντα, ἃ ἐάν. - 44: и¹] > gr., > Usp. 19d 44, Genn. - 45: Nach пꙋсти > μέ (Var. μοί A).

48c

2: мѣстѣ] -ти Usp. 20a 1, τῷ τόπῳ. - 3: жи҃ (жить Usp. 20a 4)] für житъ rell., κατοικεῖν. - Глава. мг.] > Usp. 20a 2. - 5: Nach пꙋсти > αὐτόν (so außer BSA und wenigen anderen). - 6: Nach нимъ > πάντας τοὺς λόγους τούτους. - ѡсеевъ (иесеевъ Usp. 20a 14)] Μαασαιου und Var., doch vgl. die Var. zu Ier. 49,1 (48a 20). - 7: кариевъ] Καρηε. - 8: прѣзѡривїи. вси] οἱ εἴπαντες (vd. zu οἷοι [?] πάντες). - 10: рещи] εἰπεῖν A (Var. λέγων). - 11: жить] -тъ Genn., οἰκεῖν. - но] ἀλλ' ἤ. - 12: нїирїинъ] Νηριου. - съважꙗать] -жаеть Car., Usp. 20a 20, συμβάλλει. - 13: халдѣисцѣ] -стѣ Usp. 20a 21, τῶν Χαλδαίων. - 14: Nach на҃ + <и> иселити ны Usp. 20a 22, ἀποικισθῆναι ἡμᾶς (Var. τοῦ ἀ. ἡ. A, ἀποικίσαι ἡ.). - Nach вавѵлонъ > καί. - 18: пѡѧ] ἔλαβεν, + и Usp. 20a 25. - 20: ѡвращенныѧ] τοὺς ἀποστρέψαντας. - 24: и] καί, > Usp. 20a 30. - 25: нїирїина] Νηριου. - 26: пѡслоушашѧ] ἤκουσαν, -шати Usp. 20a 33. - 28: тафан'съ] Ταφνας. - їеремїи] so zu lesen statt ї. и Usp. 20b 1, Ιερεμιαν. - 29: тафана] таѳана rell., Ταφνας. - 30: съкрыисѧ (съкры҃ Usp. 20b 5)] ≠ κατάκρυψον αὐτούς.- прѣ҃ враты] ἐν (ἐπὶ S) προθύροις ἐν πύλῃ. - 31: таѳансъ] тафансъ Car., -нъсъ Usp. 20b 6, таѳан'скъ Genn.] Ταφνας.- 33: глеть] εἶπεν. - 34: приведꙋ] ἄξω, пищꙋ Usp. 20b 8. - 35: Nach пѡставить > αὐτοῦ. - 36: камени се҃ . е҃] für камении с. е., τῶν λίθων τούτων, ὧν. - 39: тѡ ... то ... то] > gr. - 42: пожьжетъ] пожьжетъ Car., Usp. 20b 15, lies пожьжеть Genn., καύσει. - ѡгнемъ домы] πῦρ ἐν οἰκίαις. - 45: изыскаетъ пастоу҃ въши] изыскаеть въши пасто҃хъ Sof., Car., изискаать в. п. Genn., φθειρίζει ποιμήν.- из ризы своеа (-здр- Genn.)] из ризъ свой Usp. 20b 18, τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ.

48d

1: изидꙋть] lies -деть Usp. 20b 19, ἐξελεύσεται. - 3: въ еннѣ] ἐν Ων. Danach > καί. - 3: пож'же҃] κατακαύσει, -жьжеть Usp. 20b 21. - ѡгне҃] -ньмь Genn., ἐν πυρί. - Гла҃. м҃.] > Usp. 20b 21. - 4: ѿ га] > gr. - 5: жидѡво҃] τοῖς 'Ιουδαίοις. - 6: магдалѣ] Μαδώλῳ. - 8: пѡторьсцѣ] lies па- Usp. 20b 41 (паторьсцѣ Genn.), Παθουρης. - глеть] εἶπεν. - 11: пꙋсти] -сты Usp. 20b 44, ἔρημοι. - 12: злоби] -бы Usp. 20b 45, πονηρίας. - 13: й] αὐτῶν, й Usp. 20b 45. - разгнѣвашѧ] παραπικρᾶναι. - 14: кадить] θυμιᾶν. - 15: ихъ] ἑτέροις. - видѣсте] für вѣ- Usp. 20c 2, Genn., ἔγνωτε. - пꙋсти҃] ἀπέστειλα, -стиихъ Usp. 20c 2. - 17: ѧ] > gr. - 18: ѡскверненїа] μολύνσεως, скв- Usp. 20c 5. - сего] ταύτης, > Usp. 20c 5. - 22: ваши҃] своихъ Usp. 20c 8, αὐτῶν. - ꙗкѡ] ꙗкоже Usp. 20c 8, Genn., τό. - 24: Nach мои > καί. - 27: дѡ

сего д҃не] *ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη*. - 29: зло творите] lies творите зло великѡ rell., *ποιεῖτε κακὰ μεγάλα*.- 30: дꙋша] мѹжа Usp. 20c 16, *ἄνθρωπον*. - жены] *γυναῖκα*. - и[2]] > gr. - Nach младенищь > *καί*. - 31: съсѹщъ] сѹщь Usp. 20c 16, *θηλάζοντα*. - 34: и] > gr. - 39: забываете (аате Genn.)] *ἐπιλέλησθε*. - 41: Nach вашихъ > *καὶ τῶν κακῶν τῶν γυναικῶν ὑμῶν*. - 42: їюдинѣ] -дѣни Sof., *Ιουδα*. - 43: ѡстастесѧ] осъ|тавистесѧ (-ви- durchgestrichen) Sof., ѡстасте Genn., *ἐπαύσαντο*. - 44: дръжасте] *ἀντείχοντο*.- 45: прѣ҆ ѡчима] *κατὰ πρόσωπον*.

49a

1: ваши҃] *αὐτῶν*. - г҃леть] р҃е Usp. 20c 33, *εἶπεν*. - 3: свое] so zu lesen statt с. на вы Usp. 20c 34, *μοῦ*. - 9: егѵпетьсцѣ] -стѣ Usp. 20c 40, *Αἰγύπτου*. - 10: посѣтиѝ] -тихъ и Usp. 20c 41, lies посѣтихъ Genn., *ἐπεσκεψάμην*. - їер҃лимъ] -ма Genn., *Ιερουσαλημ*. - 13: земли] + ге Usp. 20c 44, *γῇ*. - 18: ни ѹцѣлѣють] so zu lesen statt не ѹ. Usp. 20d 3, *ἀλλ᾽ ἢ οἱ ἀνασεσῳσμένοι* (Var. *-σῳμενοι* B, *οἱ* > S*).- 20: мѹжи] людїе мѹжи Usp. 20d 4, *οἱ ἄνδρες*. - 24: земли , паторьстѣ] з. -сцѣ Usp. 20d 8, *Παθουρη*.- 28: ваши҃] lies нашихъ rell., *ἡμῶν*. - кадить] -ти Usp. 20d 22 , Genn., *θυμιᾶν*. - 33: внѣюдѣ] -дꙋ Usp. 20d 26, *ἔξωθεν*. - 34: потребни] -нѣ Usp. 20d 27, *χρηστοί*. - 36: ѡстахѡ] lies -вихомъ rell., *διελίπομεν*. - 37: хлѣбы] > gr. - вси мы] *πάντες ἡμεῖς* L (Var. *ἡμεῖς* A, *πάντες*). - мече҃] -чьмь Genn., *ἐν ῥομφαίᾳ*. - 38: аще] *ὅτι*. - 39: кадимъ мы] *θυμιῶμεν ἡμεῖς* A (Var. *ἡ. θ ~*). - возлїахѡ] -хо Usp. 20d 33, *ἐσπείσαμεν*. - 40: егда] lies еда Usp. 20d 34, Genn., *μή*. - 44: всѣмъ[1]] > gr. - 45: Nach ѿвѣщавшїимъ > *αὐτῷ*. - г҃лѧ] *λέγων*, г҃нѧ Usp. 20d 43.

49b

6: мѡжаше] -ж҃ааше Usp. 21a 2, -жааше Genn., *ἠδύνατο*. - 7: и] *καί* (Var. > BSA). - сътнꙋшенїихъ] *βδελυγμάτων*. - 11: дѡ сего д҃не] *ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ*. - 12: имже] (*ἀπὸ προσώπου*) *ὧν* (*ἐθυμιᾶτε* [*-μιάσατε* S]). - кажааcте] -ста Usp. 21a 8, *ἐθυμιᾶτε* (*-μιάσατε* S). - Vor имиже + и Usp. 21a 8, *καί*. - 14: его] + и в законѣ его. и въ съвѣдѣниѝ его Usp. 21a 10 (so zu lesen statt свѣдѣнїи Genn.), *καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς μαρτυρίοις αὐτοῦ*. - 15: злоби] -бы Usp. 21a 12, *τὰ κακά*. - 16: женамъ и люде҃] *τῷ λαῷ καὶ ταῖς γυναιξίν*. - 17: слышисте] lies слышите rell., *ἀκούσατε*. - 20: Nach г҃люща > *ποιοῦσαι* (so S). - 26: слышисте] lies слышите rell., *ἀκούσατε*. - 29: Nach бѹдеть > *ἔτι*. - 31: г҃ъ] *κύριος* B (Var. *κύριος κύριος*). - 35: и] *καί* A (> Var.). - 37: Nach ѹцѣлѣвшеи > *ἀπὸ ῥομφαίας*. - възвратѧтѧ] lies възвратѧтсѧ rell., *ἐπιστρέψουσιν*. - 38: малѡ числѡ] *ὀλίγῳ ἀριθμῷ* (Var. *ὀ. -μοί* A).- 39: ѡставшїи] *οἱ κατάλοιποι*. - їюдинѣ] июдини rel., *Ιουδα*. - 40: и] > gr. - 41: нѣчїи] нѣцїи Usp. 21a 36, lies нѣчие, *τινός*. - прѣбѹдꙋть] lies -деть Usp. 21a 36, Genn., *ἐμμένει*. - 44: ꙋафриса] *Ουαφρη*.

49c

1: ꙗкѡ҃] *καθά*, тако҃ Usp. 21a 40. - 2: седекїю] *τὸν Σεδεκίαν*, седїю Genn. - 4: ищиѝ] für ищѹщиимъ rell., lies ищѹща, *ζητοῦντος*. - 6: нїирїевꙋ] нирїинꙋ Usp. 21b 6, *Νηριου*. - слѡвеса сиѝ] *τοὺς λόγους τούτους*. слѡвеси Usp. 21b 7. - 8: четвертое (д҃.е Usp. 21b 8)] *τῷ τετάρτῳ*, чертое Genn. - 10: г҃леть] *εἶπεν*. - 11: ѹ лютѣ мнѣ, ѹ лютѣ мнѣ], *οἴμμοι οἴμμοι*. nur einmal ѹ лютѣ мнѣ Usp. 21b 11. - 13: съ стенанїемъ] *ἐν στεναγμοῖς*. - 14: тако] *οὕτως* S (> Var.). - 15: г҃леть] *εἶπεν*. - азъ[1]] > gr. - 25: нехава] *Nechao*. - 26: каркамѣ] *Charchamis*. - 27: навхѡ҃носоръ] *Nabuchodonosor*. навхо҃норъ Genn. - 30: ѹгѡтоваита] lies -те, *praeparate*. - скѹта и клипеѧ] *scutum et clypeum*. - 31: Vor изыдите > *et*. - 34: пансыри] *loricis*. - 36: ѡбращающи] *vertentes* (Akk.). - 40: ѿ сѣвера] *ad aquilonem*. - 43: възшелъ] + и ꙗко рѣкы надымаютсѧ ѡкны его егѵпетъ рѣкѹ подѡбїемъ возъшелъ rell., *et veluti fluviorum intumescunt gurgites eius Aegyptus fluminis instar ascendet* (Var. *ascendit Φ*) (durch възшелъ ꙗко рѣкы ∩ възшелъ ꙗко рѣкы). - 45: въсхѡдѧщи] *ascendens* (sc. *Aegyptus*).

49d

9: напитаетсѧ] lies -пиетьсѧ rell., *inebriabitur*. - 13: клеи лѣкарныи] *resinam*. - 15: ѹмнжишѧ] *multiplicas*. - 19: напрѧг'сѧ] *inpegit*. - и] > lat. - 22: пришествїе бысть] *venturus esset*. - 23: пѡбити] *percussurus* (sc. *esset*). - 25: слышанїе] *auditum*. - 26: възвꙋчите] *resonet*. - 27: ѳанисъ] ф'т'нисъ Genn., *Tafnis*. - и] so zu lesen statt > Genn., *et*. - 29: иже] *quae*. - окрестъ твое] *per circuitum tuum*. - 37: егѵпетскаго] -ска rell., *Aegypti*. - 38: извелъ] *adduxit* (sc. *tempus*). - 40: ѳаворъ] фаворъ Car., *Thabor*. - 42: ѡбитателницꙋ д҃щерь египетьскꙋ (ѡ. дрїерь е. Genn.)] *habitatrix filia Aegypti* (Vok.). - 45: и неѡбитанна бѹде҃] *et inhabitabilis erit* c.

50a

2: ѡсонникъ] *stimulator*. - сѣверика] lies сѣвера Genn., *aquilone*. - 4: пѡсредѣ] -ди rell., *in medio*. - 7: прїиде] so zu lesen statt пр҃е Genn., *venit*. Danach > *super eos*. - 9: прихода҃] lies пр҃е- rell., *properabunt*. - 13: кѡбылиць] *lucustas*. - имъ҃ нѣсть] *et non est eis*. - 15: рѹкы] *manu*. - 18: алексан҃дрїискꙋ] -дреи- rell., *Alexandriae*. Danach > *et super Pharao* (Var. *Pharaonem*). - бѡѕи] *deos*.-

22: навхѡ҃носора] -на- Genn., *Nabuchodonosor*. - 23: рѹкы] *manus* c (Var. *manu*). - врагомъ] lies рабомъ rell., *servorum*. - 24: семъ] *haec*. - 30: преизобилѹетсѧ] *prosperabitur* (Var. *properabitur* C).- 34: азъ скончѧю] *ego consumam* c (Var. *c. e.*). - ѿ которы҃] *ad quas*. - 35: скѡньчѧю] so zu lesen statt кончаю Genn., *consumam*. - 38: їеремїю] -мїи Genn., *Hieremiam*. - палестинъ] *Palestinos*.- 40: побишѧ] *percuteret*. - газамъ] *Gazam*. - 43: Vor испѡлненїе: + и rell., *et*. - 45: възрыдаю҃ вси ѡбитатели] *ululabunt omnes habitatores* AΦc.

50b

1: ѿ топота] *ab strepitu*. - 3: множества] lies -ствѣ, *multitudine*. - 4: ѿ҃цъ] lies ѿ҃цы Sof., Car., *patres*. - 5: роукъ безчинны҃] *manibus dissolutis*. - 6: госпѡ҃нѧ] *diei*. - 9: ѡ без людїи ... е҃] lies обезлюдилъ ... е. Genn., *depopulatus est*. Danach + г҃ъ rell., *Dominus*. - 10: ѡстанцы] *reliquias*. - ѡстровъ кападѡкїискыхъ] *insulae Cappadociae*. - 12: газамъ] *Gazam*. - асколонъ] *Ascalon*. - 13: долъ] *vallis*. - 15: влагалище] so zu lesen statt лагалище Genn., *vaginam*. - 20: въин'ствомъ] für воиньствомъ rell., *exercituum*. - 21: ноново] нѡво Sof., Car., lies наво Genn., *Nabo*. - 23: карїатиаримъ] -ѳїари҃ Genn., *Cariathiarim* A (Var. *Cariathaim*). - 24: и] > lat. - 26: злаѧ] *malum*. - 28: ѹмолчѧша] *conticesces*. - 30: покащенїа и сътренїа велика] *vastitas et contritio magna*. - 32: лꙋиѳъ] лꙋитъ Car., *Luith* OTc, *Luit* CΣΛ. - 33: плачь] *fletu*. - 34: въ снидене҃] въ снѣ- Car., *in descensum* A. - враго҃] *hostes*. - рыданїе и сътренїе] *ululatum contritionis*. - 37: драматы] *myrice*. - 38: ѡбновленїе] lies обиновенїе Genn., *fiduciam*. - 39: скровище҃] *thesauris*. - Nach твоихъ + ты же Genn., *tu quoque*. - 42: плѣнникъ] *praedo*. - 44: погыбнꙋ҃долы] *peribunt valles* ΣΦc. - растогнꙋтсѧ] lies расторгнꙋтьсѧ Sof., Car., *dissipabuntur*.

50c

1: цвѣтѹщи] *floriens* (sc. *Moab*). - 2: ѿпꙋщени] опѹщени Genn., *desertae*. - 3: неѡбитан'ны] *inhabitabiles*. - 15: лагѹнкꙋламъ] *laguncularum*. - 16: лагꙋнкꙋлы] *lagunculas* c. - 19: д҃ъ] *domus*. - бет҃ель] бетель Car., *Bethel*. - имѣхꙋ] *habebat*. - 21: есмь] есмы rell., *sumus*. - 23: того] so zu lesen statt того же Genn., *illius*. - 24: юнѡща] lies юноша Genn., *iuvenes*. - 26: его] *eius* ΣTc. - 28: ѕѣло] *nimis*. - 29: Nach его > *omnes*. - 30: Nach его > *et*. - 31: д҃ва] *virga* (vd. zu *virgo*); danach > *fortis* (Var. *eius* CΣ). - 33: дивонѧтъ] *Dibon*. - 34: испѡкащенъ] *vastator*. - 37: ѡбитанїа арꙋера] *habitatio Aroer*.- 38: възшелъ] *evasit*. - 41: въ варионъ] въ варнонъ rell., lies въ арнонъ, *in Arnon*. - 44: ѧса] *Iaesa*.- дидонъ] ≠ *Dibon*. - 45: девлатаимъ] девлаѳаимъ Genn., *Deblathaim*.

50d

1: карїатиримъ] карїаѳиримъ Genn., *Cariathaim*, doch vgl. die Var. zu Jer. 27,1 (50b 23). - в҃егамѹлъ] so zu lesen statt вдегамꙋлъ Car., *Bethgamul*. - 2: в҃емагѡнъ] *Bethmaon*, вдемагонъ Car., Genn. - кариѡѳъ] кариѡтъ Car., *Carioth*. - 3: възъра] возъра Genn., *Bosra*. - 4: Nach иже > *quae*. - 6: чашею ... г҃нѧ] > lat. - 12: татъ сїи] lies татии Genn., *fures*. - 13: ѡбрѣлъ еси] ѡбрѣлъ Genn., *repperisses*.- 14: иже] *quae* (sc. *verba*). - 18: гнѣздѧщи҃] so zu lesen statt -дѧщи rell., *nidificans*. - 20: высота ... хвастанїе ... гѡрдынѧ ... възвышенїе] *sublimitatem ... arrogantiam ... superbiam ... altitudinem*. - 23: сего ради иже] *eius et quod*. - бысть] *sit*. - 24: силы] *virtus*. - 25: силѡвана тако] *conata sit* (vd. zu *c. sic*). - 27: всѣмъ] *universam*. - 28: стѣнамъ кирпичны҃] *muris fictilis*. - плачющи] *lamentantes*. - 30: виногра҃] -градъ rell., *vinea* (Vok.). - савама] *Sobema*. - 36: изнѧлъ] *sustuli*. - 37: селеѹма] *celeuma*. - 38: и аса (иаса?)] *et Iaesa*. - 40: юница прѡстирающи] *vitula conternante* (Var. *v. consternante ΛOTΦ*, *vitulam consternantem* CΣ. - 41: бѡ] *quoque*. - немримъ] *Namrim*. - 42: приносѧще] *offerentem*. - 43: жрѹще] *sacrificantem*. - бѡѕѣ҃] *diis*. - 44: моава] *Moab*. - трꙋба мѣдѧна] *tibia aeris Φ* (Var. *tibia* ACΣST, *tibiae*).

51a

1: стѣна кирпичнаѧ] *muri fictilis*. - 6: свѧзанїа] *conligatio*. - 7: и] *et* CΣ (> Var.). - 8: плѡщадѣ҃] пла- Genn., *plateis*. - 10: ѡдолѣна] *victa* (Var. *vincta*, sc. *Moab*). - 11: рыдаше] lies -шѧ, *ululaverunt*.- 16: карютъ] lies -рїо- (карїоѳъ Genn., *Carioth*. - 19: родѧщи] *parturientis*. - 22: обитатель] *habitator* (Vok.). - 29: пожерлъ] *devoravit* AΛOTr (Var. *-bit*). - 34: пѡслѣдна҃: -ниѧ rell., *novissimis*. - 37: не с҃нѡве] *non filii* c (Var. *f. n.*). - 38: в чемъ] *cur*. - 39: слѣдѡванїе] *hereditatem* AΣST (Var. *-te*). - въздръжа] so zu lesen statt -жанъ Genn., *possedit*. - мелхѡнъ] *Melchom*. - 40: градѣ] *urbibus*. - ѡбиталъ] *habitavit* (sc. *populus*). - 41: д҃нь] lies д҃ни Genn., *dies* (Pl.). - на тѧ] > lat. - 42: раввaха] *Rabbath*. - 43: шептанїе] *fremitum proelii*. - 44: голкꙋ] *tumultum* (Var. *tumulum* Ccr).

51b

1: держатель свои] -ли свои Genn., *possessores suos*. - 2: гаи] *Hai* OSTФc (Var. *Ai Λ, Ahi*). - 3: рав'ва] *Rabbath*. - вретищемъ] *ciliciis*. - 5: пресеелнїе] *transmigrationem* AΣTc (Var. *-ne*). - 9: имъ҃] *quae* (sc. *filia delicata*). - надѣашѧ҃] lies -шесѧ rell., *confidebas*. - 11: и҃] > lat., > Genn. - 14: едини дроугъ ѿ др8гъ] lies д. ѿ дроуга Genn., *singuli*. - 15: бѣжащи] *fugientes* (Var. *-tem* Ar). - 17: бѣжащїи плѣненыѝ (бѣжащи и п. Genn.)] *captivos*. - 19: теманѣ] т҃- Genn., *Theman*. - 20: избинеть] lies изгинеть Genn., *perit* CΛSTФ (Var. *periit*). - 22: и] *et* Ac (> Var.). - хребетъ] *terga*. - 23: прwпасть] *voraginem* ΣΛTФc (Var. *-ne*). - wбитателемъ] *habitatores* (Vok.). - деда҃] lies деданъ rell., *Dedan*. - 24: исавово] *Esau*. - ни҃] *eos* A (Var. *eum*). - 26: его] > lat. - 27: тати] > lat. - 29: исава] *Esau*. - 32: ѕѣницы] *pupillos*. - 33: и] *et* A (> Var.). - сътворю ихъ] *faciam eos* c (Var. *e. f.*). - 36: питъ] пиють Genn., *bibent*. - 38: пїюще] *bibens*. - 41: w] въ Genn., *in*. - 43: легатосъ] *legatus*. - 44: есмь] *est*.

51c

1: малое ... те҃б] мала ... тебе Genn., *parvulum ... te*. - 2: посрѣдѣ] промежь rell., *inter*. - 6: высоты холмъ] *altitudinem collis*. - 7: възнесеши҃] lies възнесеши, *exaltaveris*. - 11: его] *eius* (sc. *Idumeae*). - 14: пwрабwта҃е] *incolet*. - емоу] *eam* (sc. *Idumeam*). - 17: сътворю его] *faciam eum* c (Var. *e. f.*). - 23: едона] *Edom*. - 24: ѿ] lies w rell., *de*. - т҃еметъ] теметъ Car., т҃еманъ Genn., *Theman*. - 25: малые стада] so zu lesen statt малы еста. да Car., *parvuli gregis*. - 26: аще] *nisi*. - 28: слышанъ ... гла҃] *auditus ... vocis*. - 32: ид8меею] *Idumeae*. - же҃ рwдѧщи҃] *mulieris parturientis*. - 34: ама҃тъ] аматъ Car., Genn., *Emath*. - арфатъ] арфа҃тъ Genn., *Arfad*. - 35: за оуединенїе] *sollicitudine* (Var. *sollicitudines* C, *prae sollicitudine* c). - 37: wбращенъ есть] *versa est* c (Var. *versa*). - 40: родѧщи] *parturientem*. - wставиши] *dereliquerunt*. - 42: ихъ] *eius* (sc. *Damascus*). - на площадѣ҃] in Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Seite von erster Hand на стъгна҃ nachgetragen (*in plateis*). - 43: wплъченїи] *proelii*. - 44: wгнемъ] *ignem*. - 45: стѣн8 дамаск8] *muro Damasci* (Var. *muros D.* C).

51d

1: бенадавъ] *Benadab* AФ (Var. *-dad*). - седар8] седор8 Genn., *Cedar*. - 2: иже] *quae* (sc. *regna*). - 4: и] *et* AΣc (> Var.). - седаръ] *Cedar*. - 5: с҃нве въсточнїи] *filios orientis*. - 7: кwзы] *pelles*. - Nach и҃ >*et camelos eorum*. - 8: боязни] *formidinem*. - 10: пропасти] *voraginibus*. - 11: есорѣ] асорѣ Genn., *Asor*. - 13: Nach на > *vos*. - помышленїе] *cogitationes*. - 15: ѧзыко҃ покоины҃] *gentem quieta*. - обѣтающимъ] für -бит- Car. Genn., *habitantem*. - 16: надѣющисѧ] *confidenter*. - 17: ни] *nec* Sc (Var. *non*). - имъ] *eis* (Var. *sed* S, *ei* Ar). - wбѣтаю҃] -бит- Car., Genn., *habitant*. - 21: косы] *comam*. - 24: поусто] *deserta* (sc. *Asor*). - 26: рабwтаетъ еи] *incolet eam*. - 31: крѣпwсти] *fortitudinem*. - 33: н҃бныи҃] + и rell., *et*. - 34: въ ... ихъ] *in omnes ventos istos*. - 36: страшити] lies -тисѧ, *pavere*. - 39: зwлъ гнѣвъ] *malum iram*. - 40: пwслю] *mittam* Tc (Var. *inmittam* O, *emittam*). - за нимъ] за ними Genn., *post eos*.

52a

1: г҃не] > lat. - иже] *quod* (sc. *verbum*). - 7: въ вавѵлwнъ] lies вавѵлонъ Genn., *Babylon*. - 8: белы] бель Genn. (mit Korrekturzeichen versehen, am rechten Rand der Seite von erster Hand виль nachgetragen), *Bel*. - 10: ихъ] *eius*. - 12: пwставитъ] *ponet* (sc. *gens*). - 16: тѣ҃] + и Sof., Car., Genn., *et*. - 17: тѣ] für ти, *ipsi*. - 23: изагладитсѧ] изгл- Genn., *delebitur*. - 24: сътворены е҃] *factus est* (sc. *populus*). - 27: и҃] > lat. - 28: ложѧ] *cubilis*. - 29: всѣхъ] *omnes* (Nom.). - 32: въ пwжданїе] *expectationi* (i. e. *Domino*). - 33: къ] > lat. - 34: Nach вавѵлона > *et*. - 35: боудете] -дѣ- Genn., *estote*. - 36: Nach гакw > *ecce*. - 40: моужь крѣпкыи пwг8бителю] *viri fortis interfectoris*. - 42: халдѣѧ] so zu lesen statt въ х. Genn., *Chaldea*.

52b

2: телцы] *vituli* SФc (Var. *vitulus*). - 3: таоуры] *tauri*. - 6: и] > lat. - 9: проиде҃] *transibit* c (Var. *transit*). - 14: прощаите стрѣла҃] *parcatis iaculis*. - 15: гдѣже] *ubique*. - 18: ѿ неѧ] *de ea* (sc. *Babylone*). - 20: сѣѧтелїи] *satorem*. - 21: дръжащи] -щы Sof., *tenentem*. - мечь] серпъ Genn., *falcem*. - 24: стада ... иїлва] *grex dispersus Israhel*. - 31: въ] *et*. - 32: wбителе҃] *habitaculum*. - 33: пасетсѧ] *pascetur*. - 34: гwра҃ ефраимовы҃] *monte Ephraim* (Var. *montem E.* AS). - 36: и[2]] > lat. - 38: Nach їюдинъ > *et*. - 40: владоущи] lies -щихъ, *dominantium* (Var. *dominationum* AS).

52c

4: вѣси] *nesciebas*. - и[2]] > lat. - 6: съкрwвища своѧ] *thesaurum suum*. - 9: дални҃] *extremis*. - 12: оубїите] so zu lesen statt оубити Sof., Car., *interficite*. - 14: вси крѣпкыѧ] в. -кыи Genn., *universos fortes*. - и] > lat.- в' закланїе] so zu lesen statt взалканїе Genn., *in occisionem*. - 17: бѣжащїи] lies

-щиихъ, *fugientium*. - Vor ихъ + и rell., *et*. - и҃] so zu lesen statt же Genn., *qui*. - 18: възвѣстить] *anuntient*. - 21: мноѕѣми] *plurimis*. - 26: Nach е҃ + на Genn., *adversum*. - 30: гwрдъ] *superbe*. - 35: wгнемъ грады] *ignem in urbibus*. - 42: соудъ] *iudicio*.

52d

4: его] того Genn., *illius*. - 6: всѧ нарwды и҃] *omne vulgus quod*. Danach > *est*. - пwсредѣ] -ди rell., *in medio*. - 9: изваганныхъ] *sculptilium*. Danach > *est*. - 10: славитсѧ] *gloriantur*. - 11: дракwнесъ] *dracones*. - 15: даже ѿ] ≠ *usque ad*. - 16: г҃ъ] *dominus* c (Var. *deus*). - 17: и] *nec* (Var. *et non* c). - пwработаетъ емоу] *incolet eam*. - 20: велицїи] *multi*. Darüber Verweiszeichen, am linken Rand der Spalte 52c von erster Hand въстан8҃ nachgetragen (rell. im Text). - 23: взид8ть] so zu lesen statt -деть Genn., *ascendent*. - 24: оугwтованныи] оуготованъ Genn., *paratus*. - 25: дщери] *filia* (Vok.). - вавѵлонѧ] *Babylonis* ACΛ (Var. *Babylon*). - 27: ихъ] *eius* (sc. *regis*). - 28: бwлѣзни] *dolor*. - 29: родѧщи] *parturientem*. - 31: тещи сътворю емоу] *currere faciam eum* c. - 33: Nach кто > *enim*. - 37: что] *quod* (relat.). - 38: помышленїе] *cogitationes*. - кwторы҃] *quas*. - 39: аще] *nisi*. - прwклинаютъ] *detraxerint*. - 40: аще] *nisi*.

53a

3: въателницы] lies вѣа- Genn., *ventilatores*. - 4: еѧ] *eam* (sc. *Babylonem*). - сътрыютсѧ] lies -трыетсѧ Genn., *demolientur* (sc. *terram eius*). - 6: еѧ] *eius* (sc. *Babylonis*). - 7: иже напрѧзаѧ] lies и. -заѧи rell., *qui tendit*. - 8: оубити] *parcere*. - 9: еѧ] *eius* (sc. *Babylonis*). - воинество] für -ньство Genn., *militiam* (Var. *ma-* AO). - 10: еѧ] *eius* (sc. *Babylonis*). - Nach падоуть Verweiszeichen, über der Spalte von erster Hand 8бїени nachgetragen (rell. im Text). - 11: и҃] *eius* (sc. *terrae Chaldeorum*).- 12: Nach иїль > *et Iuda*. - г҃а] *Deo*. - 13: г҃8] *Domino* (Abl.). - 14: грѣховъ] *delicto*. - иїлва:] lies -лга Sof., Car., *Israhel*. - 15: Nach вавѵлонѧ > *et*. - 17: еѧ] *eius* (sc. *Babylonis*). - 18: съсѣ҃ство] *vicissitudinem*. - 19: еи] *ei* (sc. *Babyloni*). - 20: оупоѧваюши] -по҃ва- Sof., -пова- Genn., *inebrians*. - 26: еѧ] *eam* (sc. *Babylonem*). - 31: дѣла г҃нѧ] *opus Domini*. - 33: дхъ] lies д҃хъ rell., *spiritum*. - 35: еѧ] *eius* (sc. *Babylonem*). - мщенїе г҃не е҃] *ultio Domini est*, > Genn. (durch мьщение ∩ мьщение). - 38: двигнитесѧ] *levate*. - 42: многа҃] -гыхъ Genn., *multas*.

53b

1: ч҃лчьскыѧ проугъ] ч҃лкы гако проугъ Genn., *hominibus quasi brucho*. - 2: селеоума] *celeuma*. - 3: и] > lat. - 5: прострыи] *extendit*. - 6: н҃беи] so zu lesen statt н҃беа Genn., *caelo*. - 7: въз҃виже] *levat*. - 9: изводѧи] *produxit*. - вѣтры] *ventum*. - 10: Nach е҃ > *omnis*. - 11: изванїе] -аа- Genn., *sculptili*. - 14: посѣщенїа] so zu lesen statt -ще҃а Genn., *visitationis*. - 15: пwгыбн8҃] so zu lesen statt -бн8 Genn., *peribunt*. - 17: Vor иїль: > *et*. - скѵпетръ] in Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am rechten Rand der Seite von späterer Hand жезль nachgetragen, *sceptrum*. - достоанїа] *hereditatis*. - 20: тебѣ[1]] *in te*. - ѧзыци] + и расточю на тѧ ѧзыци rell. gegenüber *et disperdam in te regna*. - въ тебѣ] *in te*. - 22: всадницы] *ascensorem*. - 26: стада] *gregem*. - 27: плоугъ] *iugales*. - 28: магистратосъ] *magistratus*. - 34: Nach тѧ > *et*. - 36: иже] lies и не Genn., *et non*. - възмwг8ть] *tollent*. - камени] *lapidem*. - 37: wснованїе] *fundamenta*. - 40: б8ксиною] *bucina* (Var. *bucinam* Σ, *bucinis* A). - гора҃] *gentibus*. - 42: тои] *illam* (sc. *Babylonem*). - арара҃тъ] араратъ Car., *Ararat*. - асcеннемъ] *Aschenez*. - 43: съчетаите] -чи- Genn., *numerate*. - т҃афсаръ] тафсаръ Car., *Thapsar*. - 44: оуслышите] *adducite* (vd. zu *audite*). - 45: еѧ] *eam* (sc. *Babylonem*).

53c

1: медїистїи] -де- Car., Genn., *Mediae*. - магистратосъ] *magistratus*. - 2: всѧ] вьсга же Genn., *cunctamque*. - 4: възбнеть] *evigilabit* Oc (Var. *-vit*). - 6: неwбитающ8] *inhabitabilem*. - 9: прибѣжищи] *praesidiis*. - 10: бышѧ] *facti sunt*. - зажены соуть жилища] *incensa sunt tabernacula*. - 14: и възвѣстить] lies възвѣститъ Genn., *ut anuntiet*. - 17: wбигаты соу҃] wбъѧ- с. rell., *praeoccupata sunt*. - 21: вавѵлонѧ] *Babylonis* AΣc (Var. *Babylon*). - 24: навхw҃носоръ] -ходно- Car., *Nabuchodonosor*. - 25: мнѣ] *me*. - 27: похлости] lies поухлости, *teneritudine* (некрѣпости Genn.). - 29: wбитанїа] -нїе Genn., *habitatio*. - 32: Nach ра҃ > *haec*. - 37: по҃бїе] *simul*. - 38: и] > lat. - 41: си] lies не rell. *non*. - 43: и] *et* c (> Var). - 45: нарочитѣе] *inclita*. - сътворена е҃] *facta est* (sc. *Babylon*).

53d

3: пwкрыта е҃] *operta est* (sc. *Babylon*). - 5: неwбитанна] *inhabitabilis*. - 8: на бель] in Genn. mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Seite на виль nachgetragen, *super Bel*. - 10: Nach неи > *ultra*. - истин'но] *siquidem*. - 11: стѣн8 ... р8шать] *murus Babylonis corruit* (Var. *m. B. corruet* CΣФc). - 14: оубо] *forte*. - 15: иже] *qui* (sc. *auditus*). - 17: слышанїа] *auditio*. - 18: безакwнїа] *iniquitas*. - на в҃лчьство] *super dominatorem*. - 22: еѧ] *eius* (sc. *Babylonis*). - 23: н҃бо и землю] *caeli et*

terra. - 24: й҃] *quae* (sc. *omnia*). - 30: далнѧ] *procul*. Danach > *et*. - 33: лице наше] *facies nostras*. - 34: с҃тыню] *sanctificationem*. - 36: изваӕнїе] *sculptilia*. - вавѵ̈лона] *eius*. - 39: ко] *a*. - 40: еѧ] *eius* (sc. *Babylonis*). - 44: шȣмѧщь] lies шѹмѧтъ, *sonabunt*. - его] *eorum*.

54a

1: иже есть] *id est*. - вавѵ̈лонъ] lies на вавѵлонъ, *super Babylonem*. - 2: плѣнникъ] *praedo*. - 3: Vor изгнилъ > *et*. - 5: еѧ ... еѧ] *eius ... eius* (sc. *Babylonis*.). Danach > *et magistratus eius* (Var. *et* > CΣ).- 9: стѣнѹ вавилоню] *murus Babylonis*. - 13: ѧзыкъмъ] -комъ rell., *gentium*. - 16: нерїе] *Neriae*.- иезекїемъ] *Sedecia*. - 17: вававалонѣ] въ вавилонѣ Car., Genn., (in Car. -ъ aus а verbessert), *in Babylonem*. - 20: пришествїе] *venturum*. - 26: глагωлъ еси] lies глаголалъ еси (глаго̂л҃ъ е. Car., г҃лалъ е. Genn.), *locutus es*. - 27: стωчиши] lies расточиши Genn. (ра|сточиши), *disperderes*. - 29: ѹедина] ѹединена rell., *solitudo*. - 31: пωстредѣ] -ди rell., *in medio* (Var. *in medium CΛOT*). - 37: бысть] *erat Λ* (> Var.). - 40: дѣ ловна] де ловна Sof., Car., ѿ ловна Genn., *de Lobna* (Var. *de Lomna* AΣOST). - 43: въ їер҃лимѣ и на їюдȣ] *in Hierusalem et in Iuda*. - 44: ѿмещеть] ѿметь Genn., *reiceret*.- 45: седекїа] so zu lesen für седїа Genn., *Sedecias*.

54b

1: десѧтое] *δεκάτῳ* BS (Var., *ἑβδόμῳ* A, *ἐνάτῳ*). - 3: наѹхоносоръ] наѹходωноцъ Sof., Car., навходоноръ Genn., *Ναβουχοδονοσορ*. - 8: единаго на десѧте] единого н. д. rell., *ἐνδεκάτου*. - 9: Vor девѧтъи > *ἐν* (so A). - 10: пѧтаго] > gr. (aus Jer. 52,12, vgl. 54b 31f.). - 12: земленыимъ] *τῆς γῆς*, > Genn. - просѣкошѧ гра҃] *διεκόπη ἡ πόλις*. - 13: ц҃рь] > gr. - 14: пȣти] so zu lesen statt -тии rell. *τὴν ὁδόν*. - вратномȣ] -нѹȣмѹ rell., *τῆς πύλης*. - 20: иерихъ] für иерихо Genn., *Ιεριχω*. - 27: ωслѣпи] + и rell., *καί*. - 31: д҃нь] lies д҃не Car., Genn., *ἡμέρας*. - 32: то лѣто десѧтое на десѧте н. ц. вавилωн'скȣ] -нѧньскѹ rell., *οὗτος ἐνιαυτὸς ἐννεακαιδέκατος τοῦ Νάβουχοδονοσορ βασιλέως Βαβυλῶνος* S[s]LO (> Var.). - 36: въ їер҃лмѣ] *εἰς Ιερουσαλημ*. - 38: гражда҃н'скы] *τῆς πόλεως*. - 42: архимагиръ] so zu lesen statt -ромъ Genn., *ὁ ἀρχιμάγειρος*. - 43: ратаѧ. и кωпачемъ и виноградо҃ъ] *εἰς γεωργούς καὶ εἰς ἀμπελούργους* S (Var. *εἰς ἀ. κ. εἰς γ.*).

54c

3: и ногы ... и ωведи] *καὶ τὴν στεφανήν*, zum Gr. s. Ziegler 1957. - 8: злато] *χρυσᾶ χρυσᾶ*. - Nach и[2] > *ἃ ἦν*. - сребрено] *ἀργυρᾶ ἀργυρᾶ*. - 11: мѣдѧнъ] *χαλκοῖ*, мѧдѧнъ Genn. - 14: трьидесѧ҃] *τριάκοντα*. - Nach лактъ > *ὕψους*. - 16: окрестъ] + егω rell., *αὐτόν*. - 17: дебела҃] *καὶ τὸ πάχος* (*πλάτος* S) *αὐτοῦ*. 19: высота] *τὸ μῆκος ὑπεροχή*. - каӕждо] lies кождо rell., *τοῦ ἑνός*. Danach > *καὶ δίκτυον καὶ ῥόαι ἐπὶ τοῦ γείσους κύκλῳ*. - 21: и мрѣжа злата] > gr. - лактъ] *τῷ πήχει*. - 27: сарею] самарею Genn., > gr., *Saraiam* . - 28: сωфонїю] > gr., *Sophoniam* . - 29: трии] *τοὺς τρεῖς*. - 30: ѿ града поѧ] *ἐκ τῆς πόλεως ἔλαβεν* (Var. > BSA). - 31: воискый] + и семъ моѹжъ нарочитыихъ rell. (in Car. über der Spalte nachgetragen), *καὶ ἑπτὰ ἄνδρας ὀνομαστούς* (durch -ыихъ ∩ -ыихъ). - 33: силныихъ] *τῶν δυνάμεων*. - 34: и] > gr. - 38: ѧ] *αὐτούς*. сѧ Sof., Car. - 39: вавилωнѧскъ] lies -нѧньскъ rell., *Βαβυλῶνος*. - 40: итамли] *Αιμαθ* (Var. *Αιμααθ* A, *Μααθ* S). - 41: лѣто] > gr. - 44: Nach д҃нь > *τοῦ μηνός*. - 45: ѹлемадарахъ] *Ουλαιμαδαραχ* Q (Var. *-ραδαχ* A, *-δαχαρ* B, *Ουλεδαμαχαρ* S).

54d

4: срѣжааше҃] lies стрѣжашесѧ Car., *ἐφυλάττετο*. - 5: Nach выше > *τῶν θρόνων* (so BS). - 6: ризы] *τὴν στολήν*. - 11: донденъ҃] дωнденъже д҃нь Sof., въ ньже день Car., донде во нъже д҃нь Genn., sämtlich vd. für *ἕως ἡμέρας, ἧς*.

сказанїе. плачь їеремїинъ

Slavische Parallele: Usp. 24c 6ff.

29: е҃ ... ωбративъ] wohl für е҃ ... обратилъ. - 38: ӕкω] lies како rell.

55a

2: се] für сь Genn. - бо] же rell.

плачи. їеремїини

Griechischer Text: Septuaginta, Ziegler 1957
Lateinischer Text: Vulgata
Slavische Parallelen: Usp. 24c 38ff., Genn.

22: Г҃ла. а҃.] > Usp. 24c 42, Sof., Car. - 23: граде] für градь (?), *ἡ πόλις*. - ӕ҃] *ὡς* (Var. > S*), + и Usp. 24c 43. - 29: ихъ] > Usp. 24d 3, > gr., irrtümliche Wiederholung der Endung des vorangehenden Wortes. - дрȣжащеисѧ] *οἱ φιλοῦντες*, дръ- Usp. 24d 3 (Fehler). - 31: вышнюȣмȣ] -номȣ Usp. 24d 5.- 32: смѣренїа] сми- Usp. 24d 6, Car., *ταπεινώσεως*. - 35: женѹщеи] -щїи Usp. 24d 9, *οἱ καταδιώκοντες* (Var. *διώκοντες* A). - его ... и] *αὐτὴν ... αὐτήν* (sc. *Ἰουδαίαν*). - пωстигнȣша] не п. Usp. 24d 9 (Fehler). - 36: стȣжающий҃] *τῶν θλιβόντων*, стȣжащїй҃ Usp. 24d 10. - 38: врата] брата Usp. 24d 12 (Fehler). - 39: въздышȣть] -дȣ- Genn., *ἀναστενάζουσιν*. - 41: ωгорчѧваа] -чев- Usp. 24d 14, *πικραινομένη*. - 43: бъдри] *εὐθήνουσιν* S (Var. *-σαν*), бъдры Usp. 24d 16. - смѣрї] сми- Usp. 24d 17, Car., *ἐταπείνωσεν*.

55b

1: ѿӕсѧ] *ἐξήρθη* BS[c] (Var. *-ῆλθεν*). - 6: смиренїа] сме- Sof., смѣ- Genn., *ταπεινώσεως*. - 7: ѿрвенїӕ] ѿрвьнїа Sof., Car., Genn., ѿкровенїӕ Usp. 24d 25, *ἀπωσμῶν*. - 12: пωсмѣӕша҃] -смї- Genn., *ἐγέλασαν*. - 14: Грѣхъ] *ἁμαρτίαν*, И рѣ҃ Usp. 24d 31. - 16: мѣришѧ] lies смѣ- rell., *ἐταπείνωσαν*. - 17: се же] сеже Usp. 24d 34, *καί γε*. - на заже҃ь] наза҃ Usp. 24d 35, *εἰς τὰ ὀπίσω* BSA (Var. > *εἰς τά*). - 20: пресилнаѧ] *ὑπέρογκα*. - 21: и] > gr. - 22: г҃ь] г҃и Usp. 24d 39, Genn., *κύριε*. - смѣренїе] сми- Sof., Car., *τὴν ταπείνωσιν*. - 24: прωстрѣ] -стри Usp. 24d 41, *ἐξεπέτασεν*. - 25: твари] *ἐπιθυμήματα*. - 26: Nach повелѣхъ > *μή*. - 28: ѹчисѧ] so zu lesen statt ѹчѧсѧ Usp. 24d 44. - 29: ищȣть] прос҃ Usp. 24d 45, *ζητοῦντες*. - 30: ӕ҃ обратити] ӕ. -тить Usp. 25a 1, *τοῦ ἐπιστρέψαι*. - 31: Nach г҃и > *καί*. - обрати] *ἐπίβλεψον*. - 32: бысть] *ἐγενήθη* BS[c] (Var. *-θην*). - нечистованъ] -ч҃- Usp. 25a 2, *ἠτιμωμένη*. - 33: вси иже ... прωходѧщеи] *οἱ ... πάντες παραπορευόμενοι* (Var. *οὐ ... π. οἱ π.*). - пȣти] lies поѹть Usp. 25a 4, Genn., *ὁδόν*. - 34: да сѧ ωвратѧть... да видѧть] *ἐπιστρέψατε ... ἴδετε*. - 35: бωлѣзни] *ἄλγος κατὰ τὸ ἄλγος* (durch болѣзн- ∩ болѣзн-). - 36: смѣри] сми- Car., *ἐταπείνωσεν*. - 37: Самх] самасъ Usp. 25a 7, *σαμχ*. - 39: ѧ] *αὐτό* (Var. *αὐτόν*). - 40: мрежȣ] мрѣ- Sof., Car., Genn., мрежȣ Usp. 25a 9, *δίκτυον*. - 41: г҃ь] *κύριος* A (> Var.). - погȣбле҃] въ погȣбленїе Usp. 25a 11, *ἠφανισμένην*. - 45: ѿнеможьсѧ] für ѿнеможесѧ Genn., *ἠσθένησεν*.

55c

2: моею] so zu lesen statt мою rell., (*χερσίν*) *μου*. - и] > gr. - 3: крѣпыа] lies крѣпъкыѧ Usp. 25a 18, Genn., *τοὺς ἰσχυρούς*. - г҃ь] > Usp. 25a 18. - 6: тѣскъ] + избра rell., *ἐπάτησεν*. - дѣвици] *παρθένῳ*, -ца Usp. 25a 21. - дщери] -рѣ Usp. 25a 21. - 7: и] > gr. - 8: Ѻчи мои излїасте] *ὁ ὀφθαλμός μου κατήγαγεν*.- излїасте] *κατήγαγεν*, -лиѧсте Usp. 25a 22 (Fehler), - 11: ѹкрѣпи] *ἐκρατύνθη*. - 12: Въздѣи] -дѣ Usp. 25a 25, *διεπέτασεν*. - 14: запωвѣдахъ] *ἐνετείλατο ὁ κύριος*. - 15: имъ] lies їер҃лимъ Usp. 25a 29, *Ιερουσαλημ*. - 16: ӕко и] > Usp. 25a 29. - Сеи] lies сенъ Usp. 25a 30 , Genn., *σεν*. - 20: Nach юноты > *μου*. - 22: Пωказа҃] lies Позва҃ rell., *ἐκάλεσα*. - 24: Nach старци > *μου*. - ωскȣдѣшѧ] nur ша Usp. 25a 37 (Fehler), *ἐξέλιπον*. - 31: домѹ] + решь nur Usp. 25a 44, *ρηχς* B (Var, *ρης*). - 36: г҃ь] lies годъ, *καιρόν*.- й] > gr.- лютѣ мнѣ. лютѣ мнѣ] *οἴμμοι οἴμμοι* A (Var. *ὅμοιοι ἐμοί*).- 38: злобы] -бь Genn., *ἡ κακία*. - твой҃] + и ωтреби й҃ rell., *καὶ ἐπιφύλλισον αὐτοῖς*. - ωтрѣбишѧ мнѣ] *ἐποίησαν ἐπιφυλλίδα*. - 41: Глава. в҃.] > Usp. 25b 8, Sof., Car. - 42: Како] vorher сїонъ nur in Usp. 25b 8, Genn., *σεν* (Var. *χσεν* B). - 45: своею] + таѹ nur Usp. 25b 12, *θαυ*.

55d

1: и] > gr. - 2: пωщадѣ] *φεισάμενος*. - 4: прилипи] für -лѣ- Usp. 25b 15, *ἐκόλλησεν*. - 5: Nach еѧ > *καὶ ἄρχοντας* (*-τα* A) *αὐτῆς*. - възва] *συνεκάλεσεν* B (Var. *-έκλασεν*). In Usp. 25b 16 mit Korrekturzeichen versehen, am rechten Rand der Spalte von erster Hand (?) сломи nachgetragen. - 6: въ гнѣвъ] въ гнѣвѣ Usp. 25b 17, *ἐν ὀργῇ*. - 7: рωдъ] lies рогъ, *κέρας*. - 9: ӕко] акы Usp. 25b 19, *ὡς*. - 13: всѧ] > Genn., *πάντα*. - 17: с҃ны] *τὰς βάρεις*. - всѧ] > gr. - 19: смѣрена ... смѣренȣ] сми- ... сми- Car, *ταπεινουμένον* (SA, Var. *-νην*) *καὶ τεταπεινωμένην*. - 20: храмы] *τὸ σκήνωμα*. - 21: пра҃зникы] *ἑορτήν*. - 22: праздникы. и сȣбωты] *ἑορτῆς καὶ σαββάτου*. - 24: своего] его Usp. 25b 33, *αὐτοῦ*. - кнѧѕѧ и жерцѧ] *ἱερέα καὶ ἄρχοντα*. - 27: града] *βάρεων*. - 31: протѧже] -тѧ҃ Usp. 25b 33, *ἐξέτεινεν*.- ωврати҃ рȣка] *ἀπέστρεψεν χεῖρα*. - 33: сѣтωваста] *ἠσθένησαν* A (Var. *-σεν*). - 34: и] > gr. - 37: видѣшѧ] > Usp. 25b 45, *εἶδον* (durch видѣ- ∩ видѣ-). - 39: дщере] -ри Usp. 25c 1, *θυγατρός*. - 40: главы] *τὴν κεφαλήν*. - 41: ѧригъ] *σάκκους*. - ωбнизѣшѧ] für -зиш-, *κατήγαγον*. - 42: и] > gr. - їер҃лимлѧ] *Ιερουσαλημ* S* (Var. *ἐν I.*).

56a

2: съсѧи] *θηλάζοντα*. - 8: съвѣтȣю] *μαρτυρήσω*, -тȣ Usp. 25c 13. - ти҃ кльню] *ὁμοιώσω σοι*. - 10: или ктω] *καί*. - Nach ѹтѣшить > *σέ, παρθένος*. - 16: плѣнникы] *αἰχμαλωσίαν* (Var. *τὴν αἰ.* S). - 17: и] > Usp. 25c 22. - издринωвенїа] изр- Usp. 25c 22 Genn., *ἐξώσματα*. - 18: въсплескашѧ] -каа- Usp. 25c 23, *ἐκρότησαν*. - 21: рекоѹщи] -ще rell., > gr. - Nach градъ > *ἦν ἐροῦσιν* (Var. *ἦν* > BS). - ли] *εἰ* (Var.

ἤ). - 23: ѿ] lies ѡ Car., Genn., Usp. 25c 27, ἐπί. - 25: пѡскръжьшатѧ] lies поскрежьташѧ Car., Genn., ἔβρυξαν. - зѹбы] + своими Usp. 25c 29, ὀδόντας. - 26: пѡглотимъ] καταπίωμεν SB[c] (Var. κατεπίομεν). - се] αὕτη. - 27: ѡбрѣтомъ, -тохѡ Genn.] lies -томъ statt -тѣъ Usp. 25c 30, εὕρομεν. - видимъ] εἴδομεν. - 28: ѥ и] ἅ. - пѡмысливъ] ἐνεθυμήθη. - 29: пръвый] ἀρχαίων. - 30: разѡри и] so zu lesen statt -рии и Sof., Car., Genn., καθεῖλεν καί. - 32: възъпии] lies възъпи Usp. 25c 35, ἐβόησεν. - 33: да излѣють] καταγαγέτωσαν A (Var. -γάγετε, -γαγέτω). - 35: ѹтрьзвѣнїа] ѹтьрѣзв- Sof., Genn., ѹтврѣзв- Car., lies -трѣзв- (-трезв- Usp. 25c 38), ἔκνηψιν. - 36: премлъча] lies -чаатъ Sof., Car., Genn. für -чаеть, σιωπησάτω (Var. -πήσαιτο). - зѣница ѡчїю твоѥ] κόρη ὀφθαλμῶν σου (Var. κ. -μοῦ σ.; θύγατερ, ὁ ὀφθαλμός BSA) - 37: въстани] so zu lesen statt -нить Genn., ἀνάστα. - стѹжить] ἀγαλλίασαι. - 39: гнемъ] -нимъ Usp. 25c 42, κυρίου. - 42: призри] -рѣ Usp. 25c 45, ἐπίβλεψον. - 44: изѣдать] so zu lesen statt и ѧдѧ Usp. 25d 1, φάγονται.

56b

4: исхѡдѣ] τὴν ἔξοδον. - земленый] земный Usp. 25d 6, > gr. - 5: Nach юноты > μοῦ. - 8: и[1]] > gr.- пѡзва] Съзва Usp. 25d 9, ἐκάλεσεν. - ꙗко и во дни] ἡμέραν. - 10: не] οὐκ, > Usp. 25d 11. - бысть] ἐγένετο A (Var. -νοντο). - 13: Am rechten Rand der Spalte: гла. г., fehlt in den anderen Hss. - 14: поемлѧ и] поемлѧ и Usp. 25d 15, Genn., поемлѧ и Sof., Car., παρέλαβέν με καί. - 17: плѡть мою] σάρκα μου B (Var. -κας μ.). - 19: трѹдисѧ] lies -дисѧ, ἐμόχθησεν. - 20: темный] so zu lesen statt -ы и Sof., -ыхъ и Car., ἐν σκοτεινοῖς. - пѡсадиша] lies -ди, ἐκάθισεν. - 21: вѣчныѧ] + соградѝ на мѧ rell., ἀνῳκοδόμησεν κατ' ἐμέ. - 22: ѹтѧжчїи] -тѧгцѣ Usp. 25d 22, lies ѹтѧжьчи, ἐβάρυνεν. - се же ꙗко] καί γε. - 23: ѡтъгради] lies ѡгради Usp. 25d 23, ἀπέφραξεν. - 24: възгради] so zu lesen statt възграти Usp. 25d 23. - ꙗ и] > gr. - 27: съкрѡвеный] zu -нїй Usp. 25d 26, κρυφαίοις. - гна] κατεδίωξεν, гна Usp. 25d 26. - 28: пѡложи] пѡло Usp. 25d 27, ἔθετο. - 30: пѡстави мѧ] ἐστήλωσέν με, -ви Usp. 25d 28. - 31: истесѣ] τοῖς νέφροις, истинѣ Usp. 25d 29. - 32: мои] so zu lesen statt мою Genn., μοῦ. - 33: Nach люде > μου. - 34: злъчи] жолчи Usp. 25d 32, χολῆς. - 35: Vor изѧ > καί (so A). - числѡмъ] ψήφῳ. - 38: побыть] νεῖκος (vd. zu νῖκος). - 40: злъчь, мою] жолчь м. Usp. 25d 38, χολῆς μου (Var. χολή μ. BA). - 41: помѧнѹ] μνησθήσεται. - 44: дша ... блгаго] ψυχῇ ἣ ζητήσει αὐτὸν ἀγαθόν.

56c

5: вїющѡмѹ] -щемѹ Usp. 26a 1, -щѹѹмѹ Sof., Car., Genn., τῷ παίονι. - насытити] χορτασθήσεται. - 8: Nach его > ὅτι (so BA). - 9: смѣри] сми- Car., Usp. 26a 5, ἐταπείνωσεν. - 10: ꙗко смѣрити] ꙗ. -рить Genn., τοῦ ταπεινῶσαι. - 11: и] > gr. - 13: ѿсѹдити] ѡсѹ- Usp. 26a 8, καταδικάσαι. - 15: запѡвѣда] ἐνετείλατο. повѣза Usp. 26a 10. - 19: стависѧ] ἠτάσθη. - да ю ѡбратимъ] ἐπιστρέψωμεν. - 20: въздвигне] -гне Usp. 26a 14. ἀναλάβωμεν. - 21: къ высокѹѹмѹ ... рѹкѹ] къ -комѹ р. U 26a 15, πρὸς ὑψηλὸν ἐπὶ χειρῶν A (Var. ἐ. χ. π. ὑ.). - нщею] ἐν. - 22: и] > gr. - 24: и[2]] καί A (> Var.). - пѡщади] -дѣ rell., ἐφείσω. - 26: ѡмѣжити] καμμύσαι, Var. κάμψαι. - ѿринѹти] lies -тисѧ, ἀπωσθῆναι. - 27: на] ἡμᾶς. - и] > gr., > Usp. 26a 21. - ѡтвориша] -рѣ- Sof., ѿвръзоша Usp. 26a 21, -врѣша Genn., διήνοιξαν. - 28: мѧ] ἡμᾶς. - 29: стражь] lies страхъ, φόβος. - 33: Nach и > οὐ. - Nach ꙗ > μή. - 34: дѡнде] ἕως οὗ, дѡндеже Sof., Car. - 36: закрываатсѧ] -ваетсѧ Usp. 26a 29, ἐπιφυλλιεῖ.- 39: пѡтоцѣ] λάκκῳ. - 43: потока дольнѧго] λάκκου κατωτάτου. - 44: ис потока дѡлнѧаго] > gr. - 45: пѡкрыю] покры rell., κρύψῃς.

56d

2: въ днь[2]] > gr., > Usp. 26a 39. - 3: и] > gr., > rell. - Nach ги > τὰς δίκας (Var. τ. ἀδικίας A).- 5: вѣси ... вѣси] εἶδες ... εἶδες. - 6: ѿмьщенїе] ѿмщенїе Usp. 26a 43, τὴν ἐκδίκησιν. - 7: и[1]] εἰς.- мѧ] + слышѧ ѹкоризны ихъ, и совѣты ихъ на мѧ ѹстънъ востающиихъ (по- Car.) на мѧ rell., für ἤκουσας τὸν ὀνειδισμὸν αὐτῶν, πάντας τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν κατ' ἐμοῦ, χείλη ἐπανισταμένων μοι (и на мѧ ∩ -ихъ на мѧ). - поѹченїе] -нїа Usp. 26b 1, μελέτας. - 9: призри] ἐπίβλεψον, прѣрѣ Usp. 26b 2.- ѡчи] на очи Genn., ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς. - 11: моегѡ] > gr. - 12: ты ѧ] σὺ αὐτούς BA (Var. σου αὐτοῖς O). - 13: ниже пд] ὑποκάτω, и пд Usp. 26b 7. - гла. д.] > Usp. 26b 7.- 14: потемнѣ] ἀμαυρωθήσεται. - 15: и] > gr. - измѣни ἀλλοιωθήσεται. - 17: и] > gr. - 19: дѣло] ἔργα.- члчьскѹ] горньчаскѹ Usp. 26b 12, κεραμέως. - се же] καί γε. - 22: ꙗкѡ] + и rell., ὡς. - 24: Nach его > ἐν δίψει. - 26: ѧдѹще и пїюще] οἱ ἐσθόντες τὰς τρυφάς (Var. ἐσθίοντες A, τροφάς BA).- 30: паче] so zu lesen statt п. бо Genn., ὑπέρ. - разорены] τῆς κατεστραμμένης. - 33: назарѧне] ναζιραῖοι (vd. zu ναζωραῖοι). - ею] αὐτῆς (sc. Σιων). - просвѣтиша] für -тѣ- Sof., aus просвьтѣшѧсѧ Genn., ἔλαμψαν. Danach > ὑπὲρ γάλα, ἐπυρρώθησαν (Var. -πυρώ- B, -τυρώ- A). - 36: непѡзнани быша] so zu lesen statt н. б. и Genn., ἐπεγνώσθησαν. - 36: исхѡдѣ и] ταῖς ἐξόδοις. - 37: и[1]] αὐτῶν, > Usp. 26b 28. - 38: исъхше быша] ἐξηράνθησαν. - 39: бѣшѧ] быша Usp. 26b 39, ἦσαν. - 42: сельны] lies щедрыихъ rell., οἰκτιρμόνων. - 45: възгорѣсѧ] ἀνῆψεν.

57a

2: его] so zu lesen statt е Usp. 26b 37. - цре] цри Usp. 26b 37, βασιλεῖς. - 3: во вселеннѣи] -н- Sof., Car., Genn., τὴν οἰκουμένην. - 4: Vor истѹжаи > καί. - истѹжаи] ἐκθλίβων. - 6: и] > gr. - иже проливаю] и. -лѣ-Genn., τῶν ἐκχεόντων. - 7: Nach правдивѹ > ἐν μέσῳ αὐτῆς. - 8: бъжрїи] бодрїи Usp. 26b 42, ἐγρήγοροι. - исходѣ] ταῖς ἐξόδοις. - 9: вънегда ... можаахѹ] ἐν τῷ ... δύνασθαι, в. ... можаахѹ Usp. 26b 44. - 10: прикосоша] -косноѹша Usp. 26b 44, ἥψαντο. - 11: ѿ] ἀπό A (> Var.). - нечистоты] ἀκαθάρτων. - 12: призовѣте] -вите Car., Genn., καλέσατε. - 14: Nach и > γέ. - 18: ѹстыдѣша] ἔλαβον. - 19: помилѡваша] миловаша Sof., Car., Genn., ἠλέησαν. - 21: надѣѧхомсѧ] ἀποσκοπεύσαμεν.- 25: гъ] für годъ, ὁ καιρός. Danach > ἡμῶν. - 26: кѡнець] ὁ καιρός. - дѹпли] κοῦφοι. - 27: ѡрла] ἀετούς. - 29: прѣсѣдѡша] ἐνήδρευσαν. - прѣ лице] προσώπου. - 30: блгъ] χριστός. - гъ] κύριος (vgl. Rahlfs 1935, S. 764). - 31: наши] αὐτῶν. - сѣнїе] lies -ни Usp. 26c 20, Genn., τῇ σκιᾷ. - 35: ѹжелѣеши] ἀποχεεῖς. - 37: прилѡжити] -ши Usp. 26d 25, προσθήσει. - 38: безакѡнїа твоего] ἀνομίας σου (Var. ἀδικίαν σ. A). - 40: ѿкрыи] lies -кры, ἀπεκάλυψεν. - 41: Гла. е.] in Car. von erster Hand am rechten Rand der Spalte, > Usp. 26c 29. - ꙗко] ὅτι hier „was".

57b

1: водѹ ... пихо] > gr., vgl. *aquam nostram pecunia bibimus*. Danach > ἐξ ἡμερῶν ἡμῶν. - 4: рѹцѣ] χεῖρα, в рѹцѣ Usp. 26c 37. - 5: изобилїе] πλησμονήν, изобїе Usp. 26c 38. - 9: внесохѡ] εἰσοίσομεν. - 10: нашь] αὐτῶν. - 12: боѹрнааго глада] καταιγίδων λιμοῦ. - 13: смѣришѧ] сми- Car., ἐταπείνωσαν. - 15: повиноѹша] ἐκρεμάσθησαν. - 17: кладѣ] ξύλῳ, градѣ Usp. 26d 4. - 18: расыпасѧ ... ѹмлъкнѹшѧ] ἐκλεκτοὶ ἐκ ψαλμῶν αὐτῶν κατέπαυσαν κατέλυσεν χαρὰ καρδίας ἡμῶν. - 21: Nach нашь > ἔπεσεν ὁ στέφανος τῆς κεφαλῆς ἡμῶν οὐαὶ δή (δέ A, > L) ἡμῖν, ὅτι ἡμάρτομεν. περὶ τούτου ἐγενήθη ὀδυνηρὰ ἡ καρδίας ἡμῶν (durch ἡμῶν ∩ ἡμῶν). - 23: погыбе. лисица] so zu lesen statt погыбели. сица Usp. 26d 10, ἠφανίσθη, ἀλώπεκες. - 25: ро и рода] ро и ро Usp. 26d 12, γενεὰν καὶ γενεάν. - 26: пѡбыть] νεῖκος (vd. zu νῖκος). - 29: ѿрива] -рѣ- Car.

Иеремїино пррочьство. варѹхъ. Глва. а.

Griechischer Text: Septuaginta, Ziegler
Slavische Parallelen: Usp. 22a 25ff., Genn.

32: Глва. а.] > Usp. 22a26. - 33: си] сїи Usp. 22a 26, οὗτοι. - 34: нииріинъ] Νηριου. - маасеева] -сс- Usp. 22a27, Μαασαιου. - 35: асадеева] Ασαδιου (Var. Σαδαιου A, Σαδιου L). - 36: десѧтое] τῷ πέμπτῳ. - 37: семои ... мца, семъи ... м. rell.] ἐν ἑβδόμῃ τοῦ μηνός. - в ней] въ не Usp. 22a 30, Car., ᾧ. - 38: пжгошѧ] -жег- Sof., Car., Genn., ἐνέπρησαν. - 45: и] αὐτῶν A (> Var.).

57c

1: сѹд'] Σουδ. - 2: молитвы] εὐχάς A (> Var.). - 4: можааше] ἠδύνατο. -ж- Usp. 22a42. - 6: хельхїинѹ] Χελκιου. - Nach салѡмлѧ > τὸν ἱερέα καί. - 9: изнесеныѧ] so zu lesen statt и и. Usp. 22b 2, τὰ ἐξενεχθέντα. - 11: десѧтъи (ї.и Usp. 22b 4)] so zu lesen statt -тьи Sof., τῇ δεκάτῃ. - мцѧ] τοῦ Σιουαν. - 13: црѧ їюдина] βασιλεὺς Ιουδα. - 14: наоѵхѡнсорѹ] нав-Usp. 22b 6, наѹ- Sof., наѵ- Genn., Ναβουχοδονοσορ. - 16: люди] so zu lesen statt -де Sof., Car., τὸν λαόν. - 17: въведе] εἰσήγαγεν AS (Var. ἤγαγεν B). - ѧ] αὐτούς A (= Var. -τόν). - 19: всесъжеженїа] so zu lesen statt -жеж- Usp. 22b 11, ὁλοκαυτώματα. Danach > καί. - 21: требѹ] μαννα. - въ требникы] lies на требьникъ rell., ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. - 23: наоѹхѡдоносорово] нав- Usp. 22b 14, наѵ- Car., наѵ- Genn., Ναβουχοδονοσορ. - 26: да ... да] да ... и да Usp. 22b 17f., καὶ ... καί. - 27: да живемъ] ζησόμεθα. - 28: наѵхѡдоносоровою] нав- Usp. 22b 22, наѹ- Sof., наѵ- Genn., Ναβουχοδονοσορ. - 31: блгть] -дѣть Sof., Car., Genn., χάριν. - 32: ги] гѹ Usp. 22b 24, κύριον. - нашемѹ] + ꙗко согрѣшихѡмъ гви бгоѹ нашемѹ Sof., Car., Genn., ὅτι ἡμάρτομεν τῷ κυρίῳ θεῷ ἡμῶν (ги бгоѹ нщемоѹ ∩ ги бгоѹ нщемоѹ). - 35: испѡвѣдать] -ти rell., ἐξαγορεῦσαι. - 36: Nach празныи > καί. - 37: да речть] да -чете Sof., Car., Usp. 22b 29, ἐρεῖτε. - 39: дѡ сего дне] ἡ ἡμέρα αὕτη. - 41: кнѧѕѣмъ] -земъ rell., τοῖς ἄρχουσιν. - 43: е] ὧν. - 45: га] > Usp. 22b 37, κυρίου θεοῦ.

57d

1: въ] ἐν A (> Var.). - его] κυρίου. - 2: Nach изведе > κύριος. - 8: гь] > gr. - 12: га] ги Genn., κυρίου.- 13: пррочс] τῶν προφητῶν. - хожаахомъ] ᾠχόμεθα. - 17: Гла. в.] > Usp. 22c 9. - 18: ги] lies гь Usp. 22c 10, κύριος. - 19: Nach сѹдїамъ > ἡμῶν. - люде иілево] л. -вы Usp. 22c 11, τὸν Ισραηλ.- 20: и[1] ... кнзе] so zu lesen statt > Usp. 22c 11, καὶ ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς ἡμῶν καὶ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας. - 21: всемоѹ] > gr., vgl. *omnem*. - Vor їюдинѹ + и rell., καί. - 22: навести ... зло велико] τοῦ ἀγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς κακὰ μεγάλα AS (> Var. B). - 23: еже] lies еже не Sof., Car., Genn.; ἃ οὐκ AS (Var. ἅ > B).- 24: сътвори] ἐποιήθη A (Var. ἐποίησεν). - въписанїю] τὰ γεγραμμένα. - 26: плоть члвчю] п. члкоѹ Usp.

22c 17, *ἄνθρωπον σάρκας*. - 27: плѡть ч҃лчю] п. ч҃лкоу Usp. 22c 18, *ἄνθρωπον σάρκας*. - 28: повины] -н'н- rell., *ὑποχειρίους*. - 29: на] so zu lesen statt > Usp. 22c 20, *εἰς*. - 31: на҃] *ἡμῶν* A (> Var.). - тамо҃] *ἐκεῖ. καί*. - 34: гласа] гласами (-ми durchgestrichen) Sof., *τῆς φωνῆς*. - 36: ꙗко] ꙗ. и Usp. 22c 27, Genn., *ὡς*. - до сего д҃не] *ἡ ἡμέρα αὕτη*. - 37: все зло то] *πάντα τὰ κακά ταῦτα*, все злато Usp. 22c 27. - 39: разȣма] *τῶν νοημάτων*. - 40: ѡ злобехъ] so zu lesen statt ѿ злобъ ихъ Usp. 22c 31, ѡ -быхъ Genn., *τοῖς κακοῖς*. - 42: и] + не Usp. 22c 33, *οὐκ*.

58a

1: и землѧ] für и҃ землѧ Usp. 22c 37, Genn., *ἐκ γῆς*. - 5: съгрѣшихо҃] + и Usp. 22c 41. - 7: ѡправленїихъ] -нїи Usp. 22c 42, *τοῖς δικαιώμασι*. - 8: оубо] *δή* A (> Var.). - 10: ꙗможе] ꙗко Usp. 22c 45, *οὗ*. - 15: ꙗко ... нашь] *ὅτι σὺ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, ὅτι τὸ ὄνομά σου ἐπεκλήθη* (*ἐπικέκληται* A) *ἐπὶ 'Ισραηλ* ~.- 18: своего] твоего Usp. 22d 7, *σοῦ*. - оуслыши] *ἐννόησον*. Danach > *εἰς* (> A) *ἡμᾶς κλῖνον, κύριε, τὸ οὖς σου καὶ ἄκουσον* (*εἰσάκ*. A, durch -слыши ∩ (-)слыши). - и] *καί* A (> Var.). - 19: оумершїи] оумреши Usp 22d 9, *οἱ τεθνηκότες* (Var. *οἱ τεθνεῶτες* A). - 21: ихъ] so zu lesen statt ихъ и Usp. 22d 10f., *αὐτῶν*. - тебѣ] *σοί* A (> Var.). - 22: пекоущи҃] -щиѧсѧ rell., *ἡ λυπουμένη*. - 23: иже] и Usp. 22d 13, *ὅ*. - 24: ѡскȣдѣвающїа] ѡскоудѣвающїи и Usp. 22d 14f., *οἱ ἐκλείποντες καί*. - 25: тетебѣ] Fehler nur in Usp., lies тебѣ rell., *σοί*. - 26: не] ни Usp. 22d 16, *οὐκ*. - 27: Vor ѿць[1] > *ἐπί*. - ѿць[2]] ц҃рь Usp. 22d 17, Genn., *τῶν βασιλέων*. - 29: предѡлѣваше] *ἐνήκας* (vd. zu *ἐνίκας*). - 32: глѧ] lies г҃лѧ rell., *λέγων*. - 33: рамѣ свои] *τὸν ὦμον ὑμῶν*. - 35: сѧдете] so zu lesen statt десѧте Genn., *καθίσατε*. - 38: ѡскȣдѣнїе] *ἐκλείψειν* (vd. zu *ἔκλειψιν*) . - 41: невѣстинъ] невѣстникъ Usp. 22d 30, *νύμφης*.

58b

4: зноемъ д҃ньный. и стоуденїю нощною] з. д҃невны҃ и с. н. Usp. 22d 38f., *τῷ καύματι τῆς ἡμέρας καὶ τῷ παγετῷ τῆς νυκτός*. - 5: измрѣшѧ] -м҃ро- Usp. 22d 39, Genn., *ἀπεθάνοσαν*. - 6: злами] злыми Usp. 22d 40, *πονηροῖς*. - мечемъ] + и Usp. 22d 41, *καί*. - ѿпȣщенїе҃] *ἐν ἀποστολῇ*, ѡпȣстѣнїемъ Usp. 22d 41. - 7: твои] *σοῦ* A (> Var.). - 9: злоби] -бы Usp. 22d 43, *πονηρίαν*. - 10: їюдина] so zu lesen statt -ноу Sof., Car., *Ιουδα*. - 13: Nach рȣцѣ > *παιδός*. - мѡѵ҃сеѧ] -сїа Genn., *Μωυσῆ*. - 17: быхъ] бы҃хъ | Sof., бы҃ | хъ Car., *ἦ μὴν* (vd. zu *ἤμην*). - пѧчѧщїѧ] *ἡ βόμβησις*, vgl. Usp. 23a 6, dazu dort die Literaturangabe im kritischen Apparat). - и] *καί* A (> Var.). - многа] *ἡ πολλή*, мно҃ Usp. 23a 7. - 18: Nach ѡбратитъ > *εἰς μικράν* (Var. *εἰς* 21: ѡбратсѧ] lies ѡбратѧтсѧ rell., *ἐπιστρέψουσιν*. - 23: и҃] + *μακράν* A). - и оувѣдѧть ꙗко азъ г҃ь (> Usp. 23a 13) б҃ь ихъ и дамъ имъ с҃рце и оуши слышащи (слышати Usp. 23a 14) и пѡхвалѧт' мѧ на земли прѣселенїа ихъ rell., *καὶ γνώσονται, ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. καὶ δώσω αὐτοῖς καρδίαν καὶ ὦ τα ἀκούοντα, καὶ αἰνέσουσίν με ἐν γῇ ἀποικισμοῦ αὐτῶν* (Auslassung in Usp. durch на земли прѣслєнїа и҃ ∩ на земли прѣселенїа и҃). - 26: поуть[2]] nur hier in Usp. irrtümlich wiederholt. - 27: съгрѣшающии] lies -щиихъ rell., *τῶν ἁμαρτανόντων* A (Var. *τ. -τόντων*). - 36: Am rechten Rand der Spalte: гла҃. г҃] in Sof., Car. im Text, > Usp. 23a 27. - 37: в стȣженїи] *ἀκηδιῶν*. - 39: съ грѣхомъ] lies съгрѣшихомъ rell., *ἡμάρτομεν*. - 40: прѣбываѧ] *καθήμενος*. - вѣкъ] + и мы пѡгоублѧеми въ вѣкъ Sof., Car., Genn., *καὶ ἡμεῖς ἀπολλύμενοι τὸν αἰῶνα* (Auslassung nur hier in Usp. durch въ вѣкъ ∩ въ вѣкъ). - 41: Nach оуслыши > *δή*. - 43: съгрѣшившїи҃ *ἁμαρτανόντων*. - 44: г҃и б҃га] *κυρίου θεοῦ* (Var. *κυρίου* > A) nur б҃га Usp. 23a 35 - 45: неправды] *ἀδικιῶν*.

58c

6: наше҃] + ꙗко ѡбратихомъ въ с҃рце наше всю неправдȣ ѿць наши҃ согрѣшившиихъ прѣ҃ тобою се мы д҃нь (д҃нь Usp. 23a 45) въ преселенїи наше҃ rell., *ὅτι ἀπεστρέψαμεν ἀπὸ καρδίας ἡμῶν πᾶσαν ἀδικίαν πατέρων ἡμῶν τῶν ἡμαρτηκότων ἐναντίον σου. ἰδοὺ ἡμεῖς σήμερον ἐν τῇ ἀποικίᾳ ἡμῶν* AB[c] (Var. *ἀπὸ καρδίας*), Auslassung in Usp. durch въ преселенїи наше҃ ∩ въ преселенїи наше҃. - 7: Nach расыпа > *ἐκεῖ*. - 8: ѡдръжанїе] *ὄφλησιν*. - 10: своего] *ἡμῶν*, + коне҃ мѡ҃ Usp. 23b 5. - 11: б҃жїа] *τῆς ζωῆς*.- вн8ши] *ἐνωτίζασθε*. - 13: Nach вражїи > *εἰ*. - 14: стȣжеи] тȣжеи Usp. 23b 9, *ἀλλοτρίᾳ*. - 15: Nach намѣнисѧ > *μετά*. - 18: въ времѧ вѣчное] *εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον* A (Var. > *χρόνον*). - 23: кдѣ[2]] кто Usp. 23b 17, *τίς*. - 25: ее] *αὐτῆς*. еѧ и Usp. 23b 18f. - 26: страньстїи] *τῶν ἔθνων καί*. - 28: вероуще] -щеи Usp. 23b 21, *οἱ* (*ἐμπαίζοντες καὶ*) ... *θησαυρίζοντες*. - 30: и҃] + ꙗкѡ содѣ҃вающеи сребрѡ и пекоущеисѧ и нѣсть ѡбрѣтенїа дѣлесемъ ихъ Sof., Car. (содѣловающеи Genn., Usp. 23b 23, телесемъ Usp. 23b 25), *ὅτι* (BA, > Var.) *οἱ τὸ ἀργύριον τεκταίνοντες καὶ μεριμνῶντες, καὶ οὐκ ἔστιν ἐξεύρησις τῶν ἔργων αὐτῶν* (Auslassung in Usp. durch и҃ ∩ и҃). - 31: снидошѧ] + и rell., *καί*.- ини] *ἄλλοι*, инїи Usp. 23b 26. - 33: оуселиша҃] so zu lesen statt -лишѧ Genn., *κατῴκησαν*. - 35: стезѧ] сте҃ Usp. 23b 30, стьзь Genn., *τρίβους*. - Nach еа > *οὐδὲ ἀντελάβοντο αὐτῆς* (durch еа ∩ еа). - 37: слышашѧ] für слышасѧ, *ἠκούσθη*. - темаанъ] lies теманъ Usp. 23b 32 Genn., *Θαιμαν*. - 38: агарѧне (-ни Genn.)] so zu lesen statt агарини Usp. 23b 32, *Αγαρ*. - 39: и҃ на земли] *οἱ ἐπὶ τῆς γῆς* A (Var. *τῆς* > B, *οἱ* > L). - 40: темаанни] lies теман'ни Usp. 23b 34, Genn., *Θαιμαν*. - и[2]] *καί* (Var. > BSA). - 42: пȣти҃] *ὁδὸν δέ* B

(Var. > *δέ*). - 43: еѧ] + прѡ҃ Usp. 23b 37.

58d

1: высѡкъ] -кы Usp. 23b 40, *ὑψηλός*. - 2: нарочити] *οἱ ὀνομαστοί*. - бывше] -шеи Usp. 23b 41, Genn., *οἱ γενόμενοι*. - 3: оумѣюще] in Genn. aus оумирающе durch Korrektur von и zu ѣ und Streichung von ра, *ἐπιστάμενοι*. - 6: Nach моудрости > *ἀπώλοντο διὰ τὴν ἀβουλίαν αὐτῶν*. In Usp. 23b 45 + ска҃. und Kommentartext. - 7: Vor кто in Usp. 23c 11: прѡ҃ здѣ҃. - 12: стезь] *τὴν τρίβον*. - 16: Vor идеть > *καί*.- и] > Genn., Usp. 23c 21, > gr. - 18: времен ѣ҃] *ταῖς φυλακαῖς*. - 19: возвеличиша҃] lies възвеселиша҃ Usp. 23c 24, *εὐφράνθησαν*. - 20: и[2]] *καί* A (> Var.). - 21: веселїемъ] so zu lesen statt вселенїе҃ Usp. 23c 25, *εὐφροσύνης*. - сътворившомȣ] -шемȣ Usp. 23c 26, -шȣмоу Genn., *τῷ ποιήσαντι*. - 22: ѧ] + ска҃. und Kommentartext Usp. 23c 26. - Vor сь҃ in Usp. 23c 34: за҃ про҃ здѣ҃. - сь҃] се Car., Usp. 23c 35, *οὗτος*. - 23: весь] всѧкъ Usp. 23c 36, *πᾶσαν*. - поуть rell., *ὁδόν*. - 25: своемоу] + и Sof., Car., Genn., *καί*. - възлюбльномȣ] -бленȣоумȣ Genn., *τῷ ἠγαπημένῳ*. - 27: Глава. д҃.] in Car. am rechten Rand der Spalte nur: ска҃., ebenso Usp. 23c 40, aber im Text und dazu Kommentartext Usp. 23c 40ff. - 28: Vor Сїа in Usp. 23d 19: прѡ҃ здѣ҃. - б҃жїахъ] б҃жїи҃ Usp. 23d 19, Genn., *τοῦ θεοῦ*. - 29: вѣкы] *τὸν αἰῶνα*. - 33: прѧмо] прѣмо Genn., *κατέναντι*. - 34: строиное свое] *τὰ συμφέροντά σοι*. - 37: соуть] + Конець Genn. - 39: продани быстє] *ἐπράθητε*, пре- б. Usp. 23d 28. - 42: сътворившаго] -рьшааго Genn., *τὸν ποιήσαντα*.- 42f.: требы пѡло҃ше] *θύσαντες*, т. пѡложьше Usp. 23d 32. - 44: сътворившаго] *τὸν τροφεύσαντα*.- 45: Nach съжалисте > *δέ* (Var. *δή* B). - въскръмивш҃о] -шемȣ Usp. 23d 34, -шȣоумоу Sof., Car., Genn., *τὴν ἐκθρέψασαν*.

59a

3: бо] *γάρ* A (> Var.). - 4: людїи] *τοῦ λαοῦ* A (> Var.). - 5: мои҃] > gr. - ю҃] *ἥν* (sc. *αἰχμαλωσίαν*). - 7: и пȣстих] wohl für исп-, *ἐξαπέστειλα*. - сѧ] lies ѧ rell., > gr. - Nach плаче҃ > *καὶ πένθους*. - 9: вдѡвици] -цѣ Usp. 23d 42, *τῇ χήρᾳ*. - ѡставленȣ] *καταλειφθείσῃ*. - 10: ѡпȣстѣхъ] -ти҃ Usp. 23d 43, *ἠρημώθην*. - грѣ҃] грѣдѣхъ (-дѣ- durchgestrichen) Sof., *τὰς ἁμαρτίας*. - 12: и ѡправленїи] *καί δικαιώματα* B (Var. *δ. δέ*). - 13: въ поуть] *ὁδοῖς*. - заповѣди] für -дии Sof., Car., Genn., *ἐντολῶν*. - 14: въ истинȣ правдою] *ἐν δικαιοσύνῃ αὐτοῦ*. - 15: настоупишȣ] lies -ша rell., *ἐπέβησαν*. - 17: помѧните] *μνήσθητε*, -нете Usp. 24a 4, Genn. - 18: дщерь] дщерїи Usp. 24a 5, *θυγατέρων*. - 19: издалече] -чѧ Usp. 24a 7, *μακρόθεν*. - 20: и] *καί*, > Usp. 24a 8. - 21: ни ... вдѡвица] *οὐδὲ παιδίον ἠλέησαν καὶ ἤγαγον τοὺς ἀγαπητοὺς τῆς χήρας*, > Usp. 24a 9. - 23: едини҃ ѡпȣстѣ҃] *τὴν μόνην ἠρήμωσαν* (Var. *τ. μονογενῆν ἠ*. AV). - 28: ризы] *τὴν στολήν*. - 30: и възѡпїють] lies и възопїю rell., *κεκράξομαι* (vd. zu *καὶ κράξομαι*). - вѣчномȣ] -нжȣмоу Genn., *τὸν αἰώνιον*. - 31: Nach чѧда] + и Usp. 24a 16, *καί* A (> Var.). - 32: на҃] lies васъ Sof., Car., Genn., *ὑμᾶς*. - Nach насилїа > *ἐκ*. - 33: испръва] > gr. - вѣчномȣ] -нȣоумоу Sof., Car., Genn., *τῷ αἰωνίῳ*. - 35: Nach помилованїе > *ἤ*. - 36: вамъ] *ὑμῖν*, > Usp. 24a 21. - наше҃] lies вашего, *ὑμῶν* (vd. zu *ἡμῶν*). - 37: ѿпȣсти҃ бо Usp., испȣстихъ҃ Usp. 24a 22] lies ис- бо Sof., Car., Genn., *ἐξέπεμψα γάρ*. - 39: веселїе҃] съ в. Usp. 24a 23, *εὐφροσύνῃ*. - Nach ꙗко҃ + бо Sof., Car., Genn., *γάρ*. - 41: такѡже҃ же] so zu lesen statt такожеде же Sof., *οὕτως*. - вашего] *ὑμῶν* BS gegenüber нашего Usp. 24a 27, *ἡμῶν* A. - 42: иже] so zu lesen statt е҃ Usp. 24a 27, *ἥ* (sc. *ἡ σωτηρία*). - наведеть] *ἐπελεύσεται*. - 43: со] > gr. - 45: бо] *γάρ* A (> Var.).

59b

1: оузриши] *ὄψει*, оузрите Usp. 24a 30. - 2: выю] *τραχήλους* (Var. *τοὺς τ*. A). - 3: младїи] Млади҃ Usp. 24a 32, *οἱ τρυφεροί*. - мои] (*οἱ τρυφεροί*) *μου*, мои҃ Usp. 24a 32. - идоуще] -щеи Usp. 24a 32, *ἐπορεύθησαν*. - 4: въсхытиша҃] *ἤρθησαν*, -ши҃ Usp. 24a 33. - 5: Nach чѧда > *καί*. - 6: б҃гȣ] т҃ȣ Usp. 24a 35, *τὸν θεόν*. - 8: вамъ] *ὑμᾶς* A (> Var.). - 9: десѧтишьды сȣгȣбите] -жды с. Usp. 24a 38, *δεκαπλασιάσατε*. - 10: взищете] *ζητῆσαι*. - 14: грѣшни] *δείλαιοι*, -нїи Usp. 24a 42. - ѡбрадовавше҃] -шеи҃ Usp. 24a 43, (*οἱ κακώσαντες καὶ*) *ἐπιχαρέντες*. - 15: грѣшни] *δείλαιαι*. - 16: грѣшна] *δειλαία*.- 18: Nach паденїю > *καὶ εὐφράνθη ἐπὶ τῷ πτώματί σου* (durch падению ∩ падению). - 19: таже҃] lies такожде Usp. 24b 2 Genn., *οὕτως*. - 20: ѡпȣстѣнїемъ] -нїимъ Genn., *τῇ ... ἐρημίᾳ*. - плѣнитсѧ] *περιελῶ*. - 24: много] *πλείονα*. - 25: пѡлагаѧ даи] lies пѡглѧдаи rell., *περίβλεψαι*. - въстѡ҃] *ἀνατολῆς* A (Var. *-λάς*). - 28: Nach грѧдоуть Verweiszeichen, am rechten Rand der Spalte събрани nachgetragen (rell. im Text). - въстока] *ἀνατολῆς* A (Var. *ἀνατολῶν*). - 30: Глава. е҃.] in Sof. am rechten Rand der Spalte, > Usp. 24b 12. - 31: ризы] *τὴν στολήν*. - 33: бѣ] > gr. - 34: ѡдежисѧ] въѡ- Usp. 24b 15, *περιβαλοῦ*. - 40: б҃гѡч҃тїа] *θεοσεβείας*. - 42: въстокы] *ἀνατολάς*. - 44: радȣюще҃] *χαίροντες* A (Var. *-τας*). - 45: памѧтїю] *τῇ ... μνείᾳ*, -ть Usp. 24b 25.

59c

1: въведеть] so zu lesen statt въветь Genn., εἰσάγει. - 2: несоми] lies -мы rell., αἱρομένους. - 4: смѣрити҃] сми- Usp. 24b 29, ταπεινοῦσθαι. - 5: прнотекоущомꙋ] -щꙋоумоу Sof., Car., -щѫмꙋ Genn., -щемоу Usp. 24b 30, ἀενάους (sc. θῖνας). - 6: дебрьмъ] дебре҃ Usp. 24b 30, Genn., φαράγγας. - 9: бл҃говоиньствомъ] lies -вон- Usp. 24b 34, εὐωδίας.

Гл҃а. ѕ҃. (Epistula Ieremiae)

Griechischer Text: Septuaginta, Ziegler 1957
Slavische Parallele: Genn.

13: гл҃а. ѕ҃.] Ausweis von Ep. Ier. als Kapitel von Bar. - 15: прркꙋ҃] въ вавилѡ҃ ꙗкѡ҃ повелѣно емоу богомъ Usp. 26d 19. - 16: ѿведете҃] -досте҃ Usp. 26d 21, ἀχθήσεσθε. - 17: навъхѡносоромъ] -ръмъ Sof., Car., ὑπὸ Ναβουχοδονοσορ. - 18: вавѵлѡньскꙋ҃ (in Usp. -нѧ- von erster Hand über -он- nachgetragen)] -скї҃ Usp. 26d 22, τῶν Βαβυλωνίων. - 19: боуде҃] ἔσεσθε. -дѣте Usp. 26d 23. - 20: многа] πλείονα. Danach > καί. - 22: ѿсоудꙋ] lies -тоудоу Usp. 26d 25, ἐκεῖθεν. - 24: на] ἐπ', не Usp. 26d 28. - рами] für -мѣ rell., ὤμοις. - кажꙋще] δεικνύντας. - 26: сподобитесѧ] ἀφομοιωθέντες ... ἀφομοιωθῆτε. - 28: видѣвшемъ] ἰδόντας (Var. -τες A). - весь нарѡ҃] ὄχλον. - прѣ҃] прѣдь Genn., ἔμπροσθεν. - 29: имъ] αὐτά (sc. εἴδωλα, ἀγάλματα). - 31: Nach е҃ > αὐτὸς δέ. - 32: възискаетъ] ἐκζητῶν. - 33: древодѣлею] so zu lesen statt -лїю Genn., ὑπὸ τέκτονος. - ти (тї҃ Usp. 26d 37)] αὐτά (vgl. Z. 29). - 34: лжа есть] ψευδῆ ἐστίν. - 36: любиви красѣ] lies -вѣи к., φιλοκόσμῳ. - въземлюще] възима- Genn., λαμβάνοντες. - 37: сътворѧють] -твар- Usp. 26d 39, κατασκευάζουσιν. - вѣнца] στεφάνους. > Usp. 26d 42. - 40: него] αὐτῶν. Danach > καί. - 41: на клѣтѣ҃] ἐπὶ τοῦ τέγους (Var. ἐ. τ. στέγους B). - 43: златы и сребрѧны] з. и сребрены Sof., Car., Genn., χρυσοῦς καὶ ἀργυροῦς A (Var. ἀ. κ. χ. ~). - 44: ти же] тї҃ Usp. 27a 1, οὗτοι δέ. - ѿ ржѧ҃] ѿо ржа Usp. 27a 1, ἀπὸ ἰοῦ. - издѣденїа (изъꙗдены Usp. 27a 1)] lies изѣденїа Genn., βρωμάτων. - багрѣницꙋ] -рѧн- Usp. 27a 2, ἱματισμὸν πορφυροῦν.

59d

1: ѡтирающе] ἐκμάσσονται (vd. zu -τες). - 3: хѡрꙋговъ] σκῆπτρον, -гъвы Usp. 27a 4.- 4: сꙋди] für -дии, κριτής. - 8: ѿиметь] ѡтьм- Genn., ἐξελεῖται. - 13: ѡчи] so zu lesen statt ѿчи Car., οἱ ὀφθαλμοί.- плънѣ] -на Usp. 27a 13, πλήρεις. - 15: и] καί, > Genn. - 16: ѡпѧти] περιφραγμέναι, ѡпѧ҃ Usp. 27a 15.- 17: акы] ὡς, ї акы Usp. 27a 16. - 20: да не ѿ разбоиникъ] ὅπως μὴ ὑπὸ τῶν λῃστῶν A (Var. ὅ. ὑ. τ. λ. μ. ~). - 21: жегоуть] жгоуть Usp. 27a 20, καίουσιν. - имъ] αὐτοῖς A (Var. ἢ ἑαυτοῖς). - 22: иже ... видѣти] ὧν οὐδένα (οὐ A) δύνανται ἰδεῖν. - 24: лижꙋть] ἐκλείχεσθαι, -жї҃ Usp. 27a 22. - гади земнїи ѧдоущимъ ѧ имъ] г. з. ѧдꙋщемъ ѧ и. rell., τῶν ἀπὸ τῆς γῆς ἑρπετῶν κατεσθόντων αὐτούς.- 26: ѡчрьнѣло ... ї҃] μεμελανωμένοι τὸ πρόσωπον αὐτῶν (vd. zu -μενον τ. π. αὐ.). - 30: же] + и коуни Usp. 27a 27, καὶ οἱ αἴλουροι. - 31: оувѣсте] γνώσεσθε, оувѣ Usp. 27a 27. - 33: а] lies а҃ Sof., аще Car., Genn., Usp. 27a 29, ἐάν. - 35: сълїаша] lies -шасѧ, ἐχωνεύοντο. - а] > gr. - ѿ] ἐκ, ѡ Usp. 27a 31. - 37: носѧть ѧ] φέρονται, носѧ.тыѧ Usp. 27a 33. - 38: ѧвлѧюще] -вле- Sof., Car., ἐνδεικνύμενοι. - 40: иже слоужать] so zu lesen statt ниже с. Genn., καὶ οἱ θεραπεύοντες. - падентїа дѣлѧ] διὰ τό (sc. ἀνίστασθαι). - 41: еда когда (е. къгда Sof., Car., Genn.)] μήποτε, ега когда Usp. 27a 35f. - 42: и не могꙋтъ сами въстати] τὸ ... δι' αὐτῶν ἀνίστασθαι, и н. м. с. стати Usp. 27a 36f. - 43: ѧ просты] αὐτὸ ὀρθόν (Var. -τὸν ὀ. A). - не могꙋть постꙋпити] (μήτε) δι' ἑαυτοῦ κινηθήσεται.- 44: прѣклѡнить ѧ] κλιθῇ. - 45: ѧ] > gr. - не могꙋть исправити себе] οὐ μὴ ὀρθωθῇ.

60a

2: пѡлагають] παρατίθεται. - недостоинїи] ἀποδόμενοι. - 3: Nach жерцы > αὐτῶν. - 4: варѧть] ταριχεύουσαι (vd. zu -ουσι). - 5: ниединомꙋ҃] οὔτε. - 6: трѣбахъ] ть|рѣба҃ Sof., τῶν θυσιῶν. - сѣдѧщїа] ἀποκαθημένη. - 7: хромъ] λοχώς B[c] (Var. λεχώς B*, λοχώ A, λεχώ Q), vd. zu χωλός. - 8: сего] τούτων. - 10: ꙗкѡ҃ ны] lies ꙗко жены Sof., Car., Genn.), ὅτι γυναῖκες. - 11: сребреномъ ... златомъ ... древѧнꙋ҃] -нымъ ... -тымъ ... -ны҃ Usp. 27b 2, ἀργυροῖς ... χρυσοῖς ... ξυλίνοις. Danach > καί. - 12: и съ] lies ихъ, αὐτῶν. - сѣдаю҃] διφρεύουσιν. - 15: ходѧтъ҃] ὠρύονται δέ. - 20: и] lies или Usp. 27b 11, Genn., οὔτε ἐάν. - 22: не] lies ни Genn., Usp. 27b 13, οὔτε. - оуѧти] + такожде же ни бг҃атьства ни мѣди не мѡгꙋть дѧти rell., ὡσαύτως οὔτε πλοῦτον οὔτε χαλκὸν οὐ μὴ δύνανται διδόναι (durch -ꙗти ∩ -ꙗти). - 23: и] > gr. - 26: Nach ѿимꙋть > ἄνθρωπον τυφλὸν εἰς ὅρασιν οὐ μὴ περιστήσωσιν (παρα- A), ἐν ἀνάγκῃ ἄνθρωπον ὄντα οὐ μὴ ἐξελῶνται (durch ἐξελῶνται ∩ ἐξελῶνται oder ѿимоуть ∩ ѿимоуть). - 28: горномꙋ] -нꙋоумоу Sof., Car., Genn, -немоу Usp. 27b 19, ἀπὸ τοῦ ὄρους. - 29: древѧни пѡсребрени и позлащени (-нїи -нїи -нїи Usp. 27b 19f.)] lies -нии и -нии и -нии, τὰ ξύλινα καὶ τὰ περίχρυσα καὶ τὰ περιάργυρα (zum Genus vgl. 59c 29). - 31: или] ἤ, имъ Usp. 27b 21. - прѡзывати] -звати Usp. 27b 22, κλητέον. - 32: Nach бѡгы > ὑπάρχειν. - сами ... чтоуть] αὐτῶν τῶν Χαλδαίων ἀτιμαζόντων. - 34: могоущꙋ] lies -ща rell., δυνάμενον. - 35: семоу же] lies емоуже rell., >

gr. - 36: Nach соущꙋ > αὐτοῦ. - 38: имоуть] ἔχουσιν, оумꙋ҃ Usp. 27b 28. - 40: ꙋтробы] τὰ πίτυρα.- 43: с ними] μετ' αὐτῆς A (vd. zu μετ' αὐτοῖς, Var. μετ' αὐτοῦ L, > BS). - 44: Nach акы > καί.

60b

1: в] ἐν Q (Var. παρ' A, > BS). - лъжѧ] ψευδῆ. - 2: призыватї] lies про- rell., κλητέον. - 4: сътворени] κατασκευασμένα. - 5: вывающе] lies -ають, εἰσίν (Var. ἐστίν A). - но] so zu lesen statt во Usp. 27b 39, ἤ. - 6: то боудеть] αὐτὰ γενέσθαι (sc. βούλονται). - ти] тїи Usp. 27b 40, αὐτοί. - 7: дльгѡвѣчни] so zu lesen statt -нїи Sof., Car., Genn., πολυχρόνιοι. - 8: сътворени (-нїи Usp. 27b 41)] τὰ κατασκευασθέντα. - 9: ѡставишѧ] κατέλιπον, ѡста Usp. 27b 42. - 11: ти ѕлѣ (тї҃ з. Usp. 27b 44)] καὶ κακά. - съвѣщаваю] lies -ають Usp. 27b 44, βουλεύονται. - 12: с'крыють] сокри- Sof., συναποκρυβῶσιν. - 14: Nach боѕи > οἵ (so A). - 15: зла] κακῶν. - древѧни ... посребрени] ὑπάρχοντα γὰρ ξύλινα καὶ περίχρυσα καὶ περιάργυρα. - 17: лжа] ψευδῆ. - 18: ѧвлени боудꙋть] φανερὸν ἔσται (Var. φ. ἐστιν A). - 21: Nach комоѵ > οὖν (vd. zu οὐκ und in нѣсть aufgegangen? Doch vgl. das Folgende). - нѣсть] οὐκ ἔσται A (Var. οὐκ ἐστιν). - 22: царю ... сꙋпротивѧтсѧ] βασιλέα γὰρ χώρας οὐ μὴ ἀναστήσωσιν. - 23: дажь҃] lies дъждь, ὑετόν. - 24: расꙋдѧ] -дѧть Usp. 27c 11, Genn, διακρίνουσιν. - 25: ѿ обиды] so zu lesen statt ѿ бѣды Usp. 27c 12, ἀδίκημα B (Var. ἀδικούμενον). - 27: Nach егда > γάρ. - 29: пѡбѣгнꙋ҃] lies про- Usp. 27c 16, Genn., φεύξονται. - 30: слемѣна] lies -мен- Genn. statt сѣна Usp. 27c 17.*, δόκοι. Danach > μέσοι. - изгѡрѧть] so zu lesen statt -рѧю҃ Usp. 27c 17, κατακαυθήσονται.- 31: же] δέ, > Usp. 27c 18. - 32: призывати] lies про- rell., νομιστέον.- и] и҃ Sof., ꙗ Genn., > gr. - 33: разбоинї҃ ... ратїи] κλεπτῶν ... λῃστῶν. - 35: пѡсребренїи ... пѡзлащенїи] посребрени ... п. Genn., περιάργυροι ... περίχρυσοι. - 36: съдѡлѣвше, и (-вше. и Usp. 27c 23, Genn.)] lies -шеи, οἱ ἰσχύοντες. - 37: в'зем'ше] περιελοῦνται (vd. zu -τες). - и҃] τὸν περικείμενον αὐτοῖς. - 38: въземше] ἔχοντες. - и] οὔτε (Var. οἵ δέ A). - 41: съдѣвае҃] ῥήσεται (Var. κεχρήσεται B). - 42: сътворивши] lies -выи rell., ὁ κεκτημένος (Var. κτησάμενος A).

60c

3: бл҃гопослоухливи] -слоуш- Usp. 27c 34, εὐήκοα. - 4: млънїа ... соуть] ἀστραπή, ὅταν ἐπιφανῇ, εὔοπτός ἐστιν. - 5: бл҃говидны҃] -нѣ Usp. 27c 36, εὔοπτος. - 6: Nach же > καί (so A). - вѣтръ] πνεῦμα.- Vor всеи > ἐν. - 7: облакꙋ҃] νεφέλῃ A (Var. -λαις). - сѧ пѡвелить] сѧ -лѣть Usp. 27c 38, ἐπιταγῇ. - 8: скѡнчаваю҃] -чаю҃ Usp. 27c 39, συντελοῦσιν. - 10: пꙋстыню и дꙋбравꙋ] ὄρη καὶ δρυμούς.- 11: сїи ... спѡдоблени] ταῦτα ... ἀφωμοιωμένα. - 13: призывати] lies прѡ- rell., κλητέον.- 14: бг҃ъ соущь] lies богы соуща Usp. 27c 45, ὑπάρχειν ... θεούς. - силномъ] -ны҃ Usp. 27c 45, δυνατῶν.- 19: Nach знаменїа > τέ. - на нб҃се ни въ странахъ] ἐν οὐρανῷ καὶ ἐν ἔθνεσι A (Var. ἐν ἔ. κ. ἐν οὐ. C, ἐν ἔ. ἐν οὐ. ~). - 20: просвѣтѧтсѧ] -свьт- Genn., λάμψουσιν B (Var. οὐ μὴ ἐκλάμψουσιν A, λάμψωσιν). - 22: звѣрь ... иже мѡжеть] τὰ θηρία ... ἃ δύνανται. - юны и҃] ≠ κρείττω αὐτῶν. - 27: снабдить] φυλάσσον. - 28: и[1]] > gr. - позлащенѣ] für -ни (-ны Usp. 27d 3), περίχρυσοι. Danach > καὶ περιάργυροι. - 29: х'врастъ] τῇ ... ῥάμνῳ. - 30: всѧ птицѧ] πᾶν ὄρνεον. - 32: тмѣ] σκότει, тмоу Usp. 27d 17. - соуть] lies подѡбни с. rell., ἀφωμοίωνται. - 34: Nach посребрени > τέ. - багрѣницѧ] -рѧн- Usp. 27d 19, τῆς πορφύρας. - 35: плѣснивѣетъ] -нѣв- Usp. 27d 20, σηπομένης. - 36: пѡзнаите] + ѧ Usp. 27d 21, > gr. - Nach тї҃ > τέ. - 37: из'ѣдени боуд҃] βρωθήσονται, изъѧ҃ены б. Usp. 27d 22.- 38: Nach оунїи > οὖν. - 41: въписа же] lies въписанїе Genn., съписанїе Usp. 27d 26, ἐπιστολή.

60d

Їеремїѧ бѣ ѿ анатота

Griechischer Text: Dem slavischen Wortlaut am nächsten steht unter den veröffentlichten gr. Hss der Text in Paris, Cod. gr., Coisl. 224 (2431), 10./11. Jh. (Ed.: PG 43, Sp. 415-423). Einzelne Textpassagen finden Entspr. in Paris. Cod. gr., Coisl. 120 (10. Jh.) (Ed.: ebenda).
Slavische Parallelen: Usp. 27d 27ff., Genn.

2: побїе҃ бывъ] βληθείς. п. бы҃ Usp. 27d 28. - 4: фараона] -нова Usp. 27d 30, Φαραώ. - егѵптѣне] -ѧне Usp. 27d 31, Αἰγύπτιοι Coisl. 224 (2431) (Var. οἱ Αἰ. Coisl. 120). - 5: бл҃гѡдѣтель прїи҃ше] εὐεργετηθέντες. - 7: омрѣшѧ] оумрошѧ Usp. 27d 33, ἀπέθανον. - 8: егѵптѧне] -ѣне Sof., Car., Genn., οἱ Αἰγύπτιοι. - ѳотъ] νεφώθ (Var. μενεφώθ). - 9: кѡр'кодилы] + а rell., καί. - 11: взимають ... и] λαμβάνοντες. - 12: того] > gr. - оуѧденїе] δήγματα. - 13: мноѕи же и сами] > gr. - 16: пътелемеѡнъ] пте- Car., птелемеѡвъ Usp. 27d 41, lies птолемеовъ Genn., Πτολεμαίου. - 18: македоньскъ цр҃ъ] макидонскїи ц.Usp. 27d 43, ὁ Μακεδών. - пришѐ на мѣсто] ἐπιστάς. - 19: вывающаѧ таины и҃] τὰ εἰς αὐτὸν μυστήρια, в. таины҃ Usp. 27d 45. - 21: прѣнесе] при- Usp. 28a 1, μετέστησεν. - славнꙋ сътворь ч҃ть имъ] so zu lesen statt с. -ри ч. и. Car., Usp. 28a 2, περιθεὶς αὐτὰ ἐνδόξως κύκλῳ. - 22: Nach и > οὕτως. -

23: Nach рѣкъ > *ὡσαύτως*. - кѡркодили] -дѣ- Car., > gr. - 24: тако] *τότε*. - ѕмїа] + рекомыа Usp. 28d 5, *τοὺς λεγομένους*. - аргѡливы] -лѣ- Genn., *ἀργολαίους*. - 26: арга, пелагоника] *τοῦ Ἄργους τοῦ Πελασγικοῦ*. - 27: аргѡлаи] so zu lesen statt аргола Genn., *τοὺς ... ἀργολαίους*.- 28: лѣнїи, лѣви] *Ἄργους ἀριστεροί*. Danach > *λαιὸν γὰρ λέγουσι πᾶν εὐώνυμον*. - се же] сежѐ Usp. 28a 9, lies сеи же Genn., *οὗτος ὁ* (sc. *Ἱερεμίας*). - 29: егѵ҇пѣскомъ] -скы҇ Usp. 28a 10, *Αἰγύπτου*. - 32: Nach с҃псѡмъ > *παιδίου*.- м҃рїа] > gr. - 33: б҃жїю] *θεοποιοῦσι*. - 34: ражаюцѹ] *λοχόν*. - 35: пѡкланѧемсѧ] *προσκυνοῦσι*. - птелемѣю же] *καὶ Πτολεμαίῳ δέ*. - 36: въпрошаюцѹ] -пра- Usp. 28a 16, *πυνθανομένῳ*. - ѧ ѡ семъ] ≠ *τὴν αἰτίαν*. - 37: предаанїе ... е҃ дано и ... ко ѡ҃цмъ нашимъ (-данїе Usp. 28a 18)] *πατροπαράδοτον ἡμῖν ἐστιν*. - 38: таика велика] lies таина в. rell., *μυστήριον*.- моужѐ] > gr.- 39: жьдѐ (жидѐ Usp. 28a 20)] жѐдемъ Sof., *ἐκδεχόμεθα*. Danach > *φησί* (so Coisl. 120).- 41: їеремїѧ] > gr. - запѹстѣнїа] *τῆς ἀλώσεως*. - црквна҇] lies ц҃ркна҇ rell., *τοῦ ναοῦ*. - 42: кѡвчега закон'на] so zu lesen statt -чага з. Sof., Car. (gegenüber ковч҇е законныи Usp. 28a 22f.), *τὴν κιβωτὸν τοῦ νόμου*.- 43: вълѡжитї] *καταποθῆναι*.- камы҇] + и rell., *καί*. - 44: сїона] *Σινᾶ*. - 45: закѡн'никъ] *νομοθετῆσαι* (vd. zu *νομοθέτης*).

61a

1: сїонъ] *Σινᾶ*. Danach > *ἐν δυνάμει*. - боуди] so zu lesen statt -дѐ Usp. 28a 27, *ἔστω*. - 2: пришествїе (въ п. Usp. 28a 27)] *τῆς παρουσίας*. - 5: арѡнъ] ааронъ Usp. 28a 31, *Ἀαρών*. Danach > *ὁ ἱερεύς*. - каменѣи дщици и соусцїихъ в нею] камен'нїи д. и с. в. н. Usp. 28a 31f., *τὰς ἐν αὐτῇ πλάκας*. - 7: Nach разгноути > *οὐκέτι*. - 9: въ д҃нь въскр҇снїа] *αἱ ἐν τῇ ἀναστάσει*. - 10: пръвое] -вѣе Usp. 28a 35, *πρώτη* Coisl. 224 (2431) (Var. *πρῶτον* Coisl. 120). - 11: ис] so zu lesen statt и ис Usp. 28a 36, *ἐκ*. - 12: сїоньстѣ] lies синаистѣ, *Σινᾶ*. - Nach и > *τότε* (so Coisl. 224 [2431]). - 14: тоу] > gr. - 15: камыкъ же] *ἐν δὲ τῇ πέτρᾳ*. - онъ] > gr. - 16: Nach прьстьнемъ > *αὐτοῦ*. - 17: мѣсто] *τύπος* (vd. zu *τόπος*).- 19: имѧ то] *τὸ ὄνομα*, мѣсто Usp. 28a 42. - можеть видѣти] lies м. вѣ- Genn., *νοήσει* Coisl. 224 (2431) (Var. *νοεῖ* Coisl. 120). - 20: и] lies ни, *οὐδέ*. - 21: днешнѧаго] *ἐκείνης*. - и до кончины] *ἕως τῆς συντελείας* Coisl. 120 (Var. > Coisl. 224 [2431]). - 22: идеже] идѣ҇ Usp. 28b 2, *ὅπου*. - 24: пѡсрѣдѣ] -д҇ Usp. 28b 4, *μεταξύ*. - в нею҇] *ἐν οἷς* Coisl. 120 (Var. *ὅπου* Coisl. 224 [2431]). - 25: аронь] ааронъ Usp. 28b 5, *Ἀαρών*. - обла҇ ꙗкы огненъ] ѡ. ꙗко ѡ. Usp. 28b 5f., *νεφέλη ὡς πῦρ* Coisl. 120 (Var. *ὡς πυρινὴ ν.* Coisl. 224 [2431]). - 27: пръвѡмѹ] -воуѹмоу Sof., Car., Genn., *τὸν ἀρχαῖον*. - ꙗко ... мѡѷсїю] gr. Entspr. allein in Coisl. 120. - 29: сегѡ дѣлѧ] *καί*. - 30: Nach его > *αὐτός*. - 32: мѡѷсїю (-сїи Genn.)] -сею Usp. 28b 11, *Μωϋσέως*. - 33: ї ... е҃] > gr. - арѡнѹ] ааронѹ Usp. 28b 11. - вкоупѣ] -пь Sof., Car., Genn.

61b

житїе и жизнь ѿ части чюдесъ. пр҃бнаго ѡ҃ца н҃шего игоумена пафнотїа

7: опщее] so in allen Fassungen der VMČ. - 23: чѧстѣ] -ти Sof., Car. - 24: безвѣрїа] lies безмѣрига Sof., Car.

61c

2: ꙗкѡ] ꙗже Sof., Car. - 22: ѡнѡго] + бо Sof., Car. - 24: вышни҇] lies въ вышьнихъ Sof., Car. - 38: ꙗко] ꙗко҇ Sof., Car. - 45: ꙗко] ꙗкоже Sof., Car.

61d

15: ѡкан'нѹю] lies окаа-. - 30: живѧше] über в von erster Hand (?) ein ї. - 42: селци] -цѣ Sof., Car.

62a

10: In Sof. vor Се am Zeilenanfang von späterer Hand (?) и nachgetragen. - 21: лѣ҇] von erster Hand über дв- nachgetragen.

62b-62c keine Anm.

62d

15: тотъ] тъ҇ Sof., Car. - 21: изрещи] + ѡ҃цоу Sof., Car.

63a

24: творити] + и Sof., Car.

63b

4: сихъ] всѣхъ Sof., Car. - 12: ѡс҃щени] lies ѡс҃щен'на Sof., Car. - 43: тоѧ] so in allen Fassungen der VMČ.

63c

8: пѡсланїи на се] н. с. п. Sof., Car. - 39: самодръца] lies -держьца Sof., Car. - 42: на б҃лаженнаго вражоу] в. н. б. Sof., Car.

63d keine Anm.

64a

3: ѡбрѣташе҇] lies -тахоусѧ Sof., Car. - 10: братїи на трапезѣ] н. т. б. Sof., Car.

64b

6: видѧт] für вѣдѧть. - 14: питаѧ] lies питїа Car. - 19: живъписце҇] für -во-. - 27: пр҇ч'таѧ] + б҃ца Sof., Car. - 36: взѧше] so in allen Fassungen der VMČ. - 37: въ ѡбитель] so in allen Fassungen der VMČ.

64c

35: ѿ намеренїе] so in allen Fassungen der VMČ.

64d keine Anm.

65a

5: гарѧщи] so in allen Hss. - 24: его] + изриноу Sof., Car. - 39: грѧдоущѹ] lies -ща Car. - 41: изыдо҇] + ꙗко Sof., Car.

65b

6: бе҇ щоуко] lies без щоука. - 17: слезы] + теп'лы Sof., Car. - 20: еуфимїе] + и Sof., Car. - 22: имоущи] lies -ща. - 28: Nach рѹкама Textverlust? - 37: ѿлагахѹ] + его Sof., Car. - 41: из'счезе] so in allen Fassungen der VMČ. - 44: изсчезе] исчезе Car.

65c

1: възгласи҇] lies възгласи Sof., Car. - 4: изсчезе] so in allen Fassungen der VMČ. - 18: повѣдитца] повѣдитсѧ Car.

65d

13: что ради] so in allen Fassungen der VMČ.

66a

16: ꙗви҇] ꙗвивсѧ Sof., Car. - 36: Nach ѡнѧ҇ > ще Sof., Car. - 38: изъ с҃цркви] и҇ с҃цркви Sof., ис ц҃ркви Car.

66b

19: архимаритъ] so in allen Fassungen der VMČ. - 20: архїмаритью] архимар҇ию Sof.- 23: юнна] -н- Car.- 25: архимаритъ] so in allen Fassungen der VMČ. - 36: пошлеть] дастъ Car. - 43: лѡвити] лови҇ Sof., -вить Car.

66c

12: ꙗвльше҇] ꙗвлѧшесѧ Sof., Car. - 15: юнный҇] -н- Car. - 20: юн'ныи] -н- Car. - стрти] lies стр҇ти Sof. (страсти Car.). - 44: Vor ѿнелѣ҇ fehlt die Initiale И, deren Platz ausgespart ist (И Sof., Car.). - 45: понедѣлни҇] поне҇лни҇ Sof., -ди- Car.

66d

1: нечто҇] lies ничто҇ Sof., Car.

67a

6: In Car. von späterer Hand am linken Rand der Spalte ѕри. - 18: прилагашесѧ] -ло- Sof., Car. - 25: прележаше] lies при- Car. - 29: лишати] lies лишатисѧ Sof., Car. - 39: чомъ] so in allen Fassungen der VMČ. - 41: оубо] lies бо Sof., Car.

67b
6: гл҃ати] + не точїю не хоташе слышати Sof., Car. - 7: изгонмаше] + И Sof., Car. - 11: wстоıаше҃] w- über (radiertem?) ѿ (?). Davor fehlt die Initiale Д, deren Platz ausgespart ist; Достоаше же Sof., Car. - 15: срцӗ] -ца Sof., Car. - 18: трѣам] für -тїам Sof., Car. - 32: имане҃] -ме- Car. - 41: михаило] -лъ Car.

67c
9: ѿцъ] + единъ Sof., Car. - 27: панахидꙋ] понахидоу Sof., Car. - 39: азъ] + рече Sof., Car.

67d
37: посылаше] so in allen Fassungen der VMČ. - 43: потребнам] so in allen Fassungen der VMČ.

68a
15: всмко] lies всм Sof., Car. - 18: многѣ] für многи Car. - 21: бмше ... впери] so in allen Fassungen der VMČ. - 23: въсъпрїатїе] für въсп- Sof., Car. - 34: препwловленїа] so zu lesen statt -плов- Sof., Car.

68b
1: Nach пwсланнъı Verweiszeichen, rechts neben der Spalte к немꙋ nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - 2: великїе] so in allen Fassungen der VMČ.

68c
1: протопа] lies протопопа Sof., Car. - 6: мм] + въ землю Sof., Car.

68d
1: млтвою] -вами Sof., Car. - 6: вс҃ѣ] всй Sof., Car. - 38: видѣше] lies видѣша Car. - 39: просїаше] lies -авше Sof., Car. - 43: мнwжьство] so in allen Fassungen der VMČ. - 44: wвчмты] wвчата Car. - 45: рыдающи] рыдающе Sof., Car.

69a
1: творнахꙋ] + что же ли не глахоу Sof., Car. - 7: млтивое] -вное Sof., Car. - 14: кое] которое Sof., Car. - ѿнꙋ] von erster Hand über -о т- nachgetragen, lies ѿноудь (in Sof., Car. im Text). - 16: всеназираали] so in allen Fassungen der VMČ. - 17: оужаснѣемыи] so in allen Fassungen der VMČ. - 18: надѣехомсм] so in allen Fassungen der VMČ. - 29: Vor ископашм fehlt и. - 45: Nach братїи fehlt и.

69b
1: оученицы] оуче- irrtümlich wiederholt. - пwвѣдаше] lies повѣдаша Car. - 2: конархати] so in allen Fassungen der VMČ. - 5: wстающе] lies остающь Sof., Car. - 7: съ] + многыми Sof., Car. - 10: тогдм] lies тогда Sof., Car. - 22: оувидѣвше] für -вѣ-. - 35: всѣмъ] lies всѣхъ Sof., Car. - 41: оувидѣхъ] für -вѣ-. - 43: Vor й fehlt и. - 44: истрꙋдившйсм] lies спотрꙋдившихъсм Sof., Car.

69c
4: требꙋюще] so in allen Fassungen der VMČ. - 11: чтъ] + и держава Sof., Car. - 22: монастыри] so zu lesen statt мостыри Sof. - 27: рѣкоу] рѣкоу Sof., Car. - 28: мнка] lies великомнка Sof., Car. - 40: твормщийъ] lies зрмщй Sof., Car. - 45: сво] lies своими Sof., Car.

69d
8: очхо] lies оухоу. - 20: Zwischen масличными und инѣми fehlt и. - 27: монастыри] мана- Sof., Car. - 28: Eher nach als vor безмѣрными fehlt и. - 29: лѣта] > Sof., Car.

70a
3: просвѣщающаго ... наставлмющꙋ] vgl. 70b 9. - 6: бгwмтре] lies -ри Sof., Car.

Пwхвала прпбнаго ѿца наше пафнотїа, чюдотворца, й в борwвсцѣ

11: прпбнаго] + бгоносна Sof., Car. - 12: пафнотїа чюдотворца] и чютворъца пафнотїа Sof., Car. - 13: блгви ѿче] > Car. - ѿче] > Sof. - 17: бжїи] + не прикоснетсм й мꙋка Sof., Car. - 24: оувидѣте] für -ди- Sof., Car.

70b
6: имоуши] lies -ша. - 9: прwсвѣщающаго ... наставлмющꙋ] so in allen Fassungen der VMČ, vgl. 70a 3.- 13: Nach весело + и Sof., Car. - 16: братїе] + ѿ земныı Sof., Car. - 20: оумртви] lies оумьртвисм Sof., Car. - 21: Nach емоу Verweiszeichen, am rechten Rand der Spalte словесныа дша nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - 27: ѿ] lies w. - 35: полноую] lies во- Sof., Car.

70c keine Anm.

70d
10: помогаетъ] so in allen Fassungen der VMČ. - 40: рамо] so zu lesen statt рамъ Sof.

71a
6: лꙋкавыı] lies лоукавыа Sof., Car. - 13: чмда] so zu lesen statt чмдо Sof., Car. - 41: стадꙋ слwвесномꙋ] словесномоу стадоу Sof., Car. - то] nur in Usp. fehlt die Initiale К, deren Platz ausgespart ist.

71b
6: wвїаше] wвїаша Car. - възрадwваша] -ша ти см Sof., Car. - 22: оцѣсти] -ци- Sof. - 27: неразоумим] нерадѣнїа Sof., Car. - 38: живоуще] -щемъ Sof., Car.

71c
2: вопїемъ. с любовїю])(с любовїю въпїемъ Sof., Car. - 16: прчтоую] so in allen Fassungen der VMČ. - 32: хотмщимъ ... слwвесныхъ wвець] so in allen Fassungen der VMČ. - 33: ста°] lies стада. - 34: преблженне] -жене Sof., Car. - 44: бгwблженне] -жене Sof., Car. - 45: велелѣпїе] веле- Sof., Car.

71d
3: бгоблженне] -жене Sof., -блжне Car.

72a
18: недѣли] нел̑и Sof., -дили Car.

72b
16: множ'ство ... прихwдмщи] so in allen Fassungen der VMČ. - 26: бꙋ] lies богъ Sof., Car. - 28: въ] lies бъ Sof. (бгъ Car.).

72c
6: исааково wбѣтованїе] -ва -нїе Sof., -ва -нїа Car. - 8: бгововвидѣнїе] lies бговидѣнїе Sof., Car. - 10: трїехъ] so in allen Fassungen der VMČ. - 15: їwанна] иван'на Car.

72d
12: преблажнне] -жене Sof., Car. - 21: Сицево] + ти Sof., Car. - 25: тебе] тебм Sof., Car. - 38: видѣ] lies не видѣ (in Car. не von erster Hand [?] über der Zeile nachgetragen). - 39: срце] -ца Sof., Car.

73a
1: сїа] so in allen Fassungen der VMČ. - 2: Vor пастырю fehlt die Initiale ѿ Sof., Car., deren Platz ausgespart ist. - 21: възсылаемыа] so in allen Fassungen der VMČ. - 22: а] сїа Car. - 28: блгтїю] -да- Sof., Car. - 36: аминь] in Car. in Geheimschrift (vgl. Speranskij, M. N., Tajnopis´ v jugo-slavjanskich i russkich pamjatnikach, Leningrad 1929, S. 88; Hinweis von Barbara Lomagistro, Urbino). - 38: In Car. 147a 1-150d 33 folgt die Vita des Mark Afinskij (vgl. die erste Anm. zu 75a).

73b

стаго прпрка їеремїа

Griechischer Text nach Mc = Cod. Paris. gr., Coislin 223, (14. Jh.), f. 109a 1-110a 14; unediert, Varianten in der Ausgabe des Sirm. (Film). Sirm. = Cod. Berol. gr. 219 (12./13. Jh./15. Jh.), ed. Delehaye 645-647

Literatur:

Nestle = E. Nestle, Die dem Epiphanios zugeschriebenen Vitae prophetarum in doppelter griechischer Rezension, in: ders., Marginalien und Materialien, Tübingen 1893. II.1, S. 1-64.

Der Text von 73b 1-74a 31 in Car. 151a 1-152c 33 nach der Vita des Mark Afinskij (vgl. die erste Anm. zu 75a). - In allen Hss. über der Spalte прсѡло́. - 2: і҃.] десѧть Sof. - 3: дш҃е] *ψυχαί*. - Nach ѡкаменены > *καί*. - 5: бж҃ственаго] > gr. - 6: маїнѧ] маиѧ Sof., маіа Car., *ἐν μαΐοιο* (sic). - пѡби҃ша] lies побиша Sof., Car., *κτάνον*. - 8: навафа] *Ἀναβώθ* (lies *Ἀναθώθ*). - 9: пригѡрїехꙿ] пригробѣехꙿ Sof., Car., *Δάφναις* (Var. *Τάφναις* Sirm.). - 10: и] > gr. - Nach оумре > *καί*. - 12: фараѡновава] lies фараѡнова Car., *Φαραώ*. - 13: не] durch Dittographie von -не des voranstehenden Wortes, > gr.- свѡбодишѧ҃] lies свободившісѧ Sof., Car., *εὐεργετηθέντες*. - 15: измершѧ] *ἀπέθανον*. - иже] lies и иже Car., *καὶ οἱ*. - 16: пефафо] *νεφώθ*. - 18: вѣрнїи] *εἰσὶ πιστοί*. - и] > gr. - 19: Nach ѡномъ > *καί*. - 20: ѿ персти] *χοῦν* (Var. *τὸν χ.* Sirm.). - грѡба его] > gr. - 21: оукрачеваютсѧ] lies оуврачеваютсѧ Sof., Car., *θερα[πεύουσιν]*. - 22: македонскыи] *ὁ Μακεδών* Sirm. (Var. *ὁ βασιλεύς* Mc).- 23: оувѣдѣ] ≠ *μαθών*. - 24: принесе] für прѣ-, *μετέστησεν*. - 25: чтныѧ] > gr. - Nach мощи > *καὶ ταῦτα*. - 27: ѡбложи и] *περιθείς*. - ѿтоу҃] so zu lesen statt ѿноу҃ Sof., Car., *ἐκεῖθεν*. - 28: арглы] *ἀργαλούς* (Var. *ἀργάλους* Sirm., *ἄργολας* Nestle 18). - 29: принесены] пре- Sof., Car., *ἤνεγκεν*.- ѿноу҃] *ἐκεῖθεν*. - 30: тамошнее] > gr. - 32: идолѡ҃ ихъ трѧсти҃] т. и. и. Sof., Car., *σεισθῆναι τὰ εἴδωλα αὐτῶν*. - 33: спс҃енаго] *σωτῆρος*. - 34: рѡ҃ш8] *γεννωμένου*. - 35: дажь и доселѣ] даже и д. Sof., Car., *ἕως τοῦ νῦν* (Var. *ἕ. ν.* Sirm.). - 36: дв҃ьствородїа] *παρθένον λεχώ* (*π. λόχον* Sirm.).- 37: пѡлѡ҃ше] *τιθέντες* Sirm. (Var. *τε* Mc). - 38: влъхвы] > gr. - 39: всегда ... рекши҃] *τὴν αἰτίαν ἔλεγον*. - 42: таковое] > gr. - 43: предастсѧ (in Usp. пре- von erster Hand über -ъ nachgetragen)] *παραδοθέν*. - 45: разр8шенїа] *τῆς ἁλώσεως*.

73c

1: въсхытивъ] *ἥρπασε*. - 3: е҃] *αὐτά*. - 5: сїона] *Σινᾶ*. - 19: камен҃] *ἐν δὲ τῇ πέτρᾳ*. - 20: запечатавъ] *ἐσφράγισε*. - 21: въ имѧ] *τὸ ὄνομα*. - въѡбраженїе] *ὁ τύπος* Sirm. (Var. *ὁ τόπος* Mc). - 22: изванїемъ желѣзны҃ъ] *γλυφὴ σιδηροῦ* (vd. zu -*φῇ σ.*, Var. *γλυφίς σ.* Sirm.). - 24: мѣсто] *τὸ ὄνομα*.- 27: пръвїе] пръвѣе Sof., Car. - 29: лежать] lies -жи҃ Sof., Car., *κεῖται*. - 30: ıако] *ὥσπερ* (Var. *ὡς πῦρ* Sirm.).- приѡблачне] lies -чїе Car., *νεφέλη* (Var. *ἡ ν.* Sirm.). - 31: ѡномъ] > gr. - въбраженїю] lies въо-, *τὸν τύπον*. - 34: в малѣ] *εἰς ὀξύ*. - имѣ] ≠ *ἔχων*. - 37: слежащем8] so in allen Fassungen der VMČ.

памѧть ст҃го мч҃нка ваты персѧнина

В тоиже ... село҃ (s. 73c 42)

Griechischer Text nach Mc = Cod. Paris. gr., Coislin 223, (14. Jh.), f. 110a15f.; unediert, Varianten in der Ausgabe des Sirm. (Film)

40: ѿсѣченѣ] *τμηθέντι* (sc. *τῷ Βατᾷ*). - 41: главѣ] *τὴν κάραν*. - Nach мечемъ > *Βατᾷ*. - подобн8 соущ8] *πρεπόντως*. - небесныимь село҃] *οὐρανοῦ τὰ χωρία*.

С҃тыи ... хв҃8 (s. 73d 18)

Griechischer Text nach MenBas. Crypt.: Ed.: AASS Mai ³III (vgl. PG 117, Sp. 432 (statt *ἅγιος* lies *ἅγιος μάρτυς*). Sirm. = Cod. Berol. gr. 219 (12./13. Jh./15. Jh.), ed.: Delehaye 647f.

45: и²] > gr.

73d

1: и²] > gr. - 2: и¹] > gr. - постѧшесѧ] *ἀσκήσας*. - 3: въсхѡтѣ҃] же für *καί*. - 4: и] *οὖν*. - Nach хр҃тїаны > *καί*. - 5: Nach мнихомъ > *σὺν αὐτῷ*. - 6: и] > gr. - 7: и] > gr. - ї] > gr. - 9: ноуженъ бывъ] so zu lesen statt н. бы҃ Sof., Car., *ἀναγκασθείς*. - 10: повиноувсѧ] *ἐπείσθη* (*πεισθείς* Sirm.). - 12: исповѣда] *ὁμολογεῖ* - Nach бывъ > *οὖν*. - 13: девѧтїю] *δέκα*. - 14: исторгошѧ емоу плещи] *ἐξηρθρώθη τοὺς ὤμους*. - 15: привѧзанъ бѣ҃] *δεθείς*. - 16: и влачимъ] *ἐσύρετο*. - и²] > gr. - Nach бїе҃ > *ῥοπαλοῖς*.- 17: по всемоу тѣл8 и пѡсемъ] *καὶ μετὰ τοῦτο τυφθεὶς πάντα τὰ μέλη τοῦ σώματος*. - 18: за вѣр8 хв҃8] > gr.

прп҃бнаа їсидора

Griechischer Text nach Mc = Cod. Paris. gr., Coislin 223, (14. Jh.), f. 111a 25f.; unediert, Varianten in der Ausgabe des Sirm. (Film).

19: прп҃бнаа їсидора] -а ї- auf Rasur, прп҃бнаго сидора Sof., Car. - инокинѧ] von späterer Hand über . мир- nachgetragen; > gr., > Sof., Car. - 20: не҃нымъ] *πολλούς*.

ст҃ыи мч҃никъ сава

Griechischer Text nach Mc = Cod. Paris. gr., Coislin 223, (14. Jh.), f. 111b3f.; unediert, Varianten in der Ausgabe des Sirm. (Film).

22: ст҃ыи] so zu lesen statt ст҃ыхъ Sof., *ὁ ὅσιος*. - мч҃нкъ] > gr. - 23: Nach пѡвѣшенъ > *ἀπὸ τῶν χειρῶν*. - 25: За ... сава] *τὸν χειροδέσμοις ἐκκρεμάμενον Σάβα*.

слово ѿ патерика ѡ любви

Griechischer Text: F. NAU, Histoires des solitaires égyptiens (ms. Coislin 126), Revue de l' Orient Chrétien, NS 2, 1907, S. 43-69 (Nr. 1-37), 171-189 (Nr. 38-62), 393-413 (Nr. 63-132; 3, 1908, S. 46-66 (Nr. 133-174), 266-207 (Nr. 175-215); 4, 1909, S. 357-379 (Nr. 216-297); 7, 1912, S. 204-211 (Nr. 298-334), 294-301 (Nr. 335-358). Der vorliegende Text (Nr. 179): Bd. NS 3, 1908, S. 269f.
Slavische Parallelen: Usp. 7c 6ff., Par. 51a 18-51b 19, in der Edition S.159f.

29: идоста] so zu lesen statt идоуща Par., *ἀπῆλθον*. - 30: р8кѡдѣлїе] сьсоуди Par., *τὰ σκεύη*. - 31: прелюбѡдѣанїе] любодѣıаник Par., *πορνείαν*. - 33: пѡидивѣ] für -дѣ-, идѣвѣ Par., *ἄγωμεν*. - келїю] келик врате Par., *τὸ κέλλιον*. Danach + наю Par., *ἡμῶν*. - 34: ѿвѣща] + кемоу Par., *αὐτῷ*. - 35: Nach врате > *μοῦ*. - 36: емоу] > gr., > Par. - ѿшедш8] ѡшьшоу Par., *ἀπελθόντος*. - 37: прелюбодѣанїе] любодѣıаник Par., *πορνείαν*. - 38: хотѧ его] кего хоте Par., *θέλων ... αὐτόν*. - 39: ıако] + и Par., *καί* (in *κἀγώ*). - ѿ тебе идѡ҃] ѡтидохь ѿ тебе Par., *ἀπῆλθον ἀπὸ σοῦ*. - 40: и] > gr., > Par. - тоже] *οὕτως*.- 41: пѡкаевѣ сѧ] покаивѣ се Par., *μετανοήσωμεν*. - 44: запѡвѣди] so zu lesen statt -дь Par., *ἐντολάς*.- 45: и] > Par., *καί*. - Fortsetzung des ursprünglichen Textes s. 78a.

74a

1-31: Vervollständigung des Textes von der dritten Hand, s. Einleitung S. XLII, allerdings nach einer anderen Vorlage (vgl. die erste Anm. zu 75a).

слово їеремїа пр҃рка. ѡ богооугоднемъ поути, имъ҃ ходѧще вси спасе҃сѧ

74b-d keine Anm. (leer)

75a

житїе и жизнь прп҃Ѡбнаго ѡ҃ца н҃шего марка аѳиньскаго

Griechischer Text: AASS März III (1668), S. 40*-43*, ³III, S. 33-35

In Usp., Car. über den Спалтен мц҃а маїа а҃. - Der Text der Markos-Vita (75a 1-77d 45) fehlt in Sof. Er ist in Usp. nachträglich vor dem Uspenie Afanasija (78b 1ff.) eingeschoben. Davon zeugt das auf f. 78a verbliebene Ende der Paterik-Erzählung ѡ любви und des Jeremias-Wortes о богооугоднемъ п8ти: Der Text war vor dem Einschub geschrieben und wurde daher - nach einer anderen Vorlage - vor der Markos-Vita von deren Schreiber auf einem größtenteils leer gebliebenen Folium (74a-d) nachgetragen. In Car. erscheint die Markos-Vita - offenbar ebenfalls als späterer Einschub, der nahezu vier Folia füllt (147a 1-150d 33) - zwischen der Pochvala des Pafnutij Borovskij (140d 25-146c 10) und dem Gedächtnis des Propheten Jeremia (151a 1-d 18).

1: прп҃Ѡбнаго] *ὁσίου*. - 3: живщаго] *ἀσκήσαντος*. - 4: ѡб онъ полъ еѳиѡпїа] *εἰς τὴν ἐνδοτέραν Αἰθιοπίαν*. - 7: с8щоу ми] > gr. - 8: Nach гл҃ѧ > *οὕτως*. - 9: идохъ] lies видѣхъ (ıако), *τεθέαμαι ... ὅτι*. - 10: іѡ҃анноу] lies іѡ-, *Ἰωάννην*. - 11: и] > gr. - 12: бл҃вистасѧ] *εὐλογηθέντες*. - рѣста҃] же > gr. Danach > *πρὸς ἀλλήλους*. - 13: и] > gr. - 14: но] *καί*. - 21: тр8дисѧ] *κοπιᾷς*. - 22: ефїопьстѣи] *τῆς Αἰθιοπίας Θράκης*. - 24: Nach постницѣ҃ > *ἁπάσης τῆς ἐρήμου*. - 25: есть] *ὑπάρχων*. - 28: оу него] > gr. - Nach ѿ҃ци > *ἅγιοι*. - свѣтѣ] *χώρᾳ*. - 29: прїемше] *παραλαμβάνουσιν*. - 31: высть] *ἐστι*. - 32: приближихсѧ ... и] *προσεγγίσας*. - 35: се] > gr. - 36: и ... оубо] > gr. - 39: идо҃] *ὁδεύσας*. - 40: пѫти ... сѫще] lies п. ... соущи, *ὁδὸν ἡμερῶν δώδεκα*. - 41: въ мнозѣ широтѣ] *ἐκ τῆς πολλῆς ὀπτασίας*.- 42: же] > gr. - тр8жаасѧ ... попалѧше] > gr. - 43: ѡно] lies онои.

75b

3: испытá] ἐπισταμένων. - 5: далече] so zu lesen statt да Car., μακράν. - Nach рé > μοι πάλιν. - 7: колицѣ ... поприщь] πόσον ... τὸ διάστημα τοῦτο. - 9: р] εἰκάζω. - и] > gr. - 10: Nach предѣлъ > τῆς εἰσόδου. - 11: велика гора] ἐν τῇ μεγάλῃ θαλάσσῃ. - 12: Nach ему > πάλιν. - 13: на потребоу тѣлесную носити] ἁρμόδιον. - 20: и ... фѵникъ] > gr. - 22: и идо] ὁδεύσας. - 23: Nach ωнои > τῇ φοβερᾷ. - 24: птиць] ὄρνεον. - 25: покоа, или гади] ἀνάπαυσιν τοῦ πόνου τὰ κτήνη. - In Car. über den Spalten der Folgeseite житїе. прпвна. марка. - 26: и] ἤ. - 27: ино] τί. - 28: тж] > gr. - 29: Nach имѣ > καὶ ἐκινδύνευον ὁδεύσας, βουληθεὶς δὲ εἰς τὰ ἔμπροσθεν, οὐκ ἴσχυον. - 30: Nach и > πάλιν. - Nach боıахсѧ > δεδοικώς. - 32: и бѣ примѣне в мртвы земли] ἐκείμην οὖν ἐν τῇ γῇ ὡσεὶ νεκρός. - Danach > κατεχούσης με τῆς φλογμοῦ δίψης. - 34: ωшелника] ἀδελφοί. - 35: Nach видѣнїи > πρὸς τὸν ἄββαν Ἰωάννην ἐλθόντας. - 36: глюща] καὶ λέγουσιν. - въстани и] ἀναστάς. - 37: Nach нами > κρατηθεὶς δὲ ἐν τῇ τοῦ κυρίου δυνάμει. - 39: Nach землю > καί. - 43: ѿ сѣменъ] κόμμεως. - пустынны] ἐριμμένην.

75c

Über den Spalten маїа а. - 1: абїе] > gr. - іадо] φαγών. - 2: куплсѧ] κυλινδούμενος. - бе печали бысть] ἐλιπάνθη. - 5: показа] ἔδειξαν. - 6: Nach стму > εἰπόντες· μὴ χρονίσῃς· καὶ εὐθέως ἀφανεῖς ἐγένοντο ἀφ' ἐμοῦ. ἐγὼ δὲ ὥδευσα κατὰ τὴν ἔρημον ἐκείνην ἑπτὰ ἡμέρας καὶ οὕτως κατέλαβον ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ. - 6: ше] ἀνῆλθον. - оубо] > gr. - 7: краа горы] τῆς ἀκρωρείας. - 7-9: и бѣ высока ... нбныа и не бѧше ... ѿню] καὶ οὐκ ἦν ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ τι τὸ σύνολον, καὶ οὕτως ἦν ὑψηλὸν ὡς δοκεῖν ἐπαίρεσθαι εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ. ~. - 11: оубо] καί. - Nach горы > ἐκείνου. - 13: гору] ἐν τῇ ὄρει. - 14: внутрьюду] ἔνθεν καὶ ἔνθεν. - Nach сѣмь > καί. - пришеши нощи] τῇ ἐπελθούσῃ νυκτί. - 16: с нбси] > gr. - и славословѧща и (и -сла- и Car.)] > gr. - 19: приведохомъ] Pl. (statt Dual), ἠνέγκαμεν. - 21: Nach видѣти > ἴδε αὐτὸν καὶ εὐφράνθητι. - поне ... видѣти] > gr. - 24: без болзни бы. и] καὶ ἔμφοβος γενόμενος. - 27: марко] > gr. - 33: таже ... глати] καὶ οὕτως ἔλεγεν. - 36: мирѣ] τῷ βίῳ. - 37: Nach семъ > τῷ ματαίῳ. - 38: скверныи] βεβήλων. - 42: доброты] μορφάς. - 44: вопла гласа] τῶν σειρήνων.

75d

3: нозри ... смрад] τοὺς μυκτῆράς σου ἔφραξεν ἡ ὀσμή. - 5: мои] σοῦ. - пѫтѥ ... ведено] τὰς ὁδοὺς τὰς ἀπαγούσας. - In Car. über den Spalten der Folgeseite маїа. а. дни. - 6: моа] σοῦ. - Nach пѿвизастасѧ > ἀλλ'. - 7: моа] σοῦ. - 8: жизни] τροφῆς. - моа] σοῦ. - 9: сластїи] αἴγλη. - Nach агглъ > ἔλεγεν δὲ πάλιν. - 10: благви дше моа] εὐλογεῖ ἡ ψυχή μου. - и ... га] > gr. - 12: забывааи] ἐπιλανθάνω. - 13: Nach дше > μοῦ. - 14: Nach не > γάρ. - 17: Nach бо > ἐν σοί. - порока] λύτρον (für λύθρον). - Nach грѣховнаго > αὐτῶν. ἀλλ' ἄκουε τοῦ Δαβὶδ λέγοντος. - 20: гъ] > gr. Danach > καὶ τοῦ σωτῆρος ἐν εὐαγγελίοις. - 24: Nach глѧ > ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ παραγέγονας, Ἀββᾶ Σεραπίων, ἔγγισόν μοι, τέκνον. καὶ ἐγγίσας αὐτῷ ἐνηγκαλισατό με κλαίων καὶ λέγων· ἰδού. - 25: колико[1]] ἡ ὀσμή. - колико[2]] ὀσμή. - 26: ми] > gr. - 27: пребыванїе се] τὴν πολιὰν ταύτην. - 28-34: че. лѣ ... и толика труда ... преити ωбаче гъ ... таинамъ члческы] ὁ κύριός μου Ἰησοῦς Χριστὸς ἀποδώσει σοι τὸν μισθὸν ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἐν ᾗ μέλλει φανεροῦν τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, ὅτε (lies ὅτι) τοσοῦτον κόπον οὐκ ὤκνησας ἀναδέξασθαι. ἐννενήκοντα πέντε ἔτη ἔχω, τέκνον, ἀφ' οὗ ἄνθρωπον οὐκ ἐθεασάμην, εἰ μὴ σήμερόν σε, ὃν ὀρεγόμενος ἦν ἐκ χρόνων πολλῶν ~. - Nach чадо > ἀφ' οὗ. - 29: твою стню. ю] σε, ὅν. - 30: и] ὅτε (lies ὅτι). - 32: ωбаче] > gr. - 33: днь] ἡμέρᾳ κρίσεως. - соути таинамъ члческы] φανεροῦν τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων. - 35: рекъ повелѣ сѣсти ми] εἴποντος, αὐτοῦ κελεύσαντος ἐκαθέθημεν. - 36: достохвалнѣ] ἀμέμπτου. - 37: его] > gr. - и] ὁ δέ. - Nach въспрїемъ > πάλιν. - 38: гла] λέγει. - Nach ми > ἰδού. - 39: іако есмь] > gr. - Nach семъ > μικρῷ. - 41: хлѣба] τι. - 42: мир'скы] > gr. - 43: в велицѣи тѣснотѣ и нужи] ἐν ἀνάγκῃ μεγάλῃ καὶ πολλῇ στενοχωρίᾳ.

76a

Über den Spalten марка фраскаго. - 1: алчьбы] ἐπὶ πηγῆς (für πείνης). - 2: ѿ воды морьскыа] ὕδωρ ἀπὸ θαλάσσης. - ѿ тѣ] > gr. - 5: до тысѧщы] μυριάκις. - 7: и] > gr. - Nach мѧ > πλειστάκις. - бьюще] > gr. - 8: долнѧа страны] τῶν κατωτάτων μερῶν. - 10: Nach глюще > μοι. - 11: въставъ] > gr. - наши] lies -шеıа, ἡμῶν. - 13: тако] lies како, πῶς. - 14: Пострадах] καρτερήσας. - 15: Nach лѣтъ > ἐν. - 16: Nach и[2] > πολλοῖς (sc. πολέμοις). - 17: брани] πολέμοις. - 18: блгть и блгосръдїе] ἡ ... δύναμις. - 20: плоть моа естьвенаа] τὰ σωματικὰ ἰδιώματα. - на телѣ] ἐν αὐτῷ ἐν τῷ σώματι (?). - 22: Nach мое > ἕως ἐβαρύνθη ἐξ αὐτῶν τὸ σωμά μου. - 23: приношаетъ ... сѧ ... приходѧть] ἐφέρετο ... κατέβαινον. - 25: жилища] τὴν χαράν. - 27: In Car. über den Spalten der Folgeseite житїе. марка афинска. - ωбѣщанное блаженьство] τὴν ἐπαγγελίαν τῆς μακαριότητος. - 32: Nach наши > Ἀδὰμ καὶ Εὔα. - 33: живы] ζῶντας. - и] > gr. - 35: тои] > gr. Danach > ταῦτα εἰπόντος τοῦ ἁγίου. - и] > gr. - 37: Nach

стыи > δέ. - іако о себѣ повѣсть] τῆς κατ' αὐτὸν διηγήσεως. - 38: глати] > gr. - 39: Nach бы > καί. - 42: оумрети хощѫ] θνητὸς ὑπάρχω. - 43: родителїе] οἱ πατέρες. Danach > καὶ τί μοι τὸ ὄφελος τοῦ κόσμου. - 45: прежде ... бжїи] > gr.

76b

3: насцѣ] lies на дъсцѣ, ἐπὶ σανίδος. - 4: рекъ] εἰπόντος. Danach > τοῦ ἁγίου. - 5: видѣ] lies видѣвъ, θεασάμενος. - 9: Nach ѿню > ἐν αὐτῷ. - лѣпоты] μορφήν. - Nach члческыа > ἄλλοθεν. - 11: исходѧщи словесехъ] τοῦ ἐξέρχεσθαι τὸν λόγον. - 14: моего] τούτου. - 17: мѧ] > gr. - взаконенаа] καὶ θάλλει. - 19: Nach еи > πάτερ. - 19: рѣхъ] λέγω. - Nach еи > πάτερ. - 20: до днь] πλέον ἀγαλλιῶνται. - 21: идолослуженїе] ἑλληνισμός. - 22: хртїаномъ] > gr. - 23: рѣ] λέγω. - 24: сты] > gr. - преста] παύσεται. - 26: бываемо] πολιτευομένη. - 28: посемъ] > gr. - 30: Nach чюдес > ἐν τῷ κόσμῳ. - 32: имате] ἔχηται (für ἔχητε). - 33: речете] ἐρεῖται (für ἐρεῖτε). - 34: въстргнисѧ] μετάβηθι ἐντεῦθεν. - 36: Nach гора > ἐν ᾧ ἦμεν. - іако лакотъ пѧть тысѧщь] > gr. - 37: всади] ἐπορεύετο. - 38: въсклонивсѧ] ἀναβλέψας. - видѣ ... и] καὶ ἰδών. - 39: помаавъ] τύψας ... τὴν ὄψιν. - 40: и рекъ] εἶπεν. - 43: In Car. fehlt die Initiale И, deren Platz ausgespart ist. - 44: Nach гора > ἐν τῷ τόπῳ αὐτοῦ. - 45: поıат] κρατήσας.

76c

Über den Spalten маїа а. - 2: видѣ] вѣ- Car., ἐθεάσω. - таковы чюде] τοιοῦτον θέαμα. - 3: In Car. über den Spalten der Folgeseite маїа. а дни. - 4: въздохну] lies въздохноувъ, στενάξας. - горко] > gr. 5: Nach хртїане Verweiszeichen, links neben der Spalte точїю nachgetragen (in Car. im Text). - 12: гла] λέγει. - 16: въста ... въздѣвъ ... и рече] ἀναστὰς ... καὶ ... ἐκτείνας εἶπε. - нбо] τοὺς οὐρανούς. - 18: Nach лишить > καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ψαλμοῦ. - и по скончанїи ѱалма] > gr. Danach > τότε. - 20: врьт'пж] ἀνώτερον. - 22: пакы] > gr. - в 'ниде] lies вънидѣвѣ Car., εἰσέλθωμεν. - 23: бгъ бо] ἦν ὁ θεός. - 26: Nach іако > οὐδὲ πρὸ τούτου. - 27: ни ... единъ] > gr. - 30: стола] δίφρους. - Nach хлѣбъ > πρόσφατον. - свѣтелъ и мѧкокъ] ἁπαλὸν καὶ λαμπρόν. - 31: сїающь] > gr. - 32: ωвощїе] ἄνθη. - 39: Nach и > εὐθέως. - 40: Nach и > εὐθέως. - Nach видѣ > καθάπερ. - 41: нбси] so zu lesen statt нбси Car., τοῦ οὐρανοῦ. - 44: сїа] > gr. - 45: Nach трапеза > ἐκείνη.

76d

2: хлѣба] τροφῆς. - 3: Nach воду > τῆς δὲ γλυκύτητος αὐτοῦ καὶ τῆς ὀσφράνσεως. - 4: гла] λέγει. - 5: блгаа посылаеть ... рабо своимъ] ἀγαπᾷ ... τοὺς δούλους αὐτοῦ. - 7: по едино хлѣбѣ и] > gr. - 10: Nach дховноую > καὶ πόμα πνευματικόν, τέκνον. - 11: юже] > gr. - 12: на немъ] > gr. - единаго] > gr. - 15: Nach алъчбы > μου. - 19: Nach кожа > αὐτῶν. - 22: Nach мѧ[1] > ἀεννάως περισύροντές με καὶ πολεμοῦντές με. - Nach мѧ[2] > ὁ θεός. - 23: трїи ѿ ни] τοὺς τριάκοντα χρονοὺς. - ωнѣжаема] (lies они-?), χειμαζόμενον. - 25: Nach ѕноа > τῆς ἡμέρας. - 26: п 'тица или ѕвѣри] θηρίον οὔτε ὄρνεον. - 27: имѣхъ] ἔχω. - л.] ἐννενήκοντα πέντε. - Nach лѣ > ὅτι εἰμὶ ἐνταῦθα. - In Car. über den Spalten der Folgeseite житїе марка афинска. - 29: създанїа бжїа] τῶν κτισθέντων ζώων ὑπὸ τοῦ θεοῦ. Danach > τοὺς τριάκοντα χρόνους εἰ μή. - 32: и[1]] > gr. - 33: ми] > gr. - 36: Nach възмогоша > πολεμῆσαί με ἤ. - 38: ωбладеть] κατεκυρίευσε. - 39: но ... сими] οὔτε τὸ παράπαν. - 42: іако] ὅπως. - 43: съпрѧтати] κηδεύσῃς. - 45: ему] > gr. - Nach днь > περὶ ἑσπέραν.

77a

Über den Spalten марка фрскаго. - 1: глагола] λέγει. - 2: потрьпи мѧ] σύγγνωθί μοι. - 4: Nach моего > ποιήσωμεν ἀγρυπνίαν. - сътвориша] ποιήσαντες. - 6: и] εἶτα. - гла] λέγει. - брате серапїωне] > gr. - спрѧтаеши] κηδεύσεις. - 9: хвѣ] Χριστοῦ. - заграв] φράξας. - 11: Nach ми > κλαίειν. - плаче и слезами просити прощенїа] ἐν δάκρυσι καὶ ἐν κλαυθμῷ δυσωπίας. - 13: глахъ] λέγω. - ба] > gr. - 14: Nach идеши > ἐπειδὴ οὐκ ἐπίσταμαι ποῦ πορευθῆναι, οὐδὲ γινώσκω, πῶς ἐνταῦθα παρεγενόμην. - 15: ѿвѣщав же ми рече] καὶ λέγει μοι ὁ ἅγιος. - 17: наставлеи] ὁδηγήσει. - Nach приведыи > ἐνθάδε. - тѧ] > gr. - 18: да спасе] διασώσει. - 20: Nach серапїωне > νῦν, τέκνον μου. - 23: бо] > gr. - 23f.: разрѫшаетсѧ ... стртеи плотьскы] καταλιμπάνει ... τὸ παθητὸν τοῦτο σῶμα. - 25: обители] μοναῖς. - 28: прїимѫть мѧ] παρεμβαλῶ. - свѣтѣ] τῇ χώρᾳ. - покоища] τῆς ἀναπαύσεως. - 29: Nach рекшѫ > αὐτοῦ. - 32: Nach наплънисѧ > μέγα. - 35: Nach боу > μοῦ. - 36: пребывъ] τοῦ ... κατασκηνώσαντος (sc. σώματος). - 37: Nach пребѫдеть > μέχρι τῆς ἀναστάσεως. καὶ σύ. - 39: ты и] σοί. - престави] προστίθημι. - 41: гладъ] > gr. - Nach жажоу > καί. - 42: и наготу и всѧкѫ тѣсноту] > gr. - 43: ю] αὐτῷ (sc. τῷ σώματι).

77b

1: иже ... бдѣнїихъ] οὓς ἐμάραναν αἱ νυκτεριναὶ ἀγρυπνίαι. - 2: ни] καί. - 3: Nach спаситасѧ > καί. - ихъ] οὕς. - 5: Nach млтвѣ > μου. - In Car. über den Spalten der Folgeseite маїа а днь. - 6: и

гора̑] *τῶν ὄρων*. - 8: нбнаго] *τοῦ θεοῦ*. - 9: оутѣшенїа] *παρηγόρους*. Danach > *σώζεσθε μοναστήρια*.- 11: ѡцищенїе] für -цѣ-, *ἱλασμός*. - грѣшнико̑] *τῶν ἁμαρτιῶν*. - 13: ходатае] *μεσίται*. - 14: црьствїа] lies цркввнаꙗ, *τῆς ἐκκλησίας*. - 15: припрѧгшесѧ] *ἀρεσθέντες*. - 16: крещенїемъ] so zu lesen statt пре- Car., *τοῦ βαπτίσματος*. - ꙗже] *οἱ* (sc. *ὑποδεχόμενοι*). - 18: и] > gr. - Nach бжїи > *καί*. - 19: спситесѧ ... ради] > gr. - 20: црїе] *βασιλεῖς*. - 21: Nach нищимъ > *καὶ τοὺς πλησίον*. - 24: болѣзни] *τοῖς πόνοις*. - 25: вси ... любѧщеи] *οἱ σπουδαῖοι ἐν ταῖς προσευχαῖς καὶ ἐν ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις ἐπαγρυπνοῦντες. σώζεσθε μοναχοί*. - 28: Nach любви > *αὐτοῦ*. - Nach изреченїи > *τὸν ἅγιον*. - 32: тои] *αὐτός*. - 35: абїе] *πάλιν*. - брате серапїоне] > gr. - 38: даже ни] *ἕως*. - 39: приближитсѧ ... ѡдежа ризнаа] *προσεγγίσῃς ... ἔνδυμα ἱματίου*. - 41: мѧ] *αὐτῷ* (sc. *τῷ σώματι*). - 43: И] > gr. - ему] *τοῦ ἁγίου*. - 44: нбсе] *τῶν οὐρανῶν*. - 45: принесѣте ... пѫстынѧ] > gr.

77c

3: съвръшенаго] so zu lesen statt -шаго Car., *τέλειον*. - 4: Nach грѧ"^{1} > *τέκνον ἐμόν*. - 5: свѣте] *τῇ χώρᾳ*. - 7, 8: колѣнѣ] *γόνυ*. - 9: аггльскыи] *λεγούσης*. - 10: слышахъ] *ἀκούσας*. - 11: абїе] > gr. Danach > *ἀπὸ τῆς γονυκλισίας*. - 12: Nach носиму > *ὑπὸ τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνδεδυμένην στολὴν λευκὴν καὶ ἀναφερομένην*. - 13: Ѿкрывшѫ ми] *ἀνεκαλύφθη ... καί*. - 15: Nach глющь > *ἄνωθεν*. - 17: Nach правды > *καὶ εἶδον*. - 20: възмѣте и принесѣте] *ἄρατε τὸ ἐμὸν τέκνον*. - 21: Nach бѣсы > *καὶ πορεύεσθε*. - Прешѐ же] *παρελθούσης δὲ τῆς ψυχῆς τοῦ ἁγίου*. - 22: Nach бѣсов'скыа > *ἵσταντο γὰρ οἱ δολεροὶ ὡς ἀναρίθμητα καὶ ἄπειρα στρατεύματα ἐν τῷ ἀέρι συνέχοντα τὰς ψυχὰς τῶν βουλομένων παρελθεῖν*. - 23: ꙗко пѡбїе десныа роукы] *δεξιάν*. - 24: прїемлюще] *δεξαμένην*. - 25: стго] *αὐτοῦ*. - ничто̑] *αὐτήν*. - 26: In Car. über den Spalten der Folgeseite житїе мрка афинска.- Nach нощи *ὅτε ἐθεασάμην ταῦτα*. - пребы ... скончахъ] *ποιήσας ... τελέσας*. - 27: Nach нощь > *ἕως πρωΐ*. - 28: Nach тѣло̑ > *βαστάσας αὐτό*. - 30: помолй же сѧ] *καὶ εὐξάμενος*. - 34: по] *περί*. - Nach слночнѣ > *εἶδον*. - 37: серапїѡне] > gr. - съпрѧта] *ἐκήδευσας*. - 38: тѣло] *ἄνθρωπον*. - 40: путьшествѫи] *ὁδοιπορήσωμεν*. - 41: ибо] *καί*. - 43: въстахъ] *ἀναστάς*. - 45: утро] > gr.

77d

1: млли о на] für молй о наю?, *εὔχου ὑπὲρ ἡμῶν*. - 2: видѣ сѧ] *εἶδον καὶ ἰδοὺ ἱστάμην*. - 5: мрка] > gr. - 8: невимо] *ἀοράτῳ βασταγμῷ*. - 9: Nach стаго > *Μάρκου καὶ πιστοῦ δούλου τοῦ θεοῦ*. - 10: преблгаго] *τοῦ ἀγαθοῦ καί φιλανθρώπου*. - 12: млтвами ... своего] *διὰ τῶν πρεσβειῶν τοῦ θεράποντος αὐτοῦ Μάρκου*. - 14: Глсъ мои] *τῶν φωνῶν μου δέ*. - оуслыша] *ἀκούσας*. - 15: гла] *λέγει*.- 16: пребы] lies при-, *παραγέγονας*. - и] *ἐγὼ δέ*. - 20: Nach хртїан > *καὶ τῇ κλήσει καὶ τοῖς ἔργοις*.- точїю] > gr. - 21: ма"] о über л. Danach > *ἀλλ'*. - 22: нашь] > gr. - 23: стго своего марка] *τὸν ἅγιον Μάρκα τὸν δοῦλον αὐτοῦ*. - 25: съборную и аплськѫю] > gr. - 27: крилѡ] *τὰς πτέρυγας*. - 29: да] *ὁ διάβολος, ὡς λέων ὀρυόμενος*. - смирены"] > gr. - 30: Nach инокы > *ἀλλ' ὁ θεὸς ὁ πανάγαθος, ὁ ἐλεήμων καὶ εὔσπλαγχνος, ὁ δεχόμενος τὴν μετάνοιαν ἡμῶν ἁμαρτωλῶν, αὐτός*. - и] > gr. - 31: и бжтвеную] > gr. - послѣдующе ... нш"] > gr. - 34: и мы] > gr. - страшныи] > gr. - 35: Nach съ > *τοῦ ὁσίου*. - 36: великы] > gr. - Nach маркомъ > *τοῦ ἀπ' 'Αθηνῶν ὁρμωμένου*. - 37: млтвами] *πρεσβείαις καὶ ἱκεσίαις*. - 38: Nach сты > *ἀπ' αἰώνων*. - гви нашему] > gr. - 39: Nach слава > *πρέπει καὶ κράτος*. - Nach съ > *τῷ ἀνάρχῳ αὐτοῦ*. - 43: бесконечны вѣкы] *τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων*.

78a

Die ganze Spalte kreuzweise gestrichen (s. dazu die Anm. zu 75a). - 1f.: его любве] л. е. Par., *τῆς ἀγάπης αὐτοῦ*. - 3: Ѿ старець] so zu lesen statt Ѿста . рець Sof., *ζῶν γερόντων*. - 4: Ѿдано есть] *συνεχώρησα*. - 5: съгрѣшьшему] -шоумоу Par., *τῷ ἁμαρτήσαντι*. - убо] > gr. - е] so zu lesen statt > Sof., Car., *ἐστί*. - 6: истиннаѧ любы] люб'вь Par., > gr.

(слово їеремїа прр̑ка. ѡ богооугѡднемъ пути. имъ ходѧще вси спасемсѧ)

16: аще ... възды-] in Sof. durch Zeilensprung ausgelassen, von erster Hand in kleinerer Schrift nachgetragen. - ѧ] ꙗ Usp. 74a 18, Sof. ꙗ über der Zeile, и Car. - 22: сира] сироты Usp. 74a 23. - боудете] lies -дите Usp. 74a 24. - 23: вдѡвицамъ] -вамъ Usp. 74a 25. - 24: внидѣте] lies -дете rell. - 26: пѡслоушаите] -аете Sof., Car.

2. Mai

78b

успенїе въ сты ѡца ншего афанасїа архїепкпа алексадрьскаго

Griechischer Text: AASS Mai ^{3}III

5: Nach велика > *καὶ Κωνσταντίου υἱοῦ αὐτοῦ*. - 6: бѣ же] > gr. - александрьскаго] *'Αλεξανδρείας*.- 8: оустраꙗѧ] *ἀντιποιούμενος*. - 9: сверстникы дѣти] *τοὺς συνηλικιώτας*. - 10: и] > gr.- пришѐ] *παρεγένετο*. Danach > *καὶ ὡς ἐν παιδιᾷ*. - 12: дѣтїи] > gr. - пѡставлѧше] *προχειρισάμενος*. - 13: и] > gr. - 15: и ... видѣ] *θεωρῶν δέ*. - 16: с пѡлаты] *ἄνωθεν*. - александръ] *τῆς 'Αλεξανδρείας*.- дивѧсѧ] *ἐθαύμαζε*. Danach > *καί*. - 17: будущй] *μέλλοντα*.- 18: прѡвъзвѣщена] wohl für -ниꙗ, *προμηνύματα*.- 19: поимъ епп̑ъ] > gr. - 21: бы] > gr. - 22: бы] *καὶ γενόμενος*. - прѡзвутеръ. послѣдй] > gr. - 23: Nach бы > *καί*. - 24: въ александрїи] > gr. - 25: правои вѣрѣ] *τῆς εὐσεβείας*. - и такѡ въ гѡненїихъ] > gr.

стрть сты мчнкъ еспирѣѧ. и зоиѣ. и чѧду еа курїака и феѡдоула

Griechischer Text: AASS Mai ^{3}III

27: еспирѣѧ] *'Εσπέρου*. - 28: еа] lies ею Sof., Car, *αὐτῶν*. - курїака и феѡдоула] > gr. - 29: Єспирїи] *Ἕσπερος*. - 30: хви] > gr. - 31: въ цртво андрїане] *ἐπὶ τῆς βασιλείας 'Αδριανοῦ*. - 33: и] *οὖν*. - быста] > gr. - 33-35: въ ... своима] *χριστιανικῶς Κυριακὸς καὶ Θεόδουλος ὑπὸ τῶν γονέων αὐτῶν ἐν μιᾷ εἶπον αὐτοῖς*. - 37: нечтивыми сими] *αὐτοῖς*. - 38: се] *τούτων*. - ею] > gr. - 39: има] > gr. - 41: Nach шеша > *οἱ παῖδες*. - и] > gr. - 43: ты] > gr. - 43: наши] > gr. - 44: гь^1] > gr. - есть] > gr.

78c

2: дерзости ею] > gr. - и] *τότε μέν*. - 3: еспирѣ] *Ἕσπερον*. - еа] lies ею. - 5: ею] > gr. - ѧ много] > gr.- 6: велику] > gr. - 7: и^1] *καί*, > Sof., Car. Danach > *ἐμβαλὼν αὐτούς*. - и ... скончѧша] > gr.

пренесенїе мощеи стою мученику бѡриса и глѣба

Slavische Parallelen: Abramovič S. 105f., Abdruck der Hs Mosk. Sin. bibl. Usp. sobr. Nr. 3 (bei uns SinU.) mit Varianten aus einer Hs aus der Sammlung N. K. Nikolьskijs (bei uns Nik.) und der Hs SPb. Duch. Akad. Nr. A I/264 (bei uns Akad.)

10: хву] > Nik., Akad. - 11: прѡславлѧ] -ви Nik., Akad. - а] я и SinU. - 13: нею] нею и SinU. - 14: прїимаху] приемлють Akad. - и] > Nik. - 15: окововъ] оковъ Nik., Akad. - 17: вышегоро̑"] für -дѣ Sof., Car. Danach + въ SinU. - 19: миноувшу] -шı SinU. - изѧславъ въ киевѣ] в к. и. SinU. Danach + и SinU. - 20: помысли] -ливъ Nik. - 22: и^1] > Akad. - емоу] еже Nik. - и^2] > Nik. - сътвори] so zu lesen statt -рити Nik. Danach + и SinU. - кончѧнѣ] -нѣи Akad. - 23: же] > SinU. - ѕ. ф. п.] ѕ. ф. Nik. - 25: з. безъ треи (з. в. г.хь SinU.)] ꙁз Car., з. быстрıи Nik. - In Sof. am rechten Rand der Spalte .га. - 28: григорїи] георгии SinU. - 30: михаило] -лъ Car., > Nik., Akad. - пѡроскїи] > Nik., Akad. - 32: сътвориша] сотворьше Nik., Akad. - 33: вземше] -ши SinU. - 35: пре̑идоущй] предии- SinU. - черно рисцѐ] черьнцемъ Nik. - 37: кандилы] -дѣ- Sof., кад- SinU., кадиломъ Nik. - нй] тѣхъ Nik., Akad. - 38: прозвутеры] попы Akad. - таже] тоже Akad., > Nik. - 39: с ракѡю] сами раку SinU., раку несꙗхуть сами. - принесше] -несѣши SinU. - 40: Ѿкрыша] -крывше Akad. - 41: цркви] -ки Sof., SinU. - блгы вонѧ] благоуханиꙗ Nik. - 42: видѣвше] -ши SinU. - 43: гроза] страхъ Nik. - 44: бѡ] + не Sof., Car., SinU. - нимъ] нима SinU.

78d

1: и] > Nik., Akad. - 2: пѡсемъ] же > SinU. - вземше] -ши SinU. - глѣба] > Nik. - 3: съставишѧ] въст- SinU. - на] и SinU. - кречелы] кричала Akad. - 4: имше] имьши SinU., имже Akad., емъша Nik., lies и имше. - и] > Nik., Akad. - 5: двере̑] двѣ- Sof.. - 6: многы ... млтыни] многу ... милостыню SinU., м. ... молитву богу Nik. - 7: велѧще] -щı SinU. - донде̑ поиде] > Nik., Akad. - 8: и] ꙗ Akad. - 9: днь] + и Akad. - 10: многа] мнози SinU. - чюдеса] + и SinU. - ꙗ] + и SinU. - нинѣ] + суть Sof., Car., SinU. - 11: стою] мученику Nik.

слово ѿ патерика. ꙗко послꙋшаⷩ҇е боле ⷷ҇ пꙋстыннаго и постнаго житїꙗ

Griechischer Text: F. NAU, Histoires des solitaires égyptiens (ms. Coislin 126), Revue de l' Orient Chrétien, NS 2, 1907, S. 43-69 (Nr. 1-37), 171-189 (Nr. 38-62), 393-413 (Nr. 63- 132; 3, 1908, S. 46-66 (Nr. 133-174), 266-207 (Nr. 175-215); 4, 1909, S. 357-379 (Nr. 216-297); 7, 1912, S. 204-211 (Nr. 298-334), 294-301 (Nr. 335-358). Der vorliegende Text (Nr. 294): Bd. NS 4, 1909, S. 377f.
Slavische Parallele: Usp. 164a 13ff.
Literatur:
Veder, W. R., La traduction slave des Apophthegmata Patrum (Aperçu de l'économie de la collection systématique), Slovo 24, 1974, S. 59-94 (Nr. 14.27)
Davydova. S. A., Paterikovye čtenija v sostave drevnerusskogo Prologa, TODRL 43, S. 263-281 (Nr. 65)

15: манастырь] *μοναστηρίῳ τινί*. - же] > gr. - ѿ нею] > gr. - 16] имѣа] *εἶχεν*. - 17: г҃лашѧ ... старци] *ἔλεγεν ... ὁ πατήρ*. - 18: Nach творѧше > *ποίησον ἐκεῖνο, καὶ ἐποίει* (durch *ἐποίει* ∩ *ἐποίει* oder творꙗше ∩ творꙗше). - изъ оутра] *ἀπὸ πρωΐας*. - 19: Nach прїимаше + послꙋшанїемъ Sof., Car., *διὰ τῆς ὑπακοῆς*. - 22: пристоупль реⷱ҇ ѡ҃цꙋ] *προσελθὼν τῷ πατρὶ λέγει*. - 23: моего] > gr. - 26: прїиде] *ἦλθον*. - в неиже] > gr. - 28: ꙗко влѣзе прїидоша] *κατέβη καὶ ἦλθον*. - 30: се] > gr. - 32: Nach тѣло > *νεκρόν*. - 33: зⷷ҇ли] *τῇ ὁδῷ*. - емоу] > gr. - 35: тѣло] *αὐτοῦ*. - 36: сътворивѣ м҃лтꙋ] lies с. -твоу Sof., Car, *εὐξώμεθα*. - 39: Nach г҃лѧ > *ὅτι*. - 40: си] *πάντα*. - 41: в манастыри] *τοῦ μοναστηρίου*. Danach > *καί*. - 43: прїиде] lies -дете (-та), *ἦλθον*. - 45: б҃ꙋ наⷲ҇] б. н҃ашемꙋ Sof., Car., > gr.

79a

в тьⷤ҇ д҃нь житїе с҃таго афанасїа. архїеп҃па. александрьскаго.

Slavische Parallele: USbor.

In Sof., Car. über der Spalte мⷭ҇ца маїа .в҃. - 1: с҃таго] + ѡ҃ца нашего USbor. - афанасїа] аѳанаⷭ҇ѧ Sof., Car.- 2: александрьскаго] -дрьсьскаго (?) Sof. Danach + г҃и блⷭ҇ви оче USbor. - 3: писанїе] in Sof. über der Spalte nachgetragen. - 4: временеⷨ҇ъ] -ньмъ USbor. - 5: въписаⷯ҇] ≠ *συνεγράψατο*. - 6: афанасїа] аѳанаⷭ҇ѧ Sof. - 7: избранника] in Sof. aus избрал'ника durch Rasur von и- und Überschreiben von а nach з verbessert, lies забральника Car., USbor. - 11: повѣдꙋѧ] -даꙗ USbor. - 20: приахомы] преꙗхомы USbor. - 23: чистѣ] + мѣстѣ USbor. - 24: такѡⷤ҇] lies ꙗкоже rell. - 27: многꙋ] lies много Sof., Car. gegenüber до многа USbor. - 30: ꙗⷤ҇] юже USbor. - 31: имше] lies и имъше USbor. - 32: пришедшимъⷯ҇] so in allen Hss. - 34: чесо] чьто USbor. - 39: кытихисан'ныѧ] lies катихисаныꙗ rell. - 40: афанаⷭ҇емъ] -сїемъ Car., USbor. - 43: алексаⷩ҇дръ, и кыѧ] александрьскыꙗ USbor. - 44: вѣщаахꙋ] + оувѣдѣвъ же отъ въпросивъшаго USbor.

79b

7: искѡнчѧти] съкончати USbor. - 9: ꙗкоⷤ҇] ꙗко USbor. - попы] + ача rell. - 11: б҃жїи предастъ] п. б. USbor. - 14: писчиѧ] so zu lesen statt писаниꙗ USbor. - 15: грамотика] -мат- USbor. - 23: нарицѧаше] -рѣ- Sof., lies -аашесѧ USbor. - 24: иефоусъ] in Sof. и- über der Zeile, ефоусъ USbor., lies ефоудъ. - 24: словомъ] -въмъ USbor. - 27: писаномꙋ] -ноу USbor. - 28: достоить] so zu lesen statt достои USbor. - 29: дѣлѧ имене] и. д. USbor. - 31: въиньство] für во- rell. - 34: срⷣ҇це] + мое USbor. - 35: сънмъ] съборъ USbor. - 38: и] > USbor. - 42: или] ли USbor. - 44: малы] -ло USbor. - недѡвѣдомыⷯ҇] -мымъ USbor.

79c

1: пѡвѣдꙋеⷮ҇] -да- USbor. - 8: силѣвестромъ] селивестромъ Car., сильвестръмъ USbor. - 9: хранителе] -ли USbor. - виⷰ҇кентїи] ви- USbor., -теи Sof., Car. - 11: изо] изъ USbor. - алексаⷩ҇дрїѧ] -рѣѧ Sof. - 14: прѡзвⷴ҇тера] прозвⷴ҇теры Sof., USbor. - 17: нѣкогда] -къгда USbor. - 21: и] > USbor. - 22: прѡповѣда] + всѣмъ USbor. - 23: г҃лщемꙋ] -щаго USbor. - 29: съ] > USbor. - 30: кѡстѧнтиею] коньст- USbor.- 31: покаѧвшемꙋⷭ҇] -шюсꙗ USbor. - 33: ц҃реⷨ҇] + рече къ немоу цⷭ҇рь USbor. - 35: никїи] -кеи USbor. - въ zu tilgen, > rell. - 36: чюдивъ] сꙗ чюдивъ USbor. - 39: тако] so zu lesen statt како USbor. - 41: хартїи] -тию USbor. - надраⷯ҇] -рѣхъ USbor. - 42: кленѧшеⷭ҇] кльн- USbor.

79d

1: црь] lies ц҃рь Sof., Car., цⷭ҇рь USbor. - 5: афанаⷭ҇ю] -сию Car., USbor. - александрїискомꙋ] -дрьскоуоумоу епископоу USbor. - 6: его повелѣ прїати] пригати кго повелѣ USbor. - 9: афанаⷭ҇ю] -сию Car., USbor.- 10: прїемлющꙋ] so zu lesen statt прикщю USbor. - 11: ѡземьствова] + и USbor. - 12: афанаⷭ҇а] -сїѧ Car.,

USbor. - 14: извѣщевали] -ща- USbor. - 21: лжа] лъжюща USbor. - 22: клевещꙋща] so zu lesen statt клевоущоуща Sof. - 24: собе си] себе си rell. - 27: Vor испытанїеⷨ҇ + и USbor. - 34: разꙋмѣти] lies -мѣеть USbor. - 36: кѡстѧнтиномъ] -нъмь USbor. - 38: арїаньскы] so in allen Hss.- с҃номъ] -нъмь USbor. - кѡстантїею] -тикмь USbor. - 39: прїимшꙋ] пре- USbor. - 42: хотѧщемꙋ] -щюоумоу USbor.- 43: съзлоѡбразоующи] -щемъ USbor. - 44: емоу] > USbor. - 45: неправедномъ сꙋдѡмъ] -нъмь -дъмь USbor.

80a

4: недѡоумѣашеⷭ҇] -вашесꙗ USbor. - 5: б҃лжⷩ҇ыⷯ҇] + же USbor. - 11: бѣжати] + и USbor. - 12: оубо] > USbor. - 14: вѣдыⷯ҇ зломышленїе] зъло повѣдаꙗ помышление USbor. - 17: тѣмь] тѣмьже USbor.- ѡтравника его] кго и отравьника USbor. - 19: д҃ва] д҃вца USbor. - 20: б҃гомъ] б҃ъмь USbor. - 22: костатїа (in Sof. коста | |тїа am Seitenbruch)] костꙗнтиꙗ USbor. - 23: нозѣ] -зи Car. - ина] lies и ина USbor.- 27: ч҃лкъ] человѣкъ Sof. - 28: ⷷ҇] Von erster Hand über -е nachgetragen, rell. im Text. - 30: кѡстантїеⷷ҇] -стѧ- USbor. - сътворевaa] lies сътворенаꙗ rell. - 33: афанасеи] афанаⷭ҇и Sof., -сїи Car., USbor.- 34: пакы нощїю и] и п. н. USbor. - 35: его] и USbor. - 40: безмѡⷭ҇вно] -вено Sof., Car. - 42: идоⷯ҇] изидохъ USbor. - 43: тѣмъ] тѣмьже и USbor. - 44: его] ею Sof., Car., lies еи USbor.

80b

4: кѡстантинꙋ] -ню USbor. - 5: стоꙗшеⷮ҇] -аашеть USbor. - 7: пѡравощенїи] -ние UsSbor. - 9: хрⷭ҇тїанъ] крь- USbor. - превратити] so zu lesen statt -тавити USbor. - 10: то] für тъ rell. - 15: тѣмъ] тѣмьже USbor. - 17: хѡтѧщоуⷤ҇] + кмоу USbor. - 18: кѡраблець] -лиць USbor. - 22: имоуща] so zu lesen statt -ще Car. - пастыра] пастоуха USbor. - 23: ѿвѣща] -щавъ USbor. - 24: пастырь] + рече USbor.- плачитеⷭ҇] -чѣтесꙗ USbor. - ни] и не USbor. - 25: тлѣно] -льно USbor. - жатвено] lies жатвьнъ USbor.- 27: оунылѣ] -ли rell. - 29: въ малѣⷤ҇, по м. Sof., Car.] по малоу же USbor. - 32: алексаⷩ҇дрїи] so zu lesen statt алькcандрїю USbor. - грачющеⷨ҇] граюшемъ USbor. - 36: асириискыⷨ҇ г҃лсѡмъ нареⷱ҇тсѧ] н. а. ꙗзыкъмь USbor. - 39: на оутрїе] на оутриꙗ USbor. - престоупника їюлїана] и. п. USbor. - 41: во] + и USbor.

80c

1: с҃тмꙋ] + еⷫ҇пꙋ USbor. - афанаⷭ҇ю] -сїю rell. - 2: ѡземьствїе] ѿ- Sof. - моукъ] -ка USbor. - 3: ѿд҃хноувъ] ѿдъхноувъ Car., USbor. - 4: алентана] алента USbor. - 9: многа] -го USbor. - 10: изг҃ла] -лавъ USbor. - 12: еⷫ҇пъствовати] für еⷫ҇пьствовати rell., lies -ва oder ergänze ein Hilfsverb. - кака] како USbor. - 14: многъ] -го USbor. - 16: ѿвѣщаѧ] lies ѿвѣщаваꙗ rell. - 19: вѣкы] в. векомъ USbor.

сїа книгы б҃лгочⷭ҇тныа. наричемыа афанасїи. пѡвелѣнїемъ кнⷩ҇ѕѧ нашеⷢ҇ болгаⷬ҇ска. имене сїмеона. преложи ихь еⷫ҇пъ коⷩ҇стантиⷩ҇. въ словеньскъ ѧзыⷦ҇ ѿ грѣческа. в лѣⷮ҇, ѿ наⷱ҇ла мира.҂ѕ҃. у҃. ї҃д. инⷣ҇. ї҃.

Slavische Parallelen: Vaillant 1954, Pog. 968 (Film), Sin. 20 (Film), Sol. 63 (166) (Film)
Literatur:
Popkonstantinov, K. / Konstantinova, V., Към vъprosa za Černorizec Tudor i negovata pripiska, in: Starobъlgarska literatura 15, 1984, S. 106-118

23-42: Сїа ... амїнь] Kolophon, in Usp. (wohl aus Platzgründen) mit ungewöhnlich zahlreichen Ligaturen geschrieben (s. die Abbildung in der Einleitung zum Textband S. LVI), in Sof. und Car. jeweils auf der Vorderseite eines gesonderten Blattes, dessen Rückseite frei blieb, in Sol. 63 (166) vor der Übersetzung der Reden I - III des Athanasios gegen die Arianer, in Pog. 968, Sin. 20 nach der Übersetzung von EpEpisc. - 24: афанасїи] -съ Pog. 968. - кнⷩ҇ѕѧ] -ѕа Sof., Car., Sin. 20. - 26: ихь] ѧ Pog. 968. - словеньскъ] -скы Pog. 968. - 27: грѣческа] грь- Pog. 968, Sin. 20. - мира] -рꙋ Pog. 968. - 28: меѳодоⷡ҇] -девъ Pog. 968. - 29: иⷯ҇] ѧ Pog. 968. - 30: додов'] -хьс- Pog. 968. - 31: повелѣⷩ҇] lies повелѣнъ Pog. 968, Sol. 63 (166). - 32: ї҃е] еї Pog. 968. - ї҃д] аї Pog. 968. - 33: с҃таа златаа] златаа с҃таа Sol. 63 (166), свѧтаа и чⷭ҇тнаа Pog. 968. - цⷭ҇ркві] -кы Pog. 968, -кви Sol. 63 (166). - 34: се] + же Pog. 968. - 37: великыⷨ҇] + и Sof., Car., Pog. 968. - чⷭ҇тныⷨ҇] и Sof., Car., Pog. 968. - 38: болгар'скъ] -скы Pog. 968. - хрⷭ҇тїаноеⷤ҇] кр- Pog. 968. - 40: в] > Pog. 968. - Сеиⷤ҇] сь же Pog. 968. - 41: етхь бехть] етхь бехти Sof., Car., Pog. 968, Sin. 20.

80d

Иже въ с҃тыⷯ ѿца нашего. аѳанаⷭ҇ а архїеп҃па. алеѯаньдрїискаго. на арїаны слово пръвое.

Griechischer Text: AW
Slavische Parallele (nur für die erste Rede): Vaillant 1954 (Pog. 968)
Literatur:

Opitz, H.-G., Untersuchungen zur Überlieferung der Schriften des Athanasius, Berlin/Leipzig 1935
Tetz, M., Zur Theologie des Markell von Ankyra I. Eine Markellische Schrift „De incarnatione et contra Arianos“, Zeitschrift für Kirchengeschichte 75, 1964, S. 215-270

1: в тоиже д҃нь] Того м҃ца в'. в҃. д҃нь Sof., Car., > gr. - Иже ... алеѯандрїискаго] *τοῦ ἐν ἁγίοις ἡμῶν Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας* T, *τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας* C, *τοῦ αὐτοῦ*. - 2: аѳанаⷭ҇а] -сїа Sof., Car., Sin. 20, -са Pog. 968. - алеѯандрїискаго] -дрьскааго Pog. 968. - 3: пръвое] а҃.е Car., а҃.Pog. 968, *πρῶτος* (Var. *δεύτερος* OST Thds.). - 4: бл҃ви оче] г҃и бл҃ви ѿче Sof., Car., > gr. - 8: ѡбавлено] -ве- Sof., Car., Pog. 968, *ἔκδηλος*. - быⷭ҇] so zu lesen statt бы Pog. 968, *γέγονε*. - 9: изъѡбрѣтшиⷯ] Gen./Akk. nach *τοὺς ... ἐφεύροντας* eher als für -шимъ. - 11: и] > gr., > Sof., Car., Pog. 968. - Nach таковыⷯ > *οὔτε ἦν* (so CLWMA*). - 13: събирающе] -щеи Sof., Car., Pog. 968, *συνάγοντες*. - 16: оумирающе с] lies оумирающихъ съ Sof., Car., Pog. 968, *τοὺς συναποθνήσκοντας*. - ними] *αὐτοῖς* x(> CT^c) (Var. *ἑαυτοῖς*). - 18: антихристова] in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen; von erster Hand (?) unter der Spalte антихристова wiederholt, lies -въ, (*πρόδρομος*) *τοῦ Ἀντιχρίστου* (Var. -*τε*- C). - 21: и] > gr. - ереси] in allen Textzeugen mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) am linken Rand der Spalte ереси wiederholt. - 21: обличены быша] о. бывъша Pog. 968, *στηλιτευθείσας*. - 22: възмнитсѧ] *ὑποκρίνεται*. - 23: Nach словеса > *ὡς*. - 26: прелъстившиⷭ҇] *πλάσασα ἑαυτήν*. - 26: х҃рїаны] lies -ныни (к҃р- Pog. 968), *χριστιανήν*. - 27: смыслѧющи] -шл- Pog. 968, *φρονεῖν* (Var. *καταφρονεῖν* L). - 29: Nach ничесоже > *εὔλογον*. - Nach неѧ > *καί*. - прелъстила] wohl sek. für -сти, *ἐπλάνησε*. - 30: Nach ꙗко > *τούτους*. - 31: прельщеномъ быть] lies п. быти Sof., Car., Pog. 968, *φθαρῆναι* (Var. *φανῆναι* B). - 36: Нѹжа же ми ѥ҃] *ἀναγκαῖον ἡγησάμην*. - 37: въспрати] *διελεῖν*. - преградȣ] *τὴν πτύξιν* (Var. *πύξιν* LM*, *τάξιν* B*). - оутробȣ] оутробы Pog. 968, *τοῦ θώρακος*. - 40: еа] *αὐτῆς* x (> Var.). - 41: еа] für ею Pog. 968, *ἀπ' αὐτῆς* (Var. *ὑφ' αὐ.* O; -а aufgrund von Nasalwechsel). - 42: Ѿвръстама] -тома Pog. 968, *ἀνεῳγμένοις*. - ср҃чныма] -нама Sof., Car., Pog. 968, *τῆς καρδίας*. - 43: и] > gr., > Pog. 968. - Nach разȣмѣють > *ὅτι*.

81a

1: нарицающе] -щеи Sin. 20, нарчѧщеи Pog. 968, *οἱ ... καλοῦντες*. - х҃рїаны] крь- Pog. 968, *χριστιανούς* (Var. -*νοί* B*). - Nach велми > *καί*. - 2: не] lies ни, *μήτε*. - 3: х҃рїаньство] крь- Pog. 968, *τὸν χριστιανισμόν*. - 6: бл҃гоч҃тныѧ] -тивыѧ Pog. 968, (*τὴν*) *εὐσεβῆ*. - 9: х҃рїана] крь- Pog. 968, *χριστιανόν*. - 10: причетати] -чи- Pog. 968, *συναριθμεῖν*. - исъпросившихъ (-шьшихъ Pog. 968) ... сътворшеⷭ҇] *τοὺς ... αἰτησαμένους ... πεποιηκέναι*. - 11: въ мѣсто х҃а] въ сп҃са мѣсто Pog. 968, *ἀντὶ τοῦ σωτῆρος*. - 12: зла] + н Pog. 968. - 14: мыⷭ҇лѧща] съ mit anderer Tinte von späterer Hand über м nachgetragen; so zu lesen mit Sof., Car., Pog. 968, *φρονοῦντας*. - лжоущȣ ап҃лȣ] *ψεύδεσθαι ... τὸν ἀπόστολον*. - 15: Nach нъ > *οὔτε*. - сихъ] *ταῦτα* (Var. *τοῦτ' ἄν*). - 16: х҃рїанинъ] крь- Pog. 968, *χριστιανός*. - слоушати] със- Pog. 968, *ἀκοῦσαι*. - 19: манихехъ] lies манихеихъ Pog. 968, *Μανιχαίοις*. - 20: моѷсеѧ] *δὲ Μωυσέως* WBA (Var. *δ. Μωσέως*). - 21: съсаⷮ] lies сотатъ Sof., Car., Pog. 968, *Σωτάτης* (Var. -*δης* x[> T^c]). - избретеныими (избретеными Sof., Car.)] lies изобретенъ ими Pog. 968, *ἐξεύρηται παρ' αὐτοῖς* (Var. *ἐξηύ*- OCL). - 22: и[1]] > gr. - 24: подражилъ] lies -жилъ есть eher als -жи, *μεμίμηται* (Var. *μιμεῖται* OS). - 25: пиша] + и Pog. 968, *καί*. - 26: подражилъ ѥ҃] so zu lesen statt поджарилъ есть Pog. 968, *ἐζήλωσεν*. - 27: пѡхȣленїе] -нига Pog. 968, *δυσφημίαις*. - х҃ва] *τοῦ σωτῆρος*. - 28: безȣмовать] -ти Sof., Car., Pog. 968, *ἀφρονεῖν* x(> T^c) (Var. *φρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν*). - 29: имѧ г҃не славы] *τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου τῆς δόξης*. - 31: х҃рїанъ] крь- Pog. 968, *χριστιανῶν*. - арїанъ] lies арианы Sof., Car., Pog. 968, *Ἀρειανούς*. - 32: нарицати] *ὀνομάζεσθαι*. - 33: да ... пщюѹтю] не von späterer Hand über п nachgetragen, so zu lesen mit Sof., Car., Pog. 968, *προφασιζέσθωσαν*. - 34: да ... лжоуⷮ] д. ... съл- Pog. 968*, *καταψευδέσθωσαν*. - 35: соуще] -щѧ Pog. 968, *εἰσίν*. Danach > *οὔτω* (Var. *αὐτοί* OS). - тыи] ты Pog. 968, Sin. 20, *αὐτοί*. - х҃рїаны] крь- Pog. 968, *χριστιανούς*. - 36: оукажȣть] *δείξωσιν* x(> T^c) (Var. *δόξωσιν*). - 37: нарицати] -тисѧ Pog. 968, *καλεῖσθαι*. - не] *μή* LWMB* (Var. *μηδέ*). - 38: ниⷨе] име- von späterer Hand über -оу ни nachgetragen; so zu lesen mit Sof., Car., Pog. 968, *τὸ ... ὄνομα*. - 39: аще лиⷤ] а. ли Pog. 968, *εἰ δέ*. - да възмнатсѧ (Pog. 968)] *ἐγκαλυπτέσθωσαν* (Var. *ἐγκαταλυπέσθωσαν* L). - 44: ап҃ломъ] -таломъ Pog. 968, (*τῶν*) *ἀποστόλων*. - и] > Sof., Car., Pog. 968.

81b

2: х҃рїани] крь- Pog. 968, *χριστιανοί*. Danach > *καί*. - Vor именоуемсѧ > *καί*. - 3: иного] *ἑτέρων*. - 4: всегда] lies сегда Pog. 968, *εἰκότως*. - 7: х҃рїанѡ] крь- Pog. 968, *χριστιανῶν*. - соущеⷨ] м von späterer Hand über е nachgetragen, so zu lesen mit Pog. 968 statt -ще Usp.*, Sof., Car., *ὄντων*. - 8: быⷭ҇] + древле Sof., Car., (древре Pog. 968), *πάλαι*. - 10: х҃рїани] крь- Pog. 968, *χριστιανοί*. - послѣдѡше (вав von späterer Hand über ѡше nachgetragen)] -ваше Sof., Car., lies -вавъшеи же Pog. 968, *οἱ δ' ἀκολουθήσαντες*. Danach + же Pog. 968, *δέ*. - 11: Nach маркиѡнȣ > *ἐκείνῳ* (so x). - еже не] lies юже не Pog. 968, *οὐκέτι*. - х҃рїани] lies х҃рїани Sof., Car., (крь- Pog. 968), *χριστιανοί* - 12: маркионѣ. неже] маркиѡни, неже Car., lies маркионѣне же Pog. 968, *Μαρκιωνισταὶ δέ*. - ю] so zu lesen statt иже Pog. 968, *λοιπόν*. - 15: своего имене] nach (*μεταδεδώκασιν*) *τοῦ ἰδίου ὀνόματος*. - 18: Ѿ ѳроугы] *κατὰ Φρύγας*. - 20: мелитъ] *Μελίτιος* (Var. *Μελέτιος* B, *Μέλτιος* W). - 22: ꙗже не] ꙗ aus ю verbessert, lies юже не Usp.*, Sof., Car., Pog. 968, *οὐκέτι*. - 24: тогда] lies сьгда, *ἄρα*. - бл҃женномȣ] -ноуоумоу Pog. 968, (*τοῦ*) *μακαρίτου* (Var. *μακαρίου* x). - 26: х҃рїани] крь- Pog. 968, *χριστιανοί*. - 27: н҃ше] *ἡμῶν* x (Var. *ἡμῖν*). - 29: сее] lies есе Pog. 968, *ἰδού*. - 30: александрови] für -вѣ Sof., Car., Pog. 968, (*θάνατον*) *Ἀλεξάνδρου* (Var. *τοῦ Ἀ.* x, *τοῦ ἐκείνου τοῦ μακαι* * *Ἀ.* O). - ѡбщȣюще] -щеисѧ Pog. 968, *οἱ κοινωνοῦντες*. - 31: аѳанасїе] -семъ Pog. 968, *τῷ Ἀθανασίῳ*. - прїимшиⷨ] lies прѣ- Pog. 968, *τῷ διαδεξαμένῳ*. - 32: самъ] и самъ Pog. 968, *αὐτὸς ὁ*. - аѳанасїи] -съ Pog. 968, *Ἀθανάσιος*. - 34: нициже] für нѣ-, *τινές*. - имене] -ни Pog. 968, *τὸ ὄνομα*. - 35: сеи] се Car., сь Pog. 968, *αὐτός*. - 36: Nach паки > *καί* (so x). - х҃рїане] -ни Sof., Car., *χριστιανοί* (к҃рстьꙗни Pog. 968) - 38: имать] lies -мъ Sof., Car., Pog. 968, *ἔχωμεν*. - 39: х҃товными] lies -нымъ Pog. 968, *τὰ Χριστοῦ* (Var. *τὰ τοῦ Χ.* OSB). - 40: оучимими] lies -чими ими Pog. 968, *παρ' αὐτῶν διδασκόμενοι*. - 41: мене] мьне Pog. 968, *ἧττον*. Danach > *ἐσμέν*. - 42: Послѣдȣющеи] *εἰ ... ἀκολουθοῦντες* (vd. zu *οἱ ... ἀ.*). - 44: изъбрѣтшаго] für изо- Pog. 968, *τοῦ ... ἐφευρόντος*.

81c

1: прїимшемъ] пре- Pog. 968, *διαδεξαμένων*. - 2: тоже ... еже и арїи] *τὰ ἐκείνου ... Ἀρείου* CT*WMB*A (Var. *τ. ἐ. ... ἐξ Ἀ.*). - дръжаще] -щеи Pog. 968, *οἱ φρονοῦντες*. - Nach арїи > *γνωριζόμενοι*. - 4: бѡ] + и Pog. 968, *καί*. - 6: еллиньское] *Ἑλλήνων* x (Var. *τῶν εἰδώλων*). - 8: Ѿ] *ἀπό* x (Var. *ἀνθ', ἀντί* S). - начинаюⷮца] -ютсѧ Sof., Car., Pog. 968, *ἄρχονται*. - 9: х҃рїани] крь- Pog. 968, *χριστιανοί*. - 10: ц҃ркви] -ве Sof., Car., Pog. 968, *τῆς ἐκκλησίας*. - 11: прилѡжатсѧ] lies пре- Pog. 968, *μεταβάλωνται* CTBA (Var. -*ουσι* L, -*οντες* W, -*οντ* M). - 12: ариани] + же Sof., Car., Pog. 968, *δέ*. - 15: прїимници] пре- Pog. 968, *διάδοχοι*. - 16: х҃рїани ... христїани] крь- ... крь- Pog. 968, *χριστιανοί ... χριστιανοί*. - ции] *οἱ*. - 17: арїенеистовъствї] für -ствьни?, *Ἀρειομανῖται*. - 18: Nach ц҃ркве > *εἰσίν*. - Ѿтрѧсъше. - и] -шеи Pog. 968, *οἱ ἀποτιναξάμενοι*. - 19: тщихъ] *κενῶν* C (Var. *καινῶν*). - 20: изъбрѣтници] изо- Sof., Car., Pog. 968 g. *ἐφευρεταί*. - иⷤ] *οἱ*. - 22: тщоу] *κενήν* CTA* (Var. *καινήν*). - 23: всегда] lies сьгда Pog. 968, *εἰκότως*. Danach Verweiszeichen, am linken Rand der Spalte von erster Hand (?) се nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - г҃лаше] г҃люще Pog. 968, *λέγοντες*. - тщоу] *κενήν* CA* (Var. *καινήν*). Danach > *γάρ* (so x[> A]). - 24: пѡвѣдȣють] -да- Sof., Car., Pog. 968 *ἀπαγγέλλουσιν* (Var. -*λ*- L). - 25: многомъ многа] *πολλὰ πολλῶν*. - 26: многы] *πλείστας*. - 27: Vor в > *τέ* (Var. *γέ* x). - и] + въ Pog. 968, > gr. - 28: и оу никогоⷤ] и ни оу когоⷤ Pog. 968, *καὶ παρὰ μηδενί*. - обрѣтаеми] für -мѣ Pog. 968, *εὑρισκομένης*. - 29: еллинеⷯ] *τῶν Ἑλλήνων*. - 30: но] *ἤ*. - ѧ] *τὰ τοιαῦτα*. - 32: въ дѣтеⷯ] *ἐν παιδιαῖς* (Var. *πεδίαις* MWBA). - да быша ини смѣали] сми- Sof., Car., Pog. 968, *ἕνεκα τοῦ γελᾶσθαι παρ' ἑτέρων* (*ἕνεκεν* (-*κε* M) *τ. γ. π. ἑ.* x). - 33: г҃лще] > gr., > Pog. 968. - ничесоже добро] н. добра Pog. 968, *οὐδὲν σεμνόν*. - 34: хытрыⷯ] *τὰ τῶν σπουδαίων*. - 36: ересь] lies -сии, *τῶν ... αἱρέσεων*. - сосатово] *Σωσάτου* T*LMA*, *Σο*- W (Var. -*τάδου* CBA^c, -*τατου*). -смѣхословїе] -словесіе Pog. 968, *γελοιολογίαν*. - 39: х҃а] сп҃са Pog. 968, *τοῦ σωτῆρος*. - 40: словеса] *ῥημάτια*. Danach + не ч҃тїа Sof., Car., Pog. 968, *τῆς ἀσεβείας*. - своеⷢ] *ἑαυτοῦ* zu *ῥημάτια*. - ѡслабныими] lies ослабленыими für -бе-, *ἐκλύτοις*. - оутерпеными] -пьнъими Pog. 968, *παρειμένοις*. - 41: оуды] *μέλεσι*. - 43: и] *καί* CT*LWMBA* (> Var.). - 45: написано] lies написавъшаго Sof., Car., Pog. 968, *τοῦ γράψαντος*. - знаемо ѥ҃] знамо е. Pog. 968, *γινώσκηται* (Var. -*σκεται* CTLM, *γιγνώσκεται* A*, *γιγνωσκηται* A^c). - не] lies ни, *οὐδέ*.

81d

1: многажды] -гы- Sof., Car., Pog. 968, *πολλάκις*. - 4: фарисеискȣ] *τῶν φαρισαίων* x(> T^c) (*τότε* > Var., *φαρισσαίων* OW). - 5: ꙗкѡ и держахȣ] *ἐσχηματίζοντο*. - 6: оучѧще въ] *μελετᾶν*. - 8: чааннаннаго] lies чааннаго Sof., Car., Pog. 968, *τὸν προδοκηθέντα*. - пришедшаго] -шѧ Pog. 968, *παρόντα*. - 9: творѧхȣ жеⷭ҇ ꙗко] т. ж. с. ꙗко и Pog. 968, *ὑπεκρίνοντο* + Inf. - 11: сы] von erster Hand über тв- nachgetragen, in Sof., Car., Pog. 968 im Text. - 13: стȣжы] *κίβδηλος*. - сосатьскыи] -скїискыи (-скыи durchgestrichen) Sof., *Σωσάτειος* TL, *Σωσάτιος* MA, *Σοσάτιος* W^c, gegenüber сотатьскыи Pog. 968, *Σωτάτιος*. - 16: ѡбличенъ бывъ] lies о. ж. бываеть Sof., Car., Pog. 968, *ἐλέγχεται δέ*. - арїи]

Ἄρειος x (> Var.). - 24: причѧщьшиꙵсѧ (причащиꙵсѧ Sof., Car.)] причащающихъсѧ Pog. 968, *μετεχόντων*. - 26: вселическы] in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) unter der Spalte всѧческы nachgetragen, *κατὰ πάντα*. - 27: равноравновѣрно (равно | равновѣрно nur Usp.)] lies равновѣрьно Pog. 968, *ὁμοδόξως*. - ѡбьметаѧи] ѿбь- Sof., *περίκλυτος*. - пѡстрадавыи] so zu lesen statt -давъ Pog. 968. - 30: моудрость ... разȣмъ] Akk. nach *σοφίαν ... γνῶσιν*. - 31: Съплескаемаꙵ] *τὰ δὲ ... κροτούμενα* (Var. *τ. δ. ... κράτουμενα* x[> CT[c]]). - 32: нихъ] *αὐτῇ* (sc. *τῇ Θαλίᾳ*). - зазиранїа] so zu lesen statt зъ- Pog. 968, *σκώμματα*. - 33: смрада] *δυσσεβείας*. - 35: бѣ ѿць бѣ҃] lies отьць бѣ Pog. 968, *πατὴρ ἦν*. - 38: и] *καί* T*LWMBA*76 (> Var.). - 40: сътворенамъ] *γενομένων*. - 42: прьвѣе] -ие Pog. 968, *πρίν*.

82a

2: нѣкого] *ἕνα τινά*. - 4: премдрости] lies прем҃дрости, *σοφίας*. - 5: есте] -тѣ Pog. 968, *εἶναι*. - своемоу] für своꙗ емоу, *τὴν ἰδίαν* (sc. *τῷ θεῷ*). - сн҃ȣ ... бывшȣ ... нар҃ена] *τὸν ... υἱὸν ... γεγενῆσθαι ... ὠνομάσθαι* (Var. *ὀνομᾶσθαι* M, -*μάζεσθαι* B). - 7: тыꙗꙵ] für тоꙗже Pog. 968, *αὐτῆς*. - 10: б҃а прм҃раго] *θεοῦ σοφοῦ* x(> T76) (Var. *σ. θ.* ~). - 11: гл҃еть] so zu lesen statt -лють Pog. 968, *λέγει*. - 13: бл҃годѣтиꙵ] же > gr. - и] > gr. - 14: и[1]] Von erster Hand über -о с- nachgetragen, in Sof., Car., Pog. 968 im Text. - си] *τοῦτο*. - 15: своѧ ... иꙵ] *ἴδιον φρόνημα τῆς αἱρέσεως αὐτῶν* (*αὐτοῦ* 76) *δηλούμενον* CTWMBA76 (Var. *φρόνημα ἴδιον τ. αἱ. αὐ. δ.* L, *τῆς αἱρέσεως αὐτῶν ἴδιον φρόνημα δ.*). - 18: соуть є҃ство] lies соутьствомь Pog. 968, *φύσει*. - 19: Nach бж҃їа > *ἀλλά*. - единомȣ] единоу Sof., Car., lies едина Pog. 968, *μία*. - 20: сыꙵ] *ὧν* (vd. zu *ὧν*). - 21: гȣсѣница] жсѣница Pog. 968, *ἡ κάμπη*. - 22: дроугыѧ] + же Sof., Car., Pog. 968, *δ'*. - 23: пѡдобни] *ὅμοιαι* (sc. *δυνάμεις*). - 24: г҃и] lies г҃ь Pog. 968, *κύριος*. - 25: ꙗко] lies ꙗкоже Sof., Car., Pog. 968, *ὥσπερ*. - 32: сїа] für сию (сиѫ Pog. 968), *ταύτην* (-а aufgrund von Nasalwechsel). - д҃а] *δέδωκεν* x(> A) (Var. *ἔδωκεν*). - 33: всегда] lies сьгда Pog. 968, *ἄν*. - доброю бы дѣтелїю им҃ѣ] д. д. бы имѣлъ Sof., Car. (дроугоуѭ д. б. и. Pog. 968), *ἐκ τῆς ἀρετῆς ἔσχε*. Danach > *μετὰ ταῦτα*. - 34: имиже] *ὧν* (sc. *ἔργων*). - 35: бывшȣ] so zu lesen statt -вшь Pog. 968, *γεγονέναι*. - 37: аще лиꙵ] *εἰ δέ* x (Var. *εἰ γάρ*). - 39: причѧстїе] lies -тиемь eher als -тию, *μετοχῇ*. - 40: Nach именемъ > *μόνον* (so x[> T[c]]). - 43: щȣже] lies щоуждь Sof., Car., Pog. 968, *ἀλλότριος*, m. *κατὰ σύνεσιν* (sc. *ὁ λόγος*). - 44: пр҃носоущества] *ἀιδιότητος* x(> A[c])(Var. *ἰδιότητος*).

82b

1: Nach единъ + ѿъ нихъ Pog. 968, *αὐτῶν*. - 3: всегда] lies сьгда Pog. 968, *ἄρα*. - 4: неизрѣ҃ненъ] -че҃нъ Sin. 20, -ченъ Pog. 968 (zwischen е und н Rasur von zwei Buchstaben), *ἄρρητος* (Var. *ἀόρατος* Ox(> C). - 5: не] lies ни, *οὔτε*. - видѣти] für вѣ- Pog. 968, *γινώσκειν*. - Nach конца > *καὶ ἀκριβῶς*. - сл҃о] von erster Hand (?) am Ende der Zeile nachgetragen (> Sof., Car.), wie Usp. zu lesen mit Pog. 968, *ὁ λόγος*. - 6: є҃ и] *καὶ ὅ*. - 8: видить] in Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am rechten Rand der Spalte, in Sof. unter der Spalte и вѣдае҃ nachgetragen, > gr. - 9: небон҃ъ] + и Pog. 968, *καί*. - 13: род҃о] -дьм- Pog. 968, *τῇ φύσει*. - 14: Nach ѿлȣчена > *καὶ ἀλλότριαι* (Var. -*οι* OSTB). - 16: намъ] lies самъ, *αὐτός*. - бывшȣ] бывшию Sof., Car.. lies бъшию Pog. 968, *πάμπαν*. - 19: не] lies и Sof., Car., Pog. 968, *καί*. - 20: стоуж҃ь] -жде Pog. 968, *ἀλλότριον* (mask. *κατὰ σύνεσιν*, sc. *ὁ λόγος*). - бешїю] бї- Sof., Car., lies бъшию Pog. 968, *παντελῶς*. - 23: соуще ... сн҃ви] *εἶναι ... τὸν υἱόν*. - всѧческы] вселичьскы Pog. 968, *κατὰ πάντα*. - 25: смѣшьнѣ] lies -нѣемь, *τῷ γελοίῳ* (sc. *συγγράματι*). - 27: гл҃са фалїиска] *τοὺς μέλους Θαλίας* (Var. *μέρους τῆς* SB[c3]A[c]), *μέρους* O; *Θαλείας* OS). - възненавидѣть] für -дить Car., Pog. 968, *μίσειεν*. - 28: в сюдѣ] lies въ соудѣ Pog. 968, *ἐν δίκῃ* (Var. *ἐνδίκως* M). - 29: на тръзѣ] *ἐπὶ σκηνῆς*. - 30: рекши именоующи ... и ... гл҃юща] lies р. именоующта ... и ... г. Pog. 968, Sin. 20, *διὰ τοῦ δοκεῖν ὀνομάζειν ... καὶ ... λέγειν*. - 31: съвѣщавающа] so zu lesen statt -щи Pog. 968, *τὸν ὄφιν*. - 33: чьты] *ἐντυγχάνων* x (Var. -*τύχων*). - 36: хȣленїи] *βλασφημίαις*. - 39: сл҃нце] сн҃це Sof.; in Usp. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) am rechten Rand der Spalte сл҃нце wiederholt. + же Sof., Car., *δέ*. - болъшими] -шими Pog. 968, *πλέον*. - негодȣѧ] год von späterer Hand auf Rasur von дȣг, so zu lesen mit Pog. 968 statt недȣгȣѧ Usp.*, Sof., Car., *ἀγανακτῶν*. - 40: бываема] *τὰς ... γινόμενας* (-ваѭштаѧ Pog. 968). - 43: того д҃не бе҃сл҃нечна] *τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀνήλιον*. - 45: арїевѣ҃] -ио- Pog. 968, Ἀρείου. - тварь] *ἡ φύσις* (*ἡ* > x[CT*]).

82c

3: не] so zu lesen statt ни Sof., Car., Pog. 968, > gr. - 4: видѣти] so zu lesen für видѣ rell., *ἰδεῖν*. - написавшихъ] lies написавъша ихъ, *τὸν ταῦτα γράψαντα*. - 6: и] > gr. - 7: и] *ἅμα καί*. - 8: їосїе] lies ѡсїе Sof., Car., Pog. 968, Ὠσηέ. - 10: како] lies ꙗко Sof., Car., Pog. 968, *ὅτι*. - 12: Nach ѡни > *δέ*. - лжоу] *ψεύδη*. - и ... постоупьши] *καὶ μετ' ὀλίγα*. - 14: на мѧ gestrichen, > Sof., Car., Pog. 968. - 15: б҃га] божиꙗ Sof., Car., Pog. 968, *τοῦ θεοῦ*. - 16: ѿвратишѧ҃] -тивъшесѧ Pog. 968, *ἀποστραφέντες*. - творѧще҃] творьше же Pog. 968, *πλάσαντες*. Danach + себѣ Pog. 968, *ἑαυτοῖς*. - 17: падошѧ] въп- Pog.

968, *πεπτώκασι*. - 19: ц҃ркве] -ви Pog. 968, *τῆς ἐκκλησίας*. - 21: имоущи] so zu lesen statt -ще Pog. 968, *ἔχουσα*. - 24: и] > gr., > Pog. 968. - 25: и] > gr. - 26: таковъ] lies толикъ Sof., Car., Pog. 968, *ἡ τοσαύτη*. - 28: Nach х҃ртїанъ > *ἤ* (so x). - 29: Nach лицемѣрȣюще҃ > *καθάπερ εἴρηται πρόσθεν*. - 30: несȣмнимомȣ] lies несоумьнимоу Sof., Car., Pog. 968, *ἀδιάφορον*. - 31: Nach истинѣ > *ἡγοῦνται*. - 32: х҃ртїанъ] христиꙗны Pog. 968, *Χριστιανούς*. - 33: Nach въпрашающе > *αὐτοὺς ἀποκαλύψωμεν τὴν πανουργίαν τῆς αἱρέσεως. τάχα*. - оусрамивше҃] -мѣ- Sof., Car., Pog. 968, *συμποδισθέντες*. - 35: ѡ] lies ѿ Sof., Car., Pog. 968, *ἀπό*. - 36: зане҃ ... написа҃] *διὰ τὸ ... γράψαι*. - многа] *τινάς*. - 38: пѡхваленїа хȣленїа] хоулениꙗ похваление Pog. 968, *βλασφημίας εὐφημίας*. - 39: и] > gr. - 42: всегда] lies сьгда Pog. 968, *τάχα*. - манихеемь] -еѡм Pog. 968, *Μανιχαίων*. - гл҃ще] Dat. abs. für gr. Gen. nach *ἀκούοντες*. - 43: еѵ҃алїа] lies -лии Pog. 968, *τῶν εὐαγγελίων*. - 44: пр҃ркъ] -кы Pog. 968, *τοὺς προφήτας*.

82d

4: имѣ ꙗко (имѣѧ ꙗко Pog. 968)] lies имѣꙗ ꙗ ꙗко eher als имѣꙗ ꙗ, *αὐτὰς ἔχων* + Akk. - 5: ѣдъ] mit Korrekturzeichen versehen; von erster Hand (?) in Usp. über der Spalte, in Sof. am linken, in Car. am rechten Rand der Spalte ꙗдъ nachgetragen, *τὸ ... ἰόν*. - всѣѧ. въ] lies всѣѧвъ, *ἐπισπείρας*. - прелесть] прельсти Sof., Car., lies прельстить Pog. 968, *ἀπατήσῃ*. - 6: прелстивъ есть] -илъ есть Pog. 968, *ἠπάτησεν*. - 11: нанесъ] *ἐπιβαλών* x (Var. -*βάλλων*). - 12: есть] + ни Sof., Car., Pog. 968, *οὐδέ*. - въ божїаго бо слѡвесе (бо > Pog. 968)] Gen./Akk. *κατὰ σύνεσιν*, *εἰς γὰρ τὸν τοῦ θεοῦ λόγον*. - 17: оубо] lies бо Sof., Car., Pog. 968, *γάρ*. - 18: ѿметаѧсѧ] lies отъметаꙗисѧ Pog. 968, *ὁ ... ἀρνούμενος*. - 19: прѧмо] -мъ Pog. 968, *ὀρθά*. - 20: изложаща ... слова] Gen./Akk. *κατὰ σύνεσιν*, *τὸν ... χωρηγοῦντα λόγον*. - 22: въскр҃нїи] -ш- Pog. 968, *ἀναστάσεως*. - 24: х҃а] *Χριστόν* x (Var. *κύριον*). - противное разȣмѣвъ] lies противно не р., *ἄντικρυς ἀγνοήσας*. - 29: онъгда] in allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen; von erster Hand (?) in Usp. unter der Spalte иногда, in Sof., Car. am linken Rand der Spalte иногда nachgetragen, *τότε*. - слове. се] lies словесе Pog. 968, *τὸν λόγον*. - 31: и] > gr. - 40: кр҃щаахȣ] *κατηχοῦντο*. - 41: тако] *τοιαῦτα*. - гл҃алъ] *λελάληκεν*. - 43: зданїю] създаниѫ (съ- durchgestrichen) Pog. 968, *κτίσματι*. - 45: се] > gr.

83a

2: Vor ѿць + ѿ Pog. 968, *ἐκ*. - 3: сїа] für сию (-ѭ Pog. 968), *ταύτην* (-а aufgrund von Nasalwechsel). - изъбрѣтено] für изо- Sof., Car., Pog. 968, *ἐφευρεθέν*. - 5: р҃е] -четь Pog. 968, *προείρηκεν*. - ап҃лъ] > gr., > Pog. 968. - 9: ѿвращающе҃] *ἀποστρεφόμενοι* x (Var. *ἀποστρεφομένων*). - Сїе] lies есе Pog. 968, *ἰδού*. - 10: дръзаемъ] -зоу- Pog. 968, *παρρησιαζόμεθα*. - 11: ѿ бл҃гоч҃тивыѧ вѣры] lies ѿ бл҃гоч҃тныѧ в. Sof., Car., Pog. 968, *περὶ τῆς εὐσεβοῦς πίστεως*. - свѣщник҃] *λύχνον*. - 12: свѣщници] für -цѣ Sof., Car, Pog. 968, (*ἐπὶ*) *τὴν λυχνίαν* (Var. *τῆς λυχνίας* x). - 13: Nach соутьств҃о > *καί* (so CT*LWMBA*). - 14: свои на пр҃ин҃ѣ] *ἴδιος* (vgl. Z. 39). - 15: единочѧды] -дъ Pog. 968, *μονογενής*. - 16: тъ] für то Pog. 968, *οὗτος* (sc. *ὁ λόγος*). - зданїе] съз- Pog. 968, *κτίσμα*. - 21: причасти] -тие Pog. 968, lies -тиемь (vgl. 83b 25) eher als -тию, *μετοχῇ*. - 22: бо] *γάρ* x (> Var.). - 26: пр҃но (пр҃и Sof., присн҃ъ Car.) же є҃] in Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. über, in Car. unter der Spalte всегда҃ є҃ nachgetragen, *ἀεί ... ἔστι*. присно entspricht *ἀεί*, dennoch zu lesen присьнъ Sof., Car. (mask. *κατὰ σύνεσιν*, vgl. Z. 37)? же, *δέ* x(> Tc) (> Var.). Danach > *ἦν καί* (so L*M, Var. *καί* CT*WB*A*76). Nach є҃ + и Sof., Car. , Pog. 968, *καί*. - 27: пр҃но соущȣ] пр҃и с. Sof.; пр҃и in Sof., пр҃но in Car. mit Korrekturzeichen versehen, in Sof. über, in Car. unter der Spalte всегда nachgetragen, *ἀιδίου ... ὄντος*. - 30: всеа зазримыа] lies вьсезазримыа Pog. 968, *πανεγκλήτου* (Var. -*κλυ* OSA). - 31: ѧ] für ю (ѭ Pog. 968), *αὐτήν* (ѧ aufgrund von Nasalwechsel). - 32: да ... да] *ἵνα*. - ꙗще] *κἄν*. - лестми] lies льстими, *χλευαζόμενοι*. - 33: въпаданїи] съп- Pog. 968, *πτώματι*. - лежить] lies -жѧть, *κεῖνται*. - 36: пѡслѣдь же] lies послѣжде Pog. 968, *ὕστερον*. - пр҃но] zu lesen присьнъ (пр҃и Sof., присн҃ъ Car.), *ἀεί*? (vgl. Z. 26). пр҃и in Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) unter der Spalte не бынoу nachgetragen. - 39: съставенъ бы҃] -вл- б. Pog. 968, *ὑπέστη*. - свои на присн҃ѣ] *ἴδιος* (vgl. Z. 14). - 40: є҃] > Pog. 968, *ἐστίν*. - 41: и] *καί* x (> Var.). - причастїе] lies -тиемь, *μετοχῇ*. - 43: ѕѣло] *ἀκριβῶς*. - сн҃ъ] *ὁ λόγος*. - 45: ѕѣло] *ἀκριβῶς*.

83b

1: тоже҃] *αὐτός*. - 3: бл҃годѣтїю] -дѣ- Pog. 968, *χάριτι*. - 8: личенїе] *τὸ πιθανόν*. - 11: Nach мѣсто > *δυσφημίας* (so CTLWMB*A*76). - 13: обои] lies обоихъ Sin 20*, *ἀμφοτέρων*. - 14: Nach изволить > *ἤ* (so CT*LWMB*A*76). - 17: и] > gr. - 18: Nach б҃ъ > *γάρ* (so x). - ли] im Gr. kein Fragesatz. - въпрашаеми ѿвѣщаите] *ἐρωτώμενοι ἀποκρίνασθε* Ox (Var. -*νον* -*σθαι*). - 21: егда] *ὅτε* x(> A[c]) (Var. *ἤ τό*). - 22: или] > gr. - Nach бѣ҃ > *ἤ*. - егда҃ не бы҃] *τὸ πρὶν γενέσθαι*. - 23: или[1]] *ἤ* x(> A) (> Var.). - ѿ кого] *ἀφ' οὗ*. - 24: истовое] *ἀληθινόν*. - 30: и присн҃ена] *καὶ ἴδιον*. In Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. über, in Car. unter der Spalte и всегда nachgetragen. - зданїе] so zu lesen statt -ниа Pog. 968, *κτίσμα*. - 35: словеси. и прм҃рости] *σοφίαν καὶ λόγον*. - 37: м҃рости] + семоу

Pog. 968, *αὐτόν*. - прїчѧщающїи] -щоусѧ Pog. 968, *μέτοχον*. - ѡ неи] so zu lesen statt понѣ и Pog. 968, *δεύτερον*. - 38: словесы] *τὰ ... ῥήματα*. - 40: г҃ѹ] -ди Pog. 968, *τὸν κύριον*. - 41: изъглаҁте] lies изблъвасте Pog. 968, *ἐξημέσατε* x(> C76), *-εμε-* 76 (Var. *ἐξηράσατε*). - 43: лѣтъ е҃] *ἔξεστι* x (Var. *ἐξέστω*). - 45: жидовѹ] -домъ Pog. 968, *τοῖς ... Ἰουδαίοις*.

83c

1: Nach истовы > *ἐστί* (so x). - 2: бл҃венъ] -вленъ Sin. 20, -вественъ Pog. 968, *εὐλογήμενος*. - 5: арїаньскѹю] so zu lesen statt -скоѭ Pog. 968, *(τὴν)'Αρειανήν*. - 6: зелъ] lies зълъ Pog. 968, *κακῶν*. - 9: срѣтаетсѧ] + и Pog. 968, *καί*. - сїе] се Pog. 968, *τοῦτο*. - 10: лѹкави] so zu lesen für -вии Pog. 968, *πανοῦργοι*. - непщевающе] in Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) unter der Spalte помышлѧюще nachgetragen; lies не пъвающе Pog. 968, *μὴ θαρροῦντες*. - 13: разоумни боудѹт] -мѣни б. Pog. 968, *ὑπονοηθῶσιν*. - 18: маслица] -льница Pog. 968, *τῆς ἀγριελαίου*. - 19: нечтивы] so zu lesen für -ви Pog. 968, Sin. 20, *ἀσεβῶν*. - 20: оугасаетъ] -снетъ Car., *σβέννυται*. - 21: и] > gr., > Pog. 968. - 22: Nach вѣщаю > *καί*. - 23: константиновомъ] -тиовомъ Pog. 968, *Κωνσταντίου*. - 25: прельщенїе] lies прещениемь Pog. 968, *τῆς ἐπαγγελίας*. - 26: ї] > gr., > Pog. 968. - 27: Nach оубо > *καί*.- 28: въшна] *πάλιν*. - 29: Nach своими] > *ὡς*. - 31: кѡрменъ е҃] *θάλπεται*. - 33: тако] така Sof., Car., Pog. 968, *τοιαῦτα*. - 35: рекоу] *εἴποιεν*. - ꙗко] lies ꙗ Sof., Car., Pog. 968, *ταῦτα*. - 36: Nach ч҃лкъ > *ἤ*. - 39: пръвѣе] -вие Pog. 968, *πρίν*. - 42: и] lies се Sof., Car. für сь Pog. 968, *οὗτος*. - 45: на нѧ ... неистовѧщесѧ] so zu lesen für н. тѧ ... н. Pog. 968, *κατ' αὐτῶν ... μαινομένων*.

83d

2: многыжды] -га- Pog. 968, *πολλάκις*. - 3: Nach н҃нѣ > *ὡς* (so x). - тоужа] -щ- Pog. 968, *ἀλλότρια*.- 7: станемъ] für -нѣмъ Pog. 968, *ἀντιστῶμεν*. - 8: Nach бо > *ἐστίν* (so x[> T[c]]). - 10: ѡбличенїи] -нимми Pog. 968, *τοῖς ἐλέγχοις*. - 11: и] > gr., > Pog. 968. - 13: оувидѧть] für -дѣ- Sof., Car., Pog. 968, *μάθωσι*. Danach > *κἄν*. - 14: х҃рстїани не соуть] не сѫтъ крьстиꙗны Pog. 968, *οὔκ εἰσιν χριστιανοί*.- 15: In Usp., Car. vor der Zeile, in Sof. am rechten Rand der Spalte а҃. - 17: безоумїа] *τῆς ἀπονοίας* B (Var. *ἐπινοίας*). - 19: оубо] + бѣ Pog. 968, *ἦν*. - 21: нечтиви] -чт- Sof., Car., *δυσσεβεῖς*. - бо] оубо Pog. 968, *μὲν οὖν*. - 22: вѧщїи] lies вѧще, *μείζων* (sc. *ἡ βλασφημία*). - 24: ѧвити] ꙗвѣти Pog. 968, *σημαίνειν*. - 26: сыи (ы aus оу verbessert] соуи, Sof., Car. Pog 968, *ὁ ὤν*. - 27: г҃лите] lies -лете Pog. 968, *λέγετε*. - с҃а егда] lies егда самъ Pog. 968, *ὅτε αὐτός*. - 28: неразѹмѣвъ] -мивъ Pog. 968, *ἀνόητος*.- 30f.: недооумѣющемъ всѣ] въ сих недооумѣѭщтем Pog. 968, *ἐν τούτοις ἀποροῦντες*. - 31: оубо] оуже Pog. 968, *λοιπόν*. - 33: ꙗвѣ е҃] *σημαίνει*. - 34: In Usp. vor der Zeile, in Sof., Car. am rechten Rand der Zeile в҃. - самое] *αὐτὸ τό*. Danach > *πότε*. - приглашенїе] + и Pog. 968, *καί*. - Vor е҃ > *καί*.- 36: тожде] тъжде Pog. 968, *ταὐτόν*. - 40: и] > gr. - 44: х҃ѣ] *τοῦ σωτῆρος*.

84a

3: апакалипсїи] апо- Sof., Car., апокалѵпси Pog. 968, *τῇ 'Αποκαλύψει*. - же] сижде Pog. 968, *τάδε*.- 4: сыи (ы aus оу verbessert)] соуи Sof., Car, Pog. 968, *ὁ ὤν*. - бѣѧ] lies бѣаи, Pog. 968, *ὁ ἦν*. - сѹꙗ] *τοῦ ὁ ὤν*.- 7: римлѧнѹ] lies -номъ Sof., Car., Pog. 968,'*Ρωμαίους*. - 8: сы] сѫи Pog. 968, *ὁ ὤν*. - 9: бл҃венъ] -вественъ Pog. 968, *εὐλογητός*. - Nach еллины > *δέ*. - ѡсрамлѧше] lies осрамлꙗꙗ Sof., Car., Pog. 968, *ἐντρέπων*. - 11: сътворенїими] -нїими in Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) am linken Rand der Spalte н'ми nachgetragen (entspr. in Sin. 20). - 12: видима бываетъ] в. -аѭть Pog. 968, *καθορᾶται* (sc. *τὰ ... ἀόρατα*). - 15: Nach се oder ѧвлѧетъ > *γὰρ δή*. - 16: многажды] -шьди Pog. 968, *πολλάκις*. - 17: г҃ласте] *λέγοντες*. - 20: ꙗже] lies ꙗвѣ же Sof., Car., Pog. 968, *εὔδηλον δέ*.- 21: пѡчтѣте] почтете Sof., Car., lies почьтѣте Pog. 968, *ἀνάγνωτε δέ*. - 22: г҃и[2]] г҃ь Pog. 968, *ὁ ... κύριος*.- 24: ѡ рѧдѹ поминаѧ] поминаѧ ѡ рѧдѫ Pog. 968, *μνημονεύων ἀκολούθως*.- 25: ѡ съдѣтелныѧ силы] *περὶ τῆς ... τοῦ δημιουργοῦ δυνάμεως*.- 27: ѡ себѣ едина] *ἀφ' ἑαυτῆς μόνη* O (Var. *ἀ. ἑ. μόνης*).- 30: бывша] бывъшоу Pog. 968, *γεγονέναι* (sc. *τὴν κτίσιν*). - аще ли] а. ли Pog. 968, *εἰ δέ*.- 31: ѡноуждь] *ἐξ ἀνάγκης*. - 32: сътворшѫ ... словесе] Gen./Akk. *κατὰ σύνεσιν, τὸν δημιουργήσαντα λόγον*. - 34: по х҃воумѹ словеси] п. съпасовоуоумѫ с. Pog. 968, *κατὰ τοῦ σωτῆρος λόγον* C (Var. *κ. τὸν σωτῆρα*, - T*LWMB*A*76). - 36: ѿкрыет] окрыеть Pog. 938, *ἀποκαλύψῃ*. - 38: видѣвы] -ди- Sof., *ὁ ἑωρακώς*.- в. мене] *ὁ ἑωρακὼς ἐμέ* x (Var. *ὁ ἐμὲ ἑωρακώς*). - 39: пѡдобно] *εἰκότως*. - же] > gr.- 42: внѣ и] lies в неи, *ἐν αὐτῇ*. - 44f.: разѹмѣете и престанете] р. и прѣстанѣте Pog, 968, Sin. 20, *νοήσητε ... παύσησθε* S, C (Var. *νοήσωσιν ... παύσωνται, ν. ... παύσονται* M). - 45: ꙗ твари] lies ꙗже въ твари Sof., Car., Sin. 20, ѩже в. т. Pog. 968, *τῆς εἰς τὰ κτίσματα λατρείας*.

84b

2: се] се҃ Sof., Car., съи Pog. 968, wohl für ursprünglich сѫи, *ὁ ὑπάρχων*. - 8: сѹсанна] *Σουσάννα δέ* SCTLM (Var. *Σωr*). - 9: вопїю] възъпиѭ Pog. 968, *κεκράξομαι*. - Nach къ > *τὸν θεόν* (so OSC). - 18: бо кто видѣ е҃] бо видѣлъ есть кто Pog. 968, *γάρ τις εἶδε*. - 19: или] *ἤ* x(> T[c]) (> Var.). - 22: въ

.рм҃.мъ п҃лмѣ] so zu lesen statt въ рм҃д въ п. Sof., Car., *ἐν τῷ ὀγδοηκοστῷ ἐνάτῳ ψαλμῷ*. - 24: и поне] lies ни поне Sof., Car. (н. понѣ Pog. 968), *κἄν*. - мало] *(τὸ) τυχόν*. - 27: вѣкъ] so zu lesen statt вѣкы Pog. 968, *τῶν αἰώνων*. - творци] творьц и Pog. 968, *ποιητής*. - 28: Nach слово > *ἀνάγκη*. - малѹ] *(τοῦ) τυχόντος*. - 30: слово] *ὁ λόγος* x (> Var.). - 33: сътворена есмь] lies -ренъ е., *ἐγενόμην* (Var. *-νάμην* C, sc. *ὁ κύριος*). - 34: присное] lies присно Sof., Car., Pog. 968, *ἀεί*. - 36: ли] im Gr. kein Fragesatz.- Nach оучтль > *καί*. - 37: се] *τὸ τοιοῦτον* (Var. *τ. τοιοῦτο* C).- 39: възмнитсѧ] *διστάξειεν* (Var. *-ξειε* S76, *-σειε* O, *-ζειεν* WA, *-ζειεν* LM). - 40: ꙗко[1]] lies абие Sof., Car., Pog. 968, *εὐθύς*. - 42: ѧвлѧетъ] *σημαίνεται*. - 44: реч'ными] речеными Sof., Car., -ныими Pog. 968, *τῶν εἰρημένων*. - а] > gr. - ꙗкоже] ꙗко и Sof., Car., Pog. 968, lies ꙗко, *ὅτι*. - ихже] so zu lesen statt ихъже і Pog. 968, *ἅπερ*.

84c

2: речемаа] so zu lesen statt ри- Pog. 968, *τὰ μέλλοντα λέγεσθαι*. - моѵсеи] *ὁ μὲν Μωυσῆς* x(> B) (Var. *ὁ μ. Μωσῆς*). - 5: всѧка трава селнаѧ] *πάντα χορτὸν ἀγροῦ*. - 7: землѧ] für *τὴν γῆν* (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel). - 11: рѣхъ] *εἶπον* x (> Var.). - 13: боудет] ъ aus є verbessert, so mit Sin. 20* zu lesen statt боудете Usp.*, Sof., Car., Pog. 968, Sin. 20[c], *γένηται*. - 14: сѡломонъ] lies соломономъ, *διὰ Σολομῶντος* (Var. *-νος* OSC). - 16: исте. | коуть] lies истекоуть Sof., Car., Pog. 968, *προελθεῖν*. - 17: и] *καί* B (> Var.). - 19: идеже] lies и даже Sof., Car., Pog. 968, *καὶ πρίν*. - 20: ѡ] *περί* x (Var. *παρά* S, *διά*). - 21: тебе] > gr. - съвѣмы] -мъ Pog. 968, *ἐπίσταμαι*. - 25: Nach вселенаѧ > *καί* (so x). - и до вѣка] *καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος* x (> Var.). - 26: велїи] великом Pog. 968, *μεγάλη*. - сѹсан'на] *Σουσάννα* OSCL (Var. *Σωr*). - 27: н҃бныи] *οὐράνιος* x(> 76) (Var. *αἰώνιος*). - съдѣтель] lies съвѣдѣтель Sof., Car., Pog. 968, *γνώστης*. - 29: когда] lies нѣкогда Sof., Car., *ποτέ*. - первѣе даже не] пер'вѣе даже rell., *πρίν*. - 31: бывшии] *γεννητῶν* A (Var. *γεννητῶν καί* L, *γενητῶν καί*). - сътворенѣи] *γενομένων*. - 33: кромѣ] + же Sof., Car., Pog. 968, *δέ*. - то все] > gr. - 34: сее си] in Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. über, in Car. unter der Spalte есе си nachgetragen; so mit Pog. 968 zu lesen, *εἰ δὲ ταῦτα* (vd. zu *ἰδὲ ταῦτα*). - ѿ сътворенѣи] lies о с., *ἐπὶ τῶν γενητῶν*.- 35: б҃ъратницы] für бого-, *θεόμαχοι*. - 38: присносоущее] -ще Pog. 968, *ἀΐδιος* (Var. *ἴδιος* OS). - нигдеже не (= Pog. 968*, не Pog. 968[c])] *οὐδὲ πώποτε* (Var. *οὐδέποτε* 76). - 41: пѡлагаете] *φαντάζεσθε*. - 42: хранніте] lies хоулите Sof., Car., Pog. 968, *βλασφημεῖτε*. - слово се] lies словесе Pog. 968 (Gen./Akk. *κατὰ σύνεσιν*), *τὸν λόγον*. - 44: съставенъ бы] -ве- б. Sof., Car., Sin. 20, *ὑπέστη*. - ꙗвленѹ бывшѹ] so zu lesen (-ве- Pog. 968) für ꙗвеноу б. Sof., Car., *φανέντος*.

84d

3: времени] -не Pog. 968, *τοῦ χρόνου*. - 5: вьшїю] *ὅλως* x (Var. *ὅμως*). Danach > *οὐ*. - 8: Nach бѣ > *καὶ οὐκ ἦν* (so CTLWMB*A*76). - 9: бо] lies больми, -льшьми, -льшими oder -ле, *πλέον*. - 12: его] *αὐτόν* x (Var. *τοῦτον*). - 13: съперницы] пьрьници Pog. 968, *φιλόνεικοι*. - 14: соущна с нїи] lies соуща съ нимь Pog. 968, *συνεῖναι*. - г҃лали быхѡ] so zu lesen statt глаголи Pog. 968. Eher danach als davor > *αὐτόν*.- 15: лично] *πιθανή τις*. - ѡ се] *πρὸς τοῦτο* xZig. Danach > *προσποίητος* (Var. *προσποιητῶς* W, *-τή* B).- 17: испѡвѣдаемъ] -доу- Pog. 968, *ὁμολογοῦμεν*. - 18: братъ] -тръ Pog. 968, *ἀδελφός*.- 20: бра҃ство] -трь- Pog. 968, *ἀδελφότης*. - 24: вхотѧще] lies и хотꙗщемъ Sof., Car., Pog. 968, *καί θελόντων*. - 28: мнима боудет] боудеть Car., lies м. боудете oder -та (-та Pog. 968), *νομισθῶσιν*. - 29: рожденаго] *γεννητής* (Var. *-ν-* B76, *γεννήτωρ* S). - 30: брат] -тръ Pog. 968, *ἀδελφός*. - 31: присносоущь и] *ἀΐδιον*.- г҃лете] *λέγετε* S[c]C* (Var. *λέγεται*). - 32: г҃лете] *λέγετε* S*C* (Var. *λέγεται*). - 34: такоже] *ταύτῃ* (sc. *τῇ οὐσίᾳ*, verstanden als adv. "so"). - 35: пѡслѣдьже есть] lies послѣжде есть Pog. 968, *ὑστερίζῃ*. - 36: быш'ства] in Sof. von erster Hand (?) unter der Spalte wiederholt. - 37: Nach и > *ὡς* (so x[> T[c]]).- сы] so zu lesen statt > Pog. 968, *ὤν*. - 38: присносоущьнъ] соущьнъ in Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) unter der Spalте сѹщно nachgetragen; so mit Pog. 968 zu lesen, *ἀϊδίως* (vd. zu *ἀΐδιος*). - ч҃лкомъ] + же Sof., Car., *μέν*. - 41: съвръшенїе] *τὸ ... τέλειον*.

85a

2: тожде] *τοῦτο*. - 5: его] so zu lesen statt > Pog. 968, *αὐτοῦ*. - же] > gr. - 6: ꙗкоже] ꙗко Sof., Car., Pog. 968, *ὅτι*. - 7: нѣцїи] -ци Sof., Car., *τινές*. - 8: словесе] so zu lesen statt слово се Sin. 20*; Gen./Akk. *κατὰ σύνεσιν, τὸν λόγον*. - 11: еа] *αὐγῆς* (vd. zu *αὐτῆς*). - 13: боитсе] *φοβεῖσθαι* (wohl vd. zu *-σθε*).- 17: мене] für мьне Pog. 968, *ἧττον*. - 18: съгрѣшаще] lies съгрѣшаѭть Pog. 968, *ἀσεβοῦσιν*. - 21: ѻ҃ча] отьцѧ Pog. 968, *τοῦ πατρός*. - 22: ꙗкоже] ꙗко Pog. 968, *ὡς*. - не] *μή* OSCA[c]76 (> Var.). - 23: Nach быти > *χωρίς*. - 24: мене] für мьне Pog. 968, *ἧττον*. - 28: ѡ плотьскыи] *τὰ σωμάτων*. - 30: Nach соутьство > *καί*. - свое на приснѣ] *τὸ ἴδιον* (Var. *τ. ... ἀΐδιον*). - зриже] *ὥρα* (vd. zu *ὅρα*). - 32: како] lies -къ Sof., Car., Pog. 968, *ποταπός*. - б҃а] *αὐτόν*. - 36: Nach и > *ἀκόλουθόν ἐστιν*. - да] *τάχα*. - 37: ѡщѹтивше възвратѧтсѧ] *εἰς αἴσθησιν ἔλθωσιν*. - 40: пѡ причѧстїи] lies ѡ -тию, *κατὰ μετουσίαν*. - 45: с҃нъ] *αὐτός*.

85b

2: небонъ] καὶ μήν. - паче … ѿ с҃на прїемлеть] μᾶλλον παρὰ τοῦ υἱοῦ λαμβάνει x (Var. π. τ. υἱ. λ. μ. ~). - Nach паче > αὐτὸ τό. - 4: ѿ о҃ца] lies о҃ца?, τοῦ πατρός (doch vgl. Z. 33). - 5: е҃ рещи] λείπεται. - 6: тъ҃] für то Pog. 968, καί. - 9: Nach вн҄ѣоуд8 > καὶ. Danach > δέ (so x). - 10: по ѿ҃ци] μετὰ τὸν πατέρα x (Var. τοῦ πατρός). - 11: себѣ] lies себе, ἑαυτοῦ. - ѿ҃ць] lies о҃чь Pog. 968, τοῦ πατρός. - же] δέ C (> Var.). - 12: егда҃] οὐ. - 13: б҃ъ] so zu lesen statt богъ и Pog. 968, θεός. - 14: се] für сь, οὗτος. - 17: нѣ] lies не Pog. 968, οὐκ. - Nach нъ҃ > ἐκ (so x). - 19: равное нелѣпо] τὸ ἴσον ἄτοπον. - 21: ѡбрѣтаем8 соущем8] о. соуштоуоумоу Pog. 968, lies обрѣтаемоу соущоу семоу (eher als о. с. емоу), εὑρισκομένου τούτου. - 22: или нѣкто боудеть] ἥτις ποτέ ἐστι (vd. zu ἤ τις π. ἐ.). - 23: сицема … нелѣпома] für сицѣма … н.; so zu lesen statt сицама … нелѣпама Pog. 968, τοιούτων … ἀτόπων. - истиною] παρὰ τὴν ἀλήθειαν. - 24: помышлениома] für помышлениема oder -нима, λογισμῶν. - ꙗвѣ. вѣемома] ꙗвѣ вѣемома rell., lies ꙗвѣемома, ἀναφαινομένων. - 26: бышїю соуща] сѫщта бъшиѫ Pog. 968, σύμπαν εἶναι. - 27: б҃ѕѣ] (τὸ γὰρ ὅλως μετέχεσθαι) τὸν θεόν. - 30: повлемѣи] lies по бывлемѣи Sof., Car., Pog. 968, κατὰ τὴν … γινομένην. - 31: д҃хѡвнѣи] so zu lesen statt -нѣ Pog. 968, τοῦ πνεύματος. - 32: оуказоуетсѧ] lies -заетьсѧ Sof., Car., Pog. 968, δείκνυται x (Var. γίνεται). - 33: ѿ никогѡ҃] ни ѡт когоже Sin. 20*, οὐδενός (vgl. Z. 4). - 34: причащаемо҃ lies -мое же Pog. 968, τὸ δὲ … μετεξόμενον. - 35: причаща҃] lies причащающеса Pog. 968, μετέχοντες. - 36: же] lies еже Pog. 968*, ὅ. - 37: боуд8т҃] lies боудете, γένησθε. - 38: ре҃] danach > καί (so CTLWMB*A*). - 39: ц҃ркві[1]] lies -кы Sin. 20*, ναός. - е҃] lies есте Pog. 968, ἐστέ. - ц҃ркві[2]] lies -кы Sin. 20*, ναός OS, eher als -кви, Pog. 968, ναοί. - 41: оузримъ] (βλέποντες) ὁρῶμεν. - 44: бо] für nach ꙗкоже vermiedenes же, δέ. - 45: ли] καί.

85c

1: ли] > gr. - оуказасте] δεδώκατε (Var. δεδήλωται OS). - 4: оубо] > gr. - стр҃ть] so zu lesen statt > Pog. 968, πάθος. - 5: не вѣрно] lies не невѣрьно, οὐκ ἄπιστον. - 7: ни] καί. - 10: Nach истовьство + и Pog. 968, καί. - 13: тъ҃] für то Pog. 968, τοῦτο. - 14: съпрьно] пьрьно Pog. 968, Sin. 20*, ἀμφίβολον. - 18: имъ] οἷς. - 19: немъ] lies немъже Sof., Car., Pog. 968, ᾧ. - 20: едина] -но Pog. 968, ἕν. - 21: Nach еста > καί. - 22: тъ҃] für то Pog. 968, τοῦτο. - е҃] + х҃с Sof., Car., ὁ Χριστός. Am linken Rand der Zeile х҃с. nachgetragen. - 23: зданїе] създание Pog. 968, κτίσις. - здѣлалъ] сьдѣꙗлъ Pog. 968, εἰργάσατο. - 25: его] τοῦτον. - 28: дѡсѧжить] lies -жеть, φθάνει. - тако] lies таково τὰ τοιαῦτα (Var. τοιαῦτα OS). - 29: ꙗково҃] οἷα. - 30: еже ѿ него] für иже ѿ н., τοῦ ἐξ αὐτοῦ. - вѣщаетъ] καταψεύδεται. - 39: съвѣдѣтелном8] -ноуоумоу Pog. 968, lies сьдѣтел-, δημιουργικόν (Var. δημιουργόν B76). - 45: сы҃] τυγχάνων x (Var. τυγχάνει ὁ λόγος).

85d

2: ѿ него҃ г҃лють] ἐκ τοῦ λέγειν. - 3: Nach и > οὐκ ἦν. - даже пръвѣе не] прьвѣе даже не Pog. 968, πρίν. - 4: съпр҃носоуще е҃] -щно есть Pog. 968, ἀιδίως σύνεστι. - 7: пѡслѣжь] -жде Pog. 968, ὕστερον. - 8: възрасла … състависѧ] für вздрасте … състависѧ oder в. есть … с. (есть), ηὔξησε … συνέστη. - 11: е҃ства] ства von erster Hand über пѡ nachgetragen. - 13: нѣкогда] нѣкьгда Pog. 968, ποτέ. - точїю] μόνη C (> Var.). - 19: нѣкогда] нѣкьгда Pog. 968, ποτέ. - 22: ч҃ьствы] in Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. über der Spalte, in Car. am linken Rand der Spalte соутьствы nachgetragen (entspr. Sin. 20[c]); so zu lesen (-вимми Pog. 968), φύσεσι. Danach > τέ. - 23: е҃ствы] -вимми Pog. 968, ταῖς οὐσίαις. - 24: рожено] -ждьно Pog. 968, γεννητήν. - 25: же] δέ xZig. (Var. οὖν). - таково] αὕτη. - 27: врѣмени] χρόνῳ (Var. -νων OSB[c3]A[c]). - 29: прилога] προσθήκην. - 31: и единою] ἅπαξ καί. - 32: сѧ … оумалѣти] für сѧ … -лити, μειοῦσθαι. - 36: нъ҃ пр҃носоущна] in Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) unter der Spalte нъ всегда nachgetragen. - 38: ти] καί CT*LWMB*A*76 (Var. κἄν). - 40: Nach г҃лете > ὅτι (so x[> T[c]76]). - нѣкогда] нѣкьгда Pog. 968, ποτέ. - 43: зиж8щїи] lies зиждоущи Sof., Car., Pog. 968, κτίζουσα. - 44: тр҃ца] р unter т nachgetragen. - 45: в не соущи҃] εἰς τὰ ἐξ οὐκ ὄντων. - постыдите … сѧ] lies стыдите … сѧ Sof., Car., Pog. 968, αἰδεῖσθε.

86a

1: точїю творѧще (т. творѧщте Pog. 968)] lies точьно творѧще, συνεξισάζοντες (Var. συνεξετάζοντες A). - бл҃городїѧ] lies -дию Sof., Car., Pog. 968, τῇ εὐγενείᾳ. - 2: саваофа] drittes а aus о verbessert, danach Rasur von ва; so mit Pog. 968 zu lesen statt савауфова Usp.*, Sof., Car., Sin. 20, σαβαώθ. - 3: вчитающе] -нающе Pog. 968, συντάττοντες. - престанете] lies -нѣте Pog. 968, παύσασθε. - 5: ꙗкѡ҃ соуща] ὡς ὄντα x (> Var.). - тако] ταῦτα. - 7: безчестїе] з von erster Hand, lies бесч- Sof., Car., ἀτιμίαν (беч- Pog. 968). - нечтьств8ѧи] lies -чьств- Pog. 968, ὁ ἀτιμάζων. - 9: бо] + нынѣ Sof., Car., Pog. 968, νῦν. - 11: съвръшено] > gr. - Nach истина Verweiszeichen; von späterer Hand (?) am oberen Rand der Seite durch истина ∩ истина ausgefallenes подобаше сем8 сице пр҃но быти. да не прїбываѥ доброе и истина. nachgetragen, dabei сице über -8 пр҃но nachgetragen und ї aus є verbessert

(быти присно ~ Pog. 968). So zu lesen statt п. сицемоу быти пр҃но да не пребываѥ д. и. и. Sof., Car., ἔδει τοῦτο οὕτως ἀεὶ εἶναι, ἵνα μὴ τὸ καλὸν καὶ ἡ ἀλήθεια ἐπιγίνηται (ἐπιγένηται S, ἐπιγίνεται ULWMBA76). - 17: вѣщеваете] -ща- Sof., Car., Pog. 968, ὑποτίθεσθε. - 19: х҃рстїанъ] крь- Pog. 968, χριστιανῶν. - тацѣхъ] таковыхъ Pog. 968, (τῶν) τοιούτων. - 20: свое … се на присно] ἴδια ταῦτα. - 21: съ рожеными] -ждьн- Pog. 968, τοῖς γεννητοῖς (Var. -νν- A). - 22: рѡжены҃] -ждьн- Pog. 968, τῶν … γεννητῶν (Var. -νν- A). - 24: х҃рстїанс'ка҃] крь- Pog. 968, χριστιανῶν δέ. - 25: тако҃ имоущ8] nach ὡσαύτως ἔχουσαν ("im gleichen Zustand seiend"). - 27: и ничесо҃] и -чьс- Pog. 968, καὶ οὔτε … τί. - 28: ничесо҃ бо. нъ тоу (-чьс- Pog. 968)] οὐδὲ ἐνδεῆ ταύτην (vd. zu οὐδὲ ἓν [oder οὐδέν] δὲ ἡ ταύτην). - 29: коего любо] lies кое бо любо, ἑκάτερον γάρ. - 30: вѣстї] lies вѣсть, γινώσκει. - 31: рожены҃] -нн- Sof., Car., -ждьн- Pog. 968, τῶν γεννητῶν (-νν- B*A). - 35: Nach пр҃носоуще҃ > ὡς (so CLWMB*A*76). - 39: їеремїемъ] -иомъ Pog. 968, διὰ … Ἱερεμίου. - ре҃] > gr. - истѡчника] Gen./Akk. aufgrund der Kongruenz mit vorangehendem мене, πηγήν. - 41: възносить] lies -симъ Sof., Car., Pog. 968, ὑψούμενος (Var. ὑψώμενος OS). - 42: и] > gr., > Pog. 968; bedingt durch den nachstehenden Nom. їсль nach (ὑπομονή) Ἰσραήλ. - ѡставлѧющеи] оставивъшеи Pog. 968, οἱ ἐγκαταλιπόντες (Var. οἱ καταλιπόντες OS Cyr.). Die präsentische Lesart setzt Verderbnis zu (ἐγ)καταλείποντες voraus. - 43: постыдѧтсѧ] καταισχυνθήσονται OS (Var. -θήτωσαν Cyr., αἰσχυνθητωσαν). - 44: написани да боуд8ть] да напсани бѫдоуть Pog. 968, γραφήτωσαν (Var. γραφήσονται OS).

86b

2: Vor ѣпо fehlt die Initiale Λ, deren Platz ausgespart ist, Λѣпо Sof., Car., Pog. 968, ἀκόλουθον. - ни … ни] ни не Pog. 968, καί. - 5: не несоущнѣ] lies несоущьнѣ Pog. 968, ἀνύπαρκτα. - быти] so zu lesen statt > Pog. 968, εἶναι. - 6: ти] тѣ Pog. 968, ταῦτα. - 8: не] so zu lesen statt > Pog. 968, οὐκ. - неч҃тьств8етъ] нечьствоует Pog. 968, ἀσεβεῖ. - 11: Nach кѡгда > ὅτε (so x[> U]). - 16: ꙗко҃] ꙗко Pog. 968, ὡς. - 17: г҃ла] lies -ѧ, λέγων. - 18: насытиша҃] lies -тиши сꙗ Pog. 968, ἐμπλησθήσῃ. - 19: сѧ напоꙗтъ] πιανθήσεται (Var. -σονται L). - 21: иже] lies си же Sof., Car., Pog. 968, οὗτοι δέ (in Usp. Platz für die Initiale С ausgespart). - 25: г҃лемаа сими] τὰ … παρὰ τούτων. - 26: источника пр҃носоущна] Gen./Akk. aufgrund der Kongruenz mit folgendem б҃а, πηγὴν ἀίδιον. - 28: то ю҃] ἐξ ἀνάγκης. - 34: мдростїю] lies м҃др-, мд҃ртїю Sof., Car., ἐν φρονήσει. - си҃] αὐτὴ … ἡ. - 35: и] > gr., > Sof., Car. - їѡа҃нъ] їѡ҃нъ Sof., Ἰωάννης. - 36: ничтѡ҃] οὐδὲ ἓν (vd. zu οὐδέν). - 37: Vor б҃ъ > γάρ. - 39: да] δέ. - 42: нѣкѡгда] δὴ ποῦ. - тоже] von späterer Hand nach der Zeile nachgetragen; in Sof., Car., Pog. 968 тожде im Text, τὸ αὐτό. - 43: аще ли҃] аще ли Pog. 968, εἰ δέ. - 44: иногда (-ъг- Pog. 968, Sin. 20)] lies иного, ἄλλον. - 45: то ю҃] ἀκόλουθον ἂν εἴη.

86c

1: е҃тва] lies е҃ства Sof., Car., Pog. 968), τῆς … οὐσίας. - 4: нѣкогда] -къг- Pog. 968, ποτέ. - 5: первѣ даже] lies -ѣе даже Car., Pog. 968, πρίν. - 7: ꙗко҃] für ꙗкъже Pog. 968, οἷος. - 11: Vor oder nach пѡказаѥ eher als nach ѿ҃ца Z. 10 > τοῦ υἱοῦ. - не] μή x(> T[c]) (Var. μήτε). - 13: тъ҃] für то Pog. 968, ἐπεί. - 14: своего] lies него Sof., Car., Pog. 968, αὐτοῦ. - 16: с ни҃] von späterer Hand auf Rasur von ны; so mit Pog. 968 zu lesen statt пр҃носоущны҃ Usp.*, Sof., Car., Sin. 20, ἀίδιον αὐτοῦ x76 (Var. ἴδιον αὐ.). - когда] -къг- Pog. 968, πότε. Danach > γοῦν (Var. οὖν OS). - 17: како] so zu lesen statt кака Sof., Car., πῶς. Danach > τίς. - 18: чюжи е҃ствѣ. не] -вѣ не Car., lies чюждеестьствьнѣ (тж- Pog. 968), ἀλλοτριοουσίου (Var. ἀλλοτριουσίου O*W*). - 20: ꙗкѡ҃] οἷα. - 21: имать] nach ἔχει (sc. τὰ ἄλλα). - 22: Nach его > ἐστί (so x[> T[c]]). - 23: Nach его ein Verweiszeichen, am linken Rand der Spalte слово҃ nachgetragen (in Sof., Car., Pog. 968 im Text). - 25: егда] εἰ. - 31-32: а, в über der Zeile zur Korrektur der Wortfolge; so zu lesen: не быти никѡли҃ Sof., Car., Pog. 968, μὴ εἶναί ποτε. - 31: поне҃ сл8чисѧ] ἐπισυμβέβηκε (vd. zu ἐπεὶ συμβέβηκε). - 33: да смотри҃] -штрꙗеть Pog. 968, -тр- Sof., Car., Sin. 20, κατανοείτω. - 34: ѡтїатъ бываетъ] отѧтъ б. Pog. 968, lies отꙗто б. (sc. съвръшеное и исполненое), ἀφαιρεῖται. - 36: всѧко] lies -къ Pog. 968, τίς. - 39: и] > gr., > Pog. 968. - In allen Fassungen der VMČ über и его е҃ Verweiszeichen; von erster Hand (?) in Usp., Sof. am linken, in Car. am rechten Rand der Spalte его е҃ nachgetragen. - 40: и[1]] > gr. - соуща. състава] οὔσης ὑποστάσεως. - 42: и. считающеи] lies исчи- (ишти- Pog. 968), οἱ … μετροῦντες. Davor oder danach > χρόνῳ. - 45: In allen Fassungen der VMČ не вѣ҃ mit Korrekturzeichen versehen, in Usp., Sof. am linken, in Car. am rechten Rand der Spalte не вѣ wiederholt.

86d

1: сего] τοῦτο. - 2: соущ8] + бѣ Sof., Car., Pog. 968, ἦν. - 4: всѧ бѡ] lies вьсꙗко Sof., Car., Pog. 968, πάντως. - 5: начертанїю] so zu lesen statt -ние Pog. 968, τὸν χαρακτῆρα. - 6: оубо] lies бо Pog. 968, γάρ (Dittographie von -оу). - 7: родитель] so zu lesen statt -дилъ Pog. 968, γεννητής (Var. γεννήτωρ 76). - 10: когда҃] къгда же Pog. 968, πότε γοῦν. - 11: зри҃] ὁρᾷ x(> T) (Var. ἑώρα). - к8пинѣ] lies икоунѣ Sof., Car., Pog. 968, εἰκόνι. - 12: когда] къгда Pog. 968, πότε. - 16: творець҃] же > gr. - и] + въ Pog. 968, καί. - 18: ꙗко҃ и ѿ҃ць его е҃] lies ꙗ. е҃ и ѡ. его Sof., Car., ὡς ἐστιν ὁ ταύτης πατήρ x, oder ꙗко҃ für ꙗкъже Pog.

968, *οἷος*. Somit и > gr. - 19: Воле се] *φέρε τοίνυν*. - и] > gr.- 23: и] > gr. - 25: ѹзрить] *ἴδῃ* x(> U) (Var. *ἑωρακὼς ᾖ*). - и] > gr. - 27: и] > gr. - то̑] für тъ Sof., Car., Pog. 968, *αὕτη*. - 28: истовывыи] lies -выи (-въи Pog. 968), *ἀληθής*. - и. обра̑ о҃ць] *ἀληθὴς εἰκὼν τοῦ πατρός* x(> C) (Var. *τ. π. ἀ. εἰ.*). - 32: ѡ семъ] *τοῦτο*. - 34: Nach кое > *γάρ*. - въписанїе] *ἐμφέρεια*. - ѿ не ѹщи̑] *τῶν ἐξ οὐκ ὄντων*.- здавшемȣ] създавъшоѹѹмѫ Pog. 968, *τὸν κτίσαντα*. - 35: ѹщемȣ] -штоѹѹмоѹ Pog. 968, *τὸ εἶναι*.- 36: ѹщемȣ] -штоѹѹмѫ Pog. 968, *τῷ ὄντι*. - не von späterer Hand über -ȣ ѹ- nachgetragen. - 37: не ѹщїе] -щее Pog. 968, *τῷ ... μὴ εἶναι* (Var. *τὸ ... μ. εἶ.* Ox[> C]). - 38: съставъ] *σύστασιν* x (Var. *σύνταξιν*).- 39: Такѡго] so zu lesen statt тако Pog. 968, *τοιοῦτον*. - 43: Nach е̑ > *πάντως*. - ѿць е̑] lies рожень есть Sof., Car., Pog. 968, *γεγέννηται* (Var. -ν U^c L^c). - 44: Vor да > *καί*. - 45: ражаемъ и] für -мыи Pog. 968, *γεννώμενος*. - ража̑е] lies да р. Sof., Car., Pog. 968, *γεννᾶν*.

87a

2: рожеnнаго] -ждьнааго Pog. 968, *τὸν γεννηθέντα*. - 3: зобрѣтници] es fehlt die Initiale И vor der Zeile; Изо- Sof., Car., Pog. 968, *ἐφευρεταί*. - хȣленїи] *δυσφημῶν* x (Var. *-μίας*). - 5: испѡвѣсте] *ὁμολογῶσι* (Var. *-γήσωσι* x). - ѡ о҃ци] *περὶ τοῦ πατρός* 76 (Var. *π. αὐτοῦ τ. π.*). - 6: смышлѧете] *φρονοῦσιν*. - 8: ꙗкѡ] ꙗкоже Sof., Car., Sin. 20, *ὡς*. - с҃нъ] *ὁ υἱός* x(> B^c3 76). - Vor да ein Kreuz; über der Spalte nach einem Kreuz бȣди и рожена̑го ꙗко̑ ч҃лкъ nachgetragen. - рожена̑го] -ж- Sof., Car., *γεννητής* (Var. -ν Zig.). - 11: б҃ъ] in Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am linken Rand der Spalte, in Sof. unter der Spalte б҃ъ wiederholt. - 14: Nach помышлѧти > (*τὰ*) *ἄλλα* (Var. *ἄλογα*). - 16: ражае̑тсѧ] lies ражаютьсꙗ Car., Pog. 968, *γεννῶνται*. - 17: родивсѧ] -жд- Pog. 968, *γεννηθείς*. - всегда] lies сегда (сьгда Pog. 968), *εἰκότως*. - 18: Nach имѣа > *ἐκ πατρός*.- 21: ѹ] о Pog. 968, *ἐπ'*. - 22: тъж̑е] -ждь Pog. 968, *ὁ αὐτός*. - Nach бываȇ > *καί*. - 24: рожеnнаго] -ждьнааго Pog. 968, *γεννωμένου* (Var. *γεννηθέντος* 76*). - 25: ꙗко̑ бо] *γὰρ ὡς*. - 28: рожена̑] *γεννηθέντος*. - 31: по истн҃ѣ] lies п. истинѣ, *κυρίως*. - 32: Nach сеѭ > *καί*. - точїю] *μόνων* (vd. zu *μόνον*).- 34: ищаи] иштаѧи Pog. 968, *ὁ ζητῶν*. - 35: ищеть̑] же > gr. - 43: и] lies нъ̑ Sof., Car., Pog. 968, *ἀλλ'*.

87b

1: рожешаго] -ждьш- Pog. 968, *τὸν γεννήσαντα*. - 4: ноѹжи̑] же > gr. - 5: съвратижьсѧ] lies -титьсѧ Pog. 968, *τραπήσεται*.- 6: Über ино ein Kreuz; am rechten Rand der Spalte ѹбо nachgetragen (in Sof., Car., Pog. 968 im Text). - 9: рѡжеными] -ждьн- Pog. 968, *τοῖς γενητοῖς* (Var. -νν- TWB*A).- 11: еѵсева] *Εὐσεβίου*. - 12: ꙗко̑] ꙗкаже Pog. 968, *οἷα*. - 13: намъ] lies имъ Pog. 968, *δι' αὐτοῦ*. - ѿскочи] lies ѿскочиша Sof., Car., Pog. 968), *ἀπεπήδησαν*. - 14: лȣкав'тва] lies -вьства Sof., Car. Pog. 968, *πανουργίας*. - 16: дѡселѣ нѣцїи же] lies доселѣ же нѣции Sof., Car., Pog. 968, *μέχρι δὲ νῦν τινες*.- 18: а не ли] *οὔτι γε*. - 19: ѿ кого̑] in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen; von erster Hand (?) in Usp. am rechten Rand der Spalte ꙗкѿ, in Sof. über der Spalte ꙗкоже nachgetragen. So mit Pog. 968 zu lesen, *ὥσπερ*. - 20: Сы̑] сѫи Pog. 968, *ὁ ὤν*. - 21: Nach ѿ > *μή*. - сътвори̑ ... сътворилъ] lies сътвори ли ... сътвори ли, *πεποίηκεν*; ... *πεποίηκεν*, - 25: или] > gr. - 33: въсплѧсающе] so zu lesen statt въсплѧ- Pog. 968, *ἐξορχούμενοι* (Var. *-χόμενοι* L*W*B). - 35: ꙗ҃ хр҇тїани есмь] крьстиꙗни есмъ Pog. 968, *εἶναι χριστιανοί*. - 36: б҃жїаго ѡбраза] *τὴν τοῦ θεοῦ εἰκόνα*.- 38: ѿвѣщавати] lies ѿвѣщати Sof., Car., Pog. 968, *ἀποκρίνασθαι*. - 39: тако ... тако] ein тако > gr. (*οὕτως ἀνόητα ὄντα*).- 40: неразȣмивы̑] + и Pog. 968, *καί*. - боѹ̑и] lies боѹи, *μωρά*. - 42: сице] *οὕτως* x (Var. *ὡς*).- 45: старѣиша̑ блегчи] für с. бльгьчии Pog. 968, woraus с. ѡ (ѿ?) блег'чи Sin. 20 mit Rasur von ѡ (ѿ?), *ἀρχιτέκτονος* (Var. *-να* T, *-νας* OS).

87c

1: можете] *δύνασαι*. - 2: и не] *οὐδέ* TLWMBA76 (Var. *οὐ*). - можете] *δύνασθε* O (Var. *-σαι*).- 6: можете ... можете] *δύνασαι ... δύνασαι*. - 7: и не] *οὐ*. - 9: срамни боѹдȣ̑] lies срамлени боѹдоѹть, *ἐντρέπεσθαι δυνηθῶσιν*. - 11: ѿметающе̑] lies ѿметаютьсѧ, *ἀρνοῦνται*. - 23: же] > gr.- ꙗко̑ и] ꙗко̑ Sof., Car., Pog. 968, *ὡς*. - 27: Nach истинѣ > *καί*. - единаго истоваго] *μόνον ἀληθῶς*.- 28: тѡго̑] (*τοῦ*) *ἑαυτοῦ*.- 31: именоѹетсѧ] so zu lesen statt -оѹютсѧ Pog. 968, *ὀνομάζεται*. - их же ... неѡпытаны] *ἃ ... ἀνεξέταστα*. - 34: и̑] *αὐτά*. - 36: Nach бо > *ἡ πρώτη*. - 37: боѹе е̑] so zu lesen statt боѹ есть Pog. 968, *ἐστὶ μωρά*. - 39: въпрашаемьи] lies -мъи (-мыи Pog. 968), *ὁ ἐρωτώμενος*. - 41: сы] сы̑ Sof., Car., сѫи Pog. 968), *ὁ ὤν*. - 42: воле] lies оле, *ὦ*. - 43: сы] сы̑ Sof., Car., сѫи Pog. 968, *ὁ ὤν*. Danach > *καὶ τίς ὁ μὴ ὤν* (so x[> B^c A^c]). - и] + что Pog. 968, *τίνα*. - г҃лютсѧ] *λέγεται* x(> W) (Var. *-τε*). Dadurch *τίνα ... ὄντα ... μὴ ὄντα* zum Akk.Pl.n. umgedeutet. - 44: и] *καί* TLWMB*A*76 (> Var.). - ѹщемȣ] сѫштѫоѹмȣ Pog. 968, *τὸν ὄντα*.

87d

1: златаринъ] *χρυσοχόος*. - 3: кож̑о] für къждо Pog. 968, *ἕκαστος*. - 5: ѹщею и бывшею] lies ѹщоѹю и бывшоѹю, *τὸν ὄντα καὶ γενόμενον* (sc. *χοῦν*). Danach > *ἤδη* (so 76). - 6: създалъ е̑] *πλάττει*.- 7: и] *καί* x (- Var.). - ѹщȣ] сѫсоѹ- Pog. 968, *οὖσαν*. - 8: Nach пѡслѣдьже > *εἰς τὸ εἶναι*. - словомъ

свои̑] своимъ словомъ Pog. 968, *διὰ τοῦ ἰδίου λόγου*. - 9: въпрашають] so zu lesen statt -ает Pog. 968, Sin. 20, *πυνθάνονται*. - 12: роукѫ] lies роѹдѫ Sof., Car., Pog. 968, *τὴν ... ὕλην*. - 13: ю] lies и, *καί*.- 14: Nach ѹще̑ + бывающемъ Pog. 968, *γινομένων*. - 18: сы̑] сѫи Pog. 968, *ὁ ὤν*. - 20: Nach ѿць > *ἤ*.- сыи] сѫи Pog. 968, *ὁ ὤν*. - 21: слово не ѹщее] *τὸν λόγον μὴ ὄντα* x (Var. *μ. ὄ. τ. λ.*). - сътворилъ] lies сътвори ли, *πεποίηκεν*. - 22: слово ... ѹщь] *τὸν λόγον ... ὄντα*. - 23: имѧ] lies имать, *ἔχει*.- 25: и[1]] > gr., > Pog. 968. - 28: в первѣ̑] въ прьвыихъ Pog. 968, *εἰς ταὐτὸν* (*αὐτόν* M) *τοῖς προτέροις*.- 29: ли] lies а и Pog. 968, *καίτοι*. - и̑] *αὐτό*. - хотѧще и тщаше̑] *καὶ σκέπειν σπουδάσαντες*.- 30: тщанїи̑] *σπουδάσμασιν* x(> U) (Var. *σοφίσμασιν*). - 31: слоѹшати] so zu lesen statt съсл- Pog. 968, *ἀκοῦσαι*. - 34: Nach слово > *αὐτοῦ* (so x). - 35: многомъ̑] же > gr. - 36: їѡаннȣ] їѿнноѹ Sof., *τοῦ ... Ἰωάννου*. - 37: искони] *ἐν ἀρχῇ* x (> Var.). - 38: пишȣщȣ] -шѧштоѹ Pog. 968, *γράφοντος*. - сы̑[2]] сѫи Pog. 968, *ὤν*. - всѣми] всими Sof., *πάντων*. - 39: бл҃гвенъ] -словественъ Pog. 968, *εὐλογητός*. - 40: бы] би Pog. 968, *ἦν*. - молчѧти] -тисѧ Pog. 968, *ἠρεμεῖν*. - 41: Nach противȣ > *τοιαύτην*. - 43: дерзнеть] *τολμήσας*. - 44: всегда] lies сегда Pog. 968, *ἴσως*. - 45: ѡнѣмлѧюща] *συγκλειομένους*.

88a

2: милъ ... б҃ȣ] *ἵλεω τὸν θεόν* (Var. *ἵλεων τ. θ.* TLMBA). - помольсѧ] -ливъсѧ Pog. 968, *ἐπικαλεσάμενος*. - 3: Въпрѡ̑] > gr. - Сы̑] сѫи Pog. 968, *ὁ ὤν*. - 4: сы̑] сѫи Pog. 968, *ὤν*. - 5: сътворилъ] sek. für -ри, *ἐποίησεν*. - 6: Nach ѹщȣ > *ὤν*. - 10: Nach тъчно > *γέ*. - ѡнѣ̑] *τῆς ἐκείνων* (Var. *τῇ ἐ.* OST^c). - аще ... кое любо] ꙗще к. л. Pog. 968] *ὁπότερον*. - 11: тъ] für то Pog. 968, *τοῦτο*. - всѧко̑] -кааго Pog. 968, *πάσης*. - 14: Nach хоѹлно̑ Verweiszeichen, am linken Rand der Spalte бȣде̑ nachgetragen (in Sof., Car., Pog. 968 im Text). - 16: разсыпанїе] раз- von späterer Hand über -а сы- nachgetragen, расы- Sof., Car., Pog. 968, *ἀναίρεσιν*. - 18: сȣ̑] -щ von späterer Hand über сȣ nachgetragen; lies сѹ rell., *ὤν*. - б҃гȣ] lies б҃гъ Pog. 968, *ὁ θεός*. - 19: сы̑] сѫи Pog. 968, *ὤν* TLMB oder Var. *ὄν*. - и] *καί* x (> Var.). - п҃рносоѹщь] *ἀιδίως* (vd. zu *ἀίδιος*?). - 21: сы̑] сѫи Pog. 968, *ὁ ὤν*. - и] *καί* x (>Var.).- соѹща слѡвесе] Gen./Akk. *κατὰ σύνεσιν, ὄντα τὸν λόγον*. - 24: вноси̑] lies възн- Pog. 968, *ἀνάγει*.- 25: примыслилъ] sek. für-ли, *ἐπενόησεν*. - 27: тъ̑] für то Pog. 968, *τοῦτο* (Var. *τοῦ* 76*).- 28: оѹказоѹеть] -за- Sof., Car., Pog. 968, *σημαίνει*. - 30: правъ^{дѣ}] -дѣ von späterer Hand über -ъ ѿ- nachgetragen, so mit Pog. 968 zu lesen statt прав- Sof., правъ Car., *εἰκότως*. - 32: ꙗкѿ се] *ὡς γὰρ εἰ*.- 34: соѹи] mask. *κατὰ σύνεσιν, ὁ ὤν* (sc. *ἥλιος*). - сътвори̑] -рилъ Sof., Car., Pog. 968, lies сътвори ли, *πεποίηκεν*.- соѹще̑] für соѹще е Sof., Car., Pog. 968, *ὂν αὐτό*. - 35: сътворилъ] lies сътвори ли, *πεποίηκεν*.- тои] тъ Pog. 968, *ὁ τοιοῦτος*. - 40: и] *καί* x(> A^c) (> Var.). - 41: такоѧ] lies така Pog. 968, *τοιαῦτα*.- 42: болшеми] -ими Pog. 968, *μᾶλλον* (Var. > M). Danach > *μείζονα*. - 45: стѣны чтѧ] für стѣни чьтꙗ, *σκιαλογῶν* (Var. *σκιαλογῶν* OS, *σκολιολογῶν* MB^c3).

88b

3: в'прашанїю] въпрошениѫ Pog. 968, *τὴν ἐρώτησιν*. - сы̑] сѫи Pog. 968, *ὁ ὤν*. - 4: сътворилъ] sek. für -ри, *ἐποίησεν*. - 6: его] *αὐτόν* x (> Var.). - чл҃каго] -ска Pog. 968. *ἀνθρώπου*. - 7: самосѣтѣнинȣ] lies самосатѣниноѹ, *τὸν Σαμοσατέα*. - 9: и̑ пръвомȣ] пръвоѹȣмѫ ихъ Pog. 968, *τὴν πρώτην αὐτῶν*. - 12: сы̑] сѫи Pog. 968, *ὁ ὤν*. - требоваше или] lies требоваше ли, *ἔχρῃζεν*. - 14: аще̑ и] *ἢ ὄντος* (vd. zu *εἰ ὄντως*).- 17: оѹнїи] *βέλτιον*. - ли[2]] или Pog. 968, *ἤ*. - 18: аще] *ἤ* (vd. zu *εἰ*). - 19: оба] *ἀμφότεροι* x (Var. *-ρα*).- 20: г҃люще] so zu lesen statt -ща Pog. 968, *λέγοντες*. - строившаго] състр- Pog. 968, *τοῦ κατασκευάσαντος* x (Var. *-ζοντος*). - 22: возможе] so zu lesen statt -жетъ Pog. 968, *ἴσχυσε*. - 28: замȣж̑ати] in Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, in Car. von erster Hand (?) unter der Spalte замедлѣти nachgetragen (entspr. Sin. 20), *διατρίβειν*. Davor oder danach (O) > *δεῖ*. - Vor в > *ὅλως*.- сѣ̑] сихъ Pog. 968, *τούτοις*. - 30: привѣдѣнїе] für -вид- Car. Pog. 968, *φαντασίαν*. - е̑] *εἶναι* (sc. *τὰ παρ' αὐτῶν*).- 31: слѡвеса и̑] *τὰ παρ' αὐτῶν*. - несмысленȣ. и ѕѣло боѹю] *εὐήθη πάνυ καὶ μωράν*.- 33: бо] nach ничесо̑ für же, *μέν*. - 39: дѡбрѣ] -ро Pog. 968, *καλόν* (sc. *ἐστίν*). - 41: ѡ родителю с҃новнȣ въпрашаю̑] *περὶ υἱοῦ πυνθάνονται γονέων*.

88c

1: свое е̑ства го си] für своего си естьства? (Vaillant 1954), *ἴδιον τῆς οὐσίας*. - и[2]] so zu lesen statt > Pog. 968, *καί*. - 3: зрѣти] *βλέπεσθαι*. - и ѡного] lies и оного Sof., Car., Pog. 968, *κἀκεῖνον*. - видѣти] *θεωρεῖσθαι*. - 5: нѣ̑] lies не, *μή*. - 6: ни̑] *τῶν αὐτῶν*. - почто не] > gr. - 9: ѣдъ] in Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp., Sof. am linken, in Car. am rechten Rand der Spalte ꙗдъ nachgetragen. - 14: рѡдиши] *σχῇς*. - 19: прихѡди̑] lies прѣ- Pog. 968. - 22: мене] so zu lesen statt менѣ Sof., Car., *ἐμοῦ*. - 23: Nach бо > *καί* (so x). - 26: ч҃лкъ] *ἄνθρωπος* S (Var. *αὐτος*).- 27: бы ... възбранило] so zu lesen statt бо .... в. Pog. 968, *ἐνεπόδιζε καὶ ἐκώλυε*. - леоѹи] леѵи Sof., Car., Pog. 968, *ὁ Λευί* x (Var. *ὁ Λευίς*). - 32: иде̑] доидеть Pog. 968, *ἔλθῃ*. - или] *ἢ* vd. zu *ἤ*. - 33: безъ възбраненїа] *ἀνεμποδίστως* (Var. *ἐν* M, *ἀνεμποδίστῳ* [sc. *τῇ φύσει*]). - 38: родителѧ] *τοῦ γονέως* x (Var. *τῶν γονέων*). - 40: с҃нѣ] *τοῦ λόγου*. - 41: тѧжаще] lies -жоѹще, *ζητοῦντες* (Var. *ζητείτωσαν*

καί 76). - 42: что блазни̂] τὸ ἐμποδίζον. - 43: нысрѧще] lies нырѧще Sof., Car., Pog. 968, χλευάζοντες. 45: что застоить. или блазни̂] τί τὸ ἐμποδίζον.

88d

3: да сегда и] ἵνα δὲ καί. Danach > ὅλως. - 6: въпрашашѧ̂ ны] lies въпрашашѧ жены Car., Pog. 968, ἠρώτησαν γυναῖκας. - 7: ѡ слнци и] περὶ τοῦ ἡλίου καί x (Var. τοῦ ἡλίου). - 8: и^1] καί x (> Var.). - 9: и] καίπερ. - си рѡ̂нїа] ταῦτα γεννήματα (-ν WM) x (Var. γ. τ. ~). - 11: соуство] τὸ φύσει. - винство] nach в- Rasur (?), Buchstabe unleserlich; въинъство Sof., Car., вои- Pog. 968, τὸ ἀεί. - 12: меньши] lies меньша Pog. 968, ἐλάττονα. - 15: имѣють] lies съмѣють Pog. 968, τολμῶσιν. - 22: Nach все > οὐκ ὄντα (so x[> T^c]). - Vor бытїе > εἰς. - 23: соущи̂] lies не с. Sof., Car., Pog. 968, οὐκ ὄντων. - 28: Nach ю̂ > καί (so TLWMB*A*76). - 29: къ члческомꙋ соуствꙋ прилагати] п. к ч. с. ~ Pog. 968, παραβάλλειν τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει. - 31: бжїю] αὐτοῦ. - 33: Nach же > τὰ αὐτά (Var. ταὐτά x). - 35: тлѣнно] ῥευστήν. - 39: слежитсѧ] συγκείμενός ἐστιν. - 44: его] + есть Pog. 968, ἐστίν. - 45: ни зданїе] οὔτε κτίσμα OST^{c}B^{c3}A^c (> Var.).

89a

2: ѡбоꙗ] обое Pog. 968, ἀμφότερα. - 3: съчетающе] lies -щꙗ Pog. 968, συνάπτουσα (sc. ἡ γραφή). - именовашѧ] изрекошѧ Pog. 968, ἔφησεν (sc. ἡ γραφή). - 8: рекѡшѧ] φησίν. - 10: оу] lies оубо, οὖν. - етра̂] lies стр- Sof., Car., Pog. 968, πάθος. - 11: ѡ члцѣ] in Usp., Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am linken, in Sof., Car. am rechten Rand der Spalte ѡ члцѣ wiederholt. Lies оча für очѣ, τοῦ πατρός (sc. μέρος). - 12: Nach сїанїе > καί. - 14: такожа] lies такоже Car., -жде Pog. 968, οὕτως. - 17: се] τούτων. - износите] προφέρονται. - 18: на̂] > gr. - Nach члкъ > καίτοι. - 19: дѣлѧемо̂] μεριστῶν. - 23: личѧщисѧ] lies -щесѧ Pog. 968, προσποιούμενοι. Danach > δῆθεν. - 24: истовое ... сновне] Akk. nach (ἀρνήσονται) τὴν ἀληθῆ καὶ φύσει γέννησιν. In родьство Sin. 20 д aus ж verbessert. - 29: И] > gr., > Pog. 968. - си] ταῦτα x (Var. τὰ αὐτά). - 31: члчкы] für члчкы и Sof., Car. Pog. 968, ἀνθρωπίνως ... καί. - небоно] für -нъ Pog. 968, καὶ γάρ. - и] > gr. - 33: никоего̂] Gen. nach οὐδενός (sc. μετέχων). - 34: прмдрости] so zu lesen statt -дродро- Pog. 968, τῆς ... σοφίας. - ею̂] lies еꙗже, Gen. nach ἧς (sc. οἱ μετέχοντες), oder еиже (Lok.). - 39: имѧ оче] τὸ πατήρ. - 42: ни] lies не Sof., Car., οὐκ. - 43: сее] lies есе Pog. 968, ἰδού. - бъ бѣ ѡць творець и е и не] ὁ θεὸς ἦν ποιητὴς καὶ ἔστι καὶ οὐκ 76Zig. (Var. ὁ θ. ἦ. π. κ. ἔ. κ. οὔτε x(> 76), ποιητής ἐστιν ὁ θεὸς καὶ οὐκ). Folglich ѡць > gr.

89b

1: прносоуща] -сꙋщьна Pog. 968, ἀίδια. - 3: Nach кое > γάρ. - 4: тѡченъство] тъ- Sof., Car., ὅμοιον. - даже ѡ оци] lies да ꙗже о оци, ἵνα τὰ ἐπὶ τοῦ πατρός. - 12: Nach тѣмъ > καί. - 15: пѡро̂] + же Sof., Car., Pog. 968, δέ. - 18: небоно не] für -нъ не Pog. 968, οὐδ'. - 22: сїа] für си Pog. 968, αὕτη ἡ. - 25: кречѧгъчино]-иино Pog. 968, Sin. 20, lies крьчꙗгъчии, τῷ κεραμεῖ. - 32: да не] lies даже не Pog. 968, πρίν. - 38: Vor ис + и Pog. 968, καί. - 39: мѡѵсеи] мoи- Sof., Μωυσέως CULWMZig., -έος BA76 (Var. Μωσέως). - 41: то] so zu lesen statt тъ Pog. 968, τοῦτο. - 42: пакы] πάλιν WMBA76 (> Var.). - 44: сътвори̂] sek. für -ри, ἐποίησεν.

89c

1: прно^1] in Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. am linken, in Car. am rechten Rand der Spalte вынꙋ nachgetragen. - бо] von erster Hand über -о с- nachgetragen (in Sof., Car., Pog. 968 im Text). - 2: прно] in Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. am linken Rand der Spalte всегда, in Car. am rechten Rand der Spalте всегда nachgetragen. - 5: нигде̂ (-кд- Pog. 968)] μηδέπω. - 7: бы ... бы̂ съ] so zu lesen statt бы ... съ Pog. 968, συνῇ. - 8: прно] in Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. am linken, in Car. am rechten Rand der Spalte всегда nachgetragen. - 9: е̂] so zu lesen statt > Pog. 968, ἐστίν. - 11: Nach слово̂ > αὐτοῦ (so xZig.). - 14: видѧще] βλέποντας. - 18: Nach честь eher als nach не > γάρ. - 19: на бесчестїи] lies на -стие Pog. 968, ἐπὶ ἀτιμίᾳ. - 22: ѣдъ] in Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. über der Spalte, in Car. am rechten Rand der Spalte ꙗдъ nachgetragen. - изъблюю̂] so zu lesen statt въз- Pog. 968, ἐξεμοῦσι. - 23: ѡ бышн ы] über н ein Kreuz zwischen den Zeilen, lies ѿ бышьныхъ Sof., Car. (-ьнихъ Pog. 968), τῶν γενητῶν. - 26: мꙋтѧ̂] мѧтоуть Pog. 968, κυκῶσιν (Var. -οῦσιν OS). - 32: а] καίτοι. - 33: сїю] τὴν αὐτήν. - 36: ихъ̂] ἅ. - 38: и] > gr. - 40: да ... да] ἵνα. - колико. ѧвлѧемо] πόσα σημαινόμενα. - 41: имѧ то] ἡ λέξις. - 42: ѡни же] lies ѡ ни̂же, περὶ ὧν. - Nach съвѣдѧть + добро Pog. 968, καλῶς. - 44: въпраша̂] so zu lesen statt -шаахъ Pog. 968, ἐπυθόμην. - 44/45: Am linken Rand der Spalte zwischen den Zeilen ein auf небышно bezügliches Kreuz. In небышно von späterer Hand -н- gestrichen und -в- nachgetragen. Lies небышьно Usp.*, Sof., Car., Pog. 968, ἀγένητον.

89d

1: оу] aus ю verbessert; не ю Usp.*, Sof., Car., Pog. 968, μήπω. - 2: Nach могоуще̂ > τοῦτο (so LB^{c3}A^c). - 3: небышно] von späterer Hand -н- gestrichen und в über ш hinzugefügt, lies небышьно Sof., Car., Pog. 968, ἀγένητον (Var. -νν- STA). - глетсѧ] λέγεσθαι (entspr. глетсѧ 89c 44). - 4: могоущее быти николи̂] δυνάμενον γενέσθαι ποτέ OS (Var. γ. π. δ. ~). - 5: три̂, югненое] три, югленое Sof., Car., lies триоугольное Pog. 968, τὸ τρίγωνον. - 6: три. югненое] три, югленое Sof., Car., lies триоугольное Pog. 968, τὸ τρίγωνον. - 7: на четвертѣ] lies на -ти Pog. 968, τετράγωνον. - 10: Nach боудетъ̂ > ποτέ. - 11: небышно] ἀγένητον (Var. -νν- x[> W76*]). - 15: астерь] -ръ Pog. 968, 'Αστέριος. - 16: писанїи] lies съписании Sof., Car., Pog. 968, συντάγματι. - 21: въпрашаемъ и] lies въпрашаемъи (-мыи Pog. 968), ὁ ἐρωτώμενος. - 23: небывшее] lies небышьное Sof., Car., Pog. 968, τὸ ἀγένητον (Var. -νν- LW*MBA). - 25: не едино] οὐδέν. - много̂ мѡгоущее] πλεῖστα μὲν τὰ δυνάμενα. - 26: бо] für же nach ничесо̂, δέ. - 29: прно] in Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, in Sof. über der Spalte, in Car. am linken Rand der Spalte вынꙋ nachgetragen. - небъшно] нъ бъшно Sin. 20, lies небышьно, ἀγένητον (Var. -νν- LMA). - 33: тако] > gr. - небыша нъ] lies небышенъ Sof., Car., Pog. 968, ἀγένητος (Var. -νν- U*MBA). - 33f.: ни бышьихъ̂] lies ни бышьныхъ (oder -нихъ) же, οὔτε γὰρ τῶν γενητῶν (γεννητῶν A*). - 36: мнѡгажы] -гыж- Pog. 968, πολλάκις. - 40: хотѧть] erstes т von späterer Hand auf Rasur; so zu lesen statt ходѧ̂ Sof., Car., Pog. 968, θελήσωσι. - 41: и соуще̂ ни рѡжено̂] κατὰ τὸ ὑπάρχον μέν, μήτε δὲ γεννηθέν (im Voranstehenden по ѡномоу zugrundeliegendes κατ' ἐκεῖνο in x durch καὶ ἐ. ersetzt). - ни имѣаше] lies ни имѣѧ же, μήτε ἔχον. - 43: Nach единого > καὶ μόνον. - 44: нерѡ̂наго] -на Pog. 968, ἀγένητον (Var. -νν- OU*LMA76). - бо] für же nach ничесѡ̂, δέ.

90a

2: небышна] lies бышьна, γενητόν (Var. -νν- M*A). - 5: ꙗкѡ̂] lies ꙗкъже, Pog. 968 οἷος. - 6: небышенъ ... не бьшенъ] небьшенъ ... не бьшенъ Sof., Car. (in Sof. in beiden Fällen durch Rasur von -ı-), lies небышенъ ... не бышенъ, ἀγένητος ... οὐ γενητή (Var. ἀγέννητος SLMA76; γεννητή A). - 7: роженъ] γέννημα. - 9: небышномꙋ] -ноуоумѫ Pog. 968, τὸ ἀγένητον (Var. -νν- LA76). - 9: тоже] тъ- Pog. 968, τὰ αὐτά. - 10: Nach зане̂ > εἰ (so S). - 11: небышнемѣ] -ноуоумѫ Pog. 968, τῷ ἀγενήτῳ (Var. -νν- UA). - 12: видѧщемꙋ] -штѫоумоу Pog. 968, τὸν ὁρῶντα. - сего ѡного] τοῦτον ... ἐκεῖνον x (Var. τοῦτο ... ἐκεῖνο). - 15: разрѣшено е̂] lies размѣшено есть Sof., Car., Pog. 968 πέφυρται. - бывшихъ] τῶν γενητῶν (Var. -νν- A*). - 16: не бывшемꙋ (-шѫоумоу Pog. 968)] τὸ ἀγένητον. - 17: к томоу] μετρουμένου (sc. ἀγενήτου). - 18: единаго] -ного Pog. 968, μόνον. - 19: нъ̂] lies нъ и Pog. 968, ἀλλ' οὐδέ. - мнѧ] für мьню Pog. 968 (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel), οἶμαι. - Nach хотѧ̂ > ἔτι (so 76). - 20: такѡваго] τὰ τοιαῦτα (Var. τοιαῦτα). - 21: мдреца] > gr., urspr. Glosse zu философа (in Pog. 968 мѫдрь am Rand). - 22: арїанстїи] lies -стѣи Car. (-сцѣи Pog. 968), τῇ 'Αριανῇ. - 24: небыщное] lies небышьное Pog. 968, τὸ ἀγένητον (Var. -νν- MA). - 27: написалъ е̂] -пс- Pog. 968, ἔγραψε. - 28: павелъ] -ве- von späterer Hand. - 33: выноу] καὶ συνυπάρχουσαν αὐτῷ (Var. κ. συπάρχουσαν A). - небышно] so zu lesen statt -бывъшн- Pog. 968, ἀγενήτως (Var. -νν- OB^{c3}A). - 34: прносоущаа] (ἡ) ἀίδιος. - 35: ꙗ̂] für юже Pog. 968, ἥν (ꙗ- aufgrund von Nasalwechsel). - 37: всегда] lies сегда Pog. 968, ἄν. - Nach естъ > δήπουθεν. - 39: мнѣлъ] für мьнѣлъ есть Pog. 968, ἐνόμισεν. - втѡрѣи прмдрости] δύο σοφίας. - 40: небышнꙋю] -ноу Pog. 968, ἀγένητον. - 42: не бывшее] небышьное, ἀγένητον (Var. -νν- A). - 43: не бывше] -шее Pog. 968, ἀγένητον. - еже ... сее] еже ... се е̂ Sof., Car., Sin. 20, lies еже ... съесть Pog. 968, τὸ ... συνύπαρχον. - 44: се е̂] lies съесть Pog. 968, συνυπάρχει. - аще] ἤ (vd. zu εἰ). - астерїа] -рѧ Pog. 968, 'Αστερίῳ.

90b

2: рѧсъпрѧщесѧ] lies распрѧщесѧ Pog. 968, ἀμφιβάλλοντες. - 4: аще ли̂] ἢ εἰ. - томоу] κἀκείνῳ. - 5: оусланѧютсѧ] für въсл-, ἐπερειδέσθωσαν. - 7: воле] καί. - 8: и] > gr., > Pog. 968. - 9: лꙋкави] -ѣ Sof., Car., Pog. 968, lies лоукавѣи, (τὴν) πανοῦργον. - 10: к томоу] in Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) am rechten Rand der Spalte кто nachgetragen. So mit Pog. 968 zu lesen, τίς. Danach > αὐτούς. - 11: неистѡвѧщихсѧ] so zu lesen statt ист- Pog. 968, μαινομένους. - 12: оубѡ ... не] lies бо оу(же) ... не, γάρ οὐκέτι. - 17: такѡ̂] αὐτά. - 19: бывшаа] lies бышьнаꙗ, τὰ γενητά (Var. -νν- A). - 20: бо] lies оубо Sof., Car., Pog. 968, οὖν. - 21: пъвлю̂] -вѣ- Pog. 968, θαρροῦσιν. - ихъ̂] οἷς. - 22: пѡтварѧютсѧ] so zu lesen statt -тво- Pog. 968, μεταποιεῖν. - 24: мощи] so zu lesen statt -ж'т- Pog. 968, δύνασθαι. - 26: пре̂лагають] -гаю Pog. 968, προβάλλωνται (Var. -λ- OS76, -ονται M). - не бывшее] lies небышьное, τὸ ἀγένητον (Var. -νν- B?A). - 29: бышащимъ] τὰ γενητά. - 32: все] τῶν πάντων. - 33: владѣетъ] владеть Pog. 968, κυριεύει. - и цртвꙋе] καὶ βασιλεύει x (>Var.). - 34: цѣсарствꙋе̂] -роуеть rell., βασιλεύει. - 39: вседръжитель] + и Sof., Car., Pog. 968, καί. - Nach нъ̂ > διά. - 40: владѣетъ] владеть Pog. 968, κυριεύει. - 41: не бывше] τὸ ἀγένητον (Var. -νν- A). - всегда] lies сьгда Pog. 968, ἄρα. - 43: ıс хмъ] 'Ιησοῦ Χριστοῦ x (Var. υἱοῦ). - 44: бывшаа] τὰ γενητά (Var. -νν- A*).

90c

1: небышнее] lies -ное, τὸ ἀγένητον (Var. -νν- B?A). - бышнии҃] -ныи҃ Sof., Car.., Sin. 20, -ниимъ Pog. 968, τὰ γενητά (Var. -νν- A*). - 2: и] καί x (> Var.). - 3: же] καί ... μέν. - 7: видить] -дѣ҃ть Sof., lies -дить, θεωρεῖ. - 9: злωвѣрнїи] lies -нѣи Car., Pog. 968, ἐπ' ἀσεβείᾳ (Var. εὐ- B*). - Nach гако > καίτοι. - 10: не бывшаго] τοῦ ἀγενήτου (Var. -νν- A). - дωбры҃] lies -ръ Pog. 968, καλήν. - 17: Nach бо > ὅλως. - быша вергли] lies б. брьгли Pog. 968, αὐτοῖς ἔμελεν (Var. αὐ. ἔμελλεν x[-A^{c}76]). - ω чьсти] ωс҃ти Car., lies ω чьсти Pog. 968 (Verwechslung mit ω҃ч-). - 19: вѧще] + и Sof., Car., Pog. 968, καί. - 20: видѣти҃] in Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. am linken Rand der Spalte вѣдатı, in Car. am rechten Rand der Spalte вѣдати nachgetragen; вѣдѣти Pog. 968, εἰδέναι. - 21: онъ именωвалъ е҃ себе] ἐκείνως ὀνομάζειν αὐτόν (vd. zu ἐκεῖνος ὀνόμασεν [-ζεν] αὐτόν). - 22: не бывша] ἀγένητον (Var. -νν- A). - не^2] > gr. - 27: г҃лѧ] -лѧи Pog. 968, ὁ ... λέγων.- 28: назнаменоваетъ] -наеть Pog. 968, σημαίνει. - 29: то ю҃] ἐξ ἀνάγκης. - 30: бывнаа] τὰ γενητά (Var. -νν- A*).- 31: соущ҃и] εἶναι x (> Var.). - 32: дѣла] τῶν ἔργων. - 34: назнаменωваетъ] -на-Pog. 968, σημαίνει.- 35: вѣдыи҃] вѣды же Pog. 968, εἰδὼς δέ. - и] καί x (> Var.). - слωвесе] Gen./Akk. κατὰ σύνεσιν, τὸν λόγον. - 38: б҃лгωвѣрни е҃] lies -нѣе же Pog. 968, εὐσεβέστερον (Var. -τατον U). - Vor истовѣе + и Pog. 968, καί. - истовѣе] ἀληθέστερον M (Var. ἀληθές). - 42: рекох҃о] -охъ Pog. 968, εἶπον.- 44: ω҃ца] πατέρα LWMBA (Var. πατήρ).

90d

2: бышны҃] so zu lesen statt бъшьнъихъ Pog. 968, τῶν γενητῶν (Var. -νν- A*). - 4: Nach зазωрно > καί (Var. ἅτε OS). - 5: имѣѧ] ἔχον ἐστί (Var. ἔχων ἐ. UW*). - 6: въпрашаемомоу] -моуоумоу Pog. 968, τοῦ ἐρωτωμένου. - 9: назнаменоваема] σημαῖνον μόνον (Var. σημαίνων μ. M, σημαῖνον OS), vd. zu σημαινόμενον. - 10: изъбрѣтено е҃] lies изо- е. Sof., Car., Pog. 968, εὕρηται. - знающи҃] nach τῶν ... γιγνωσκόντων (sc.'Ἑλλήνων). - 11: Nach г҃а + нашего Sof., Car., Pog. 968, ἡμῶν (> OS). - пωзнанъ бы҃] lies -но б. Pog. 968 (sc. е҃), ἐγνώσθη. - 15: и^1] > gr., > Pog. 968. - 17: нарич҃ѧ] lies -чѧ Car., Pog. 968, καλῶν. - небышна] so zu lesen statt -бъ- Pog. 968, ἀγένητον (Var. -νν- A). - 18: Nach мωлите҃ + г҃лете Sof., Car., lies г҃лите (-лѣте Pog. 968), λέγετε (Imper.). - 19: б҃лже] lies б҃же Sof., Car., Pog. 968, θεέ. - Nach егда > δέ.- 20: г҃лете] lies г҃лите (-лѣте Pog. 968)] λέγετε (Imper.). - 21: н҃бсѣхъ] -сехъ Sof., Car., Sin. 20, τοῖς οὐρανοῖς. - главѣ҃] so zu lesen statt главѣ Pog. 968, τὸ κεφάλαιον δέ. - 23: Nach небышнаго fehlt durch -γενητοῦ ∩ γενητοῦ oder -бышьнаго ∩ бышьнаго die Entspr. von καὶ γενήτου (Var. -νν- U^c). - 25: старо] lies с҃таго Sof., Car. (свѧтааго Pog. 968), ἁγίου. - 26: сътворенїа] ποιημάτων.- 27: сынобы бывае҃] -нове б. Pog. 968, υἱοποιούμεθα. Danach > λοιπόν. - 30: ω небышныа бесѣды] περὶ τῆς τοῦ ἀγένητου λέξεως (Var. τ. τ. -νν- λ. A). - и҃] lies ихъ Sof., Car., Pog. 968, αὐτῶν (sc. ἐπιχείρησις). - вѧтще] lies вѧще Pog. 968, πλεῖον. - 32: развѣ] ἢ μόνον. - мнѣненїе] -нига Pog. 968, φαντασίαν. - 35: ми] lies и, καί. - 38: сїа҃] lies си гаже Sof., Car., Pog. 968, ταῦτα, ἅ.- 39: самωвластенъ .... дωбръ] mask. κατὰ σύνεσιν, αὐτεξούσιος ... καλός (sc. ὁ λόγος). - Nach волею > οὖν (so OS). - 44: съвращати҃] τρέπειν x(>A) (Var. ῥέπειν).

91a

1: си слωвеса] τοιαῦτα. - стоуж҃а] ἀλλότριον. - 3: Nach с҃на > ἀκολούθως. - 4: Nach такωвааѧ > καί.- 5: събравше, събрабъша Pog. 968] lies събраша, συνέλεξαν. - 6: съ ц҃рковникы] πρὸς τοὺς ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.- 10: ктω ... сѧ възм8тити] τίς τούτων καὶ μόνον κἂν μὴ ἀντιλέγειν δύνηται οὐ ταράττεται (Var. μόνων x[> 76], - ἀκούων x). - 15: и ѿ того] αὐτόθεν καί. - 16: х8лѧ] lies -лоу Pog. 968, τὴν βλασφημίαν. - оубо] γάρ. - 19: пωдаанїа] so zu lesen statt пока- Pog. 968, τῆς ἐπιδόσεως.- 20: съврати҃ и] -мьи Sin. 20, -мыи Pog. 968, ὁ τρεπτός. - 23: възрѣти] ἑωρακέναι. - 25: и] > Pog. 968, > gr. - 28: соутьств8] φύσεως. - 30: при҃] присно Car., in Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) unter der Spalte все҃а nachgetragen. - 32: при҃] присно Car.; in Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) unter der Spalte и вын8 nachgetragen. - тож҃е] für тъжде Pog. 968, ὁ αὐτός. - 41: сїа е҃] lies сїаеть Pog. 968, λαμπέτω. - пωказаетъ] + сихъ Pog. 968, τούτους. - 43: како] aus ïса verbessert durch Rasur von supralinearen Zeichen und Hinzufügung von ко, so mit Pog. 968 zu lesen statt ıс҃а Sof. (für к҃а), ис҃а Car., πῶς. - 44: съвратимь] οὐκ ἄτρεπτος. - сыи] сы von erster Hand (?) über -ь и nachgetragen; сѧи Sof., Car., сѫи Pog. 968, ὤν.

91b

1: несъвратим8 соущ8] ἀτρέπτου οὔσης x (Var. οὐ. ἀ.). - 2: е] есть Pog. 968, εἴη. - и] + иже ѿ него Sof., Car., Pog. 968, τὸ ἐξ αὐτῆς (sc. γέννημα). - 3: Nach аще > δέ. - тако] ὄντως (vd. zu οὕτως, vgl. Var. τοῦθ' οὕτως UA^c, τούτου οὕτως OS). - 4: нарекше] > gr. - 6: бо] + и Pog. 968, καί (> O). - и то҃ ра҃] καὶ διὰ τοῦτο (Var. δ. τ. κ.). - 9: Nach несъвратимаго > θεοῦ. - 10: иї҃с] + бо Sof., Car., Pog. 968, γάρ.- тож҃е] für тъжде Pog. 968, ὁ αὐτός. - 14: все] πάντες (sc. οἱ οὐρανοί). - 15: гако] + и Pog. 968, ὡς.- ωбетшае҃] -тщ- Sof., παλαιωθήσονται (sc. οἱ οὐρανοί). - гако] lies гакоже Sof., Car., ὡσεί.- 16: съвиешї (-вь- Car.)] so zu lesen statt съвьшї Sof., ἑλίξεις (Var. -λλ- W). - ї҃змѣнѧтсѧ] из- Sof., Car., lies и из- Pog. 968, καί ἀλλαγήσονται. - тωж҃е] für тъжде Pog. 968, ὁ αὐτός. - 17: твоѧ] + не ωскоудѣю҃ Sof., Car., Pog. 968, οὐκ ἐκλείψουσιν. - 18: видѣте ... видѣте] für -ди- ... -ди- Pog. 968, ἴδετε ... ἴδετε (Var. - ἴδετε^2 x). - 20: что] τίς. - Nach г҃лати > καί. - 21: Nach соуще > τοῦτο.- 24: свое] + м'нѧщи҃ Sof., Car., Pog. 968, τοῖς νομίζουσιν. - за плѿ дѣлма] διὰ τὴν σάρκην.- 26: дωстовѣрнїише҃ соу҃] -ше҃ с- auf Rasur (?); für -нѣише же соуть Sof., Car., Pog. 968, ἀξιοπιστότεροι δέ.- и] so mit Pog. 968 zu lesen statt и | | и Sof., и и Car., καί. - 27: р҃енном8] -ноуоумѫ Pog. 968, γάρ, + же Sof., Car., Pog. 968, γάρ. - 31: г҃лше] -шѧ Pog. 968, lies -щѧ, λέγουσα (sc. ἡ γραφή). - того всегω] τούτων.- 32: ѧвлѧетъ] -гають Pog. 968, δείκνυσι (sc. ἡ γραφή). - 36: тъж҃е] тожде Pog. 968, ὁ αὐτός.- ωск8дѣю҃] so zu lesen statt охоудѣють Pog. 968, ἐκλείψουσι. - 37: бышнаго] -нѧаго Pog. 968, lies -нага бо, τὰ μὲν γάρ γενητά (Var. τ. μ. γ. νν- A*). - 38: боуде҃] бѫдѫть Pog. 968. - 39: гако҃] ὅτι. - и] > gr.- 45: измѣнѧеми] für -мѣ Pog. 968, ἀλλοιουμένην.

91c

1: юже ... ю҃] ἔτι ... ἔτι. - 3: сегда оубо] сьгда оу. Pog. 968, ἄρα. - 5: нѣ в кое҃] нѣкое҃ Sof., Car., Sin. 20, коемъ Pog. 968, ἐν ... τινί. - 6: е҃ства] lies -вѣ Pog. 968, οὐσίᾳ. - събывающе҃] lies -щьсѧ Pog. 968 (sc. ωбычаи), συμβεβηκέναι. - ωбычаи б҃лгодѣти и дωбрыа дѣтели] χάριν καὶ ἕξιν ἀρετῆς.- 8: нарицати] κέκλησθαι. - 10: неи] für немоу (sc. обычаю), αὐτῆς (sc. ἕξεως). - се] τοιαῦτα.- 11: многаж҃ы] -ьж҃ы Sof., Car., Pog. 968, πολλάκις. - Nach рекωшѧ > ἀλλ'. - 12: х҃ртїанска] крьстьганска Pog. 968, Χριστιανῶν. - не] lies ни, οὔτε (Var, οὐδέ x). - кажетсѧ] -тъ҃ Sof., lies к. се, τοῦτο δείκνυσιν.- 13: и^2] καί x (> Var.). - 15: съвращаемое] -мо Pog. 968, τὸ ... τρεπόμενον. - 16: сам҃о] самомомъ Pog. 968, τῷ αὐτῷ. - 19: г҃леть] + се Pog. 968, ταῦτα. - се] > gr. - 21: оувидѣвше] für -вѣд- Pog. 968, μαθόντες. - 22: Nach нъ҃ > γάρ (so x[> U]). - оумници и] lies оуми ции Pog. 968, αἱ ... ἔννοιαι.- 24: изъ с҃тлѣнїа] ис-ст- Sof., Car., lies ис тлѣ- Pog. 968, ἀπὸ φθορᾶς. - 25: изблевавша] -ваша Pog. 968, ἐξήμεσαν. - 26: и^1] > gr. - пре҃лагаю҃] so zu lesen statt прѣл- Pog. 968, προφασίζονται.- 28: ѿвѣшати] lies -щ- Sof., Car. (-шт- Pog. 968)] ἀποκρίνασθαι. - Nach имъ > τοσοῦτον. - 30: имъ] τούτοις x (> Var.). - 31: смыслѧща] so zu lesen statt -шлѧжт Pog. 968, φρονοῦντας. - 32: а҃пло҃] παρὰ τῷ ἀποστόλῳ. - 36: н҃бны҃] -скыихъ Pog. 968, ἐπουρανίων. - 37: д҃вдомъ҃] παρὰ δὲ τῷ Δαβίδ (Var. π. δ. τ. Δαυίδ W). - рече] > gr. - 38: б҃е б҃ъ (ebenso in Ps. 44,8 seit Rus')] б҃ъ б҃ъ Pog. 968, ὁ θεός, ὁ θεός.- 39: врагъ] nach Ps. 118,98. In Usp. von späterer Hand gestrichen, mit Verweiszeichen versehen und links neben der Spalte durch причастни҃ ersetzt, τοὺς μετόχους. - 42: дѣлѧ] ради Pog. 968 (am Rand дѣлѧ), διά. - 44: Nach е҃ > ὄντως (Var. ὄντος W, πάντως OS).

91d

5: ихже] ἅ. - 5: бы ... им҃ѣ] ἐσχηκώς. - 6: пωказало] lies -лъ, ἐνεδείξατο (sc.'Ἰησοῦς). - треб8ющаго] δεομένου Ox(> U^c) (Var. διδομένου). - 11: и] > gr., > Sof., Car., Pog. 968. - гако҃] гако иже Pog. 968, lies гакъже, οἷος. - їаковъ] 'Ισαάκ. - 15: б҃лгωдѣть] -дать Pog. 968, χάριν. Danach > ἐκ. - 16: паче данаго] παρὰ τὸ δοθέν. - Nach имъ > ὄντες. - 17: прїемлющеи] λαμβάνοντες M (Var. λαβόντες). - 18: д҃ха] д҃хъ Pog. 968, πνεῦμα. - Nach нихъ҃ > καί (so xZig.). - 22: ωтїатъ бы҃] lies отгатъ б. Pog. 968, ἀφῃρέθη.- 24: нариче҃] lies -ре- Pog. 968, καλέσει. - 25: е҃] lies иже, ὁ (sc. θεός ... δεδωκώς). - 29: е҃ство҃] τοῦ εἶναι κατ' οὐσίαν. - дан8ю ... б҃лгωдѣть] τῆς δοθείσης ... χάριτος. - 31: б҃8 зижителю] κτίστην τὸν θεόν. - 32: гакω҃] lies гакъже Sof., οἷον. - 35: дѣлма] > gr. - тщанїа] προκοπῆς. - 37: тъгда] тогда Sof., τότε (Var. τό γε U). - 38: превъзнесенъ бы҃ г҃летсѧ и ... прїат҃ (in Usp. supralineares -ъ von späterer Hand?)] lies п. -ти г. и ... -ти, ὑπερυψῶσθαι λέγεται καί ... εἰληφέναι. - 40: всѧко кωлѣно поклонитсѧ] πᾶν γόνυ κάμψῃ x (Var. κ. π. γ.). - 41: чтω҃ ... ли ... того] τί οὖν ἦν πρὸ τούτου. - 42: или] εἰ (vd. zu ἤ). - 43: пωкланѧнїе прїимати] поклоненїе п. Pog. 968, προσκυνεῖσθαι. Nach ї > νῦν (so x). - 45: сътвωрилъ есть ... оунш8] lies -ривъ ... оу., βελτίωσας.

92a

1: еа] für ею Pog. 968, δι' αὐτῆς. - оуны҃] lies -нии, βελτιωθείς. - 2: аще бω] εἴ γε. - злооумїю] -мленію Pog. 968, lies -мѣнию, τὴν κακόνοιαν. - 3: тогда] тъгда Pog. 968, τότε. - 4: что ... ли ... того] vgl. 91d 41. - 7: видимо боудеть] lies -имъ б., θεωρήθη. - 8: се все] ταῦτα. - 9: послѣдже] lies -жде Pog. 968, ὕστερον. - 10: сего всего] τούτων. - 16: саморатїанина] -тѣа- Sof., Car., lies самосатѣганина Pog. 968, τοῦ ... Σαμοσατέως. - 18: все] > gr. - 19: ωбрѣтаютсѧ] lies обрѣзаютьсѧ, περιτέμνονται.- 21: х҃рстїанств҃о] крьсть- Pog. 968, τὸν Χαρ.ριστιανισμόν. - на von späterer Hand (?) über н- nachgetragen, н҃не Sof., н҃нѣ Car. - 22: или] εἰ (vd. zu ἤ). - 23: пωслѣд҃же] lies послѣжде Car., Pog. 968, ὕστερον.- 24: Nach аще > γέ (so L). - 26: оуныи бы҃] lies -нии б., ἐβελτιώθη. - 30: Nach емоу > ἐν τῇ σκηνῇ (so x[> U]Zig.). - мωѷсїи] мосїи Sof., Sin. 20, Μωσῆς (Var. Μωυσῆς x[> B]Zig.). - 31: дани҃] -їилъ Sof., Car., Pog. 968, Δανιήλ. - 32: тысѫща] -сѧ- Sof., Car., Pog. 968, χίλιαι. - тысѫщами] -сѧ- Pog. 968, χιλιάδες. - 33: Nach какω҃ > εἰ. - 34: пωл8ченїе] aus лоученние, lies лоучьшение, βελτίωσιν.- первомир-

ною. и вышемирнꙋю славꙋ] τῆς πρὸ κόσμου καὶ ὑπερκοσμίου δόξης (Var. τὴν π. κ. κ. ὑ. δ.UML*). Danach + свою Pog. 968, ἑαυτοῦ (Var. αὐτοῦ OS). - 38: тобою] παρὰ σοί (gelesen π. σοῦ). - и] so zu lesen statt > Sof., Car., Pog. 968, καί. - 40: нбса] οὐρανούς x (Var. -νον). - 41: вышнїи] so zu lesen statt -ныи Sin. 20, ὁ ὕψιστος. - 43: славы] -вѣ Pog. 968, τῆς δόξης. - вышный] lies -нии же, ὕψιστός τε. - 44: сниде] + и Sof., Car., Pog. 968, καί. - 45f.: оунꙑи бы (оунъи б. Pog. 968] lies -нии б., ἐβελτιώθη.

92b

1: оунше сътвори е. требꙋющее] ἐβελτίωσεν τὰ δεόμενα. - 2: лꙋчьщенїа] lies лꙋчьшенїа Pog. 968, βελτιώσεως. - 3: лꙋченїа] lies лоучьшенија, τοῦ βελτιῶσαι. - дѣлъ] > gr., > Pog. 968. - слѣзлъ е] so zu lesen statt сълѣзлъ сть Pog. 968, καταβέβηκεν. - 5: оуснылъ, -нилъ Pog. 968] für -ни oder -нилъ есть, υἱοποίησεν. - 6: ѡбожилъ] für -жи oder -жилъ есть, ἐθεοποίησε. - 7: не бѡ] οὐ γάρ OS (Var. οὐκ ἄρα). - 8: пѡслѣдь ... послѣдь] lies -жде ... -жде Pog. 968, ὕστερον ... ὕστερον. - 10: аще ли] ἐπεὶ εἰ. - тѡгда] тъгда Pog. 968, τότε. - 12: снъ] υἱούς. - 13: мѡсеа] мосеа Sof., моусеа Car., Pog. 968, Μωσῆν (Var. Μωυσῆν x). - 14: глють книгъ] lies г. -гы (книгы глѭть ~ Pog. 968), ἡ γραφή φησιν. - 15: въста] ста Pog. 968, ἔστη (Var. ἕστηκεν WA*). - 16: нѣх] für нихъ Pog. 968, αὐτούς. - тако] οὗτος (vd. zu οὕτως). - 17: имъ] so zu lesen statt > Pog. 968, δι' αὐτοῦ. - 19: нареченых прѣвѣе его сны и бгы] so zu lesen statt н. его прьвѣе Pog. 968, τοὺς πρὸ αὐτοῦ (Var. ἑαυτοῦ S) κληθέντας υἱοὺς καὶ θεούς. - 20: причстници] οἱ μέτοχοι xZig. (Var. οἱ μετοχῇ). - 22: изъбрѣтенїе] lies изо- Pog. 968, παρεξεύρησις (Var. παρεύρεσις S). - 31: жидовъ] lies жидомъ, (πρὸς) τοὺς 'Ιουδαίους. Danach > εἰ. - 33: же] > gr., > Pog. 968. - 35: Nach быша > καὶ ἐθεοποιήθησαν. - 36: Nach самъ > δέ (so x). - 38: Nach паче > μόνος (so x). - единъ > ѿ Sof., Car., Pog. 968, ἐκ. - 40: м'здоу] so zu lesen statt -доѫ Pog. 968, μισθόν. - добрыа дѣтели] so zu lesen statt д. дѣтетели Pog. 968, ἀρετῆς. - 43: бо] > gr. - 45: Обаче же] τέως μὲν οὖν.

92c

1: въ ... стоа ще] χρώμενοι. - сна] περὶ τοῦ υἱοῦ. - 2: несмышленых оумышленїих] lies -ныихъ -нии, τὰς ἀλόγους ... ἐπινοίας. - 3: далъ] δέδωκεν. - 5: Nach единаче > καί. - 6: болшими] -шьми Pog. 968, πλεῖον (Var. πλέον OS). - 10: кождо] für къждо Pog. 968, > gr. (das Slav. nach ἕκαστος Phil. 2,4 [Var. -τοι]). - смышлꙗите] φρονείσθω (das Slav. nach der Variante -σθε des Apostеltextes Phil. 2,5). - 11: еже] + и Sof., Car., Pog. 968, καί. - и] > gr., > Sof., Car., Pog. 968. - ѡ] въ Pog. 968, ἐν. - 12: сътвори] sek. für -ри, ἡγήσατο (vgl. Vaillant 1954, S. 168f.; eine Variante ἐποιήσατο des Apostеltextes Phil. 2,6 nicht beigebracht). - 13: равенъ] тъченъ Pog. 968, ἴσα. - 15: члчести] -тїи Sof., lies -тѣ Car., Pog. 968, ἀνθρώπων. - ѡбрѣте] εὑρεθείς. - 16: смири сам сѧ] für съмѣр- Pog. 968, ἐταπείνωσεν ἑαυτόν. - 18: прѡпꙗтїю] in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen; von erster Hand (?) in Usp. am linken Rand der Spalte, in Sof. unter der Spalte и крстꙋ nachgetragen. - 19: паче] lies выше Sof., Car., ὑπέρ. - всꙗкого] всего Pog. 968, πᾶν. - 20: ів хвѣ] іс хвѣ Sof., Car., исоусовѣ хѣ Pog. 968, 'Ιησοῦ. - 21: нбныхъ] -сьскыих Pog. 968, τῶν ἐπουρανίων. - 23: исповѣсть] -стьсѧ Pog. 968, ἐξομολογήσηται (Var. -σεται SU*WM). - 25: оуказан'нѣе] -знѣе Pog. 968, ἀποδεικτικώτερον. - 26: оунїи] оуныи Pog. 968, βελτίων. - 27: ꙋнїи] оуныи Pog. 968, βελτίων. - 28: смирилсꙗ е] für съмѣр- Pog. 968, ἐταπείνωσεν ἑαυτόν. - оубо оуже] τοίνυν. - 29: за дѡбрыа дѣтели] τῆς ἀρετῆς. - 30: лꙋченїе] lies лоучьш-, βελτίωσις (Var. βελβελ- A). - смиренїи] für съмѣр- Pog. 968, ταπεινώσει. - 31: Nach аще > γάρ. - 33: и] > gr. - 34: и] καί x (> Var.). - вышнемꙋ] -нюоумѫ Pog. 968, ὑψίστου. - 35: не и ли] ἐξ ἀνάγκης δεῖ (Var. ἐξ ἀνάγκης O*). - 36: кде] + бѣ Sof., Car., εἶχεν (sc. ὑψωθῆναι). - вꙗщешеми] вꙗштьш'ми Pog. 968, πλεῖον (Var. πλέον). - 37: соущемꙋ] соуштоуоумѫ Pog. 968, > gr. - пѡдобномꙋ] -ноу Pog. 968, ὅμοιος. - 39: непѡтребенъ] so zu lesen statt -трь- Pog. 968, ἀπροσδεής. - 41: писано е] псано е. Pog. 968, γέγραπται.

92d

1: пѡкланенїе себѣ] -кло- Pog. 968, τὸ προσκυνεῖσθαι. - 2: прїемлꙗи покланꙗнїе] -емлꙗи п. Pog. 968, ὁ ... προσκυνούμενος. - Nach имене > αὐτοῦ. - 5: ре] > gr. - ѡроужїи] ἅρμασι (aufgefaßt als ἅρμασι wie Ps.Sin. usf., 19,8). - 6: кѡнех] -нихъ Pog. 968, ἵπποις. - 7: патрїархи] -хы Pog. 968, ὑπὸ ... τῶν πατριάρχων. - покланенїе прїемлꙗше] -нꙗние п. Pog. 968, προσεκυνεῖτο. - 8: писано е] псано е. Pog. 968, γέγραπται. - 9: пѡкланꙗтсꙗ] -кло- Pog. 968, προσκυνησάτωσαν. - 10: Nach аще > καί (so U). - 15: възноситсꙗ] ὑψοῦται x (Var. -το). - сы] сѫи Pog. 968, ὁ ... ὤν. - 16: Vor первѣе > καί (so x). - 17: Nach пѡкланꙗнїе > ἀεί. - 18: Nach сего > νῦν. - 19: гаданїе] -т- Pog. 968, αἴνιγμα. - начꙗтци] für -цѣ Sof., Car., Pog. 968, ἀρχῇ. Danach > γάρ (so xZig.). - 21: Nach ради > δέ (so xZig.). - пѡслѣдь] lies -жде Pog. 968, ὕστερον. - 22: се слово] οὗτος ὁ λόγος OS (Var. ὁ. λ. οὗ.). - 26: первѣе (= Sin. 20, aus первѣ?)] so zu lesen statt прьвѣ Pog. 968, πρίν. - 29: члцѣ] τοῦ ἀνθρώπου A (Var. τοῦ ἀνθρωπίνου). - 30: иде] идѣже Pog. 968, οὗ ("wessen", verstanden als "wo"). - смиреное] für съмѣр- Pog. 968, τὸ ταπεινόν. - тꙋиже] τούτου (vgl. Z. 30). - 31: възнесенїе] + и Pog. 968, καί. - 32: писано е] псано е. Pog. 968, γέγραπται. - смирилъ] съмѣр- Pog. 968, wohl sek. für -ри, ταπείνωσε. - 33: превъзнеслъ] ὑπερύψωσε. - 34: тъ] für то Pog. 968, τούτου (n.). - 35: смѣреное] сми- Car., τὸ ταπεινόν. - 37: соуще]

ὤν (sc. ὁ λόγος). - 38: Nach ради > ὡς ἄνθρωπος (so x[> U]Zig.). - 42: и] καί x (> Var.). - превъзнѡсꙗще] -штьсꙗ Pog. 968)] ὑπερυψοῦσθαι (sc. ὁ λόγος). - 43: оумрохо] -рѣхомъ Pog. 968, ἀπεθάνομεν (Var. -νωμεν M*, ἐξοοπιυθημεν B[c4]). - 44: превознесени быхо] -нѣ б. Sof., ὑπερυψωθῶμεν.

93a

2: въ образѣ] εἰς ἀντίτυπα. - 3: Nach нбо > νῦν. - 5: а и] καίτοι καί. - 7: ннѣ написано е] н. напсано е. Pog. 968, νῦν γέγραπται (Var. συγγέγραπται S). Danach > καί. - 9: стщаа] ἁγιάζειν. - но] lies не Pog. 968, οὐχ. Danach > ἵνα. - 11: свѣтит] lies свꙗтить Pog. 968, ἁγιάσῃ. - 12: превъзнеслъ сꙗ] ὑπερύψωσεν ἑαυτόν A (Var. ὑ. αὐτόν). - 13: вышныи] -нъи Pog. 968, ὕψιστος. - 15: не] + и Sof., Car., Pog. 968, καί. - 16: нбна] für -нага Sof., Car. (-скага Pog. 968), τῶν οὐρανῶν. - 19: славѣ] славы Pog. 968, τῆς δόξης. - 20: врата] в- aus з verbessert. - 22: писано е] пс- е. Pog. 968, γέγραπται. - 23: и] > gr., > Pog. 968. - 25: възмете] lies -мѣте Pog. 968, ἄρατε. - врата] πῦλας xZig. (> Var.). - 26: гако] гако Pog. 968, ὡς. - 28: то] für тъ Pog. 968, οὗτος. - 30: пи. въ палмѣ] въ осми десꙗть и осмѣем псал'мѣ Pog. 968, ἐν ὀγδοηκοστῷ ὀγδόῳ ψαλμῷ. - 32: силных] lies силы ихъ Pog. 968, τῆς δυνάμεως αὐτῶν. - правда] ἡ δὲ δικαιοσύνη M (Var. εἰ δὲ δ.). - 33: ли] im Gr. kein Fragesatz. - или слово е] > gr., vorausgesetzt ἢ λόγος ἐστίν mit Verlesung von ἢ zu ἥ). - 34: възношенїа] ὑψπόμενος. - 35: еже] lies гаже, ἥτις (sc. ἡ δικαιοσύνη). - 37: писано е] пс- е. Pog. 968, γέγραπται. - 39: пѡклоненїе прїемлꙗ] п. -млꙗ Pog, 968, προσκυνούμενος. - 41: ѿческомꙋ] -скоуоумѫ Pog. 968, (τὴν) πατρικήν. - своиство] lies -ствоу Pog. 968, (κατὰ) τὴν ... ἰδιότητα.

93b

1: и[1]] > gr., > Sof., Car., Pog. 968. - 3: плѡт] σάρκα B (Var. σῶμα). - 4: обрꙗще] ζητήσῃ. - 5: еже и прїалъ] ὅπερ ἐνεδύσατο (vgl. Var. ὁ. ἔλαβεν καὶ ἐ. 76). - 6: члческомꙋ] -скоуоумѫ Pog. 968, τῶν ἀνθρώπων. - 7: словесы] lies слово сы Sof., Car., Pog. 968, λόγος ὤν. - 9: тоже] für тъжде, Pog. 968 ὁ αὐτός. - 10: мене] мьне Pog. 968, ἧττον. - по нозѣ] Akk. nach ὑπὸ πόδα. - 12: кѡлѣни] für -нѣ Sof., Car., Pog. 968, τὰ γόνατα. - пѡкланꙗющꙋ] so zu lesen statt -кло- Pog. 968, κάμπτουσαν. - 15: его] αὐτοῦ x (Var. τοῦτο). - 16: же] > gr., > Pog. 968. - е] е тъ Pog. 968 (für е. то), ἐστίν. - 17: е] τό allein B* (Var. τόν). - гыблюща] ἀπωλόμενον. - 18: оумрщвена] lies оумрьщвена Pog. 968, νεκρωθέντα. - ѡживлена бывша] lies о. быти, ζωοποιηθῆναι. - 19: црквы] lies церкви Pog. 968, ναόν. - 20: небо] lies небонъ Sof., Car., Pog. 968, καὶ γάρ. - нбным] -сьскымъ Pog. 968, (τῶν) ἐν οὐρανοῖς. - Nach агглов > τέ. - 21: покланꙗющемъ] so zu lesen statt -кло- Pog. 968, προκυνούντων. - пѡкланꙗющим же] lies -гающемъ же сꙗ (statt -кло- ж. сꙗ Pog. 968), προκυνούντων. - 23: намъ] ἡμῶν. - 23: блгодѣть] -дать Pog. 968, ἡ χάρις. - 24: а гако] ὅτι τε. - 25: пѡкланꙗнїе прїиме] lies -емлеть Pog. 968 für -еметь, προσκυνεῖται. - 26: пѡдивитсꙗ] lies -вгатсга, ξενισθήσονται. - нбныи] -сьскыꙗ Pog. 968, (αἱ) οὐράνιαι. - 27: видꙗще] wohl für -ща βλέπουσαι. - 29: бы прїалъ е ... смирисꙗ е (би п. е. ... съмѣрилъсꙗ е. Pog. 968)] lies б. пригалъ ... съмирилъсꙗ (für съмѣр-), εἰλήφει ... ταπεινώσας ἦν ἑαυτόν. - сы] сѫи Pog. 968, ὁ ... ὑπάρχων. - 32: Сее] lies есе Pog. 968, ἰδού. - 33: члкъми] παρὰ ἀνθρώποις. - 35: наше] ἡμῶν x (Var. ἡμῖν). - бѡ] statt же nach ю, δέ. - 36: ꙗзыцѣ] lies -ци Pog. 968 (-цы Car.), τὰ ἔθνη. Danach > λοιπόν wegen voranstehendem ю. - 38: хва] -ваго Pog. 968, τὸν τοῦ Χριστοῦ. - 40: сы] сѫи Pog. 968, (ὁ) ὄντως. - 41: ів ха га нашего] 'Ιησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν x (Var. τ. κ. ἡ. 'Ι. Χ.). - поклонїе] нꙗ von späterer Hand über ан nachgetragen. - 43: соущꙋ по извѣсти] lies с. по -ти Sof., Car., Pog. 968, πιστεύεσθαι.

93c

1: Nach слово > ἢ λόγος ἐστίν. - 3: быхо] lies -хомъ Sof., Car., Pog. 968, γεγόναμεν. - 5: Nach на > ἤδη. - 8: всѣх] lies въ сихъ Pog. 968, ἐν τούτοις. - їѡаннъ] їѡнъ Sof., ὁ 'Ιωάννης. - 12: его] οὗ. - намъ] in Usp. durch Rasur von не nach на; so zu lesen statt на немъ Usp.*, Sof., Pog. 968, Sin. 20, ἡμῖν. - 15: и того дѣлма ... соущѫ] διὰ τὸ ... εἶναι. - 16: вышнемꙋ] -нюоумоу Pog. 968, (τὸν) ὕψιστον. - 18: снъ] ὁ σωτήρ. - 19: смиреное] für съмѣр- Pog. 968, ταπεινόν. - 22: грѣхови] τῇ ἁμαρτίᾳ (Instr.). - 26: всꙗкаго] всего Pog. 968, πάντα. - 28: въкланꙗютсꙗ (с von späterer Hand über ък nachgetragen), въкл-] lies въсл- Pog. 968, ἐπερείδονται. - 29: реченꙋ] рекомѣемъ Pog. 968, τῷ ... συνδεσμῷ. - 31: не бѡ] lies не бо, οὐ γάρ, oder ни бо, Var. οὐδὲ γάρ OS. - 32: и на] lies ни Sof., Car., Pog. 968, οὐδέ. - 34: сы] сѫи Pog. 968, τὸν ... ὄντα (Var. τ. ὑπάρχοντα x). - 35: въ пѡдобїи] ἐν ὁμοιώσει x (Var. εὐγενοῦς). - 36: смирилсꙗ е] für съмѣр- Pog. 968, ταπεινῶσαι ἑαυτόν. - 36: Nach мѣсто > καί (so O). - 40: по земли] е von späterer Hand über ли nachgetragen, земли Sof., Car., lies п. -лею Pog. 968, ὑπὸ γῆν. - не] lies ни, οὐδέν. - 42: сегда] е von späterer Hand über ег nachgetragen, lies сегда Usp.*, Sof., Car. (сьгда Pog. 968), ἄρα. - 44: сего] > gr.

93d

1: аще] lies обаче, ὅμως. - ѡ том'же възвращаа] εἰς τὸ ῥητὸν ἐκ παραλλήλου. - 2: самого слѡвесе] Gen./Akk. κατὰ σύνεσιν, τὸν λόγον. - 3: или гако] ἢ (vd. zu ἤ, гако nach Z. 2?). - 5: вышенъ и] -ныи

Pog. 968, lies вышьнии, ὕψιστος. - 8: смирилсѧ є҃] für съмѣр- є. Sof., Car., Pog. 968, ἐταπείνωσεν. - 13: сшедыи Usp. (во von späterer Hand über и сш- nachgetragen)] с'шедыи Sof., Car., lies въшедыи Pog. 968, ἀναβάς (Var. ἀναστάς A). - 16: Nach припре > καί (vgl. Var. καὶ ἐν > x). - 19: еаже] für еюже, δι' ἥν (-а- aufgrund von Nasalwechsel). - 21: оумрьшѧ] -рѣшѧ Pog. 968, ἀπέθανον. - се] für сь Pog. 968, οὗτος. - 23: ꙗже] für юже Pog. 968, ἥν (ꙗ- aufgrund von Nasalwechsel). - 25: оумрьшѧ] -рѣшѧ Pog. 968, ἀπέθανον. - 27: сеже] für сь же Pog. 968, οὗτος δέ. - 28: Nach глетсѧ > ὅτι (so x). - 29: нбныи] -сьскъ Pog. 968, ἐπουράνιος (in B[1] auf Rasur). - 33: своемоу] τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ (Var. τ. ἑ. OS). - 38: глемое] τῷ λεγομένῳ. - 41: оубо] lies бо Sof., Car., Sin. 20, (> Pog. 968), γάρ. - и] > gr. - паоулъ] lies паоуломь (-ъмь Pog. 968), παρὰ τῷ Παύλῳ. - 42: писано є҃] пс- є. Pog. 968, γέγραπται. - 43: смѣрилсѧ] смир- Car., ταπείνωσεν ἑαυτόν. - 44: Nach тако > καί (so x).

94a

2: Nach его > καί. - еламаже] διὰ τοῦτο. - 5: прно] von späterer Hand über -о чл- nachgetragen, in Sof., Car., Pog. 968 im Text. - 6: того] тъго Sof., τοῦτο. - 7: оумршвенъ] lies -щвенъ Pog. 968, θανατωθείς. - 11: соуще] so zu lesen statt сѫщь Pog. 968, εἶναι. - и] καί x (Var. ἤ). - 12: слwвесе] -си Pog. 968, τοῦ λόγου. - 13: саъ глетсѧ] αὐτὸς λέγεται x (Var. λ. αὐ.). - 15: глютсѧ] lies -летьсѧ Pog. 968, λέγεται. - 18: Nach мртвы > τέ (so U[c]). - 20: сегда] сь- Pog. 968, εἰκότως. - 21: Nach тѣлꙋ > αὐτός (so x). - 24: аще ли] so zu lesen statt аще Pog. 968, εἰ δέ. - все] вьсь Pog. 968, ὁ λόγος (vd. zu ὅλος). - 25: Nach въстанїю > τέ (so M). - 26: ꙗко да] ἵν' ὡς. - 27: члчкый грѣхо] τῆς τῶν ἀνθρώπων ἁμαρτίας. - 33: его] + є҃ Sof., Car., Pog. 968), ἐστίν. - 34: Vor wца + отъ Pog. 968, παρά. - възносимы] lies възносим и Pog. 968, ὑψούμενος παρ' αὐτοῦ. - 36: ихже] ἅ. - 37: преславно] παράδοξον. - пwчюдити] lies -дити Pog. 968, ἐκπλῆξαι. - 39: Nach ꙗко > γάρ. - 42: тъже] für тѫжде Pog. 968, ταύτην (sc. ὕψωσιν). - възносимъ є҃] ὑψούμενός ἐστιν x (Var. ἐ. ὑ. ~). - 43: сы] сѫи Pog. 968, ὁ ὤν. - 44: члчь] + и Pog. 968, καί. - 45: бо] Von erster Hand über -е ел- nachgetragen.

94b

1: тѣмже] lies тѣмь Pog. 968, δι' αὐτοῦ. - бо] für же nach ꙗкоже, δέ. - 3: w себе] lies ѿ с. statt самъ Pog. 968, παρ' αὐτοῦ. - прїимлѧ] lies приемлꙗ für приемлѧ Pog. 968, δέχεσθαι. - 4: соуща] lies -ще, εἶναι (sc. τὸ σῶμα). - 5: соуство] so zu lesen statt дѣиство Pog. 968, φύσιν. - 6: прїимаше] приемлааше Pog. 968, ἐλάμβανε. - 8: да] > gr. - 9: Nach прно > τοῦτο. - 11: аплов] παρὰ τοῦ ἀποστόλου LA (Var. π. τῷ ἀποστόλῳ). - 12: нечтивыꙗ] -чьст- Pog. 968, τοὺς ἀσεβεῖς. - 13: сиць] τοιαύτην T (Var. τὴν αὐτήν). - 14: прwтолкоуюҭь] lies пре- Pog. 968, παρεξηγοῦνται. - 15: благовѣрно] lies -нъ, εὐσεβῆ (sc. διάνοιαν). - 16: вѣк вѣка] nach dem Psaltertext (44,7), so zu lesen statt вѣкъ вѣкы Sof., Car., Pog. 968, τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. - 20: ради] дѣльма Pog. 968, διά. - бже бъ] бъ бъ Pog. 968, vgl. 91c 38. - 22: видѣте] für -дите Pog. 968, ἴδετε. - 23: симѣ] für сими Pog. 968, ἐντεῦθεν. - 26: Nach вы > εἰς. - 29: въ] + вѣкъ Sof., Car., Pog. 968, εἰς τὸν αἰῶνα (вѣкъ вѣкы für в. вѣка, vgl. Z. 16). - прочееже все прїщающе] τὰ δὲ ἄλλα πάντα μετέχειν. - 31: не же ли] lies нежели, ἤ. - 33: тw є҃ его] für тъ есть его Pog. 968, αὐτός ἐστιν (Var. ἐστίν αὐτοῦ x). - 34: всѧ] so zu lesen statt все Pog. 968, πάντα. - 35: в се мѣсто] ἐνταῦθα. - Nach der Zeile ein ї (in Sof. entspr. vor der Zeile). - 40: за ... ради] за ... дѣльма Pog. 968, ὑπέρ. - писано є҃] пс- є. Pog. 968, γέγραπται. - изльстїи] -литьсции Pog. 968, (οἱ) κατὰ τὸν 'Ισραήλ. - 41: црїе] für цѣсаре Pog. 968, βασιλεῖς. - 42: тогда] тъгда Pog. 968, τότε. - црїи] für цѣсаре Pog. 968, βασιλεῖς. - 43: црїе] für цѣсаре Pog. 968, βασιλεῖς. - 44: ꙗкоже] ὡς x (Var. καί). - 45: wтваренъ] lies отврьнь Pog. 968, τὸ ἔμπαλιν.

94c

2: тъ пwдатель сы единъ] αὐτὸς ὢν χορηγὸς μόνος x (Var. χ. ὢν αὐ.). - Nach wбаче > δέ (so x). - 5: с] > gr. - 6: оче] τοῦ πνεύματος. - 9: їwанна (-н- Pog. 968)] іwа Sof., 'Ιωάννην. - ꙗко] lies ꙗ Sof., Car., Pog. 968, αὐτούς. - 10: сщаа] für -щаю Pog. 968, ἁγιάζω (-а aufgrund von Nasalwechsel). - 15: Nach сщаахи > δέ. - 16: Nach какоже > τοῦτο. - 17: азъ] αὐτός. - 19: сщаа] für -щаю Pog. 968, ἁγιάζω (-а aufgrund von Nasalwechsel). - 22: тъ] für то Pog. 968, τοῦτο. - 23: не ... ли] > gr. - се] > gr. - 25: бывше] γενομένη O (Var. γινομένη). - 26: Nach ношаше > τὸ ἡμέτερον (so x oder durch -аше ∩ -аше). - 27: Nach нъ > εἰς (durch Haplographie von на на-). - 31: їwрданѣ] іер- Sof., Car., Sin. 20, τὸν 'Ιορδάνην. - 32: мыюще] lies -щеисꙗ, οἱ ... λουόμενοι. - имъ в неи] ἐν αὐτῷ καὶ παρ' αὐτοῦ (Var. ἐν αὐ. κ. π. αὐτῷ). Danach > καὶ δεχομένου δὲ αὐτοῦ τὸ πνεῦμα ἡμεῖς ἦμεν οἱ παρ' αὐτοῦ γινόμενοι τούτου δεκτικοί (Var. ἐσμέν x; γενόμενοι A). - 33: ради] дѣльма Pog. 968, διά., + ни Pog. 968, οὐδ'. - 34: с] съ Pog. 968, lies сь, αὐτός. - 38: ради] дѣльма Pog. 968, εἵνεκεν. - 39: Nach рече > καί (so x). - помаза его є҃] in Pog. 968 есть am Rand nachgetragen, ἔχρισεν. - 41: не егда] lies не егда ли Pog. 968, ἢ ὅτε. Danach > καί. - крещаше] lies -шесꙗ Pog. 968, ἐβαπτίζετο. - їwрданѣ] іер- Sof., Car., Sin. 20, τῷ 'Ιορδάνῃ. - 44: прїимете] lies -мѣте Pog. 968, λάβετε.

94d

1: пwдаваѧ] παρέχων x (Var. ὁ ... π.). - 2: и] > gr. - 4: бо] γοῦν (Var. οὖν OS). - даръ] χάρισμα x(> B*) (Var. χρῖσμα). - сеи] сь Pog. 968, τοῦτο. - 6: и[1]] > gr., > Sof., Car., Pog. 968. - 7: вы] ὑμεῖς x(> T) (Var. ἡμεῖς). - имате] ἔχετε LWMBA (Var. ἔχομεν). - 9: ради] дѣльма Pog. 968, διά. - 10: оубо и нынѣ] τοίνυν καί. - 11: зда] lies мьзда Pog. 968, μισθός. - 12: прwста] für съ проста oder просто? ἅπλως. - гьскаѧ] lies -ска Pog. 968, τοῦ κυρίου (sc. πράξεως). - 13: Nach бо > ἐκ. - или] εἰ (vd. zu ἤ). - црꙋѧ] βασιλεύων x(> T) (Var. βασιλεὺς ὤν). - 16: Nach є҃ > καὶ ὁ θρόνος αὐτοῦ τῆς βασιλείας αἰώνιός ἐστιν. - камо] so zu lesen statt како Pog. 968, ποῦ. - 17: недостоаше] lies -дааше, ἔλειπε. - 18: емоу] τῷ (Art.) - 20: ѿ тогож] ἐκ τοῦ αὐτοῦ "aus dem Seinen" (Var. ἐκ τούτου B*). - прїемлеть] -емлеть Pog. 968, λαμβάνει. - 21: ли] ἄρα (vd. zu ἆρα). - или] ἦ (vd. zu ἤ). - 23: пwмазаее] lies -мыи. ὁ ... χριόμενος. - прїатнаꙗ] lies -таꙗ Pog. 968, προσληφθεῖσα. - 24: ѿ него имъ] ἐν αὐτῷ καὶ παρ' αὐτοῦ. - 25: на члцѣ. на га] εἰς ἄνθρωπον τὸν κύριον. - 28: недостоины] vorher > τοῦτο (sc. τὸ πνεῦμα). - 30: написалъ є҃] напс- є. Pog. 968, ἔγραψεν. - 31: сътвори] sek. für -ри, ἡγήσατο. - 34: пребывающа] μὲν ὄντα (vd. zu μένοντα). - 35: Nach прїимшѧ > πρὸς ἡμᾶς καί (so T*LWMBA*). - 37: поюще (Pog. 968 (aus -штиимь verbessert)] ἐν τῷ ψάλλειν. - смѵрна] смоу- Sof., σμύρνα. - 38: стакти] -ти Sof., Car., -тъ и Pog. 968, lies -ти и, στακτὴ καί. - 40: ѧвлѧетъ] δείκνυται. - 41: змѵрнено] зми- Sof., Car., Sin. 20, σμύρνης. - внелицѣж] > gr. (das Slav. nach ὡς λίτρας ἑκατόν Joh. 19,39). - 43: араматы] -рw- Pog. 968, ἀρώματα. - 44: оубо] so zu lesen statt оубо | оубо Sof., оубо оубо Car., οὖν. - бесмртномꙋ] -ноуоумѫ Pog. 968, τῷ ἀθανάτῳ.

95a

1: вѣчномꙋ] -ноуоумоу Pog. 968, τῷ αἰωνίῳ. - wблъкшꙋс] so zu lesen statt wболъкшꙋсѧ Sof., ἐνδυσαμένῳ. - 3: боудеть бwлши] больши боудеть Sof., Car., Pog. 968, μείζων γένοιτ' ἄν. - 4: wдра] lies ꙗдра Sof., Car., Pog. 968, (ἐν) τοῖς κόλποις. - 5: видимо ли є҃] θεωρεῖτε (vd. zu -ται). - 6: быстьже] же > gr. - написасѧ] напс- Pog. 968, γέγραπται. - 9: нбное] -сьское Pog. 968, τῶν οὐρανῶν. - 10: стыдѣте ... сѧ] für -дите ... сꙗ Pog. 968, ἐρυθριᾶτε. - 11: Nach слwвеса > καὶ γάρ. - 14: тоже] für тъжде Pog. 968, ὁ αὐτός. - 15: и] > gr., > Pog. 968. - тъже] für тожде, τὸ αὐτό. - 17: вѣкы] lies вѣкъ Pog. 968, τὸν αἰῶνα. - 18: словесы] lies слово сы Sof., Car., Pog. 968, λόγος ὤν. - 22: моѵсееви] мосеви Sof., Car., Sin. 20, -еови Pog. 968, Μωσεῖ (Var. Μωυσῇ x), + же Sof., Car., μέν. - 23: седми десѧт] so zu lesen statt сед'мисѧт Sof., τοῖς ἑβδομήκοντα. - 24: оцви двдъ] τῷ πατρὶ Δαβίδ x (Var. Δ. τ. π.). - 25: ѿ] so zu lesen statt о Pog. 968, ἀπ'. - 27: сы] сѫ Pog. 968, ὤν. - 29: тъже и] ὁ αὐτὸς καί xSev.[1b] (Var. καὶ ὁ αὐτός ἐστιν). - 31: дагж[2]] irrtümliche Wiederholung (in Sof. am Zeilenbruch), > Pog. 968. - приемлѧ] + же Pog. 968, δέ. - 32: или] ἦ (vd. zu ἤ). - свое] сво є҃ Sof., lies слово есть Pog. 968, λόγος ἐστίν. - 33: лꙋчьшаемое] so zu lesen statt слꙋ- Car., ὁ βελτιούμενος. - имать] εἶχε. - 34: имоущеи начатw] ἔχοντες ἀρχήν x (Var. ἀ. ἔ.). - 35: прїимати] прием- Pog. 968, τοῦ λαμβάνειν. - Vor имъ + и Pog. 968, καί. - 36: не] > gr. - 38: Nach еламаже > καί. - мыже] lies мы есмъ Sof., Car., Pog. 968, ἡμεῖς ἐσμεν. - крщаеми] -мии Pog. 968, οἱ ... βαπτιζόμενοι. - 39: паче] so zu lesen statt > Pog. 968, μᾶλλον. - 41: ихъ] lies имъ Sof., Car., Pog. 968, αὐτοῖς. - едино] + ꙗкоже и мы едино Sof., Car., Pog. 968 (durch едино ∩ едино). - 42: сегда] сьгда Pog. 968, ἄρα. - прwсить] αἰτεῖ x (Var. ᾔτει). - 45: да] и Sof., Car., Pog. 968, καί.

95b

5: в немже] lies въ неже, εἰς ἅ. - 6: изwбрѣтеле] lies -тателе, ἐφευρεταί. - 9: божїю оумоу (божїю-оумоу?)] > gr. - 10: снитїа] + его Sof., Car., Pog. 968, αὐτοῦ. - 11: бывающаего] -щааго Pog. 968, τῆς ... γινομένης. - 19: тебе] nach σοῦ oder für тебѣ. - 20: быхом ис пръва] ис прьва быхомъ Pog. 968, ἐξ ἀρχῆς γεγόναμεν (Var. ἐξ ἀ. γεγόνασιν L). - є҃] + и Pog. 968, καί. - 21: нѣс] οὐκ ἔστιν x (> T[c]) (Var. οὐκ ἦν). - бо] > gr. - 22: бо] μὲν γάρ B (Var. μέν). - престоупивше] von späterer Hand aus -стоупьше Sof., Car., Pog. 968 (durch Korrektur von п zu в und Nachtrag von пи über увш). - 25: оубо былъ] lies оу. бы б. Sof., Car. (оу. би б. Pog. 968), οὖν ἦν. - 26: ни самъ] + же Sof., Car., Pog. 968, οὐδ' ἂν αὐτός. - бы] lies бы ... былъ, ἂν ... ἦν. - 27: сы (сыи Pog. 968)] сы Sin. 20, ὤν (Var. τῶν). - 28: и] καί x (> L) (> Var.). - 30: въ правдꙋ] εἰκότως. - 31: гъ] ὁ ... κύριος x (Var. ὁ ... Χριστός). - 32: же] > gr., > Pog. 968. - 34: избавленїе] -ве- Sof., Car., Pog. 968, λύτρωσις. - 36: бывшаго] γενομένης OS (Var. γινα- L, γινομένης). - 40: въ вѣкъ и въ вѣк вѣкы (в. в. и вѣквѣкъ в. Pog. 968)] darin и въ вѣк > gr. und вѣкы für вѣка (der slav. Text nach въ вѣкъ и въ вѣкъ вѣка Ps.Sin 9,6 usw.). - 44: ради] дѣльма Pog. 968, διά. - бже бъ] бъ бъ Pog. 968, ὁ θεός, ὁ θεός (vgl. 91c 38).

95c

2: є҃] > gr. - Nach нынѣ > αὐτός (so 76). - 3: идѣже] идеже Pog. 968, ὅπου. - 5: wча] τοῦ πνεύματος. (wohl durch Verwechslung der Abkürzungen für πατρός und πνεύματος). - 6: глеще] lies глющемъ Sof., Car., Pog. 968, λεγόντων. - веельзавоулѣ] -зе- Pog. 968, Βεελζεβουλ (Var. Βεεζεβούλ A). - изгонить] ἐκβάλλειν (im Slav. direkte Rede nach Mt. 12,24). - 7: нъ ... wбличи, μετὰ τὸ ἐλέγξαι (Var. εἰς τ.

ἐ. L). - 8: Nach аще > *δέ* (so x). - 9: сее] lies есе Pog. 968, *ἰδού*. - 10: Nach г҃летсѧ > *νῦν*.- 11: изгна] für -гониа Pog. 968, *ἐκβάλλειν*. - 12: ра҃] дѣльма Pog. 968, *διά*. - чл҃кȣ] lies -скомоу Sof., Car. (-скоуоумȣ Pog. 968), *τῆς ἀνθρώπων* (*φύσεως*). - 14: Nach бѣсы ein Kreuz, über den Spalten von späterer Hand аще не силою ѡ҃чею сего ра҃ ıако҃ чл҃къ г҃лаше. аще же а҃ ѡ д҃сѣ б҃жїи и҆гонꙋ бѣсы. nachgetragen (in Sof., Car. im Text, Ausfall durch бѣсы ∩ бѣсы). Darin ѿ҃чею, *τοῦ πνεύματος* (durch Verwechslung der Abkürzungen für *πατρός* und *πνεύματος*); б҃жїи, *θεοῦ* x (> Var.). - 15: Nach д҃хь > *γινομένην* (Var. *γενομένην* L*). - 18: се] für сь Pog. 968, *οὗτος*. - 20: с҃таго д҃ха] lies д҃ха с҃таго Sof., Car., Pog. 968, *τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον*. - б҃жїаго] > gr. - 21: дїавѡлова наричюще] *τῷ διαβόλῳ ἐπιγράφοντες* (Var. *τ. δ. γράφοντες* A*). - неѿрадиȣ] *ἄφυκτον*. - 22: оубо] *μὲν οὖν* x (Var. *μέν*). - 24: авлѧ] показаѧ Pog. 968, *δεικνύς*. - 25: д҃хови] (*ἐλάττονα*) *τοῦ πνεύματος*. - болша и тъчна соуща] *μείζονα καὶ ἴσον ὄντα* x (Var. *ἴσον*). - 30: Am linken Rand der Zeile von späterer Hand что се (bezieht sich auf коурѣлокъ 95d 30). - с҃нъ] *ὁ υἱός* x (Var. *ὁ κύριος*). - ѿмещетсѧ] so zu lesen statt ом- Pog. 968, *παραιτεῖται*.- 32: тоже] für тъжде Car., Pog. 968, *ὁ αὐτός*. - 35: їѡанъ] иванъ Sof., *ὁ Ἰωάννης*. - 36: оукажеть] *δείξῃ* x (Var. *-χθῃ*). - 38: д҃хѡвȣю] lies -вьноую (?), *τῆς τοῦ πνεύματος* (*χάριτος*). - 42: Nach мѡгли > *λαμβάνειν ἡμεῖς*. - 43: нъ] *εἰ μή*. - 44: быхо избавенѣ ... были] für б. -ни б. Car., Pog. 968, *ἐλυτρώθημεν*.

95d

1: сы҃] сꙑи Pog. 968, *ὁ ... ὑπάρχων*. - 4: д҃хѡвовъ] lies доуховъ Pog. 968, *τοῦ πνεύματος*. - 6: д҃хѡ҃] so zu lesen statt > Pog. 968, *τῷ πνεύματι*. - 7: ѿ ... плотїю] *αὐτοῦ λεγομένου κεχρίσθαι σαρκί*.- 8: пръвѣе] lies -вѣи Pog. 968, *πρώτης*. - 10: ра҃] дѣльма Pog. 968, *δι'*. - ѡ чл҃цѣ] *ἀνθρώπου* (Var. *ἄνθρωποι* TLWMB*). - 11: д҃ховнȣ] -ноую Pog. 968, *τὴν τοῦ πνεύματος* (*χάριν*). - 14: безакѡнїе] *ἀνομίαν* OSM, gegenüber неправдоу Pog. 968, Var. *ἀδικίαν*. - прележить] lies при- Pog. 968, *προσκεῖται* (Var. *-νται* B). - 17: соу҃ства] -ство Pog. 968, *τὴν φύσιν*. - 18: и] > gr., > Pog. 968.- несъвратима его] lies -мое его, *τὸ ἄτρεπτον αὐτοῦ* (durch Eingriff nach Haplographie von -е е-).- оуказаѧ] *σημαίνων* x(> W) (Var. *σημαῖνον* SW, *σημαίνοντος*). - 21: р҃ено е҃] *εἴρηται*. - 22: многыжды] -шьды Pog. 968, *πολλάκις*. - 23: соущемȣ] сѫщтѫоумоу Pog. 968, > gr. - 25: а] > gr., > Pog. 968.- соущемȣ] сѫщтѫмоу Pog. 968, > gr. - н҃нѣ] so zu lesen statt ньıне Pog. 968, *ἄρτι*. - 26: не мноѕѣ] lies н. по м. Pog. 968, *μετ' ὀλίγον*. - 28: неприлѡжимое] lies -пре- Pog. 968, *ἀμετάβλητον*. - 29: б҃жїаго] > gr.- слѡвесе] *τοῦ λόγου* x (Var. *τούτου*). - правдȣ] lies -ды, *τῆς ... δικαιοσύνης*. - 30: коурѣлокъ] *εἰκόνα*, in Usp. zu zwei Dritteln eingekreist (vgl. 95c 30). - дѡбрȣ дѣтель] lies доброую д. Pog. 968, *ἀρετήν*. - 31: сице] lies -ць, *ἡ ... τοιαύτη* (*διάνοια*). - 32: цѣлѡм҃дрȣющи҃] *εὐφρονοῦσιν* (gelesen *σωφρονοῦσιν*).- 35: втѡромȣ] -роуȣмѫ Pog. 968, *τὸν δεύτερον*. - 37: ıаще] *κἄν*. - 40: начинанїа] *τοῖς ἐπιχειρήμασιν*. - да] von erster Hand über во- nachgetragen (in Sof., Car., Pog. 968 im Text).- 41: престȣпившȣ] -п'ш- Sof., Car., Pog. 968, *παραβάντος*. - 42: доиде грѣхъ] *ἔφθασε ἡ ἁμαρτία* OSCT^{c} (Var. *ἡ ἀπατὴ διέβη*).- 43: бывшȣ ... чл҃кȣ] *γενομένου ἀνθρώπου καὶ τὸν ὄφιν ἀνατρέψαντος εἰς πάντας ἀνθρώπους* OSCT^{c} (Var. *ἰσχύσαντος*). - 44: крѣпость та ю҃] *ἡ τοιαύτη λοιπὸν ἰσχύς* (Var. *ἡ τ. ἰ.* OSCT^{c}). Danach > *εἰς ἡμᾶς* (so OSCT^{c}).

96a

1: разȣмѣетъ] lies -мѣемъ Pog. 968, *ἀγνοοῦμεν*. - 2: сы҃] сꙑи Pog. 968, > gr. - 7: тъже] тоже Sof., Car., *ὁ αὐτός*. Danach > *τέ ὤν καὶ αὐτός* (durch *αὐτός* ∩ *αὐτός*, so x). - 7: тоею] *ἐν αὐτῇ*. - 8: да мощи въчне҃] д. м. на- Pog. 968, *εἰς τὸ δύνασθαι*. - 9: наплънити] -нѧти Pog. 968, *πληροῦν*. - 11: снѣсмь] lies нѣсмь Sof., Car., Pog. 968, *οὐκ ἐσμέν*. - 12: ва҃] *ἡμῖν* (das Slav. nach dem Brief des Paulus an die Römer 8,9 *ὑμῖν*). - 13: бы҃] + ѡ Pog. 968, *ὦ*. - 15: слово] + бо Sof., Car., Pog. 968, *γάρ*. - 17: аще ли, тъ lies аще ли то Car., Pog. 968, *ἐπεί*. - 21: сы҃ по҃ закѡнъ] *ὑποκείμενος ... νόμοις*. - 22: не люби҃] *μισεῖ*.- 23: да[1]] lies да не, *ἵνα μή*. - 25: сы҃] сꙑи и Pog. 968, *ὢν καί*. - 29: и] > gr. - ради] дѣльма Pog. 968, *διά*.- любити ти] lies любити Pog. 968, *ἀγαπᾶν*. - 32: прїиме҃] приемлеть Pog. 968, *προσλαμβάνεται*. - 33: ненавидить] -дѣтъ Sof., *μισεῖ*. - 34: и] *καί* OSC (> Var.). - Vor ѡ҃ци + о Pog. 968, *περί*.- 41: ї҃саи] für исаии Pog. 968, *τὸν Ἡσαΐαν*. - 42: б҃жїи] + есть Pog. 968, *ἐστί*. Danach > *πάλιν*.- 43: ненавидѧ] so oder -дѧи Pog. 968 zu lesen statt навидѧ Sin. 20, *ὁ ... μισῶν*. - грабленїа] -бе- Sof., Pog. 968, *ἁρπάγματα*. - или] *ἤ* CLWMBA* (Var. *ἐξ*). - 44: неправдȣ] *ἀδικίας*.

96b

4: бѣдно] für без-, *ἀκίνδυνον*. - 6: правдȣ] lies -ды, *δικαιοσύνας*. - 6: Nach ıако҃ + въ Pog. 968, *ἐπί*. - 10: тѡго] lies то бо, *τοῦτο γάρ*. - 11: ıако҃] lies ıако ıакоже, *ὅτι ὡς*. - 16: ненавиди҃] -дѣть Sof., *μισεῖ*. - 17: родо҃ ... образȣ] *φύσει τὴν εἰκόνα* x (Var. *τὴν φύσιν τῆς εἰκόνος*). - и] > gr. - ıако҃] lies ıакъже Sof., Car., Pog. 968, *οἷος*. - 18: аще] lies аще и, *κἄν*. - ни҃] нить Pog. nach Korrektur aus ни сѫть, für ни ть, *μήτε ταύτην* (sc. *εἰκόνα*). Hierzu von späterer Hand rechts neben der Spalte что се. - 21: и҃] > gr. - 22: въ] > gr., > Pog. 968. - 23: пакы] *καὶ αὐτά*. - 25: Nach оуставъ > *τινά*.- нечтїе (nach Rasur von ҁ)] -чьст- Pog. 968, *τὴν ... ἀσέβειαν*. - 27: Nach и҃ > *καί*. - 29: блȣдити] *πλανᾶσθαι* C (Var.

πλανᾶσθε). - 30: пребоуде҃] lies -доуть, *ἐπιμένωσι* (Var. *-μεί-* x). - 31: пакы] *πάλιν* x (> Var.).- въздадите] въздадитите (-ти- durchgestrichen) Sof., *ἀπόδοτε*. - 32: чл҃кȣ] -кови Pog. 968, *τῷ ἀνθρώπῳ*.- 33: Написано ... е҃] напс- ... е. Pog. 968, *γεγράφθαι* (sc. *φάσιν*) (Var. *γέγραφαι* M). - пакы] > gr. - 36: павла] > gr. - 37: разньственое] lies -нѣе, *διαφερώτερον*. - 39: пакы] > gr. - братїе] so zu lesen statt -тиѧ Pog. 968, *ἀδελφοί*. - 40: н҃бнаго] -ньскааго Pog. 968, *ἐπουρανίου*. - 42: сътворшемȣ] -шоуоумȣ Pog. 968, *τῷ ποιήσαντι*. - 45: и х҃а его б҃ъ сътворилъ е҃] *καὶ χριστὸν αὐτὸν ὁ θεός ἐποίησε* x (Var. *αὐ. κ. χ. ἐ. ὁ θ.*).

96c

1: обносѧще] *προφέροντες*. - 3: зданїе] съз- Pog. 968, *κτίσμα*. - 4: и единого ѿ вышны҃ соуща] *καὶ ἕνα τῶν γεννητῶν εἶναι* x (Var. *εἶ. κ. ἕ. τ. γ.*). - и] > gr. - б҃жїаго слѡвесе] Gen./Akk. *κατὰ σύνεσιν*, *τὸν τοῦ θεοῦ λόγον*. - 6: виноу рек'ши] *πρόφασιν* (рек'ши Wiedergabe von Var. *προφάσει* x?). - 8: Nach оума > *τὸν ἴδιον*. - 10: славь] lies славы Pog. 968, *τῆς δόξης*. - 11: написанїа] lies -наıа, *γραφέντα*. - 12: измѣнше҃] > gr. - 15: написанаго] напс- Pog. 968, *τὸ γεγραμμένον*. - 17: испытȣють] -та- Pog. 968, *ἐξεταζέτωσαν*. - 20: слово] плоть Sof., Car., Pog. 968, *σάρξ*. - 22: манихе҃и] für -еи, *τῶν Μανιχαίων*. - ра҃] дѣльма Pog. 968, *διά*. - 24: за прибытка ... е҃ ѿ него] *ὅπερ ἐκ τούτου κέρδος* (sc. *ἐσχήκασι*). - 25: славоволюбїа (-во- am Zeilenbruch irrtümlich wiederholt)] славо- Sof., Car., Pog. 968, (*διὰ*) *τὴν φιλοδοξίαν*. - 28: или] + и Pog. 968, *καί*. - писанаѧ] пс- Pog. 968, *τὰ ... γεγραμμένα*.- 29: пришествїе] -стие Pog. 968, *τὴν... παρουσίαν*. - 31: ѿметающе҃] lies -таютьсıа Pog. 968, *ἀρνοῦνται*.- 34: написаны҃] напс- Pog. 968, *τοῖς γεγραμμένοις*. - 35: разȣмȣ и҃ разнȣ соущȣ] *τὴν τούτων διάνοιαν διαφέρειν* Car. (Var. *διαφθείρειν*). - 36: писано ... е҃] пс- Pog. 968, *γέγραπται*. - тогда] lies тольма Sof., Car., Pog. 968, *τοσούτῳ* (Var. *τοσοῦτον*). - оунїи] -ныи Pog. 968, *κρείττων* (Var. *-ττω* C). - 37: е҃] > gr., > Pog. 968. - первѣ] lies первѣе Pog. 968, *πρῶτον*. - 41: притчѧ] für -чю Pog. 968, *τὸ παράδειγμα* OxSev.[1] (Var. *τὸ πρᾶγμα*) (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel). - еже ради] е. дѣльма Pog. 968, *διόπερ*.- 42: написалъ е҃] напс- е. Pog. 968, *ἔγραψε*. - 43: или] + и Pog. 968, *καί*. - крѡмѣ сего] *παρ' ἕτερον*. - 44: Nach нѣчто > *τούτων*. - Vor разȣмѣѧ + не Sof., Car., Pog. 968, *ἀγνοῶν* (Var. *-ωῶν* C).

96d

4: ра҃] дѣльма Pog. 968, *περί*. - кого] коего Pog. 968, *τινός* . - 5: егда] lies еда Pog. 968, *μή*. - 9: бо] von erster Hand über -и сл- nachgetragen (in Sof., Car. im Text). *γάρ* (> S). - 13: да] + ни Pog. 968, *μήτε*.- 14: и прокы҃и] in Usp., Sof. mit Verweiszeichen versehen; von erster Hand (?) in Usp. über der Spalte, in Sof. am linken Rand der Spalte и прѡчи҃и nachgetragen. - 15: и] > gr., > Pog. 968. - 19: инако кто ѿ сихъ] *παρ' ἕτερόν τις ... τούτων* x(> T^{c}) (Var. *π. ἕ. τ. ... τί τ.*). - 21: впадаетъ] *ἐμπίπτει* WL* (Var. *ἐκ-*). - 23: именѣи же и александръ] *οἱ μὲν περὶ Ὑμέναιον καὶ Ἀλέξανδρον* (Var. *οἱ μ. π. Ὑμαινέον κ. Ἀ.* [M]). - г҃люще] lies -ща Pog. 968, *λέγοντες*. - 24: галатѣинѣне] von späterer Hand ы und не gestrichen sowie supralinear ѧ nachgetragen; lies галатинѣне Sof., Car., Pog. 968, *οἱ ... Γάλαται*. - 26: Nach лица > *δέ*. - 28: рече] > gr. - 32: сегда] сьгда Sin. 20, Pog. 968, *ὅταν*. - се пакы ре҃] *τὸ μέν*. - 33: б҃ъ] *ὁ θεός* x (> Var.). - 35: ре҃] > gr. - 38: н҃нѣ] *οὖν*. - и] so zu lesen, *καί*, > Sof., Car., Pog. 968. - 39: мерз'кȣю] lies -скоу Pog. 968, *μυσαράν* (Var. *-ερ-* C). - впадошѧ] *ἐκπεπτώκασιν*.- 41: лица] *τὸ ... πρόσωπον*.

97a

1: а҃плъ] апостолъ Pog. 968, so zu lesen statt -пȣ- Sin. 20, *ὁ ἀπόστολος*. - 2: г҃лавы҃] глаголавъ Pog. 968, *λαλήσας*. - Nach о҃це҃ > *ἐν τοῖς προφήταις* (so x), in Pog. 968 über der Zeile п҃ркы nachgetragen.- 5: наши҃] *ἡμῶν* OST^{c}76 (> Var.). - сътвори. въ] lies сътворивъ Sof., Car., Pog. 968, *ποιησάμενος*. - 6: на высѡкы҃] so zu lesen statt -кых их Pog. 968, *ἐν ὑψηλοῖς*. - 7: тѡгда] lies тольма Sof., Car., Pog. 968, *τοσούτῳ*. - 8: сегда] сьгда Pog. 968, *ἄρα*. - 9: ıако] *ὅτε* (gelesen *ὅτι*). - 10: г҃ла на҃] *ἐλάλησεν ἡμῖν* x (Var. *ἡ. ἐ.*). - 11: с҃номъ] -нъм- Pog. 968, *ἐν υἱῷ*. - 12: или] *ἤ* OSC (> Var.). - 13: на пѡслѣдо҃ д҃ни] *ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν*, gegenüber на послѣдьнѧѧ д҃ни Pog. 968, *ἐπ' ἐσχάτων τ. ἡ.* L. - повѣданїю] lies съпо- Sof., Car., Pog. 968, *τοῦ διηγήματος*. - 17: ѿ чл҃къ] *τοῖς ἀνθρώποις*. - 18: посо҃лъ] -ство von späterer Hand über -лъ nachgetragen; lies посолъ створиша Usp.*, Sof., Car., Pog. 968, *διηκόνησαν*.- 19: законъ] + г҃ланъ Sof., Car., Pog. 968; г҃ланъ бы҃: *ἐλαλήθη*. - 20: Nach же > *ἐπεδήμησε καί*. - 21: оуны] -ныи Pog. 968, *κρείττων* (Var. *-ττω* T*, *κρίττω* C). - 22: изг҃лавъ] *διεξελθών* x (Var. *δεῖξαι θέλων*). Danach > *ὅτι*. - 24: оуныи] -нъи Pog. 968, *κρείττων* (Var. *κρῖττον* C*, *κρεῖττον* C^{c}). - 29: Nach ч҃тнѣе > *γενόμενος* (so x[> T^{c}]). - 29: точна] *περὶ ὁμογενῶν*. - 30: оуны] -ныи Pog. 968, *κρείττων*.- 32: ѡ] lies ѿ Sof., Car., Pog. 968, *πρός*. - сее] lies есе Pog. 968, > gr. - 33: д҃вда поюща] Gen. absol. nach *τοῦ ... Δαβὶδ ψάλλοντος* (Var. *Δαυίδ ... ψ.* W). - 34: лоуче е҃] in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen; von erster Hand (?) in Usp. am linken Rand der Spalte, in Sof. über der Spalte оуне е҃ nachgetragen (entspr. Sin. 20); so Pog. 968, *κρείσσων* (Var. *-σσον* C). Der Text von Sin. 20 usf. nach dem Wortlaut des slav. Psaltertextes (83,11). - въ дворе҃ твоихъ единъ] е. въ д. т. Pog.

968, *μία ἐν ταῖς αὐλαῖς σου*. - 36: прїимете] lies -мѣте Pog. 968, *λάβετε*. - 38: лоуче] оунъши Pog. 968, *κρείσσων*. - 40: Nach еа > *ἐστίν* (so x). - 43: нбны] -сьскыих Pog. 968, (*ταῖς*) *ἐν οὐρανοῖς* (Var. *οὐρανίοις* S76*, *οὐρανίαις* O). - даровъ] lies дворовъ Sof., Car., Pog. 968, *ταῖς ... αὐλαῖς*. - 45: ïсаïа] *ὁ Ἡσαΐας* x (Var. *ἦν ὅ*).

97b

1: се] *τάδε*. - конце] lies скопце Sof., Car., Pog. 968, *τοῖς εὐνούχοις*. - 3: и[1]] > og. 968. - ихъ] *ἅ*. - 6: лоучьшее] оунъшее Pog. 968, *κρείσσων* (Var. *-σσον* L*BA76Cyr., *κρεῖττον* OS, *κρύσσων* M). - 7: wскоудѣю] lies -ѣеть Pog. 968, *ἐκλείψει*. - 8: ниедино] lies -ноже Pog. 968, *οὐδεμία*. - 9: нѣ рено] lies н. -но Pog. 968, *οὐκ ... ἐλέχθη*. - 12: лоучшее] оунее Pog. 968, *τὸ κρείττων* (Var. *τ. κρεῖττον* CBA). - 13: Nach ино > *τινί*. - раздньствѣ] lies -зн- Sof., Car., Sin. 20, -ствии Pog. 968, *τῇ διαφορᾷ*. - вышны (-ных Sin. 20, aus -них verbessert)] -ныих Pog. 968, *τὰ γενητά*. - 14: wво] *ὁ μέν*. - 15: ово же рабïе] *τὰ δὲ δοῦλα*. - тѣмъ] > gr. - 16: wво ... рабïе] *τὰ δὲ ... δοῦλα*. - 17: прѣстои] прѣ- Pog. 968, *παρέστηκε*. - 18: слꙋжае] посл- Pog. 968, *λειτουργεῖ*. - написано] напс- Pog. 968, *γεγραμμένων*. - 22: написаное] напс- Pog. 968, *τὸ γεγραμμένον*. - 23: вышна] lies вы- Pog. 968, *γενητόν*. - 25: ти] *καί*. - 27: е] > gr., > Sof., Car., Pog. 968. - същоужа] сшт- Pog. 968, lies стоу- oder щоу-, *ἄλλον*. - 28: вышны] -ныихъ Pog. 968, -них Sin. 20 (verbessert aus вы-)] *τῶν γενητῶν*. - 29: прwсто] *ἀπολελυμένως*. - къ оунъшемꙋ (-шоуоумоу Pog. 968)] *τῷ κρείττων* OCB76 (Var. *τὸ κ.*). - 30: еже бывъ] *τὸ γενόμενος* Ox(-A) (Var. *τῷ γ.*). - 32: Nach w > *ὁμολογουμένου* (Var. *-νως* x) - 33: равнꙋ] lies -но, *ἴσον*. - ржтвоу] so zu lesen statt -ство Pog. 968, *τῷ γεγεννῆσθαι* (Var. *τό* M; *γεγενῆσθαι* OS*CTL76*). - 35: сътворенъ е] с. бысть Pog. 968, *πεποίηται*. - 37: развѣ, нъ егда] lies р. сегда, *εἰ μὴ ἄρα*. Danach > *μετὰ ταῦτα*. - причѧщена бывши] п. бывша Pog. 968, *μετασχόντα*. - 38: тwгда] > gr. - 39: и та] *καὶ αὐτά* O (Var. *καὶ αὐτοί, ὑπ' αὐτοῦ* L). - а] + не Pog. 968, *οὔτι*. - 40: ради] дѣльма Pog. 968, *διά*. - 43: сътвори (= Sin. 20, verbessert aus ство-)] -рилъ есть Pog. 968, *ἐποίησεν* (Var. *-σας* OS).

97c

2: мwси] мwvси Pog. 968, *Μωσῆς* (Var. *Μωυσῆς* x). - 4: Vor естъва + есть Pog. 968, *ἐστί*. - 6: ѿ вышны] о вышьных Pog. 968, *τοῦ γενόμενος*. - 7: аще] *κἄν*. - 9: счетаема ꙗко вышна] lies съчетаемага тождебышьна, *τὰ συγκρινόμενα ὁμογενῆ*. - 11: первѣе] -вье Pog. 968, *προηγουμένως*. - 14: ꙗко] *ὧν* (vd. zu *ὡς*). - 15: онъ] lies овъ, *ὁ μέν*. - 17: сегда] сьгда Pog. 968, *ἴσως*. - 18: бжïаго слwвесе] Gen./Akk. *κατὰ σύνεσιν, τὸν τοῦ θεοῦ λόγον*. - 24: сегда] сьгда Pog. 968, *ἄρα*. - и си] *κἄν οὕτως* (vd. zu *κ. οὗτοι* oder lies и сице; Var. *κ. οὕτω* S, > x). - Nach тожеродны > *ὁμολογουμένως*. - 25: счетанïю] *τὰ τῆς συγκρίσεως*. - 27: члкы] *ἄνθρωπον*. - 32: каменю] камыкѫ Pog. 968, *λίθον*. - 33: реть w си] *εἴποι ἐπὶ τούτων* x (Var. *ἐ. τ. εἴ*). - 34: и] > gr., > Pog. 968, oder lies иïосïфъ. - 35: братïа] братриѧ Pog. 968, *τοὺς ἀδελφούς*. - своеа] *αὐτοῦ* x (> Var.). - 36: бо] *γάρ* x (Var. *δέ*). - 37: ѿ] lies w, *ἐπί*. - 38: прилагаетъ ѧ кто] к. п. ѧ Pog. 968, *ταὐτά τις παραβάλλῃ* CTLWMB[c] (vd. zu *ταῦτά τις π.*; Var. *τίς ταῦτα, τίς αὐτά* 76, *τίς* A; *παραβάλῃ* OSLBA76). - 40: Nach глетсѧ > *καθάπερ ἐπὶ τῆς σοφίας καὶ τῶν λίθων εἴτηται*. - 41: колма] lies тольма, *τοσούτῳ* (Var. *τοσοῦτο* W). - Nach па Verweiszeichen, am linken Rand der Zeile von erster Hand снъ nachgetragen (in Sof., Car., Pog. 968 im Text). - 41: колма] lies тольма, *τοσούτῳ* (Var. *τοσοῦτο* CW).

97d

4: Nach пwказаетъ > *αὐτόν*. - 6: вышны] so zu lesen statt -ны Pog. 968, *τῶν γενητῶν*. - Nach соущества > *καί*. - щꙋжеестъвеномꙋ] -нꙋмꙋ Sof., Car., Sin. 20, -нꙋ Pog. 968, lies -ноу емоу, *ἑτεροουσίου αὐτοῦ*. - 10: ихъ пакы] *πάλιν αὐτοὺς* 76 (Var. *τούτους*). - 14: сее] lies есе Pog. 968, *ἰδού*. - бо] > gr. - w вышны] *τῶν ... γενητῶν* (Var. *τ. -νν-* W). - 15: творити] *ποιεῖσθαι*. - бо] > gr. - все] von erster Hand über -о съ- nachgetragen; in Sof., Car., Pog. 968 im Text, > gr. - глетъ] lies глеть, *λέγει*. - 16: не[2]] lies ни Pog. 968, *οὐδέ*. - 19: вѣка] so zu lesen statt вѣки Sin. 20 (-и auf Rasur), вѣкы Pog. 968, *τοῦ αἰῶνος*. - 20: дѣлъ] lies дѣла, *ἔργα*. - 22: пребываеши] -бѫдеши Pog. 968, *διαμένεις*. - 26: wво[1]] lies овъ, *ὁ μέν*. - wво[2]] *τὰ δέ* (Var. *αὐτὰ δέ* A). - 28: ꙗко не] *οὐχ ὡς* (Var. *οὐκ* L). - бывающꙋ тварь] *ἐσομένης τῆς κτίσεως*. - 30: Nach мwгоущаѧ > *γάρ*. - 32: Nach сътворшаго > *ταῦτα*. - соущии] + быша Sof., Car., Pog. 968, *γέγονε*. - 33: прно] *ποτέ*. Danach > *αὐτά*. - 34: Nach ꙗко > *τούτων*. - 36: прносоущее] lies -щее Pog. 968, *τὸ ἀίδιον*. - 37: имаа] *ἔχει* x (Var. *-χων*). - 39: бребывающее] lies пре- Sof., Car., Pog. 968, *τὸ διαμένειν*. - 41: прно] *ἴδιον* (vd. zu *ἀίδιον*). - 44: епистолïи] + его Pog. 968, *αὐτοῦ*. - 45: прочïи] *ἄλλης* OSC (sc. *θείας γραφῆς*; Var. *πάσης*). - Nach книгъ > *ἀληθῶς* (so OSCB*).

98a

1: пwчто] *τί* (indef.). - тако] *τοιοῦτο* CTLWM (Var. *τοιοῦτον*). - преоумолѧ есте] lies -лете] *φαντάζεσθε* C (Var. *φαντάζεσθαι* [sc. *ἐκωλύοντο*]). - 2: написалъ е] напс- Pog. 968, *ἔγραψε*. - 3: оуказано е] lies -нъ е., *δέδεικται* (sc. *ὁ υἱός*). - 5: а се съдѣано е] *τὰ δὲ δημιουργεῖται*. - 11: Nach сего > *γάρ*. - 12: оунïи] -ныи Pog. 968, *κρείττων*. - 14: величство] für -лиист- Pog. 968, *μεγέθει*. Danach > *τινί*. - 19: разлагати] *διακρῖναι* x(> 76) (Var. *συγκρῖναι*). - 20: оуныи] оунии Pog. 968, *κρείττων*. - 21: Nach неслагаемо > *γάρ*. - ино] *ἄλλο* x(> T[c]) (Var. *ἄλλο καὶ ἄλλο*). - 27: множаиши, -жѣ- Pog. 968] *πλέον*. - 28: имъ и ѿ него] *παρ' αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ* (Var. *παρὰ τούτου* x; *διὰ τούτου* A76). - 29: е] *ἦν*. - 36: егда како] lies еда к. Pog. 968, *μήποτε*. - бо von erster Hand (?) über -е nachgetragen (in Sof., Car., Pog. 968 im Text). - 37: престꙋпленïе] -пе- Sof., Car., Sin. 20, *παράβασις*. - 38: прïатъ] прïа Sof., Car., Pog. 968, *ἔλαβεν*. - 43: же] *δέ* x (> Var.). - 44: не] *οὐ* x (Var. *οὔτε*). - оунïи] -нѣи Car., -ныи Pog. 968, *κρείττων*.

98b

2: едино бѣ] *ἑνῆν* (vd. zu *ἕν ἦν*). - 3: мене] мьнее Pog. 968, *τὸ ... ἔλαττον*. - 6: Nach ради > *τοί* (so x[> C]). - 7: оунïи] -нѣи Car., *κρείττων*. Danach + и Sof., Car., Pog. 968, *καί*. - 8: различна] *παραλλαγμένα*. - 10: блгwдѣтïю же хрто] lies -ть ꙗже (oder юже) х., *τὴν διὰ τοῦ Χριστοῦ χάριν* x (Var. *τ. δ. τοῦ υἱοῦ χ.*). - разꙋмѣю] so zu lesen statt рараз- Sof., *ἐπιγνώτωσαν*. - 11: свѣдѣтелствꙋемаго] lies -ма его, *μαρτυρούμενον αὐτόν*. - 14: агглъми] *δι' ἀγγέλων*. - 16: пришествïа] -стиѧ Pog. 968, *τῆς ... ἐπιδημίας*. - 18: тwгда] тъгда Pog. 968, *τότε*. Danach + оубо Pog. 968, *μέν*. - 19: мосеа] мосеа Sof., Car., мwvсеа Pog. 968, *Μωσέως* (Var. *Μωυσέως* LWM, *Μωυσέος* CTBA76). - же црствwвала] lies есть ц. Pog. 968, *ἐβασίλευσεν*. - 21: оумрохо] оумрѣхомъ Pog. 968, *ἀποθνήσκομεν*. - 22: вси] *πάντες* x (> Var.). - wживемъ] оживлѧемъ Pog. 968, *ζωοποιούμεθα*. - 23: адама] *Ἀδάμ* OCTLB76 (Var. *Δάν*: дана Pog. 968[c]). - 24: жидовѣ] *Ἰουδαίᾳ*. - 26: гласъ и] *ὁ φθόγγος αὐτῶν* x (Var. *ὁ φ. αὐτοῦ* Cyr., *ὁ νόμος*). - 29: писаное] пс- Pog. 968, *τὸ γεγραμμένον* (Var. *-ν* A*). - наоученïи] lies -ни Sof., Car., Pog. 968, *διδακτοί*. - 32: пwтомъ] + ꙗснѣе Sof., Car., Pog. 968, *φανερώτερον*. - 33: глѧ] + по Sof., Car., Pog. 968, *κατά*. - 34: иїс] *Ἰησοῦς* OS, *ὁ Ἰησοῦς* C (Var. *ὁ κύριος*). - 35: разньствена] *διαφορωτέρας*. - 37: w оунъшаго wбѣтованïа] *ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις*. - 38: съвръши] sek. für -ши, *ἐτελείωσεν*. - 39: оуншаѧ] -шеѧ Pog. 968, lies -ша, *κρείττονος*. - 40: нбны] -сьскыих Pog. 968, *τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς*. - 41: нбнаѧ] -сьскаѧ Pog. 968, *τὰ ἐπουράνια*. - оуньша] lies -шами Pog. 968, *κρείττοσι*. - 42: е ... оуне] *τὸ ... κρεῖττον* OSBA76 (Var. *κρείττων*). - 43: прилагано е] *ἀνατίθησιν*. - оуншемꙋ] -шѧоумоу Pog. 968, *τῷ κρείττονι*.

98c

2: слагаетъ] lies -аема Pog. 968, *συγκρινόμεναι*. - 3: и на инѣми] lies ина съ инѣми Pog. 968, *ἄλλαι πρὸς ἄλλα*. - 4: оустроивь] lies -выи, *ὁ ... οἰκονομήσας*. - ѧ] *ταῦτα* (vd. zu *αὐτά*). - 5: вышны] -ныихъ Pog. 968, *τῶν γενητῶν*. - 6: пакы] lies на ны Sof., Car. Pog. 968, *ὑπὲρ ἡμῶν*. - 8: плоти. оумѣнѣе] lies -тию оумѣнѣемъ (mit оу- für въ- und -нѣ- für -ниа-), *τῇ σαρκί λογιζόμεθα*. - бышащи] *γενητή* (Var. *γενετή* C). - 9: Nach е > *αὕτη*. - 10: второмꙋ] -роуоумоу Pog. 968, *δεύτερον*. - 12: ï] > gr., > in Pog. 968. - 14: In Usp., Sof. am linken Rand der Spalte д. - оуказае бывше] *σημαίνει λέγεσθαι* x (Var. *γ. σ.* ~). - 15: паоулъ] so zu lesen statt павъ Pog. 968, *ὁ Παῦλος*. - вѣды] -дъи Pog. 968, *ὁ εἰδώς* (Var. *εἰδώς* S). - 17: въ бытïе завѣта слꙋжнïа] *εἰς τὴν τῆς διαθήκης διακονίαν τὸ γενέσθαι* (Var. *γεγενῆσθαι* B). - 18: иного. да] lies иногда Pog. 968, *ποτέ*. - 20: оуншее] lies -ше, *κρείττων*. - 21: ꙗко] + и Pog. 968, *καί*. - 24: за ... ра] за ... дѣлъма Pog. 968, *περί*. - 25: грѣ] so zu lesen statt > Pog. 968, *τὴν ἁμαρτίαν*. - wставъ (-вивъ Pog. 968)] *ἐκστήσας*. - прегрѣшенïа] lies -ние Pog. 968, *τὸ παράπτωμα*. - 26: всегда] въинѫ Pog. 968, *διαπαντός*. - 31: многыжды] -гыжь Sof., -гаждь Car., -гышьди Pog. 968, *πολλάκις*. - мы] *ἡμεῖς δέ* x (Var. > *δέ*). - 34: Nach нъ > *ἵνα*. - 37: бжïе] > gr. - 40: се] *τοῦτο δέ* x (Var. > *δέ*). - 41: мwvсеомъ] -мwсеw Sof., Car., -сеемъ Pog. 968, *Μωσέως* (Var. *-σέος* B, *Μωυσέως* CTL, *Μωυσέος* W). - 43: стѣны] lies -ни Pog. 968, (*παρὰ*) *τὴν σκίαν*. - 44: оуншее] *κρεῖττον* B76 (Var. *κρείττων*). - 45: сѣдѧщимъ имъ] lies -щиимъ Pog. 968, *τοῦ καθημένου*.

98d

3: то бо е] *ταύτην εἶναι*. - и] > gr. - 5: тоже ... wчи] *τὸν αὐτὸν ... τῷ πατρί*. - 8: десноую] + же Sof., Car., Pog. 968, *γοῦν*. - 9: w шꙋю ею] lies о шоуюю, *ἀριστερόν*. - 12: ради] дѣльма Pog. 968, *διά*. - w десноую сѣдѧ] *ἐκ δεξιῶν καθήμενος* x (Var. *κ. ἐκ δ.* ~). - 15: прѣзрѣ] lies -рѣахъ Pog. 968, *προωρώμην* (Var. *-όμην* L, *-ωρώμην* O). - вынꙋ] so zu lesen statt вынѧ Pog. 968, *διὰ παντός*. - 16: оуказаетъ ... сѧ] so zu lesen statt -каеть... сѧ Pog. 968, *δείκνυται*. - 17: wцѣ] für -ци Sof., Car., Pog. 968, *τῷ πατρί*. - въ[2]] so zu lesen statt > Sof., Car., *ἐν*. - 18: е] е Pog. 968, lies о, *ἐν*. - деснꙋ] lies -ноую Pog. 968, *τῷ δεξιῷ*. - 21: да пwклонѧтсѧ] -кла- Sof., Car., *προσκυνησάτωσαν*. - 25: посланъ емь] lies п. есмь Sof., Car., Pog. 968, *ἀπεστάλην*. - молитсѧ] *εὔχηται* x (> *εὔχεται* TC*) (Var. *ἔρχεται*). - 27: ꙗко] *ὡς* x (>Var.). - 28: видѣвыи мене] *ὁ ἑωρακὼς ἐμέ* OS (Var. *ὁ ἐμὲ ἑωρ.*). - 30: пребываи] *ὁ...μένων* Ox(>

C) (Var. *μένων*). - 31: Vor der Zeile von späterer Hand зри. - иⷯъ҃] *ἅ*. - видѣ҃] für видитъ Car., Pog. 968, *θεωρεῖ*. - 32: оуже] > gr. - 33: оуставити] *δυσωπῆσαι*. - 34: Vor истиною > *αὐτήν* (*τήν*). - писано е҃] пс- е. Pog. 968, *γέγραπται*. - 36: а] > gr. - и] > gr. - 36: родисѧ] *γεγεννῆσθαι* OS (Var. *γενέσθαι*). - 37: Nach есть > *ἤ*. - за вышнаго имене] *διὰ τὸ γενέσθαι* (Var. *γεγεννῆσθαι* OS). - ѥ҃ прїати оунше слꙋ҃нїе ѥ҃ быти разꙋмѣти е҃] lies е. п. оу. с, е. бывъ р. е. Pog. 968 für *τὴν κρείττονα διακονίαν τὸ γενόμενος λαβεῖν καὶ νοεῖν* (Var. *κρείττω* x[> C]). - 40: вышна ... слѡвесе] Gen./Akk. *κατὰ σύνεσιν, γενητὸν εἰρῆσθαι τὸν λόγον*. - 41: тоже] тожде Pog. 968. - 44: боуди разно] *διαφερέτω* (sc. *ὁ υἱός*). - 45: соу҃ства] lies -вомь, *κατὰ φύσιν*.

99a

1: онъ] *κἀκεῖνος*. - вкоупѣ] -пь Pog. 968, *κοινῇ*. - 2: да сѣдѧть] -дажть Pog. 968, *καθεζέστωσαν*. - и] > gr. - 3: да прѣстоить с҃нъ] с. д. прѣстоить Pog. 968, *ὁ υἱός παραστηκέτω* (Var. *ὁ υἱ. παρεστηκέτω* B*). - 4: Nach пѡслꙋженїе > *καὶ αὐτός*. - 5: на неже и ѡни] *τὰς ὁμοίας ἐκείνων* x(> L76) (Var. *τ. ἐ. ὁ.* L, *ὁμοίως ἐκείνων*). - 7: Nach комꙋ > *γάρ*. - 8: нъ҃] *καί*. - сътворить] lies сь творить, *οὗτος δημιουργεῖ*. - 9: Nach бываю҃ > *καί*. - сь] *καὶ αὐτὸς μέν*. - 10: престоѧ] lies -оꙗть, *παρεστήκασι*.- 11: бѡ] lies оубо, *οὖν* C (> Var.). - 12: бывшѣи] -ѣи von späterer Hand aus -ее Usp.*, Sof., Car. verbessert, lies -шии Pog. 968, *γενομένης*. - 15: слоу҃бою бываемою] *τῆς ... γενομένης διακονίας* (Gen. compar.). - 18: оуже] > gr. - с҃новни] -нѣ Pog. 968, *τοῦ υἱοῦ*. - 23: оунїи] -ныи Pog. 968, *κρείττων*. - 24: прѣреченаⷽ] же > gr. - 26: нъ҃ аще пакы] *ἂν δ' ἄρα*. - 27: оуже] > gr. - 28: несмыслєнїи] für -нѣи Pog. 968, *ἀλόγιστον* (sc. *τόλμαν*). - пристꙋпити] *ὁμόσε χωρῆσαι* (Var. *ὀμόσαι διαχωρίσαι* C, *ὅμως δ.* TWMB*, *ὁμοίως δ.* L). - 29: р҃енаѧ ... ѿ҃ци] *τὰ ὅμοια ῥητὰ περὶ αὐτοῦ τοῦ πατρὸς εἰρημένα*.- 31: припрѣни] lies пре- (прѣ- Pog. 968), *δυσωπηθέντες*. - 33: в коликꙋ глꙋбиноу ... соуть] so zu lesen statt в коли г. ... с. Pog. 968; Akk. nach *εἰς ὅσον βάθος εἰσίν* (Var. *εἰς ὅ. εἰσὶ βάθος* OS). - 34: писано ... е҃] пс- е. Pog. 968, *γέγραπται*. - 35: Vor в҃ъ + въ Pog. 968, *εἰς*. - дѡмоу] lies -мъ Pog. 968, *οἶκον*. - прибѣжище] lies -ща Pog. 968, *καταφυγῆς*. - 36: р҃е] > gr. - 39: соуща речена] сѫща р. Pog. 968, *εἴρησθαι*.- 40: Nach ѥ҃ > *τάχα* (Var. *καὶ τάχα* x). - истиннѣе] *ἀληθές*. - 43: прибѣжище] lies -ща Pog. 968, *καταφυγῆς*. - потⷪ҇ оуже] *λοιπόν*. - 45: пришествїи] -стии Pog. 968, *τὴν ... παρουσίαν*.

99b

1: тогда] тъгда Pog. 968, *τότε*. - 4: на древо] *ἐπὶ τὸ ξύλον*, gegenüber н. дрѣвѣ Pog. 968, *ἐπὶ τοῦ ξύλου*. - 5: ко мнѣ вси] *πρός με πάντες* OSCM767 (Var. *π. π. μ.*). - трꙋжающїисѧ] lies -щеисѧ Sof., Car., Pog. 968, *οἱ κοπιῶντες*. - ѡбременїи] lies -нени(и) (-нени Pog. 968), (*οἱ*) *πεφορτισμένοι*. - 6: покою вы] вы покою Pog. 968, *ἀναπαύσω ὑμᾶς*. - 7: р҃ено е҃ се] *εἰρῆσθαι τὰ ῥητά* (Var. *εἰ. τὰ ῥήματα* x). - сегда] съгда Pog. 968, *ἄρα* (Var. *ἄρ'* OS). - 8: и[1]] > gr. - написано е҃ ѥ҃ боуди] напс- е. е. б. Pog. 968, *γέγραπται τὸ γενοῦ* x (Var. *τ. γ. γ.*). - бы҃] *ἐγένου* OS (Var. *τὸ ἐγένετο*). - 10: Nach соуща > *καί* (so OSC). - 12: тако҃] -жде Pog. 968, *τοιαῦτα*. - 13: Nach словеси > *αὐτοῦ* (so x). - 15: оумѣ] lies -мъ, *νοῦν*. - се] *τὸ τοιοῦτον* (Var. *τ. -το* CTWM). - Nach внидеть > *τινός*. - 17: и г҃лемое] *καὶ τὸ λεγόμενον* CTLWMB* (Var. *λεγόμενον, καί* B[C3], > A). - тоже҃] für тъжде (тъждь Pog. 968), *ὁ αὐτός*.- 21: ꙗко҃] *ὡς* x (Var. *ὅτε*). - 23: вышными ... землеными ч҃лкы] *τοῖς γενητοῖς ... τοῖς ἐπὶ γῆς ἀνθρώποις* (Dat.). - 27: тѡгда] тъгда Pog. 968, *τότε*. - 28: сѧ] *ὤν*. Danach > *ὁ ἀόρατος* (Var. *ἀοράτως* B). - 29: имѣ҃] *ἥν* (sc. *τὴν εὐεργεσίαν*). - 30: собою] *ἐν αὐτῷ*. - 31: б҃гоѧвленїе] so zu lesen statt -ниемь Pog. 968, *τὰ τῆς θεοφανείας* (Var. *τ. τ. -ίας* SL). - 34: ѡбидимьимѣ҃] -мыимъ же Pog. 968, *τοῖς δὲ ἀδικουμένοις*. - 35: сее] lies есе Pog. 968, *ἰδού*. - 36: Nach застꙋпленїе > *ἑκάστῳ* (Var. *ἑκάστου* x).- 37: тоже҃] lies то къждо, *τοῦτο ... ἕκαστος*. - г҃леть] so zu lesen statt г҃лють Car. (г҃ть Sof.), *λέγει*.- 38: того҃ б҃а] -жде б. Pog. 968, *αὐτοῦ τοῦ θεοῦ*. - 40: с҃е] сежде Pog. 968, *τοῦτο*. - 41: многаж҃ы] -гышьти Pog. 968, *πολλάκις*. - 42: бо] *καί*. - 44: гѡнимомꙋ] -моуоумж Pog. 968, *διωκομένῳ*.

99c

2: требꙋющемꙋ] -оуоумж Pog.. 968, *τοῖς δεομένοις*. - 3: ꙗко҃] so zu lesen statt ꙗкоже Sof., Car., *ὡς*.- 5: пѡ҃щеникъ] мо von erster Hand über ѡщ nachgetragen, пощеникъ Sof., Car., lies помощьникъ Pog. 968, *βοηθός*.- 10: ими] *εἰς αὐτούς*. - 12: Nach на҃тѡ҃ > *τινά*. - 15: пѡгоⷣъ] ь in Sof. von erster, in Usp. von späterer (?) Hand über дъ nachgetragen, lies погодь Car., Pog. 968, *ἀκόλουθον*. - 16: ѡ҃] и in Sof. von erster, in Usp. von späterer (?) Hand über ѡ nachgetragen, lies и о Car., Pog. 968, *καί ἐπί*. - аще и] и > Pog. 968, *ἄν*. - 17: имать] *σώζειν*. - 18: тѣмже ... дѡстоить] *ὥστε*. - 19: Nach начѧто҃ > *τινά*.- бывающь] *τοῦ γίνεσθαι* (Var. *τ. γενέσθαι* x[> L]). - 21: Nach ѿноуда҃ > *ὡς* (so x). - сими] *ἐκ τούτων* x (Var. *ἐκ τούτου*). - не мѣнѧти] *φαντάζεσθαι*. - 30: инѣ҃] *ἄλλων* OSC (Var. *ἀγγέλων*). - 31: б҃ъ защитника] Akk. + Gen./Akk., *θεὸν ὑπερασπιστήν*. - 34: тако҃] -жде Pog. 968, *οὕτως* (Var. *οὕτω* OS). Danach > *καί*. - оунїи] оуныи Pog. 968, *κρείττων*. - 35: Nach толма > *κρείττων*. - 36: бывше] *γενητήν* (Var. *γενετήν* x).

с҃тго афонаса архїеп҃кпа алексан'дрѣиска на арїаны. слово. в҃,

40: с҃тго] слово с того Sof., Car. - афонаса] афанасїа Sof., Car. - 42: в҃,] второе на арїаны. Sof., Car.- 44: лицемѣрѣ] für -ри Car., *ὑποκριτάς*. - о прѣречеными ... ѡбличенїими. и оуказанїи҃ (оуказанїи Car.) истин'ны҃] Kontamination von zu дѡволни 99d 1 erwartendem Instr. und о mit Lok. nach *ἐπὶ τοῖς προειρημένοις ... ἐλέγχοις καὶ ταῖς περὶ τῆς ἀληθείας ἀποδείξεσιν*. - 45: Nach сего > *κατ' αὐτῶν*.

99d

2: запрѣти] lies -зр- Sof., Car., *μεταγιγνώσκειν*. - 3: ѡни же] lies о нихъже Sof., Car., *ἐφ' οἷς*. - 4: г҃лаше] *ἐλάλησαν*. - с҃нѣ] *τοῦ σωτῆρος*. - 7: калающесѧ] lies вал-, *κυλιόμενοι*. - 8: изѡбрѣтають҃] же > gr. - 11: въ дѣлехъ] *εἰς ἔργα*. - 12: а҃плѡ҃] *τῷ ἀποστόλῳ* x (Var. *παρὰ τ. ἀ.*). - 13: без оума] *ἀπλῶς*.- 18: Vor сꙋщїи҃ + не Sof., Car., *οὐκ ὄντων*. - 19: Nach с҃нꙋ > *θεὸς γὰρ ὤν* (so OSC). - небѡнъ҃] > gr. - 20: ни] > gr. - 24: боещесѧ] lies боꙗщесѧ, *δεδιότες*. - 27: бладию҃ слѡжена] *ῥᾳδιουργηθέντα*. - 30: когоже҃о] *ἕκαστον* x(> 76) (Var. *ἐξ ἑκάστου*). - 31: вѣдꙋще] *εἰδέναι*. - 32: вышѧ ... затвѡрѧли] für в. -тва- Sof., Car., »*συνέκλειον*«. - 39: ї҃у] їс Sof., Car., lies и, *καί*. - его҃] lies его Sof., Car., *αὐτόν*. - 40: саломѡномѣ҃] *Σαλομῶνος* x(> W) (Var. *Σολ-*). - ꙗко] lies ꙗкоже Sof., Car., *ὡς*. - 42: въ дѣле҃] *εἰς ἔργα*.- 44, 45: р҃е] jeweils > gr. - 45: моѧ] > gr.

100a

4: си] *τὰ τοιαῦτα*. - тоже҃] für тъжде (разꙋмъ), *τὴν αὐτήν* (*διάνοιαν*). - 5: зрѧще ... пѡказающе] *βλέπουσαν ... δεικνύουσαν* (sc. *διάνοιαν*). - 10: и] > gr. - 14: г҃люща ихъ] *λέγοντας αὐτούς* (Var. *αὐτοὺς λέγοντας* ~ x) . - 16: приꙗтье] *λῆμμα*. - 17: тва. | рь] lies тварь Sof., Car., *ποίημα*. - 23: образы] *εἰκών*.- 30: все бывающа] *πάντα τὰ γινόμενα*. - 34: само] *αὐτή* xZig. (Var. *αὕτη*). - 36: его имѣти] nach *ἔχειν αὐτόν*. - 41: сътвѡрѧют'] *δημιουργεῖ*. - 44: е҃] lies естьства Sof., Car., *τῆς ... οὐσίας*.- хѡтѣнїе] *τὸ βούλεσθαι* xZig. (Var. *τὸ βουλεύεσθαι*). - ѿ] lies ѡ Sof., Car., *περί*.

100b

1: пѡзнаю҃] lies -знавають Sof., Car., *ἐπιγιγνώσκουσι* (Var. *-γιγν-* C, *γινώσκουσι* O). - 2: Nach емꙋ] > *φύσει* (so x[> U]Zig.). - 7: бѡлшеми] *πλέονα*. - 12: хѡтѣнїа] *τὸ βούλεσθαι*. - 13: сътворено] *ποιητικόν*. - 14: стоанїе] lies съст-, *σύστασιν*. - 15: сътвореноe] *ὁ ποιητικός*. - съдѣтель] *δημιουργικός*.- 16: Nach ꙗко > *καί* (so xZig.). - 21: приставлѧемъи҃] -ьи Sof., *τῶν ἁρμοζομένων*. - 22: прѣрекохо҃] lies -кохъ Sof., Car., *προεῖπον*. - съдѣтельство рж҃тва б҃жїаго] *τὸ δημιουργεῖν τοῦ γεννᾶν τὸν θεόν*.- 26: стоꙗщѧ] lies състоꙗща, *συνιστάμενα*. - 31: и] > gr. - тоже пѡвѣдати] *συνομολογεῖν*. - 34: е҃] *εἶναι*.- 35: прѣрекохѡ҃] lies -кохъ Sof., Car., *προεῖπον* x(> U76) (Var. *εἶπον* U, *προείπομεν*). - 36: слѡвесѣ] für -си Car., *τοῦ λόγου*. - в неже бы мѣсто реклъ родилъ сътворилъ е҃] *ἀντὶ τοῦ* »*τῷ γεννήσαντι*« »*τῷ ποιήσαντι*«. - 38: без личїа] lies без различиꙗ Sof., Car., *ἀδιαφόρου*. - семоу] > gr. - 40: емлю҃] емлю҃ емлю҃ Sof., емлю҃[2] durchgestrichen, *παραιροῦνται*. - 45: зданїе] + есть Sof., Car., *ᾗ* (so x[> C76]).

100c

4: Nach е҃ > *καί*. - 7ff.: слово ... се еже родилъ е҃ ... въ сътворенїа мѣсто] *ἀντὶ τοῦ* »*ἐγέννησε*« *τῷ* »*ἐποίησε*« ... *ῥήματι*. - безъ мнѣнїа] lies б. възм- Sof., Car., *ἀδιαφόρως*. - 11: нарича҃] -а҃: -а- aufgrund von Nasalwechsel, *ὀνομάζουσιν*. - присньство] Akk. nach (*ἀρνοῦνται*) *τὸ γνήσιον*.- 19: притѧжавшомꙋ] *τῷ κτησαμένῳ*. - 21: версавее҃] *ἡ δὲ Βερσαβεέ* C (Var. *ἡ δ. Βηρσαβεέ*).- 28: незнааше] *ἠγνόουν*. - 29: Nach молѧста > *αὐτόν*. - 32: слышаста] *ἀκούοντες*. - 33: Nach соутьство҃ > *καί*. - 35: с҃нѣ[1]] *σωτῆρος*. - 43: разꙋмѣваю҃] lies да р. Sof., Car., *διανοείσθωσαν*. - 44: слышѧ. и] -ѧ и Car., *οἱ ἀκούοντες* x(> B)Zig. (Var. *εἰ ἀκούοντες, ἀκούοντες* B).

100d

1: тоже҃] für тъжде (оумъ), *τὴν αὐτήν* (*διάνοιαν*). - 5: соу҃ства] *τὴν φύσιν* CWMBAZig. (Var. *τ. φύσει*). - истово рж҃тво] Akk. nach (*ἀρνεῖσθαι*) *τὴν ... γνησίαν γέννησιν*. - 12: си] lies сице, *οὕτως*.- 13: мер҃ци] ҃ von späterer Hand nachgetragen, мер'ци Sof., Car., »*βδελυκτοί*«. - 14f.: ѡбогда ... ѡбогда] *τῷ μὲν ... τῷ δέ*. - 16: рабъ ѥ҃] lies е. р. Sof., Car., *τὸ ...* »*δοῦλος*«. - Vor пѡ > *ὡς*. - 19: стрѡсть] lies трѡсть Sof., Car., *κάλαμος*. - 22: ꙗкѡ҃ бо] *καὶ γὰρ ὥσπερ*. - салѡмонъ] *Σαλομῶν* x(> 76) (Var. *Σολ-*). - 23: Nach сы҃ > *οὕτως*. - 24: или] *εἰ* (vd. zu *ἤ*). - 26: тѣмь҃] *οὐκ ἧττον*. - 27: езикїѧ] езекиѧ Sof., Car., *'Εζεκίας*. - 31: с҃е] für сь же *καὶ αὐτὸς μέν*. - 32: четверты҃] *τῇ τετάρτῃ*. - 33: Nach с҃нве > *σοῦ*.- 36: разꙋмѣеть҃] *διαφέρεται*. - не[1]] von späterer Hand über -е ра- nachgetragen, > gr., > Sof., Car. - 37: нѣ҃] *ἐστίν*. - 38: рожеши] für -жьши, *τεκοῦσα*. - 39: б҃го҃] so zu lesen statt б҃го Sof., Car., *διὰ τοῦ θεοῦ*. - рек'ши] *ἀντὶ τοῦ*. - рѡди҃] »*τέκειν*«. Danach > *ἄρα*. - 40: стѧжанїе] »*ἐκτησάμην*«.-

рекше зданїе] > gr. - 42: за стѧжанїе] lies з. -нїа Sof., Car., *διὰ τὸ »ἐκτησάμην«*. - 43: кꙋплемена бывши] *ἠγοράσθαι*.

101a

2: придꙋт] *τοῦ με ἐλθεῖν*. - 3: Nach ефремъ > *καί*. - 7: к томоу] *τινί*. - 8: се є] lies есе, *ἰδού*. - 10: сnви] lies снви Sof., Car., *υἱοί*. - 13: оумъ] оумь (durchgestrichen) | оумь Sof., *τὴν διάνοιαν*. - 15: сътворенїе и зданїе] *ποίημα καὶ κτίσμα* x(> B^c3^A) (Var. *π. ἢ κ.* B^c3^AZig., *κτίσμα καὶ ποίημα* ~).- 17: Nach симъ > *γάρ*. - 22: ѡбавено] *φανερά*. - 26: о] > gr. - 27: и[2]] *ἐν*. - 33: различно] *ἀδιαφόρως*.- бесѣдꙋють] *τῇ λέξει χρῶνται*. - 35: рожьшемъ] -жеш- Sof., Car., *γεννησάντων*. - 36: и] *καί* OSC (> Var.).- 39: рѣныими] *ἐκ τῶν εἰρημένων*. - 42: сътво. ренїе] lies сътворенїе Sof., Car., *ποίημα*. - 43: ни] *οὐ*.- 44: Nach и > *ἐν ποίᾳ* (so x). - 45: Nach бы > *καί* (so x).

101b

1: ꙗко] *ὡς* x(> 76) (Var. *κτίζονται ὡς* (?) 76), *γέγονε καθώς*). - 3: ничесо] нечесоже Sof., *οὐδὲ ἕν* (vd. zu *οὐδέν*). - 4: еꙗ] -ꙗ- aufgrund von Nasalwechsel, *ἐν ᾗ*. - 7: пѡданїе] lies па-, *πτῶμα*. - 11: пѡзрѣни] *παρεωραμένῳ* (Var. -*ωμένῳ* O). Danach > *καί* (so x). - Nach добро > *καί*. - 15: праведеным] lies -дьнымъ Car., *τοῖς ... δικαίοις*. - 16: дѡстоинымъ] *τοῖς δὲ ἀναξίοις*. - 20: всего сътворенїа] *τῶν ποιημάτων*.- 21: Nach сномъ > *καὶ ἐπιτιμᾶσθαι* (so x[> UM]). - 23: бъ приведе] *ὁ θεὸς ἄξει* x (Var. *ἄ. ὁ θ.* ~). - 25: и] + паче Sof., Car., *μᾶλλον*. - всемоу сътворенїю] *συμπάντων τῶν ποιημάτων*. - то] für тъ, *αὐτός*. - 26: оуказано є] *δέδεικται* x (Var. *δείκνυται*). - 30: сътворшемꙋ ѡго] *τῷ ποιήσαντι αὐτόν* xZig (> Var.). - терзаетъ ... пакы] *σπαράττει πάλιν* xZig. (Var. *πάλιν ταράττει*). - 32: ꙗли] *ὅτι*.- емлю] *πιστεύων*. - и того ра] и тоа р. Sof., Car., > gr. - 34: хꙋлимыꙗ. мѡусеемъ глюще] *αὐτοὺς ἐγκαλεῖν Μωσεῖ* (*Μων*-A, *Μωυσῇ* x[> A]) *μὲν λέγοντι*. - 38: члчско что] *ἀνθρώπινα*. - 45: бъ] + ꙗко Sof., Car., *ὅτι* xZig. (Var. *ἐπειδή*).

101c

1: бъ] бгъ Car., *ὁ κύριος*. - Nach и > *λαλῶν* (so xZig.). - 3: вдѡвица] *χήρα* x(> W^c^76) (Var. *χήρας*, *χεῖρας* S, *χήραν* W^c^). - и мощи] lies имоущи, *ἔχουσα*. - 5: да боуде] *πιστεύεσθαι*. - 7: Nach є > *τοίνυν*. - 12: самъ] *αὐτός* xZig. (> Var.). - 15: оубо ... оубо] *μέν οὖν ἄν*. - 16: стоꙗ] *χωρῶν*. - 21: прѧмо] lies -мъ (оумъ), *ὀρθή* (*ἡ διάνοια*). - 24: плѡтство] lies скотьство Sof., Car., *ἀλογίαν*. - 25: в реченыи въ предни] *ὡς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἰρήκαμεν*. - 26: иже] *τά*. - 27: тварїю] *τῆς κτίσεως*.- 28: се] *οὕτω*.- 36: въставилъ] sek. für -ви, *ἤγειρεν*. - 40: молѧсѧ бꙋ] *ἱλασκόμενος τὰ πρὸς τὸν θεόν*.- 44: сътворѧ ... сътворѧемꙋ] *ποιῶν ... ποιούμενος*. - но слѡво не сътворѧемꙋ] *οὐ ποιούμενος αὐτός*.

101d

2: аще] *ἄν*. - законьи] н und ѧ von späterer Hand über erstem н resp. ı von ы nachgetragen (законъныꙗ Sof., законʼныѧ Car.), (*τῆς*) *κατὰ τὸν νόμον*. - 3: аарон] н von späterer Hand über о nachgetragen; so zu lesen statt аaро Sof., Car., *'Ααρών*. - рѡдилъ є] *γεγέννηται* (-*ν* SLWMB Zig.). - 4: временѣ] lies -ни Car., (*μετὰ*) *χρόνον*. - 6: простꙋ] *ἁπλῶς*. - 8: логїи] *τὸ λογεῖον*. - пѡдирѣ] *τὸν ποδήρη*. - 11: ю] *τὴν* (*ὑπὲρ τοῦ λαοῦ*) (beachte die Kongruenz). - 16: искꙋпенїе] л von späterer Hand über пе nachgetragen (-пе- Usp.*, Sof., Car.), *λύτρα*. - 18: пѡдира] *τὸν ποδήρη*. - 20: члчкꙋю] *ἀνθρωπίνην* xZig. (> Var.). - 21: матере*] нѣ von späterer Hand über -е т- nachgetragen; матере (Usp.*), *μητέρα*. - 22: тако] *αὐτός* (vd. zu *οὕτως*). - 26: пришє сътвѡрилъ є] *ἐλθὼν πεποίηκε* x (Var. *π. ἐ.* ~).- 28: стѣнꙋ пише] *σκιογραφεῖ* CLWMB (Var. *σκια*- UA, *ἐσκιογράφει*). - Nach ааронъ > *ὥσπερ οὖν ὁ 'Ααρών* (so x[> U]). - тоже] für тъжде, *ὁ αὐτός*. - и] *καί* x (> Var.). - не измѣнѧаше (-ѧше сѧ Car.)] so zu lesen statt не змѣнѧше сѧ Sof., *οὐκ ἠλάσσετο*. - 30: тоже] für тъжде, *ὁ αὐτός*. - 32: сее] lies есе, *ἰδού*. - 36: Nach но > *ὅτι*. - слꙋженїимъ] *τῇ λειτουργίᾳ*. - 37: ѡблача] *περιθέμενος*. - 38: съставеныꙗ] *κατασκευασθέντα*. - 39: ги] so zu lesen für гѣ Car., *τοῦ κυρίου*. - 43: или] *ἤ* (vd. zu *ἤ*). - Nach є > *ἐποίηται*.

102a

2: Nach може > *διὸ καὶ λέγεται πεποιῆσθαι*. - 4: Nach аще > *δέ*. - 9: на присно свое] zweifache Wiedergabe von *ἴδιον*. - 12: сего] *αὐτόν*. - 15: Nach ѡць > *αὐτόν*. - 16: Таковаго ... лица] für Akk. (sc. оуказати), *τὴν δὲ τοιαύτην διάνοιαν καὶ τὸν καιρὸν καὶ τὸ πρόσωπον*. - 19: то] für тъ, > gr. Danach Verweiszeichen, am linken Rand der Spalte von erster Hand паче nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - 20: разꙋмѣемъ] *λάβωμεν*. - единаго ... рѧда] *μία ... ἀκολουθία*. - 22: епистолїи ꙗже къ еврее] *ἐπιστολῇ τῇ πρὸς 'Εβραίους* x(> 76) (Var. *τ. π. 'Ε. ἐ.*). - 28: пѡвинʼнѣ] für -ни Sof., Car., *ἔνοχοι*. - 29: смрти] *δουλείας*. - 30: сѧ ... сѧ (in Car. сѧ[1] durchgestrichen). - 34: Nach жерце > *τὰ πρὸς τὸν θεόν*. - 38: нбнаго] -ск- Sof., Car., *ἐπουρανίου*. - 45: Nach близно > *ἡμῖν*. - Nach пристисѧ > *καί* (so x). - тоже] für тъжде, *αὐτός*. - и] > gr., > Sof., Car.

102b

3: оупѡдобил ... сѧ] sek. für -би ... сѧ, *ὡμοιώθη*. - 6: члчестѣ] *τὸν ἄνθρωπον*. - 7: Nach є > *καί*. - 8: его] *αὐτοῦ* C (Var. *τοῦ λόγου*). - истѡвоутесѧ] *μαίνεσθε* (Var. *θερμαίνεσθε* U). - сътвѡренїе глюще] *ποίημα ... λέγοντες* x (Var. *λέγοντες ποίημα* ~). - 10: слѡвесе] anschließend > *τοῦ θεοῦ* (so x). - 12: ѡбле] lies облечесѧ Sof., Car., *ἐνεδύσατο*. - 14: и[1]] > gr. - 16: ни] *οὐ*. - 23: мимоходѧщꙋ ... требꙋющꙋ] *προσφερόμεναι ... δεόμεναι* (sc. *θυσίαι*). - 25: хва] *τοῦ σωτῆρος*. - 26: съвръшила] für -шила есть eher als für -ши, »*τετελείωκε*«. - 28: преоумѣющии] *τοὺς διαδεχομένους*. - по прадѣ] *ὄντως* x(> U^c^) (Var. *ὅλως*). - 35: льстѧ] *πλανᾶν* (vd. zu *πλανῶν*). - 39: пребываюТь (in Usp. в aus д verbessert)] *παρατιθέσθωσαν*. - 42: ихъ] *ἅ*. - 44: соущее] *τῷ εἶναι*. - 45: теже] *οἱ αὐτοί*.

102c

5: сы] *ὄντως*. - 6: тоже] für тъжде, *ὁ αὐτός*. - 7: сы] lies сы и Sof., Car., *ὢν καί*. - видете] lies видите Car., *ἴδετε* (Var. *εἴδετέ με* C, > x[> C]Zig.). - 10: ѡ соущїимъ] *ἐν τῷ εἶναι*. - 14: ихъ] *ἅ*.- ѡбѣщеваe] -щаваe Sof., Car., *ἐπαγγέλεται*. - 16: Nach се > *καί*. - 22: ꙗко] + и Sof., Car., *καί*. - 23: тоже] für тъжде, *ὁ αὐτός*. - 24: Nach тѣмьже > *καί*. - 26: Nach тако > *καί* (so OS). - 27: Nach оумѡлчѧ > *μακράν*. - 28: все же] *πανταχοῦ*. - ѡ твердости бываѧ] *τῆς ἀσφαλείας γινόμενος*. - 29: смѣренꙋе (сми- Car.)] *τὸ ταπεινόν*. - 31: мѡусеи] *Μωυσῆς* x (Var. *Μωσῆς*). - 33: в домоу] *εἰς τὸν οἶκον*. - 35: ѡбѣщаѧ] *ἁγιάζων*. - моусеи] *Μωυσῆς* x (Var. *Μωσῆς*). - 37: Vor (eher als nach) слово > *αὐτῷ*. - 40: състроиникы] *κατασκευαστής*. - 41: члцѣ] für -ци же, *οἱ μὲν ἄνθρωποι*. - 42: є соуть дѣема и състоꙗтсѧ] *ἕνεκα τοῦ εἶναι καὶ ὑφεστάναι*.- 43: слове] -во Car., *ὁ ... λόγος*. - 44: еще сщати дѣлма] lies еже с. д. Sof., Car., *ἕνεκα* (*ἕνεκεν* x) *τοῦ ἁγιάζειν*. - 45: рабїе] *δοῦλοι* CULM (Var. *δουλή*).

102d

8: Nach глеть Verweiszeichen, über der Spalte von späterer Hand durch глеть ∩ глеть ausgefallenes є сотвори есть в роди. мѣсто глеть. nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - 9: Nach оумышленїе > *ἔτι μᾶλλον κακονοίας* (so x). - 15: апломъ] *παρὰ μὲν τῷ ἀποστόλῳ*. - 17: є] *τὸ* (sc. *κτίζεσθαι*) x (> Var.).- създати] здатисѧ Sof., Car., »*κτίζεσθαι*«. - Nach доиде > *γάρ*. - 18: бывше члкъ] »*γενόμενος ἄνθρωπος*«. - 19: речено є] *εἴρηται* x(> M76) (Var. *προείρηται*, > 76); danach > *εἴτε* »*ἐγένετο*« (so x).- 25: присnена своѧ] zweifache Wiedergabe von *ἴδια*. - соу] *τυγχάνει ὄντα*. - 27: Сице] lies Сиць, *τοιαύτην*. - 28: Nach дѣанїи > *πάλιν*. - 35: Nach пѡпытаю > *εἰ*. - 37: Nach пакы > *εἰ*. - 39: не бьшїють] *προφασιζέσθωσαν*. - 40: неразоумивїи] *οἱ ἀνόητοι* x(> C) (*οἱ* > Var.). - 41: ничесого] *οὐδέν*.- 42: Nach же > *εἰ*. - 43: славлѧю] lies ловлꙗють (-ла- Sof., Car.), *θηρεύουσι*. - 44: егда како] lies еда к., *μή*.

103a

3: соущаго нбсе] *εἶναι τὸν οὐρανόν*. - 7: рекомы стоикь] für -мымъ -комъ, *τοῖς λεγομένοις Στωϊκοῖς*. - Nach ѡни > *μέν*. - 10: оуже] *καί*. - 11: глща] lies -ще, *λέγοντες*. - 12: Nach соуща > *αὐτόν*. - 14: нѣ] *καὶ οὐ*. - 18: бьшїа] für -шию (-а aufgrund von Nasalwechsel). - срѧщетсѧ] *ἀπαντήσει*. - 19: аще ... бѣ є] *ἡ* (sc. *οἰκονομία*) ... *ἦν* (vd. zu *εἰ ... ἦν, ἤν*). - 21: сътвори] sek. für -ри, *ἐποίησεν*. - 23: да] > gr. - 28: сътвори] sek. für -ри, *ἐποίησεν*. - 29: но ако] *ἄλλως* (vd. zu *ἀλλ' ὡς*).- сътвори є] *ἐποίησεν*. - 31: сътвори] sek. für -ри, *ἐποίησεν*. - 34: тъ] lies то Sof., Car., *τοῦτο*. - 35: оученїа] *διδασκαλίας* x(> 76)Zig. (Var. *ἀρχιδιδασκαλίας*, *δημιουργίας* 76). - 37: иїльстїи] исльстїи Sof., Car., *'Ισραηλῖται*. - Nach словеса > *τούτους*. - 40: ими] relativer Anschluß nach *οἷς* (имьже Car.).- Nach бъ > *δι' αὐτοῦ*. - 41: и] > gr. - є моужа ꙗкоже къ чесомꙋ сътворилъ є оуказалъ] *τὸ ἄρα πρὸς τῷ τέλει λεγόμενον* »*ἐποίησε*« *τοῦτο ἐν τῇ ἀρχῇ εἴρηκεν* »*ἀπέδειξεν*«.-43: знаменїими, *ἀπὸ ... τῶν σημείων*. - имиже творѧше чюдеса] (*ἀπὸ*) *ὧν ἐποίει θαυμασίων*. - 45: Nach гъ > *καί* (so xZig.).

103b

1: їевалии] lies -лиихъ, *τοῖς εὐαγγελίοις*. - 2: Nach гѡнѧхꙋ > *αὐτόν* (so C). - 6: Nach ѿноудь > *ἔνι* (Var. *ἐστί* Zig.). - сътвори] lies -имъ Sof., Car., *ποιούμενος*. - 13: же] > gr. - нинѣ] *ὁ νῦν*. - 14: Nach бытїа > *τότε* (Var. *νῦν* Zig.). - же] > gr. - 16: и] > gr. - 18: бъ] lies члкъ Sof., Car., *ἄνθρωπος*.- прѡпѧтїа] *σταυρόν*. - 19: и[2]] > gr., > Sof., Car. - 21: самосатниѧ] *τὰ τοῦ Σαμοσατέως*. - и] > gr. - 23: и[2]] > gr.- 30: въ вѣкъ вѣкы] *εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος* (vgl. 95b 41). - 32: Nach твое > *βασιλεία*. - 40: бы] *γέγονε*.- 42: Nach равно > *εἰρῆσθαι*. - оуказа] sek. für -за, *ἀπέδειξεν*. - 43: или и] *ἢ καί* x (*καί* > Var.). - 44: ересь] *προαίρεσις*. - тако и] *καὶ οὕτως*. - 45: простъ] *ὀρθήν*. - петроваѧ] *τὰ τοῦ Πετροῦ*.

103c

5: томоу҃] lies томоу, *τοῦτο*. - 6: ꙗвѣ ѥ҃] *σημαίνει*. - 7: покоренї] lies -нїе, *ὑποταγήν*. - 11: боуде] lies -ди, *γενοῦ*. - Nach б҃ъ > *ὑπερασπιστήν* (so x). - ѥ҃] *τό* x (> Var.). - ми] > gr. - 15: тоже] für тъжде, *τὴν αὐτήν*. - 17: быхо҃] lies бѣ- Sof., Car., *ἦμεν*. - пωвин'нѣ] lies -ни Car., *ὑπεύθυνοι*. - 20: в] > gr., > Sof., Car. - 21: Nach рече > *ὁ μακάριος*. - 22: но] lies и не (eher als а не, но не), (*τὰ*) *δὲ μή*. - 26: имоуще] lies -щемъ, *ἐχόντων*. - соутьствоныи] *ἔμφυτον*. - 29: ꙗко҃ бы҃] *γέγονεν ὥσπερ*. - прибѣжище] lies -ща, *καταφυγῆς*. - 30: Nach и^1 > *εἰς*. - 31: то] für тъ, *αὐτός*. - 32: имамъ] *ἔχομεν* C (Var. *ἔσχομεν*). - 35: сътворена себе] *ποιεῖ τὸν ἑαυτοῦ* (*υἱόν*). - 36: Nach ωблещи҃ > *σῶμα*. - 38: псѣ҃] lies вьсѣхъ Sof., Car. - 40: Nach ц҃рь > *αὐτός*. - же] > gr. - 42: б҃а] lies г҃а Sof., Car., *κύριον*.

103d

4: сы҃и] mask. nach *ὁ ὑπάρχων* (sc. *λόγος*). - 7: бываюшее] *ἡ γινομένη* x (*ἡ* > Var.). - родо҃] lies словомь Sof., Car., *παρὰ τοῦ λόγου*. - 8: сы҃] > gr. - 9: Nach г҃ь > *λόγος* (so x). - 11: Nach ꙗко҃ > *ὁ θεός*. - 12: имъ] > gr. - 18: пωсланъ] lies п. есть, *ἀποστέλλεται*. - 24: Nach поетъ > *καί* (so x). - 26: пω҃ножїе] -жїю Sof., Car. (so Ps. 109,1 seit Pog.), *ὑποπόδιον*. - 28: избавленїю] -ве- Sof., Car., *τὴν λύτρωσιν*. - 29: соущи҃] > gr. - и] > gr., > Sof., Car. - 31: арїи҃ьское] а von erster Hand über н nachgetragen (ариньское Sof., Car.), *τὴν 'Αρειανήν*. - 33: г҃ла сего] *τοῦ ῥητοῦ*. - 34: пωказанїю] *νουθεσίαν* x(> T) (Var. *οὐθένειαν, νουθεσίαν οὐθένειαν* T^c). - Nach небоно > *καί*. - 35: Vor слωвеса > *τοιαῦτα*. - 36: заблоужьше] -шеи Sof., Car., *πλανηθέντες*. - 39: разоумѣюще] *νοοῦσιν*. - 41: вѣкы] *τὸν αἰῶνα*. - Nach ѥ҃а > *δεῖ*. - 44: всѣ] für -и, *πάντες*. - бывше] lies быша Sof., Car., *γεγόνασιν*. - тако] > gr.

104a

3: б҃ъ приде] *θεὸν ἐπιδημῆσαι*. - Nach г҃ла > *εἰ*. - 13: ꙗко҃ его] *αὐτόν, οἷον*. - 15: пωдатела] *χορηγόν*. - 16: мωѷси] *Μωυσῆς* x (Var. *Μωσῆς*). - 17: висащоу] lies ви- Car., *κρεμαμένην*. - 22: ωстави] *ἐγκαταλείψεις*. - 23: даси҃] же > gr. - 25: дохода] *φθάνει* (sc. *ῥήματα*). - слωвеса] *ῥήματα* x (Var. *ῥητά*). - си] (*τὰ*) *τοιαῦτα*. - 26: Nach г҃а > *ἑαυτοῦ* (Var. *αὐτοῦ* OS). - 28: на҃] *ἡμῖν* A (Var. *ὑμῖν*). - 29: таковомоу] lies к-, *οἷον*. - Vor oder nach соущоу > *αὐτόν*. - 32: аще] lies аще же Sof., Car., *εἰ μὲν οὖν*. - 37: Vor пришєша > *ὡς* (so T*). - 44: то] für тъ, *οὗτος*. - ѥ҃] *ἐστίν* 76 (> Var.).

104b

1: и҃] > gr. - 2: оуказаша] *ἔδειξεν*. - досажоуще] *φθάνειν* (sc. *τὰ γεγραμμένα*). - 3: во] lies бо, *γάρ*. - 4: оуказоую҃] *δείκνυσι*. Danach > *τό*. - 5: копїе прωбоде] *τῇ λογχῇ ... τρωθῆναι*. - кωнчеваетъ] -чава- Sof., Car., *πληροῖ*. - 6: писаноѥ҃] -но еже Sof., Car., *τό*. - 8: но] + и Sof., Car., *καί*. - 9: мнози] *οἱ πλεῖστοι*. - 11: еже] *τό* x (> Var.). - 14: ꙗвлаю҃] *δείκνυσι*. - соуща в' плоти] *εἶναι τὸν ἐν σώματι*. - 18: ꙗко҃ ... аще] *εἰ, ὡς*. - 19: ч҃лъ] lies ч҃лкъ Sof., Car. - 20: то] für тъ, *αὐτός*. - 23: и҃лвъ] и҃слевъ Sof., Car., *'Ισραήλ*. - се] für сь, *οὗτος*. - ѥ҃] *ἐστίν* W (> Var.). - 25: тацѣ҃ дѣлъ] *τοιαῦτα ἔργα* (Gen. nach folgendem ихъ҃). - 26: то] für тъ, *αὐτός*. - и ... бо] *καὶ γάρ*. - 33: изволилъ ѥ҃ б҃ъ] *ηὐδόκησεν* (*εὐ-* 76) *ὁ θεός* x (vgl. Z. 38, Var. *ἀλλ' ηὐδόκησε*). - 39: своего г҃ьства] *τὴν ἑαυτοῦ κυριότητα*. - 43: самъ] lies само.

104c

4: его самого] *αὐτόν τε*. - 5: пакы] > gr. - Мнози] *οἱ πλεῖστοι*. - 6: слышавше] *ἀκούοντες*. - 8: арїанеистовни] für арїо-, *'Αρειομανῖται*. - 10: аще] lies еще, *φέρε* (vgl. 104d 26). - 13: книгъ] so zu lesen statt кникъ Car., *τῆς ... γραφῆς*. - п҃рносоущенъ] *ἀίδιος* x (Var. *-δίως*). - 14: и^1] > gr. - 17: пωдобенъ ѥ҃] lies п. же сы Sof., Car., *ὅμοιος δὲ ὤν*. - 27: сее] lies есе, *ἰδού*. - 29: и^1] > gr., > Sof., Car. - 30: ꙗвлаетъ] *σημαίνει* x(> T^c) (Var. *ἐσήμαινε, -νεν*). - 31: такого] *τοιαῦτα*. - 38: из] *καί*. - вящешеми] *πλέον*. - 40: Vor ихъ҃ > *εἰ*. - 45: не тогда] *οὐ τότε* x (Var. *οὔτε*). - быти] *τῆς γενέσεως*.

104d

1: оуказа кага] оуказавага Car. (в aus к verbessert), lies -оваꙗ, *σημαίνων*. - 7: оуже] *ᾔδει* (vd. zu *ἤδη*). - 9: Vor бывшее > *καί*. - 11: Nach п҃рносоущнѣи > *καί*. - 12: с҃новьнѣ] so zu lesen statt с҃нов'нѣ Sof., с҃новьвнѣ Car., *τοῦ υἱοῦ*. - 13: Nach ꙗко > *καί* (so x[> C]). - 19: ѿць] lies ѻ҃ць, *τοῦ πατρός*. - 20: тωже] für тъже, *ὁ αὐτός* x (*ὁ* > Var.). - 21: Nach сътворенъ > *πεποιῆσθαι* (so x[> T^c]). - Vor в > *μέν*. - 25: все ѻ҃че] *πάντα τοῦ πατρός* x (Var. *π. τὰ τ. π.*). - 26: еще҃] *φέρε*. - 28: въ дѣлѣ҃ свои҃] *εἰς ἔργα αὐτοῦ*. - види҃] идѣмь Sof., *θεωρήσωμεν*. - 29: ωба҃] *μάλιστα* x(> T^c) (Var. *τὰ μ.*). - слωвесѣ] für -си Car., *τοῦ λόγου*. - 32: Nach тѣмь҃ > *καί*. - 36: и҃] *ἑαυτοῖς* (Var. > S). - 38: обличени] *τοῖς ... ἐλέγχοις*. - по вса д҃ни] *καθ' ἕκαστον*. - 42: Vor соущаго > *ἤ*.

105a

1: пакы] *εἶτ'*. - 4: Nach ѥ҃ства > *ἀλλά*. - пакы изгнаноу бывшоу изобрѣтоша] *ἐκβληθέντος ... πάλιν ἐφεῦρον*. - 6: елма] *τοσούτῳ*. - 8: събирающе] *συνάγοντες* x (Var. *συναγαγόντες*). - 10: г҃лють] *σημαίνουσι*. - 13: Nach превращающе > *ἵν'* (so Sx[> O]). - 15: то паче] *τὰ μάλιστα*. - 17: Nach но ein Verweiszeichen, am linken Rand der Spalte von erster Hand оба҃ nachgetragen (in Sof., Car. im Text), *ὅμως*. - 18: многыми несъвѣдоущими] *πολλοῖς τοῖς ἀγνοοῦσιν* (kein instrumentaler Dat.). - 20: нѣчто на потребоу г҃лати] *τί λέγειν, ἀναγκαῖον* (darin *ἀναγκαῖον* Prädikat des folgenden Hauptsatzes). - 21: и^2] > gr. - 23: аще особь быша пыталі] *καθ' ἑαυτὸν ἐξετάσαι* x(> C76) (Var. *κ. ἑαυτὸ ἐ., κ. ἑαυτοὺς ἐ.* 76). - 24: Vor ꙗко҃ > *ἵν'*. - все҃] *πᾶσι*. - 26: Vor Первое > *καί*. - видѣмъ] für -димъ Car., *ἴδωμεν*. - 29: Написа] *ἔγραψαν*. - 30: Vor не fehlt но Sof., Car., *ἀλλ'*. - ω зданїи] *τῶν κτισμάτων*. - 31: пωне] lies но не Sof., Car., *ἀλλ' οὐχ*. - сътворенїи҃] *ποιημάτων*. - 34: лоукавство] *τὸ πανοῦργον καὶ δόλιον* (Var. *καὶ δόλιον* > A). - 36: различїемъ] *πιθανότητι* (Var. *-σι* A). - 37: Nach смышлаеть > *ὅτι* (so x). - 38: мωгоуще] *δύνασθαι*. - таити] *κρύπτειν ἑαυτήν*. - 39: же] *δέ* x (Var. *γὰρ καί*). - 43: Vor не > *ἀλλ'* (so x[> 76]). - 45: в нем'же] *ἐν ᾗ* x(> T^c) (Var. *ἐν οἷς*).

105b

1: ѣ҃дъ] in Usp., Sof. а von erster Hand über ѣ nachgetragen (адъ Car.), *τὸν ἴον*. - 3: прωчитають] lies при- Sof., Car., *συνάπτουσι* (Var. *-τάσσουσι* OS). - 8: сего] > gr. - 13: ꙗковоѥ҃] lies -воже, *οἷα*. - 16: Nach бо > *καὶ ἕτερον*. - 19: изрѣднѣе (-рад- Car.)] lies -ное, *ἐξαίρετον*. - г҃леть] *λέγητε* (Var. *-γετε* CM). - 21: нарє҃тса] *ἐκάλεσεν*. - 23: събра] *συναγαγών*. - 24: ѿ неа] (*τοὺς*) *ἐν αὐτῇ* (*καρπούς*). - 28: ро҃] *τὴν γένεσιν*. - ѕ҃. же] ѕ҃. иже Sof., шестыи же Car., *τῇ δὲ ἕκτῃ*. - Nach четвероногы > *τά* (*ἐπὶ τῆς γῆς*) (so x[> T]Iust^1). - 30: видимаꙗ҃] *τά τε ἀόρατα*, Var. *ὅρατα*. - 34: Vor ч҃лкъ > *ὁ λογικός*; danach > *ἐστίν*. - тии] -и durchgestrichen, lies ти Usp.*, Sof., Car., *οὗτοι*. - 35: пакы] > gr. - все соу҃] *πάντα ... ἐστί*. - 38: ωтатъ боуди ... испωвѣданъ боуди] *ἐξῃρήσθω ... ὁμολογείσθω* (sc. *ὁ λόγος*, Var. *ἐξαιρέσθω κ. ὁ.* OSC; *ἐ. κ. ὡμολογῆσθω* LWB, *ἐ. κ. ὁμολογήσθω* A*). Im Slav. mask. *κατὰ σύνεσιν*. - 40: причтеноу боуди] lies -нъ б. oder -но б., *ἀποδιδόσθω*. - 42: Ѿноудь аще] *εἰ ὅλως* (Var. *εἰ* > B*M). - тоже] für тъжде (чинъ), *τὴν αὐτὴν* (*τάξιν*). - 44: ꙗко҃] *οἷαν*.

105c

3: ꙗко҃ едино] *ὡς ἕν* x (> Var.). - 8: мене] für мень, *ἧττον*. - 11: прїимать] lies прѣ-, *ὑπερέχει*. - 12: претыканїю] lies при-, *σύγκρισιν*. - 13: но] *καί*. - 14: оуншемоу] *τοῖς βελτίοσι*. - 18: испωвѣдающоу] *ὁμολογοῦντα* (sc. *τὸν δημιουργόν*). - събою] für со- Sof., Car., *δι' ἑαυτῶν*. - 22: зоро҃ваавель] о von späterer Hand über рв nachgetragen, zweites а gestrichen? -ваа- Usp.*, Sof., Car., *Ζοροβάβελ*. - 26: его] > gr. - 36: п҃рносоущнѣе] *ἰδίως*. - 38: Nach кромѣ fehlt его Sof., Car., *αὐτοῦ*. - 39: ихъ҃] *ἅ*. - тъже] wohl für тоже, *ταῦτα*. - 41: или] + и Sof., Car., *καί*. - 42: Nach и > *αὐτός* (so xZig.). - 43: ихъ҃] *ἅ*. - 44: с҃новнѣ] für -ниꙗ, *τοῦ υἱοῦ*. - 45: аще] *ἤ* (vd. zu *εἰ*).

105d

1: не оуже ли] *οὐκ ἄν*. - 2: ни^1] > gr. - си҃] ≠ *ὁ αὐτός*. - 3: соущи] *ὄν* (sc. *αἴτιον*) SC (Var. *ὤν* [sc. *αὐτός*]). - 4: и] > gr. - 6: боуде҃] *ἐστίν*. - 7: соуща] *τὸ εἶναι*. - 8: зданїе] *κτίσμα* OS (Var. *-ματα*). - 9: коемъжо] lies -ждо, *ἑκάστου*. - 14: старѣишиними] *παρὰ τῶν ὑπερεχόντων*. - ї] > gr. - аще] *ἤ* (vd. zu *εἰ*). - 17: все съдѣано было] *ἕκαστον ἐδημιουργεῖτο*. - 18: Wohl vor ни^2 > *τοῦτο*. - 21: нъ҃] > gr. - 23: н҃бонъ҃] für небонъ҃ Car., *οὐδὲ γάρ*. - 24: зданїе] *κτίσμα* x (Var. *-ματα*). - Nach соуще fehlt аще. *аще и, *κἄν*. - 28: соущее] *τὸ εἶναι*. - 31: въ чревѣ] *ἐν κοιλίᾳ* OSCT (Var. *ἐκ κοιλίας*). - 33f.: сы҃ прїати. | вънъ (lies приꙗтивьнъ) хытрости] *ὢν δεκτικὸς ἐπιστήμης* 76 (Var. *ὢν ἐ. δ.* x[> 76], *ἐ. ὢν δ.*). - 36: тω] > gr. - 37: единъ] *μόνον*. - 38: ї аще] *ἄν*. - прωсить] *οἶδεν αἰτεῖν*. - 40: еллиньское] -ско ѥ҃ Sof., Car., *'Ελληνικόν* (sc. *ἐστίν*). - то] > gr. - 41: оу] > gr. - творци] *ποιητής*. - 45: соущее] *τὸ εἶναι*.

106a

2: Vor иного > *καί*. - 7: ихъ҃] rell. Anschluß nach *ὤν*. - 11: пωдобїа с҃нωвнаго] *τὴν ὁμοιότητα τοῦ υἱοῦ*. - 12: имиl lies имь Sof., Car., *διακῶς*. - 14: во] irrtümlich wiederholt. - 15: са҃] mask. nach *αὐτός* (sc. *ὁ λόγος*). - 19: се] für сь, *οὗτος*. - 20: Vor oder nach единъ > *αὐτός*. - 22: Nach соущоу > *τοῦτον*. - 23: мѣры] *τῶν ... μέτρων*. - 24: все ... сътворенїе] *ποιήματα ... πάντα*. - 25: вышни҃] вышнимь Sof., *τοῖς γενητοῖς* (Var. *-νν-* W). - 26: Nach знати > *ἀλλ'* (so x[> 76], Var. *αὐτόν* 76^cZig.). - бо] *γάρ* W^cB^c76Zig. (> Var.). - 28: и] *καί* xZig. (> Var.). - видѣ҃] *ἑώρακεν ... καί*. - 32: единъ] mask. nach *μόνος* (sc. *ὁ λόγος*). - 36-39: позналъ ѥ҃ единъ ... бы единъ присньнъ... бы҃ ... бы приснен̑ъ бы҃ ... бы ... бы҃] mask. nach *ἔγνω μόνος ... μόνος ἴδιος ἦν ... ἂν ἦν ἴδιος ... ἦν* (sc. *ὁ λόγος*). - 39: истовыи҃ (-выиже Car.)] lies -въ иже, *ἀληθινὸς ὁ*. - 40: тѣхъ҃] *τὰ αὐτά*. - 41: б҃гоч҃тїи] -чт- Sof., Car., *εὐσεβείας*.

106b

2: породыͯ] lies -дъ, *τῶν γεννημάτων* (Var. -ν- UWM, -νμ- A*). - 3: Nach не > *ὡς* (so x[> U]).- и] > gr. - 5: еже не соущe] *τὸ μὴ εἶναι*. - 6: даже не боуде͞т] *πρὶν γενέσθαι*. - 8: Nach въ > *πᾶσι*. - 11: и] *ἤ*. - 13: елмā] *διὰ* (*τὸ ... διαφέρειν*). - разлꙋченъ є͡] lies -личенъ е. Sof., Car., *διαφέρειν*. - 20: Nach бѡлшꙋ > *δέ*. - 21: тѡ͞] тъ Sof., Car., *αὐτός*. - 22: единаго и присненa] *ἴδιον καὶ μόνον*. - 24: се] für сь, *οὗτος*. - 26: паче тѣͯ] *ἄλλῳ παρ' αὐτούς* (Var. *ἄλλως* C, + *τῷ* 76[c]). Danach > *ὄντι· καὶ προσκυνεῖται*. - 27: тои] > gr. - 28: ина] *ἄλλος*. - 29: единого͞] *μόνος δέ*. - 31: прїимѣѧ] für прѣ-, *ὑπερέχων*. - 33: старѣиши͞] *τὸν ὑπερέχοντα*. - 34: зданїе ... зданїю] *κτίσματι ... κτίσμα* OS (Var. *κτίσμα ... κτίσματι*). - 36: χѡтѧщꙋ ... пѡклонити͞] ein сѧ zu tilgen. - 38: аггл͞ъ] ж(е) > Sof., Car., *ἄγγελος δέ*. - 41: братїа] so zu lesen statt брā͞а Sof., брā͞ѧ Car., *τῶν ἀδελφῶν*. - 45: тъ] lies то, *τοῦτο*.

106c

1: сами себѣ] *ἀλλήλους* x(> TW) (Var. *ἀλλήλων* W; *ἄλλων, τῶν ἄλλων* O). - 5: саⷨсонꙋ] *τοῦ Σοφαμψών*. - 8: Nach же > *καί* (so x[> T[c]] Zig.). - моленїе прїемлеть] моленїе in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand links neben der Spalte клоненїе Usp., поклоⷩїе Sof. nachgetragen, *προσκυνεῖται*. - 13: севъимъ (-мь Sof., Car.)] *Σεβωείμ* x(> T[c]) (Var. *Σαβαείμ*). - высѡцѣи (-цѣ Sof.)] lies -ци Car., *ὑψηλοί*. - 15: еще͞] *εἶτα ἑξῆς*. Danach > *καί*. - пѡкланѧть ти͞] *προσκυνήσουσίν σοι* xZig. (*σοί* > Var.). - 20: и] *καί* OST[c]MA76Zig. (Var.). - 21: Links neben der Spalte ⊕ (so auch in Sof.). - есмь бо] *εἰμὶ γάρ* OS76Zig. (Var. *καὶ γάρ εἰμι*).- 25: г͞и] lies г͞ь Sof., Car., *κύριος*. - г͞ь] *κύριος* (Var. *καί*). - савашѳовъ] *Σαβαώθ* (Var. -ββ- W). - 26: Links neben der Spalte ⊕ (ebenso Sof.). - 27: истѡвыи] lies -въ и, *ἀληθινὸς καί*. - 29: тѡ оуже] *οὐκ*. - 30: бы͡ г͞лано ... было] lies бы г. ... б., *ἂν ... ἐλέγετο*. - 36: ꙗко͞ и есть] > gr. - 39: своє͞ на приснѣ] *γὰρ ἴδιον*. - 40: тако] *τοιοῦτον*. - 42: все створено соущe] *πάντα πεποιῆσθαι*. - 43: Nach бывати > *τὲ καὶ συνίστασθαι* (so x[> L], Var. *πάλιν* L). - нъ] > gr. - 45: и] > gr. - паче и паче] *ἔτι μᾶλλον*.

106d

3: имоущe] lies -щемъ, *ἐχόντων*. - 4: Nach томоу > *ὄντος* (so x[> T[c]]). - 7: ничесоже] *οὐδὲ ἕν* (vd. zu *οὐδέν*). - 10: съ] *ἐν*. - 15: а и] *καί*. - 20: единаго единъ] *μόνον μόνος* x(> T) (Var. *μόνος μόνον* ~, *μόνον* > T). - 21: прѡкыͯ (-чикыͯ [чи- durchgestrichen Sof.])] in Usp. mit Korrekturzeichen versehen, links neben der Zeile чиχъ, in Sof. unter der Zeile чи͞ nachgetragen, *τῶν ἄλλων*. - 22: небонъ] *οὐδὲ γάρ*. Danach > *οὐδέ*. - 28: единаго б͞а] *παρὰ μόνου τοῦ θεοῦ*. - 29: си͞ всемъ] *τούτου πάντα* (Var. *τ. τὰ π.* x). - 30: вышнꙋ] lies в-, *γενητοῦ*. - г͞лють] lies да г. Sof., Car., *λεγέτωσαν*. - 31: еже є͡ ско͞ство] *ἀλογία μὲν πᾶσα*. - 32: и] > gr.- 34: чюв'ство] lies соутьство Sof., Car., *φύσιν*. - 35: Nach мѡгоущее > *αὐτήν* (sc. *τὴν φύσιν*). - 36: нерастворена] *ἀκράτου* (+ <*χειρός*> Montf.). - 37: прьвъ] *πρῶτος* x(>A) (Var. *πρώτως* A, *πρῶτον*, > Zig.). - 40: все ... възмѡгꙋть] *τὰ πάντα ... δυνηθῇ*. - 43: пожерь и] lies пожеръи, *ὁ θύσας*. - 44: Nach кто > *οὐκ*. - Nach кто oder вышїю (so xZig.) > *ἐκ τούτων*. - 45: нечтїю] не͡чтїю Sof., Car., *τῆς ἀσεβείας* (Var. *τῆς* > Zig.).

107a

1: счерпавше] *κεράσαντες*. - 3: на истинꙋ] *τῆς ἀληθείας*. - 4: дѣанїи͞] *τὴν ... ἐργασίαν*. - 6: в'станеть] *καταβοήσει*. - вышїю] lies въ-, > gr. - 8: списанимь] *ἐγγράφως*. - 10: землѧ] -ли Sof., Car., *τῆς γῆς*. - 17: ѡбаче͞] же > gr., > Sof., Car. - 21: ре͞] > gr. - 26: ни] so zu lesen für нѣ Sof., Car., *οὐ*. - 29: есте] *διαφέρετε*. - пекыисѧ] *μεριμνῶν* (Var. -*νοῶν* U[c]). - 33: растеть] Sg. nach *αὐξάνει* 76Zig. (sc. *τὰ κρίνα*) (Var. *αὐξάνουσι*). - троудитсѧ] Sg. nach *κοπιᾷ* 76Zig. (sc. *τὰ κρίνα*) (Var. *κοπιῶσιν*). - 34: жее] lies же Sof., Car., *δέ*. - 39: тако ѡдѣеть] тако͞дѣ͞ Sof., *οὕτως ἀμφιέννυσιν*. - Nach не > *πολλῷ*.- 40: Vor недостоино > *οὐκ*. - 41: пю] lies и о, *καὶ μέχρι*. - 42: и[1]] > gr. - 43: не] von späterer Hand supralinear nachgetragen (in Sof., Car. im Text).

107b

1: Vor ꙗко fehlt а Sof., Car., *ἄλλως* (vd. zu *ἀλλ' ὡς*). Danach > *καί*. - сътворенїе] *τὸ ποίημα* x(> B76) (Var. *ἀτόπημα, τὸ ἀτόπημα* B, *ἄτοπον* OS, *τὸ ἄτοπον* Zig.). - 2: все] *ἀπαντᾷ* (vd. zu *ἅπαντα*).- 4: бо] оубо Sof., Car., > gr. - 5: аще] *ἤ* (vd. zu *εἰ*). - бывають] *γίνεσθαι*. - 7: тварехъ] *τῶν γενητῶν*.- 8: и] *κἀκείνως* (Var. *κἀκεῖνος* C [auf Rasur]). - 9: безаконїе] *τὴν ἀνομίαν* x(> T76[c]) (Var. *τὴν ἄνοιαν*).- Nach аще fehlt и Sof., Car., *καί*. - вышна] lies в-, *γενητῆς*. - 11: дѣиства] *αὐτουργίαν*. - 15: все] *πάντα* x(> T[c]76) (Vat. *πᾶσαν*). - 16: могоущꙋ ... слѡвесе] für мощи ... словеси, *δύνασθαι ... τὸν λόγον*.- 17: единъ ... тъ] mask. nach *εἷς ... οὗτος* (sc. *ὁ λόγος*). - и тъ по в͞а] *καὶ οὗτος καθ' ὑμᾶς* xZig. (Var. *κ. ὑ. κ. οὗ.* ~). - 18: или зане͞] gr. nur *εἰ* (vd. zu *ἤ*).- 20: дѣланїа] *αὐτουργίας*. - 21: то оуже] > gr. - пѡ ноужи] *ἀνάγκη πᾶσα*. - 23: є͡] *εἶναι*.- 25: мощаго] lies могоущаго Sof., Car., *τῆς ... δυναμένης*. - 26: срѣдню] *μέσου*. - 27: трѣбꙋющꙋ] lies -щаго, *δυναμένης* (sc. *φύσεως*). - 32: ѿлѧемыͯ] *ἐπεισρεόντων* (Var. *ἐπιρρεόντων* x[> CT76]).- 36: все] *πάντα* x(> 76) (Var. *πάντας*). - 42: л'стѧтсѧ] *φαντάζονται*. - 44: Nach пѡ > *οὕτως*.

107c

2: сее] lies есе, *ἰδού*. - 3: б͞ъ] > gr. - 4: даетъ] lies дасть Sof., Car., *δέδωκε* (Var. *ἔδωκε* xZig.). - 6: с͞пасено͞] > gr. - 8: моисеи] *Μωυσῆς* x (Var. *Μωσῆς*). - 10: в соуе] lies въ соуще Sof., Car., *εἰς τὸ εἶναι* (vgl. 108b 44f.). - 11: или] *καί*. - 13: люледе͞] lies людемъ Car., *τὸν λαόν*. - 15: вышнимъ] lies в-, *τῶν γενητῶν*. - 22: ничесо͞] *οὐδὲ ἕν* (vd. zu *οὐδέν*). - 25: архааг͞гли] lies арχаг͞гли Sof., Car., *ἀρχάγγελοι*.- 26: тысѫщами͞] -сѧ- Sof., Car., *χιλιάδες*. - 28: слꙋжаще ... гѡтови] *λειτουργούντων ... ἑτοίμων* (Var. *λειτουργῶν ... ἑ.* xZig.). - 30: мѡѷсеи] -си Sof., Car., *Μωυσῆς* x(> W)Zig. (Var. *Μωσῆς*). - Nach же > *αὐτός*.- 31: и[3]] > gr. - 33: мѡѷсеи] *Μωυσῆν* xZig. (Var. *Μωσῆν*). - 34: и[3]] > gr. - 35: мнѕи] *πλεῖστοι*.- 36: вышныͯ] -ни͞ Sof., Car., *τῶν γενητῶν*. - Nach пѡдоваше > *καί* (so x). - 39: ѡнѣͯ] für о инѣхъ, *ἐπὶ τῶν ἄλλων*. - 41: соуща] > gr. - 42: сими] *ἐκ τούτων* xZig. (Var. *ἐκ τούτου*).

107d

3: сее] lies есе, *ἰδού*. - Nach едино > *ἐστί* (so xZig). - 8: порꙋчаемоу͞ (-моу Car.)] *τὴν ἐγχειριζομένην*.- 11: И] > gr. - да боуде͞т] *γενηθήτωσαν*. - 14: Vor знаменїа fehlt die Entspr. на von *εἰς* (vgl. Z. 32).- 18: вѧщьшее] *τὸν μέγαν*. - 23: Ѳе є͡] Ѳее Sof., Car., lies Ѳсе, *ἰδού*. - 24: Nach лꙋна > *μόνη* (so x).- кѡеждо] къ- Sof., *ἕκαστον*. - Nach же > *ἕν* (so x). - 27: дрꙋгаго] *ἑκάστου* (Var. -*τῳ* x[> B]).- драгаго] lies дрꙋгаго Sof., Car., *τοῦ ἑτέρου*. - 28: всѣ͞] für всѣми Sof., Car., *παρὰ πάντων*. - 29: Nach с͞лнце > *γοῦν*.- 30: д͞нїю] *τοῦ μεθ' ἡμέραν ... διαστήματος*. Danach > *μόνου*. - 31: Vor сима fehlt съ Sof., Car., *μετά*. - 32: наплънѧетъ] lies -гають, *ἐκτέλουσι*. - 33: и] *καί* x (> Var.). - 35: на χо͞енїе] *βάσιν εἶναι* SCA[c] (Var. *βλάστην εἶ.*). - 36: ѿ неѧ] *ἐν αὐτῇ*. - 37: воды ... воды] Gen. nach (*ἀνὰ μέσον*) *ὕδατος ... ὕδατος*. - 39: Vor огнь > *καί*. - 40: все] (*μετὰ*) *πάντων*. - съставленїе] -ве- Sof., Car., *τὴν ... σύστασιν*. - 44: красотоу] *τὸν κόσμον*. - сїю] > gr.

108a

2: мнѧше] lies -ще, *νομίζοντες*. - соушꙋ (-шю Sof., Car.)] lies соущоу, *εἶναι*. - 6: Nach слово > *ἀλλὰ τοῦ μὲν πατρὸς μόνος ἴδιος λόγος* (so x[> T[c]W]Zig.). - 8: вышниͯ] lies в-, *τῶν γενητῶν* (Var. -*νν*- W).- 9: и͞] lies и, *καί*. - оувѣдѣхо͞ въ съдѣꙗнии] *μεμάθηκε τὸ δημιουργεῖν*. - 10: тъ] *οὕτως* (vd. zu *οὗτος*).- 12: навыкша] *μαθών*. - 15: ѿ ниχъ] *ἐκ τούτων*. - 16: егда] lies еда, *μή*. - 17: б͞а ... съдѣтелю] *τὸν θεὸν ... δημιουργόν*. - 20: лꙋченїа] lies ꙋченїа, *διδασκαλίας*. - 23: оученїа] *μαθημάτων*. Danach fehlt что͞ бѣ и пер'вое оученїа Sof., Car., *τί δὲ ἦν καὶ πρὸ τοῦ μαθεῖν* (durch оученїа ∩ оученїа). - 24: оученїе] *διδασκαλίας*. - 26: є͡стванаго (-вен- Sof., Car.)] *οὐσιώδης*. - 29: не има͞ кто] к. н. и. Sof., Car., *τινί* (sc. *προσγέγονε*). - 30: пакы] > gr. - 31: Ѳице͞] *τοιαῦτα δέ*. - 32: б͞жїемꙋ] *τοῦ θεοῦ*. - χ͞р͞тїане ... елинеχъ] *Χριστιανῶν ... Ἑλλήνων*. - 33: аще бо] *καὶ γὰρ εἰ*. - 35: зависти] wohl für -сть и, *φθόνον καί* x(> W)Zig. (Var. *φ. ἢ κ.*). - носѧ (в'носѧ Sof., Car.)] hier wohl 3. Pl. Präs., *εἰσάγουσι*.- 38: Nach мнѕи > *ἀρχάγγελοι καί* (so x[> T[c]]Zig.). - 41: Nach пѡспѣшника > *δέ*. - 44: аще] *εἴ γε*.

108b

1: единъ] (*παρὰ*) *μόνου*. - ничесѡ͞] -чесогоже Sof., Car., *οὐδενός*. - 6f.: Nach вышниχъ oder сътворилъ є͡ > *τὸν υἱόν*. - сее] lies есе, *ἰδού*. - 10: дѣлаѧ] *ἐργάζομαι* (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel). - 11: с нимъ] *τὰ μετ' αὐτοῦ*. - 15: Nach χотѧ eher als nach здати > *ἡμᾶς* (so CT*MBA76Zig.). - 16: и аще тъ] lies ищеть, *ζητεῖ*. - 22: всемоу] *τῶν πάντων* (Var. *τοῦ παντός* W). - 24: н͞бо но] lies небоно für -нъ, *καὶ γάρ*. Danach > и Sof., Car., *καὶ γάρ*. - моѷсеи] *Μωυσέως* CTLM, *Μωυσέος* BA76Zig. (Var. *Μωσέως*). - 25: с͞лнца и лꙋны] Gen. nach (*περὶ*) *τοῦ ἡλίου καὶ σελήνης*. - вашѧ] Wortstellung nach gr. Vorbild. - 27: се] > gr. - 31: дръзноушѧ] *τετολμήκασι* x(> T[c])Zig. (Var. *τετολμήκατε*). - не͡чтїе (нечестїе Car., -ч 'т- Sof.)] *ἀσέβειαν*. In Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand in Usp. am rechten Rand der Spalte, in Sof. unter der Spalte не͡чтїе nachgetragen. - 32: ꙗвлѧетъ] lies -етьсꙗ Sof., Car., *φαίνεται*. Danach > *αὐτός* (*ὁ*). - 34: Nach дѣлма > *οὐ γὰρ δι' αὐτόν* (so CT*LMA*76, durch *δι' αὐτόν* ∩ *δι' αὐτόν*). - 35: Vor намъ > *ὥστε*. - 38: рѣша] *φησίν* (sc. *ἡ γραφή*).- 39: Nach дѣлма > нъ жена моужа дѣл'ма Sof., Car., *ἀλλ' ἡ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα*. - 41: мы оубо такоже] *ἡμεῖς μὲν οὕτως* CT*LMA*76 (Var. *ἡμεῖς μὲν οὕτως καὶ ἡμεῖς* B, *οὕτως ἡμεῖς μέν, οὕτω καὶ ἡμεῖς μέν* W).

108c

2: сътворенъ є͡ ... онъ ... сътворенъ є͡] mask. nach *πεποίηται* (*ὁ λόγος*) ... *αὐτὸν ... συνίστασθαι*.- 4: всѧкого] -аго Sof., Car., *πᾶσαν*. - 5: и] *καί* xZig. (Var. *κἄν*). - Vor oder nach помышлѧющеи > *μόνον*. - таковаѧ] *ταῦτα*. - 6: бѡ] *καὶ γάρ*. - 16: не͡чтивы͡] -чт- Sof., Car., *τοὺς ἀσεβοῦντας*. - 17: Nach бывъшиͯ > *ὤν*. - 18: зданъ бы͡] für з. бы͡ Sof., Car., *ἐκτίσθη*. - Nach ли > *καί* (so x[>T[c]]Zig.). -

20: мощни] lies нем-, Sof., Car. ἀδύνατοι. - 21: Nach пѡчто > μή. - 22: немъ] lies немь, αὐτοῦ. - 23: Nach нѧ durch или пѡчто ∩ или пѡчто fehlendes или почто силнаго не прѣлагаѥ паче немощныи., ἢ διὰ τί τὸν δυνατὸν οὐ προκρίνει τῶν ἀσθενῶν; von späterer Hand unter der Spalte nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - 24: пѡчто] > gr. - Nach съвѣщаваѥ > καί (so W). - 25: ꙗко] ὡς O (> Var.). - Nach первꙋ > αὐτοῦ (so OSC). - 26: съвѣщавъ] βουλευσάμενος x(> A[c]) (Var. βουλευόμενος). - сътвори ... ѥ] ἐργάζεται. - 27: дѡволни] für -нѣ, ἱκανοῦ. - 28: сꙋщи] ὄντων x (Var. πάντων). - ѡно] lies оного Sof., Car., ἐκεῖνον. - 29: съвѣщаваю] βουλεύεται. - 30: первѣе] πρώτους. - 31: съвѣщаваѧ] -ев- Sof., Car., βουλευόμενος. - 35: но] ἡμᾶς. - 36: наричати] in Usp. von späterer Hand ц über ч nachgetragen, so zu lesen, καλεῖσθαι (Pass.). - но] ἤ. - 41: истиною] τῆς ἀληθείας. - премчати] lies премлъчати Sof., Car., σιωπᾶν.

108d

2: ꙗко] ὡς x (Var. ὧν). - 4: бы] ἔστιν. - бо] καὶ γάρ x (Var. καὶ γάρ καί). - слава] δόξα Ox (Var. δόξαν). - 6: мене] für мьне, ἧττον. - 7: и[2]] > gr. - 14: никто] οὐκ (ἄν) τι.- 18: мѡисеи] моѵ- Sof., Car., Μωυσῆς CTLMBA (Var. Μωσῆς). - боуде] γενηθήτω (vgl. aber 108d 33 да б.). - 22: самъ] αὐτός x (>Var.). - 23: да не] οὐχ ἵνα. - 24: волѧ] -ѧ aufgrund von Nasalwechsel, τὸ βούλημα. - 26: Nach словеси fehlt то Sof., Car., τοῦτο. - 30: оуслышалъ] sek. für -ша, ἤκουσε. - 34: Vor бы > αἰ. - 35: и[1]] > gr. - 36: или] ἤ ("als"). - 38: ѡбѣщеваѥ] -ав- Sof., Car., ἐπαγγέλλεται. Danach fehlt тъгда слыша ѿвѣщаваетъ Sof., Car., τότε ὁ ἀκούων ἀποκρίνεται (durch -аваеть ∩ -аваеть). - 39: чесомꙋ] τί.- 40: рече] > gr. - 42: же] δέ OUsp., Sof.Cyr. (Var. > x[> U]).

109a

2: хѡдатаюшаго слѡвесе] τὸν μεσιτεύοντα λόγον x(> U[c]) (Var. τ. μεσίτην λ., τ. μεσιτεύοντα τὸν μεσίτην λ. U[c]). - 4: бжїа] (-а aufgrund von Nasalwechsel) τοῦ θεοῦ - 6: немъ] lies немь Sof., Car., αὐτῷ. - 8: нъ да] ἵνα. - 9: съвѣдѣтелїе] in allen Textzeugen mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand in Usp. über der Spalte знахарїе, in Sof. am linken Rand der Spalte, in Car. unter der Spalte знахорїе nachgetragen. - 10: ѥ рещи ѡцꙋ] τὸ εἰπεῖν τὸν πατέρα OSC (Var. τὸ »εἶπεν«, τὸ »εἶπε« WMBA76).- ѡно] τὸ δέ. - 11: оуказаетсѧ] σημαίνηται. - 12: тъ] für тоже, αὐτό (τό). - 21: глаи] ἡ λέγουσα x (> Var.). - 23: оученїи] οἱ ... μαθηταί. - 26: басноуемъ имъ (-емь имь Sof., Car.)] μυθευομένους. - споломъ] lies исполомъ, γίγαντας. - 28: мече] für мечь, μάχαιραν. - 30: спсѡва ... словесе] τοῦ σωτῆρος ... τὰ ῥήματα. - 31-34: ового пишꙋща ... ѡвого поюща] Gen. absol. nach τοῦ μὲν γράφοντος ... τοῦ δὲ ψάλλοντος. - 33: его] αὐτοῦ x (> Var.). - 35: ѿ тебе] παρὰ σοί. - 37: всеи] lies все Sof., Car., πάντα. - 39: їѡанна ... лꙋкы] Gen. absol. nach τοῦ δὲ Ἰωάννου ... καὶ τοῦ Λουκᾶ (sc. λέγοντος). - 40: Nach ꙗко > καί (so OS76). - первѣи (вїи Car.)] οἱ ἀπ' ἀρχῆς. - 43: Vor исцѣлилъ ѥ > καί.

109b

4: тоужего ... съставна] ἀλλότριον εἶναι τὸν χαρακτῆρα τῆς ὑποστάσεως.- съставна] in allen Textzeugen mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. über der Spalte ипѡстаси, in Sof. unter der Spalte, in Car. am rechten Rand der Spalte ипостаси nachgetragen. - 8: весъ премоу-дрости] für вес п. Sof., Car., ἄσοφον. - 10: да ... да] ἵνα. - 12: малы ѕѣло] ὀλίγως πως (Var. ὀλίγον πως 76, ὀλιγοστῶς S). Danach > καὶ ἀμυδρῶς. - 13: кѡлико можемъ] ὡς ἐφικτόν ἐστι.- разꙋмѣваѥ] διανοεῖσθαι δυνηθῶμεν. - 14: бо ѥ] lies ꙗко е. Sof., Car., περὶ τοῦ εἶναι. - 16: Nach бѡ > καί.- 17: съдѣтель] ὁ γενεσιουργός. - 21: его] τοῦτον TMB[c]A76 (Var. -των). - 25: сновны] lies -нѣ, τοῦ υἱοῦ.- 27: полно] πλέον (Var. πλέων T, > A). - 28: единаче] > gr. - 32: Nach кого > εἶναι (so x[> C]).- бо[2] > gr., > Sof., Car. - 36: тѣмиже] ἐν τούτοις. - 37: всѣхъ] πάντων x (> Var.). - 38: стѣнинаписанїе] σκιαγραφίαν. - 39: Nach бѡ > καί. - 42: имоущи] lies -ще Sof., Car., ἔχοντα. - 43: Nach видимъ > γάρ (so x).

109c

3: и] καί x(> T[c]A[c]) (> Var.). - 4: съглѧдаѥ] συνορῶμεν OST[c] (Var. συνόν. ὁρῶμεν, συνόνον ὁρῶμεν CB, ὁρῶμεν W). - 9: ипостась] и- von späterer Hand (?) über п nachgetragen. - 15: ихъ] ἅ. - 20: аще] εἰ CLMB76 (Var. ἦν). - 21: приснено свѣтнаго ѥства] ἴδιον τῆς τοῦ φωτὸς οὐσίας x (Var. τ. τ. φ. οὐ. ἴ. ~). Danach > ἤ. - 23: Vor свѣта > τοῦτο. - 24: словесїе] τὸν λόγον. - 28: тога] тога Sof., Car., in Usp. von späterer Hand durch über а gesetztes о zu того verbessert, ἐκείνου. - 29: Nach же > καί (so x[> W]).- 33: и] αὐτοῖς ἐκείνοις. - 34: многыжы] πολλάκις x(> T[c]W) (Var. μεγάλως). - 35: вꙑше] von späterer Hand в über ыш nachgetragen, so zu lesen statt выше Usp.*, Sof., Car., ὑπερέκεινα (Var. ὑπερεπέκεινα).- вышны] von späterer Hand т über ш nachgetragen, lies вышны Usp.*, Sof., Car., τῶν γενητῶν (Var. -νν- W). - 36: Nach соуства > μάτην. - Nach прѡстирающе > καὶ ἀδυνάτοις ἐπιχειροῦντες.- Nach бо > καί (so W). - 39: съставлѧемо] ὑφισταμένα (sc. τὰ γεννήματα).

109d

2: грꙋбы] τῶν ἀκεραίων x(> T[c]) (Var. τ. ἀκερεῶν C, τ. ἀκεραιοτέρων). - не] > gr. - истинны] lies -ины, τῆς ἀληθείας. - 5: его] lies егда, ὅτε. - 8: мы держимъ] мы держимы (durchgestrichen) держимъ Sof., φρονοῦμεν. - 10: ихже] ἅ. - 11: тоуже] ἀλλότρια. - 13: Nach бо > ἐστίν. - 14: кѡеꙗжо дша] ἑκάστης ψυχῆς CT*LA*76 Var. ἑκάστη ψυχῇ). - 15: и ... и] > gr. - 19: ѥство рожшаго] τῆς οὐσίας τοῦ γεννήσαντος x(> WA[c]76) (Var. τ. οὐ. τ. γεννήματος WA[c]76, τοῦ γεννήματος τῆς οὐσίας ~).- ѥство] lies -ва, τῆς οὐσίας. - рожшаго] рожешаго Sof., Car., τοῦ γεννήσαντος. - ѡ сътворенїи или зданїа] περὶ >ποιήματος< ἢ >κτίσματος< x(> C) (Var. π. >κ.< ἢ >π.<). - 20: зданїа] Gen. nach κτίσματος.- всѣх] lies въ сихъ, ἐν αὐτοῖς. - 21: бѡ] > gr. - 30: и] καί C (> Var.). - 32: и] > gr. - 36: и] ἤ. - 38: назнаменалъ ѥ] lies -ло е., ἐσήμανε (sc. ὁ λόγος).

110a

1: Nach его > καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ (Var. αὐτοῦ > T*). - 3: чловѣческыи] lies -ски, ἀνθρωπίνως.- 4: размышлѧю] lies да р., διανοείσθωσαν (Var. ἐννοείσθωσαν L). - 5: ꙗкѡ] ὁποῖος. - 7: ꙗкѡ] ὁποῖος.- 9: Nach оубо > ἐν χρόνῳ γεννώμενος (durch ἐν χρόνῳ ∩ ἐν χρόνῳ, so x[> T[c]A[c]76[c]]). - 13: и[1]] > gr.- Nach книгы > ἀλλ'. - соу ѥ] (соу für сѫ) in allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) am linken Rand der Spalte сы ѥ Usp., Car., сы ѥ Sof. nachgetragen, ὧν ἐστι.- 18: назнаменанїе] σημαντικός. - 21: не] lies и не Sof., Car., μηδέ (Var. οὐδέ TLMA76Zig., οὐδέν B).- вышїю] lies въ-, ὅλως. - 24: прѣрекохомъ] lies -кохъ Sof., Car., προεῖπον (Var. > Zig.*). - 25: ражаꙗ не] lies -ааи е Sof., Car., ὁ τοῦτον γεννῶν. - 27: изномо] си von späterer Hand über м nachgetragen, so zu lesen statt изномо Usp.*, Sof., Car., προφορικός. - тоутенъ] т- aus п verbessert, so zu lesen (т- Sof., Car.), ψόφος. - 28: тъ] für то Sof., Car., τοῦτο. - 34: чловѣками] ὁ ἄνθρωπος. - 37: Nach ѥ > ὁ λόγος τοῦ θεοῦ (so OSW76Zig.). - 42: же] е von späterer Hand über ж nachgetragen, lies же Usp., Car. statt ж Usp.*, Sof., δέ. - нѧ] -го von späterer Hand über -а и nachgetragen. - 45: ничесоже] οὐδὲ ἕν (vd. zu οὐδέν, so O).

110b

3: Nach наше > ἐπεὶ μὴ τοιοῦτος ὁ θεὸς οἷοι καὶ ἡμεῖς, ὡς προείρηται (Var. ἐ. μ. τ. ὁ θ. οἷ. κ. ἡ, ὥσπερ εἴρηται OS, ἐ. μ. τοιοῦτοι καὶ αὐτοὶ οἷος ὁ θεός 76). - 4: или] ἤ x (Var. καί). - 7: тако] τοιαῦτα. - 10: словомъ] λόγῳ x(> W) (Var. λόγοις). - сказати ю] ἑρμηνευθῆναι αὐτῷ Ox(> A) (Var. ἑ. αὐτό SA, ἑ. αὐτῷ Metzler). - 11: и себе] > gr. - 12: какъ[1]] πῶς. - Vor какъ[2] > καί. - 16: тако] τοιαῦτα. - 18: ни] οὐδέ x (Var. οὐ). - пѡбаетъ] lies подо- Sof., Car., προσήκει. - 21: и] > gr. - Nach сих > καί. - 24: за не недѡоумѣнїѧ] διὰ τὸ μὴ ἀπορεῖν x(> A[c]) (μή > Var.). - 25: има] δύναται ... ἔχειν. - 27: он же ... примышлѧють] lies о. ж. ... -ꙗеть, ὁ δέ ... ἐπινοῶν. - рекши недооумѣѧ] διὰ τὸ ἀπορεῖν (Var. δ. τ. ἀπορῶν M). - 30: съмѣнїѧ] н von späterer Hand über мѣ nachgetragen, lies съмѣнїа Usp.*, Sof., Car., τῆς τόλμης. - 31: оумѣнїи] lies недооу- Sof., Car., ἀποριῶν. - 35: ѡ лово] ѡ durchgestrichen, von späterer Hand с über л nachgetragen, so zu lesen statt ѡлово Usp.*, Sof., Car., τὸν ... λόγον. - ꙗко] zu Unrecht durchgestrichen, ꙗко Usp.*, Sof., Car., ὅτι. - 38: аще тъ] für а. то, ἐπεὶ καί.- 40: сее] lies есе, ἰδού. - 42: и] > gr. - 43: тъ] für то, τοῦτο. Danach eher als davor > πάλιν.- 44: чловѣцѣ] für -ци Car., ἄνθρωποι.

110c

1: ꙗко] πρὸς ἅ. - Nach мыслѧ > καὶ ἐπιλογίζονται (so x[> T[c]]). - тако] τοιαῦτα. - 3: нъ ... ѡстаетъ] καὶ μετὰ τοὺς πολλοὺς μηδένα τούτων ὅλως. - нї] не Car., > gr. - 5: и и] lies и, καί.- Nach тоже > καί. - Vor ꙗкѡ > καί. - 14: оумышленїими] τὰς ἐπινοίας. - много] lies -гы, πολλὰς (sc. εἰκόνας). - 16: оумышлѧю] ἐπινοοῦσι x(> A) (Var. ἐπενόησαν AZig., ἐπεισάγουσι). - приснонꙋоумꙋ] о aus е verbessert, нꙋоу durchgestrichen; lies присненоуоумоу Sof., Car., τὸν ἴδιον. - 19: его] τόν.- Nach оумышленїе > μόνον (so x). - 20: винѡграда] Gen. nach сна 110c 19, ἄμπελον. - 22: глати] λέγεσθαι. - 24: инꙋ] + же Sof., Car., μέντοι. - 26: сътворивѣ] ποιήσας. - 27: свою] αὐτόν (vd. zu αὐτοῦ und auf das Subj. des Satzes bezogen). - 29: сложилъ] sek. für -жи, συνέθηκεν. - 30: ихъ] ἅπερ.- 31: не] von späterer Hand (?) über -е р- nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - 33: и] ἤ. - силꙋ соущꙋю] > gr. - 34: Nach приложенїа > τοῦ ἄρθρου (so Car.). - 36: Nach силꙋ > τὴν ἔμφυτον αὐτοῦ καί.- 38: рѡстве-н] lies рождьственоу, γεννητικήν. - 39: онсиже] lies о неиже Sof., Car., περὶ ἧς. - 41: Nach ѥ > ἀπὸ κτίσεως κόσμου (so x[> W]). - 42: видима] lies в. соуть Sof., Car., καθορᾶται.

110d

3: роженъ] ὁ γεννήσας. - 5: тоже] für тъжде, ὁ αὐτός. - 10: Vor и > δήπουθεν (Var. δήπου B). - пѡ родꙋ] καθ' ἕκαστον. - 12: соу] ἀνήρτηνται. - 15: сь] ὁ μέν. - прꙋгы] τὴν ... ἀκρίδα. - бо гнѣвнꙋ] lies богнѣвьноу, θεήλατον (Var. > W). - 18: нарецꙋ (-речемоу Car.)] προσαγορεύεσθαι. - 19: въ мнозѣх плмѣх] ἐν πλέοσι τῶν ψαλμῶν. - бо] > gr. - 23: и] καί x(> 76) (> Var.). - 26: оумдрѣемаѧ] τὰ

σοφιζόμενα. - 27: силꙋемаѧ] *τὰ δυναμούμενα.*- 28: ꙋснѣемы] *τοὺς υἱοποιουμένους* (Var. *ποιουμένους υἱούς* 76, *ποιουμένους* T*LMBA). - 29: Nach соуцаѧ > *ἔχει.* - 31: нъ] *εἰ.* - 34: Nach но > *καί* (so xZig.). - 39: и] > gr. - 44: гоусѣница и прꙋзи и] lies -цахъ и -зѣхъ Sof., Car., *τῇ κάμπτῃ καὶ τῇ ἀκρίδι.* - 45: и^{2}] *καί* C (>Var.).

111a

3: глюте] lies глете, *λέγετε.* - 5: ню] -ю aufgrund von Nasalwechsel, (*κατ'*) *αὐτῶν.* - 6: зазоръ] so zu lesen statt зарозъ Sof., Car., *μέμψιν.* - и пакы wнъ] *καὶ γὰρ ἐκείνη πάλιν* CTLBA* (Var. *κ. γ. κἀκείνη π.*, *κ. γ. κἀκείνη π.* Zig.). - 7: глати] lies глати Sof., Car., *λέγειν.* - 8: и] *καί* TLMB (Var. *τήν*). - нерожꙋе] lies -жденоу, *ἀγένητον.* (Var. *-νν-* WMA^{c}Zig.). - 9: тꙋ соуща ба] *αὐτὸν εἶναι τὸν θεόν.* - съ инѣмъ] > gr. - 11: еуглистѣ] für -ти Sof., Car., *οἱ εὐαγγελισταί.* - 16: ꙗ] ꙗ- aufgrund von Nasalwechsel, *ἥντινα.* - Nach съдѣлꙋю (lies -дѣтельноую?) > *αὐτήν* OSx(> A76), *αὐτοί* Montf. (so AZig.).- вносѧ] *ἀντεισάγουσι* (Var. *εἰσάγουσι* Zig.). - 17: съдѣтельства ... оуимоу] lies -ство оу. Sof., Car., *τοῦ δημιουργεῖν ... ἀφέλωνται.* - 18: ноудѧть] *βιάζονται.* - 23: истинои] lies инои Sof., Car., *ἄλλης.*- 29: истwвемъ слwвеси] *διὰ τοῦ ... ἀληθινοῦ λόγου.* - сь] > gr. - 33: бw] *γάρ* x (Var. *γοῦν*).- 34: съ собою] събою Sof., Car., *δι' ἑαυτοῦ.* - 35: Nach бо > *δή.* - 36: и] *ἤ.* - 37: тwлико ... толико ... толико] *τοσοῦτοι ... τοσαῦται ... τοσοῦτοι.* - 38: бжїи] *τοῦ θεοῦ* x(> W) (Var. *τ. ἑνὸς θ.*).- 44: се] *τούτου* x (Var. *αὐτοῦ*). - Vor едино > *καί.* - 45: Nach совокꙋпленїи > *αὐτοῦ* (so M).

111b

1: wбавена] wбавебена (das erste -бе- durchgestrichen) Sof., *δέδεικται* 76 (Var. *δείκνυται*). - 4: его] *τοῦτο.*- 5: единого ... единwчѧда] *ἕνα τὸν λόγον εἶναι καὶ τοῦτον εἶναι μονογενῆ* (Var. *-νν-* W).- 6: ѧвлѧю] lies -ютьсѧ Sof., Car., *δείκνυται.* - 7: видима. ꙗже] lies -маꙗ же, *τά τε ὁρατά.* - 8: ничесw] *οὐδὲ ἕν* (vd. zu *οὐδέν*).- 9: инѣхъ] *ἑτέρων* CLBA76 (Var. *ἑτέρου*). - иного кого] Gen. nach (*περὶ*) *ἄλλου τινός.* - не] *οὐ* x(> T^{c}W) (Var. *οὗ*). - 11: слwвеси ... прмрwти] Gen.. nach (*περὶ*) *λόγου ... σοφίας.*- 15: Vor имѧ > *καί.* - 18: соущꙋю ... бжїю] Akk. nach (*ἀρνοῦνται*) *τὴν ὄντως καὶ μόνην σοφίαν τοῦ θεοῦ* x(> W)Zig. (Var. *τ. ὄ. κ. μ. σ. τ. πατρός*). Vor единꙋ > *καί.* - 19: Nach манихеѧ > *λοιπόν.* - 22: единаго] -ного Sof., Car., *μόνον.* - соуща] lies -щаго Sof., Car., *τὸν ... ὄντα.* Danach > *καί.*- 25: Nach ѿ > *θείων* (so x[> BA^{c}]). - книгъ] *λογίων.* - мwгоуще] *δύνανται.* - 37: ихъ] nach *ὧν.*- 44: Vor oder nach естство > *τέ.*

111c

3: молѧ] *ἀξιοῦσιν.* - 4: Nach бw > *δή.* - 8: Von späterer Hand (?) в über прмрости, а über бывши nachgetragen zur Korrektur der Wortfolge in оуказанѣ бывши премꙋдрости Sof., Car., *ἀποδειχθείσης τῆς σοφίας.* - 10: ничесо ... чюдно] *θαυμαστὸν ... οὐδέν* (Var. *θαυματόν ... οὐ.* T). - 13: сами сѧ падаю] *ἀλλήλοις συμπίπτουσιν.* - 16: оусѣница] *τῇ κάμπῃ.* - 17: съ ... сꙋще] lies съ ... -щоу Sof., Car., *συνυπάρχειν.* - 18: глюще] *λέγουσι.* - 22: соуща ... слwвесе] Gen./Akk. *κατὰ σύνεσιν, εἶναι τὸν τοῦ θεοῦ λόγον.* - 24: премдрость съ бгомъ] *τὴν σοφίαν τῷ θεῷ* x (Var. *τ. θ. τ. σ.* ~). - 28: творенїемъ] > gr. - 29: аще] lies а, *καί.* - 34: свое] *ἰδίᾳ* (vd. zu *ἴδια*). - 38: своемоу] *αὐτοῦ* S*WA (Var. *ἑαυτοῦ*).- 40: Vor аще > *ἐπεί.* - 43: пwчто] *διὰ τί.*

111d

1: дwволенъ] -ве- Sof., *αὐτάρκης.* - тъ] für то, > gr. - 2: тъ] für то, *τοῦτο.* - 4: сътворенїи] (*εἰς*) *τὴν δημιουργίαν.* - 6: причитаю] *συναριθμεῖται.* - 8: вѣра] + по васъ Sof., Car., *καθ' ὑμᾶς.* - 10: съвъкꙋпитасѧ] *συναφθῶσι* x(> TA) (Var. *-θῶμεν*). - 13: оуже] > gr. - 14: крщенїе] (*ἐν*) *τῷ βαπτίσματι.*- 15: Nach е > *ἱκανός ἐστι.* - 18: зданїеви] *κτίσματι* x(> W) (Var. *-σι*). - 21: рцемъ] *εἴπομεν* (vd. zu *εἴπωμεν*). - 22: истина] *ἡ ἀλήθεια* x(> TWA^{c}) (Var. *ἀκολουθία*). - 23: сътворила] wohl sek für -ри, *πεποίηκεν.* - 26: не] lies ни, *οὐδέ.* - 27: ни без ꙋма] *καὶ ὡς ἔτυχεν.* - 31: дагати благwдѣть] *δίδοσθαι τὴν χάριν.* - 36: всего] lies все, *τὰ πάντα.* - сътвори] sek. für -ри, *πεποίηκεν.* - 38: деже] lies идеже Sof., Car., *ἔνθα.* - 39: Nach ꙗко > *ἅ* (Var. *ἅπερ* 76). - Nach сно > *ἐργάζεται.* - 40: ихже ... тѣхже] *ἅ ... ταῦτα.* - 41: Nach сице > *καί* (so x[> W]). - 43: снъ крщаетъ] *ὁ υἱὸς βαπτίζει* x(> W) (Var. *β. ὁ υἱ.*). - егда] lies егоже, *ὅν.* - 44: то] für тъ Sof., Car., *οὗτος.*

112a

3: пакы. идеже] *πάλιν ἔνθα* x(> W) (Var. *ἔ. π.* ~). - 4: Nach тꙋ > *πάντως.* - 9: Am Ende der Zeile von späterer Hand п (?). - 10: рече] > gr. - 11: Vor боудꙋт fehlt да Sof., Car.; да (Z. 10) .... да] *ἵνα.*- наѧ] für наю, (*ἐν*) *ἡμῖν.* - 12: даемъ иже] lies -мъи же, *ἡ διδομένη δέ* (*δέ* > Var.). - 13: Nach паоулъ > *πάσης.*- толїею] lies епистолїею, *διὰ ... ἐπιστολῆς.* - 15: зане] *δεῖ* (vd. zu *διά*). - 16: видимо есть] (*δεῖ*) *συνορᾶσθαι* (Var. *ὁρᾶσθαι* OS). - 17: свои] irrtümlich wiederholt, > Sof., Car. - 19: wча] lies wца, *τὸν πατέρα.* - Vor источни > *τέ.* - 21: Nach соущꙋю > *ἐκ ταύτης.* - 24: има] имать Sof., Car.,

ἔχομεν. - 25: казнь] *τὰ ἐπίχειρα τῆς ἐπιτιμίας* (Var. *τἀπι-* C, *τ. ἐ. τὴν ἐπιτιμίαν* W). - 27: сїю Usp.] сїю же Sof., сї | ю же Car., lies си юже, *οὗτοι ... λοιπόν.* - 28: Vor и > *λοιπόν.* - 30: wца mit Verweiszeichen versehen, am linken Rand der Spalte и сна nachgetragen (in Sof., Car. im Text).- 31: истина] lies -ньна Sof., Car., *ἀληθινόν.* - 32: Vor пwвнаго > *καί* (so x[> T^{c}W]). - 35: Nach како > *οὐ.*- 36: Nach ими > *ἐστίν.* - 38: помощь блгочтїе] *βοηθείαν εὐσέβημα* x(>WA^{c}) (Var. *εὐσέβειαν βοήθημα*). - 41: въ сътворенїе и оу твора] lies в. с. и оу творьца, *εἰς ποίημα καὶ εἰς ποιητήν* x(> WA^{c}) (Var. *εἰς ποιητὴν καὶ ποίημα*). - 43: и > gr. - 44: даемо] *τὸ ... δίδοσθαι.* - и ... же] *κἄν.* - 45: Nach дѣлма > *ὀνομάζειν.*

112b

1: Nach тъ > *καί.* - 2: имѣѧ. и] lies имѣѧи, *ὁ ἔχων.* - ги] > gr., > Sof., Car. - простꙋ] *ὀρθήν.* - 5: пwтомъ] *εἴθ' οὕτως.* - 9: Vor ины > *καί.* - 11: имоуще] *ἔχουσαι* (sc. *αἱρέσεις*). - 14: Nach злwчтїе > *ἢ λυτροῦσθαι.* - 16: поимы] *ἔγκλημα.* - еnw] *ὄντως.* - 17: сѧщаго] *τὸν ... ὄντα* (-ѧ- durch Nasalwechsel oder nach носѧщаго?). - 18: w] > gr. - ги] so zu lesen statt гѣ Car., *τοῦ κυρίου.* - 19: фригенѣ] für-ѣне, *Φρύγες.* - 20: ни малы нъ] *οὐδὲν ἧττον.* - 21: и^{1}] *καί* x(> M) (> Var.). - Vor и^{2} > *λοιπόν.* - 24: еретикъ] *τῶν ... αἱρέσεων.* - ничтивѣише] lies не-, *ἀσεβέστεροι.* - 25: пw мысленомꙋ] смы- Sof., Car., *κατ' ὀλίγον.* - ихъ паче сꙋще] паче ихъ соуще Sof., Car., »*ὑπερκείμενοι*« *ταύτας.* - 26: wнѣх] *αὐτάς* (sc. *τὰς αἱρέσεις*). - паче] > gr. - 27: веꙗми] lies вельми, *πλέον.* - Am rechten Rand der Zeile von späterer Hand о пи. - 28: Nach ї > *ἤ.* - 30: ѿноу. ꙗкw] *ὅτι ὅλως.* - 35: ꙗвѣасѧ] -вѣ- Sof., Car., *φαίνεσθαι.* - привидѣнїа] so zu lesen statt -вѣ- Sof., Car., *φαντασίας.* - 36: в] von späterer Hand über -оу с- nachgetragen zur Korrektur von оу Usp.*, Sof., Car., *εἰς.* - 41: мѣсѣ] für ми-, *πήρα.*- 42: wбносѧще] *περιφέρουσι* (Var. *προ-* W).

112c

1: да ... да] *ἵνα.* - 7: тогда сластїю ... привидѣнїю] -вѣ- Sof., Car., *τῇ παραυτίκα διὰ τῆς ἡδονῆς φαντασίᾳ* x(> W76) (Var. *τ. π. δ. τὰς ἡδονὰς φ.*). - 10: соуща] lies -щаго Sof., Car., *τὸν ... ὄντα.* - 11: соут] *ἔσονται.* - 15: примѣсѧтсѧ] прѣ- Sof., *συναφθήσονται.* - 16: своѧ его] *τὸν ἴδιον.* - 21: и и] и Car., lies ни, *οὐδέ* x, eher als и ни, *οὐδέ... οὐδέ* Var. - по ни оумирающе] *τούτοις ἀποθνήσκουσιν.* - 22: прwвѣдѣнїе] lies привидѣнїе (-вѣ- Sof., Car.), *ἡ ... φαντασία.* - 24: пртлѣ] *τὸν θρόνον* (Var. *τοῦ θρόνου* A). - 27: Nach призвати > *τίνα.* - прельщеши] *τῶν ... ἀπατησάντων.* - 30: wба] *τοῦ ῥητοῦ.*- 31: притечь] lies -тъчь, *τῶν Παροιμιῶν.* Danach > *τέως.* - 32: скѿскаго басненотвора] *τᾶς ἀλόγους ... μυθοπλαστίας* (Var. *-πλασίας* U). - 33: да ... да] *ἵνα.* - 36: правыи] lies -въ и, *ὀρθὴν ... καί.* - 39: в дѣлехъ свои] *εἰς ἔργα αὐτοῦ.* - 42: проразꙋмѣвати] lies просто разоумѣвати Sof., Car., *ἅπλως ... ἐκλαμβάνειν.* - 45: не^{2}] е von späterer Hand in о verbessert, so zu lesen statt не Usp.*, Sof., Car., *ἀλλά.*

112d

2: Nach їоанна > *λέγων* (so x). - 8: просто реное разꙋмѣвати] *εἰρημένον ἁπλῶς ἐκλαμβάνειν.* - 9: прwтwлкоующе] lies пре- Sof., Car., *παρεξηγούμενοι.* - 11: Nach кwмъ > *τῶν γενητῶν* (Var. *-νν-* W). - писаное] lies нап- Sof., Car., *τὸ γεγραμμένον.* - 12: сътворенїихъ] *τῶν ποιημάτων.* - 15: все бывшное сътворено е] *πάντα τὰ γενητὰ δεδημιούργηται* (Var. *π. τ. -νν- δ.* W). - 17: създалъ] sek. für създа, *ἔκτισε.* - 18: моли] lies глеть Sof., Car., *λέγει.* - 19: бо] > gr. - 20: Nach ѕижꙋщи > *ἐστί.* - 21: и] > gr. - 23: причитаю] *συναριθμεῖ.* - нѣкого] е von späterer Hand über о nachgetragen; нѣкоро Usp.*, Sof., Car., *τίνα.* - 24: ꙗко и] ꙗ von späterer Hand vor der Zeile teilweise über vormaliges а- nachgetragen; ако и Usp.*, Sof., Car., *ὡς.* - но] von späterer Hand über ск- nachgetragen, > Sof., Car., *ἀλλά* 76 (> Var.). - 25: въдъхꙋнѣбѣаше] въдъхьнѣаше von späterer Hand durch Streichung von нѣ, Korrektur von ь in ꙋ und Zufügung von о, н, лъ und бѣ in въдъхꙋлъ бѣаше geändert; въдъхьнѣаше Usp.*, Sof., -хън- Car., *ἐνέπνεε.* - 29: себе] lies себѣ Car., *ἑαυτῇ.* - 33: сwломономъ] so zu lesen statt -нъ же Car., *διὰ δὲ Σολομῶνος* (Var. *-ντος* x). - 34: wблюденїе] -да- Sof., Car., *παρατηρήσεως.* - 35: Nach нъ > *μόνον* (so x). - 37: в дѣле свои] *εἰς ἔργα αὐτοῦ.* - на соуще] *εἰς τὸ εἶναι.*- ма] lies мѧ, *μέ.* - 39: има] lies -амь, *ἔχω.* - 42: сwломонъ] lies -номь Sof., Car., *διὰ Σολομῶνος* (Var. *Σα-* CUK, *-ντος* WMB) - 44: и] *καί* x (> Var.).

113a

2: бышенъи] *τῶν γενητῶν* (Var. *-νν-* W). - глатисѧ] *λέγεται.* - 5: бышїю не] lies бъ- не, *οὐ πάντως.*- ни] *ἤ.*- 8: всѧко. не все] *οὐ πάντως.* - Nach здатисѧ > *ἤδη καὶ τῇ φύσει καί* (*καί*^{1} > x(> W); doch vgl. zu все). - 9: бо] *καί.* - 12: само] lies -мое Sof., Car., *αὐτὴ ἡ.* - 14: оумре] -ре Sof., Car., *ἀπέθανε.*- 15: Nach ꙗко > *καί.* - 16: зданїе] + бжїе Sof., Car., *θεοῦ.* - 17: ничесоже ѿметно] *οὐδὲν ἀπόβλητον.*- въ прмростї] *ἐν δὲ τῇ Σοφίᾳ* x (Var. *καὶ ἐν τ. Σ.*). - 19: си] *σοῦ.* - 20: бывшими] *γενομένων* x (Var. *γεγενημένων*).- 21: зданїими] *τῶν ... κτισμάτων.* - 24f.: иже и оустворилъ] lies и женоу сътвори Sof., Car., *καὶ θῆλυ ἐποίησεν.* - 25: мwѵси ... пише] мwси п. Sof., Car., *Μωσέως ... γράφοντος* (Var.

Μωυσέως CULM76, *Μωσέος* WA). - 26: въпрωсите] lies -систе, *ἐπερωτήσατε*. - 27: бывшее] *τὰς γενομένας* (sc. *ἡμέρας*). - пръвѣе] *προτέρας* x(> U) (> Var.). - ѿ него дне] *ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἧς*.- 30: къ кωгаласаѣ] lies къ кωласаѣ, *πρὸς Κολασσαεῖς* (Var. -σ- W). - 32: въздана быша] lies създ- б., *ἐκτίσθη*.- 33: Vor ꙗ > *τέ* (so x). - ꙗже] *τά* x (> Var.). - 40: зижѹтсѧ] *κτίζεται* x (Var. -ζεσθαι). - памѧ] lies въ п., *πρὸς ὑπόμνησιν*. - 41: сѹщее] *οὔσης* (sc. *τῆς γραφῆς*). - 42: Vor бесѣда > *μόνη*. - ѡ зданїи] *τοῦ »ἔκτισε«* . - 44: се] *αὕτη*.

113b

1: рече] > gr. - 2: епистωлїи] > gr. - 4: ѹпраздивъ] -зн- Sof., Car., *καταργήσας*. - 6: рече] > gr. - 8: по бжїю] *κατὰ θεόν*. - 13: на бжїа] -а aufgrund von Nasalwechsel, *κατὰ θεόν*. - 15: гн︮и] *ἐν τῷ κυρίῳ*.- 16: Nach ѹказаше > *ἀλλ'*. - 17: Nach намъ > *συνεβούλευεν* (Var. -λευσεν CLW76). - въ члкь] Von späterer Hand aus ursprünglichem ѹчнкъ für ѹ члкь Sof., Car. durch Zufügung von в und Korrektur von ѵ zu ъ, н zu л verbessert, *τὸν … ἄνθρωπον*. - 18: добро дѣтелїю] ю von späterer Hand (?) über о nachgetragen; so mit Sof., Car. zu lesen, *κατὰ ἀρετήν*. - 23: в немьже спсенїи] *ἐν ᾗ σωτηρίᾳ*. - 25: Nach естьство > *τίνα*. - 27: же] *δέ* WM76 (Var. *δή*). - 29: зданъ] *ἔκτισε*. - 30: ωбрѣтено е] *εὕρηται* CWM (Var. *εὕρητε, εὕρετε* U, *εὕρατε* O, *ηὕρατε* S). - 31: ѹкажете] *δείξατε*. - 32: нѣгде] *που* (vgl. Z. 34). - 34: нѣгде] *ποῦ* CULMB (> Var.). - Nach притча > *ὅτι* (so x[> W]). - 35: и] > gr. - ѹсрамѣте] *ἐντράπητε*. - 38: слышаще] *ἀκούετε*. - 40: Nach е > *καί*. - 41: нѣ ꙗвѣ ꙗко] *οὐκ*. - приωбидѣте] *ἀδικεῖτε*. - 44: вышнее] *τὴν γένεσιν* (Var. *γέννησιν* W). - 45: Nach слышаще > *τὸ »ἔκτισε«*.

113c

1: Nach пакы > *τέ*. - 3: сѣмїю столпъ] *στύλους ἑπτά*. - инако разлагающе] *ἀλληγορεῖτε* (Var. -λ- LBA*).- 4: Nach е > *οὕτω*. - 6: ѹвѣщале] lies -ло, *ἐδυσώπησεν*. - 7: его] *αὐτόν* x (> Var.). Danach > *μόνον*.- 8: слово] *λόγον* x (Var. *γέννημα*). - Nach просто > *ὡς* (so x[> W]). - 9: Nach нь > *ἀπογραψάμενοι*. - мене] für мьне, *ἐλάττονα*. Danach > *τέ* (so S76). - 10: разѫмѣюще] *νοεῖτε*. Danach > *μᾶλλον*. - 11: небонъ] so zu lesen statt нбо нъ Sof., Car., *καὶ γάρ*. - 13: Nach га > *τὴν γὰρ οὐσίαν ἑαυτοῦ γινώσκων ὁ κύριος*. - 15: естьство] *οὐσίαν* CUL76 (Var. *οὖσαν*). - 16: члческы] *φιλανθρώπως*. - 18: е] > gr. - 19: въ члцѣ] *εἰς ἀνθρώπους*. - 20: начальнаа писанїа члческа] *ὑπὲρ τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας*. - 25: Nach слышаще > *τέ* (Var. *δέ* OS). - 26: иже] *καί … μή*. - 27: грѣхы] *ἁμαρτίαν*.- то] *αὐτὸ τοῦτο*. - 32: рече] *εἶπεν* xZig. (Var. *ἔγραψεν*). - възнесеса] *ἀνήνεγκεν αὐτάς*.- 34: ни] *οὐ δεῖ* (vd. zu *οὐδέ*). - 38: Nach тѣло > *αὐτῷ*. - 40: прелстило] sek. für -сти, *ἠπάτησεν*. - 45: и по] so zu lesen statt ино Sof., Car., *καὶ κατά*.

113d

2: глють] *λέγω*. - 7: Nach быти > *σημαίνουσι* (so x[> U]). - 12: ихже] *ἅπερ*. - 17: в начѧтцѣ] *ἀρχήν* x(> U^{c}WA^c) (Var. *πρῶτον ἀρχήν* U^c, *πρῶτον*). - 18: быти] > gr. - 19: въ немъ] *μετ' αὐτόν*. - 23: южичествомъ] *τῇ συγγενείᾳ*. - 27: сица] lies сици, *τοιαῦται* (sc. *αἱ ὁδοί*). - 31: Vor ты > *τέ* (so x[> W]). - 32: причитаемы] lies -чет- Sof., Car., *συναπτόμενα*. - 34: творимихъ (-имь ихъ Sof., -имъ ихъ Car.)] lies -мъихъ, *τῶν γινομένων*; творимихъ … творѧщий] *ποιούντων … γινομένων*. - 36: не] *ἀλλά*.- в сотворшимъ] вьсь (sc. градъ) сътв., *πᾶσα* (sc. *πόλις*) *παρὰ τοῦ πεποιηκότος*. - 40: и] > gr.- Nach томоу > *μίαν*. - 41: не] *μή* x(> U) (Var. *μήτε*). - различнѹ] *διαφέρειν*. - 43: Nach зданїа > *κἂν τῷ χρόνῳ πρεσβύτερος ὢν τυγχάνῃ*.

114a

1: Nach есть > *δύναται*. - 7ff.: ни кωежо бо ѿ звѣздъ ни великѹю свѣтилѹ ωба права. ωбо же второ ꙗвитсѧ] unklar für *οὐ γὰρ ἕκαστος τῶν ἀστέρων οὐδὲ τῶν μεγάλων φωστήρων ὁ μὲν πρῶτος, ὁ δὲ δεύτερος ἐφάνη*. - 11: тѣмъ] *τῷ αὐτῷ*. - 12: в сѹщаа] *εἰς τὸ εἶναι*. - ѡ] *καί*. - 14: скωтѣхъ] *κτηνῶν*. - 18: бѣаше. пωдобїе] *ἦσαν οἱ λόγοι τῆς διαδοχῆς*. - 20: сътворенїими] *τοῖς ποιήμασι*. - 22: зримъ] *ὁρῶμεν* x(> W76) (> Var.). - 23: себы] wohl für съби, *συνέστη*. - 24: ищете] für ищьте, *ἠρίθμησεν*.- 25: пртлѣ (ѣ aus и verbessert)] -ли Car., lies -лъ, *θρόνος*. - 26: любω^2] *εἴτε* O (Var. *καί*). - 29: Nach ѹбо > *καθά*. - 32: силами] + в͗кѹпѣ Sof., Car., *ἅμα*. - 34: зданїи] *κτισμάτων* (Var. > OS). - 35: в нихъ] > gr.- ни … ни] *ἤ*. - 38: пою] ю von erster Hand (?) aus ꙗ verbessert; поꙗтъ Usp.*, Sof., Car., *ὑμνοῦσιν* (-ꙗ aufgrund von Nasalwechsel). - 40: ѹже] + аще Sof., Car., *εἰ*. - 43: первыи] -вь и Sof., Car., lies -въ и, *μόνος καί*.

114b

2: и^1] > gr. - 4: Vor истоваго > *καί*. - 8: Nach таково > *κἄν*. - 10: пωдобенъ] *ὅμοιος* x(> M) (Var. *ὁμοιωθήσεται*). - 12: рече] > gr. - се] für сь, *οὗτος*. - 13: немѹ] so zu lesen statt немь Sof., Car., (*πρὸς*) *αὐτον*. - 15: бывшее … сѹще] so zu lesen statt бывшее еже … с. Sof., Car., *τὰ δὲ γενόμενα … ὄντα*. - 16: тѣмъ слово] *δι' αὐτοῦ τοῦ λόγου*. - 18: и] in Usp. zu Unrecht durchgestrichen, и Usp.*, Sof., Car.,

ἄρα. - ѹтрен︮ое] von erster Hand (?) durch Streichung von ѹт und Zufügung von ре zu ренoe verbessert, so zu lesen mit Sof., Car., *τὸ … εἰρημένον*. - 20: сωломоновъ (-мъ Ligatur)] съ- Sof., Car., *Σολομῶνος* (Var. *Σολομῶντος* WM, *Σαλομῶνος* LB76). - 22: пωрода] *γέννημα*. - 24: прѣмдростїю] *ἡ σοφία*. - 26: злωчтїе] -чт- Sof., Car., *τὴν δυσσέβειαν* (Var. *ἀσέβειαν* M). - 28: в дѣлѣ свой] *»εἰς ἔργα αὐτοῦ«*. - 30: в дѣлехъ *»εἰς τὰ ἔργα«*. - 31: аще] *εἰ* (vd. zu *ἤ*). - 33: или] *ἤδη* (vd. zu *ἤ δή* oder *ἤ*). - ихъ … сътворены] *αὐτὰ … συνεστῶτα* (sc. *τὰ ἔργα*). - 37: стоитсѧ] lies съст-, *συνέστηκεν*. - и се] lies есе, *ἰδού*.- 38: стωѧтсѧ] lies съст- für *συνειστήκει*. - 42: а же] *τότε* (Var. *τόδε* C). - 43: създан'нѹю] -н- Sof., Car., (*τὴν*) *κτιστήν*.

114c

1: Nach снъ > *γάρ*. - 2: Vor oder nach е > *ἴδιον* (*ἴδιόν ἐστι*, Var. *ἐ. ἴ.* B76). - 10: дωбро : *καλῆς τῆς* OSx(> 76)Zig. (Var. *καλλίστης*). - 11: евглїи] *τοῖς εὐαγγελίοις*. - 13: Nach себѣ > *μὲν γάρ*. - 14: га его] *κύριον αὐτόν* x (Var. *αὐ. κ.*). - 18: стъи] *τὸ ἅγιον*. - 19: даже] lies -ж(д)ь, *δός*. - Nach дръжавѹ > *σοῦ*. - 21: Nach рωдомъ > *καὶ ἀληθινός*.- 23: снъ] *ὁ μὲν υἱός* LMBA*76 (Var. *ὁ μέν, ὡς υἱός*). - 26: исаакъ] -сак- Sof., Car., *Ἰσαάκ*. - 28: сωломанитѣнѧны] lies соман- Sof., Car., *Σουμανίτιδος*. - 32: сътворилъ] sek. für -ри, *πεποίηκεν*. - 36: наричати] lies -ца-, *καλεῖν*. - 40: прїемаше] lies прием(л)ѧ, *λαμβάνων*. - 41: глше] *λέγῃ*. - начѧтокъ поутїи свой] *»ἀρχὴν ὁδὸν αὐτοῦ«* x(> W76)Zig. (> Var., + *»εἰς ἔργα αὐτοῦ«* 76). - 42: прносоущества] so zu lesen statt -ство Sof., Car., (*ἀρνείσθωσαν*) *τὴν ἀϊδιότητα*.- 43: и^2] > gr. - 44: Nach бы fehlt (durch бы ∩ бы) и ѡ немь все здано бы Sof., Car., *καὶ »ἐν αὐτῷ τὰ πάντα ἐκτίσθη«* (Var. *τὰ* > 76, *τὰ πάντα* > W; *ἔκτισται* 76Zig.).

114d

2: в дѣлѣ] *»εἰς ἔργα«*. - 4: въ дѣлѣ] *εἰς τὰ ἔργα* (Var. *τά* > x([W]). - 7: да боудеть] *τοῦ εἶναι*. - 9: аще] *ἄν*. - слово] lies -во Sof., Car., *ὁ λόγος*. - 10f.: такωваго видѣти] *τὸ τοιοῦτον ἰδεῖν* AZig. (Var. *ἰ. τ. τ.*). - 12: первѣе да] *ἵνα πρῶτον*. - 15: первое да] *ἵνα πρῶτον*. - 19: мωиси] *Μωυσῆς* x(>W)Zig. (Var. *Μωσῆς*). - 23: видѣ] *ὁρᾷς*. - 24: естьство] *τὸ εἶναι*. - 25: в дѣлесе] *»εἰς τὰ ἔργα«*. - 26: и^2] lies й, *τούτων*.- 27: и] *καί* x(>W) (> Var.). - 30: все] *τὰ πάντα* x(> U^{c}W) (Var. *τὰ ἔργα, πάντα τὰ ἔργα* U^c). - 32: слѣсти] с- für съсъ-?, *εἰς τὸ συγκαταβῆναι*. - 34: пωвѣдалъ] sek. für -да, *δεδήλωκε* (Var. *δέδωκε* OS). - 36: нынѣ] + сице Sof., Car., *οὕτως*. - 38: къ иїлю] *πρὸς τὸν Ἰσραήλ* x (Var. *π. αὐτὸν καὶ τ. Ἰ.*). - 40: и се] lies есе, *ἰδού*. - е] lies естьство, *τὸ εἶναι* (vgl. Z. 24). - създалъ бываетъ] *πλάττεται*. - 44: в дѣлѣ] *»εἰς τὰ ἔργα«*. - 45: всѣми] *πανταχόθεν*.

115a

1: сѹщѹ слωвеси] *τοῦ εἶναι τὸν λόγον*. - тѣмь] > gr. - 2: втωро е еже глетсѧ] *δεύτερον λέγεσθαι*. - е] > Sof., Car., *»ἔκτισε«*. - 9: рекохъ] *προεῖπον*. - 10: бѣаше] *ἀπήτησε*. - 11: ꙗкоже бо] *καὶ ὥσπερ*. Danach > *εἰ* (so x[> U]). - 12: Nach ѹгыбшемъ > *καί*. - 13: ратными] *παρὰ πολεμίοις* (Var. *παρ-απολλομένων* US, *παρὰ πολωμένων* C, *παραπολυμένων* W*, *παραπολλυμένων* OW^c). Danach > *ὄντων*.- 16: е] *αὐτά* (sc. *τὰ κτήματα*). - тако] *οὗτος* (vd. zu *οὕτως*). - 17: ωблечете] lies -четсꙗ Sof., Car., *ἐπενδιδύσκοιτο* (Var. -σκετο C, *ἐνδιδύσκοιτο* 76). - 19: Nach влкѹ > *αὐτόν* (Var. *ἑαυτῶν* x(>W), *αὐτῶν* W). - 21: криемъ] *πρὸς τοὺς … κρυπτομένους*. Danach > *ὑπὸ γῆν* (Var. *ἐπί γ.* x). - аще же] *εἶτα*. - 23: тако] > gr. - 24: въ дѣлѣ свой] *εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ*. - 26: Nach дѣлъ > *εἶναι* (so S). - 27: житїа] lies бытиꙗ Sof., Car., *τῆς γενέσεως*. - 28: строенїе] *φροντίδα*. - в дѣлѣ] *εἰς τὰ ἔργα*. - 33: тоу бо] *ἄν*. - 35: въ дѣлехъ свой] *»εἰς ἔργα αὐτοῦ«*. - 36: прознаменаваꙗ] lies -назнаменаваꙗ Sof., Car., *προσημαῖνον* (Var. -μαίνων L). - 38: на дѣлѣ] *ἐπὶ τὰ ἔργα*. - 39: глѧ] *σημαίνων*. - 40: црь] цремь Sof., Car., *βασιλεύς*. Danach > *ὑπ' αὐτοῦ*. - 41: гороу стоую Usp., Car., горѹю с. Sof. - Nach бо > *ὅτε*.

115b

3: избавихъ] *λυτρωσάμενος*. - Nach и > *τέ*. - 5: на дѣлехъ] *εἰς τὰ ἔργα*. - 6: никωлиже] *μηδέπω* (Var. *μήπω* W). - 7: Nach ѹже > *καὶ δεόμενα διορθώσεως καθίσταται*. - 9: имоуща] *ἔχον*. - 11: нь сь] lies насъ, *ἡμᾶς*. - 13: ако и] *ὅμως καί*. - всѣхъ] lies сихъ, *τούτων*. - 14: ꙗкоже и] *ὅτε*. - 16: с] *σύν* x (Var. *παρ'*). - 18: иїслѧ] lies -ль, *Ἰσραήλ*. - 19: и^2] von späterer Hand nachgetragen, > gr., > Sof., Car. - 20: и] > gr. (gehört vor спасканїе). - Nach бы > *καί* (vgl. das Voranstehende). - 21: члческы] *ἐνανθρώπησιν*. - 24: Nach е > *καὶ δῆλόν ἐστι* (so x[> W]). - 27: ѡ дѣлѣ] *εἰς τὰ ἔργα*. - 28: сътвори] sek. für -ри, *πεποίηκε* (Var. *πεποίηται* O). - 29: не того] *ἄλλον αὐτόν*. - дѣлѣ] *τῶν ἔργων*. - нъ] *καί*. - 30: его соуща и] *αὐτὸν ὄντα αὐτῶν* x(> CW) (Var. *αὐτόν* > CZig., *αὐτῶν ὄ. αὐτόν*). - 32: все] lies все Sof., Car., *τὰ πάντα*. - себѣ] *ἑαυτόν*. - здалъ] sek. für зда, *»ἔκτισεν«*. - 33: и^2] > gr. - 34: в дѣлѣ] *»εἰς ἔργα«*. - 39: Nach са > *τέ* (so x[> W]Zig.). - 40: просто] lies -тою Sof., Car., *ἅπλῃ*. - 41: оумомъ] *τῇ διανοίᾳ* x(> W)Zig. (Var. *τέ δ.*).

115c

1: Vor вѣ > *οὖν*. - 3: во] > gr. - Nach ѥ̃ > *καί*. - 5: гл҃ѥ] lies гл҃ѧ Sof., Car., *λέγων*. - 7: и] *καί* CB (> Var.). - 8: нъ҆] *εἰ μή*. - 9: смирилсѧ есть] für смѣ-, *ἐταπείνωσεν ἑαυτόν*. - 10: и] *καί* C (> Var.). - смр҃тїю] *θανάτου*. - 11: того] *ταῦτα*. - 13: многѡ҃] *πολλά*. - 14: прѡсто] *ἀπολελυμένως*. - 16: видѣвы҃] so zu lesen statt вы- Sof., *ὁ ἑωρακώς*. - менѧ] мене Car., *ἐμέ*. - 21: прѣнѣ быти] -е von späterer Hand aus и verbessert, прѣнѝ быти Sof., Car., *προηγεῖσθαι*. - 24: въ еѵ҃лїи] *εἰς εὐαγγέλιον*. - же] lies еже, *ὅ*. - ѡбѣщалъ] sek. für -ща, *προεπηγγείλατο*. - 26: Vor їѡаннъ > *καί*. - 30: ѿць] lies ѿчь, *τοῦ πατρός*. - 34: и] > gr. - 36: ѡблъкъ] *ἐνεδύσατο*. - 37: чтѡ] *τίς*. Danach > *δέ*. - 38: Nach чл҃къ > *αὐτὸς μὲν ὁ*. - Nach ѧвлѧа oder гл҃аше (xZig.) > *αὐτήν*. - 40: волѧ] für -лю (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel). - 44: пѡслѣднїи] so zu lesen statt полѣд҃нїи Sof., (*τῇ*) *ἐσχάτῃ*.

115d

2: пѡслѣ] lies послѣдниїи Sof., Car., (*τῇ*) *ἐσχάτῃ*. - 3: рѣ҃] > gr. - 7: пѡслоушеств8ю҃] lies -оую Sof., Car., *μαρτυρήσω*. - 8: и] > gr., > Sof., Car. - 13: вина] mit Verweiszeichen versehen, über der Spalte von erster Hand плѿскаго nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - 16: Nach аще > *θάνατος δὲ πῶς ἂν ἐγεγόνει* (*ἄν* > x[> 76[c]]). - 18: ап҃лъ] *ὁ ἀπόστολος* xZig. (Var. *ὁ Παῦλος*). - приѡбщиши҃] lies -щишася, *κεκοινώνηκεν* (sc. *τὰ παιδία*). - 20: приблизно] при- von späterer Hand vor der Zeile nachgetragen (и über б-), близно Sof., Car., *παραπλησίως*. - 24: пѡвиннѣ] lies -ни Car., *ἔνοχοι*. - 27: рѣ҃] > gr. - немощно[е]] zweites е von erster Hand über -о б- nachgetragen; so zu lesen statt немощно Sof., Car., *τὸ ... ἀδύνατον*. - 28: немощї҃ѣва҃ше] ство von späterer Hand über щева nachgetragen; lies -щеваше Sof., Car., *ἠσθένει*. - 32: закѡна] *τοῦ νόμου* x(> W) (> Var.). - 37: и паки҃] *καὶ πάλιν δέ* x (Var. *π. δ. κ.* ~). - Vor oder nach (MB) гл҃ше > *δι' ἑαυτόν* (so x[> MB]). - 40: самѡго] *ἑαυτοῦ*. - 42: Nach оупразнитисѧ > *τὸν θάνατον καὶ διὰ τὸ κατακριθῆναι* (so Ox[>U]).- 44: зане҃] *διὰ τό* S (>Var.). - 45: аще ли не] lies аще ли же не Sof., Car., *εἰ δὲ μή*.

116a

1: ни] *οὐ*. - себе҃ дѣлма ѕижетсѧ. нъ҆ насъ дѣлма] *δι' ἑαυτὸν ἄρα »κτίζεται« ἀλλὰ δι' ἡμᾶς* C (Var. »*κτίζεται*« - S, *δ. ἑ. ἄ., ἀ. δ. ἡ.* »*κτίζεται*« ~). - 3f.: на҃ ... ѕижетсѧ] а und в von erster Hand (?) zur Korrektur der Wortfolge nachgetragen, doch sollte а über нъ҆ stehen. ѕижетсѧ нъ҆ насъ дѣл'ма Sof., Car., *κτίζεται, ἀλλὰ δι' ἡμᾶς*. - 4: тъ҆] für то, > gr. - 6: се[2]] für сь (раз8мъ), *ταύτην* (*τὴν διάνοιαν*). - 7: а] > gr. - оувѣдѣ] lies -дѣти, *μαθεῖν*. - 8: рѣ҃ ... епистолїи] > gr. - 9: прѣграды] *τοῦ φραγμός*. - 11: дѡгма҃ми] *ἐν δόγμασι*. - 14: ѕижетсѧ] *κτίζονται*. - ѡба] + и Sof., Car., *καί*. - 17: съвък8пилъ] sek. für -пи, *ἥνωσε*. - 21: с лѣпѡты] *ἁρμοζόντως*. - 22: гл҃еть] *λέγεται*. - 24: Vor бж҃їа > *γάρ*. - 25: и[2]] lies а и Sof., Car., *καίτοι*. - 29: и] > gr. - 30: аще ли] *ἐπεί*. - 32: създал] sek. für -да, *ἔκτισε*. - 33: не[2]] > gr.- 34: здано ... бывш8] *κτισθέντος*. - 35: ни] *μή*. - 36: мѣахѡ҃] lies имѣахомъ Car., *εἴχομεν*. - 38: Nach 8чителѧ > *ἐδεξάμεθα* (so x[> MA[c]]). - 39: оубѡ] + намъ Sof., Car., *ἡμῶν*. - 40: мене] für мьне, *ἧττον*. - 43: намъ выше] *πρὸ ὀλίγων τούτων*. - 45: здани быхѡ҃] -нѣ б. Sof., *ἐκτίσθημεν*.

116b

2: ѕижемы] *κτισθέντες* x (Var. *οἱ κ.*). - 5: аще] *ἤ* (vd. zu *εἰ*). - 7: ꙗкѡ҃ бо] *ὥσπερ δέ* x (Var. *καὶ ὥ.*). - Nach пр҃но > *ἀεί* (so x). - же] + и Sof., Car., *καί*. - 8: соу пр҃но] *ὢν ἀεί* x (> Var.). - с8] *ὤν*. - 11: Nach такѡ҃ > *ὅτε*. - 13: намъ] *τὰ ἡμῶν*. - 14: да ... да] *ἵνα*. - томо] тамо Car., lies томоу, *αὐτοῦ*. - 19: ни] *οὔτε*. - 21: пр҃но] von späterer Hand über и с- nachgetragen; присно Sof., Car., *οἰκεῖον*. - 27: здалъ] sek. für зда, »*ἔκτισε*«. - 28: прѡсто] *ἀπολελυμένως*. - 30: Nach мѧ > (durch *γεννᾷ με* ∩ *γεννᾷ με* oder раждаеть мѧ ∩ раждаеть мѧ) *οὐ διὰ τί, ὥσπερ ἐπὶ τὸ »ἔκτισέ με« προσέθηκε λέγων »εἰς τὰ ἔργα«, ἀλλὰ ἀπολελυμένως »γεννᾷ με«* (Var. *διουτι* C; *ὡς* W; *λέγων* > W; *τά* > SO; *ἀπολελυμένως φησίν* W). - 31: аще бѡ и] *καὶ γὰρ καὶ εἰ*. - 34: Nach вина > *ἡ χρεία*. - 42: мѡѷсѣи] *Μωυσῆς* x (Var. *Μωσῆς*). - 44: д҃вдъ] *ὁ Δαβίδ* x (Var. *Δαβὶδ δέ*). - 45: сътвориста] lies родиста Sof., Car., *ἐγέννησαν* (Var. -*ν* A*).

116c

1: сътворил] sek. für -ри, *ἐποίησεν*. - 2: мѧ] *μέ* CULWMB (> Var.). - ѡтворанъ] für ursprünglich от(ъ)врьнь, *τὸ ἔμπαλιν*. - 3: и] *ὅτι*. - 10: тѣмъ҆ и] *διόπερ καί* OCULA78 (>Var.). - 11: Nach равно > *γάρ* (so OCULA76). - 12: ѡни] *ἐπ' αὐτῶν*. - 13: еже] *ὅπερ* CLMBA76 (Var. *ὥσπερ*). - виды] lies вѣ-, *εἰδώς*. - 14: оуказа҃] sek. für -за, *ἐδίδαξεν*. - 15: Nach начѧтка > *δέ* (so OS). - 17: сътворилъ] sek. für -ри, *ἐποίησεν*. - единѡго] *τινός*. - 18: ѥ҃ не вѣ҆ никѡли҃] *τοῦ μὴ εἶναί ποτε*.- быша здана] *γέγονε καὶ ἐκτίσθη*. - 19: Nach дх҃ъ > *τὸ ἅγιον* (so x). - назнаменалъ] sek. für -на, *ἐσήμανεν* WM (Var. -*νε* 76, *ἐσήμαινεν*). - 21: ѡновалъ еси] lies ѡсн- е. Sof., Car., *ἐθεμελίωσας*. - 22: рѣ҃] > gr. - 25: събра] wohl für събора, *τὴν συναγωγήν* (vgl. Z. 22). - 26: стѧжалъ] sek. für -жа, *ἐκτήσατο*. - 28: ѥ҃ гл҃ати] *ἐκ τοῦ λέγειν*. - сътворилъ] sek. für -ри, *ἐποίησε*. - 29: самъ҃] *αὐτὸς δέ* C (*δέ* > Var.). - мѡисѣи] *Μωυσῆς* x(> W) (Var. *Μωσῆς*). - 30: скѡнчѧнїи все] *τὴν πάντων τελεσιουργίαν* (Var. *τ. τῶν π. τ.* W). - 32: прѣста] in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand in Usp. am linken Rand der Spalte, in Sof. über der Spalte преста nachgetragen. So zu lesen mit Car., *κατέπαυσεν*. - 33: ѥ҃] *ὤν*.- 36: ни] mit Verweiszeichen versehen, unter der Zeile von späterer Hand durch естованїа ∩ естованїа nur in Usp. ausgefallenes но по правдѣ не има҃ начатѡ҃ естованїа. nachgetragen (но > gr., > Sof., Car.).- 39: начѧтъ] lies -тъкъ, *ἡ ἀρχή*. - 42: бываетъ] irrtümlich wiederholt. Danach > *καί*. - 44: Nach начина҃е > *ταῦτα διὰ τοῦ λόγου* (Var. *διὰ τοῦ λόγου* > CLA76).

116d

1: боуде҃] *γενέσθαι*. - 3: безна҃лемъ] н von späterer Hand über ле nachgetragen, so zu lesen statt -лемь Usp.*, Sof., Car., *ἀνάρχῳ*. Danach > *καί* (so x[> WB]). - 4: оу не] *καὶ οὐ*. - 7: нъ҆] *καί*.- 8: наченшь] ь aus е verbessert, so zu lesen statt -ньше Usp.*, Sof., Car. nach *ἀρξάμενον* (sc. *τὸ γέννημα*). - пр҃носоуще (породъ)] neutr. nach *ἀΐδιον* (*τὸ γέννημα*). - 11: Nach такѡ҃ > *γάρ* (so x). - 12: бг҃ѡсловѣств8ѧ] с von erster Hand (?) über ес nachgetragen; lies -вест- Sof., Car., *θεολογῶν*. - 14: и] *ἤ*. - 16: пѡродови еже бѣ҆] *τῷ γεννήματι τὸ »ἦν«* x (Var. *τὸ γέννημα τῷ »ἦν«*). - 22: г҃и] г҃ѣ Car., *τὸν κύριον*. - 23: или : *ἤ* x (> Var.). - 24: рекши] *ἤτοι* (Var. *ἤττοι* A). - 25: соуще] *σημαίνειν*. - 26: паки] > gr. - мене] *ἧττον*.- 27: нечтивїи] lies -ви, *ἀσεβεῖς*. - 29: зда҃] *ἐκτίσατο* CA (Var. *ἐκτήσατο*). - 32: сп҃саюшаго] in allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand in Usp. unter der Spalte кормащаго та, in Sof. über der Spalte кърмѧщаго тѧ, in Car. am rechten Rand der Spalte кормѧщаго тѧ nachgetragen, *τρέφοντος*. - 33: ѥ҃] *τυγχάνει οὖσα* (Var. *τυγχάνουσά ἐστιν*). - рѣ҃] + бо Sof., Car., *γάρ*.- роди҃] sek. für -ди *ἐγέννησεν*. - 34: бе҃ въздръжанїа] *ἀδιάφορος*. - ꙗ҃] *ἡ λέξις*. - 35: съвътворенїи] lies сътв-, *τὸ »ἐποίησε«*. - ѡбрѣ҃ше ... рекоу҃] *εὕρωσιν ... λέγειν* (Var. *εὕ. ... καὶ λέγωσι*).- 36: мѡисїи] *Μωυσῆς* C (Var. *Μωσῆς*). - 37: бг҃8] aus б҃а durch Korrektur von а zu 8 und Nachtrag von г über ба geändert, б҃а Sof., Car., *τὸν θεόν*. - 40: соуще҃] lies -щамъ, *οὐσῶν*. - 41: зданїи] *τὸ »ἐκτίσατο«* CA (Var. *τ. »ἐκτήσατο«*). - 44: ѥ҃ бѡ гл҃еть. ꙗко] *ἐν μὲν γὰρ τῷ*. - сътвори҃] sek. für -ри, »*ἐποίησε*«.- 45: соу҃ство] *τὸ κατὰ φύσιν*. - дѣ] lies дѣла же, *ἔργα τε*.

117a

1: ꙗже глаголетъ. ꙗкѡ] wohl für а еже г. ꙗ., *ἐν δὲ τῷ*. - 5: ѡ толици] толицѣ Car., *ἐπὶ ταύτῃ* (sc. *φιλανθρωπίᾳ*). - пло҃ оуже] lies то оуже, *λοιπόν*. - моисїи] мосїи Sof., Car., *Μωσῆς* (Var. *Μωυσῆς* x). - 7: Nach въздаете > *εἶτα ἐπάγει* (so x[> U]). - 8: създал] *ἐκτήσατο* (vd. zu *ἐκτισατο*). - създал ... сътворил ... създал] sek. für -да ... -ри ... -да, *ἐκτήσατο ... ἐποίησε ... ἔκτισε*. - 10: бѣсовомъ] *δαιμονίοις*. - 11: ихъ҃] von späterer Hand х aus м verbessert; имъ҆ Usp.*, Sof., Car., Dat. nach *οἷς* (relat. Anschluß). - иже҃] м von späterer Hand nachgetragen; иже Usp.*, Sof., Car., *οἱ* C (> Var.).- 12: из] von späterer Hand über -е д- nachgetragen, недавна Sof., Car. *πρόσφατοι*. - прїдѡшѧ] ї von späterer Hand, > Sof., Car. - 13: б҃а҃] ж von späterer Hand nachgetragen; > Sof., Car, > gr.- рожд҃шаго] von späterer Hand ь aus е verbessert und д nachgetragen; рожешаго Usp.*, Sof., Car., *τὸν γεννήσαντα*. - 15: създа҃] sek. für -да, *ἔκτισεν*. - 16: ꙁ҃лѧетъ] *σημαντικόν ἐστι*. - 17: родилъ] für -ди, »*ἐγέννησεν*«. - пр҃ркѡ҃ъ] -мъ Ligatur. - 20: сею] > gr. - 21: Nach нъ > *πάντως*. - вѣсть ... їѡаннъ] *οἶδεν 'Ιωάννης* x(> U) (Var. *οἶ. ὁ 'Ι.* U,*'Ιωάννης φαίνεται*). - 24: Nach крове > *οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός*. - 28: гл҃ати и҃] *λέγεσθαι αὐτούς* O (Var. *αὐτοὺς λέγεσθαι* ~). - Nach с҃ны > *φησίν*. - 30: Nach прїашѧ > *εἴρηκεν*. - 31: Nach се҃ oder чл҃кѡлюбїе > *τοῦ θεοῦ*. - 32: Nach ихъ҃ oder творець > *ἐστίν*.- 33: Nach ѿць > *ὕστερον*. - 34: бысть] *γίνεται*. - нїи] lies зданїи Sof., Car., *οἱ κτισθέντες*.- 35: ср҃цихъ] д von späterer Hand nachgetragen, ср҃цихь Sof., -хъ Car., (*εἰς*) *τὰς καρδίας*.- 37: се] *οὗτοι*. - 38: б҃а] *αὐτοῦ*. - 43: чл҃чтво] *τὸ ἀνθρώπινον* x (Var. *τὸν ἄνθρωπον*). - 45: и с҃нъ нариче҃] *καὶ υἱὸν καλέσῃ* x (>Var.). - раз8мѡ҃] с раз8мѡ҃ Sof., Car., *ταύτην τὴν διάνοιαν*.

117b

1: оувидѣти] lies -вѣ- Sof., Car., *μαθεῖν*. - лѣ҃] *ἔξεστιν*. - 4: первѣе҃] lies -ѣе еже, *πρῶτον τό*.- второе҃] lies -ое еже, *δεύτερον τό*. - 8: оус҃ненїе бываѥ҃] lies -ни б., *υἱοποιούμεθα*. - к томо оуже] lies къ томоу оуже Car., *λοιπόν*. - 10: имѧ] > gr. - 13: родъ] *φύσει*. - 15: соуща в на҃] lies соущаго въ н. Sof., Car., *τοῦ ἐν ἡμῖν*. - 17: и] *καί* 76 (> Var.). - 22: и] > gr. - творими есмы] т. есмь Sof., Car., *ποιούμεθα*. - 26: Nach пѣсни > *πάλιν* (so x). - 27: мѡѷси] *Μωυσῆς* x(> W) (Var. *Μωσῆς*). - 28: первѣе] so zu lesen statt -вѣ Sof., Car., *πρῶτον*. - здалъ ѥ҃] *ἐκτίσατο* U (Var. *ἔκτισε* W, *ἐκτήσατο*). - 29: не[2]] irrtümlich wiederholt, > gr. - слышавше҃] *ἀκούσαντας*. - 30: забоуде҃] *ἐπιλάθεσθαι* (sc. *αὐτούς*). - 31: Nach свои > *ἀλλ'*. - 34: мене] für мьне, *ἧττον*. - 36: ѥ҃] > gr. - 37: бесѣ҃] *ἐκ τῶν λέξεων*. - 39: създал] sek. für -да, *ἔκτισε*. - 40: прѣ҃] lies прѣже же Sof., Car., *πρὸ δέ*. - 41: родъ] lies -домь Sof., Car., *φύσει*. - 43: не] *μή* Zig. (> Var.). - 44: Vor ражает Verweiszeichen, am rechten Rand von erster Hand еже nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - 45: здалъ] sek. für зда, »*ἔκτισε*«.

117c

2: родилъ] sek. für -ди, »ἐγέννησε«. - реклъ] εἰρηκώς. - здал] sek. für -да, ἔκτισε. - 3: в дѣлехъ свои҃] εἰς ἔργα αὐτοῦ. - 6: е҃] lies же, τοῦ »δέ«. - бѡ] > gr. - 7: ѡ възданїи] lies о съ-, τοῦ »ἔκτισε«. - 8: Nach мѧ > τὸ γὰρ »γεννᾷ« (durch γεννᾷ με ∩ γεννᾷ με [so CL] oder ражаеть мѧ ∩ ражаеть мѧ). - 9: здалъ] sek. für -да, »ἔκτισε«. - 10: Nach ꙋказаетъ > ὅτι. - 11: реклъ] εἴρηκε Zig. (Var. εἴρηται). - здалъ есть] »ἔκτισε«. - 12: зданїе] (πρὸ) τοῦ »ἔκτισεν«. - Nach бо > εἰ. - пакы ѡтворень] lies п. отврьнь, ἔμπαλιν. - 13: еже] > gr. - 14: холмъ] βούνων x(>L)Zig. (> Var.). - 16: здалъ] sek. für зда, τὸ »ἔκτισεν«. - 17: зда҃] sek. für зда, »ἔκτισεν«. - 18: холмъ] βούνων Zig., τῶν β. L (> Var.). - 23: преже сихъ] ἐν τοῖς πρὸ τούτοις. - 26: Vor тѣмъ > καί. - 27: не] lies ни, οὐδέ. - тоже] > gr. - 28: ѡ ражает мѧ ... ѡ ѕїжет мѧ] ἐπὶ τοῦ »ἔκτισε« ... ἐπὶ τοῦ »γεννᾷ«. - тъжде] für тожде, ταῦτα. - 29: създанїи (съ mit Zinnober gestrichen)] зданїи Sof., Car., τοῦ »ἔκτισε«. Dazu folgendes създа҃ мѧ (für -да м.) wohl frühere Glosse. Danach > κεῖται. - 30: поути] ὁδῶν. - 32: вс҃ѣ] + нѣ҃ Sof., Car., οὐκ ἔστιν. - 33: Nach начатѿ > τῶν πάντων. - Nach всѣ҃ > εἰ δὲ ἄλλος ἐστὶ τῶν πάντων (so x[> A^{c}]). - 35: тѣмь҃] > gr. - 36: Nach ꙗвѣ > ὅτι. - 39: в дѣлехъ] »εἰς τὰ ἔργα«. - 44: рѫтва] τοῦ »γεννᾷ με«. - 45: соущаго] > gr.

117d

2: бывати] γίνεται καί. - 4: пакы инако] τὸ ἔμπαλιν. - 20: ѡболкъсѧ] lies оболкъсꙗ Car., ἐνδυσάμενος. - 21: всемоу] > gr. - Nach тѣлꙋ > διὰ τοῦτο (Var. διά > x). - 29: Nach его > ὡς. - 31: Nach мы҃ > ὡς. - 33: цр҃тво] -вїе Sof., Car., τὴν βασιλείαν. - 43: Nach въставшꙋ > καθεξῆς καὶ ἡμεῖς ἀπ' ἐκείνου.

118a

1: оуравна есмь] ἐξισούμενος. - 4: сы҃] ὅπου γε ... ἐστί (Var. γέ > W). - 5: смиренїа] für -мѣ-, τὴν ... συγκατάβασιν. - 8: единъчѧдъ] für -но-, μονογενής (Var. -νν- W). - 9: Nach первѣнець > δέ. - за ины братӥа] διὰ τοὺς ἄλλους ἀδελφούς. - 11: ре҃тсѧ] λέγεται OS (Var. εἴρηται). - 14: е҃ все] > gr. - 15: при҃носоущество] ἀιδιότητα B (Var. ἰδιότητα). - 16: единочѧдаго] lies -да Sof., Car., μονογενοῦς. - 17: единочѧ҃и] -дъи Car., τὸν μομογενῆ. - 19: исперва бѣ҃ слово] ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος x (> Var.). - 24: смиренїе] für -мѣ-, τὴν συγκατάβασιν. - 26: създалъ] sek. für -да, »ἔκτισε«. - в дѣлехъ] εἰς τὰ ἔργα. - 27: в тѣхъ] εἰς αὐτά. - 28: Nach е҃ > ὥσπερ οὖν καὶ ἔστιν (so LWMBA*, Var. μή 76). - 32: нъ҃ егда] εἰ μή. - Nach иномꙋ > καὶ ἄλλο. - 35: Nach твари > καὶ τὴν τῶν πολλῶν ἀδελφοποίησιν (so x[> A^{c}]). - гл҃ема] ῥητῶν. - 36: лежащама сърпотивꙋ] ἀντικειμένων. - 37: дръжима е҃] κρατεῖν (sc. τὸ ... ἰδίωμα). - 41: ѻ҃чю быти] τοῦ πατρὸς εἶναι x (Var. εἶ. τ. π.). - 43: просто] ἀπολελυμένως.

118b

2: ꙗже] ꙗ- aufgrund von Nasalwechsel, ἥν (sc. αἰτίαν). - 3: Nach аще > δέ. - 5: есть] lies же Sof., Car., δέ. - 6: зане҃ оубо наре҃нъ бы҃ ѿ ѻ҃ца первѣнець] οὐ διὰ τὸ ἐκ πατρὸς ἄρα »πρωτότοκος« ἐκλήθη. - 11: мене] für мьне, ἧττον. - 13: злѡ҃чтивїи] οἱ δυσσεβεῖς. - 15: всеѧ] so zu lesen statt всѣа Sof., πάσης. - не ... ли] > gr. - 17: оубо] ἄρα x(>W) (> Var.). - 18: ино] lies инъ, ἄλλος. - 20: Nach боудеть > εἶς. - зданїихъ] τῆς κτίσεως. - 21: ꙗко҃] > gr. - 22: рꙋвинъ] Ῥουβίν UMBA, -ήν W (Var. -ήμ S. -είμ 76, -ίμ). - 23: ре҃] εἴρηται. - 27: а поне] lies апостолъ не, ὁ ἀπόστολος οὐκ. - 28: паче] παρά. - 29: тѣла] σῶμα εἶναι x (Var. σ. φορεῖν). - 30: Nach оубо > καί. - 31: Nach о > καί (so x). - 32: первѣнець] so zu lesen statt первець Sof., πρωτότοκος. - 40: себѣ] > gr. - 43: Nach и^{2} > gr. εἷς (so L76). - 44: неи] αὐτῇ Ox (Var. αὐτῷ). - Nach таковомꙋ > αὐτῶν.

118c

14: ѡчадеными] τεκνοποιηθέντων. - 15: гл҃емꙋоумоу] wohl für -моу емоу, ἐν τῷ λέγεσθαι ... αὐτόν. - 16: е҃ ꙗѡтомъ] τὰ μετὰ ταῦτα ULA (Var. μετ' αὐτόν). - 18: съчтавъ] lies -ано Sof., Car., συνημμένα. - 23: да первенець боудеть] »πρωτότοκον« αὐτὸν ... εἶναι. - 30: того҃ соуща] Gen./Akk. nach τὸν αὐτόν εἶναι. - 32: гл҃юща] τῶν ... λεγόντων W (Var. τούτων λ.). - тако] ταῦτα (Var. τοιαῦτα x). - 33: Nach смышлѧща oder възненавиди҃ > αὐτούς. - 34: всѣ] все Car., πᾶσι. - 39: Nach нъ҃ > ὅτι. - 40: нижилсѧ вышними] συγκαταβέβηκε τοῖς γεννητοῖς. - 43: твоего] тво- von späterer Hand über -во е- nachgetragen; твоего Usp.^{c}, Sof., Car. (durch irrtümliche Wiederholung der Endsilbe des vorangehenden Wortes), lies его, αὐτοῦ. - соущꙋ] fem. nach οὖσαν (sc. φύσιν). - 45: слѣзъ] lies съсъ., συγκαταβάς.

118d

2: слѣ҃шꙋ] lies съсъ-, συγκαταβάντος. - 4: речено е҃] εἴρηται OS (Var. προείρηται). - 6: въ боженїе] lies въ въвож., ἐν τῷ εἰσάγεσθαι. - 7: вселеннꙋю] lies въ вселеннꙋю, εἰς ... τὴν οἰκουμένην. Nach въ > αὐτήν. - и] > gr. - 9: пѡклонѧтсѧ] -клан- Sof., Car., προσκυνησάτωσαν. - 11: да мꙋтѧ҃ сами сѧ]

ταραττέτωσαν ἑαυτούς x(> MA) (Var. καταραττέτωσαν ἑ. M, σπαραττέτωσαν ἑ. A, σπαρασσέτωσαν ἑ.). - 12: створило] sek. für -ри, ἐποίησε. - 14: ѿ҃чеви] τοῦ πατρός. - емоу] > gr. - 25: нѣкѡгда] πότε ULMA (> Var.). - 26: непѡроч҃нїи] lies -чьн-, ἄμωμοι. - 26: въ пꙋ҃ти] ἐν ὁδῷ. Danach > καί. - 37: ѡблечесѧ] ἐνδιδύσκεται. - 39: престꙋпленїе҃] -пе- Sof., Car., τῆς παραβάσεως. - 45: еже] ἥτις C (Var. εἴ τις).

119a

2: и се҃] in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am linken Rand der Spalte, in Sof. unter der Spalte есе nachgetragen, so zu lesen, ἰδού. - все] τὰ πάντα x(> C)Zig. (> Var.). - 6: таци] οἷοι. - же] > gr. - 12: съблюдающꙋ] so zu lesen statt -бла- Sof., Car., διατηροῦντος. - чл҃кѡлюбець] ὁ φιλάνθρωπος x(> BA^{c}) (Var. φιλανθρώπως, > Zig.). - 22: и] καί xZig. (> Var.). - коласаицѣи] τῇ πρὸς Κολασσαεῖς (Var. τ. π. Κολασαεῖς W76, τ. π. Κολοσσαεῖς x[> W76]). - 27: гл҃етсѧ] λέγεται + <ἀπαρχή> Tetz. - того] ταύτην (sc. <ἀπαρχήν>). - 28: тогда҃ бы҃ начѧто҃] > gr. - 32: дал ... е҃] ἔκτισε. - 36: тако҃] so zu lesen statt такого же Sof., Car., οὕτως (Var. οὕτω W). - е҃ства] οὐσίας x (Var. παρουσίας). - 37: създал] sek. für -да, »ἔκτισε«. - 42: людїе нѣцїи] ὁ μέλλων λαός. - 44: написанъ сь боуди] «γραφήτω αὕτη».

119b

1: Nach пакы > ἐν τῷ εἰκοστῷ πρώτῳ ψαλμῷ (so 76). - 7: гл҃ати] in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am rechten Rand der Spalte, in Sof. unter der Spalte гл҃а nachgetragen. Lies гл҃ати Usp.*, Sof.*, Car., λέγειν. - 15: молѧхѫ всѣ сѧ] вси Car., ἐδέοντο πάντες. - 18: Nach ради > τοί (so xZig.). - 19: облече҃] περιτίθεται. - 20: гл҃етсѧ ... ѕїждꙋщꙋ҃] λέγεται ... »κτίζεσθαι«. - в дѣле҃] »εἰς τὰ ἔργα«. - 21: въздавъ] ἀποδούς x(> W)Zig. (Var. ἀποδιδούς). - 26: скончѧвъ] τελειώσας C (Var. ἐτελείωσα). - 29: Nach дѣла > δέ. - 31: в нюже] lies въ нꙗже, εἰς ἅ. - 34: в дѣле҃ свои҃] εἰς ἔργα αὐτοῦ. - 36: г҃ь] κύριος Sx (> Var.). - 37: богаратни] lies -го- Sof., Car., θεόμαχοι. - 40: в соущее] εἰς τὸ εἶναι. - 41: бѣшѧ была] ἦν γενόμενα. - 45: да] lies да не Sof., Car., ἵνα μή.

119c

2: Nach ѧвитсѧ > τούτων γὰρ χάριν καὶ ἡ ἐπιδημία ἐγένετο (Var. ἐγίνετο SW). - Vor то > οὐκοῦν. - 4: Nach тѡгда > γάρ. - съвръшивъ] lies -ши, ἐτελείωσεν. - 18: пре҃стави] + ѿ҃цеви Sof., Car., τῷ πατρί. - 20: врасқы ни скверны] σπῖλον ἢ ῥυτίδα. - 23: и^{2}] > gr. - 27: Nach цр҃твꙋемъ > ἀεί. - 28: е҃] τοῦτο δέ. - 29: свои ... сы҃] mask. nach ἴδιος ... ὤν (sc. ὁ λόγος). - 32: мене] für мьне, ἧττον. - 33: бѕ҃ѣ] (συναφθεὶς) τῷ θεῷ. - 35: Nach помѡщь fehlt die Entsprechung von παρὰ τῶν ὁμοίων, die in ѿ҃чьны҃ der Folgezeile (lies оть точьныихъ) bewahrt ist. - 41: написаныи] γεγραμμένον S (Var. -νου). - пр҃ркъ] lies -кы, παρὰ τοῖς προφήταις.

119d

2: земными] παρὰ τῶν γενητῶν (Var. -νν- W). - 3: разсыпалъ҃] sek. für -па же, ἔλυσέ γε. - 5: оуказати] lies оуказа Sof., Car., ἔδειξεν. - ꙗко сн҃ъ] ὡς υἱός x(> UA^{c}) (Var. ὡς ὁ υἱ. U, ὁ υἱός). - 6: Vor нѣ҃ > ὡς (Var. ὅτι xZig.). - 7: пр҃носоущно] ἀίδιος UB (Var. ἴδιος). - 8: ѿвѣщавшаго] ἀποφηναμένου. - 12: тѣмь] αὐτοῦ τοῦ. - 13: и҃бавленїе] -бе- Sof., Car., ἡ λύσις (Var. λύτρωσις x). - 16: ре҃ши] εἰπεῖν. - 16, 20: б҃ꙋ] ὁ θεός. - 22: всемъ] ἐν πᾶσι. - 24: Nach первѣе > Νῶε (so x[>W]). - престоупьши҃ ... чл҃кы] τοὺς ... παραβάντας ἀνθρώπους. - 27: моисеѧ] Μωυσέως CULMA, -ος W76 (Var. Μωσέως). - 29: мѡисеемъ] διὰ Μωυσέως CULMA, -ος W76 (Var. Μωσέως). - 31: на всѧко времѧ] κατὰ καιρόν. - 37: лꙋчаетсѧ] συμφέρει. - 40: пѡслоужи҃ (-жать Car.)] in Usp. ѧ von späterer Hand, in Car. а von erster Hand aus и verbessert, so zu lesen statt -жи҃ Usp.*, Sof., Car.* - 42: Nach могы > καί (so Zig.). - 44: синаискыѧ] τοῦ Σινᾶ. - 45: тъ҃] für то, τοῦτο. - Nach да > καί. - моисеи] Μωυσῆς x(> A) (Var. Μωσῆς).

120a

2: слышаше] lies -шаще, ἀκούοντες. - 3: имоу҃ вѣрꙋ] πιστεῦσαι δυνηθῶσιν. - извѣщенїе] τὸ εὔλογον. - 5: или] εἰ (vd. zu ἤ). - Nach дѣлма > εἰρήκει καί. - 8: ꙗкѡ҃] οἷος. - 10: попꙋщаемꙋ] συγχωρουμένην CULMBA* (Var. συνηρμοσμένην). - 13: и егда҃] lies сегда же Sof., Car., τάχα δέ. - и^{2}] > gr. - 14: Nach егда > καί. - 15: Vor име҃ > καί (so x[> UW)]. - 16: пѡтре] lies потрѣба Sof., Car., χρεία. - 19: мене] für мьне, ἧττον. - 20: чл҃ци] > gr. - 22: выша пѡтребовали] lies б. требовали Sof., Car., ἐδέοντο. - 24: свобѡжающа] ἐλευθεροῦντος OSC ἢ A^{c} (Var. ἠλευθεροῦντο). - дѡвлѣюще] ἀρκέσοντες C, ἀρκεσθέντες OSA^{c} (Var. σάρκες ὄντες). - 28: мене] für мьне, ἧττον. - 30: самомꙋ ищꙋщꙋ] ζητοῦν καὶ αὐτό (sc. κτίσμα). - 32: ни] lies не Sof., Car., > gr. - 33: тоу] lies та, αὐτό (sc. τὸ μέρος). - 34: посла] πέμπει. - слово и] wohl für свои, (τὸν) ἑαυτοῦ. - 34: и ... не] μηδέ x(> W)Zig. (Var. μή). - 35: чл҃къ] ἀνθρώπου. - при҃и] + да Sof., Car., ἵν'. - 37: нъ҃ ꙗкѡ соущемъ всѣ҃] ἄλλος ὢν τῶν πάντων (vd. zu ἀλλ'

ὡς ὄντων πάντων). Danach > *αὐτός*. - 38: принесе̑] *προσενέγκῃ*. - 39: Nach ꙗко̑ > *πάντων*. - 41: оумрѡа] оумроша Car., *ἀπέθανον*. - Nach оубо > *δι' αὐτοῦ* (so CLMBA*76).

120b

3: Nach ѕмїиное > *δι' ὅλου*. - ею] *ἀπ' αὐτῆς*. - 4: злое] *τί ... κακόν*. - 5: движанїи] -женїи Sof., Car., *τῶν ... κινημάτων*. - 6: оубивана̑] lies -на съ, *συνανῃρεῖτο* (Var. *συνανῄρητο* x[> W]).- 16: и мы] in Usp. von erster Hand über -е сѧ- nachgetragen, in Sof., Car. im Text. - 17: о б҃ѕѣ] *τῷ θεῷ*.- 19: Nach боуде̑ > *καί* (so x). - 29: е̑] *ἔσται*. - 37: сы̑] *ὢν* C (Var. *ἦν*). - 38: примѣситисѧ] *συναφθείς*.- 40: грѣха] *φόβου*.- тѣмьже] тѣм'же (durchgestrichen) тѣм'же Sof., *ὅθεν*. - 42: всемоу] > gr. - 43: томоу] *τούτων*. Danach > *αὐτόν*. - 45: и] *καί* C (> Var.). - ѡ не̑] *ἐν ἑαυτῷ*.

120c

4: аще бы ...сѧ примѣси̑] *συναφθείς*. - 5: бы] *ἦν*. - 8: ѡболкъшеесѧ] *ὁ ἐνδυσάμενος* (Subj.). - 10: ѿ] *ἀπό* L (> Var.). - 12: ѡпьщина] für ѡбь-, *κοινόν*. - 13: тоужими] *τὸ ἀλλότριον*. - 14: бо] > gr., > Sof., Car.- 16: своего] lies свое его Sof., Car., *ἴδιος ... αὐτοῦ*. - 18: пѡсоуственое] *τῷ κατὰ φύσιν* (vd. zu *τὸ κ. φ.*). - 22: соутво̑] lies -тьст-, *φύσει*. - 25: Vor oder nach прїи̑ша > *αὐτόν*. - 27: Nach былъ > *ἡμῖν*.- не] lies ни, *μήτε*. - родомъ. и истовъ] *ἀληθινὸς καὶ φύσει*. - 28: б҃жїе] *τοῦ θεοῦ* (bezogen auf vorangehendes *υἱός*). - 29: бы] *ἦν*. - ꙗ̑] ꙗ- aufgrund von Nasalwechsel, *ἦν* . - 31: истѡвоуетсѧ] lies неи- Sof., Car., *μαίνηται*. - 32: Nach бо fehlt и родомь Sof., Car., *καὶ φύσει* (durch и ∩ и). - 33: арїанеистѡвнїи] lies арио-, *οἱ 'Αρειομανῖται*. Danach > *καί*. - 34: Vor в > *καί*. - 37: зданїю] *κτίσμα*.- 38: и] > gr. - зданїи] *κτίσμα καί*. - 41: здал] sek. für зда, *ἔκτισε*.

120d

1: злооуменїю] vorher > *κατά*. - 2: Nach дѣльма > *γενόμενος*. - 5: вѣкъ] lies всѣхъ, *πάντων*. - 6: ѕїжемыи] *κτιζόμενος*. - такоже и ѕїжемыи преже̑ дѣлъ] irrtümlich wiederholt (in Car. durch Streichung korrigiert). - 7: мнимъ боудеть ... сътворити] *ποιῆσαι νομίζεσθαι* OS (Var. *ποιήσῃ νομίζεσθαι*). - 10: испытно] lies -номь Sof., Car., *ἀκριβοῦς*. - въ дѣле̑] »*εἰς ἔργα*«. - 12: си̑] *ἐκ τούτου* OSW (Var. *ἐκ τοῦ τοιούτου*). - 14: Nach ꙗкѡ̑ > *γάρ*. - грѧдыи] *ὁ ἐρχόμενος* x(> B) (Var. *εἰσερχόμενος, ἐργαζόμενος* B). - 17: в дѣлехъ] *εἰς τὰ ἔργα*. - 18: аще ли же] *ἐπεί*. - 20: Nach коею > *ἄρα*.- быти] lies бысть и, *γέγονε καί*. - 22: рѹкои] lies -кою, *ἐν χειρί*. - б҃жїю] lies -жиею Sof., Car., *τοῦ θεοῦ*.- 24: сътворила е̑] ла е̑ von erster Hand über -и вс- nachgetragen (in Sof., Car. im Text).- 27: п҃лмѣ] *ψαλμῷ* x(>76) (> Var.).- 32: съдѣлана бывша] *εἰργάσθη*. - 34: ничесо̑] *οὐδὲ ἕν* (vd. zu *οὐδέν*).- 39: вави̑лон'стїи] *οἱ ἐν Βαβυλῶνι γενόμενοι*. - мѹчителе] *οἱ ... μάρτυρες*. - 40: и] > gr. - 43: н҃бси] lies н҃бси Sof., Car., *ἐν οὐρανῷ*. - 45: Nach мѣниша > *οὐ γὰρ εἰρήκασιν* (so OUS).

121a

2: ѿ хвалѧщихъ] *τῶν ὑμνούντων*. - 4: со] von erster Hand (?) über -ъ ѡ- nachgetragen; > Sof., Car., *σύν*.- 5-7: хвалимъ ... б҃гословествоуемъ (слово) ... сы̑] mask. nach *ὑμνούμενος ... θεολογούμενος* (*λόγος*)...*ὤν*.- 8: добро̑] *καλῆς τῆς* OSC[c] (*καλίστης* C*, *καλλίστης*). - 14: и[2]] > gr. - 15: не] *οὐκ* OSW (Var. *οὔτ*).- 17: минѣли] lies мьн- Car., *ὠνόμαζε*. - 19: б҃гѡвѣстили] -лѣ Sof., *εὐηγγελίζετο*. - 21: дѣло] *τῶν ἔργων* (> OS). - 23: г҃леть] *κέχρηται*. - 29: и мышленїа с҃рчнаго] *καὶ ἐννοῶν καρδίας* x(> B) (Var. *ἐννοῶν καρδίας*, > Var.). - 32: сее] in Usp., Sof. mit Verweiszeichen versehen, am linken Rand der Spalte сїе nachgetragen (in Usp. in Zinnober); lies есе, *ἰδού*. - 33: именовалъ] sek. für -ва, *ὠνόμασε* x (Var. *ὀνομάζει*). - 36: Nach все > *δέ* (so W). - 37: Nach немоу̑ > *ἡμῖν*. - Nach его > *εἶναι* (so x[>W]).- 38: Nach и > *ὁ μέν*.

121b

2: въс҃нѣющаго] *υἱοποιοῦντος*. - 6: не] lies ни, *οὐδέ*. - 7: вс҃нѧа] *υἱοποιῶν* x(> B) (Var. *ὁ υἱ.*). - 8: же] > gr. Danach > (*τοῖς*) *τότε*. - 9: же] *δέ* x(> B76). - 10: Nach вѣкъ > *ὁ δὲ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα* (so B).- 11: боуде̑] -деть Car., lies -дете, *ἔσεσθε*. - 16: свои̑] *αὐτοῦ* W (> Var.). - 18: Nach пѡдати > *ταῦτα*.- смысленымъ] *τοῖς λογιωτέροις*. - 19: и] > gr. - 20: рѧды же пѡтомъ] lies рѧдъ иже п., *τὸν ἑξῆς στίχον*.- 21: арїани] *οἱ αἱρετικοί*. - 23: вѣка] а aus ъ verbessert; so zu lesen mit Sof., Car., *τοῦ αἰῶνος*.- 24: ꙗко] > gr. - 25: ч҃лчестѣи] *τὴν ἔνσαρκον*. - 26: Nach соуще > *καὶ ταῦτα* (Var. *κ. ταύτης* x[> W]).- казающемъ] *διαλύοντας*. - 32: небонъ] *καί*. Danach > *δεῖ* (d. h. *καὶ δεῖ* vd. zu *καὶ δή*?).- 38: ѡснованїе] + новаго Sof., Car., *τῆς καινῆς*. - Nach зданїа > *καί*. - 41: Nach с҃на > *μέ* (so x[> W76[c]]).- 44ff.: бывши̑ книгъ пытати. бьшїю книгы пытати] *τὰς γραφὰς προηγουμένως ἐρευνᾶν*.

121c

1: ѡ семъ] *τοῦτο*.- 5: въпрашалъ є] lies в. е̑, *ἠρώτησεν*. - 8: Nach и > *ὅτι*. - 9: и] > gr. - 11: прельщеныхъ ѿ адама] *τῶν ἐκ τοῦ Ἀδὰμ τοῦ ἀπαθέντος*. - 16: себе[2]] *ἑαυτοῦ*. - 17: едино̑] *ἕνα*. - 19: стыдѧще] ≠ *ἀκούοντες*.- 20: не] lies ни, *οὐδέ*. - 21: та] *τὰ τοιαῦτα*. - вѣдѹ] lies -доуще, *εἰδότες*. - 23:

б҃жїа] *θεοῦ* x (> Var.). - 24: зданїе] lies -нига, *κτίσματος*.- 25: и] *καί* x (>Var.). - 29: ѡснова̑] sek. für -ва *ἐθεμελίωσε* (vgl. Z. 33). - 30: держа̑] *φρονεῖν*. - 31: не[1]] нѣ Sof., *μή*. - реклъ] *εἴρηκε*.- 33: сло] lies слово Sof., Car., *λόγον*. - 34: ѡсновал] sek. für -ва, *ἐθεμελίωσε* (vgl. Z. 33). - 39: бо] *γάρ* OSZig. Ael.[1a]) (> Var.). - 43: ꙗкѡ̑] *οἷα*. - 45: или] *ἤ* (vd. zu *ἤ*).

121d

1: съчлѣнѧе̑ ихъ] -мь ихъ Sof., Car., lies -мъихъ, *τοὺς συναρμολογουμένους* xZig. (Var. *συναρμοζομένους*). - 2: е̑] есть Car., *αὐτῷ*. - 3: чьнъи̑] -ннъи̑ Car., lies точьнъихъ, *τοὺς ὁμοίους*.- Vor oder nach пло̑ > *τὴν ὁμοίαν*. - 9: Nach ѡснованїе > *ἡμεῖς δὲ λίθοι ἐποικοδομούμενοι ἐπ' αὐτόν*.- Nach такѡже > *αὐτός*. - 10: Nach мы̑ > *ὡς* (so x[> C], Var. *τά* [sc. *κλήματα*] CCyr.). - 12: тъ̑] für то, *τοῦτο*. Danach > *γέ* (so OW Ael.[1a]). - пакь] lies пакы, *πάλιν*. - точно] Akk. nach *ὅμοια* (sc. *τὰ κλήματα*).- 14: винограда] *τῇ ἀμπέλῳ*. - 15: нъ̑ ꙗко] *ἄλλως* (vd. zu *ἀλλ' ὡς*). Danach > *τέ*. - ч҃лчески] *ἀνθρωπίνως* x (Var. *ἀνθρώπινα*). - 17: и̑] > gr. - 18: ни] *οὐδέ* C (Var. *ὅτι*, > x[> C]). - 20: ѡ сътворенїи] *ποιήματος*.- имоущи емоу] *ἔχοντος αὐτοῦ*. - 21: не] > gr. - 22: дѡстоины] lies бестоудьны Sof., Car., *ἀναίσχυντον*. - 26: принесенъ боудеть] *μετενεχθῇ*. - 31: въ глѹбиноу ... вънидеть] *περιβάληται τὸ βάθος* (Var. -λλ- *τ. β.* C). - 32: вънидеть. тогда] вънидеть. т auf Rasur von положенъ боуде̑ (пѡ-?, vgl. Z. 28).- Nach оуже > *εἰ*. - 34: Nach горы > *ὧδε*. - принесъ] *μεταθείς* x (Var. *ὁ ... μ.*).- 35: ни] *οὐδέ* x(> L), *οὔτε* L (Var. *οὐχ* Zig., *καί*). - Nach г҃ь > *οὐχ* (so x, Var. *καί* Zig.). - ѡсноваетсѧ] *θεμελιοῦται* x (Var. *τεθεμελίωται*). - 36: не] > gr. - 40: точно е̑ рещи] *ἴσον τῷ εἰπεῖν*. - 42: наше все] *τὰ ἡμῶν*. - 43: прїемлѧ] -мѧ Sof., Car., *ἀναδεχόμενος*. - 44: имъ] *αὐτῷ* x (Var. *ἐν αὐτῷ*).

122a

1: Nach бесм҃ртни > *καί*. - 6: Nach ѕѣло > *γάρ*. - 7: и се] lies еже für *τό* CM (Var. *τῷ*)? - основалъ ... създалъ] sek. für -ва...-да, *ἐθεμελίωσε ... ἔκτισε*. - 12: Nach сѧ > *αὕτη*. - 14: Nach чюдна > *πῶς*.- 23: ѡслѹшанїе̑] *διὰ τῆς παρακοῆς* x (Var. *δ. τὴν -ήν*). - ч҃лкѡлюбе̑] + и Sof., Car., *καί*. - 25: ѡпасенѣмъ нашемъ строенїи] lies о съпасении н. строение, *τὴν περὶ τῆς σωτηρίας ἡμῶν οἰκονομίαν* (Var. *τήν* > x[> A76[c]]; *σωτηριώδους* x[> A[c]76]; *οἰκονομίας* x[> A76]). - 32: Nach егда > *αὐτὸς ὑπὲρ ἡμῶν* (so x[>WB]).- 33: изданъ боудеть] lies зьданъ б., *κτισθῇ*. - 37: кажеть г҃лѧ] *διδάσκει λέγων* 76 (Var. *δ. γράφων* CULBA, *γράφων δ.*, *διδάσκων γράφει* M, *διδάσκει* W). Danach > *τὸ γὰρ ἐν τοῖς Παροιμίαις »πρὸ τοῦ αἰῶνος« καὶ »πρὸ τοῦ τὴν γῆν γενέσθαι« διερμηνεύων οὕτως φησὶ πρὸς μὲν Τιμόθεον* (Var. *γενέσθαι* > W; *οὕτω* OSWZig.; *μέν* > x(> WB). - 41: бл҃ти] дати Sof., *χάριν*.

122b

3: б҃лгослови] *ὁ εὐλογήσας*. - 5: себе] lies себѣ, *ἑαυτῷ* x(> U) (Var. *ἐν αὐτῷ*). - 8: прѡнарече] *προώρισας* C*? (Var. *προορίσας*). - 9: него] *αὐτόν* SCBZig. (Var. *ἑαυτόν*). - избра̑] sek. für -ра, *ἐξελέξατο* (Var. -*ελελέ*- S, vgl. Z. 5). - 10: Nach ꙗко̑ fehlt самь Sof., Car., *αὐτός*. - 12: ч҃лкъ ... боудеть зданъ] *ἀνθρώπους κτισθῆναι*. - 14: Nach е̑ > *εἰς υἱοθεσίαν* (so CLA*76*). - 15: первѣе] + вѣка Sof., Car., *τοῦ αἰῶνος*. - 16: пререче̑] lies при-, *ἐπιφέρει*. - 22: ѡживено̑] *ζωοποιηθῆναι* x(>A[c])Zig. (Var. *υἱοποιηθῆναι*). - 27: еда] lies егда Sof., Car., *ὅταν*. - 33: г҃и ѡснованїе̑] lies ѡ г҃и основанѣемь Car., *ἐν τῷ κυρίῳ ... θεμελιωθέντι*. - 36: добролѹчимо] *εὐάρμοστοι*. - 37: и] *τὲ καί*. - 38: комь] *τινί*. - 41: вѣчно] mit Verweiszeichen versehen, von erster Hand am rechten Rand der Spalte жити nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - възмогъ̑] lies -гъше, *δυνηθέντες*. - 44: живо̑] *τῆς ζωῆς*.- надежь] statt надежда (?), *ἡ ... ἐλπίς*.

122c

2: в дѣлехъ] *εἰς ἔργα*. - 4: ꙗко̑ речено е̑] *καθάπερ εἴρηται* x(> 76*)Zig. (Var. *καθὰ προείρηται*). - 8: любо ... любо] *κἂν ... καί*. - 10: Nach кѡнець > (*τοῦ*) *ἐνεστῶτος* (so CLWMBA*Zig.). - не] *μή* Zig. (> Var.).- 15: бл҃венїе] -вл- Sof., Car., *εὐλογίαν*. - 21: небонъ не] *οὐδὲ γὰρ οὐδέ* (Var. *οὐδέ*[2] > W).- 23: Nach развѣ > *ἐν*. - 24: вѣнци] lies вѣци, *οἱ αἰῶνες*. - 27: Nach б҃лгъ > *γάρ*. - 28: б҃лгъ] + же Sof., Car., *δέ*.- 30: (соутьство) требѹющѹ] fem. nach (*τὴν*) *χρῄζουσαν* (*φύσιν*). - 31: и] *τὲ καί*. - Nach се > *εἰ*.- 34: же] *ἅμα*. - 35: бывши еи] *μετὰ τὸ γενέσθαι ταύτην* (Var. *ταύτην* > W76). - ѡбновитъ] *ἀνανεώσηται*.- 39: дѣлавшемѹ] *τῷ ἐργασαμένῳ* OSCUW (Var. -*σομένῳ*). - 43: ѡсноватъ̑] *θεμελιοῦται*. - възданѣ] *ἀνακτισθῆναι*.

122d

1: бы̑] *ἀπήτησε*. - 4: Дѡвлѣли ... быша] *ἤρκει* (*ταῦτα*). - 7: сего] > gr. - 10: сего оума] *τοῦτον τὸν νοῦν*.- многа] *πολλῶν*. - 18: не] lies нъ, *ἀλλ'*. Danach > *τοῦτον*. - съкрѡвенаго] *κεκρυμμένον* (sc. *τὸν νοῦν*).- назнаменоуѧ] *σημαίνει*. - 21: бы] lies бо Sof., Car., *γάρ*. - 23: въ дѣле̑ своихъ] *εἰς ἔργα αὐτοῦ*.- 28: ѕїжема] *ἑαυτὸν κτίζεσθαι*. - оума] *τὸν νοῦν*. - 30: ꙗкѡ̑] *ὡς* OSx(> B[1]) (Var. *υἱός, υἱὸς ὡς* B[1]).- начѧто̑] so zu lesen statt -токы Sof., Car., *ἀρχή*. - 31: притча] *αἴνιγμα*. - 34: аще] *ἤ* (vd. zu

εἰ). - 38: Vor исполнисѧ > *καί* (so x[> A^c]). - 39: бывша] *γενόμενα* CLA76 (Var. *τὰ γ.*). - 40 смиритї] für -мѣ-, *συγκαταβῆναι*. - 42: Vor нѣкакъ fehlt ꙗко Sof., Car., *ὥστε*. - 44: бывающа] *τὰ γινόμενα* 76 (Var. *τ. γενόμενα*).

123a

1: ꙗко] lies ꙗкоже Sof., Car., *ὡς*. - 5: неиже] lies ѡ н., *ἐν ᾗ*. - 6: имоуще^{2}] lies боудемь Sof., Car., *γινόμεθα*. - 7: тѣ єю] *δι' αὐτῆς*. - 9: приемли] -мла- Car., *ὁ δεχόμενος*. - 17: въ дѣлѣ свои] »*εἰς ἔργα αὐτοῦ*«. - ихъже ... тѣхже] *ἃ ... ταῦτα*. - 21: за образъ ... зданаго] *διὰ δὲ τὴν ... εἰκόνα κτισθεῖσαν*. - 22: въ дѣлѣ] *ἐν τοῖς ἔργοις* x (Var. *ἐν αὐτοῖς τ. ἔ.*). - тѣхъже] *ταῦτα*. - 24: занє ... є... є] є^{1} zu tilgen, *διὰ τὸ ... εἶναι*. - 25: соуще мъ ѕижемы] *ὧν τῶν κτιζομένων* (vd. zu *ὄντων κ.*). - 30: въ дѣлехъ свои] »*εἰς ἔργα αὐτοῦ*«. - 32: да ... да] *ἵνα*. - Nach знаетъ > *ἐν αὐτῇ*. - 35: да є^{1}] *ἐστίν*. - да є^{2}] irrtümlich wiederholt. - 40: ѡ сѹщеꙗ ... и глемсѧ (ппрѣмрωсти)] *περὶ τῆς ... οὔσης καὶ λεγομένης* (*σοφίας*). - 43: Nach глють > *ἡμῖν*.

123b

2: въ] von späterer Hand durchgestrichen und ми über -а в- nachgetragen; so zu lesen mit Sof., Car., *ὁ κόσμος*. - 5: Nach премоудръ > *γάρ* (so x). - 10: зазираетъ] зазарираетъ Sof., *μέμφεται*. - 11: рчи] рьци Car., (*μὴ*) *εἴπῃς*. - 12: бѣаше] *ἦσαν*. - благыи] *ἀγαθαί*. - 14: Nach ꙗкω > *οὖν*. - 16: всѧкою плотїю] lies съ в. п., *μετὰ πάσης σαρκός*. - 18: таковое излитїе] *ἡ δὲ τοιαύτη ἔκχυσις* x (Var. *εἰ δὲ ἡ τ. ἔ.*). - 22: Vor истова > *καί*. - 23: а еже] lies ꙗже Sof., Car., *ἧς*. - 27: в дѣлѣ свои] »*εἰς ἔργα αὐτοῦ*«. - 29: възима] für възижема Car., *ἡ ἐγκτιζομένη*. - дѣлы] *τοῖς ἔργοις* (kein instrumentaler Dat.). - 36: Nach ꙗко се > *εἰ* (so W). - 39: дѣлѣ] *τῶν ... ἔργων*. - въписати] *ἐγγραφῆναι* x(> W) (Var. *γραφῆναι* W, *ἐγγραφῇ, ἐνγραφῇ* S). - 41: славѹ] *φαντασίαν*. - 42: въписанаго] > gr. - Vor имене > *ἐν ἑκάστῳ*. - Nach своего > *καί*. - 43: памѧть ... бываютъ] *ἀναμιμνήσκεσθαι ... δύνωνται*. - 45: бы ли] *εἰ γέγονεν* ULMBA76 (Var. *πῶς*, > SW).

123c

1: и] > gr. - твердость] *ἀσφαλῶς γέγονε* (Var. *ἀ. γεγονέναι* O). - 4: въздано] *κτισθεῖσαν*. - 5: образъ] именемъ Sof., Car., *διὰ τοῦ ὀνόματος*. - 6: кѹрѣлъкѹ] *τὸν ... τρόπον*. - 7: премоудрωсти ... зданїихъ] *τὴν ἐν τοῖς κτίσμασι σοφίαν* (Var. *τ. ἐν τ. κτήμασιν σ.* S, *τ. ἐν. τ. ἔργοις σ.* W). - 10: в дѣлехъ] *εἰς ἔργα*. - 12: смирисѧ] für -мѣ-, *συγκατέβην*. - 13: соуща образа] *τὸν ... τύπον*. - 15: Nach тоже > *γάρ* (so x[> A]). - 16: ли] im Gr. kein Fragesatz. Danach > *ὀκνητέον*. - нъ] > gr. - 17: кѹрѣлокъ ... и обра] *τύπος ... καὶ εἰκών*. - 22: гь] > gr. - създал] sek. für -да, »*ἔκτισε*«. - въ дѣлѣ] *εἰς ἔργα*. - 24: Nach аще > *καί*. - Nach сьдѣтєлѧ > *τοῦ θεοῦ* (so x). - 25: бжїе] *τοῦ θεοῦ* x (Var. *αὐτοῦ*). - 26: Nach образѣ > *ὡς περὶ ἑαυτοῦ* (so x[> A^c]). - 27: гь] *κύριος* x (> Var.). - създа мѧ^{2}] irrtümlich in Usp. und Car. wiederholt. - в дѣлехъ] *εἰς ἔργα*. - 28: не] > gr. - ωстави въздаsucc] *ἀφεὶς τὴν ... ἐγκτισθεῖσαν*. - 32: оукрадеть] *κλέπτειν δοκῇ*. - 33: Nach ѕижѹщи > *καί*. - 38: Nach и > *ὥσπερ*. - 39: то єю] für тою, *ταύτῃ*. - первое] *πρῶτον* x(> CW) (Var. *πρώτη*). - 40: и] *καί* x(> W) (> Var.). - настоупи] *ἐπιβάς*. - 41: Vor oder nach хранѧ > *ταύτην*. - 43: аще] *εἶτα* (Var. *εἴτ'* OS, verstanden als *εἴτε*?).

123d

3: їω] иωанъ Car., *ὁ Ἰωάννης*. - 5: такомъ] (*τῷ*) *οὕτως* Sof., Car. (Var. [*τῷ*] *αὐτῆς*). - 7: нѣкто] für никто, *μή τις*. - 9: премрωсть сна бжїа] *σοφίαν τὸν τοῦ θεοῦ υἱόν* x (Var. *τοῦ θεοῦ σοφίαν, τὸν υἱόν*). - 10: Nach бжїа > *τῇ φύσει*. - нѣкое] > gr. - 12: горъ] *τοῦ ὄρη*. - землѧ] *τοῦ τὴν γῆν*. - 13: всѣхъ] *πάντων* x (> Var.). - 15: всѧ] ѧ- aufgrund von Nasalwechsel, *πᾶσαν*. - 24: въ^{2}] irrtümlich wiederholt. - 27: видѣти] lies вѣ-, *εἰδέναι*. - 28: Nach не^{1} > *ὡς*. - 29: чл҃чество ре] *τὰ ἄνων ἔφη* C (Var. *τὰ ἄνω νέφη, τὰ ἐν οὐρανῷ νέφη* ULB, *τὰ ἐν οὐρανῶν ἔφη* M76, *τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ νέφη* A, *τὰ ἐν αὐτῷ νέφη* W). - 31: ничесоже] *οὐδὲ ἕν* (vd. zu *οὐδέν*). - 34: зданѣ быти] *ἐκτίσθαι* x (Var. *ἐγκτίζεσθαι*). - 36: смѣренїемъ] сми- Car., *συγκαταβάσει*. Danach + же Sof., Car., *δέ*. - бывающи] *γινόμενα* 76 (Var. *γενόμενα* x[> 76], *γενητά, γεννητά* O). - 37: ѿ мене] *παρ' ἐμοί*. - 38: Nach да > *καί* (so A*). Danach > *ὡς* (so x[> A]). - 41: єликω] *ὅσοι*. - 45: изнемогшеи] *οἱ ... κατολιγωρήσαντες*. - него] lies сего Sof., Car., *τούτου*.

124a

3: ꙗвилъ] sek. für ꙗви, *ἐφανέρωσε*. - 7: бе ѡца] *ἀναπολογήτους*. - 8: не] *οὐκ* C (Var. *οὐχ' ὡς θεόν*). - работаше] lies -ша Car., *ἐλάτρευσαν*. - 9: Nach благвенъ > *εἰς τοὺς αἰῶνας*. - 10: слышавшеи] *ἀκούοντες*. - 13: Nach ба > *ἀλλ'* (so OSCA^c). - 18: въсхωтѣлъ] sek. für -тѣ, *ἠθέλησε*. - зданъ быти] -д- aus н verbessert, lies знанъ б. Sof., Car., *γινώσκεσθαι*. - 22: вѣрою ѿ оу него] *διὰ τῆς ἐν αὐτῷ*

πίστεως. - 29: послѣже] lies по- Sof., Car., *ὕστερον*. - 30: пω оупразнитїа] *μετὰ τὸ »καταργῆσαι«*. - 31: болшеми] *πλεῖον*. - 34: единаго] -ого Sof., Car., *τὸν μόνον*. - 42: сице] сице же Sof., Car., *ταῦτα δέ*. - 44: сее] in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am linken Rand der Spalte, in Sof. über der Spalte и се nachgetragen; wohl für есе, *ἰδού*. - нечтивїи] -чьст- Car., *οἱ ἀσεβεῖς*. - 45: глю] hier 3. Pl. Präs., *λέγουσιν*.

124b

1: не] *οὐδέ*. - притворилъ] sek. für -ри, *περιεποιήσατο*. - 3: знанїе] erstes -н- aus в verbessert; so zu lesen statt званїе Sof., Car., *γνώρισμα*. - 4: Тогда] *πότε οὖν*. - 7: не видѧи] lies не видѧ ли Sof., Car., *ἢ βλέπων* (vgl. Z. 17). - 10: Nach въ > *αὐταῖς ταῖς* (so x). - 14: бывающи] *γενόμενα*. - 20: нова] *κενόν* (vd. zu *καινόν*). - 27: саломонъ] *τοῦ Σαλομῶνος* x(> C^cW) (Var. *τοῦ Σαλομόνος* C^c, *τοῦ Σολομῶντος*). - сее] in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am rechten, in Sof. am linken Rand der Spalte есе nachgetragen; so zu lesen, *ἰδού*. - 34: весь] lies вьсе, *τὰ πάντα*.

Тωгож стго афанасїа на арїаны слово третїее

35: Тωгож] *τοῦ αὐτοῦ*, > Sof., Car. - стого афанасїа] *ἁγίου Ἀθανασίου* P (> *αὐτοῦ*) (Var. *ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν* C, > *ἁγίου Ἀθανασίου*). - 37: мню] *ἔοικε*. - 40: ѿ] ѿо Sof., > gr. - истин'ны] *τῆς ἀληθείας*. - 43: роди] > gr.

124c

4: толма] *τοσούτῳ* RSP (Var. *τοῦ*). - 9: Nach како > *πάλιν*. - 11, 12: ихже] *ἅ*. - 13: срца^{2}] irrtümlich wiederholt, > Sof., Car. - 17: може] lies -жеть Sof., Car., *δύναται*. - се] für сь, *οὗτος*. - 21: кое чюдно] *τί θαυμασθόν*. - 23: держатъ] *πάσχουσιν*. - 29: бесплотныи] *ἀσώματος* xZig. (Var. *ἀόρατος*). - 31: его] *αὐτῆς* xZig. (Var. *ἀσώματος*). - 33: тако] *οὕτως* x (> *οὕτω* WB) (> Var.). - 34: тако] > gr., > Sof., Car. - 35: и] > gr. - 39: пытаннıѧ] *τῆς ἐκ περιεργίας »πιθανολογίας«* (Var. *περιεργασίας* x (> *περιέργου* W). - 44: не ꙗко бо] *οὐ γὰρ ὡς*. - распрѧщесе] *ἀντεμβιβαζόμενοι*.

124d

2: съсоуда] *ἀγγείοις*. - 4f.: ѡца ... коежо] *τὸν ... πατέρα ... ἑκάτερον* (mask.). - 8: полно] *πλήρης* L (Var. *ὅλον* W, *ἀναπλέων* Zig., *πλέον*). - 9: плωтенъ] плотенъ Sof., Car., in Usp. durch Streichung von ωте und Nachtrag von о zu планъ verbessert. So zu lesen, *πλήρης*. - 12: оукрѣплѧе] *ἐνδυναμοῖ* RSP (Var. *ἐνεδυνάμου*). - 15: его] *τούτου*. - 16: ѡчь] so zu lesen statt ѡць Sof., Car., *τοῦ πατρός*. - 25: слωвеса] *τά*. - и] > gr. - 26: астера] *Ἀστερίου*. - философа] in allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, in Usp. unter der Spalte, in Car. am rechten Rand der Spalte мреца, in Sof. am linken Rand der Spalte мреца nachgetragen, *τοῦ σοφιστοῦ*. - 27: всемъ] *τοῦτο*. - 30: исходѧщи имъ] *ὃν διεξήρχετο*. - 35: сь] > gr. - 38: то] > gr. - 40: Nach и > *οὐκ*. - 41: изобрѣтеными] *ἐν πειθοῖ* (Var. *ἐν πειθοῖς* RULM, *ἐμπιθοῖς* C). - 44: самыхъ] wohl für самъ ихъже, *αὐτὸς ἅ*. - 45: слωвеса] > gr. - сны] *ὁ υἱός*.

125a

4: всѣх зданїи] lies въ в. з. *εἰς πάντα τὰ κτίσματα*. - 5: сили] für -лѣ, *τὴν ... δύναμιν*. - 6: ѡци] lies -чи, *τοῦ πατρός*. - 12f.: но ... причитаетъ] *ὡς δὲ μαθόντα καὶ αὐτὸν ὁμοίως συντάσσει*. - и von erster Hand über т- nachgetragen. - ѹвидѣвшѹ] für -вѣд- Sof., Car., *μαθόντα*. - 14: не бѣша] *διὰ τὸ μὴ εἶναι*. - 16: Nach дѣла > *πῶς* (so RSPC). - 18: Да оуслышѹ] für *ἀκούσωμαι* statt *ἀκούσομαι*. - 19: гь] *κύριος* RSPCyr. (> Var.). - съломонѣ] für со-, *Σολομών* RSPUWBCyr. (Var. *Σα-* CLMA76). - 23: се] *τάδε*. - дѣла же] *τά τε ἔργα* RSP (Var. *καὶ τὰ ἔ.*). - 26: елисеи] еле- Sof., *Ἐλισσαῖος*. - 28: гла] *ἔλεγεν* x (Var. *λέγει*). - елисеи] еле- Sof., Car., *Ἐλισσαῖος* - 30: иїли] їсли Sof., Car., *Ἰσραήλ*. - 32: свою] е von späterer Hand nachgetragen. Danach Verweiszeichen, unter der Spalte von späterer Hand силою творити знаменїа, но гнею nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - 33: ꙗко] + на ни Sof., Car., *κατ' αὐτῶν* P (Var. *αὐτόν*). - ωбьщїи] ωбьшїи Sof., Car., *κοινή*. - 34: си] (*κοινή*) *ἂν εἴη πάντων καὶ ἡ τοιαύτη* (*φωνή*). - ако] ꙗко Car., *ὥστε*. - 36: бжїю] *θεοῦ* RSP (Var. *τοῦ πατρός*). - 37: Nach единомѹ > *καὶ τοῦτον τυγχάνειν*. - 41: Vor въ > *καί* (so PMA*). - ничесо] *μηδέ* (vd. zu *μηδέν*). - 42: со всѣми и] von späterer Hand hinzugefügt, > Sof., Car. - 44: ωнѣ] für они Car., *ἐκεῖνοι*. - не] ни Sof., Car., *μή*. - 45: его] > gr.

125b

1: Nach емоу > *μόνῳ*. - 2: Nach мнѣ > *ἔστι γάρ ὁ υἱὸς »ἐν τῷ πατρί«*. - 6: видѧщемѹ] *τὸν ὁρῶντα*. - 7: ѡча сы] (*τὸ*) *τοῦ πατρός*. - своего] lies свое его, *τὸ ... ἴδιον*. - 10: въ ѡци] *ἐκ τοῦ πατρός*. - тъ] für то Sof., Car., *τοῦτο*. - 15: Nach бо > *καί*. - бжтва ѡцю] *τῆς θεότητος τοῦ*

πατρός. - 18: Nach ради > καί (so RSP). - первіє] -вѣє Car., πρότερον. - 20: и[1] > gr. - 24: ничесомꙋ*] μηδέν. - 31: тожє] für тъжде, ὁ αὐτός. - 32: тъжє] für тъже, ὁ αὐτός. - 36: всꙋщїю] lies въ-, πάντως. - 38: бж҃тво] θεότητος. - 42: єдинаго] -ого Sof., Car., (τῆς) μίας. - 43: не бw] wohl für небонъ, καὶ γάρ RSP (Var. καὶ γάρ καί). - 45: не] οὐδέ.

125c

1: своємоу] lies свое ємоу, ἴδιον αὐτοῦ. - Nach нꙋждѣ > ἐξ ἀνάγκης ἐν (ἐν > xZig.). - 5: всє] τὰ πανταχοῦ. - 10: єлико гл҃ютсѧ] ὅσα λέγεται. - 17: да оувѣсть є҃] lies да оувѣсте же, ἵνα δὲ εἰδῆτε. - 21: твоѧ моѧ] τὰ ἐμὰ σά. - 22: глєма] richtig гл҃ема Sof., Car., τὰ ... λεγόμενα. - 25: тⷶ гл҃ютсѧ] ταῦτα λέγηται xZig. (Var. λέγῃ ταῦτα). - 27: Vor занеже > ἤ. - Nach нꙋждѣ > ὁ υἱός (so RSP). - 30: Vor въ > τῆς δὲ οὐσίας τοῦ πατρὸς ἴδιον ὢν γέννημα ὁ υἱός (so RM). - 33: разꙋмѣетъ] -тъ Sof., Car., lies -ѣете, γνῶτε. - 35: прⷱ҇ре҃] προείρηκεν x (> L) (Var. προσ-). - видилъ є҃] für -дѣлъ є. Sof., Car., ἑώρακε. - 36: тожє] für тъжде, ὁ αὐτός. - 39: Vor въ > αὐτός. - 40: Vor бж҃тво > γάρ. - 41: пwстигъш҃] ὁ ... δὲ καταλαβών. - є҃] > Sof., Car., > gr. - 2: ѿч҃а] τὸν πατέρα. - 43: видѣмо єсть] für -димо є. Car., θεωρεῖται.

125d

5: взираюшемꙋ] τὸν ἐνορῶντα. - 6: зрѧщемꙋ] ὁρῶντα. - 7: пwзнавати mit Verweiszeichen versehen, über der Spalte von späterer Hand гако то҃ єсть иже на wбразѣ. nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - да] ἐκ ... τοῦ (μὴ) διαλλάττειν). - 12: мнѣ] + и еже видиши во м'нѣ Sof., Car., καὶ ὃ ὁρᾷς ἐν ἐμοί (durch мнѣ ∩ мнѣ). - 13: вѣдѣши] für -диши Sof., Car., βλέπεις. - 14: видѣши] für -диши Car., βλέπεις. - 17: Nach оубо > καί. - 21: сы҃] и Sof., Car., καί. - 24: Nach рⷱ҇ > καί. - равенъ б҃а] ἴσα θεῷ. - 25: начатъ] ἡγήσατο ("hielt für"). - 28: ѻ҃ча] τοῦ πατρός. - рекꙋ] lies -хоомъ, εἴπομεν RSP (Var. εἶπε). - гако] ὅτι 76 (Var. τῷ U, τό). - 30: смирѧ] -и- für -ѣ-, καταλλάσσων. - ѻ҃че] lies -ча, (τῆς οὐσίας) τοῦ πατρός. - 31: смирашє҃] -и- für -ѣ-, κατηλλάσσετο. - 32: ихъ҃] ἅ. - 36: Nach є҃ > ὁ υἱός. - 37: в нє҃] ἐν αὐτῷ RSPC76 (Var. ἑαυτῷ). - 39: с҃нобне] ἐν υἱῷ. - 40: неразлꙋчима ѿ него] τὸ ... ἀδιαίρετον αὐτοῦ. - 42: бл҃годѣ'ти] von späterer Hand ѣ gestrichen und а nachgetragen (-дѣ- Sof., Car.). - 44: и] > gr. - 45: ѿча во] lies -чаго Sof., Car., τῆς πατρικῆς (οὐσίας).

126a

1: рекохъ] προεῖπον. - 3: гакꙋ] für гакъ, οἷος. - 4: еже] τό C (Var. τῷ). - 20: бываємо] γινομένη x (Var. ἡ ... γ. RPCyr.). - 23: гако] ὅτε. Danach > γοῦν. - 25: и еже азъ есмь] irrtümlich wiederholt. - є҃] τό x(> 76)Zig. (> Var.). - 26: є҃: τό x(> 76)Zig. (> Var.). - 28: Nach єдинъ > καί. - 29: гл҃етсѧ] λέγεται RP (Var. λέγει ταῦτα). - 31: сѹщ҃ѣлѣ] nur in Usp. mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Spalte (die Endung) а hinzugefügt. - ѝпервѣ'] supralinear є und а von späterer Hand, lies и первѣ Sof., Car., καὶ πρώτῳ. - 32: сѹщ҃ѣла] nur in Usp. mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Spalte (die Endung) го hinzugefügt. - ѝперва] das supralineare є von späterer Hand, lies и перва Sof., Car., καὶ πρῶτον. - 33: са҃ первы] πρῶτος καὶ αὐτός. - 36: тѣмѣ҃] wohl so zu lesen statt тѣмь Sof., Car., οὐκοῦν. - 37: Vor быти + не Sof., Car., μή. - гакꙋ] für гакъ, οἷος. - 38: се] für сь, οὗτος. - 39: wбавенъ] а von späterer Hand, wбавенъ Sof., Car., πρόδηλος. - 40: прⷱ҇носѹще] Fehler, lies приносѧще, προφέροντες 76 (Var. φέροντες). - 42: сее] lies есе, ἰδού. - цѣлъ] lies съцѣлъ, μόνος. - 43: х҃а] Χριστόν RP (Var. υἱόν x).

126b

1: и се] > gr. - Nach оумь > καί. - 2: мощно є҃] δυνατόν ἐστιν x (Var. > ἐστίν). - 4: рⷱ҇ть] lies реть Sof., Car., ἅμιλλα. - 5: да слыши҃] ἀκουέτω RP (Var. -τωσαν). - 6: оуслыша҃] sek. für -ша, ἤκουσε. - 8: себѣ] ἑαυτόν RP (Var. αὐτόν). - 9: егда къгда] lies еда к., μήποτε. - 15: мwлѧщꙋмꙋ (є von späterer Hand)] -щемꙋ Sof., Car., τῷ προσερχομένῳ. - 18: рⷱ҇] > gr. - 19: Vor слыши > ὅτι. - 23: Nach ѿць > μοῦ. - 24: ѿца мо҃] > gr. - 27: д҃] ἵνα καί. - Vor oder nach прїиме > τίς. - 28: гл҃ъ] lies гл҃ъхъ, τῶν ... ῥημάτων x (Var. ῥητῶν). - но] ἄλλως τε. - т҃] то Sof., Car., λόγος. - 32: слwвеса] > gr. - 33: такъ] οὗτος. - 34: не] οὐδέ x (Var. οὐ γάρ). - 36: ч҃къ] παρὰ τῶν ἀνθρώπων (Var. ὑπό 76). - 37: съ ѿвѣтомъ] εὔλογον. - 43: Nach єд҃ > ἐγώ εἰμι. - 44: wстаюшега] lies -щага, τὰ μὲν μὴ ὄντα (vd. zu μένοντα). - 45: Nach всѣ҃ > δέ.

126c

2: не] οὐδέ. Danach > κἄν. - 5: того] τοῦτο. - 6: єдинъ] -ъ für -о oder mask. nach μόνος (sc. ὁ ἥλιος). - 9: непwдобїа] (τὴν) ἀνομοιότητα. - 16: ні] μή. - 17: н҃нѣшн'ѣи] für -нии, οἱ νῦν. - 24: Nach словесемь > καί (so RSP). - 29: вы ... гл҃алъ] ἔλεγεν (-ъ für -о oder mask. nach dem im Gr. zugehörigen Subjekt ὁ ἥλιος). - 33: сы҃] τὰ τοιαῦτα (Var. τοιαῦτα RSP). - 35: такы гл҃ы] Nom. Pl., τὰ τοιαῦτα ῥητά. - 36: Nach вw + богъ Sof., Car., ὁ θεός. - 45: хⷭ҇тwратное] τῶν χριστομάχων.

zugehörigen Subjekt ὁ ἥλιος). - 33: сы҃] τὰ τοιαῦτα (Var. τοιαῦτα RSP). - 35: такы гл҃ы] Nom. Pl., τὰ τοιαῦτα ῥητά. - 36: Nach вw + богъ Sof., Car., ὁ θεός. - 45: хⷭ҇тwратное] τῶν χριστομάχων.

126d

1: такwваѧ] такага Sof., Car., τὰ τοιαῦτα. - 2: извоноу] ἔξωθεν. - 4: то] für тъ, οὗτος. - 5: ни[1] > gr. - 6: Vor ѿць + бъ Sof., Car., θεός RSPC. - 8: и] > gr. - 9: Nach гакѿ > ἐστίν. - 10: Nach бо > καί (so RSPAel.[1a]). - 11: посланъ] ἀπέστειλας. - 16: оуказалъ] sek. für -за, ἔδειξεν. - 19: оувидѣвыи] lies -видѣвъ Sof., Car., μαθών. - 22: то] für тъ, οὗτος. - 24: прwстьі] lies прwстрыи Car. (-ры Sof.), ὁ τανύσας. - 26: всѣм' же] παντί. - 31: съ цѣлomъ] lies съ съц-, σὺν τῷ »μόνῳ«. - 34: цѣлѣ] lies съц-, »μόνῳ«. - 40: Vor ѿца > ἐκ.

127a

1: вw] γάρ (> Var.). - 4: Nach є҃ > ἤ. - 5: єдинъ] > gr. - в҃а] lies в҃а Sof., Car., ὑμᾶς. - 6: єд҃] -динъ Sof., Car., μόνῳ (Var. μόνον RSP). - 7: присп'ѣваетъ] -и- für -ѣ-, ὑπερβάλλει. - 9: пръвїє] -вѣє Car., πρό. - 13: Nach є҃ > ὅτι. - Nach гл҃етсѧ > τὸν υἱόν. - 15: первенець] -вѣ- Sof., Car., »πρωτότοκος«. - 20: породꙋ* соущꙋ] γέννημα. - 21: с҃нꙋ] > gr. Danach > καί. - 24: прѣти*] сѧ von erster Hand über einem Punkt nachgetragen. So zu lesen statt прѣти Sof., Car., φιλονεικεῖν. - баснословесьними] μυθοπλαστίαις. - 26: пwдобно] Akk. nach ὅμοιον. - цер҃кы] lies -кы Sof., Car., ἡ ἐκκλησία. - 28: ихъ* ... тѣхже] ἅ ... ταῦτα. - 29: разꙋмѣньими] νοήμασιν. - 30: сꙋпрwтивлѧетасѧ] ἀντικεῖνται WM (Var. -κεῖται). - 32: и[1] > gr. - погодїе и оустроенїе] τὸν ἀκόλουθον καὶ συνηρτημένον (sc. λόγον). - 33: оученїемь ѿчемь] τῇ τοῦ πατρὸς διδασκαλίᾳ (kein instrumentaler Dat.). Danach > ἀποδιδοὺς λόγον. - 35: си҃] ταῦτα. - 36: Nach ѕво > τί. - 37: скотнѣе] ἀλογώτερον. - 38: бо] > gr. - 40: ѿцеви] lies -цеви, τῷ πατρί. - блюди] ὅρα CWM (Var. ὥρα). Danach + и Sof., Car., καί. - 41: на҃] а aus оу verbessert, so zu lesen statt падъ Sof., Car., τὰ ὑπερκείμενα. - на҃ткы] ἀρχάς ("Herrschaften"). - 42: прⷭ҇тли] lies -лы, θρόνους. - 43: лꙋна] σελήνην. - 44: тѣхъ] αὐτούς. - с҃ны] же > gr., > Sof., Car. - 45: wны҃] περὶ τούτων. - Nach гакw > καί.

127b

1: ихъ*] ἅ. - 2: с҃нъ] ὁ υἱός M (Var. ὁ πατήρ 76, ὁ θεός). - 3: ни сꙋд'ми ни разꙋмѣньими] οὔτε τοῖς κρίμασιν οὔτε τοῖς δόγμασιν RSP (Var. οὔ. τ. δόγμασιν οὔ. τ. κρίμασιν ~). - разно соу҃] διαφωνοῦσιν. - 4: всемъ] πᾶσιν. - 6: ихъ* ... тѣхъ] ἅπερ ... ταῦτα. - 8: wстаньі] -вы Sof., Car., ὁ ... μείνας. - 9: слыша҃] sek. für -ша, ἤκουσε. - 11: се] für сь, οὗτος. - 13: толико] τοσούτων. - 14: се] für сь, οὗτος. - 15: Nach wбрѧщꙋтсѧ > πολλοί (so xZig.). - 16: мноѕи] πλεῖστοι. - 17: прⷱ҇ци и ап҃ли] προφῆται καὶ ἀπόστολοι x(> L)Zig. (Var. ἀ. κ. π. ~). - 20: ѻ҃чю] τοῦ πατρός Zig. (Var. τοῦ σωτῆρος). - 24: възлюби҃] sek. für -би, ἠγάπησεν. - 25: васъ] in allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp., Car. am rechten Rand der Spalte вы, in Sof. am linken Rand der Spalte вы҃ nachgetragen, für ны, ἡμᾶς? - Nach пwдражателе > δέ. - Nach вышѧ > καί. - 29: никтꙋ҃ во] οὔτε τις. - 35: ємоу] σοί x Zig. (Var. τῷ κυρίῳ). - 39: выхꙋ] ἐχρηματίσαμεν. - 40: но] von erster Hand (?) vor der Spalte über з- nachgetragen (nur in Usp.). Ursprünglich за ... же ... wбра Sof., Car., διὰ δὲ τὴν ... εἰκόνα x, Verbesserung nach (einer Wiedergabe) der Lesart ἀλλὰ διὰ τὴν ... εἰκόνα. - вселши ... сѧ] и von erster Hand (?) über ж nachgetragen (nur in Usp.), всел'ши Sof., Car., τὴν ἐνοικήσασαν. - истовꙋ] lies -воую, τὴν ... ἀληθῆ. - 41: бж҃їю] τοῦ θεοῦ xZig. (Var. αὐτοῦ). - 42: бывъи] ὁ γενόμενος. - пwслѣди] дѣже Sof., Car., ὕστερον. - 43: нел'ѣпⷪ҇] ἀπρεποῦς. - 44: Nach несмыслєнѣ > καί. - Nach мрости > ἐκείνων. - 45: ѩвлѧеми] für -мѣ Car., φαινομένης. - єдиненїє и пⷪ҇бїє] τὴν ὁμοίωσιν καὶ τὴν ἑνότητα.

127c

1: само] lies -мое Sof., Car., αὐτὴν τήν (οὐσίαν). - 2: хоще҃ разꙋмѣти] λάβοι (Var. λάβῃ P). - 3: ничимъ] οὔτε ... τί. - 5: мнїи ѿца] "geringer als der Vater", wohl für τῶν τοῦ πατρὸς RSP (Var. + ὅμοιος ἔσται δογμάτων καὶ τοῦ πατρός). - 6: чимже ли разноу҃] διαφέρει δέ τι RSP (Var. δ. ὅτι). - 7: оустав] τὰ δόγματα. - 10: точїю] μόνον RSPC (> Var.). - 11: ни ... ни] ἤ. - 14: соущаго разно] παρεξηλλαγμένῳ. - 16: Nach не, ѥствꙋ oder его > ἦν. - 18: Nach еста > ἔν. - 23: Vor oder nach с҃нꙋ > οὕτως. - 28: видѣмъ є҃] in Usp. ѣ aus и verbessert? Für -димъ є. Car., θεωρεῖται. - 30: Nach рекохꙋ > καί (so xZig.). - 31: то] ταύτην (Var. αὐτήν RSP). Danach > καί (so xCyr.). - са҃] > gr. - 33: всѣми епистолїами] διὰ πάσης ἐπιστολῆς. - 44: Vor бл҃годѣти > διπλῆς.

127d

2: Nach имѣ > δυνάμενοι. - 3: вы] ἦν. - 4: Vor oder nach є҃ства > τοῦ πατρός. - 9: сътворшемꙋ] τὸν πεποιηκότα. - вꙋ] > gr. - даемыми] ἐν τοῖς διδομένοις. - 12: же] > Sof., Car., > gr. - 13: инѣ҃] τινὸς τῶν ἄλλων. - 16: єдинаго] ἐνοειδῆ. - Nach с҃нꙋ > γάρ. - 19: бл҃ть] -дать Car., τὴν χάριν. - 25: си] lies

τὴν εὐλογίαν. - 33: Vor въ > ὅν. - 34: сн҃ъ] ὁ υἱός UM (Var. οὗς). - 44: вѣıаше҃] lies вѣıаше тъ, ἦν οὗτος.

128a

8: Nach пωвелѣвшаго > καὶ ἀποστείλαντος αὐτόν. - 12: и есе] so zu lesen, καί ἰδού. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am linken, in Car. am rechten Rand der Spalte, in Sof. unter der Spalte и и се nachgetragen. - 20: женама] so zu lesen statt -ма Sof., Car., ταῖς γυναιξίν. - 23: Nach но > αὐτὸν τόν. - 24: Nach къ > σέ. - въ скорбь мою] ἐν τῷ θλίβεσθαί με (τῷ vd. zu τό?). - 28: пωхвала] τὴν χάριν. - 29: Nach е҃ > καί. - 32: иꙁдрꙋкы] -зр- Car., ἐκ χειρός. - 34: Nach оутверженіе > μοῦ. - 36: многаго біеніа] πολλοὺς διωγμούς. - 37: Nach иного > ἤ. - 44: и да оумножи҃ тѧ] καὶ πληθυνεῖ σε RSP (> Var.).

128b

6: мωлѧше҃] ἐπεκαλεῖτο (Var. ἐπι- W). - 9: бж҃іа] τούτου (Var. αὐτοῦ W). - Vor того > ὅν. - 10: бж҃іа] > gr. - ты҃] οὗτος. - 13: Nach ѿца > ἡμῶν. - 22: бл҃годѣти] -тѣ Sof., τῇ χάριτι. - 23: Nach же > καί. - 26: ıако҃] ὅπερ (vd. zu ὥσπερ). - 28: видимꙋ] -момоу Car., βλεπομένου. - 30: ѿ] lies ω Sof., Car., ἐπί. - 33: е҃ агг҃лъ] αὐτὰ τῶν ἀγγέλων. - 35: ω бывши҃] lies ѿ б. Sof., Car., τῶν γινομένων. - 37: Vor ини > καί. - ини] ἄλλο. - 38: ихъ҃] ἅπερ. - 39: аще ли ... быша съдѣлали] ἐπεὶ καὶ ἑαυτοὺς ἐργάζεσθαι δόξουσιν (Var. δόξωσιν x[> W76]). - 41: ѿдаваю҃] συγχαρίζεσθαι. - 44: Nach д҃си > εἰσίν.

128c

5: (при) бц҃а м҃рїа] (ἐπὶ) τῆς θεοτόκου Μαρίας. - тωже] für тъже, ὁ αὐτός. - 9: и] > gr., > Sof., Car. - 10: Vor ави > ἐθεώρησε δὲ καὶ Μωσῆς τὸν θεόν· εἶδε Γεδεὼν ἄγγελον. - 11: не ... не] οὔτε ... οὔτε. - видѧаше] -дѣ- Sof., Car., ἔβλεπε. - 12: мнѣшѧ] мниша Car., lies -нѣше, ἐνόμιζεν. - 13: Nach паче + же Sof., Car., δέ. - 14: вышнѧа] wohl statt -наѧ, τὰ γενητά. - а] αὐτά x (> Var.). - 19: г҃лѧ] > gr. (Vorwegnahme von г҃лѧ Z. 20). - 20: г҃лѧ ѿць] ὁ θεὸς τοῦ πατρός. - 21: Vor авраама > ὁ θεός (so RSP). - Nach авраама > καί. - 23: Nach агг҃лѣ > λαλῶν. - 24: видѣмыи҃] für -ди- Sof., Car., ὁ μὲν φαινόμενος. - 28: Nach такѡ҃ > καί. - Vor г҃лаше > δι' ἀγγέλου. - 29: ихъ҃] ἅ. - б҃ъ^1] überflüssig (für бо?), δέ. - 33: ихъ҃] ἅ. - 35: ихже] ἅ. - 39: вышни҃] τῶν κτισμάτων. - вид҃ѣ] sek. für -дѣ, ἑώρακε. - 41: прωсвѣщаема] ὁ καταυγαζόμενος. - 45: тако] τοιαῦτα (sc. παραδείγματα). Danach > καί (so x).

128d

1: праведны҃] lies предьниихъ, τοῖς πρὸ τούτων. - 4: г҃люще ... мнѧще] -е ...-е wohl jeweils für -ь ... -ь, φασκόντων ... νομιζόντων. - тр҃цꙋ] lies -ца, (διὰ) τὴν τριάδα. - 8: манихеи] Μανιχαῖον (vd. zu μανιχαῖοι). - 10: едины] für -нъ vor иже. - 22: своего] lies свое его, ἴδιον. - 23: всегда] lies сегда, ἄν. - зорновидѣніе] lies разьнов- Sof., Car., τὸ ἑτεροειδές. - 24: всегда] lies сегда, ἄρα. - 25: Vor емоу > καί. - 26: того] τοῦτο. - тако҃] ὁμοίως RSP (Var. μειζόνως). - 28: соуща слωвесе] τὸν λόγον εἶναι. - 29: не боуди никωли҃. ни въ оум҃ѣ] μήδε εἰς τὸν νοῦν ποτε εἰσέλθοι (Var. ἔλθοι RSP); же] > gr. - 36: бω] γάρ RSPC (> Var.). - 39: безбожьства] θεότητος. - 40: и] > gr.

129a

7: ꙋ] εἰς. - же] + оу Sof., Car., εἰς. - 8: твореніе҃ творена] πλασθέντα. - 14: ино҃] lies оноль, ἐκείνῳ. - 15: различна] + е҃ Sof., Car., εἶναι. - 17: множаишю] lies -ша, πλείονας. - 21: небо. но] небо но҃ Sof., Car., für небонъ, καὶ γάρ. - 32: ωбогѡ҃] же > gr., > Sof., Car. - Nach рожена > τὸν δὲ ἀγένητον (Var. ἀγέννητον PW). - 35: нероженꙋ] γενετῷ καὶ ἐνὶ ἀγενήτῳ (Var. ἀγενήτῳ καὶ ἑνὶ γενετῷ ~ RSPL, γεννητῷ PW76). - 36: себѣ] Ἑλλήνων (vd. zu ἀλλήλων). - 39: сею] lies сего, τούτῳ. - Nach имоу҃ > καὶ οὗτος γὰρ κἀκεῖνοι κτίσματά εἰσιν. - 40: Nach Окаıан'нїи > καί. - бωлшими] πλέον ὅσον. - 43: приминоуша] при- für прѣ-, ὑπερέβησαν. - ѿметаютсѧ] ἀρνούμενοι.

129b

1: бг҃ωмерьсцѣи] für -ции (-цыи Car.), οἱ θεοστυγεῖς. - б҃ъ] θεός RSPC (> Var.). - 2: Nach мноѕи > καὶ εἷς ὁ τούτου λόγος καὶ οὐ πολλοί (durch πολλοί ∩ πολλοί oder мноѕи ∩ мноѕи). - 3: съдѣт҃еное] πατρικόν (vd. zu ποιητικόν). - 5: пωслоужьствова҃] sek. für -ва, μεμαρτύρηκε. - 6: мене ра҃] περὶ ἐμοῦ. - 8: има҃] ἔχετε. - 14: прїимшее] wohl für -шеи, οἱ ... δεξάμενοι. - 21: прїиде] пре- Sof., Car., παρῆλθε. - тоже҃] lies то же, τοῦτο δέ. - 25: и^2] > gr. - 28: Nach свои > καί. - 30: срамѣющасѧ] lies -ще-, ἐντραπέντες. - 33: ωбрѣтохо҃] ἐφεύρομεν. - 34: г҃лахо҃] λέγομεν. - 36: Vor мы > καί. - 38: Nach на҃ Verweiszeichen, am rechten Rand der Spalte von erster Hand (?) х҃с nachgetragen (in Sof., Car. im Text), ὁ Χριστός RSP (Var. ὁ κύριος). - 39: Nach съблюди > αὐτούς. - 40: Nach мы҃ > ἕν (so RSPCyr.). - 41: въпрашаю҃] lies -шаю, ἐρωτῶ.

129c

3: Nach ıакѡ҃ > καί (so 76). - в҃ѣ] lies вѣ Sof., Car., ἡμεῖς. - 8: да] > gr. - 10: ли ... ли] im Gr. kein Fragesatz. - 11: г҃люща его] ἐκ τοῦ λέγειν αὐτόν. - 14: ѿча] о҃чаго Sof., Car., τῆς τοῦ πατρός. - то оуже] ἀνάγκη. Danach > ἢ καί. - 15: соущемъ] (ἀνάγκη) εἶναι. - 17: Nach тоуж҃и > ἐσμέν. - 18: нечесѡ҃] lies ни-, οὐδέν. - 22: Nach ωномоу > εἰς τὸν οὐρανόν (so RSP). - и] καί 76 (> Var.). - 25: точна] > gr. - 30: вы] ἡμεῖς. - льстѧтсѧ] πλανῶσιν. - 32: и] > gr. - 35: паденіе] -дан- Sof., Car., τὸ ... πτῶμα. - ѿ о҃ца] lies ѿца, τοῦ πατρός. - 40: имае҃] -етъ Car., für -атъ, ἐχέτω. - 41: единочѧдъ ... сцѣглъ (слово)] jeweils -ъ für -о oder mask. nach μονογενὴς ... μόνος (λόγος).

129d

2: разно соу҃] διαφέρωσιν. - 7: но не] > gr. - Nach пωдобаше > καί. - Nach томоу > εἶναι. - 8: ни^2... ни^3] ἤ. - 9: ни^2... ни^3] καί (Var. ἤ RSP). - е҃] τυγχάνει ὤν. - 11: то] für тъ, αὐτός. - Nach но > γάρ. - Nach аще > καί. - 13: нелѣпω е҃ ни] > gr. - 14: не] οὐδέ. - 15: ωбавенаго тако] τὴν οὕτω φανεράν. Danach > καί. - 16: нечтива] καὶ εὐσεβῆ. - 18: боудꙋ҃ ωбавенѣ] für б. -ни, δειχθῶσιν. - 19: о҃ца] lies о҃ць Sof., Car., τῶν πατέρων. - 20: сего] > gr. - 22: и] > gr. - ч҃лцы (-ци Car.) ... прїемлю҃] τοῖς ἀνθρώποις ... λαμβάνειν. - 24: Nach соу҃ствꙋ > (τὰ) ἐκ προαιρέσεως. - 27: Nach лꙋкавыхъ > οὖν (Var. γάρ W) (so x[> CW]). - 28: ıакѡ҃ се] ὡς ἐάν. - 30: Nach и > ὅταν. - 31: ч҃лкωмъ] > gr. - ч҃лкъ] > Car. - 33: неразꙋмлив҃ѣ] τοῖς ἀνοήτοις. - 35: оуказаѧ] δεικνύς. - 36: лисице] lies -ци Sof., Car., τῇ ἀλώπεκι. - 37: сее] in allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am rechten, in Sof. am linken Rand der Spalte есе nachgetragen, in Car. am linken Rand исе (schwer lesbar), lies есе, ἰδού. - 41: ро҃] ромь Sof., Car., lies родо҃, τῇ φύσει. - 43: сътворилъ] sek. für -ри, πεποίηκε. - 44: Nach вѣсть > ἀλλ'. - до] lies да Sof., Car., ἵν'. - 45: ω всѣхь] τῶν μέν.

130a

5: даѧ] λαμβάνων. - 6: боудѣте] -дете Sof., Car., ἔσεσθε. - 9: Nach пакы > ὡς ὁ πατήρ. - 10: бо] > gr. - 12: Nach ıако҃ > οὐχ. - 13: боудѣте] so zu lesen statt -дете Sof., Car., γίνεσθε. - и] δέ. - 14: скωт'ство] τὸ ἄλογον. - 15: да не] οὐχ ἵνα. - боудете] lies -дѣте, γίνεσθε. - 16: да^1 ... да^2] да^2 überflüssig, ἵνα. - 19: не^1] in Usp. (aber nicht in Sof.) durchgestrichen, > Car., > gr. - 20: прїимм҃ѣ] -ме- von späterer Hand über -мь nachgetragen (прїимь Sof., Car.), ἔχειν. - 21: бг҃ꙋ] > gr. - 23: истин'ною] lies истиною, ἀληθείᾳ. - бл҃ти] -дати Sof., χάριν. - 25: бываемы] χρηματίζομεν. - 27: є] τοῦτο. - 28: бывающе] γινόμεθα (Var. ἐγιν- R*S, ἐγεν- P). - 29: и] lies ни Sof., Car., οὐδέ. - Vor истови > καί. - 32: в ... бывающе] εἰς ἡμᾶς κατὰ χάριν γινόμενον x (> Var.). - 33: Nach ѿ > αὐτοῦ (τοῦ θεοῦ). - 34: бл҃ти] -дати Sof., Car., χάριν. - 37: всемоу] lies (по) семоу, (κατὰ) τοῦτο. Danach > γάρ. - 38: пωдражате] lies -теле (so nur in Car. durch supralinear hinzugefügtes те verbessert), μιμηταί. - 39: тѡ҃] > gr. - 40: инѣмъ] ἀλλήλοις (vd. zu ἄλλοις). - 42: тѡ҃] für тъже, τὴν αὐτήν (διάνοιαν). - 45: премдрωсть] + бж҃іа есть Sof., Car., τοῦ θεοῦ ἐστιν. - създани быхо҃] създани in allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. über der rechten Spalte, in Sof. unter der Spalte, in Car. am linken Rand der Spalte сплескани nachgetragen, ἐπλάσθημεν.

130b

4: прїиде] ἥκει. - 5: единаго] > gr. - 6: Nach х҃ѣ > οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεός καὶ ἡ ζωὴ ἡ αἰώνιος (so RSP). - 8: причѧщаасѧ] μετέχοντες. - 13: бесѣдωваше г҃лѧ] συνομιλῶν ἔλεγε (Var. προσομιλῶν RSP). - 17: но не] οὐκοῦν (vd. zu οὔκουν). - тако] > gr. - 18: Nach ıа҃ > καί (so x). - вы҃] ἡμεῖς. - 25: то] lies тоже Sof., Car., τὸ αὐτό. - 27: цїи] οἵτινες. - 30: Nach ѿць > οὐχ ὡς >ὁ πατήρ< (durch πατὴρ ∩ πατήρ oder о҃ць ∩ о҃ць). - 31: и^1] > gr. - 32: да] > gr. - 34: родъ нашь] ἔχομεν φύσεως. - 36: тако] lies како, πῶς. - 39: имоу҃] πέφυκε ... ἔχειν. - 40: сѧ събираю҃] lies сѧ -аеть, συνάγεται. - насъ] Gen. nach ἡμῶν (sc. ἀνόμοιος). - 42: и] > gr. - боуди] ἔστω RSPC (Var. ἔστι).

130c

2: любовїю] διαθέσει. - 6: е҃ (есть Sof., Car.)] εἰμί. - 11: Nach има҃ > ἀληθῆ καί. - 12: притчѧ] Akk.Sg. (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel). - излагаетъ] λαμβάνει. - 13: вы] ἡμεῖς. - 15: оувѣдѣвше] -ди- Sof., μαθόντες. - 16: Nach тако > καί (so RSP). - 19: прїемлють ч҃лци] λαμβάνεται τοῖς ἀνθρώποις. - 20: ω на҃] lies она Sof., Car., ταῦτα. - п҃рно] > gr. - 22: оудωбь прилωжимъ] lies оу. прѣ-, εὐμετάβλητος. - 24: неприложимое] lies -прѣ-, ἀμετάβλητον. - родѡ҃] τῆς φύσεως. - лꙋкаваго] τὰ φαῦλα. - 25: добрыхъ҃] (ἐν) δὲ τοῖς βελτίστοις. - 39: боудета и сама] γίνοιντο (Var. γένοιντο x) καὶ αὐτοί (Pl.). - 41: истинноую] lies истиною, ἀληθείᾳ. - 42: боуде҃] γένοιτο UMBA76 (Var. γένοιντο).

130d

3: выше е҃] in Sof. еже не выше irrtümlich wiederholt, doch nur zweites не выше gestrichen, lies в. неже є?, ὑπὲρ ἅ. - 14: гг҃лѣ] lies г҃лѣ Sof., Car., (περὶ) τοῦ ῥητοῦ. - 17: Nach б҃а > γάρ. - 19: се] > gr.- 24: твердꙋ] lies -дъ, βέβαιον (sc. σύνδεσμον). - 25: тож҃е] für тъжде, τὴν αὐτήν (sc. διάνοιαν). - 26: прѡстираѧ] ἐκτείνων RSPU (Var. -νωμεν, -νομεν M). - 31: тѡж҃ество] -д- von späterer Hand (?). - 32: притча] Akk. Sg. (-а aufgrund von Nasalwechsel). - 33: тож҃ество] -д- von späterer Hand (?). - 34: ѿч҃ѧго] τῷ πατρί. - 36: тыі҃и] ї von späterer Hand über ь (von ы) nachgetragen, тыи Sof., Car., σύ.- 38: единенїе] ἕν. - 41: ты҃] + же Sof., Car., δέ.

131a

4: всемоу] къ себѣ Car., lies къ семꙋ Sof., πρὸς τοῦτο. - 5: боудѫть] Vorwegnahme von боудѫ҃т Z. 6?, anstelle von ὡς. - 10: тѣлꙋ҃] lies -ло, σῶμα. - 11: Єе] (разꙋмъ) für сь, ταύτην (τὴν διάνοιαν). - 13: пакы] + бо Sof., Car., γάρ. - 18: б҃горатницѣ] für -ци Sof., -цы Car., οἱ θεομάχοι. - 22: и вѣ едино] > gr.- 25: ни] οὐδέν (vd. zu οὐδέ). - 29: е҃] τὸ ... ἐπίρρημα. - при҃ча] Akk. Sg. (-а aufgrund von Nasalwechsel). - 30: видима] -а irrtümliche Angleichung an das vorangehende при҃ча (Akk. Sg., s.o.). - 33: сътворилъ е҃] > gr. - 35: (въ) ср҃це] и von späterer Hand über є nachgetragen. -и zu lesen statt -це wie Usp. zuvor und Sof., Car., (ἐν) τῇ καρδίᾳ. - 37: Nach сниде > οὔτε τὸ κῆτος ἦν ὁ ᾅδης, ἀλλ'.- пѡжреть бы҃] -жретъ б. Sof., Car., καταποθείς. - 39: пѡвелѣна кита бывша] προσταχθέντος τοῦ κήτους.- 42: Nach пѡдобї҃е > πῶς (so x). - 43: за три д҃ни] διὰ τὸ τριήμερον.

131b

1: Nach ѿць > ἐστίν. - Nach с҃нѣ > οὕτως. - 2: Nach мыслїю > ἕν. - 6: Nach но > ἄλλο. - 10: тѡго] + бо Sof., Car., γάρ. - 11: аще ли] ἐπί. - ино҃] же > gr. - 15: тож҃е] τοῦτο αὐτῷ (vd. zu ταὐτό). - 22: нечесѿ ... съвръшено было] für нич- с. б. gegenüber οὐδεὶς ... ἐτελειώθη. - 26: Vor имъ > καί (so RSPA*). - 35: скѡнча҃] (εἰ μὴ) ἐτελείωσα. - 38: Nach но > καί. - ѡбожени҃] є von späterer Hand über и nachgetragen; lies -ни, so Sof., Car., θεοποιηθέντες. - 42: сегѡ] > gr.

131c

1: Nach оумь > καὶ διελέγξει μὲν τὴν τῶν ἀσεβῶν διάνοιαν (durch оумъ ∩ оумъ). - Nach како > τέ.- 2: немъ] lies насъ Sof., Car., ἡμῖν. - 9: бѡгатѣетъ] -ѣемь Sof., Car., πλουσίῳ. - 12: Nach н҃а > ὅτι.- 14: в н҃а] ἡμῖν. - 23: не ... бо] οὐδέ. - 24: Vor oder nach дае҃ > τοῦτο (so MB). - 32: немъ] lies насъ Sof., Car., ἡμῖν. - 38: оубѡ д҃обьство] оубо добьство Sof., оу подобьство Car., τοίνυν ὁμοιότης.- 40: Nach арїани > καί. - 45: но аще] εἰ μὴ ἄρα.

131d

1: всемъ] πᾶσι. - 2: и[1]] καί RSP (> Var.). - причащаетсѧ] μετοχῇ (vd. zu μετέχει). - 5: Nach понѣ > ὅλως.- мыслїю замыслити҃] εἰς ἐνθύμησιν λαβεῖν. - 6: д҃хомъ] τῷ πνεύματι RSP (Var. τὸ πνεῦμα).- 7: дхъ] lies д҃хъ Sof., доухъ Car., τὸ πνεῦμα. - 11: имѣти] μέλλοντας ἔχειν. - 14: їоанна] ивана Sof., іѡана Car., 'Ιωνᾶν. - 15: иванъ] іѡанъ Car., 'Ιωάννης. - 18: Єлма] lies Єлма҃ Sof., Car., ἐπειδή. - 22: соущꙋ[1]] durchgestrichen, сꙋщоу | соущоу Sof., сꙋщꙋ сꙋщꙋ Car. - 23: х҃а] lies д҃ха Sof., Car., τὸ πνεῦμα.- Nach дѣлма > ἕν. - боудемъ] δοξῶμεν ... γεγενῆσθαι (Var. δόξομεν M; γενέσθαι x(> C)Zig., γίνεσθαι C). - 28: ра҃скае҃] не von späterer Hand (?) über ра nachgetragen, нераскаемь Sof., Car., lies -ма, ἀμεταμέλητος. - 29: соущꙋ] τὸ ... ὑπάρχον. - 30: хощь] lies хощеть Sof., Car., βούλεται. - 35: молѧщее] > gr. - 39: въ с҃нѣ. и въ ѡци] ἐν πατρὶ καὶ ἐν υἱῷ RSPU (> Var.). - 45: аще] κἄν.

132a

1: н҃ѣ же] lies н. оуже, οὐκέτι ... ἐστίν. - то] -о für -ъ, то҃ Sof., Car., ἐκεῖνος. - 3: параклитъ] (τὸ) παράκλητον (πνεῦμα). - 4: е҃] ἔσται. - 6: поѧ҃] ἔθλιβεν (Var. ἔπνιγεν 76). - 8: Nach срамлѧти҃ > καί.- 9: к томоу себе] + не Sof., Car., μηκέτι ἑαυτούς. - прилагати] -и- für -ѣ-, ἀναπλάττειν. - 12: послоуша҃е] ἀνέχονται. - 14: сее] in Usp., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am linken, in Sof., Car. am rechten Rand der Spalte есе nachgetragen. So zu lesen, ἰδού. - 15: злѡчти҃и] δυσσεβείαις.- 17: зрѧще. и слышаще] βλέποντες καὶ ἀκούοντες x (Var. ἀ. κ. βλ. ~). - 25: в] lies вьсь, πᾶσαν. - 26: Nach рꙋцѣ > καί (so RSPC). - вѣрꙋ҃и] ѧ von späterer Hand (?) über ꙋи nachgetragen. - 28: р҃е] > gr. - 31: р҃е] > gr. - 33: бы] (εἰ) ἦν. - с҃нъ ... соу҃ствомъ ꙗкѿ с҃нъ] υἱὸς ... κατὰ φύσιν ὡς υἱός RSP (Var. υἱὸς κατὰ φύσιν ... ὡς υἱός). - 42: с҃на] τὸν υἱόν xZig. (Var. τὸ ὄνομα). - 44: да] > gr.

132b

2: пѡслоушествова] so zu lesen statt -ша- Sof., Car., ἐμαρτύρησε. - аминь аминь] ἀμὴν ἀμήν xZig. (Var. ἀμήν). - 4: Nach мѧ > καὶ ἐπὶ τούτοις δέ φασιν οἱ κακόφρονες. - бы] (εἰ) ἦν. - 7: бѣ҃] nach ἦν (irreal.). - 16: с҃тить] lies сѧти тъ, φασίν, »οὗτος«. - 17: их҃ъ] ἅ. - 20: свѡего] lies свое ѥго, ἴδιος.- 21: творѧаше] ἐποίει xZig. (Var. ποιεῖ). - 24: к тѡмоу пакы] πρὸ δὲ τούτου (Var. τούτων x). - 26: ты҃] σύ x (> Var.). - ѿ тебе ... тобою] zweifache Übersetzung von παρὰ σοί (vd. zu παρὰ σοῦ). - 27: молѧше҃] lies молꙗше же сꙗ Sof., Car., ηὔχετό τε. - 30: пакы] > gr. - бѡ] > gr., > Sof., Car. - 31: г҃лаше҃] > gr. - и] καί x (Var. ἤ). - 35: бы҃ ... не не вид҃ѣ ... бѣ҃ вид҃ѣ] lies бы ... не вѣдѣлъ ... бы вѣдѣлъ (für би в.), ἠγνόησε ... ἐγίνωσκεν. - 37: бы ѡставленъ бы] lies б. о. былъ, ἐγκατελίπετο. Danach > ὡς (so in RS, die ὡς durch ὁ ersetzen; daher с н҃и сы҃, ὁ συνυπάρχων). - 38: славы] δόξαν. - 40: ничесѡго҃] οὐδενός. Danach + бо Sof., Car., γάρ. - 45: и] so zu lesen für и и Sof., Car., καί. - егѿ] ὤν.

132c

1: извѡдѧтсѧ] ἐξάγονται ("s. verleiten lassen"). - 3: и҃] > gr. - 5: Nach како > γάρ. - 9: творѧше] ἐποίει RSPC (Var. ποιεῖ). - 10: аще] > gr. - Nach сї > γάρ (so W). - 11: нн҃ѣ] lies н҃нѣ же Sof., Car., νῦν δέ. - 14: прити҃каино] притикан'но Sof., Car., ἐκ παραλλήλου. - и] > gr. - 16: ѡбоихъ срѣтающасѧ] αὐτοὺς συναντῶντας. - 20: б҃ъ[2]] irrtümlich wiederholt, > Sof., Car. - 24: се] für сь, οὗτος. - 27: Nach слово > ἴδιον. - 28: соуще ... имоуще] εἶναι ... τὸν ἔχοντα. - 29: стражꙋщее] ὥστε τοῦτο ὑπομεῖναι.- 30: свое҃ г҃лаше себѣ б҃а] ἴδιον ἔλεγε τὸν θεόν RSP (Var. τὸν θεὸν ἔλεγεν ἴδιον εἶναι).- 32: ихже] ἅ. - 33: Nach г҃лати > καὶ αὐτοί. - 37: се] für сь, οὗτος. - 38: і҃с] 'Ιησοῦς x(> M)Zig. (> Var.).- 39: какѿ] πῶς οὖν xZig. (Var. π. νῦν). - 44: бо] γάρ RSPC (> Var.).

132d

7: каїафинѣ] lies -ни, τοῦ Καϊάφα. - 20: бо] γάρ RSP (> Var.). - 22: жи҃ми] жидъми Sof., Car., 'Ιουδαίων.- 25: аще] ἄν. - 26: смѣреными] сми- Car., ταπεινοῖς. - 32: престающе не быти] παυόμενοι τοῦ εἶναι.- 33: прѣ҃станѣте] пре- Car., παύσεσθε. - 39: и] > Sof., Car., > gr. - 43: ꙗкѡ] ὡς x (> Var.).- 44: г҃ь] κύριος x (> Var.).

133a

1: же] δέ RSP (> Var.). - 3: то] für тъ, αὐτός. - 5: прѡсто] ἁπλῶς x (> Var.). - 13: но ꙗ҃ възмѡжно] δυνατόν πως (но ꙗ҃ ursprünglich Glosse zu а Z. 15?). - 15: а] ὅτι δέ (vgl. Z. 13). - 19: и паче] μάλιστα καί.- наше҃ х҃рїаньскїа] τῆς καθ' ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς. - 22: ч҃тнїи] lies чьтении, τῇ ἀναγνώσει.- 28: се] für сь, οὗτος. - 31: а ꙗко] ὅτι τε. - 33: Nach ѿча > καί. - 35: Nach же > τοῦτον. - всѣми] всими Sof., διὰ πάσης (sc. τῆς γραφῆς). - б҃жїами] > gr. (Var. τῆς θεοπνεύστου (sc. γραφῆς) RSP).- 38: тїи] αὐταί (sc. αἱ γραφαί). - 40: довлѣет ны, не (das Komma auf einem getilgten не) (д. ны|не Sof., Car.)] lies д. ны нынѣ, ἀρκεσθῶμεν νῦν x (Var. > νῦν). - 41: тѡчїю все] ὡς πάντων.

133b

1: ничтѿ] οὐδὲ ἕν (vd. zu οὐδέν). - 5: смири҃ е҃] für смѣ- е҃, ἐκένωσε. - 6: в пѡдобїи ч҃лчьстїи бы҃] ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος xZig. (> Var.). - 7: ч҃лчьстїи] für -тѣи Car., ἀνθρώπων. - 8: смирилсѧ е҃ са҃] für смѣ-е҃ с., ἐταπείνωσεν ἑαυτόν. - 18: есе] in allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, in Usp. am rechten, in Sof., Car. am linken Rand der Spalte и се nachgetragen. Lies есе, ἰδού. - 20: протолкоуемꙋ] lies -мо, μεθερμηνευόμενον. - 23: съглѧдаю҃] καταμανθανέτω. - 27: егда когда] lies еда к., μήποτε. - 28: многы] τινάς. - 29: Vor ꙗко҃ > ὅτι. - 30: кѡеж҃о] lies коегождо, ἕκαστον. - 32: се҃] lies сего, τοῦτον (sc. ἄνθρωπον). - 35: преславно] παράδοξον. - 37: се] für сь, οὗτος. - 38: имѧаше] εἶχον. - 40: и] lies къ, πρός. - 43: смирилсѧ е҃] für смѣ- е҃, ἐταπείνωσεν ἑαυτόν.

133c

2: слѡво] irrtümlich wiederholt, > gr. - 4: единои] > gr. - иѡле҃] lies иои-, διὰ 'Ιωήλ. - 5: излѣю] -лїю Car., ἐκχεῶ. - 6: Nach плѿ > καί. - кирови] 'Αστυάγει (Var. -γη RSPZig.). - 10: дыханїе҃] σαρκός.- се] für сь, οὗτος. - 14: р҃ено е҃] -ное е҃ Sof., Car., εἴρηται. - 15: стражꙋщи҃] -щемъ Sof., Car., πασχόντων. Danach > ἐκείνων. - 17: ч҃лкъ] ἄνθρωπος x (> Var.). - 18: и] > gr. - кѡнеченъ вѣкъ] συντελείᾳ τῶν αἰώνων. - 24: Nach пострадавшꙋ > ὑπὲρ ἡμῶν (so RSP). - 27: ѿче] lies -чи Sof., Car., τοῦ πατρός.- 28: пло҃скыѧ] lies -скы, σωματικῶς. - 31: имѣти] lies имѣ, ἔσχε. - 32: и[1]] von erster Hand über -ѡ с- nachgetragen. - 34: така҃] οἷα. - 36: тѡченаѧ] ὅμοια. - 38: како] кака Sof., Car., οἷα. - 39: Nach м҃ртвыѧ > καί. - 45: слѡжаше] lies слоу-, ὑπούργει.

133d

2: вѣ҃] von erster Hand (?) über -ѡ т- nachgetragen. In Sof., Car. im Text. - 4: то] für тъ, αὐτός. - 5: Vor eher als nach токмо > αὐτό. - 10: ч҃лкъ] + же Sof., Car., τέ. - 11: є] αὐτάς (sc. ἁμαρτίας resp.

ἀσθενείας). - 13: на тѣлѣ своѥ] τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον x (Var. ἐ. τ. ξ. τ. σ. α. ~).- 15: избавленіемъ] lies -ни есмъ, ἐλυτρούμεθα. - 18: Nach того > γάρ. - 20: бескы] бжескы же Car., θεϊκῶς δέ.- 22: тѡ] αὐτῷ τῷ. - гаже] ταῦτα. - 23: дѣлā lies дѣльма, διά. - 24, 25: творѧ] jeweils 1. Sg. Präs. (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel) - 26: аще] κἄν. - 27: видѣ°] für -дите, γινώσκετε. - 29: Тѣмъ] ἀμέλει R*SP (Var. + ὅτε x(> B*) Vat. 1455, ὅτι B*). - 31: прьстеръ] für -стрь, ἐξέτεινε. - 34 Nach Ѿверзаше > τοὺς ὀφθαλμούς. - 36: чл҇кы] für -скы, ἀνθρωπίνην. - 37: сѣ] ταῦτα. - 39: привидѣніе] φαντασίᾳ. - 40: Пѡдобашеть] -ть sek., ἔπρεπε. Danach > δέ. - 41: Nach въ > ταύτην.- 43: своемꙋ] lies свое емоу, ἴδιον αὐτοῦ. - гл҇емо] lies гл҇емъ, λέγομεν.

134a

1: емъ] > gr. - 3: да гл҇ютсѧ] ἂν λέγοιτο. - 4: Nach слѡво > γάρ. - 6: гл҇ютсѧ] λέγεσθαι. - 7: какы] οἷα. - Nach со҇ > μάλιστα (so x). - 10: ст҇ръ] lies смрть Sof., Car., ὁ θάνατος. - 13: ино] lies иного но, ἄλλου, ἀλλά. - 17: Nach проста > τινά.- 18: соуцаго] mit Verweiszeichen versehen, am rechten Rand der Spalte von erster Hand Ѿ бл nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - 19: бывша и] καὶ γενόμενον. - 22: Nach или > τίς.- 23: и] > gr. - 26: рѣ] > gr. - 30: Nach ни > εἰ. - всегда] lies сегда, ἄρα. - чл҇къ] > gr. - 32: тлѣ] тлѧ Car., ἡ φθορά. - 36: єдиначе] ἔτι. - 42: коупленії] θνητοί. - 44: ст҇ртїи] -теи Sof., Car., τῶν ... πάθων. - и] > gr.

134b

1: Nach не > ταῦτα. - 4: чл҇цѣ] für -ци Car., οἱ ἄνθρωποι. - 7: нетлѣ] mit Verweiszeichen (+) versehen, am rechten Rand von späterer Hand (?) -нни nachgetragen (нетлѣ|н'нѣ Sof., нетлѣн'ни Car.), ἄφθαρτοι. - и[2]] > gr. - 8: пребывающа] -ще Sof., Car., διαμένουσιν. - 9: плоти[2]] > gr. - 16: взыде] ἀναχθῶμεν. Danach > παρ' αὐτοῦ. - 18: прилѡжилъ ѥ] lies прѣ- ѥ, μετέθηκεν. - 22: Nach бытїю > »ἐν τῷ 'Αδὰμ ἀποθνήσκομεν«, ἀλλὰ λοιπὸν τῆς γενέσεως (durch бытїю ∩ бытїю). - всеѧ ... плѡт'скиѧ] Gen. nach πάσης τῆς σαρκικῆς ἀσθενείας. - 23: преложенꙋ бывше] μετατεθέντων (sc. τῆς γενέσεως und τῆς ... ἀσθενείας). - 26: дѣлā] -ламь Sof., Car., lies дѣльма, δι'. - 27: и[1]] > gr.- 31: ѡживени бываемъ] л von späterer Hand über ве nachgetragen, -вен- Sof., Car., ζωοποιούμεθα.- 32: гаже не] lies юже не, οὐκέτι. - въслѡвеснѣ] λογωθείσης (!). - 36: въ истинꙋ] ἀκριβέστερον. - 39: тѡ] für тъ, οὗτος. - паче] γάρ. - 41: сн҇ѣ] lies сп҇сѣ Sof., Car., τοῦ σωτῆρος.

134c

2: чашн] τὸ ποτήριον. - 2f.: всемоу плѡтьскомꙋ] πάντα τὰ τῆς σαρκός. - 3: рєнꙋ бывающꙋ] λεχθείη ἄν (das tatsächlich den Hauptsatz einleitet). - 4: Nach пѡгодь > ἐφ' ἑκάστου ›Χριστοῦ οὖν‹. - 13: Vor самъ > καί (so Vat. 1455). - 15: нā дѣлма] ὑπὲρ ἡμῶν Vat. 1455 (> Var.). - 17: свое] ἴδια (sc. πάθη). - боудеть все тѡ] > gr. - 22: ѡбаче и] καὶ ὅμως. - 23: нюже] nach ἥν. - ѧ] > gr. - 24: все] > gr.- 25: своемоу] lies свое емоу, ἴδιον. Danach > αὐτὸ (τό) - 26: ѡстаѧ] > gr. - 32: свѡбоди] ἐλεύθεροι.- 35: то] für тъ, ἐκεῖνος.

134d

1: соуцꙋ сꙋпернікꙋ] (τὸν) φιλόνεικον. - 4: пѡнеслъ] sek. für понесе, ἐβάστασε. - страстїа.] lies страсти а и, τὰ πάθη καίτοι. - 7: свобѡшаго] -жьш- Car., (τὸν) ἐλευθερώσαντα. - 12: раби] lies рабы, τῆς δουλείας. - Ѿбразъ] lies образъ Car., (τὴν) μορφήν. - взяти] lies -тъ Sof., Car., ἔλαβε. - Nach гакѡ > γάρ. - 14: ѡбожихомсѧ] τεθεοποιήμεθα x(> UB), θεοποιήμεθα B* (Var. θεοποιούμεθα). - 18: гакѡ] ὡς Cyr[1] (> Var.). - 19: или чтѡ] τί ἤ. - 25: кождо] ἑκάστου. - 26: творима] lies -мо (sc. обое), πραττόμενα (sc. ἀμφότερα). - 31: или] > gr. - 36: крта] τὸν σταυρόν. - 37: єлинѣ (єлинѣ Sof.)] für -ни Car., Ἕλλην. Danach > ὧν (so RSPZig.). - 41: Nach бжескаѧ > βλέποντας. - 43: к томоу] + оуже Sof., Car., λοιπόν.

135a

1: и] > gr. - 3: ихже] ἅ. - 5: емоу] > gr. - 6: прѧмо ѥ] παρεδόθη. - 10: все] ταῦτα. - 12: ихже] ἅ. - 14: и гл҇ѧ] καὶ λέγων x (> U) (Var. ὁ καὶ λέγων). - 15: в севѣ] πάντα. - мои] lies мое, ἐμά. - 16: сн҇овне] τοῦ υἱοῦ. - 17: Vor oder nach имать > ταῦτα. - 25: сѫ] ὧν (vd. zu ὤν).- заблоудш] πλανηθείς. - 26: нечтивыи ... или] ἀσεβήσῃ (vd. zu ἀσεβὴς ἤ). - 30: то] für тъ, αὐτός. - 31: свои] ἀΐδιος (vd. zu ἴδιος). - ѡсобь] ἀϊδίως (vd. zu ἰδίως). - 34: особь] ἰδίως x (vd. aus ἀϊδίως RSP76). - а] ὅτι γάρ.- ми] > gr. - 41: ихже] ὧν (vgl. Z. 3, 12). - 42: єдинъ то] für є. тъ, Kontamination von μόνος RSP, μ. ὁ Zig. und Var. αὐτὸς ὁ. - 45: бы] ἦν.

135b

3: всеѧ землѧ] πάντα λαμβάνων. - Nach єдн > ἴδιος.- 4: ѥ[1]] ὅτι. - Nach ѥ[2] > καὶ »παρεδόθη« (so B). - 5: нѣ] не Car., μή. - 7: таковаго] τὸ τοιοῦτον. - 8: бо] γάρ M76 (> Var.). - 12: тѡго] αὐτόν x(> C76) (Var. ἑαυτόν RSPC76). - гавѣ ѥ] lies гавлѣеть, δείκνυσι. - 15: имѣаще] lies имѣаше Sof., Car., εἶχεν. - 16: нѣкогда] > gr. - 22: Vor гакѡ > ὅτι. - 23: а] > gr. - 24: и] > gr. - 25: вѣрніе] für -нѣе Sof., Car., »πιστός«. - 26: вземше] εἰληφέναι. - Nach имѣѧ > αὐτά (Var. ταῦτα x). - 30: дā] sek. für да, δέδωκε. - 34: свои] mask. trotz сіаніе und ἴδιον (sc. ἀπαύγασμα). - 37: давъ] δεδωκώς x (Var. δέδωκε). - 39: оц҇ее] lies оц҇ь е, ὁ πατὴρ αὐτά, eher als оц҇ь се, ὁ πατὴρ ταῦτα x. - 40: бо] > gr., irrtümlich wiederholt. - 42: Сицѣ] lies Сице Sof., Car., τῶν ... τοιούτων. - 44: чл҇ческы] lies -скы, ἀνθρωπίνως. - Nach сп҇сѣ > καὶ ταῦτα πάλιν.

135c

8: Nach слѡвесъ > καί. - 13: ѥ въпрашаше] ὁ ἐπερωτῶν. Danach > πάντως καί. - 14: въпрашаше] ἐπερωτᾷ (vd. zu ἐπηρώτα). - 22: Nach творѧше > οὐκ ἄρα ἀγνοῶν, ἀλλὰ γινώσκων ἐπερωτᾷ (Var. γιγνώσκων CLA; ἐπηρώτα RP). - 23: Vor лѣть > δή. - 27: въпрашаѥ] ἐπερωτᾷ. - 28: еже въпрашаше] ὅπερ ἠρώτα RSPZig. (Var. ἐπερωτᾷ). - 35: гакѡ] + се Sof., Car., τοῦτο. - Nach истина > ἐστίν. - 36: въпрашаѧ] πυνθανόμενος x (Var. ὁ π.). - 38: оумеръ] ἀπέθανε. - 39: не вѣдѣти] не -дити Sof., Car., ἀγνοεῖν. - 45: всѣмъ] παντὶ τῷ RSPC (Var. παντὶ τούτῳ x Zig.).

135d

1: не вѣдити] für не вѣдѣти, ἀγνοεῖν. - или] ἤ (vd. zu ἤ). - 3: нбо] lies не бо Car., οὐ γάρ. - 4: престалъ] sek. für преста, πέπαυται. - не быти] τοῦ εἶναι. - 7: плоть] lies -ти, (ἐν) σαρκί. - і] > Sof., Car., > gr. - 9: неи] + и Sof., Car., καί. - 12: и] > gr. - 14: Vor сѣ > καί. - 16: Nach тако] + наше Sof., Car., ἡμῶν. - 17: изречеть] χαρίσηται. - 19: нā] > gr. - 21: ѡ нихже слѡвесъ] о + Gen. nach περὶ ὧν ... ῥητῶν. - 24: си] σοῦ. - 29: ихже] ἅπερ.- 33: есть на немь] δυνατὸν ἔχει. - 38: и] > gr. - 40: ѥ] lies юже, ἥν (sc. ἐξουσίαν).

136a

4, 7: не видѣти] lies не вѣ-, ἀγνοεῖν. - 9: пѡдающаго] -дава- Sof., Car., χορηγοῦντα. - 10: Ѿдѣлаѥтъ] lies -лаемъ Sof., Car., διαιροῦμεν. - 11: требꙋюще ї несъвръшен'но] ἀτελῆ καὶ χρείαν ἔχοντα. - 13: поусто] ἐρημοῦμεν. - 14: или] ἤ (vd. zu ἤ). - 15: прїемлѧ] λαμβάνων x (Var. λαβών RSP). - дагаше] lies да гаще eher als да аще, καὶ εἰ. - 16: то] für тъ, ἐκεῖνος. - то ... сщ҇ены и въставый] mask. nach ἐκεῖνος ... ὁ ἁγιασθεὶς καὶ ἀναστάς (sc. ὁ λόγος). - 22: Nach си > ἅ oder ἅπερ RSP. - вземше] εἰληφέναι. - ї] καί x(> U) (> Var.). - 23: Nach баше > τούτων. - то оуже] > gr. - 24: да имā] ὁμολογήσει. - 26: ихже] ἅ. - 27: сказа] lies съказа, καθόδου. - (въ) плоти] lies (въ) -ть, (εἰς) τὴν σάρκα. - 28: оунѣи бывъ] für -нии б. Sof., Car., βελτιωθείς. - 30: или] ἤ ("als"). - 36: сихъ ихже] ταῦτα ἅπερ. - 40: что ... бѣша] τίνα ... ἦν. - ихже] ἅ. - 41: что бѣша] τίνα ἦν. - 42: ихже] ἅ. - вземше] εἰληφέναι. - 44: твѡрѧше си] ᾐτεῖτο.

136b

2: прїим'ше] εἰληφέναι. - 4: Nach все > γάρ. - аще] εἰς (vd. zu εἰ). - 9: славꙋ юже] τῇ δόξῃ, ᾗ. - 10: Ѿ тебе] παρὰ σοί R*P (> Var.). - 11: тобою] παρὰ σοί. - власть] + же Sof., Car., δέ. - 12: вземше] εἰληφέναι. - 16: Ѿиди] ὕπαγε ὀπίσω μου. - 17: въвращешемсѧ] ὑποστρεψάντων. - 20: взеше] εἰληφέναι.- 23: ихже] ἅπερ. - 24: имѣ] ὡς ("wie"). - 25: дщере] so zu lesen statt дщере Sof., Car., τῆς ... θυγατρός. - о авраамьскыѧ дщере] Gen. nach ἐπὶ τῆς 'Αβραμιαίας θυγατρός. - 29: слѣпыи творѧше прозрѣти] τοῦ δὲ τυφλοῦ τὴν γένεσιν ἀποκαθίστα (Var. ἀπε- R*SP*C) χαριζόμενος αὐτῷ τὸ βλέπειν. - 32: ихже] ἅ. - 33: Nach слово > ὧν. - тѣхъ] ταῦτα. - 34: чл҇ческъ] lies -скы, ἀνθρωπίνως.- прїимше] εἰληφέναι. - гл҇еть] λέγεται. - 36: ѡбѣщници] lies обе- Sof., Car., κοινωνοί. - 37: да] > gr., irrtümlich wiederholt. - 41: вземше] εἰληφέναι. - 42: ѧ] αὐτά. - 44: намъ не] lies на немь Sof., Car., ἐν αὐτῷ.

136c

4: ѥ] ἔχει. - 5: престанете] lies -нѣте, παύσασθε. - 9: оубо] lies оуже оубо Sof., Car., τοιγαροῦν (Var. οὖν x). - 11: молѧщиѕ] δεόμενου ("bedürfen"). - 13: г҇а] τῷ κυρίῳ x (Var. Χριστῷ). - 14: Nach каменіе > 'Ιουδαῖοι. - 15: или] ἤ (vd. zu ἤ). - 19: соуще] lies -ща Sof., Car., εἶναι. - 21: гл҇ете] λέγηται (vd. zu λέγετε, so M). - 22: їеѵл҇їи] іеѵл҇іи Sof., τῷ εὐαγγελίῳ. - 24: соуща сѹ] τυγχάνει ὄντα RSP (Var. τυγχάνοντα). - 28: си] > gr. - 31: мене] für мьне, ἧττον. - 35: мт҇ри] zwischen м und т Rasur von р, nach т von späterer Hand р nachgetragen; so zu lesen (мт҇ри Sof., Car.), τῇ μητρί. - не] οὔπω. - 40: Nach ст҇рьми > δέ. - Nach пѡказаше > ὅτι. - 44: еще] lies еще еже, φέρε καὶ τό.

136d

2: в' мракорѣ соуще] lies в' -отѣ с., σκοτοδινιῶντες. - Nach непщеваніе, мнā oder имѣти > ἐν τούτῳ. - 3: Nach азъ > καί. - 4: готовлщйсѧ] + еретикъ Sof., Car., τοὺς αἱρετικούς. - 6: рекоу] ὁρῶ

(vd. zu ἐρῶ). - сы] ὁ (sc. κύριος). - 12: кто … что] τί … τίς. - 13: ктѡ тако] ποίαν τίς. - 14: точно … ѡбрѧщє҃] lies т. … изо- Sof., Car., ἐξισώσει. - 15: бывше] γέγονε. - 16: не вѣдити] für -дѣ- Car., ἀγνοεῖν. Danach > τὸ ποίημα. - 19: Nach аріани > τῇ ἀγνοίᾳ. - 20: Nach рекь > γάρ. - е҃] є Sof., є Car., lies еже (> gr.). - 21: спѡвѣдаеть] διηγεῖται RSPCyr. (Var. -το x). - 23: не … ли] > gr. - 26: не] οὐκ ἄν x (Var. οὐδέ). - первїе] τὰ πρὸ αὐτῆς. - е҃ по немъ боудеть] > gr. - 27: Nach боудѣ҃ > καί. - 30: изг҇лѥ] mit Verweiszeichen versehen, unter der Spalte von späterer Hand егда҃ все назнаменавъ г҇леть nachgetragen (назнаменовавь Sof., Car.). - 31: еще҃ пото҃] εἶτ' εὐθύς (vd. zu ἔτι εὐ.). - 34: ѡ г҇лемѣ҃ъ] τὰ πρὸ ἐκείνων (sc. τῆς οἰκίας καὶ τῆς πόλεως). - 35: егда како] lies еда к., μήποτε. - 39: д҇ни[2]] irrtümlich wiederholt, > Sof., Car. - 41: и д҇нъ настанеть] καὶ ἡ ἡμέρα ἐνίσταται RSPU (> Var.). - 44: ихъ҃] ἅ.

137a

2: Nach съвѣды > ἔλεγεν. - 3: мнѧ] 1. Sg. Präs. (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel). - 5: мене] für мьне, ἧττον. - 6: небонѡ҃] οὐδὲ γάρ. - ни] + се Sof., Car., τοῦτο. - 7: Nach соутьства > ἧς (so x[> U]Zig). - 11: Nach и + къ коимъ Sof., Car., τίσιν. - Nach не > ὅτε. - 12: ли … ли] im Gr. kein Fragesatz. - Nach ниже > ὅτε. - 13: слово] τῷ πατρὶ ὁ λόγος RSPU (> Var). - 16: воплъщенїи ч҇лчесцѣ] τὸ γενέσθαι ἄνθρωπος ἀνθρωπίνως eher als воплъщенїи ч҇лчесцѣ für τὸ γενέσθαι ἄνθρωπος und Fehlen der Entspr. von ἀνθρωπίνως (so x[> U]). - 22: дѡ] > gr. - стоанїе] lies съст-, τὴν σύστασιν. - 25: обще҃] τὸ καθόλου καὶ κοινόν RSP (Var. -νῇ). - 26: ѡ ч҇лчествѣ] περὶ τοῦ κατὰ τὸ ἀνθρώπινον. - 29: сы] > gr. - 31: не вѣдѣти] -ди- Car., τὸ ἀγνοεῖν. - 32: ч҇лкѡлюбїа с҇псова] Gen. nach φιλανθρωπίας … τοῦ σωτῆρος (sc. ἴδιον). - 33: срамлѧетсѧ] ἐπαισχύνεται RSP (Var. ἐπῃσχύνετο x[> CW] Sev.[1], ἐπαι- CW). - 37: да … вѣсть] ἵνα μὴ ἡ θεότης ἀγνοοῦσα φαίνηται. - 39: Nach невѣдѣнїе > ἐξ ἀνθρώπων. - 41: Nach въсходѧ > ὅτι. - 45: аще] ἢ (vd. zu εἰ). - свѣтъ] lies съвѣсть, οἶδε.

137b

2: ч҇лчестїи] für -тѣи Car., τῆς ἀνθρωπίνης. - 4: се] τοῦτο Px(>U) (Var. τούτου RUS). - оугатанїе] τεκμήριον. - 5: Nach ѡба҃ > θεϊκῶς. - 6: съвѣ҃ти] -ди- Car., εἰδότα. - 7: видѣти … видѣти] für вѣ- … вѣ-, εἰδέναι … εἰδέναι. - 8: не] > gr. - 14: оуставено е҃] lies -нъ є., ὥρισται (sc. ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα). - 15: оуставенаго] τὸ … ὁρισθέν. - 17: оуставено] ὥρισται. - 20: пѡвелѣлъ е҃] βεβούληται. - в колицѣ же е҃. и дѡ колѣ] ἐν δὲ τῷ πόσῳ ἐστὶ καὶ μέχρι τίνος x (Var. ἐ. δ. τ. π. κ. τ. ἐστίν). - 22: его] τούτων. - все ѡ҇ч҇е с҇нобне] πάντα τὰ τοῦ πατρὸς τοῦ υἱοῦ. - 23: и] > gr. - 26: ре҃] > gr. - 27: гако гавѣ] φανερὸν ὅτι. - 28: е҃ въ ѡ҇ц҇и] τὰ ἐν τῷ πατρί. - 31: и[1]] > gr. - 35: Nach когда oder коеж҃о > τούτων. - коеж҃о] ἑκάστου. - 36: ѡбьщь] κοινῇ. - сама] αὕτη ἡ (vd. zu αὐτὴ ἡ). - 37: Nach пѡдобно > τῇ μανίᾳ. - 38: понудило] sek. für -ди, ἠνάγκασεν. - 44: егда] lies еда, μή.

137c

1, 2: или] ἤ (vd. zu ἤ). - 3: иже … разумѣ] τῆς … γνώσεως (Gen. compar.). - ни] lies но, ἀλλ'. - 7: и[2]] ὡς. - 8: аще] ἢ (vd. zu εἰ). - 15: прѣложивь] für прѣ-, παραθείς. - 16: Nach вѣсте > οὐδέ (so A*). - 18: ре҃] > gr. - не … часъ] ἢ οὐ δοκεῖτε ὥρᾳ. - 33: и тамо бо] καὶ γὰρ κἀκεῖ. - 36: пѡтопа] τὸν κατακλυσμόν. - 42: г҇лалъ] sek. für г҇ла, (προ)έλεγε. - аще] lies еще, ἔτι. - 43: дождь] τὸν κατακλυσμόν. - 44: еже] für иже, τῆς (κατὰ Νῶε). - 45: разумѣи] lies -мѣ, ἔγνω.

137d

1: д҇не[1,2]] τὴν ἡμέραν. - 2: ѡ дѣвь] κατὰ τᾶς παρθένους. - 4: Nach часа > λέγων. - 5: г҇лаи … вѣсте] ὁ πρὸ ὀλίγου λέγων οὐδεὶς οἶδεν οὐδὲ ὁ υἱὸς νῦν εἶπεν (lies οὐκ εἰ. oder εἰ. οὐχ) ὅτι ἐγὼ οὐκ οἶδα ἀλλ' ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε RSPU (> Var.). - 9: въпрошающе҃] -пра- Sof., Car., πυνθανομένων. - 10: и е҃] καὶ τό RSP (> Var.). - 14: тъ҃] то Sof., Car., αὐτός. - тои] тъ҃ Sof., Car., αὐτός. - 15: то҃] αὐτός. - 17: Nach спаи > καί. - 19: и[3]] > gr. - 21: Nach сы҃ > ὡς (so RSPC). - Nach слово > καὶ σοφία. - ничесоже] οὐδέν. - 22: такѡ҃] -же Sof., Car. οὕτως. - 27: вѣаше … каде] in Car. ausgelassen (durch кадѣ ∩ кадѣ), über den Spalten von erster Hand вѣаше д҇ша не҃ видѣти к'дѣ nachgetragen. - видѣти] für вѣдѣти, εἰδέναι. - 36: Nach вѣсть > τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατὴρ καί. - 37: хощеть] ἂν θέλῃ BA (Var. ἐὰν θέλῃ CULWM, ἐὰν βούληται 76, ἄν). - ѿкрыти] ἀποκαλύψαι x (Var. -ψῃ). - 39: ѡ҇ц҇ь] lies о҇ч҇ь, τοῦ πατρός. - 44: оуже] ᾔδει (vd. zu ἤδη, so in M).

138a

3: ни съвръшенѣе ни вѧще] οὔτε μεῖζον οὔτε τελειότερον. - 6: Хотѣлъ бы҃] lies х. же б. Sof., Car., ἐβουλόμην δέ. Danach eher als nach въпрашати > αὐτούς. - 7: да … да] ἵνα (vgl. Z. 45f., 138b 28ff.). - ти паче вразі] οὕτω (vd. zu οὗτοι) μᾶλλον ἐχθροί x (Var. οὕτως ἐ. μ.). - 9: въ] > gr., > Sof., Car. - къ коринфѣньстїи] für -стѣи Sof., Car., πρὸς Κορινθίους. - 10: видѣ҃] wohl für вѣдѣ, οἶδα. - 11: четыре на десѧте] -ри н. д. Sof., Car., δεκατεσσάρων. - 12: Nach вѣмъ > εἴτε ἐκτὸς τοῦ

σώματος, οὐκ οἶδα (durch οἶδα ∩ οἶδα oder вѣмь ∩ вѣмь). вѣмъ mit Verweiszeichen versehen, über der Spalte von späterer Hand (?) б҇гъ вѣсть. nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - 14: Nach видѣнїи > κἂν λέγῃ »οὐκ οἶδα«. - 19: словесе҃] lies -се, τὸν λόγον. - 20: ихъ҃] ἅ. - г҇лють] ποιοῦσιν (Var. ποιῶσιν C). - 22: има҃] εἶχε. - 23f.: по истинѣ … пѡ истинѣ] zweifache Wiedergabe von ἀληθῶς. - 26: ѡни] > gr. - 27: г҇лють] lies г҇люща Sof., Car., λέγοντα. - 29: а҇п҇лъ] ὁ Παῦλος. - 30: Nach вѣдѣ > πῶς οὐχὶ μᾶλλον αὐτὸς ὁ Χριστὸς οἶδε, κἂν λέγῃ »οὐκ οἶδα« (durch οὐκ οἶδα ∩ οὐκ οἶδα oder не вѣдѣ ∩ не вѣдѣ). - 39: и] > gr. - 44: не гако҃] ὡς οὐκ. - 45: но] > gr. - да … да не] ἵν' μηκέτι (vgl. Z. 7, 138b 28ff.). - имше вѣру] πεισθέντες.

138b

1: да] vgl. 138a 45. - 8: двоего] δύο τούτων. - 9: прѣвелиство] lies -листво, τὴν ὑπερβολήν. - 10: Nach нѣкто > αὐτόν (so L). - 11: е҃] lies егоже, ὅν. - 16: видѣти] für вѣ-, εἰδέναι. - 17: г҇люща] λέγων τά (vd. zu λέγοντα). - 21: Nach вѣдѣ > ἅ (so x[> U]). - Nach самъ > ὡς. - 22: пытающемъ] διερευνῶντας xZig. (Var. -τα). - 25: воли] mit Verweiszeichen versehen, am rechten Rand der Spalte оумъ nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - 26: ползa] Akk. Sg. (-а aufgrund von Nasalwechsel). - оучѧдѣлъ] sek. für оущѧдѣ, ἐφύλαξεν. - 28: да … да не … но … да] ἵνα μή … ἀλλά (vgl. 138a 7, 45f.). - 31: ѿ сихъ] μετὰ ταῦτα. - 37: Nach съжалить > τότε (so AZig.). - 39: Nach сътворить > τοῦτο. - Nach зане҃ > καί. - 41: Nach рече > καί. - 42: ни] οὔτε xZig. (Var. οὐκ). - 44: далъ] sek. für да, ἀφῆκεν. - 45: рещи] εἰπεῖν RSP (> Var.)

138c

5: плоть ю҃] so zu lesen statt плотїю же Sof., Car., ἣν (ἐφόρει) σάρκα. - 7: Nach боудѣ҃ > καί. - 9: видѣти] für вѣ-, γνῶναι. - 10: ихже] οὓς (sc. χρόνους καὶ καιρούς). - 11: рече҃] lies рече, εἶπε. - егда] lies тогда, τότε. - 12: гако] lies гакоже Sof., Car., ὥσπερ. - 14: оуже] lies wohl то оуже, λοιπόν. - 19: видѣти] für вѣ-, γνῶναι. - 20: ихъ҃] οὓς (sc. χρόνους καὶ καιρούς). - 21: Nach власти > ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν (so x[> U]Zig.). - 24: сегѡ] lies се бо, τοῦτο γάρ. - 25: видѣ] für вѣ-, οἶδα. - 26: видѣти] für вѣ-, γνῶναι. - 32: гаще] κἄν. - гакѡ] lies гакоже Sof., Car., ὥσπερ. - 34: невѣдущи҃] lies -щемъ Sof., Car., ἀγνοούντων. - 36: превративъ] lies претворивъ Sof., Car., μεταποιήσας. - 40: име҃ вѣры] lies имѣте в., (μὴ) πιστεύσητε. - 41: инакѡ҃ но] ἄλλως τε. - Nach вѣдати҃ > πάλιν. - 42: ни] ἢ πότε. - 45: Nach жоуще > (τὰς) ἐγγύς. - кѡнчѧнїа] lies съко- Sof., Car., τοῦ τέλους.

138d

1: пѡпекоутсѧ] ἐπιμελεῖσθαι προφασίσονται (Var. -ζονται RSW). - 2: Nach кончину > τοῦ θανάτου. - 5: себе дѣльма] ἑαυτῶν (sc. ἀμελεῖν). - 6: и[1]] > gr. - времени] (τὸ πλεῖστον) τοῦ χρόνου. Danach > ἀμφότερα δὴ οὖν καί. - кѡнець … кѡеж҃ѡ] τὸ καθόλου τέλος καὶ τὸ ἑκάστου πέρας (Var. ἑκάστου τέλος xZig.; … ἑκάστου … καθόλου … ~ P), d.h. и всѣ҃ lies иже всѣ҃, danach > καί. Nach коеж҃ѡ > πέρας (τέλος). - премолчалъ е҃] ἔκρυψεν (Var. ἀπέκρυψεν xZig.). - 8: Nach небоно > καί (so x[> U]Zig.). - еже ѿ всѣ҃] lies е. о в. Sof., Car., ἐν καθόλου. - 9: е҃ ѡ всѣ҃] τὸ καθόλου. - 13: напрѣдъ] τοῖς ἔμπροσθεν. Danach > ἐπεκτεινόμενοι. - ѡ зади҃] τῶν δὲ ὄπισθεν. - 15: прѡчее] (τὸ) μεταξύ. - 17: и] > gr. - 18: приричѧше] lies -цаше, ἐπέφερεν. - 19: Nach вѣсте > οὐδέ. - 21: Nach пѡльзу > ἄρα. - 22: невѣдѣнїа] ἐκ τῆς ἀγνοίας. - си] τοῦτο. - 23: и се бѡ] καὶ γὰρ τοῦτο x (Var. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο). - 26: арїонеистѡвнїи] Ἀρειομανῖται RSP (Var. Ἀρειανοί). - 30: хотѧщимь҃ … заблудити] μέλλοντας … πλανᾶσθαι. Danach > τοὺς ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης. - 33: възмнѧтсѧ] καταδύονται. - га и] lies а и, καίπερ. - 35: фараѡса] τοῦ Φαραώ. - пакы въпрашати] lies в. п. Sof., Car., ἐρωτῆσαι πάλιν. Danach > καί. - 37: адама] τοῦ Ἀδάμ x (> Var.). - Nach ѡпытаетъ + же Sof., Car., δέ. - 41: въпрашаетъ] (νομίζετε) πυνθάνεσθαι. - 43: си] (τὸ) τοιοῦτον. - 45: ноудите нарещисѧ] βιάζεσθε ἑαυτοὺς εἰπεῖν. - манихеи] > gr.

139a

4: тоже] für тъже, ὁ αὐτός. - 6: гако҃ ч҇лкъ оуч҇нкы] ὡς ἄνθρωπος τῶν μαθητῶν x(> BA) (Var. τ. μ. ὡς ἄ.). - 9: юнѡшаете҃] νεανιεύησθε (Var. -εσθε CM). - 10: злоумѣнїими] ἐν ταῖς κακονοίαις. - 11: всемь] πᾶσι. - 16: Vor ї҇с > καί. - 18: бл҇гтїю] -дат- Sof., Car. χάριτι. - 19: се] für сь oder Neutr. nach τοῦτο (sc. τὸ ῥητόν). - 23: Nach гако҃ > πάντες (so C*). - 28: гакѡ] ὃ τῇ (sc. δυνάμει), vd. zu ὅτι; daher Ergänzung von тожде (> gr.). - 34: сїи] lies сыи, ὁ … ὑπάρχων. - 35: сы҃] Nom. nach ὁ ὤν. - 42: Nach несъвръшенъ > ἦν. - 44: или] ἤ ("als").

139b

1: слѡвеси … б҇жїи силѣ] (μεῖζον) λόγου … σοφίας … υἱοῦ … θεοῦ δυνάμεως x(> U)Zig.(Var. θεοῦ καὶ δυνάμεως). - 3: соу҃ слѡвеса] ἐστὶν ὁ λόγος. - б҇жїа] οὗ. - или] εἰ (vd. zu ἤ). - 5: весь съвершенъ] παντέλειος. - 7: Nach а҇г҇гли Verweiszeichen, rechts neben der Spalte von späterer Hand и арха҇н҇гли.

nachgetragen (in Sof., Car. im Text). - 9: видѧ҃] das supralineare т von späterer Hand, so zu lesen statt видѧ Sof., Car., *βλέπουσιν*. - 11: с тѣми] *μετ' ἐκείνους*. - 12: въ ч҃лчестѣмь рѫ҃твѣ] *τῇ ἀνθρωπίνῃ ... γενέσει* xZig. (Var. *τὴν ἀνθρωπίνην ... γένεσιν*). - 25: б҃жїа] > gr., danach > *λέγειν*.- 27: написа҃] sek. für -са, *ἔγραψεν*. - 36: напредъ҃] *τοῖς ἔμπροσθεν*. - 37: Nach спѣꙗти > *βλέπων*.- преднее ... степенъ] *τὸν ἔμπροσθεν ... βαθμόν*. - 42: Nach прѡстираетсѧ > *ἀλλ'*. - 43: е҃ пребываѧ] *μένων ἐστίν*. - 45: камо] > gr.

139c

1: смирилсѧ е҃] für смѣ- е., *ἐταπείνωσεν ἑαυτόν*. - 2: смѣренїи] сми- Car., *τῷ ... ταπεινῷ*. - 4: инако] *ἄλλη τίς*. - 6: смѣренїе] сми- Car., *τὸ ... ταπεινόν*. - ничесо҃ ино] *οὐδὲν ἕτερον*. - 7: Nach прїати + нашоу Sof., Car., *τὴν ἡμετέραν*. - 8: ли] im Gr. kein Fragesatz. - Nach бѣаше > *ἦ* (бѣаше wohl бѣ аще zu lesen [mit аще für *εἰ* vd. aus *ἦ*]). - 9: съвръшенъ. и] lies -нъи, *ὁ τέλειος*. - 10: ничесѡго҃, *μηδενός*. - 11: прокый] -кыихъ Sof., -кый Car., *τοὺς ἄλλους*. - 13: Nach зане҃ > *καί*. - Vor oder nach е҃ > *πάλιν*. - 14: небоно] + и Sof., Car., *καί* (in Sof., Car. fehlt dafür der Anlaut ї- des folgenden Wortes).- 17: смѣритсѧ] lies мѣ- Sof., Car., *μετρεῖται* RSPC (Var. *μεμέτρηται*). - 18: е҃ ращенїе] *εἰσὶν αἱ ἡλικίαι*. - 21: его] > gr.- 22: б҃годѣти] lies -ть, *ἡ χάρις*. - 23: ѡ всѣ҃ ч҃лкъ] *παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις* (lies ѡ?).- 25: Nach ѡтро҃ > *δέ*. - 26: Nach ц҃ркви + и Sof., Car., *καί*. - 27: растѧщȣ] -ѧ- aufgrund von Nasalwechsel, *αὐξάνοντος*. - 29: испѡвѣданаго҃ бываше] *ὁμολογεῖται*. - 33: хѡтѧще҃ жать] *θέλοντες »καμμύουσι«*.- 37: спѣаше҃] *προκόπτει* x(> M) (Var. *προκόπτειν*). - 38: Vor їс > *καί*.- премѫ҃дрѡстїю б҃годѣтїю] *σοφίᾳ καὶ χάριτι* RSPW (Var. *ἐν σ. κ. χ.* x[> W]). - 39: пѡдобаше] *εἰ χρῆ* (vd. zu *ἔχρη*).- личѧщи҃] *πιθανῶς*. - 42: Vor домȣ + домъ Sof., Car., *οἶκον*. Danach > *καὶ ἐν ἑαυτῇ*.- 44: Nach спѣꙗнїе > *ἤ* (so x[> U]).

139d

1: и[2]] > gr. - 2: ѡ ни҃] lies ѡ н., *ἐν αὐτοῖς*. - Nach грѣхоу > *καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς*. - 5: емоу] *ἐν αὐτῷ* (*αὐτῷ* nur L*). - 7: всѣмъ] *παρὰ πᾶσιν*. - ц҃ркы] в von späterer Hand nachgetragen, lies ц҃ркы Sof., Car., *ναός*. - 12: совѣтъ] lies свѣтъ, *τὸ ... φῶς*. - 16: плѡтї ᾶкалъ] ю und л von späterer Hand nachgetragen, mit плотїю ал'калъ е. Car. so zu lesen statt плотї акалъ есть Sof., *σαρκὶ ἐπείνα*. In Usp. danach Rasur (wohl eines и) - 18: се] *τοῦτο* RSP (> Var.). - Nach ре҃тсѧ > *ὅτι* (so RSP). - 19: н҃бо] lies не бо, *οὐδὲ γάρ*. - соуща слѡвесе] Gen. nach *ὄντος τοῦ λόγου*. - 20: ꙗкѡ҃] Nach есть > *ἦν*.- 27: бывъ] lies бысть Sof., Car., *γέγονεν*. - 28: реко҃] *προεῖπον* RSP. - аще] *ἦ* (vd. zu *εἰ*). - Nach премѫ҃дрѡсть > *ἐστίν* (durch -сть ∩ -сть). - 34: бываѧ и ꙗвлѧемо всѣ҃] *γινόμενον καὶ φαινόμενον πᾶσιν* RSP. - 36: спѣꙗще҃] -щ- für -ш-. *προέκοπτεν*. - 37: быти ... спѣꙗнїа] *εἶναι ... τὴν προκοπήν*.- 41: самъ самомоу спѣꙗти҃] *αὐτὸς προκόπτειν* xZig.- 43: е҃ къ с҃мрти] *τοῦ θανάτου*.

140a

2: съставлѧю)] -лѧꙗ Car., lies -юще, *συνιστῶντες*. - 3: и се] lies есе, *ἰδού*. - плакал'сѧ] sek. für плакасѧ, *ἔκλαυσε*. - 5: си҃] *ταῦτα*. - г҃лалъ] sek. für -ла, *εἴρηκε*. - 6: плакалсѧ] sek. für плакасѧ, *ἔκλαυσεν*.- 7: Nach и > *ὅτι*. - 8: ихъ҃] lies и и., *καὶ τά* RSP (Var. *καί*). - рече[1]] > gr. - елѡ] lies елѡи Sof., Car., *ἐλωί*.- 9: за҃фани] lies заваҳфани, *σαβαχθανί*. - Nach б҃е > *μοῦ*. - 10: помолил ... сѧ еси҃] еси in Usp. von späterer Hand zu е҃с verbessert durch Streichung von -и und Ergänzung von -т-, mit п. ... с. е҃ Sof., Car., so zu lesen, *παρεκάλεσεν*. - 11: писано ... се е҃] *γέγραπται ταῦτα*. - 13: противъ ... е҃] *τὸ αὐτὸ* (Var. *τοῦτο* x) *γὰρ ἐφ' ἑκάστου τῶν παρ' ὑμῶν προτεινομένων ἀντικρούειν ἀνάγκη*. - 16: Nach плачетсѧ > *καί*. - 18: тѣхъ҃] *τὰ αὐτά*. - 19: ко҃] го von späterer Hand über -о с- nachgetragen; mit кого Car. so zu lesen statt ко Usp.*, Sof., *τίνα*. - бы ... емоу] lies бѣ ... е., *εἶχε*. - 21: бѡꙗщȣ] ȣ von späterer Hand aus е verbessert, lies боꙗше Sof., Car., *ἐφοβεῖτο*. - 23: бѡꙗти҃] сѧ von späterer Hand über -и о- nachgetragen (> Sof., Car.), *φοβεῖσθε* (vd. zu -*σθαι*). - 24: ȣ҃ѡ] оу von späterer Hand über -ъ б- nachgetragen, бо *Sof., > gr. (Verdoppelung von бо- des Folgewortes). - 25: г҃лѧ] *λέγων* (Var. *ὁ λέγων* RSP). - 29: мȣжа҃сѧ] и von späterer Hand nachgetragen, mit -жаи сѧ Sof., Car. so zu lesen, *ἀνδρίζου*. - 32: и] *καί* R (x[> C]) (> Var.). - 33: кнѧѕѧ с҃мртны ч҃лкы] Akk. nach *ἡγεμόνας θνητοὺς ἀνθρώπους*. - 35: с҃мрти] и aus ь verbessert, so zu lesen gegen с҃мрть Usp.*, смерть Sof., Car., *τὸν θάνατον*. - 36: Von späterer Hand не[1] über -о н-, не[2] über зл- nachgetragen, > Sof., Car., zu lesen: не нелѣпо и зло҃тно, *οὐκ ἄτοπον καὶ δυσσεβές*. - 39: Nach слово > *διὰ τί*. - 40: первѣе мнѡгѡ] *πρὸ πολλοῦ*. - совѣтѣ] о von späterer Hand (?) aus ъ verbessert, съ- Sof., Car., *τῆς ἐπιβουλῆς*. - 43: бо] *καὶ γάρ*. - и[2]] > gr. - 44: пакы] *πάλιν* x (Var. > RSP).

140b

3: аще] *ἦ* (vd. zu *εἰ*). - такои] *τοιαύτη* R*SP (Var. *τοιαῦτα*). - 5: неѡлȣчими] *ἀχάριστοι* (vd. zu *ἀχώριστοι*). - 8: тѡгда] тогда҃ Sof., Car., *τὸ τηνικαῦτα*. - писано есть] *γέγραπται ταῦτα*. - 12: видѣнїа] *τὸ βλέπειν*; в. пѡдалъ е҃] *τὸ βλέπειν ἐχαρίσατο* xCyr. (Var. *ἐ. τ. β.* RSP). - 14: ѡ҃ческы҃]

lies ѡ ч҃лческыхъ Sof., Car., *ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων*. - си] > gr. - хоудо] *ταπεινά* (Var. *τὰ τ.* Zig.). - 15: Wohl vor всего > *αὐτόν*. - 17: Nach же > *μή*. - 21: тоже҃] für тъжде, *ὁ αὐτός*. - иже] + и Sof., Car., *καί*. - 22: тоже҃] für тъжде, *ὁ αὐτός*. - сы҃] *ἐστίν*. - 23: еже попȣщати] *ἐν τῷ ἀφιέναι*. - 24: тѣлеси] mit Verweiszeichen versehen, rechts neben der Spalte на не҃ nachgetragen (in Sof., Car. im Text).- 25: зна҃е бываше] *ἐγνώριζεν*. - 27: ѡ ... прїатъ] > gr., nur in Usp. gestrichen. - 29: б҃жїа] lies -жїе, *τοῦ θεοῦ* (sc. *λόγον*). - 33: мои҃] > gr. - 35: мнѧ] 1. Sg. Präs. (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel). - 36: сѧ соу҃ изȣчили] *ἐσχηκέναι*. - 38: ноуждѧть] lies -тьсѧ, *βιάζονται*. - 39: разлȣченїе мнѣти] *διαιρεῖν*. - 40: с҃на и ѡ҃ца] *τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ*. - 42: и ... и] > gr. - 44: Nach причитаю҃ > *τόν*. - 45: оуже] *ἔτι λοιπόν*.

140c

1: разно соу҃] *διαφέρουσιν*. - 2: веелзавоулѡви] lies -зе- Sof., Car., *τῷ Βεελζεβούλ*. - хȣлѧще творѧхѫ] *βλασφημοῦντες ἐλογίζοντο* RSP (Var. *ἐ. β.* ~). - 3: ꙗ] *ταῦτα* (vd. zu *αὐτά*). - 4: тоже҃] für тъжде, *τὴν αὐτήν* (sc. *καταδίκην*). - 5: неѡпȣща҃е. и] -емь. и Sof., -емъ. и Car., lies -мъи, (*τὴν*) *ἀσύγγνωστον*. - 8: пѡ своиство] *κατὰ τὸ ἴδιον* x Zig. (Var. *καὶ τ. ἴ.* RSPIust.Vat. 1455). - 9: плакалсѧ] sek. für плакасѧ, *ἔκλαυσε*. - 10: пѡдобны҃ тѣхъ своѧ] *τὰ ὅμοια ταῦτα ... ἴδια*. - 11: паче҃] же > gr. Danach > *ὅτι*. - 12: ꙗ҃ и] > gr. - 15: бываю҃] *ἂν γένοιτο* nur G[f3] Vatop.236 (Var. *ἂν ἐγεγόνει*).- въ бесплотїе] *ἐν ἀσωμάτῳ*. - 22: тогда] lies того, *αὐτοῦ*. - и[1]] > gr. - сїа] lies си ꙗже, *ταῦτα, ἅπερ*. - 23: или] für ли (аще ... ли, *εἴ τε*) eher als > gr. - 25: аще] *ἦ* (vd. zu *εἰ*). - 31: Nach еси > *ὡς*.- ꙗкѡ҃ преди реко҃хо] *κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἰρημένα*. - 33: бо (бо ї ?)] *ὁμοίως* (Var. *ὅμως* x).- 34: бываюҭ и г҃летсѧ] *γίνεται καὶ λέγεται* (sc. *ταῦτα*, dessen Entspr. anschließend fehlt).-36: ѡлекчивсѧ] lies -легьчивъ самъ, *κουφίσας αὐτός*. - 37: ю] *αὐτήν* (sc. *τὴν σάρκα*, dessen Entspr. im Slav. in плѡ҃скыѧ Z. 36 aufgegangen ist). - 40: се] für сь, *ταύτην τήν* (sc. *φωνήν*). - 43: оужасѡша҃] *πτήξαντες*.- ада] *τὸν ᾅδην*. - 44: ѡверзе] *ἀνέῳγε* (intransitiv).

140d

3: и] > gr. - 6: ѡвръзаютсѧ] *σχίζονται*. - всѧка сила колѣблетсѧ] *πᾶσα δύναμις σαλεύεται* x (Var. *πᾶσαι αἱ δυνάμεις σαλεύονται* RSPSev.[3a]). - 7: от него] von späterer Hand über -ѧ есе бо nachgetragen, > Sof., Car., > gr. - 9: ѡ҃ца] а von späterer Hand verbessert, lies о҃ць Sof., Car., *ὁ πατήρ*. - ꙗкѡ҃] *ὡς* ("daß"). - 10: аще] *ἡ* (sc. *γῆ*, vd. zu *εἰ*). - 12: Nach с҃лнце > *τέ* (Var. *δέ* RSP). - 14: рекохомъ] lies -кохъ Sof., Car., *προεῖπον*. - 16: чюднее] *θαυμαστόν*. - 19: сегда] *τοῦτον*. - 21: си] > gr.- 22: запрѣщаетъ] *ἐπετίμα* (vd. zu *ἐπιτιμᾷ*). - Nach петрови > *λέγων*. - 25: прити ... приде] beide ї von späterer Hand nachgetragen. - прити (Usp.*)] *θέλειν* (vd. zu *ἐλθεῖν*, so C). - 26: бо] lies же Sof., Car., *δέ*. - 28: такѡго гласа] *τὴν τοιαύτην φωνήν*. - 30: хѡтѧше] lies хотѧ же Sof., Car., *θέλων δέ*.- 31: имѣꙗше҃] lies -аше Sof., Car., *εἶχε*. - 33: ч҃лческо҃] ю von späterer Hand über о nachgetragen. So zu lesen statt ч҃лческо Sof., Car., *τῇ ἀνθρωπίνῃ* (sc. *ἀσθενείᾳ*). - погȣби] *ἀφανίσας*. - 34: пакы] *πάλιν* x(> 76) (> Var.). - на] > gr. - 35: преславна] *παράδοξον*. - 36: юже] *ὅν*. - Nach страхо҃ > *λαλοῦντα* (Var. *λαλεῖν* RSP). - 37: то] für тъ, *οὗτος*. - 41: небрещи] *μηδὲ φροντίζειν*. - 42: г҃ла] *λέγειν*. - 43: Nach б҃а > *μᾶλλον*.

141a

1: неже ... боꙗтисѧ] *ἤ ... ὑπομένειν*. - 5: ѡни] + ѡ Sof., Car. (> gr., *καταφρονέω* mit Gen.). - Nach небрегѡша > *ἐκ*. - 6: терпѣнныѧ҃] *δὲ τῆς ... καρτερικωτάτης*. - 8: страховашесѧ ... нашимъ страхомъ иже ѡтѧтъ] *ἣν ... δειλιῶσα ... τὴν ἡμῶν δειλίαν ἣν ἀφαιρούμενος* (*ἣν* vd. zu *ἦν*, daher *τὴν ... δειλίαν* aufgefaßt als inneres Objekt zu *δειλιῶσα*). - 12: пѡꙗтъ] > gr. - мнимьимъ] -мьимь Sof., -мъ | имъ Car., lies -мъимь, *τῇ νομιζομένῃ* (sc. *δειλίᾳ*). - 22: Nach г҃лаше > *καί* (so x[> U]Zig.).- 24: и пакы] *καὶ πάλιν* nur Zig. (Var. > *καί*). - пакы[2]] > gr. - 28: Nach оуже + се Sof., Car., *τοῦτο*. - 31: Nach бес҃мртенъ > *μὲν αὐτός* (so x[> U]Zig.). - 32: бес҃мртнȣ] *θνητήν*. - власть] *ἐπ' ἐξουσίας*. - 34: Nach прїати eher als nach и > *τοῦτο*.- 39: соуще] lies соущи Sof., Car., *οὖσαν*. - 41: ноу҃] von späterer Hand оу durchgestrichen, ю nachgetragen; mit ню Car. so zu lesen statt ноу Usp.*, Sof., *αὐτήν*. - 42: без' стлѧ] lies без т-, *ἄφθαρτον*.- 44: наше все] *τὰ ἡμῶν*. - 45: прича || чащаемсѧ] lies -чащ- Sof., Car., *μεταλαμβάνομεν*.

141b

4: възметесѧ] lies -мѧ-, *ἐταράχθη*. - 5: мнѣли ... соу҃ ... имоуща] *ἐοίκασιν ... ἔχοντες*. - 6: ч҃лческаа е҃ства] *ἀνθρωπίνην αἴσθησιν*. - 7: ст҃рти ч҃лчкыѧ] *τὴν τῶν ἀνθρώπων φύσιν*.- 11: въстающїимъ на нь] *τοὺς ἐπιβουλεύοντας*. - 18: кто] lies къ томоу, *λοιπόν*. - 20: Nach боудеть > *καί*. - да ... да ... да] *ἵνα* (vgl. 138a 7). - 21: и] *καί* x(> 76) (> Var.). - 23: все тѡ] *ταῦτα*. - 26: ц҃ркы] -в- von späterer Hand über -кы- nachgetragen, lies ц҃ркы Sof., Car., *ναός*. - 27: пребоуде҃] *διαμείνωσιν*. - сице] + быша Sof., Car., б. ... помышлѧли] *διενοοῦντο*. - 29: агкѵ҃рȣроу] lies агкѵроу, *ἄγκυραν*. - 30: видѣли] für вѣ-,

ἐγίνωσκον. - бышѧ впадали] ἐναυάγησαν. - 33: хотѧщи͡х] lies -щимъ, τοῖς βουλομένοις. - паче] > gr.- 34f.: Nach въставити > καί. - не бышѧ ... имѣли] καὶ ἡγεῖσθαι. - 36: видѣти є͡с] -ди- Sof., Car., ἔοικε. - 37: є͡с] > gr. - 40: ѡбличаеми] а von späterer Hand über че nachgetragen, so eher als -чени zu lesen statt -чеми Sof., Car., ἐλεγχόμενοι. - 42: ꙗкѡ є͡с] lies ꙗкоже, ὥσπερ. - г͞лемь и] lies -лемъи, ἡ λεγομένη. - 45: ако и] > gr. - пр͡асѧ] т von späterer Hand über ѧс nachgetragen, lies прѧсѧ Sof., Car. (sc. звѣрь), φιλονεικοῦσα (sc. ὕδρα).

141c

2: тъж͡е] für тъжде, τὸν αὐτόν (sc. τρόπον). - 4: изъобрѣтаю͡т] изоѡ- Sof., Car., ἐφευρίσκουσιν. - 5: бꙋ͡ѧ] ѧ von späterer Hand über -ѧ с- nachgetragen, lies боуꙗ Sof., Car., μωράς. - 6: ꙗкѡ противꙋ] ὡς πρός x(> W*) (Var. ὥσπερ, ὡς W*). - противꙋ] > gr. - 7: соуще] ἔχοντες. - 8: тщѣишѧ] καινότερα (vd. zu κεν-). - тѡчїю] μόνον x (Var. μᾶλλον). - Vor oder nach х͡рторатницы oder nach сѧ пѡкажꙋ͡т (RSP) > διὰ πάντων. - 10: ѡблечені͡и] lies -ли- Car. ἐλέγχους. - 12: ѡтиде въслѣдъ] ἂν ἀπῆλθεν ὀπίσω. - 18: оуказанїими] ταῖς ἀποδείξεσιν. - 22: хотѣнїа б͞жїа] τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ. - и] > gr. - 23: прѡстъ] lies просто Sof., Car., ἁπλούστερον. - 26: простомꙋ] ἁπλουστέραν. - 29: Nach еретикь > καί. - 31: нечтивы͡х] τῶν ἀσεβῶν RSPC (Var. αὐτῶν). - 34: егда како] lies еда к., μήπως. - 35: вс͡ѣх] lies о вьсѣхъ, ἐπὶ πᾶσιν. - оуже] λοιπόν. - 36: оудры] in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am linken, in Sof. am rechten Rand der Spalte ѵ҆дры (ὕδραι) hinzugefügt. - слово] λεξείδιον. - 37: тѣмь новословесїемъ] τῆς τοιαύτης κομψολογίας. - 38: личнаго написанїа] Gen. für Instr. nach (τῆς) πιθανῆς ὑφαρπαγῆς (vd. zu ὑπογραφῆς?).- нечтїе] -чест- Sof., Car., τὴν ... ἀσέβειαν. - 39: всѣю] ἐπισπείρωσι. - 42: г͞ь] ὁ υἱός xZig. (> Var.). - лꙋкавїи] δόλιοι RSPC (Var. δείλαιοι).

141d

1: си] lies сипиꙗ, σηπίαι. - 4: или] > gr. - 7: изѡбрѣтеле] lies -тателе, ἐφευρεταί. - ѿкрываѧ] + съ н͞бсе Sof., Car., ἀπ' οὐρανοῦ. - 9: то] für тъ, οὗτος. - 11: и] > gr., > Sof., Car. - 15: павел͡ж] ὅ τε ἀπόστολος. - 17: р͡е] > gr. - 19: є͡с] > gr. - є͡ж соущꙋ слѡвеси] τὸ εἶναι τοῦ λόγου. Danach > πάντες.- 21: волѧ] Akk.Sg. (ѧ aufgrund von Nasalwechsel), τὴν βούλησιν. - 24: ѡставлѧше] lies -вльше, ἀφέντες. - 25: птолеминъ] lies -мѣи oder -меи, Πτολεμαῖος. - 30: и͡хж] ἅπερ. - 31: Nach излѡжити > εἰ μή. - 33: та] > gr. - г͞лѧть] (ѧ aufgrund von Nasalwechsel), θέλουσι. - 34: In Usp., Sof. von erster Hand am linken Rand der Spalte ѡ hinzugefügt. - 36: чтоуще въ б͞жїѧ слѡвеса] ἐντυγχάνοντες τοῖς θείοις λόγοις. - 37: обрѣтох͡о] εὕρομεν. - 39: ї > gr. - 41: Nach бѣша > ταῦτα, in Sof., Car. statt dessen ни. - 43: д͞вда же поюща ве] Gen. absol. nach τοῦ μὲν Δαβὶδ ψάλλοντος ἐν xZig. (Var. τ. Δ. ψ. ἐν μέν). - ве] lies въ Sof., Car., ἐν.- 44: ѕі.те (ѕі те Sof., ѕі мь Car.)] δεκάτῳ τρίτῳ (Var. δ. καὶ τ. C, τρισκαιδεκάτω P). - 45: на н͞бсѣхъ] ἐν τῷ οὐρανῷ. - выспрь] ἄνω C (> Var.). - и] > gr.

142a

1: сътворилъ] sek. für сътвори, ἐποίησεν. - 2: п͡лмѣ] > gr. - гі.те (гімь на десѧте Sof., гі.мь Car.)] ἑκατοστῷ δεκάτῳ. - 3: вс͡ѣх] lies въ всѣхъ, εἰς πάντα (sc. τὰ θελήματα). - всѣхъ] irrtümlich wiederholt, > Sof., Car. - 4: п͡лмѣ] > gr. - 7: Nach земли > καί. - 9: сътвореныхъ] τῶν πάντων. - 10: Nach бываем͡ъ > οὕτω γὰρ ἔδειξεν ἡ γραφὴ τὰ ποιήματα γίνεσθαι. - 11: астеръ] Ἀστέριος. - 12: се] τούτῳ (vd. zu τοῦτο?). - съслагаѧ] συντιθέμενος. - аще] εἴτε. - 14: хотѧщи] θέλοντα. - аще ли] ἐπί (vd. zu εἰ). - 17: да] lies аще Sof., Car., εἴτε. - лѣпо есть] л. еть Sof., προσῆκον. Danach fehlt б͞гви Sof., Car., τῷ θεῷ. - 21: лꙋчаетсѧ ... подобаетъ] ἁρμόττειν ... προσήκειν (Var. -κει C). - 22: Кѡлико много] πλείστην ὅσην. - 23: слѡжилъ є͡с] συνθείς. - 24: Nach ꙗко > τέ (so BA76Zig.). - 25: вс͡ѣх (всихъ Sof.)] πάντων. Danach > (τῶν) ὄντων (so xZig.). - 26: в семь] εἰς τοῦτο RSP (Var. εἰς τοσοῦτον). - 28: бывати] > gr. - 29: Nach инъ > ἐστί. - сътворенїихъ] τῶν πάντων. - 30: пр͡е сими] ἐν τοῖς πρὸ τούτων. - 38: Nach н͞нѣ > δέ. - старѣющоу] προηγουμένην. - 40: пѡ б͞лгѡволенїи] κατὰ τὴν εὐδοκίαν. - воли] τοῦ θελήματος. - 42: Nach св͡ѣт > καί. - 43: оуbѡ] > gr. - Nach ꙗк͡о > καί.

142b

5: съвѣщава͡е] βουλεύεται RS (Var. βούλεται). - 7: Nach ꙗкѡ > καί. - съвѣщавь] βουληθείς. - 9: Что оуже] lies то оуже, οὐκοῦν. Danach > ἡ (sc. βούλησις). - Nach всѣхъ > τέ (so RSP). - 11: Vor извѡленаа > καί. - 13: назнаменоуѧ пише] σημαίνει γράφων. - 14: є͡с] > gr. - 15: въ едино] ἐν ᾧ. - 19: волѧ] Akk. Sg. (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel). - 20: Nach немь > ἐν. - 22: оуказано ... є͡с] lies -на ... є͡с, δέδεικται (sc. βούλησις). - 24: Nach но > ἐν τῷ. - 25: всѧ] πάντα x (> Var.). Danach > ἔπειτα. - 29: за назнаменаемаго] τὸ ... σημαίνεσθαι. - ѿ времене] ἐκ τοῦ χρόνου x (Var. ἐκ τούτου χρόνους).- 30: Nach ꙗко > καί (so x). - 34: сътворенїю] lies -нии, τῶν ... κτισμάτων. - 36: есть] lies е. съ, συνυπάρχει.-37: старѣишїи быти] προηγεῖσθαι.-38: старѣишїи є͡с] lies -ши е. Sof., Car., προηγεῖται.- 41: ꙗкѡ] > gr. - 45: се] sc. слово oder für сь, οὗτος (das sich auf υἱός und λόγος beziehen kann).

142c

1: имиже] lies имъже, ὧν. - 3: съ] für сь, οὗτος. - 6: и͡хж] ἅπερ. - съвѣщалъ є͡с] βεβούληται. - 7: сѧ irrtümlich wiederholt, > Sof., Car. - 9: зданїе] + и Sof., Car., καί. - 15: и] > gr. - тѡ] καί. - налож͡и есть] ὁ ... ἐπιβαλών (sc. ἐστίν). - 16: лꙋкавїи] πονηρότατοι. - 21: волѧ] γνώμην. - 31: Nach елма > οὖν. - 32: зданїа] κτίσματος PxZig. (Var. κτήματος, κτίματος R). - 37: излаганїа] ἀντιθέσεις. - 39: волѧ] γνώμην.- 40: аще͡] аще ли Sof., Car., ἐπεί. - 42: то] > gr. - ѿ неволѧ] οὐ βουλήσει. - 45: емоу] > gr.

142d

4: ст͡рть си] τὸ πάθος τοῦτο x(> L*)Zig., τό > L* (Var. τοῦτο πάθος). - 5: еже] > gr. - 6: и͡хж] ἅπερ.- 7: Vor oder nach б͞лгъ > ἐστίν (ἀγαθός ἐστιν xZig., Var. ἐ. ἀ. ~). - 8: налѡж͡и есть] ὁ ... ἐπιβαλών (sc. ἐστίν). - 9: скѡтьско] ἄλογον. - 10: нꙋжа (ꙋжа Car.)] -ꙋ- resp. -ꙋ- aus о verbessert, so zu lesen statt ножа Sof. Für ноужоу, ἀνάγκην. - 12: с͞нѣ] für -ви, τοῦ υἱοῦ. - 14: Nach прѡтивꙋ > γάρ. - 15: единаче] ἔτι. - 16: хощемъ] βούλομαι (vd. zu -μεν). - дерзѡ] τολμηροτέραν. - 19: съвѣщалъ] lies -щавъ, βουλευσάμενος. - 20: естоваса] ὑπάρχει. - 22: Nach бо > καί (so RSPC76Zig.). - тако] τοιαῦτα. - 23: такѡ] τοιαῦτα. - 25: досѧжить] lies -жеть, φθάνει. - 28: нѣчто] τί. Danach > οὖν (so x[> BA]Zig.). - 29: нѣчто] τί. - 30: ꙗкѡ] + вы Sof., Car., ὑμεῖς. - 36: видѣти] für вѣ-, εἰδέναι. - 37: тоу] то Sof., Car. für тъ, αὐτός.-41: видѣти] für вѣ-, εἰδέναι.-44: приспѣетъ] lies прѣ-, ὑπερβάλλει.- всѧка неистѡвьства] πᾶσαν μανίαν.

143a

7: се] lies себе Sof., Car., ἑαυτοῦ. - мнимо есть] lies -мъ е., δοκεῖ (sc. ὁ βουλευόμενος). - 7: съвѣтѡвати] λογίσασθαι (Var. λογισθῆναι W). - 18: свѣтъ] für съвѣтъ, βουλή. - 19: сила сьдѣтелна] δύναμις καὶ δημιουργός (vd. zu δύναμις δημιουργός). - о͞чаго всего] τῶν δοκούντων τῷ πατρί.- свѣтъ] für съвѣтъ, βουλή. - 22: прем͡дрость] премꙋ|-сть Sof., φρόνησις. - 24: еꙗже] lies ею же, ἐν ᾗ (-ꙗ- aufgrund von Nasalwechsel). - с͡а] самы Sof., Car.; lies самъ, αὐτός. - 26: и б͞жїа прем͡дрость] καὶ θεοῦ σοφία x (– Var.). - 27: Nach м͡дрть > καί. - 28, 29: св͡ѣт] für съвѣтъ, βουλή. - 32: нар͡ена бы͡с] lies -нъ б., ἐκλήθη (sc. αὐτός). - 37: Nach бы͡с > ὅ τε Παῦλος »διὰ θελήματος θεοῦ« ἀπόστολος ἐκλήθη καὶ ἡ κλῆσις ἡμῶν »εὐδοκίᾳ καὶ θελήματι« γέγονε (durch θελήματι γέγονεν ∩ θελήματι γέγονε oder хотѣниемь бысть ∩ хотѣниемь бысть). - 38: Vor сътвореньи͡х > οὗτος. - сътвореньи͡х] τῶν γεγονότων. - 39: тѡ] für тъ, αὐτός. - 40: Nach с͞тыи > Δαβίδ (so C). - 42: десница] τῆς δεξιᾶς (sc. τῆς χειρός). - 44: съв͡ѣт ... бывати] βουλὴ καὶ θέλημα δύναται γίγνεσθαι τοῦ πατρὸς ὑπάρχων ὁ λόγος LWMB*, ἡ βουλὴ ... γίνεσθαι U. - 45: и[2]] > gr.

143b

1: Vor не > εἰ. - 2: пр͡ерекѡ] пр͡е рек͡о Sof., Car., προεῖπον. - 5: творомъ да съблюдо͡у] πλασάσθωσαν. Nach слѡвесе > καί. - 6: оуалентинови] τὰ Οὐαλεντίνου. - 7: не рекоуть] lies нарекоуть Sof., Car., ὀνομασάτωσαν.- 12: истинꙋ] ἀλήθειαν xZig. (Var. ἀκολουθίαν). - 15: неже] lies немьже, ᾗ (sc. μανία).- 16: соущ͡е] lies -щихъ Sof., Car., ὄντων. - г͞лющ͡е] lies -ще, θέλοντες. - 17: тѣх͡ж] τὰ αὐτά (Var. ταῦτα RSP). - 19: Nach зданы͡х > ταῦτα. - еста] ἂν γένοιτο x (Var. ἂν λέγοιτο, ἂν λέγοιντο SP).- 20: є͡ж] ежь Sof., Car.; lies еже, τά (τῶν γενητῶν). - 21: съдѣлѧ] lies съдѣтелѧ, ἐπὶ τὸν δημιουργόν.- приносити] für прѣ-, μεταφέρειν. - 24: старѣишїи є͡с] lies -ши е., προηγεῖται. - 26: Nach аще + и Sof., Car., καί. - 30: разно є͡с] »διαφέρῃ«. - 31: мене] für мьне, ἧττον. - 33: а се рабїе] τὰ δὲ δοῦλα. - 34: се] für сь, οὗτος. - 35: причеталъ є͡с] lies -танъ есть Sof., Car., ἥνωται. - 37: прибы͡с] ἐπιγέγονεν x (Var. γέγονε). - 39: мнѧ] -ѧ aufgrund von Nasalwechsel, ἡγοῦμαι. - соуще ... соуще] eines von beiden zu tilgen (Neutr. nach тѡ ?), εἶναι. - 41: тож͡е] so zu lesen statt тъж͡е Sof., Car., τοῦτο, danach > πάντως. - 42: тъж͡е] für тожде, τοῦτο. - 43: все то] ταῦτα. - 44: братїа] ἀδελφά. - 45: Vor мо͡ꙗ > ἐμὴ φρόνησις.

143c

1: и[1]] > gr. - 4: еста] ἐστίν. - 8: Nach слꙋчающꙋ͡с in Sof. die irrtümliche Wiederholung der beiden Folgeworte durch Streichung des ersten Wortpaares korrigiert (и ѿлꙋчающюѧ и ѿлꙋчающюсѧ). - 9: быва͡е] γίνεσθαι (Var. γενέσθαι U). - 12: Nach рекоуть > αὐτόν. - 13: соуще] εἶναι (sc. αὐτόν). - 14: ѡ н͡и] ἐκεῖνοι μὲν οὖν. - 17: саломѡна] Σαλομῶνι x (Var. Σολ-). - 24: ꙗкѡ] + бо Sof., Car., δέ. - ꙗкѡ ... оутвръдиш͡ѧ] ὡς δὲ οἱ οὐρανοὶ ἐστερεώθησαν C (Var. > ἐστερεώθησαν RSP, > ὡς ... ἐστερεώθησαν). - 25: г͞ь] ὁ κύριος x (> Var.). - 28: невидимаго] ὁ ἄρα τοῦ (vd. zu ἀοράτου). - то] für тъ, αὐτός.- 29: то] für тъ, αὐτός. - є͡с] > gr. - 30: Nach и[1] > ζῶσα (sc. βουλή). - 31: то] für тъ, αὐτός.- 34: блюди] ἄρα (vd. zu ὅρα). - 35: равно] lies -на, ἴσον. - 38: работно є͡с] μάχεται. - 40: Nach небоно > καί (so S*x).

143d

1: ꙗкѡ̑] irrtümlich wiederholt, > Sof., Car. - первѣе рекѡ̑] -вїе р. Sof., Car., *προεῖπον*. - 4: ꙗкаже] lies ꙗкоже, *ὡς*. - 5: тѧ] *ἐκεῖνα*. - по] > gr., > Sof., Car. - 8: се] für сь, *οὗτος*. - 10: како] *πῶς* C* (Var. *ἁπλῶς*).- 12: се] für сь, *οὗτος*. - 13: немь̑] *αὐτῷ δέ*. - ихъ̑ азъ изволѧ] *τῶν ἐμοὶ δοκούντων* (-а statt zu erwartendem -ю aufgrund von Nasalwechsel). - 14: ли] > gr.- 17: хотѧ] *θελόμενος*. - 21: но не] *οὐ μήν*. - 22: емоу] > gr. Danach > *τοῦτο*. - 23: иже є̑] lies и еже е., *καὶ τὸ εἶναι*. - 25: его] *αὐτῷ*. - Nach ꙗкѡ̑ > *γάρ*. - 28: его] *αὐτῷ*. - 36: видѣти] so zu lesen statt вѣ- Sof., Car., *θεωρεῖσθαι*. - 37: Nach ѡ҃ци > *καὶ τὸν πατέρα ἐν τῷ υἱῷ*. - 41: рекши съвѣщающа] *προφάσει τοῦ βουλεύεσθαι*. - 42: едина є̑] *μαίνοιτο ... ἄν* (vd. zu *μὲν ἔτι*, едина є̑ aus единаче же?). - 43: пѡложить] *τιθείς*.

144a

6: маꙗнїе] *τὴν ... ῥοπήν*. - 9: хѡтѧщ8] *βούλεσθαι*. - при с҃нѣ] *ἐπὶ υἱοῦ*. - можаше г҃лати] *λέγειν* »*ἠδύνατο*« x(> C) (Var. *ἐ-*). - 10: соущ8] *εἶναι*. - 11: дѡсѧжоу̑^] -щѧ von späterer Hand über dem folgenden до nachgetragen, für -жоущи Sof., Car., *φθάνον* (sc. *τὸ τόλμημα*). - 13: г҃летсѧ] > gr. - 14: Nach ꙗкѡ̑ > *εἰ*.- вѣ̑ г҃лати] *ἐλέγετο* (Var. *λέγοιτο* Zig.). - 23: Nach сїанїи > *καί*. - 26: хѡтѣимо] *θελόμενον*.- Nach свѣтомъ > *καί*. - рѡжешїим] *τοῦ ... γεννήσαντος*. - 27: ѧ] *αὐτό* (sc. *τὸ ἀπαύγασμα*).- 29: се] *ἄν*. - 45: снѣ^] lies с҃нѣ Sof., Car., *υἱῷ*.

144b

7: Пѡ тѣхже] lies хотѣхъ же, *ἐβουλόμην οὖν*. - 8: скѡтьство] *ἀλογίαν*. - 14: рещи̑] -щимь Sof., Car., lies рещи и̑, *εἰπεῖν αὐτοῖς*. - пръвѣе] *πότερον* (vd. zu *πρό-*, so CUB*). - волѧ аще] lies -лѧще, *βουλόμενοι*. - 15: Nach соу̑тс'тв8 > *καί*. - 16: ваше̑ соу̑ства и є̑ства] *ὑμῶν φύσεως καὶ οὐσίας* x(> *ἡμῶν* A) (Var. *φύσεως καὶ οὐσίας ὑμῶν* ~). - 20: надѣѧше̑] *ἤλπισαν*. - 22: ихъ̑] *ἅ*. - ражаемы] *γεννῶμεν*.- 23: наши] *ἡμῶν* (sc. *ὅμοια*). - 30: и] *καί* x (> Var.). - 31: ражаетъ] *γεννᾶται*. - 34: и[2]] > gr.- 35: Nach 8во > *ἔτι* (so in R). - 38: ѧвишѧ̑] *δέδεικται*. - 39: привидѣнїе] -вѣд- Sof., Car., *φαντασία*.- 40: соуще] sc. се gegenüber -щѧ Sof., Car., *ὄντα* (statt *ὄν*, sc. *τοῦτο*). - 42: кѡлик8 дебрь] von späterer Hand 8 aus ъ verbessert, дебрь nachgetragen und брѣгъ Z. 43 gestrichen. Lies коликъ брѣгъ Usp.*, Sof., Car., *ὅσον ... κρημνόν*. - 43: и] > gr. - 45: ч҃лкѡлюбезнаго] lies -на бо, *φιλάνθρωπος γάρ*.

144c

1f.: аще и] *κἄν* x (Var. *εἰ*). - 3: мои̑] > gr. - 10: пѣнїе] *αἴνεσις*. - 15: ѡбьиходѧть] lies оби-, *περιέρχονται*.- 18: како] *ποίας* (sc. *προφάσεις*). - пакы] > gr. - 20: аще точїю но] *εἰ μὴ ἄρα*.

In RNB, Pog. Ṇ 968, f. 1a-4b: Kurzvita des Athan.: м҃ца маꙗ .в. д҃нь ...Роуфинъ же иже ц҃рквьное писание (Corpus der Schriften des Athanasios). Auf die Übersetzung der *Epistula* folgt endlich ein ebenfalls Athanasios zugeschriebenes слание über die Festsetzung des Osterdatums. In dieser Anordnung erscheint das athanasianische Textcorpus auch außerhalb der VMČ in der handschriftlichen Überlieferung, die nicht über das 15. Jh. hinaufreicht. Gegenwärtig sind außerhalb der VMČ vier Hss des Corpus bekannt: GIM, Sin. 20 (15. Jh., im folgenden Sin. 20); RGB, f. 113, Ṇ 437 (15. Jh., im folgenden Vol.), RNB, Pog. № 968 (15. Jh.); RNB, Sol. 63 (16. Jh.). RNB, Pog. № 968 enthält einen Kolophon des russischen Auftraggebers der Kopie, Gerasim Popovka, dessen Ausgang Bezug auf das voranstehende съланіе nimmt: А написано ѡ спискѣ въ .е҃. словѣ о празницѣ пасхы (vgl. Vaillant 1954, S. 13). Wenigstens die Übersetzung der Arianer-Reden und der *Epistula* erscheinen auch in RGB, Nikif. f. 199, Ṇ 59 (15. Jh., im folgenden Nikif.). Ob die Hs darüberhinaus das слание enthält, bedarf der Prüfung. Nicht hierher gehört – gegen Popkonstantinov/Konstantinova 1984, S. 110; Laleva 1990, S. 108 – der Text GIM Sin. 360 (17. Jh.), der die authentischen Arianer-Reden des Athanasios und die vorangestellte *Epistula ad episcopos* in der Übersetzung des Epifanij Slavineckij bietet (vgl. GN 2.2.42f.; Vaillant 1954, S. 16).

Тогѡ̑ С҃тагѡ афанасїа. архїеп҃па алеѯанрьскаго. на арїаны. слово. д҃.є.

Vorwort

Auf die Übersetzung der drei authentischen Arianer-Reden des Athanasios von Alexandreia folgt innerhalb des in die VMČ eingegangenen Corpus athanasianischer Schriften die Übersetzung der *Epistula ad Episcopos Aegypti et Libyae* (CPG 2.13, Suppl.51), die als vierte seiner antiarianischen Reden ausgezeichnet ist. Die in der Forschung als pseudoathanasianische vierte Arianer-Rede geführte Schrift, ein unter dem Namen des Athanasios umlaufender *Κατὰ Ἀρειανῶν λόγος* (CPG 2.42, Suppl.62), den noch Severus von Antiocheia (465-538) nicht unter seinen antiarianischen Schriften nennt und dessen eigentlicher Autor strittig ist (vgl. Tetz 1964, S. 218; Hübner 1989, S. 282), scheint dagegen in älterer Zeit nicht ins Slavische übersetzt worden zu sein.

Der gr. Text der *Epistula* ist innerhalb wie außerhalb der Überlieferung der gr. Athanasios-Corpora in einer Vielzahl von Hss überkommen, deren Filiation nach neuerer Einsicht gegen Opitz 1955/56, S. 109-132, in drei Redaktionen (RS, x, *w*) auseinandertritt (vgl. AW 1.1.1.3). In der RS- und der x-Tradition trägt die *Epistula* die Bezeichnung *κατὰ Ἀρειανῶν*. In der x-Tradition erscheint sie in der Regel an vierter Stelle der (wohl ursprünglichen) 21-Schriften-Sammlung vor den authentischen Arianerreden, d.h. im Verhältnis zu diesen in einer bereits den Akten des Chalcedonense (451) bekannten Anordnung, die auf slavischem Boden in der Übersetzung Slavineckijs wiederkehrt. Ausgenommen ist lediglich die möglicherweise älteste gr. Hs C (10. Jh.), welche die *Epistula* als *λόγος κατὰ Ἀρειανῶν δ'* führt. Diese Zählung, die im übrigen allein in der gr. Nebenüberlieferung begegnet, ist die der slavischen Tradition, in der die *Epistula* nach dem übereinstimmenden Zeugnis der Fassungen der VMČ und nach Ausweis der Zählung der athanasianischen Schriften im Kolophon des Gerasim Popovka in RNB, Pog. Ṇ 968 zum ursprünglichen Bestand des Corpus der antiarianischen Schriften des Athanasios gehört.

Die *Epistula ad Episcopos Aegypti et Libyae* erschien zunächst in lat. Übersetzung im Druck (Paris 1572). Die *editio princeps* des gr. Textes erfolgte im Rahmen der 1600/01 in Heidelberg erschienenen gr.-lat. Gesamtausgabe (Editio Commeliana). In der Forschung wurde der Text lange Zeit in der in PG 25.537-593 wiederholten Ausgabe der Benediktiner Loppin und Montfaucon (Paris 1698) benutzt. Nunmehr liegt die kritische Ausgabe auch der *Epistula* durch Metzler//Hansen/Savvidis 1996 (hier AW 1.1.1.) vor.

Die slav. Übersetzung der *Epistula* ist äußerst mangelhaft nach dem Text von GIM, Sin. 20 (im weiteren Sin. 20) mit den Varianten von RGB, f. 113, Ṇ 437 (im weiteren Vol.), RGB, Nikif. f. 199, Ṇ 59 (im weiteren Nikif.) sowie des Carskij spisok (Car.) der VMČ ediert (Laleva 1990). Die Varianten lassen erkennen, daß der Text der berücksichtigten Versionen der VMČ auf *eine* Übersetzung zurückgeht, deren Wortlaut am getreuesten in Nikif. erhalten ist. Auch dieser ist freilich nicht frei von Verderbnissen, die teils in den übrigen Versionen der VMČ wiederkehren. Soweit das zugängliche Material ein Urteil erlaubt, hat es den Anschein, als stünde Nikif. als einziger Vertreter einer älteren Redaktion Sin. 20, Vol. und den Hss der VMČ als Repräsentanten einer jüngeren Redaktion der Übersetzung gegenüber. Sprachgestalt und Überlieferung des Textes lassen keinen Zweifel, daß die Erstübersetzung der *Epistula* der gleichen Feder wie die der drei Arianer-Reden des Autors angehört. Ihre Vorlage geht mithin den ältesten überkommenen Zeugen des gr. Textes voran. Wie die slav. Übersetzung der authentischen Arianerbriefe setzt diejenige der *Epistula* einen gr. Text der x-Rezension voraus, der häufige Einflüsse der *w*-, weniger häufige der RS-Rezension zeigt (zur Kontamination in der Athanasios-Überlieferung vgl. Metzler 1990).

Literatur:

BUTTERWECK, Christel, Athanasius von Alexandrien. Bibliographie, Opladen 1999

ЛАЛЕВА, Т., Така нареченото четвърто слово на Атанасий Александрийски срещу арианите в преводна Константин Преславски, Старобългарска литература 22, 1990, S. 108-162

METZLER, Karin, Zur Kontamination in der Athanasius-Überlieferung, RÉB 48, 1990, 213-232

OPITZ, H.-G., Untersuchungen zur Überlieferung der Schriften des Athanasius, Berlin/Leipzig 1935

ПОПКОНСТАНТИНОВ, К./КОНСТАНТИНОВА, В., Към въпроса за Черноризец Тудор и неговата приписка, Старобългарска литература 15, 1984, S. 106-118

TETZ, M., Zur Theologie des Markell von Ankyra I. Eine Markellische Schrift „De incarnatione et contra Arianos", Zeitschrift für Kirchengeschichte, 75, 1964, S. 215-270

Christoph Koch

Griechischer Text: FN
Slavische Parallelen (nur für die vierte Rede): Laleva (Abdruck der Hs Sin. 20 mit Varianten aus den Hss Vol., Nikif., Pog. 968, Car.)

25: Тогѡ̑] > Sof., Car., Sin. 20. - 26: архїеп҃па алеѯанрьскаго] > Sof., Car., Sin. 20. - 27: д҃.є] д҃. Sof., Sin. 20, четвертое Car. - 28: їс] lies ї҃с Car. (і҃с Sof.). - 29: сътворил ... оучилъ] sek. für -ри ... -чи, *πεποίηκε ... ἐδίδαξεν*. - 30: досѧжить] lies -жеть, *φθάνει*. - 37: то все] *ἐκεῖνα*. - 38: Nach придеть > *εὐθέως* (so *ω*).- 43: прельстити] *πλανᾶσθαι*. - 44: прѣрекохомъ] *προείρηκα*.

144d

3: набесныѧ] κατὰ δαιμόνων. - 4: изрѧ́нѣе] ἐξαίρετον. - 5: же] > gr. - 11: всѧꙗ] wohl Fehler für въсѣꙗна, τὰ ... σπέρματα. - 12: слѡвесемь] τοῦ λόγου. - Nach дѣлма > γοῦν. - 13: съсѹды] κειμήλια. - 20: Vor oder nach даръ > τί. - да҇ есть] mask. nach dem Gr., (sc. слово). - 22: Nach и^2 > ταῦτα. - 27: всѣми] вс҇ми Sof., Sin. 20^c, παρὰ πάντων. - 28: и] ὡς. - 32: лꙋкавыи] ὁ πανοῦργος x (Var. πανούργως). - 36: възвѣщати (= Nikif.)] вѣзвѣщати rell., ἀνδραποδίσασθαι. - 38: лицемь] τὰς ... ὄψεις. - 41: и] > gr. - злыи бѣсъ] (ὁ) κακοδαίμων. - 44: с҇а] lies симь wie in Sof., Car., Sin. 20, ταύτῃ.

145a

5: пѡѹсти҇] ὑπέβαλε. - 6: ѧ] ю Sof., Car., Sin. 20, αὐτήν. - 9: привиденьми] ταῖς φαντασίαις. - 11: паки҇] πάλαι μέν (vd. zu πάλιν μ.). - 15: рꙋкою] ро- Sof., τῇ χειρί. - 16: ѡставленаѧ] lies -на ꙗꙗ, καταλελειμμένα ᾠά. - 18: бѡ] > gr. - 19: искѹшенїа] πεῖραν. - 21: блꙋдомꙋю] lies блю-, so Sin. 20, φρουρουμένην ω(> a), Var. φορουμένην). - 22: ѹповаѧи] von späterer Hand ѹ auf Rasur (eines Punktes?) hinzugefügt und о aus ъ verbessert; lies пъваѧи] ὁ ... ἐπαγγελόμενος. - прел'стити] приꙗти Sof., Car., Sin. 20, καταλαμβάνειν. - 25: величаꙗвыи] -и von späterer Hand nur in Usp. hinzugefügt, ὁ ὑπερήφανος. - 26: Nach бѡ > νῦν (so EB85*). - 30: правѣ] -ѣ aus ь verbessert, lies правь, so Sin. 20, правъ Sof., Car., ὀρθῶς. - 32: и^1] > gr. - в҇лѣзꙋ] з von späterer Hand über вл nachgetragen. So zu lesen (възлѣзѫ Nikif.) statt вълѣзꙋ Sof., Car., Sin. 20, ἀναβήσομαι. - и^2] καί OSEM (> Var.). - 33: вышнемꙋ] τῷ ὑψίστῳ. So zu lesen statt вышнаго Nikif., doch in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am linken Rand der Spalte (вышна?)аго (-аг- Ligatur), in Sof. am rechten Rand der Spalte выш(наго?) nachgetragen. Entsprechend Sin 20^c. - 34: стꙋдѡ҇] für съ стѹдомь wie in Nikif. (μετ' αἰσχύνης)? - 35: аще҇] и von späterer Hand über ε nachgetragen. So zu lesen mit аще и Nikif. statt. аще Sof., Car., Sin. 20, εἰ καί. - 35: Vor oder nach смѣетъ > πάλιν (пакы Nikif.). - 36: Nach нн҇ѣ > μᾶλλον. - 38: и люще] и люще Sin. 20, καὶ δεινότερον. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp., Car. am linken Rand der Spalte и лꙋчше (Usp. и лоѹч?)ше, in Sof. am rechten Rand der Spalte и лꙋч(...?) nachgetragen (и лꙋчше Sin. 20^c). - 40: Vor вь oder nach свѣтла > in allen Fassungen der VMČ μετασχηματίζεται. - 41: свѣтла] lies -та?, φωτός. - 42: наѹченїи ... есмь] -ни е. Sin. 20, πεπαιδεύμεθα.- 44: намъ бл҇гѡвѣстоѹетъ намъ] nach Ausweis von намь бл҇говѣстоѹеть Sof., Car., Sin. 20, εὐαγγελίσηται ἡμᾶς, ist намъ^2 zu tilgen (gegenüber бл҇говѣстоѹетъ на҇ Nikif.).

145b

3: гл҇ати] so zu lesen statt гл҇ти Sof., Sin. 20, λαλεῖν. - не разꙋмѣюще] не не р. Nikif., οὐκ ἀγνοοῦντες.- 7: пѣснь] αἶνος. - 8: небоно нѣ҇] für -нъ ... н., οὐδὲ γάρ ... ἐστίν. - 10: намъ] > gr.- 11: спѡвѣдающе] -ща Nikif., διηγουμένη (sc. ἡ γραφή). - 13: Vor гь > καί. - 14: ѹтробꙋ] τὴν πτύξιν τοῦ θώρακος. - 16: его] > gr., > Sof., Car., Sin. 20. - 17: искꙋшаи] -шаꙗи Sin. 20, ὁ πειράζων. - 18: сатана] Σατανᾶ. - 21: въпїюще] -ща Nikif., κράζοντας. - 26: хѡтѣшѧ] -тѣаше Vol., Nikif., ἤθελε.- 28: рекше҇ (и von späterer Hand über ε nachgetragen)] -ши Sof., Car., Sin. 20, προφάσει. - тѣмь] ταύτης (sc. τῆς ἀληθείας, vd. zu τούτοις). - примѣсивше҇] -сѧ > gr., > Sof., Car., Nikif., -шие Sin. 20.- 29: своѧ волѧ] Akk. Sg. (-ѧ jeweils aufgrund von Nasalwechsel), свою волю Nikif. - 30: Vor спѧще҇ > τοῦτο (so daß своѧ волѧ 145b 29 als Gen. neg. erscheint). - 31: то] τοιαῦτα. - 32: тѣ҇] lies тѣхъ wie in Sof., Car., Sin. 20, τῶν τοιούτων. - 35: иже] > gr. - 37: хыщници] хъщници Sof., Sin. 20, ἅρπαγες.- 38: вѣрꙋ] lies -ры Nikif.? - 39: тако] für такъ wie in Nikif., τοιοῦτος. - образꙋ] lies -зъ Nikif., ὁ τρόπος. - 40: с ними] сон'ми Nikif., lies съньми τὰ ... συγκροτήματα. - 42: кажа] ἑκάστη.

145c

5: истиннаго разꙋма] τὴν ἀληθὴν διάνοιαν. - 7: творила] sek. für -ри, ἔπλασεν (sc. *ересь in еретичестїи 145b 41). - 9: блꙋдѧщїимъ] so zu lesen statt -щїи Car., τῶν πλανωμένων. - 10: аще ли тѣ] ἐπεί. - 11: и] für καί Ox62 (> Var.). - 12: новыми ветхаѧ] τὰ νέα τοῖς παλαιοῖς. - 15: ꙗко] besser ꙗже Nikif., τὰ (ἐξ ἐκείνων). - 16: пре҇пѡвѣда҇ еси] lies п. есть Sof., Car., Sin. 20, προεπηγγείλατο. - 19: ти ... пѡслѹше҇ствоѹющꙋ] ти ... -ще Nikif., αὗται ... αἱ μαρτυροῦσαι. - 22: Nach книгъ > (τὰς) περὶ αὐτοῦ (so x). - Nach его҇ > γάρ. - 25: закѡ҇] + ε, so Sof., Car., Sin. 20, μή. - прїемлюще҇] so zu lesen statt -юмл- Sof., Sin. 20, δεχομένοις. - 26: Nach давыи > γάρ. - 29: сѹща] εἶναι. - ѿмещꙋщагосѧ] Akk. nach τὸν ἀρνούμενον. - 30: не и ли ... ѿметати҇] ἀρνεῖσθαι πάντως καί. - 31: Nach жидо҇ > λοιπόν.- 32: ветхыа книгы] ἡ παλαιά. - 36: писалъ е҇] нап- е. Sof., Car., Sin. 20, ἔγραψε. - чесомоѹ҇] τί.- 37: словеса кни҇наѧ] τὰ τῶν γραφῶν. - 38: слѡвеси бж҇їюꙋмꙋ] τὸν τοῦ θεοῦ λόγον (sc. ἀρνουμένῳ).- 42: чесѡмоѹ҇] τί. Danach > καί. - 43: ѿ нихъ ... гл҇ють] ταύτας ... προφέρουσιν. - 44: сами] οὗτοι.

145d

3: кожѡ҇ ихъ ереси] когожо҇ и. е. Sof., Car., каꙗждо сихъ ересии Nikif., ἑκάστη τούτων τῶν αἱρέσεων.- 6: старѣишины и҇] οἱ τὰ τούτων πρεσβεύοντες. - 7: весма] бъшию Nikif., τὸ ὅλον. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. über, in Sof. unter der Spalte, in Car. am linken Rand der Spalte велми nachgetragen (entspr. Sin. 20^c; in Vol. бъшїю nachgetragen). - 8: прѡтивѧ] (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel) -воѹ Nikif., πρός. - кѡꙗжо҇] ἑκάστης ἐκείνων. - 9: грꙋбыхъ] τῶν ἁπλουστέρων. - 10: таци҇] οἶοι. - 12: личитсѧ] -чатьсꙗ Nikif., σχηματίζονται. - 15: правꙋю мысль] ὀρθὸν τὸ φρόνημα TK62 (Var. ὀρθὸν καί). - 16: гл҇ють] lies ѹгл- wie in Sof., Car., Sin. 20, πείσωσιν. - 18: каꙗжо҇] ἐν ἑκάστῃ. - личаасѧ: личасꙗ Sin. 20, σχηματιζόμενος x (Var. -σάμενος). - 20: п҇лѡтныѧ] ursprüngliches плѡтныѧ Usp.*, Sof., Car., Sin. 20: in Usp. von späterer Hand durch Streichung von ѡт und ѧ sowie Zufügung von о in п҇лны verbessert. So zu lesen, μεστάς. - 21: Nach р҇е > ὅτι ἐγερθήσονται ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται ὥστε πλανῆσαι πολλοὺς τοιγαροῦν ὁ διάβολος (so außer Ox[> C]). - кѡежо҇ѧ] кождоѫ Nikif., δι' ἑκάστης. - 25: славнѣе] τὸ ... παράδοξον. - ꙗкѡ] > gr. - 26: рать дръжа҇] μαχόμεναι. - зло] lies зълъ wie in Nikif., κακῶν. - 27: дѣлѡ҇ сътворила] творомь с. Nikif., сътворила sek. für -ри, ἔπλασεν. - 30: вѣренъ иже] ὁ μὲν οὖν πιστός. - 33: камыцѣ] камени Nikif., τὴν πέτραν. - 33: създа҇ есть] ᾠκοδόμησεν x (Var. οἰκοδομήσας). - 34: Nach хлѣвинꙋ > ἑαυτοῦ (Var. αὐτοῦ OSEx). - 37: гл҇емы҇] τὰ λεγόμενα. - 38: смаѵрѧа] σκοπῶν. - Vor абїе > καὶ μὴ τὴν διάνοιαν θεωρῶν. - кѡзньми] -нем- Sof., Car., Sin. 20, μεθοδείαις. - 40: пѡлезно] потребьно Sof., Car., Sin. 20, ἀναγκαῖον. - 41: дары] χαρίσματα Cω (Var. χάρισμα). - 43: прѣщенїю] παραγγελίαν. - кыи҇ ... коихъ҇] τίνας μέν ... τίνας δέ.

146a

4: ереси] τῶν αἱρέσεων. - 9: съвѣдѣти] -ди- Sof., Car., Sin. 20, γινώσκειν. - 15: пѡвѣдашѧ: ѧ von späterer Hand über ursprüngliches ε geschrieben. So zu lesen statt -ше Usp.*, Sof., Car., Sin. 20, ἀπήγγειλαν. - 16: Nach ꙗкѡ > ἄρα. - 17: ѡто держащи҇] ѿтодер'жащи҇ Sof., Sin. 20, ѿ|то- Car., ѿ д. Nikif., τῶν ... φρονούντων (vgl. Z. 40f.). - арїевꙋ] τὰ 'Αρείου. - 18: Nach вѣрѣ > ὡς ἠθέλησαν (so xKa^c). - 19: Nach да > ἤ. - Nach пѡ҇пишете > κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς μᾶλλον δὲ καθὸ ἐνέπνευσεν αὐτοῖς ὁ διάβολος Ox (> Var.). - 20: аще ли] ἤ (vd. zu εἰ). - съ земли пꙋщенъ] с. землѧ п. Nikif., ὑπερόριος. - 22: и҇] ἤδη. - 24: писаны҇] γραφέντων x(> KA) (Var. -όντων). - бываюǀть (= Sin. 20: ю aus к verbessert)] lies -аеть wie in Vol., Nikif., γίνεται. - написоѹщеи] -шоѹщеи Nikif., οἱ ... γράφοντες.- 31: чл҇вкѡлюбча] -ча für -ца wie in Nikif. - 33: ихже] ἅ. - 35: двоего҇ сего] δύο δὲ τούτων. - 39: злѡѹмїе] злоꙋмѣнїе Nikif., κακωνυμίαν. - 41: арїевꙋ] vgl. Z. 17. - 43: никеи] + и Vol., καί. - 44: Vor арїанскꙋю fehlt на Sof., Car., Sin. 20, κατά. - 45: и се] καὶ τοῦτο OSEx (Var. τ. κ. ~). - ѡбличаетъ и҇] ἐλέγχει αὐτῶν OSEx(> C) (Var. ἀ. ἐ. ~).

146b

1: злѡѹмїе (= Vol.^{c})] злоꙋмѣнїе Vol., Nikif., κακοήθειαν. - 3: излѡженꙋю вѣрꙋ] -ною -рою Nikif., τῇ ... ἐκτεθείσῃ πίστει. - 8: Vor oder nach на арїа > (τὰ) γραφέντα (so M). - 9: на нь] на нѧ Nikif., κατ' αὐτῶν. - или] ἢ (vd. zu ἤ). - 10: написана] τὰ ... γραφέντα. - 13: смѡтри҇] σκοπεῖ γάρ x (Var. -πεῖτε γ.).- 21: нї] statt и (so Sin. 20?), καί. - ихже] ἅ. - 23: не] но Nikif., ἀλλά. - точїю] μᾶλλον. - 24: ремество] τέχνῃ. - ѹпразнѧ҇] ἀπασχολεῖσθαι ... ποιήσωσιν. Davor oder danach > περὶ ταῦτα.- 27: прибытокъ҇ сътворѧть] κερδάνωσιν δὲ τὸν χρόνον (Var. κερδαίνωσιν Bω[>189]). - 28: ꙗꙗше҇] lies -ꙗщесѧ Vol., Nikif., λαθόντες. - 30: времѧ] χώραν. - 36: и^1] lies о eher als и по Sin. 20, περί.- 38: инѣми] -мѣ Sof., Sin. 20, παρ' ἑτέρων. - 39: бышѧ пѡвѣли] lies б. пъвали Nikif., ἐθάρρουν. - 40: ими҇] nach οἵ (sc. προτέροις). - писѡвахꙋ] ἔγραφον. - быша ... писали] γράφειν ἐζήτουν. - 41: то] ἐκεῖνα. - 42: Vor oder nach сїи > νῦν. - е҇] ἅπερ. - 43: Nach пѡѹчи҇шесѧ > ὅτι Ox(> C) (> Var.).- 45: на҇тѡ҇] πρόφασιν.

146c

1: на правѡвѣрныꙗ] τισίν. - 2: тогда] irrtümlich wiederholt, > gr. - 3: творѧ҇] lies творꙗтьсꙗ Vol., Nikif., προσποιοῦνται. - 6: Nach х҇а > καί. - 7: ꙗкѡ и] > gr. - 13: не бо] so zu lesen statt н҇бо Sof., οὐ γάρ. - 15: повин'но] lies -ноѹ, τοῦ ὑπευθύνου (Gen. absol.). - 16: сꙋдившю] κρίναντος x (Var. -οντος).- 20: имоѹ҇] ἔχουσιν OSEB^{c}A^c (> Var.). - 21: мнѧ] 1. Sg. Präs. (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel), мьню Nikif. - 23: ѿстꙋпивше: -п'ше Sof., Car., Sin. 20, ἀποστάντες. - 24: ѹстроити] lies остроѹити, ἀνατρέψαι. - 27: Vor си fehlt и Sof., Car., Sin. 20 καί. - древнїи: für древленїи Sof., Car., Sin. 20, ἤ ποτε. - 29: въ прѣлаганїа] ἐν ταῖς μεταβολαῖς. - ино инако҇] ἄλλοτε ἄλλα. - 33: иже] > gr. - сътерпи҇] ἀνασχέσθαι θελήσει. - 34: пишꙋща и҇] Akk. nach γράφοντας αὐτούς (sc. ἀποστραφήσεται). - 39: юглѣ] γωνίαις. - 43: бывше] τὴν ... γενομένην (sc. σύνοδον). - ч҇тны҇] ч҇тыи Sof., Car., lies чистыи Sin. 20, καθαράν. - 44: да быша побрали] lies д. б. побарали Sof., Car., Sin. 20, διὰ τὸ συνηγορεῖν.-

хоратнѣ сй ереси] -нѣ сихъ е. Car., lies -нѣи ереси, *τῇ χριστομάχῳ αἱρέσει*. In Sof. ohne Korrekturzeichen von erster Hand (?) am linken Rand der Spalte и й nachgetragen (d.h. -нѣи й intendiert. So Sin. 20^c. Folglich -нѣи Sin. 20* zu -нѣ й [vgl. -ный Nikif., aus -нѣ й auch -нѣ Vol.] und dieses zu -нѣ сй vd.).

146d

1: пwставленѣ] für -ни Car., *προαχθέντες*. - сй] nach (пwставле)нѣ wohl aus (хорат)нѣ сй 146c 45 bezogen. In Sof., Car., Sin. 20 statt dessen рекше (рекъше еппы von Hause Glosse zu поставлени, *προαχθέντες*). - 4: повин'нѣ] für -ни Car., *ὑπεύθυνοι*. - сoу прїимати] lies соудъ п. Nikif., *κρίνεσθαι*.- 6: Nach ти > *καί* (so x). - хwтяще да вѣрна бываю фалїа (бьваю Sin. 20)] *Θαλίαν ποιοῦσιν πιστεύεσθαι θέλοντες* x(> U^c) (Var. *Θαλείαν* SE, *βίαν*; *ποιοῦσιν λίαν*, d.h., es fehlt die Entsprechung von *ποιοῦσιν*). - 8: тw] *τίς*. - 12: пwставлени быша] *προεβλήθησαν* (Var. *-θη* LWMBKA). Nach пwставлени > *δέ*. In Car. am rechten Rand der Spalte von späterer Hand зр". - 16: раклїи] lies ира-, *Ἡρακλείᾳ*. - и^2] > gr. - 20: за перва] *τὴν ἀρχήν*. - 22: дерзи] -зии Sin. 20, *οἱ ... τολμηροί*. - 23: въ всяко злωвѣрїи] в. всяко з. Car., Vol., *πρὸς πᾶσαν ἀσέβειαν*. - 25: срѣдьци] *Σαρδικήν*.- 26: же] für же иже, *δὲ ὁ* (*νῦν*)? - Nach севастїи > *Δημόφιλός τε καὶ Γερμίνιος* (so OSEx). - 27: еоудwксъ] неоу- Sin. 20, *Εὐδόξιος*. - басилъ] *Βασίλειος*. - 29: нн҇ѣшнй] -нѣхъ Sof., Sin. 20, *τῶν νῦν*.- 30: кепрwпѣ] lies кекропѣ Sof., Car., Sin. 20^c, Nikif., *Κεκροπίου*. - нарemаго] наречемаго Car., Sin. 20. - 30f.: нарemаго лоукcента. и епиктита лицемѣра (-рѣ Sin. 20)] Gen. nach (*περὶ*) *τοῦ λεγομένου Αὐξεντίου καὶ Ἐπικτίτου τοῦ ὑποκρίτου*. - лоукcента] *-τίου*. - 32: и] *καί* OSE (> Var.). - 35: възвигн8ти] *ὑποκρίνασθαι* (Var. *-νεσθαι* 81). - 36: Nach на > (*τῶν*) *ἐπιβουλευθέντων*. - 37: сїа] *οὗτοι*.- 39: люди] + wбаче Sof., Car., Sin. 20, *ὅμως*. - ра"] дѣл'ма Nikif., *διά*. - 40: юмя] lies имя Sin. 20, *τὸ ὄνομα*. - 41: ради] дѣл'ма Nikif., *διά*. - гewргѣ] -ти Car., Vol., -гїе Nikif., *Γεώργιον*. - 44: рек'ши] *φημί* OSEx(> U^c) (Var. *φήμη*). Danach > *γάρ* (so p). - 45: нѣ] nur Nikif. hat vorher mit тъ die Entspr. von *οὗτος*.

147a

2: к8дрема] *δήμιος*. - яко и] > gr. - 4: да wбидять ... възмог8"] *ὥστε ἀδικεῖν ἁρπάζειν φονεύειν δύνασθαι*. - 5: w то] lies о томь wie in Sof., Car., Sin. 20, *ταῦτα* (sc. *ἤσκησε*). - 7: чтw е вѣра хва] *τὰ ἴδια τῆς ἐν Χριστῷ πίστεως* (Var. *εἰς Χριστόν* OSEx). - 9: е] *ἔσται*. - и] *κἄν*. - многа] многаже Car., lies многажды (многыжды Nikif.), *πολλάκις*. - 14: ѿ васъ] *ὑμῶν* x(> B) (> Var.). - 16: хв8] (*τὴν*) *εἰς Χριστόν*. - 18: ія] Akk. Sg. fem. (я- aufgrund von Nasalwechsel). - 20, 23: пwслоушаите] *ἀνέχεσθε*. - 27: wдежа] *ἔνδυμα* (Var. *ἐνδύματα* CT*). Danach > »*προβάτου*« *τὰ ῥήματα* (sc. CT*LWMBA*). - 29: всѣхъ] > gr. - 30: ѿ книгъ] *τὰ ἐκ τῶν γραφῶν*. - 31: ихъ] *ἅ* (Var. > s*). - Nach глаше > *καί*. - 32: смышля] (*εἰ γὰρ* ...) *ἐφρόνει*. - 34: л8кавыми] *ὁ πανοῦργος*. - 36: премдростїю] *τοῖς σοφίσμασιν*. - ихъ] *ταύτης* (sc. *Ἑλληνικῆς κομψολογίας*, Var. *αὐτῆς* TLWBKA, *-οῖς* M). - 39: якw] *οἷα* (Var. + *ἄν* OSE). - 41: маскымин8] *Μαξιμίνου*. - и^2] *ἤ*. - 42: филwгїемъ] wohl für филологїемь Nikif., *Φιλολογίου* CT*LMBKA* (Var. *Φιλογονίου*, *Φιλογνίου* ω). - 43: въстwчникъ имя] (*τῶν*) *τῆς Ἀνατολῆς*. - 44: Nach или > *Σιλβέστρου καί* (so OSEx). - 45: или ... дакыискы] *ἢ Κυριακοῦ τοῦ τῆς Μυσίας ἢ Πίστου καὶ Ἀρισταίου τῶν ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἐπισκόπων ἢ Σιλβέστρου καὶ Πρωτογένους τοῦ τῆς Δακίας* x (Var. *ἢ Σιλβέστρου ... Δακίας* vor *ἢ Κυριακοῦ*).

147b

1: пwстоу] *Πόστου* x(> T^c) (Var. *Πιστοῦ*). - аристе] *Ἀρισταίου*. - 2: и] > gr. (zu lesen иела-?). - 3: селивестро] селивеетромъ Car., *Σιλβέστρου*. - или^2] lies и Sof., Car., Sin. 20, *καί*. - 4: лиwнтwмь (ле- Sin. 20)] леонтїе Nikif., *Λεοντίου*. - 5: каппадwкыискома] -под- Sof., Car., Sin. 20, *τῆς Καππαδοκίας*.- 6: келїан8] *Καιλιανοῦ* CTLWMA*, *Κε-* BK (Var. *Κεκιλιανοῦ*, *Κικιλιανοῦ* 85). - 9: сикелїискы] *τοῦ τῆς Σικελίας* OSEx (Var. *τ. ἀπὸ τ. Σ.*). - мриемъ (Sin. 20*, марїемь Nikif.)] in Usp. и aus ї verbessert; in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am rechten Rand der Spalte, in Sof. über der Spalte макарїе" nachgetragen (entsprechend Sin. 20^c). So zu lesen, *Μακαρίου*. In Car. макарїемъ mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Spalte von erster Hand марие nachgetragen. - 11: педwротомъ] lies -ер- Sin. 20, *Παιδέρωτος*. - 12: ираклїискы] -кымь Sof., Car., Sin. 20, (*τοῦ*) *τῆς Ἡρακλείας*. - 13: Nach лог 'гїано > *καί*. - 14: соущїй с ними] соущиимь с. н. Sin. 20, für -щїими с. н., *τῶν σὺν αὐτοῖς*. - 15: лоуп'по] *Λούπου* (Var. *Λόππου* CTLWMB). - амьфиwно] *Ἀμφιῶνος* (Var. *Ἀπφ-* OSE). - ѿ киликїа] *τῶν ἀπὸ Κιλικίας* OSEx (Var. *τοῦ ὁμολογητοῦ καὶ ἐπισκόπων Κιλικίας*). - 16: соущїй с ни] соущїимь с. н. Sin. 20, -щиими съ н. Nikif., *τῶν σὺν αὐτῷ*. - 17: великымъ] *μακαρίου* (Var. *μακαρίτου* x). - 19: бы ... зазрѣти] би ... з. Nikif., *ἦν ... ὑποπτεύειν* (irreal). - 22: Nach нъ > *ἐπειδή*. - за анаты] lies наятыхъ Sof., Car., Sin. 20.- дѣлма прѣти] *παρὰ τῶν διὰ τὸ κατηγορεῖν ... χάριν μισθωθέντων* (Var. *παρὰ τῶν τοῦ κατηγορεῖν* W, *παρὰ τῶν κατηγορεῖν* ω). - 23: й] > gr. - стѣи] *τὴν θείαν*. - 24: нечтивы] -ч 'т- Sof.,

Sin. 20, -чт- Car., *τῶν ἀσεβῶν*. - 25: нечтивы] -чт- Sof., Car., Sin. 20, *ἀσεβῶν*. - 26: wкрепляють] lies окремляю Sof., Car., Sin. 20, *κυβερνῶσιν*. - 28: трезвите] *νήφειν*. - 29: егда] lies еда, *μή*. - 30: и^2] *καί* x (Var. *μή*). - 33: антихристосъ] антихристъ Nikif., *ἀντίχριστος*. - 34: Nach си > *τυγχάνουσιν* (so x[> T]). - 38: Nach ливїискыя Verweiszeichen, am rechten Rand der Spalte von erster Hand (?) и алеѯадрьскїа nachgetragen (in Sof., Car. алек'сан'дрескыя im Text). - 40: дѣло творяше] lies -ще wie in Sof., Car. , Sin. 20, *πραγματευόμενοι*. - 41: не ходяща] *μὴ προσηκούσαις*. - 43: бѣлъ] *λευκῶς* (vd. zu *λευκός* eher als -лъ für -ло). - 44: стwанїа] lies съст-, *τὴν ... σύστασιν*. - блгыя вѣры] *ὑπὲρ τῆς εὐσεβείας* ω(> as81) (Var. *ἀσεβείας*). - 45: аще ако и] *κἄν*. - оурядатся] lies оуродатся Sof., Car., *ἐνεοὺς ἑαυτοὺς ποιῶσιν*.

147c

1: фасей] *τῶν φαρισαίων*. - 2: и^1] *καί* OSEx (Var. *κἄν*).- великъ гла прїимоу] *τὸν τόνον ἀσκήσουσιν τῆς φωνῆς* (Var. *τόν* > x62; *τὸν τόνον* > 85^c; *τόνον* > 168*). - 6: дѣлма] ради Nikif., *διά*. - 9: блюдите да не вѣд8ще] lies блоудете не в., *πλανᾶσθε μὴ εἰδότες*. - 15: тако] *τοιαῦτα*. - глюща] lies -ще Nikif., *λέγοντες*. - 18: члческаа] *τῶν ἀνθρώπων* x (Var. *τῶν σοφῶν*). - 20: же] > gr., > Sof., Car., Sin. 20. - 23: прїидо] *ἥκω*. - 24: Nach ннѣ > *οὗτοι* (Var. *οὕτω* 168) (so x). - 25: ихже] *ἅ*. - 26: взимающе пиш8"] *εἰς τὸ γράφειν κιχρῶνται*. - 30: ниединомоу"] lies ниединомоу не Sof., Car., Sin. 20, *μηδενός*. - 31: w вѣрѣ пиш8"] *περὶ πίστεως γράφουσιν* x (Var. *γ. π. π.* ~). - 32: егда] in allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen; von erster Hand in Usp. am linken, in Car. am rechten Rand der Spalte сегда, in Sof. am rechten Rand der Spalte сега nachgetragen (entspr. Sin. 20). So zu lesen, *τάχα*. - бес полза] *ἐπιβλαβές*.- 33: й] > gr., > Sof., Car., Sin. 20. - 34: ихъ] *αὐτοῖς* x(> KA) (Var. *αὐτοί*). - 36: николи ... ни] so zu lesen statt н. ... не Sin. 20, *μηδὲ ... ποτέ*. - 38: скотоующе] *ἀπολογούμενοι*. - 41: сѣмена^1] -мя- Sof., Car., Sin. 20, *τὰ σπέρματα*. - 42: за wнѣ] *τὰ ἀντ' ἐκείνων*.- 43: бьшїю] *φανερῶς*. - по арїевѣ] *τὰ Ἀρείου*.

147d

3: и wno] *κἀκεῖνα*. - wнѣ] lies о инѣхъ, *περὶ ἄλλων*. - 5: недоужноум8] *πληγέντα καὶ κάμνοντα*.- врѣдѣ] *τραυμάτων*. - 7: оудовь] -дохъ Nikif., (*περὶ*) *μέλων*. - 8: зазорно] -ренъ Nikif. - хапенъ] хабенъ Sin. 20. (*не велми ли зазоренъ боудеть яко хабенъ е, *πολλῆς ἂν ἐμβροντησίας καταγνωσθείη*). - 9: егw] *ὤν*. - 10: их'же] Gen. nach *ὤν*. - 12: еже] *τὰ μέν*. - своеи] *αὐτῶν* x (> Var.). - 16: расыпали быша] *προανελεῖν*. - 18: глати] lies глати же Sof., Car., Sin. 20, *λέγειν τε*. - 21: л8кавьство творяще] *τέχνῃ πανουργίας χρώμενοι*. - 23: страж8"] so zu lesen statt сестр- Sof., с'стр- Car. (сстр- Sin. 20), *πάσχουσι*. - 24: нѣхъ] -ѣ- für -и-, *ὤν*. - 25: творять] *διαβεβαιοῦνται*. - 26: имиже] > gr. - вяшьшїи] lies вящьшїи Sin. 20, *μείζων*. - 28: ничесо подѣлїю не творя"] *πάρεργον οὐδὲν τίθενται* (Var. *περίεργον* T*KA^c). - 29: w нашей вѣрѣ иже въ ха] *περὶ δὲ τῆς εἰς τὸν Χριστὸν ἡμῶν πίστεως* x (Var. *τὸν κύριον*). - 32: w них поимы творя" имь за ересь] *περὶ ὧν ἡ αἵρεσις αὐτῶν ἐγκαλεῖται*. - 34: истины: so zu lesen statt истин'ны Sof., Car., Sin. 20, *τῆς ἀληθείας*. - 35: Nach же > *εὖ οἶδα ὅτι* (Var. *εὖ* > x [> T], *οἶδ'* OSEx[> T^c]168).- 39: ѿвѣщавають] -ваеть Nikif., *ἀπολογεῖται*.- 40: оубивьства] -би(и)ства Nikif., *φόνου*. - пакы] паки Car., > gr. - Nach инъ > *ἔγκλημα διώκων*. - 40: о ... крѣпится (= Sin. 20*, кра- Sin. 20^c)] *ἀνέχεται τῶν κατηγορουμένων, εἰ ἀπολογοῖντο λέγοντες· οὐκ ἐπιωρκήσαμεν*. - 42: глють яко] > gr. - 43: Nach е > *τοῦτο*. - 45: истины] so zu lesen statt истин'ны Sof., Car., Sin. 20, *ἀληθείας*.

148a

4: Nach но > *ὡς*. - 5: Nach то > *πρὸς ἑαυτούς*. - 9: на рати] *ἐν τοῖς πολέμοις*. - сътвори есть] > gr.- 11: бо] > gr. - 14: инѣ"] *ἄλλοις*. - 15: расыпанїе винъ ѿвѣтъ й w иномъ] *ἡ ἐν ἄλλοις ἀπολογία λύσιν ἄλλων ἐγκλημάτων*. - 17: дѣется] *δεῖ ... πράττειν*. - 20: аще] *ἤ* (vd. zu *εἰ*). - оукажеть] *δεικνύειν*. - 21: исповѣсть] *ὁμολογεῖν*. - 22: й] *εἰ*.- wбличенъ] *ἐλέγχοιτο*. - 23: Nach оуже > *μηδὲ ποιήσειν τὰ αὐτά*. - Nach сътвори > *εἰ*. - 24: Vor явѣ > *ἀλλὰ καὶ κρύπτων ἕτερα ἀνθ' ἑτέρων λέγοι*. - 29: х8лници] *κατήγοροι*. - 31: своего] *τὰ ἐκείνων* (sc. *ῥήματα*). - 37: вѣдоуще ... испрошьше] *εἰδότας ... αἰτησαμένους* (sc. *ἡμᾶς*). - сами] > gr. Danach > *ἃ τότε*. - 45: Nach си > *φρονοῦντα καί* (so xZig.).

148b

7: нѣкто] lies нѣкогда Sof., Car., Sin. 20, *ποτέ*. - 10: единаго] *ἕν*. - 12: Nach самовластїемъ > *ἕως* (Var. *ὡς*) (so xZig.). - 13: въсхwтѣ е] *βεβούληται* x(> K) (Var. *βούληται* K, *βούλεται*). - пребыти] *μένειν* xZig. (Var. *μένει*). - 16: бъ прwвѣды] *ὁ θεὸς προγινώσκων* OSExZig. (Var. *π. ὁ θ.*). - 19: первїе дwбрыя дѣтели] *ἐκ τῆς ἀρετῆς*. - 20: ихже] *ὧν* (sc. *ἔργων*). - 21: бывш8] (*ὥστε*) *γεγονέναι*.- 24: Nach якw > *καί* (so xZig.). - 27: сего мира] *τοῦτον ... τὸν κόσμον*. - 29: своего] lies свое его wie in Nikif., *ἴδιος αὐτοῦ*. - 31: сего словесе] *τοῦτον τὸν λόγον*. - 32: се] für сь, *οὗτος*. - 35:

преоумоудрѣемаа] премоу- Nikif., *τὰ σοφιζόμενα*. - 36: сати] *φασίν*. - 39: ты] für тъи?, *αὐτός*. - 41: зданны] зданыхъ Sin. 20, *κτιστῶν* (Var. *κτισμάτων* xZig.). - 45: рче] *φησίν* (Var. *φασίν* as81,62,188).

148c

3: его] *τοῦτον*. - сътворенъ бы] *γέγονεν*. - 6: быша] *ὑπέστη* (sc. *πάντα*). - 13: все] so zu lesen statt все се Sof., Car., Sin. 20, *τὰ πάντα*. - 17: Vor истоваа + и Sin. 20, *καί*. - 18: проузи] *ὁ βροῦχος*. - 25: Nach но > *καί*. - 26: своеи мѣрѣ] *τοῖς ἰδίοις μέτροις*. - Nach вѣсть > *καὶ βλέπει* (*βλέπει* > s). - 28: прилагаетъ] *προστίθει δέ* x(> CM) (Var. *προσετίθει δέ*, *προσετίθη δέ* C, *προστιθείς δέ* M). - 29: Nach гако > »*ὁ υἱός*« (so xZig.). - 30: Nach но > *γάρ* (so OSExZig.). - 33: извержа сам са] *ἐκάθαιρον ἐμαυτόν* (Var. *ἐκάθερον ἐ.* C, *ἐκάθαρον ἐ.* ω, *ἐθρήνουν* Ox[> C]). - 34: еже на си] *τὰ κατὰ τούτων* (Var. *τοῦτον* WMBKA). - 36: никеистемъ] *τῇ κατὰ Νίκαιαν*. - 38: всемь] > gr. - 39: причтом] *παμψηφί* (Var. *-φεί* sWK, *παν-* M). - 45: прїахоу] aus прѣхоу verbessert durch Korrektur von ѣ zu а und Zufügung von ї über р. прѣхоу Usp.*, Sof., Car., Sin. 20, lies прѣгахоу Nikif., *ἐξεδίκουν*.

148d

2: Nach книгъ > *ὁ νῦν* (sc. *Ἰουδαϊσμός*) (so OSEx). - 3: посрѣдоующе] lies посл- Sof., Car., Sin. 20, *ἐπακολουθοῦντα*. - 5: тако] *ταῦτα*. - 6: се] > Car., *ταῦτα*. - 9: первѣе даже] -вїе даже Sof., Sin. 20, *πρίν*. - 10: Vor въ fehlt (durch въ ∩ въ) въ истовѣмь Sof., Car., Sin. 20, *ἐν τῷ ἀληθινῷ*. - 11: то] für тъ Nikif., *οὗτος*. - 21: соуть разно] *διαφέρουσιν*. - 22: оубо] lies бо Sof., Car., Sin. 20, *γάρ*. - 26: видѣвьи] -выи Car., Sin. 20, *ὁ ... ἑωρακώς*. - 34: наричати] -цати Nikif., *εἰσάγειν*. - 35: сихъ] *ταῦτα*. - 36: единъ] *ἕν*. - 37: зданми] зданьнми Sin. 20, зданїими Nikif., *τῶν κτισμάτων*. - 39: Eher vor als nach с нимъ е > *τοῦτο* (Var. *-τῳ* x[> B]Zig.) (so OB^{+}ω). - 41: се] für сь, *οὗτος*. - възлюбленыи] + и Sof., Car., Sin. 20, *καί*. - 43: отча слwвесе (= Sin. 20^{c})] *τὸν τοῦ πατρὸς λόγον*. - 45: изобрѣ | | теле] изwбрѣ | теле Sof., изобрѣтеле Car., Sin. 20, lies изwбрѣтателе, *ἐφευρεταί* (Der Ausfall von -та- nach Ausweis von Sin. 20 nicht durch den Zeilenwechsel in Sof. bedingt).

149a

1: оученїи] *δογμάτων*. - творный] *λαστῶν*. - 5: и^{1}] > gr., (глатиса и] *γενέσθαι καί* OSE). - 9: сами] *αὐτός*. - wимоут реши] lies имоуть реши Sof., Car., Sin. 20, *εἴποιεν*. - 10: сими ... соуща] *ταῦτα ... εἶναι*. - наричат] 3. Pl. Präs. (-а- aufgrund von Nasalwechsel). - 12: то] *ταῦτα*. - все] > gr. - 13: бытїе] *ὑπάρχειν αὐτόν*. - 20: стыхъ] *θείων*. - бословесныхъ] von späterer Hand о aus е verbessert und nachgetragen. Lies богословесныхъ Nikif. statt бесл- Usp.*, Sof., Car., Sin. 20, *θεολόγων* - 22: Nach не > *ὡς*. - 23: Nach но > *τοῦτον* (Var. *τοῦτο* E). - 25: небоно] so zu lesen statt небо но Sof., -но für -нъ, *καὶ γάρ*. - 26: наставлаа] *ὁ ... ὑποβάλλων* x(> CB)Zig.188 (Var. *ὁ ... ὑποβαλών*). - 29: но ... бжїи] *ἀλλ' ὡς μόνου ὄντος αὐτοῦ· »εἰ σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ«* xZig. (Var. *ὡς μόνου ὄντος αὐτοῦ* nach »*θεοῦ*«). - 32: Nach ба > Usp. (durch ба ∩ ба) въ м'ногобжство снидоша. таком и си не вѣроующе единомоу словеси соущоу отчю. въ оумъ м'ногы в'падоша. и по истинѣ соущаго ба Sof., Car. Sin. 20^{c}, *εἰς πολυθεότητα κατῆλθον, οὕτω καὶ οὗτοι μὴ πιστεύοντες ἕνα εἶναι τὸν τοῦ πατρὸς λόγον εἰς πολλῶν ἐπίνοιαν πεπτώκασι. καὶ τὸν μὲν ὄντως ὄντα θεόν*. - 33: его^{1} (= Sin. 20^{c})] > gr., (> Sin.20*). - 34: и помысли. ти же] и помысли ти Car., lies и помыслити же, *κἂν ἐνθυμεῖσθαι*. - 35: нечестїа] -чт- Sof., -чьт- Car. -чт- Sin. 20, *ἀσεβείας*. - 36: съмышленїе] + есть Nikif., *ἐστίν*. - 38: Nach са > *ὁ υἱός*. - и^{1} von erster Hand (?) über п- nachgetragen (in Sof., Car., Sin. 20 im Text). - 39: слово] сло Sof., *λόγος*.

149b

2: отцѣ] für -ци Car., Sin. 20, *τῷ πατρί*. - 7: Vor о Verweiszeichen, am rechten Rand der Spalte von späterer Hand то оуже и снъ nachgetragen (in Nikif. im Text), *ἂν καὶ ὁ υἱός*. Auslassung in Usp.*, Sof., Car., Sin. 20 durch снъ ∩ снъ. - 11: Vor їwаннъ > *καί*. - 13: ничто] *οὐδέν* SEA* (Var. *οὐδὲ ἕν*). - 20: ихже бы дѣлма] иже дѣл'ма бы ~ Nikif. (дѣл'ма > Vol.) *δι' οὓς γέγονεν*. - 22: и имже все] *καὶ δι' οὗ τὰ πάντα* xZig. (> Var.). - 23: сихъ еретикы и wбадителa] *τούτους αἱρετικοὺς καὶ συκοφάντας*. - 24: пъвѣю] -ѣ- für -а-, *τεθαρρήκασιν*. - 27: Nach пwнѣ > *ἐν* (so x[> T^{c}]B^{+}Zig.). - аще отча дѣла ... быша (= Sin. 20^{c})] *εἰ τὰ τοῦ πατρὸς ἔργα ... γεγόνασι* x(> C)Zig. (Var. *ἢ τοῦ πατρὸς ἔργα, ἃ ... γεγόνασι; ἢ τοῦ πατρὸς ἔργον ... γεγονός* OSE). - 28: не] > gr. - wлоученаго (wлоу- Sin. 20)] lies -на, *χωρίς* (*τοῦ λόγου*) x(> C), eher als -на сего, *χωρὶς τούτου* (*τοῦ λόγου*) OSEZig. - 29: въчноут] *δοκῶσι*. - 30: пщеванїе] lies неп- Sof., Car., Sin. 20, *πρόφασιν*. - 32: Nach гако > *καί*. - Nach тѣми oder его > *ἀναλόγως*. - 33: сїю] > gr. - помышлаетъ] lies -гаемъ Sof., Car., Sin. 20, *διανοούμεθα* (Var. *-μεν* M). - 35: не неоугwдно] негодьно Vol., Nikif., *ἄτακτον*. - 36: Vor бывший > *ἐν*. - 38: помышлаемы] *ἐνθυμούμεθα*. - слwвесе соуща бжїа] *κατὰ σύνεσιν*. - 39: соуща^{2}] lies -щаго Sof., Car., Sin. 20, *τὸν ... ὄντα*. - 40: бжїа] (*αἱ*) *θεῖαι* xZig. (> Var.). - засвѣдѣтельствоующа] *μαρτυροῦσιν*. - 42: бжїа

словесе] sinngemäß. - 43: него] so zu lesen gegenüber него Sof., Car., Sin. 20, *αὐτοῦ*. - ничесого] ничесо Sof., Car., Sin. 20, *οὐδὲ ἕν* (Var. *οὐδέν* Zig.). - 45: рчена] *ῥητόν*. - бывше] > gr.

149c

1: и] *καί* xZig. (> Var.). - 3: Nach иного oder его (xZig.) > *εἶναι* (so O). - 4: чюдни] -нї къ Sof. (-нїоу Sin. 20^{c}), -ни къ Car. (= Sin. 20*), lies -нии и къ, *οἱ θαυμαστοὶ καὶ* (*τοῖς Μανιχαίοις*). - Nach манихее > *λοιπόν*. - 6: Nach именоуються > *καί*. - 10: Nach соущаго + бога Sin. 20, *τὸν ... θεόν*. - 12: вышїю] lies въ- Sof., Car., Sin. 20, *παντελῶς*. - 17: Vor ни > *ὄν*. - 21: праваа] lies прь- Sof., Car., Sin. 20^{c}, *τοὺς προτέρους*. - па] lies пакы Sin. 20^{c}, *πάλιν*. - wице] оице Sof., Car., lies сице Sin. 20^{c}, *οὕτω*. - 22: разоумѣюще] lies -ща Nikif., *νοοῦντα*. Danach > *καί* (so x[> T^{c}]). - оумоудраема] -дрѣ- Sof., Car., Sin. 20, Passiv für Medium, *σοφιζόμενον*. - 23: Vor в > *μυθολογοῦσιν οὐ νοοῦντες* (Var. *μ. οὐχ ὁρῶντες* OSET^{c}KA^{c}B^{+}) (so CT*LWMBA*). - 26: многа] много Sin. 20, *πολύ*. - его] сего Sin. 20, *τοῦτον*. - 28: соуть] + и Sin. 20, *καί*. - 31: слово] *ὅλως* (Var. *ὅ. αὐτόν* SE). - 39: или] *ἤ* ("als"). - 40: Nach ба > *ἤ* (so x[> A]). - 41: много] lies многъ, *πολλῶν*. - гакоже] *ὡς* OSEx (> Var.). - 43: гако и] > gr.

149d

1-8: си ... безаконницы (птицами слемыими)] > Sin. 20, *οὗτοι τῇ κάμπῃ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀλόγοις τοῖς δι' ἐπιτιμίας πεμπομένοις δι' αὐτοῦ παραβάλλουσιν οἱ παράνομοι ταῖς πολλαῖς δυνάμεσιν ἕνα καὶ τοῦτον συναριθμοῦσιν, καὶ τό γε χείριστον, ὅτι καὶ τοῖς ἄλλοις ἀλόγοις τοῖς δι' ἐπιτιμίαν πεμπομένοις δι' αὐτοῦ παραβάλλουσιν αὐτὸν οἱ παράνομοι* C (Var. *οὗτοι ταῖς πολλαῖς ... ὅτι τῇ κάμπῃ ... δι' ἐπιτιμίαν ... παραβάλλουσιν αὐτὸν οἱ παράνομοι* ~, > *καὶ τοῖς ἄλλοις ... παράνομοι*^{2} Zig. und nachgeordnete Abweichungen). - птица] *ἀλόγοις* (vgl. Z. 6). - 2: тѣ] > gr. - 3: притькають] -тык- Sof., Car., Sin. 20, *παραβάλλουσιν*. - его] *αὐτόν* (> C). - 4: Nach единаго > *καί*. - 5: прwчитаю] при- Nikif., *συναριθμοῦσιν*. - Vor съ > *ὅτι καί*. - 6: птицами] *ἀλόγοις* (vgl. Z. 1). - 9: никто] никто не Nikif., *οὐδείς*. - 10: отца] + кто Sin. 20, *τίς*. - 17: истоватса] lies неист- Sof., Car., Sin. 20, *μαίνονται*. - 18: чтїю] für ча-, *ἐκ μέρους*. - до конца] *πλήρης* (Var. *πλήρη* a). - 20: Nach имоут > *καὶ τὰ πάντα*. - 21: и всакого] *τί τίνος*. - 22: не] *οὔτε*. - 29: и] > gr. - зрѣти] lies зазрѣти Nikif., *καταγιγνώσκειν*. - 31: подаваи] *ὁ ... χαριζόμενος* (sc. *ὁ λόγος*). - 32: себе дѣлма] *ἑαυτοῦ*. - 33: а] *ἑαυτούς* (Var. *αὐτούς* Zig.). - 34: Vor гь + рекоша Sof., Car., Sin. 20, *φασί* (Var. *φησί* x). - своихъ] > *εἰς τὰ ἔργα αὐτοῦ* (so OSEB^{+}ω). - 35: ненаказанїи] lies -ни, *ἀπαίδευτοι*. - 39: пwстрада] sek. für -да, *πέπονθεν*. - е вина] *ἔχει τὴν πρόφασιν*. - 40: каком] *τὸ αἴτιον*. - 41: назнаменоваема соуть (= Sin. 20^{c})] -нав- с., Nikif. (-наемоуть Sin. 20*), *σημαινόμενά ἐστιν*. Danach > *δὲ τοῦτο* (so OSEx). - 44: рче] > *ὁ Ἰωάννης* (so x).

150a

1: w тацѣх именъ] *ἐπὶ ταῖς τοιαύταις φωναῖς*. Danach > *ἀνθρώπου γὰρ ἴδιόν ἐστι τὸ κτίζεσθαι* (so Ex). - 2: е боудеть. е зижетса] *τὸ γενέσθαι, τὸ πλάττεσθαι* (Var. *τό*^{1}, *τῷ* x). - 4: е] *τό* CMB^{+} (Var. *τῷ* x[> CM]). - 7: Vor несъвратимое > *τό*. - всемоу] *πάντα*. - 12: създати] зда- Nikif., *κτίζεσθαι*. - Nach пwдобно > *γάρ*. - Nach сьї > *καί* (so [T*]B^{+}). - 14: и] *καί* x (> Var.). - 16: Nach бывъ > *καί* (so x[> M]). - 18: все еже ... своеи] lies в. е. ... свое Nikif., *πάντα τὰ ... ἴδια*. - 19: жидове] *Ἰουδαϊκοί*. - 21: слwвесе] *τὸν λόγον*. - 24: сегда] > gr. - по правдѣ] *εἰκότως καὶ δικαίως*. - 25: нечтивоую] *τὴν ἀσεβεστάτην*. - 29: соут] > gr. - мало] > gr. - 33: дрожїю] *τρύγα* (bislang frühester Beleg der slavischen Singularform). - 36: инако] *ἐκείνως*. - 38: мнащеса] *νομίζοντες*. - 39: единаа] *μόνη*. - 40: самого] само Nikif., *αὐτὴν τὴν* (*θεότητα*). - дръзноула] sek. für -ноу (?), *τετόλμηκε*. - 42: присносоущноу] *ἀεὶ ... εἶναι*. - 43: wного ... написана бывша пслма] *ἐκεῖνον ... γεγράφθαι τὸν ψαλμόν*.

150b

2: възмwгаимъ] *ἰσχύωμεν* LM (Var. *-ομεν*, vgl. възмагаемыи Nikif.). - 3: рекwша] *φασί* (Var. *φησί* OSE62). - лоукавьствїими] *ταῖς πανουργίαις*. - 4: стогати по] *προστῆναι* (Var. *-και* 168*, *-ται*189). - 6: прѣныренїими] *σοφίσμασι*. - 8: стwгати по] *προστῆναι*. - 9: пъвають] in allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am rechten, in Car. am linken Rand der Spalte дерзают nachgetragen (entsprechend дръзають Sin. 20^{c}), *τεθαρσαήκασι* (Var. *τεθαρρήκασι* Ox62). - 13: свѣщилѣ] свѣтилѣ Nikif., *τὴν λυχνίαν*. - 14: стwгати по] *προστῆναι*. - 15: Nach прѣчрена > *καί*. - 16: первѣе] *πρῶτον* x(>T^{c}KA) (Var. *πᾶσιν*). - на свѣтилницѣ] *εἰς λύχνον* x(> T^{c}) (Var. *ὡς λ.*). Danach > *γυμνήν* (so x[> KA^{c}]). - 25: ихже] nach *ὧν* (sc. *κακῶν*). - творенїе сътвори] lies т. -риша, *ἐπλάσαντο*. - 28: пронырм] пре- Nikif., *ὑφαρπάσωσιν*. - 30: нечтивы] -чт- Sof., Car., Sin. 20, *ἀσεβῶν*. - 34: мдрость] lies -дро Nikif., *φρονίμως*. - 38: зазираe] so zu lesen statt зизи- Car., Sin. 20, *καταγιγνωσκόμενος*. - 41: Nach чади > *μακαρίτου* (Var. *-ρίου* 188,189,62) (so x[> T^{c}]). - 44: свое нечтїа слwгы] *τὰς ἰδίας τῆς ἀσεβείας λέξεις*.

150c

1: просто] ἁπλᾶ (sc. τὰ ... ῥήματα). - 2: написа] lies -сана Sof., Car., Sin. 20, γεγραμμένα.- 4: Nach ничесѡ҃ > ἕτερον. - 5: средьци] διανοίᾳ. - 6: аще ли] + же Sof., Car., Sin. 20, аще҃ ли Nikif., γάρ. - 7: обращеть] ἀμύνεται. - 8: и] von späterer Hand nachgetragen; > gr., > Sof., Car, Sin. 20. - 10: ре҃. но] εἰρῆσθαι. - 12: изл҃ѣзѣ] ἐξελθών. - 15: обща] κοινόν (sc. τέλος). - 17: любо и] κἄν. - 18: без вѣсти соущи] ἀδήλου ὄντος. - егда] lies еда Nikif., μή. - 19: самого] αὐτούς (Var. αὐτόν nur Soz.). Danach > τοῦτο (тъ Nikif. für то). - 20: кѡнчина] + же Sof., Car., Sin. 20, δέ. - 21: пѡвѣстѣ] für -и Vol., Nikif., διηγήσεως (sc. ἄξιον). - 25: прѧаше] прѧ- für прѣ- (in Sin. 20, ѧ über ѣ von späterer Hand). - 26: прещенїими] ταῖς ἀπειλαῖς (vgl. Z. 20/21). - 28: на оутрїа надѣаше҃] надѣашесѧ на оутрїа Sof., Car., Sin. 20, προσέδοκα τῇ ἑξῆς. - в литѵргїю прїити (в. л. вънити Nikif.)] συνάγεσθαι (Var. συνεισάγεσθαι ω).- 29: тоуга] ἀγών. - 31: възрѣ] ἐβράβευσε. - 33: въ ... дѣлма] χρείας αὐτὸν ἑλκυσάσης εἰς τόπον (Var. τὸν τόπον ω[> a]).- 38: его] τοῦτον. - 44: сде] ὧδε ("so"). - церкви] -ве Sof., Car., Sin. 20, ἐκκλησίᾳ.

150d

1: имать чюдити] lies имать сѧ чюдити Sof., Car., Sin. 20, θαυμάσειεν. - по правдѣ (по прав'де nach оубо Nikif.)] δικαίως x (> Var.). - 2: Vor oder nach прѧща > ἀδίκως (so x[> T^c]). - 7: ѡ насилнѣемь] ἀδυνάτοις. - 8: их҃ъ] ἅ. - же] irrtümlich wiederholt, > Sof., Car., Sin. 20. - 9: с҃тыи] ὁ ἅγιος OSEx (> Var.). - потвори҃] διασκεδάσει (Var. -σκει 85). - 11: ѡправди҃] ὁ δικαίων - 13: ихже] ἅ. - 14: Nach братїе > ὡς (so x[> Up]). - 15: пѡ оученїи ц҃ркве҃] τὰ τῆς ἐκκλησίας δόγματα (Var. τ. τ. ἀληθείας δ.). - 19: да зазираите (-раете Nikif.)] καταγνωτε. - имь] αὐτῶν ω (Var. τούτων). - 20: своеа] > gr.- 21: пѡлъзоующем] -зающемъ Sof., Car., Sin. 20. - 27: алеѯандрїю] -дрии Nikif., ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ. Danach > κληρικοὺς τούτοις τε γράφουσιν ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ (durch Ἀλεξανδρείᾳ ∩ Ἀλεξανδρείᾳ eher als алеѯандрии ∩ алеѯандрии). - и҃] lies и еже, καὶ τό γε (θαυμαστόν). - чюднѣе] θαυμαστόν. - 29: бл҃гѡвѣрномоу] εὐσεβεστάτου. - 35: пѡказа] ἔδειξαν. - 38: тако ... тако] ταῦτα ... ταῦτα OSEx (Var. > ταῦτα^2). - 41: ꙗ҃] Akk. Sg. fem. (ꙗ- aufgrund von Nasalwechsel). - 42: Nach фалїю > καί (so CLWMBA*). - 44: Nach нечтїа > τέ.

151a

3: тѣмь] lies тѣмь же Sof., Car., Sin. 20, διὰ τοῦτο. - 4: егда како] lies еда к. Nikif., μήποτε (Var. μήπως). - 6: нѣколико] τινάς. - 7: правыа] εὐσεβοῦς. - 9: веселы] εὐθηνουμένους (Var. εὐθυνουμένους 81,188,189). - 13: вамъ] ὑμᾶς SEC (Var. ἡμᾶς). - 14: ї] > gr. Danach > ὅτι. - 18: оученїа] διδασκαλίαις. - 21: прѡгнанѣ боудоу҃ für -ни б. Car., Nikif., διωχθήσονται. - 26: кто прѣти҃] τίς ἀπειλήσῃ (-σει M) (x[> U^c]) (Var. οἱ αἱρετικοὶ ... ἀπειλῶσι). - 31: Nach д҃хъ > δουλείας. - 33: Nach мерьско > καὶ λίαν αἰσχρόν (so x[>U^cp]). - оуже] für юже, ἥν. - 34: ап҃лъми] διὰ τῶν ἀποστόλων. - аще] Wiederholung von аще Z. 33, > gr. - 35: и] ἤ. - держащиихъ] φρονοῦντας καὶ πρεσβεύοντας. - 37: мнози] πλεῖστοι. Danach > καί. - 40: лоукавьствоу] (πρὸς) τὰς ... μεθοδείας. - 45: и] τέ a81,188,189 (> Var.).

151b

6: въстанїе҃] τῇ προθυμίᾳ. - 7: надежоу юже (надѣжею же Nikif.) къ г҃и] τῇ εἰς τὸν κύριον πεποιθήσει. - 8: боудете] lies -дѣте, γένεσθε. - пѡказоующь] -за- Sof., Car., -зающе Nikif., δεικνύντες. - 10: по истинѣ] ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. - 14: иже (и Sin. 20)] τό (sc. ἀρνήσασθαι). - же] > gr., > Nikif. - творити] ποιεῖ - 21: предалъ] -датель Nikif., προδότης. - 22: оувращьшасѧ] so zu lesen statt -шьш- Sof., Car., Sin. 20, τραπέντες. - 23: коумиро҃] къ к. Nikif., εἰς εἴδωλα. - 24: вѣроу искривиста] περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν. - 29: иеффале] -фф- Car., Ἰεφθαέ. - 30: крѡвѣ] für -ви Car., αἵματος. - 31: оумрошѧ] ἐτελειώθησαν. - 32: скѡнчѧша҃] ἐδικαιώθησαν (Var. ἐτελειώθησαν CLBMWA). - 33: готовѣ] für -ви Car., Nikif., ἕτοιμοι. - 40: различно] -ны Nikif., πηλίκους (Var. τηλίκους OSE, ποικίλους 62). - 41: толицѣ старѡсти] τῇ πρεσβυτικῇ ἡλικίᾳ. - 43: Nach бы҃ > καὶ αὐτός.

151c

2: Nach тѣмже > καί. - прѣлежащоу] ὄντος »καὶ προκειμένου«.- 3: Vor oder nach ѡ вс҃ѣ > ἡμῖν (so x).- 6: да ... да хранимь] ein да zu tilgen, φυλάττειν. - их҃ъ] ἅ. - 8: тщетворенїа҃] τὰς δὲ καινοτομίας (καινο- zu κενο- entstellt). - 11: оукланатсѧ] оуклонитсѧ Nikif., lies -тисѧ Car., Sin. 20, ἐκκλίνειν. - 12: Nach съвѣщанїа > πρός. - 22: си] > gr. - 23: тръпѧ] -пꙗть Sin. 20, ὑπομένουσι. - 24: кѡжо ихъ] ἕκαστος OSE (Var. ἑκάστου, danach когожо Nikif.?). - 26: неистѡв'ства] (τὴν) μανίαν. - 28: иже] δέ. - 34: св҃о] τὰ ἴδια ἑαυτῶν (Var. αὐτῶν L*62*). - 39: с҃е] τούτου OSE (Var. τούτων). - 40: и^1] > gr. - 41: Nach издавна > πανταχοῦ. - 43: времѧ] + но Sof., Car., Sin. 20, ἀλλ'.

151d

1: Nach бышѧ > αἱρετικοὶ καὶ τῆς ἐκκλησίας ἀπεβλήθησαν (sc. ST*LWMBA*, Var. nur αἱρετικοί KA^c). - вселескаго] lies вселеньскаго Sof., Car., Sin. 20, τῆς οἰκουμενικῆς. - 3: мнѧщи҃сѧ] τοῖς δοκοῦσιν. - 4: ѿтварѧти] lies -тисѧ Sof., Car., Sin. 20, ἀποπροσποιεῖσθαι. - ничесог҃о] οὐδέν. - 6: ковъ и въстанїе] τὴν ... ἐπιβουλήν. - 8: своего] τὴν ἰδίαν ἑαυτῶν (Var. τ. ἰ. αὐτῶν S, sc. αἵρεσιν). - 9: сѧ ... тщахоусѧ] -сѧ überflüssig; in Nikif. fehlt das vorangehende сѧ, τὸ σπουδαζόμενον. - 13: ѡбьщающи҃сѧ] so zu lesen statt ѿв- Sof., Car., Sin. 20. Kasuswechsel gegenüber еп҃пы ... попы. - 14: сътвѡришѧ ... поустити] ἐξώρισαν. - 17: ц҃ркви] τῶν ἐκκλησιῶν. - 18: издавна] πρὸ τοσούτου χρόνου (Var. πρός L188,189,85; τοσοῦτον χρόνον 189, τοσούτων χρόνων KA). - 20: бе сꙋмнѣнїа] ἐπ' ἀδείας.- 21: имѣють] имѣꙗ҃ Nikif., ἔχωσιν. - исплетати] lies исплевати Sof., Car., Sin. 20, ὑποπτύειν.- 24: и҃] αὐτοῖς. - пагоубы] ἀπωλείας x (Var. ἀπάτης). - 25: Nach оубо > τοσαῦτα (Var. τοιαῦτα OSE). - 26: без оума] μάτην. - вѣмь] + бо Sof., Car., Sin. 20, γάρ. - 29: и не] καὶ οὐ OSEx (Var. οὐ γάρ). - моудрꙗ҃ (ρ von späterer Hand zwischen д und ѧ nachgetragen)] lies замоудꙗ҃ Sof., Car., Sin. 20, χρονιοῦσιν OSEx (Var. χρονίσουσιν). - 30: скѡнчѧють] исконьчаютьсꙗ Nikif., ἐκλείψουσιν. - 42: дръжащїими] αὐτοῖς. - нечтїе (-ч҃т- Sin. 20)] für τὴν ἀσέβειαν (sc. ὑποκρίνασθαι).- 43: Nach начѧати > παρ' αὐτῶν (so x[> T^c]). - 44: ѡбетщатисѧ (ѡбтщ- Vol.)] lies ѡбещ- (обѣщ- Nikif.) für обьщ-, συγκαταθέσθαι.

152a

2: ꙗкоже҃] ὅπερ (vd. zu ὥσπερ). - 3: пѡдраживше] -жа- Nikif., μιμησάμενοι. - 4: лаателѧ] ἐγκαθέτους.- 5: блаженнаго] -ена- Sof., Car., Sin. 20, τοῦ μακαρίτου. - 8: бывшѧ] lies быша Sof., Car., Sin. 20, γεγόνασιν.- 9: Vor на (in Sof. von erster Hand vor der Zeile nachgetragen) > и Nikif., καί.- 12: побити] погоубити Nikif., ἀποκτείνειν. - 15: хѡтѧщоу] θέλοντες. - 16: пеко҃у] -коу Nikif., (οὐδεμία) μοῖ φροντίς. - 18: Vor ꙗко > καί. - 22: ѿсѣчете] ἕξετε.- 23: г҃люте] lies г҃люще Vol., Nikif., λέγοντες.- 24: прїимѣте] -мете Sof., Car., Sin. 20, ἀπολήψεσθε. Danach > δέ. - ег҃о] ὅν. - 26: Vor не > κληρονομῆσαι (so OSECω). - 27: тѡчїе] lies -чию Sin. 20, μόνον. - ре҃наа паоулови] Παύλῳ ῥηθείσας x(τῷ Π. C) (Var. τῷ Παύλῳ τηρηθείσας). - 29: с ним҃ь] δι' οὗ. - ѿцеви] so zu lesen statt ѿчеви Sof., Sin. 20, ѿчеви Car., τῷ πατρί. - 31: Vor въ > καὶ νῦν καί (Var. καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καί ω) (so x). - вѣкы] so zu lesen statt в в. Sof., Sin. 20, в' в. Car., αἰῶνας.

Тѡг҃о с҃тго афанасїа архїеп҃па алеѯандрьскаго сланїе о праздницѣ па҃хы

Vorwort

Auch in den VMČ folgt auf die Übersetzung der *Epistula ad episcopos* des Athanasios von Alexandreia, die als vierte der Arianer-Reden des Verfassers ausgezeichnet ist, ein derselben Feder zugeschriebenes, bislang unediertes сланїе о праздницѣ па҃хы, dessen Vorlage unter den gr. Schriften des Autors nicht nachgewiesen ist (vgl. CPG 2.12-60). Insbesondere hat der Text nichts gemein mit dem PG 28.1605-1610 unter den Spuria des Athanasios in lat. Sprache publizierten thematisch verwandten Traktat *De ratione Paschae* (vgl. CPL 2302), der wohl erst der zweiten Hälfte des 6. Jh.s angehört und dessen Autorschaft seinerseits strittig ist.

Die Identifizierung des slav. Textes gelang bereits GN 2.2.33f., die ihn als Übersetzung eines ansonsten zumeist unter dem Patronat des Johannes Chrysostomos figurierenden Textes erkannten. Die Vorlage erscheint in der handschriftliche Überlieferung vor allem als letzte der sieben Homilien einer Sammlung, die durch ihren Titel *Τὰ σαλπίγγια* auf die *Σάλπιγγες* des Chrysostomos Bezug nimmt, dessen Feder sie von den Textzeugen übereinstimmend zugeschrieben wird. Nach Ausweis seines Initiums ist der Text jedoch außerhalb dieses Kontextes entstanden (zur Struktur der Sammlung vgl. Nautin 1953, S. 48f., zur Eigenständigkeit der siebten Homilie bereits Martin 1926, S. 164; 1937, S. 268f.). In unabhängiger Überlieferung, doch gleichfalls unter dem Namen des Chrysostomos erscheint der Text auf gr. Boden allein in Hierosol. s. Crucis 35 (15. Jh.). Die slav. Hss verbinden die eigenständige Überlieferung des Textes dagegen mit einer abweichenden Zuweisung. Allerdings ist der neuerdings lebhaften Diskussion des gr. Textes (vgl. de Aldama 1965, S. 506; CPG 2.575, Suppl.307), der seit dem 17. Jh. die Aufmerksamkeit der Gelehrten fand, die Existenz der slav. Version trotz der Ausführungen bei Vaillant 1954, S. 9, 12, 15, verborgen geblieben.

Nach der unvollkommenen Ausgabe durch Savile 1612, S. 940-949 (zur Textgrundlage vgl. Aubineau 1968, S. 121), die mit geringfügigen Konjekturen bei de Montfaucon 1728, S. 275-284, und nach diesem in PG 59.745-756, wiederkehrt, liegt der gr. Text der Homilie nunmehr in der kritischen Ausgabe durch Floëri/Nautin 1957 vor (im folgenden FN, Auszeichnung von

Konjekturen durch * und Hss-Siglen beibehalten, doch M* durch M^2 ersetzt). Zur anschließenden Vermehrung der Textzeugen vgl. Aubineau 1971.

Der Verfasser des Textes ist nicht ermittelt. Die Autorschaft des Chrysostomos († 407) ist aus inhaltlichen Gründen auszuschließen (vgl. Turner 1890, S. 136). Den Namen eines Athanasios trägt außer der slav. Version ein Auszug des Textes (*Τοῦ ἁγίου 'Αθανασίου ἐκ τοῦ περὶ ἁγίου Πάσχα* PG 86.2.2041A-C), der in Vat. gr. 1553 (10. Jh., vgl. Gianelli 1950, S. 134f.) im Rahmen einer gekürzten Fassung des zweiten Buchs der Johannes Damaskenos zugeschriebenen *'Ιερά* (vgl. Richard 1964, Sp. 478) erscheint (Aubineau a.a.O., S. 77f.). Die Zuschreibung an Athanasios von Alexandreia († 373) wird wie die an Athanasios von Ankyra († 368) durch die Datierung des Textes ausgeschlossen: gegen GN 2.2.34, die wie Ussher 1686 das Jahr 672 ermitteln, erweist die Angabe des Osterdatums des Entstehungsjahres (und der drei folgenden Jahre) den Ursprung des Textes im Jahre 387 (Turner 1890, S. 145, und unabhängig Usener 1911, S. 248). In der jüngeren Forschung ist der Text Gregorios von Nyssa zugeschrieben worden (Nautin 1952, S. 22; 1953, S. 49, danach andere), doch ist die *opinio communis* zu der vorsichtigeren Zuweisung an einen kleinasiatischen Autor (Turner 1890, S. 140) zurückgekehrt (Nautin 1957, S. 103-105, usf.).

In die *σαλπίγγια* ist der Text aufgrund seiner thematischen Verwandtschaft mit den übrigen Stücken der Sammlung aufgenommen. Daß es sich nicht um eine Osterhomilie im engeren Sinne handelt, erkannte bereits Martin 1926, S. 164; 1937, S. 269. Tatsächlich gibt der Text selbst zu erkennen, daß die Homilie wenn nicht am Sonntag, so in der Woche vor der ersten Fastenwoche gehalten wurde (FN 26). Damit entfällt auch die Vermutung ihres alexandrinischen Ursprungs, die Vanyó 1975, S. 228, in irrtümlichem Anschluß an Daniélou 1951, S. 225 (1963, S. 169; doch vgl. ders. 1967, S. 151) an die Annahme knüpft, sie sei zu Epiphanias als dem Tag der Verkündigung des Osterdatums gehalten worden, die das Konzil von Nikaia zur Aufgabe des Bischofs von Alexandreia machte. Ungeachtet des Eingangs *Χθὲς μέν, ἀδελφοί ... τινὰ ἐλαλοῦμεν* ist das homiletische Genre des Textes in Zweifel gezogen worden (Vanyó a.a.O.), den die Gattungsbezeichnung des slav. Textes nicht zerstreut.

Auf slav. Boden ist das слаnїe auch außerhalb der VMČ im Anschluß an die Arianer-Reden des Athanasios überliefert. So zumindest in GIM, Sin. 20 (weiterhin Sin. 20), dessen Auszüge bei GN 2.2.32-41 im folgenden gelegentlich zur Feststellung des ursprünglichen Wortlautes herangezogen werden. Erhaltene Reflexe des Nasalwechsels (дѣлѧ 156d 11 für Akk.Sg. недѣлѧ usf.) und gelegentliches *ě* für etymologisches *'a* (смотрѣемое 157b 7) zeigen einen frühen bg. Vorgänger an. Spezifische Übereinstimmungen mit der Übersetzung der Arianer-Reden (соу҃ство 152b 4, *τὴν φύσιν*; то оүже 153b 30, *λοιπόν*; все 154b 42 usf., *τὰ πάντα*; чисмѧ 153a 2 usf.; жидъми 153a 17 usf.; враченїими 154a 25, usf.) erweisen die Entstehung der Übersetzung in gleichem Milieu und lassen ihren Ursprung aus gleicher Feder als möglich erscheinen (so bereits GN 2.2.35). Allerdings erscheint der Text im Laufe der Überlieferung auf ostslavischem Boden stärker russifiziert, so vor allem durch den weitgehenden Ersatz der 3.Sg.Aor. durch die l-Form (ohne Hilfsverb), die sich nicht auf die Zufügung von meist ^, seltener -лъ (-ла, -ло) zum Aorist des Typs сътвори beschränkt, sondern auch den Ersatz von Aoristen der Typen блюде oder дастъ durch блюлъ resp. далъ umfaßt.

Exklusive Übereinstimmungen mit dem Text des Vat. gr. 1553 auf der einen, dem der gr. Hss MOBH auf der anderen Seite legen nahe, daß die Vorlage des slav. Textes dem jüngsten gemeinsamen Vorläufer der letztgenannten Hss voranging. Verschiedentlich erlaubt die slav. Übersetzung die Entscheidung über Varianten der Vorlage, gelegentlich ermöglicht sie die Korrektur ihrer Verderbnisse.

Halten die Anhaltspunkte für den zeitlichen Ansatz der Erstübersetzung des slav. Textes stand, so gehört ihre Vorlage spätestens dem Beginn des 10. Jh.s an und ist damit allenfalls geringfügig jünger als die ältest überkommene Hs des gr. Texts aus dem Ende des 9. Jh.s (vgl. Nautin 1950, S. 16-18; FN 11). Mit Vat. gr. 1553 ist die slav. Übersetzung daher ein nicht ungewichtiges Zeugnis für die Autorschaft eines Athanasios.

Literatur:

DE ALDAMA, J. A., S. I., Repertorium pseudochrysostomicum, Paris 1965

AUBINEAU, M., Codices Chrysostomici Graeci I: Codices Britanniae et Hiberniae, Paris 1968

ders., Citations du Ps. Chrysostome «In Pascha sermo VII», Rivista di storia e letteratura religiosa 7, 1971, S. 70-81

DANIÉLOU, J., Bible et Liturgie. La théologie biblique des Sacrements et des fêtes d'après les Pères de l'Eglise, Paris 1951 (dt. Liturgie und Bibel. Die Symbolik der Sakramente bei den Kirchenvätern, München 1963)

ders., rez. DE ALDAMA 1965, Recherches de science religieuse 55, 1967, S. 150f.

FN = FLOËRI, F./NAUTIN, P., Homélies pascales III. Une homélie anatolienne sur la date de Pâques en l'an 387 (= Sources chrétiennes 48), Paris 1957

GIANELLI, C., Bybliothecae Apostolicae Vaticanae codices manu scripti recensiti ..., Bd. 30: Codices Vaticani graecae, Bd. 4: Codices 1485-1683, Rom 1950

GRONOVIUS, J., Thesaurus graecarum antiquitatum, Bd. 1-12.1-2, Lugduni Batavorum 1697-1702

GRIBOMONT, J., O.S.B., rez. FLOËRI/NAUTIN 1957, Revue d'histoire ecclésiastique 53, 1958, S. 90-92

MARTIN, Ch., S. J., Un *Περὶ τοῦ Πάσχα* de S. Hippolyte retrouvé?, Recherches de science religieuse 16, 1926, S. 148-165

ders., Hippolyte de Rome et Proclus de Constantinople *ΕΙΣ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ*, Revue d'histoire ecclésiastique 33, 1937, S. 255-276

NAUTIN, P., Homélies pascales I: Une homélie inspirée du traité sur la Pâque d'Hippolyte (= Sources chrétiennes 27), Paris 1950

ders., La controverse sur l'auteur de l'«Elenchos», Revue d'histoire ecclésiastique 47, 1952, S. 5-43

ders., Homélies pascales II: Trois homélies dans la tradition d'Origine (= Sources chrétiennes 36), Paris 1953

DE MONTFAUCON, B., S.P.N. Joannis Chrysostomi archiepiscopi Constantinopolitani opera omnia, t. VIII, Paris 1728

RICHARD, M., Florilèges spirituels: III. Florilèges grecques, in: Dictionnaire de spiritualité ascétique et mystique. Doctrine et histoire, Bd. 5, Paris 1964, Sp. 475-512

[H. Savile], *Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν 'Ιωάννου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου τῶν εὑρισκομένων τόμος πέμπτος*, Eton 1612

TURNER, C. H., The Day and Year of St. Polycarp's Martyrdom, Appendix I: On a Paschal Homily Printed in St. Chrysostom's Works Ascribed by Ussher to A. D. 672 but Really Belonging to A. D. 387, Studia Biblica et Ecclesiastica 2, 1890, S. 130-149

USENER, H., Das Weihnachtsfest, ^{2}Bonn 1911 (= ^{3}1969)

USSHER, [J.], De Macedonum et Asianorum anno solari dissertatio, in: ders., Annales Veteris et Novi Testamenti, Bremen 1686, S. 91-126 (= Gronovius 9 [1701], Sp. 1205-1268)

VAILLANT, A., Discours contre les Ariens de Saint Athanase, Version slave et traduction en français, Sofia 1954

VANYÓ, L., L'Omelia Anatolica sulla Pasqua nell'anno 387, Augustianum 15, 1975, S. 225-228

Christoph Koch

Griechischer Text: AW

152a

32: ст҃го] > Sof., von erster Hand (?) unter der Spalte ст҃аго nachgetragen. - архїеп҃па] еп҃кпа Sof., Car. - алеѯандрьскаго] > Sof., von erster Hand (?) unter der Spalte алексан'дръска҃ nachgetragen. - 34: Vor пасхы > *τοῦ ἁγίου* (so H). - нѣчто] *τινά*. - 35: бы҃] *ἔδοξε ... γίνεσθαι*. - 37: первѣ мнозѣмъ] *πρὸ πολλοῦ*. - 38: Vor разꙋмѣхꙋ҃ fehlt не, *ἠγνοήσαμεν* (не не Sof., Car.). - 40: памѧ҃] памѧть Car., lies -ти, (*ἐν*) *μνήμῃ*.- 41: ѡбѣщахомъ҃] *ἠπείγμεθα δέ* (*ἐπ. δ.* VMOBH). - 42: применованїа] *τῆς παρολκῆς*.- 43: и аще ѿ] lies ищетъ, *ἀπαιτεῖ*. - 44: слѡвесе] *τοῦ ... τόπου*. Davor oder danach > *πρὸς τὸ πάσχα*.- 45: Vor г҃ь > *καί*.

152b

4: истинны] lies истины, *τῆς ἀληθείας*. - 8: нами] *παρ' ἡμῖν*. - 12: нашею таиною] *ἀπὸ τοῦ καθ' ἡμᾶς μυστηρίου* (sc. *ἀπαμφιάσαι τὴν σύγχυσιν*). - 15: и] > gr. - 16: Nach сп҃сово > *ἐν ὁρισμένῃ ἡμέρᾳ τελεῖται*. - 17: ıакѡ҃ ... бываетъ] im Gr. abweichende Wortstellung, daher Fehlen einer Entspr. von *γάρ* (nach *γίνεται*) fraglich. - и҃. каландъ] *ὀκτὼ καλανδῶν*. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, über der Spalte von erster Hand (?) пре҃ ѡсми дн҃ъ Usp., пре҃ осми дн҃ь Sof., прежe ѡсми дн҃ь Car. nachgetragen. - 18: їаноуріа] lies -ноуа-, *ἰανουαρίων*. - по роумомь] *κατὰ 'Ρωμαίους*; in Usp., Sof. mit Korrekturzeichen versehen, über der Спалте von erster Hand (?) пѡ ри҃скомꙋ Usp., по ри҃скꙋ҃ Sof., по римскомꙋ Car. nachgetragen. - 18: Nach епифанїа > *δέ*. - 19: тако] lies та, *αὐτά* - 20: г҃. на. ı҃.] г҃. на. ı҃ть Sof., Car., *τρισκαιδεκάτῃ*. - 25: памѧ҃] *τὸ μυστήριον*. - 26: винъ съ оумомъ] bestätigt *προθεσμιῶν μετὰ διανοίας*. - 27: разъгѡвѣнїа] lies разгънoвенїа Sof., Car., *ἀνάπτυξιν*. - 28: пръвы҃ м҃ца] *πρῶτον μῆνα*. - 29: Ѳемоу ... времени] *τοῦτον τὸν πρῶτον μῆνα ἀληθῶς τοῦ πρώτου χρόνου*. - 33: пръваго м҃ца] *πρῶτον μῆνα*. - Nach видѣти > (*τὸν*) *πρῶτον*. - 36: перваго времене] *τὸν πρῶτον χρόνον*. Danach > *τὴν ἀρχὴν ὀφείλει τοῦ πρώτου χρόνου ἰδεῖν*. - 37: равнинiыны (равнины | ны Sof.)] lies -нины Car. - 39: перваго времене] *πρῶτον χρόνον*. - 41: тѣми] *τούτοις* B (Var. *τούτῳ* VMO, *τοῦτο* H). Danach + и Sof., Car., > gr. - Nach дн҃и > *τουτέστι*. - 44: пасцы] lies -цѣ Car., *τὸ πάσχα*. - быти] *ἐπιτελεσθῆναι*. - 45: въ] > gr.

152c

1: пасҳа творити] πρὸς τὸ μυστήριον τοῦ πάσχα παραλαμβάνειν. - 2: събирающе] συνάγοντες M*O (Var. συναγαγόντες VM^{2}BH). - 3: д҃нь] τὴν θεωρίαν. - 5: разоумнꙋ соущꙋ] Akk. nach μυστικὴν οὖσαν (sc. τὴν θεωρίαν). - 6: четвертыи на десѧть] lies ч. н. десѧте, τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης. - лоунь | ньскыи] lies лоуньскыи Sof., Car., κατὰ σελήνην. - 7: тѣ] irrtümlich auf четвертыи ... на десѧть bezogen, Akk.. ταύτην (sc. τὴν αἰτίαν). - 9: разꙋмꙋ] τὸ τέλος τοῦ μυστηρίου. - 10: вънѣшныи ѡбычаи жидов'скы] τὴν ἔξω τῶν Ἰουδαίων συνήθειαν. - 11: Nach и > ταύτην VMO (Var. τῶν τῶν B, τῶν τό H). - пѡхꙋлѧщиӥ] ἐπισυρωμένων (lies τῶν ... ἐ.). - сквер'нꙋ] ἀλόγως. - 13: небо. но (небо но Car.)] lies небоно für -нъ, καὶ γάρ. - аще и ... измьлѧтсѧ] εἰ καὶ ἐσφαλμένως (σφαλμένως H), ἀλλ' ὅμως ἐξέχονται (Ausfall im gr. Text). - 15: гроубѣ] -би Car., ἐσφαλμένως (σφαλμένως H). - 16: измьлѧтсѧ] 3. Pl. Präs. (-ѧ- aufgrund von Nasalwechsel). - 17: нариченъ] lies -ро-, ἐμπρόθεσμον. - 18: съвръшеніе таины] τὴν τοῦ πάσχα τελεσιουργίαν. - перваго м҃ца с҃лнчнаго] τὸν <πρῶτον> μῆνα ... τὸν καθ' ἥλιον. перваго bestätigt die Ergänzung <πρῶτον> FN; nach м҃ца > ὡς οἴονται. - 22: ими] παρ' αὐτοῖς. - 23: мѣсѧце] μηνός. - 27: лꙋны] > gr. - 31: тѡгда] > gr. - съвръшаю҃] δόξωσιν ἀπαρτίζειν. - 32-36: Тѣмже ... времена] die gr. Entspr. nicht notwendig Fragesatz. - видѣши] für -диши Car., ὁρᾷς. - 37: четвертонадесѧтницы же ересь е҃] τεσσαρεσκαιδεκατῖται αἵρεσίς ἐστιν MO (Var. -τάτη δὲ αἵρεσις VH, -τάτη διαίρεσις B), lies -τῖται δὲ αἵ. ἐ., darin αἵρεσίς ἐστιν von Hause Glosse zu τεσσαρεσκαιδεκατῖται). - 41: волны] п (nur in Usp.) von späterer Hand über в hinzugefügt, τὰ καθ' ἡμᾶς ἠρέμα. - 43: рароцѣ] н (nur in Usp.) von späterer Hand über р hinzugefügt. Lies на- Sof., Car., τῇ προθεσμίᾳ. - и bestätigt καί VMOB gegen *ὡς FN. - пръваго м҃ца] πρῶτον μῆνα. - 45: Vor пѡгонѧще > τὴν παρ' ἐκείνοις.

152d

1: сѣхъ] für сихъ Car., τούτοις. - 3: Vor не > μάλιστα. - прѣмїю (прѧмию Car.)] ἁρμονίαν. In Usp. mit Korrekturzeichen versehen, von späterer Hand (?) über der Spalte имѣнїю hinzugefügt. - 6: не творї҃] ἀποδύεται τὸ ... ποιεῖν. - 7: Vor и > σὺν τούτῳ.- ц҃рквнаго] τῆς ἐκκλησίας. - 8: четвертаго ... на десѧте] τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην. - 9: блюдо҃] φυλάττει. - 10: Nach четвертаго на десѧте > δέ.- 12: свѧза] τὸν δεσμόν VBH (Var. τ. θεσμόν MO). In allen Textzeugen mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am linken Rand der Spalte съвоꙋза, in Sof., Car. am rechten Rand der Spalte съвꙋза nachgetragen. - 14: пострадалъ пасх҃а жидѡв'ска] > gr., ἔπαθεν. τὸ δὲ πάσχα τῶν Ἰουδαίων (d.h. πάσχα τῶν Ἰουδαίων ∩ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, vgl. х҃с Z. 19). пострадалъ sek. für -да.- 16: настѡѩщь им҃а] ἐνεστῶσαν ἔχει BH (Var. ἐχούσης VMO). - 17: Vor д҃. > ταύτῃ τῇ. - 18: пострад҃а] sek. für -да, ἔπαθε. - 19: х҃с] bestätigt ὁ χριστός gegen [ὁ Χριστός] FN (vgl. Z. 14). - 21: Nach м҃ца > καί MO (so VBH). - 26: приде] ἥκει. - воле] καί. - Nach боуди > αὕτη VMOH (Var. αὐτή B). - 27: всѧ ... тщат҃] πᾶσα αἵρεσις σπεύδει. - 28: Vor нарокы > δῆθεν. - или ... вѧшьщ҃е] πλέον ἢ ἔλαττον. - 30: пѡтом҃] εἶθ' οὕτως.- 31: сьнема] τῆς συναγωγῆς. In Usp. und Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. über der Spalte, in Usp. am rechten Rand der Spalte сънма nachgetragen. In Car. сънма mit Korrekturzeichen versehen, am linken Rand der Spalte von erster Hand (?) сьнема nachgetragen. - 32: Nach, eher als vor нарокъ > αὕτη ἡ VMO (Var. αὕτη BH). - 33: ст҃рїи] τοῦ πάθους. - 34: Nach десѧте > μέν, τοῦτο. - 35: Vor пѧт҃о > δέ. - 37: Nach потворені҃е > ἄλλως. - 41: мамъ] lies имамь Sof., Car., ἔχω. - съвѣдителѧ] -ди- für -дѣ-, μάρτυρας. - 42: жиды] Ἑβραίους. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. unter der Spalte иїюдеи, in Sof. am linken Rand der Spalte иїꙋдеии, in Car. am rechten Rand der Spalte иноудеии nachgetragen. - н҃нѣшнее безоумїе жидѡвьское] τῇ τῶν νῦν Ἰουδαίων ἀφροσύνῃ Savile (Var. νῦν τῇ τ. Ἰ. ἀ. VMOBH). - 44: правдꙋ закон'нꙋю] τὰ τοῦ νόμου δίκαια. - Nach исказишѧ > αὐτοί. - 45: жидовь] τῶν ... Ἑβραίων. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. unter der Spalte иїюдеи, in Sof. am linken Rand der Spalte иїꙋдеи, in Car. am rechten Rand der Spalte иноудеи nachgetragen. - написающи҃] ἱστορούντων.

153a

1: Nach пѡслоушати > καί. - дръжати] ὁρίζειν. - 9: прелѡжьши҃] μεταβαλόντων MO (Var. -λλ- VBH).- 10: тоу] τὴν τοιαύτην. - 11: оупраз҃нишѧ҃ Usp.,] -зн- Sof., Car., ἠσχόληντο. - древленїи] ἀρχαῖοι. - 12: или] > gr. - 15: соущ҃е] οὐσῶν (sc. τῶν γραφῶν). - 19: Vor того > καὶ ταύτας (sc. τὰς γραφάς). - того ... дѣлма] διὰ ταῦτα. - 26: бышѧ] περιῆσαν. - 27: прѣлѡженїе] τὰ τῆς μεταβολῆς.- 30: жидов'скыа] παρὰ Ἰουδαίοις. - пропѡвѣдаѧ] in Sof. von erster Hand unter der Spalte nachgetragen (Verweiszeichen nach есть), ὁ κηρύττων. - 31: есе] ἰδού. In Usp. mit Korrekturzeichen versehen. Von erster Hand (?) am linken Rand der Spalte in Usp. и се, in Sof. ї се nachgetragen. - 38: оуношю] Akk. Pl. (-ю aufgrund von Nasalwechsel). - 39: старѣшины҃] wohl -ны имъ zu lesen, ἄρχοντας αὐτῶν. - 40: ѡбладаю҃] + ими Sof., Car., αὐτῶν. - 41: запꙋстѣнїе ... запꙋстѣнїе] ἐρημίᾳ ...

ἐρημίᾳ (vd. zu -α ... -α). - 42: разꙋма и запꙋстѣнїе] in Sof. von erster Hand über der Spalte nachgetragen (Verweiszeichen vor п҃ррка). - и] > gr.

153b

1: правда законнаа] τὰ τοῦ νόμου ... δίκαια. - 2: и] > gr. - 3: премдрець] lies прем҃дрець (-мꙋ- Sof., Car.), τῶν σοφῶν. - 4: единомꙋ нѣкоемꙋ. имше вѣрꙋ приложенїа] ἑνός τινος προσηλύτου πεισθέντες μεταβολῇ. - нѣкоемꙋ] + пришел'цоу Sof., Car. - приложенїа] при- für прѣ-, пре- Sof., Car. - 8: съвѣдителѧ] -ди- für -дѣ-, μάρτυρας. - 9: прем҃дра жидовина] σοφοὺς Ἑβραίους. - 11: Vor въ > и Sof., Car., > gr. - 14: Nach равнинъ > von ἐνστᾶσαν (sc. ἰσημερίαν). - 19: и] > gr. - 23: пострад҃а] sek. für -да, ἔπαθε. - 24: н҃нѣ] > gr. - 25: жиды ѿвръженыа н҃нѣ] Ἰουδαίους τοὺς νῦν ἀποβλήτους. - 27: сътвѡриша] τελέσαντας MO (Var. -σαντες VBH). - 28: ѡб҃а] > gr. - 30: Nach То оуже > γάρ. - многаж҃ы] > gr. - 31: Nach равнинъ > ἀδιαφόρως. - 32: приложимыи м҃ць настан҃е] ἐμβολίμου μηνὸς ἐνστάντος. - 33: равнин҃ѣ] ἰσημερίαν. - 35: прилꙋчаимь] τοῦ συμβάντος. - 38: закона] χρίσματος (Korruptel). In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am rechten Rand der Spalte, in Sof., Car. unter der Spalte рока nachgetragen (vgl. Z. 42, 45). - 40: пѡстрад҃а] sek. für -да, ἔπαθε. - 42: и закѡнъ] καὶ τὴν προθεσμίαν. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp., Car. am rechten Rand der Spalte, in Sof. unter der Spalte и нарокы nachgetragen (vgl. Z. 38, 45). - 43: имо҃у] ἔχει M*O (Var. περιέχει VM^{2}BH).- написано ... е҃] ἱστορεῖται. - 45: пѡстрадалъ] sek. für -да, ἔπαθε. - то] für тъ, αὕτη (sc. ἡ προθεσμία).- зак҃ѡ] ἡ προθεσμία (vgl. Z. 38, 42).

153c

3: да видѣти въчнеши] ἵνα ἴδῃς. In Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. unter der Spalte да вѣда в'чнеши, in Car. am rechten Rand der Spalte д. в. вчнеши nachgetragen (вѣда aus вѣды 153c 5 bezogen?). - 4: законѣ] τῇ προθεσμίᾳ. - пострадалъ] sek. für -да, ἔπαθε. - 8: безакѡн'ныхъ] παρανομίαν. - 10: Nach сѧ > ἤδη. - исчистї] so zu lesen statt -честї Car., ἀπαριθμῆσαι.- а] ταύτας (sc. τὰς αἰτίας). - мѣст҃о] τόπον. - 12: оустроенїїю] lies -нїю Sof., Car., τὴν κατάστασιν. - пострадалъ] sek. für -да, ἔπαθεν. - 13: бо] > gr. - Vor в > καί. - 14: пѡстрадалъ] sek. für -да, ἔπαθε. - 15: ꙗк҃о] > gr. - повѣдаю҃] μεμηνύκασιν.- 18: пѡстрад҃а] sek. für -да, ἔπαθε. - 22: пѧтка] παρασκευήν. - 23: слꙋчѧющꙋсѧ] συναρμοζομένας MO (Var. -όμενος VB; -όμενα Savile). - 24: тако] > gr. - 25: есе] ἤδη. In Usp. mit Korrekturzeichen versehen, in Usp., Sof. am linken Rand der Spalte von erster Hand (?) и се nachgetragen. - 27: слагаемꙋ] σχεδιαζομένου. - 38: равенъствꙋ] ἰσότης. - 39: Nach бо > δημιουργεῖσθαι.- бывающꙋ] μέλλοντος δημιουργεῖσθαι. - 40: бывающема] παραγενομένων VMO (Var. -αγομένων B). - бытїю ... оуставленꙋ] τὰς ὑπάρξεις ... ὡρισμένας. - 42: и тако пот҃о] εἶθ' οὕτω. - въсрехльство] τὴν ἀνωμαλίαν. - 44: въсрехльство] τὸ ἀνόμαλον. - дви҃нїе] > gr., irrtümliche Wiederholung von движенїе 153c 43.

153d

4: пририр҃еть] lies прир҃еть Sof., Car., ἐπάγει. - 7: ѡдержащи] κατειληφότος. Danach > εἶπεν οὖν ὁ θεός· γενηθήτω φῶς καὶ ἐγένετο φῶς. - 10: Єсе] in Usp. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. am linken, in Usp. am rechten Rand der Spalte и се nachgetragen; in Car. исе mit Korrekturzeichen versehen, am rechten Rand der Spalte von erster Hand (?) есе nachgetragen. > gr. - 12: смѡтри] τί γάρ. - 13: иже нарече д҃нь] > gr. - 14: ꙗже] Akk. Sg. fem. (ꙗ- aufgrund von Nasalwechsel). - 15: еже ... межею] τὸ ... ἀνὰ μέσον. - равна] εἰς. - 16: сътвѡр҃и] sek. für -ри, ἐδημιούργει. - 18: Nach правдꙋ > καί. - 19: ѡбое] > gr. - перво] τὰς πρώτας. - съ оустав҃о. и равно соуще] ἐν ὡρισμένῃ καὶ ἴσως ἐχούσῃ ... περιγραφῇ. - 20: сътвор҃и] sek. für -ри, παρῆγε. - 21: добро] κάλλιστον. - 22: Nach оуже[1] > φθάσας. - рекомъ] εἶπον. - 23: пѡпоуст҃и] sek. für -ти, ἀφῆκε.- оусрехльство] τὴν ἀνωμαλίαν. - 24: Vor первое > εἰ. - 28: б҃ы] γίνεται. - ю равнин҃а] ἔξω τῆς ἰσημερίας. - 29: оуже] > gr. - 30: ѕ҃.] .ѕ҃.и Car., ἕκτῃ.- созд҃а] sek. für -да, πλάττει. - 32: пакы наоутрїа] > gr. - 33: Nach первыи > οἷα.- 34: пѡпꙋст҃и] sek. für -ти, ἀφῆκεν. - бывати] φέρεσθαι. - 35: в се (все?)] > gr. - смѡтрѣи] τήρει. - 36: всемоу смѡтрѣемꙋ] τούτων τηρουμένων. - 38: оуправленꙋ бывати] εὐδοκιμῆσαι. - 39: сътвор҃и] sek. für -ри, ἐποίησεν. - 40: таково] für -въ (Akk. Sg. mask.). - 41: сътворилъ] sek. für -ри, ἐποίησε. - 42: н҃нѣшнѧа] > gr. (sc. [τὴν] νῦν [ἀβελτερίαν]), vgl. Aubineau 1971, S. 78). - и неразѫмѣнїа] > gr. - 45: сътвор҃и] sek. für -ри, ἐποίησε.

154a

1: роды] τὴν φύσιν. - пѡдражаемо] ἁμιλλωμένην (sc. τὴν φύσιν). - 2: пѡстав҃и] sek. für -ви, ἔθηκεν.- 3: его] > gr. - 7: сътвор҃и] sek. für -ри, ἐποίησε. - престав҃и] sek. für -ви, ἔθετο VMOH (Varr -ντο B, ἔθηκεν Vat. gr. 1553). - 14: младожителѧ] ἁβροδίαιτον. - 16: пѡдавь] μεταδούς VM^{2}OB (Var. μεταδιδούς H). - 17: иск҃аше] ἐπεζήτει Vat. gr. 1553 (Var. ἐπιζητεῖ VMOBH). - 18: чисти] ч҃исти Sof.,

чести Car.; lies чи-, τιμᾶσθαι. - 19: ѹчилъ] sek. für -чи, ἐδίδαξε VM^2 (Var. ἐδίκαζε M*OBH). - 21: Vor не fehlt in Übereinstimmung mit dem gr. Text eine konditionale Konjunktion ("wenn"). - 22: законa] νόμον. - 24: памѧтїю] μνήμῃ (Var. θεραπείᾳ Vat. gr. 1553). - 25: ꙗкѡ҆ се] οἷα. - Nach дѡбрыми > τισίν. - врачепїими] φαρμάκοις. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. am rechten, in Usp. am linken Rand der Spalte нми, in Car. am linken Rand der Spalte ченьми nachgetragen. - 28: престоѹплеꙋ] παραβαθέντος Vat. gr. 1553 (Var. παραβάντος VMOBH). - 30: зависти] φθόνῳ (instrumental). - 31: ч҃лкъ] ж(е) > gr. - 32: изгнā бы҃] ἐξωθεῖται Vat. gr. 1553 (Var. ἔξω τίθεται VMOBH). - 33: Nach и > λοιπόν. - Nach скѡтьско҆ + же Sof., Car., τέ VMOBH (> Vat. gr. 1553). - 34: Nach живѧше > καί VMOBH (so Vat. gr. 1553). - 35: блꙋда неѹдръжанїа] lies б. -ньна Sof., Car., ἀκολασίας. - 36: бы҃] ἐγένετο Vat. gr. 1553 (Var. ἐγίνετο VMOBH). - 37: и] καί VMOBH (Var. >Vat. gr. 1553). - 39: е҃] τῆς Vat. gr. 1553 (Var. >VMOBH). - 41: Сихъ҃] τούτων δέ V (Var. τ. δή MOBH). - 44: възврати wohl für -тити, ἐπαναγαγεῖν. - 45: поставленаго] -венаго Sof., Car., τῆς ἐπηρτημένης.

154b

1: и^2] > gr. - 4: пѡдобныма] κατάλληλος αὐτός. - 5: быв҃ы] καὶ δὴ γενόμενος. - 6: и] > gr. - 14: но] > gr. - 15: въспрїимоѹ] ἀναλαβών. - брань] λόγον. - 16: блазнь съсътворю] lies б. сътв- Sof., Car., ἐμποδίσω ἐμαυτόν. - прѣлежащемꙋ ... бесѣды] πρὸς τὸν προκειμένον τοῦ λόγου εἱρμόν. - 18: въсхотѣлъ] sek. für -тѣ, ἐβουλήθη. - 20: ѡбновити] ἀνανεώσασθαι. - 22: его] > gr.- 24: пѡдобаалше] ἔμελλεν. - 27: всего҆ времене] ὅλον δὲ χρόνον. - 29: начѧткꙋ съгласна] согласна начат'коѹ Sof., Car., τῇ ἀρχῇ σύμφωνον. - 30: съдѣтелѧ агоже тоже] агоже zu tilgen, тоже für тъжде, τοῦ δημιουργοῦ ὁ αὐτός. - 31: въсхотѣ҃] sek. für -тѣ, ἐβουλήθη. - 32: чисто] καθαρώτατον. - 35: прѣстоѹплеши҃] τῷ παραβάντι. - 36: скврънавь] μεμολυσμένον (sc. τὸν αἰῶνα). - 37: пѡказā] sek. für -за, ἀπέδειξεν. - 39: прїать] παρείληφεν VBH (Var. παραλαβεῖν MO, so zu lesen). - 40: и^1] > gr.- чистотою. еѩ҆ ѿ стр҃ти] τῇ ἐκ τοῦ πάθους καθάρσει (beachte die Kongruenz von еѩ҆). - 41: ѡбое] > gr. - ч҃то] καθαρώτερον.

154c

5: Vor равнины + и Sof., Car., καί. - 6: еже ѡ веснѣ] ὁ τοῦ ἔαρος M^2 Savile (Var. ἀέρος VM*OBH). Danach fehlt die Entspr. des auch im gr. Text fehlenden Bezugswortes von ὁ (<καιρός> FN). - 8: цвѣтꙋ] τὰ ἄνθη. - 9: древꙋ] τὰ δένδρα. - былїю] τὰς βοτανάς. - 11: хытрости ... ѕиж҃ꙋщꙋ] τέχνῃ, ὁδῷ καὶ τάξει τοῦ θεοῦ τὰ πάντα κτίζοντος (darin τάξει ein τέχνῃ, ὁδῷ gleichgeordneter Dat., τοῦ θεοῦ possessiver Gen.). - все] anschließend > ὁδῷ καί. - 14: по равнинā] τῆς ἰσημερίας. - 21: четвертьнаго на десѧте] τεσσαρεσκαιδεκάτην. - 24: пā шаго] τοῦ παθόντος. - 27: ѧвлѧе҃] ἐμφαίνων.- бывше] γενομένην MB (Var. γινομένην VOH). - 28: всѧкои] lies въ в., ἐν πάσῃ. - 30: прѣпѡложи҃] sek. für -жи, προέθετο. - 35: спаденїа бывшаго ... ѿторженїа] Gen. nach ἐκπτώσεως ... γενομένης καὶ διαμερισμοῦ. - 36: ч҃лко҆] τοῦ ἀνθρώπου, danach > καί. - 37: агг҃льскаго] τῶν οὐρανίων ἀγγέλων.- снѧтїе] ἕνωσιν. Nach снѧтїе oder възвратити eher als vor промышлѧа > ἡμᾶς. - 44: впадаю҆] συμπίπτουσι. - 45: Nach едїнои > καὶ τὴν αὐτήν.

154d

2: Nach сътворенїе > φημί. - в тои бѣша] ἐν αὐτῇ εἶχε VMOBH (lies ἐν αὐτῇ εἶ. FN). - 4: въ^2] > gr. - 5: Nach ѕ҃. > εὐθέως. - 8: е҃] ἦν, danach > καὶ δυσπόριστον VM^{2}OBH (so M^c). - 10: тѣмъ҃] ὥστε VMOBH. - стѣканїю] συνδρομῆς. - 12: ѡглавле҃] lies -ение Car., τὴν ... ἀνακεφαλαίωσιν. - 13: и] > gr. - 14: жидъми ѹбїенъ быти] ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων ἀναιρεθῆναι VMOH (Var. ἀ. ὑ. τ. Ἰ. ~ B). - 15: впā шꙋ] ἐκπεπτωκυίας. - ѹбѣгаши] lies -ше Car., ὑπέφυγεν. - 16: їеv҃лїе] τοῖς εὐαγγελίοις. - хѡтѧаше] хотѧше Sof., Car., ἠθέλησαν. - 17: х҃с же] καὶ ὁ σωτήρ. In Usp. х҃с же, in Sof. х҃с mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am rechten Rand der Spalte сп҃съ же (?), in Sof. über der Spalte сп҃съ nachgetragen. - 20: съсѣканїа] lies сът-, τῆς συνδρομῆς. - 21: събрā] sek. für -ра, συνήγαγεν. - единочѧдыи] > gr. - 22: всю] > gr. - 23: Nach сътворенїе > ἥρμωσε VMO (so BH). - 24: бѣ҃] ἔδει. - 26: стѣкаю҆щꙋ҃] σύνδρομον VMOBH (*συνέδραμον FN, doch vgl. Aubineau 1971, S. 75f.). - 28: възвиже] lies възведъ же Sof., Car., ἐπάρας δέ. - 39: сїю] > gr. - 40: ꙗко се] οἷα. - 41: времены] τοῦ χρόνου. - 43: в мѣсто] ἐν τῷ τόπῳ. - 44: первѣе равнинъ] > gr.

155a

2: свѣ҃] свѣтѣ Sof., Car., (μετὰ B) τὸ φῶς. - 5: прѡдолѣетъ] lies прѣо-, ἐπικρατεῖ. - нощь; и (нощь. и Car.)] lies нощи, τῆς νυκτός (sc. ἐπικρατεῖ). - 6: Nach растоѹщь > μειουμένης τῆς νυκτός VMOH (Var. -μένη τ. ν. B). - 9: Nach расти > τοῦ σκότους μειουμένου τῆς ἀσεβείας. - 15: и] > gr. - тъ҃] + и Sof., Car., καί. - исправити его] αὐτὸν ... διορθωθῆναι. - 17: почилъ] sek. für -чи, κατέπαυσεν, danach > ὁ θεός. - 19: свѧтилъ] sek. für -ти, ἡγίασεν. - 23: пѡчилъ] sek. für -чи, καταπαύει. - 26: Vor ꙗко > и Sof., Car., καί. - пѡ истинѣ] wohl für κυρίως (statt richtig κύριος). - 27: ч҃лково] τοῦ ἀνθρώπου. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. am rechten, in Usp., Car. am linken Rand der Spalte ч҃лко nachgetragen. - 29: бѣ҃] ἤμελλε. - на исправленїе] κατορθῶν. - 31: сп҃сивь] ἀνασωσάμενος. - 32: ꙗко҆ въ] ὡς ἐν H, vd. aus ἔσωσεν VMOB.- 35: в наше сп҃нїе] πρὸς ἐργασίαν τοῦ ἡμῖν σωτηρίου. - 36: пѧ҃ка] παρασκευήν. - 37: съблюдивъ] τηρήσας. - 39: рѧженїе҃] τῷ εἱρμῷ. - 44: начатѡ҆] ἀρχήν MO (Var. -χαῖον VBH). - прѣставилъ] sek. für -ви, προεστήσατο.

155b

1: пѡлнꙋ] τὴν πλησιφαῆ σελήνην. In Usp. danach Verweiszeichen, am rechten Rand der Spalte ю лꙋнꙋ nachgetragen. In Sof., Car. im fortlaufenden Text. - 3: имоѹтъ҃ ... сїа ... съблюдены соѹ҃ (sc. равнины)] ἔχει δὲ ... αὐτὴ ... τετήρηται (sc. ἡ πλησιφαὴς σελήνη). - 9: четвертыи на десѧте] τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ VMOH (Var. τῆς τ. B), lies *ἡ ... -κάτη FN. - 11: и разно] ὡς ἐν πλάτει.- 12: далече и противꙋ с҃лнцꙋ] κατὰ διάμετρον τῷ ἡλιακῷ ... δρόμῳ. - 14: сюдꙋ] lies соѹ-, δίκης. - 16: древленаѧ] τὰς ἀρχαίας. - о новѣи] so zu lesen statt с҃новѣи Sof., Car., τῷ νέῳ. - 17: съблю҃] sek. für -блю, ἐτήρησεν. - рā҃] дѣл'ма Sof., Car., διά, danach > δή.- 23: ꙗко҆] οἷα. - 25: единꙋ] > gr. - 26: събрā] sek. für -ра, συνήγαγεν. - 29: пѡдобїю҆] lies -бїе Car., μίμημα. - 37: ч҃лкъ] bestätigt ἄνθρωπος (kaum ἄ҃νος vd. aus *ἄμνος FN, vgl. Gribomont 1958, S. 91f.). - 38: бывае҃] lies -ае҃ Sof., Car., γενόμενος.- истинныа] τῆς κυριωτάτης. - 39: тѣло ѹбо] τὸ μὲν (sc. ἄρτον) σῶμα. - на приснѣ свое] ἴδιον. - а кровь] τὸ δὲ (sc. ποτήριον) αἷμα. - 41: приренїе] lies -нїи Sof., Car., ἐπικλήσεσιν.

155c

1: трӥдневенъ и] lies -вьнъи, τριήμερον. - 4: поноѹживъ] lies по ноѹжи по Sof., Car., ἐξ ἀνάγκης κατά. - всеи] > gr. - 5: древлене҃] τὸ ἀρχαῖον. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp., Sof. am linken, in Car. am rechten Rand der Spalte ветхое nachgetragen. - ѹказало] sek. für -за, διέδειξεν. - 7: находѧще] συνερχόμενοι VMOBH (lies *-μένην FN).- 8: истѡвꙋю г҃ьскꙋю] zweifache Wiedergabe von κυριωτάτην. - 11: Nach гыбенїа > ἀπέφηνε.- 12: свѡбоди] ἐλευθέραν. - 13: съдѣꙗлъ] sek. für -дѣꙗ, ἀπειργάσατο. - 14: повелѣ҃] sek. für -лѣ, προσέταξεν. - 15: въ] > gr. - 17: дā] sek. für да, ἔδωκε. - 19: в тѣ҃же равнинā] ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀναμνήσεως μετ' ἰσημερίαν. VOBH (Var. ἐ. τ. ἐμῆς Α. μ. ἰ. M). - бываемо] γινόμενον (sc. ἐνιαυτόν) VMOBH (*-νοι FN). - 22: їсовь] > gr. - 24: велицѣ] φανοτάτῃ. - 25: мира] > gr. - 30: и^1] > gr. - пѧ҃ка] παρασκευήν. - 31: недѣлѧ] Akk. Sg. (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel). - тозъ] für тъзъ, ἐπώνυμον. - 32: и] > gr. - нарѡкъ] lies нарокы Sof., Car., τὰς προθεσμίας. - 33: съблюлъ] sek. für съблю, τετηρηκέναι. - 34: образа] τὸ ... αἴνιγμα. - 35: принесемъ] lies при немь, ἐπ' αὐτοῦ. - 36: за нь внесе҃] ἀντεισαχθέντος (sc. αὐτοῦ). - 37: ноѹжа] Akk. Sg. (-а aufgrund von Nasalwechsel). - 38: пѡвелѣлъ] sek. für -лѣ, ἐκέλευσε. - 40: се] > gr. - заклати] σφαγιάζεσθαι. - 42: притыкаемꙋ] lies -кахоѹ е Sof., Car., παρέβαλον (е > gr.).

155d

1: вси] > gr. - исцѣлѣхомъ] -лихо҆ Car., ἰάθημεν. - 4: грѣхы] τὴν ἁμαρτίαν. - 6: ѡблазномꙋ] -л- lies -р-, τὸν τύπον. - 7: съблюде] ἐτήρησεν BH (Var. ἐν ἄλλῃ ἤτησεν VMO). - 13: межею] междю Car., ἀνὰ μέσον. - вечера] τῶν ἑσπερινῶν. - закалаетсѧ] σφάζεσθαι VMOBH (Var. σφάττεσθαι Savile).- 14: д҃не и часа] ἡμέραν καὶ ὥραν. - 15: сп҃съ] ὁ σωτήρ VM^{2}BH (Var. Χριστός M*O). - 17: Nach девѧтомꙋ > ἐπὶ σταυροῦ. - 18: сп҃съ] > gr. - бо] + ѿ Sof., Car., ἀπό. - 19: е҃ есть ре҃] εἶναι φασί. - 20: межꙋ] ἀνὰ μέσον. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am rechten Rand der Spalte межею (?), in Sof. über der Spalte жею, in Car. unter der Spalte междею (д in Skoropis') nachgetragen. - ве҃ра] τῶν ἑσπερινῶν. - еже] εἰ. - на҃ти] ἄρξαιο VMOBH (Var. ἄρξῃ Savile). - 21: съвръшена] τετελεσμένης (sc. τῆς ἐννάτης) H (Var. τετελεσμένον (sc. τὸ κέντρον) VMO, -νος B). - 22: написоваюоть] ἱστοροῦσιν. - ѡвчѧтѣ] für -ти Sof., Car., τὸ πρόβατον.- закалаемꙋ] θύεσθαι. - 24: заклѡленїе] τῆς σφαγῆς. - 26: показā] sek. für -за, ἐπεδείξατο. - 28: ꙗвѣ] σαφῶς. - сътвори҃] sek. für -ри, ἐποιήσατο. - 29: внесенїа мѣсто дѣлма] τῆς ἀντεισαγωγῆς. - 34: зависть] φόνον (vd. zu φθόνον). - 35: помагающь, къ] συγχρωμένην. - 37: ѧвленомꙋ] -вен- Sof., Car., φανοτάτην. - внесенїа] εἰσαγωγῆς VM^{2}OBH (lies *ἀντεισ- FN). - 38: ре҃но ... е҃] τηρεῖται (vd. zu εἴρηται). - 42: ꙗко҆ се] καθάπερ. - 44: въ] κατά M*O (in M^2 getilgt, > VBH), besser <πρός> FN.- стр҃ти] τὸ πάθος VMOH (Var. τὸ πάσχα B).

156a

1: с҃лнца] ἡλίου. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am linken, in Sof., Car. am rechten Rand der Spalte с҃лнча nachgetragen. - 4: дѣлѧ] > gr. (erg. eher διά als <ἐπί> FN). - 4-7: тмѣ бывши. Сїю же тмоѹ ... бывающꙋ] gr. anders. - 9: ре҃ же] φησίν γοῦν VBH (Var. > MO). - 6: исторїи] τὴν ἱστορίαν VMOBH (Var. φωνήν M^2 Savile). - 10: пладне]

μεσημβρίας. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am linken, in Car. am rechten Rand der Spalte полꙋдне, in Sof. am rechten Rand der Spalte пꙋлꙋдне nachgetragen. - 13: и^2] > gr. - 17: нощи] νύξ. - 18: Nach весь > αὐτήν VOBH (Var. τήν M² Savile). - ꙗко] > gr. - примѣненїє] τῇ παρὰ μέρος ... διαδοχῇ. - 19: свѣта и тмы] τοῦ σκότος καὶ τοῦ φωτός.- 20: смерк'нетсѧ] смер'т'кнетсѧ Sof., σκοτισθήσεται. - 21: пладне] μεσημβρίας. In Sof., Car. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. unter der Spalte, in Car. am linken Rand der Spalte полꙋд҃не nachgetragen. - зане҃] ἐνίοτε (vd. zu ὅτι eher als ὅτε). - многымъ] τίνες. - 24: еже] > gr. - 25: зримъ] ὁρώμενον (vd. zu ὁρῶμεν oder зримъ für зримо?). - 26: ѹстроенїа] τὴν ἀποκατάστασιν. - 28: дн҃ь] σήμερον. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am linken Rand der Spalte дн҃ь се҃ (?), in Sof. über der Spalte дньсе҃, in Car. am linken Rand der Spalte полꙋд҃не nachgetragen. - 29: къ жидѡвѡ҃. полнъ прѣщенїа] πρὸς 'Ιουδαίους ἀπειλῶν VMOH (Var. ἀ. π. τοὺς 'Ι. ~ B). - 30: бо] > gr. - 32: възлагаа] ἀνατιθείς VMOBH (Var. ἀντιθείς M², kaum *ἀντιτιθείς FN). - пладне] μεσημβρίας. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. über der Spalte, in Usp., Car. am linken Rand der Spalte полꙋд҃не nachgetragen. - 33: смер'кнетсѧ] смер'т'кнетсѧ Sof. Car., συσκοτάσει. - 36: всѧка чресла] πᾶσαν ὄσφυν. - 38: его] αὐτόν BH Savile (Var. αὐτούς VMO). - 40: нимъ] αὐτοῦ BH Savile (Var. αὐτῶν VMO). - 41: пладне] μεσημβρίας. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand in Sof. über der Spalte, in Usp., Car. am linken Rand der Spalte полꙋд҃не nachgetragen. - 42: пѡложи҃] sek. für -жи, τέθεικε VMO (Var. τέθηκε BH). - праз҃никъ] τῶν ἑορτῶν MO (Var. ἔργων VBH). - 44: възлѡбленика (-ло- Sof.)] lies -лю- Car.^{c} (-ю- aus о Car.*), τὸν ... ἀγαπητόν. - 45: сътвори] ποιήσει Savile (Var. ποιήσειν VMOBH).

156b

2: ꙗкѡ҃] οἷα (sc. πένθος ... καὶ ... ἀνάγκη δίκης). - размѣриши] ἀναλογήσει. - 3: сажєнаго] wohl für дос-, τοῦ ὑβρισθέντος. - 4: аще ... ли] аще ... не ... ли Sof., Car., εἰ μή (Konditional, sc. παρακολουθεῖ). - 5: пѡстрада҃] sek. für -да, πέπονθεν. - всѧ сїа] > gr. - страсти] + не Sof., Car., μή. - 6: Nach ли > εἰ μὴ μετεστράφησαν εἰς πένθος αἱ ἑορταὶ αὐτῶν. - Nach пѣсни > αὐτῶν. - 7: аще] > gr. - 11: прилѡжи҃] sek. für ursprünglich прѣлѡжи, μετέβαλεν. - 12: роумомь҃] 'Ρωμαίων. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am rechten Rand der Spalte ри҃ланом же, in Sof., Car. unter der Spalte римланом же nachgetragen. - 13: бѣжавшемь] φυγόντων M* (Var. συμφ- VM²OBH). - 14: Nach в > κοινήν. - въ] > gr. (ergänze εἰς). - 17: плаче҃ неоуспѣшно҃] οἰμωγαῖς ἀνηνύτοις.- 18: скѡнчанѣ] für -нн, δαπανηθέντων (vgl. ѡбьстоими Z. 19).- имь] > gr. - 19: ѡбьстоими] ἐστοιχισμένων (vgl. скѡнчанѣ Z. 18), danach > αὐτῶν. - 20: и] > gr. (vgl. zu Z. 18). - ꙗвѣ] ῥητῶς. - Nach прелѡ҃нїе > καί.- 22: рекше] δῆλον ὅτι. - семоу всемоу: събывшꙋ҃] τούτων ἐκβεβηκότων. - 24: пладне] μεσημβρίας. In Sof. mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) am linken Rand der Spalte полꙋд҃не nachgetragen. - знаменїа соу҃] σημαίνει. - 26: Nach рать > καί. - погꙋбила] sek. für -би, ἀνάλωσε. - 29: ц҃рькьвы] Kontamination von ц҃ркы und ц҃ркъвь(?), ὁ ναός. - 30: кде ... кде ... кде ... кде] ποῦ ... ποῦ ... ποῦ ... ποῦ. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am linken, in Sof. am rechten Rand der Spalte in senkrechter Folge г҃ ... г҃ ... г҃, in Car. am linken Rand der Spalte г ... г ... г ... г (als Anlaut von где) hinzugefügt. - 33: все] > gr., sc. πάντα (statt <καί> FN). - 39: бл҃годѣть] τὴν σημασίαν. - ѿ ѡ на҃] > gr. - 43: за прѡкыѧ] διὰ τὰς λοιπάς. In Usp., Sof. -кыѧ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. über der Spalte чаꙗ, in Usp. am rechten Rand der Spalte чѧа nachgetragen. In Car. за прокыѧ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand unter der Spalte за прочаꙗ hinzugefügt. - 44: Nach заиде > μεσημβρίας.

156c

2: речено есть] ἐρρέθη. естъ in allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof., Car. am rechten Rand der Spalte бысть, in Usp. am linken Rand der Spalte бы҃ nachgetragen. - 4: с҃лнцю] τῷ ἡλιακῷ ... δρόμῳ. - Nach въсхѡдѧщи > καὶ οὕτως, ὡς ἂν τις εἴποι κινουμένης γινόμενον. - 8: прїем] παραλαμβάνομεν. - 11: съвръшающе] so zu lesen statt -аще Sof., Car., ἐκτελοῦντες. - 12: жидѡвское] τῶν 'Ιουδαίων. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. am rechten Rand der Spalte о с҃тѣмъ, in Usp. am linken Rand der Spalte ѡ с҃тѣ҃, in Car. am rechten Rand der Spalte ѡ с҃тимъ nachgetragen. - 20: мѡже҃] lies -жемъ Sof., Car., (ὅση) δύναμις. - 21: хромо. и бѣдно бываетъ] σκάζει κινδυνωδῶς. - 24: оубѡ] λοιπόν. - 30: ꙗко и] οὐ. - 31: пѧтка] τὴν παρασκευήν. - 41: четверте на десѧте] τεσσαρεσκαιδεκάτη.- 42: Nach десѧте > ὡς. - ѡсми] δύο. - 43: тѣмже не держи҃ его] καὶ ἄκυρος γίνεται. - 44: но] διό.- 45: чертыи на десѧте] lies четвертыи н. д. Sof., Car., τὴν ... τεσσαρεσκαιδεκάτην.

156d

7: Nach равнина҃ > ἁρμοζόντως (für ἁρμόζοντος, vgl. Z. 36: слꙋчающи҃, ἁρμόζουσα). - 8: четвертомꙋ на десѧте лоуньскомꙋ] κατὰ σελήνην τεσσαρεσκαιδεκάτῃ B (Var. κ. σ. -της VMOH). - 9: пѡ равнина҃] > gr.- 10: впадати] > gr. - 11: дѣлѧ] τὴν κυριακήν. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp., Car. am rechten, in Sof. am linken Rand der Spalte недѣлю nachgetragen. So zu lesen für ursprüngliches недѣлѧ (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel). - 12: дрꙋгыѧ] τῆς ἑξῆς. - 14: в тѡмь] ἐν ... ταύτῃ. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, am rechten Rand der Spalte von erster Hand (?) in Usp. в , in Sof. в тꙋ бо, ebenso in Car. в тꙋ бѡ hinzugefügt. - пѡстрада҃] sek. für -да, πέπονθεν. - 17: тьчьна є҃] συζυγοῦσαν αὐτῇ. In zwei Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Usp. am rechten, in Sof. am linken Rand der Spalte точна его (?) nachgetragen. So Car. im fortlaufenden Text. - 18: По] lies Но Sof., Car., δέ. - оуставенѣ быти] ὁρίζεσθαι.- 19: въскр҃шенїа] ἐπὶ τῇ ἀναστάσει. - 20: ѿ стр҃ти] παθητικῆς ἡμέρας. - 21: писмѧ] lies чи-, ἀριθμός. - 23: дрꙋгоую] τὴν ἑξῆς. - 26: и^1] > gr. - 27: недѣлѧ] Akk. Sg. (-ѧ aufgrund von Nasalwechsel). - 29: Nach съхранѧе҃ > ἐπὶ τὰς πρὸ ταύτης τὸ πάθος λαμβάνοντες VM²OBH (so M*). - 31-32: Spätestens nach впадаетъ > ὡς ἔφην. - 33: тѣмь҃] > gr. - всегда] ταύτην μέν. - 36: се] für сь, αὐτή. - 38: к҃и.] εἰκάδι ἕκτῃ. - зане] ἐπειδή (zu tilgen FN). - 39: неделѧ] κυριακή Savile (Var. κυριακῇ VMOBH; vgl. den Folgesatz).- лꙋчаетсѧ] συμπίπτει. - 40: въ четвертыи на десѧте] ἡ τεσσαρεσκαιδεκάτη (lies τῇ -τῃ). - сама недѣлѧ] αὐτὴ ἡ κυριακή VMO (Var. αὕτη ἡ κ. BH). - 42: дрꙋгоую] τὴν ἑξῆς. - 44: к҃и.] τῇ εἰκάδι ἕκτῃ. - 45: два] δευτέραν.

157a

7: прире҃нїе] при- für прѣ-, ἀντίρρησιν. - 10: се҃ весь недѣлныи дн҃ь] ὅλην τὴν κυριακὴν καὶ ταύτην.- 11: и҃] τήν (sc. νύκτα). - 14: ѿ лица] wohl für о толицѣ, ἐπὶ τοσαύτῃ. - пре҃лженїи lies продол- (vgl. прѡдолженїе unten Z. 32), παρατάσει. - 15: бывае҃ паче҃ и] > gr. - 16: памѧтивца послыхы] μνήμονας μάρτυρας. - 17: воле҃] ἔπειτα. - 18: е҃] > gr. - нѣ҃ хытрость] (οὐδέποτε) ἐπιστήμη ἁρμόζει. - 20: Vor скѡрѣе > τάχυ γίνεται, πολλάκις. - поздѣ] βραδύτερον. - 22: не зри҃ть недѡсти҃нїа] (οὐδείς) τῇ ἀνωμαλίᾳ προσέχει. - 23: кѡлиждь] lies -жды Sof., Car., ποσάκις. - 26: владѣꙗше] κρατεῖ. - Nach же > καί. - 28: бы҃] γεγενῆσθαι.- 31: славное] ἡ ἐκ παραδόξου (sc. ἀπορία). - недооумѣнїа прѡдолженїе] lies недооумѣние продолжениꙗ, ἡ ... τῆς παρατάσεως ἀπορία. - 33: бе строѧ] ἀνωμάλως. In allen Fassungen der VMČ mit Korrekturzeichen versehen, von erster Hand (?) in Sof. über der Spalte, in Usp., Car. am linken Rand der Spalte бе строенїа nachgetragen. Danach > οὕτως. - Nach елико > γη VB (lies γέ FN) (so MOH). - 34: пасха бывае҃] τὸ πάσχα γίνεται MO (Var. γ. τ. π. VBH).- 35: творна. или комика или трагика гранеса] ποιητικοὺς κόσμους ἢ τραγικοὺς στίχους. - 37: ѡво и҃] οἱ μέν. - 38: кра щеша] κονδότεροι. - велми] ἐπὶ πλεῖον. - 40: точїю] > gr. - прото] lies просто Sof., Car., ἁπλῶς.- 42: вѣсть] οἶδε VMOB (Var. εἶδε H). - 45: въ два҃] δευτέρᾳ.

157b

1: дрꙋгое҃] δὲ τὸ ἐπιόν. - 2: Nach м҃ца > γίνεται. - Nach пакы > εἰς τὸ ἑξῆς ἐννάτῃ ἑβδόμου μηνός καί αὖθις. - 3: Nach к҃о. > τοῦ μηνός (τ. <αὐτοῦ> μ. FN). - боуде҃] γνωρισθήσεται. - 7: смѡтрѣемое] смотрѣ҃емое Sof., τὸ σκοπούμενον. - 11: въскр҃наа] ἡ πρὸς τὴν ἀναστάσιμον. - 13: Vor пытающи҃ > οὐκ. - число] τὴν ψῆφον. - 15: всеи] > gr. - 17: всеа] > gr. - 19: само҃] lies самъ, > gr. - 20: то] für тъ, ταύτῃ (sc. τῇ ἡμέρᾳ). - 22: Vor Їщꙋщеи > μή. - дрꙋгѡици] ἐνίοτε. - не] οὐ M² Savile (Var. οὔτε M*OBH). - 28: всѧ] > gr.- 30: кѡжо҃] für къждо, ἕκαστος MO (Var. > BH). - имѣѧ] ἐχέτω. - 31f.: первѣе се҃мїю недѣль] πρώτην ... τῶν ἑπτα ἑβδομάδων. - 32: должни єсми поститисѧ] ὀφείλουσαν νησθευθῆναι. - 35: б҃же] δὲ ὁ θεός. - 37: ваши҃] ὑμῶν MOH (Var. ἡμῶν B). - мы] ὑμᾶς. - 39: и^1] > gr.

157c

слово на пренесенїе мѡще҃ с҃тоую стр҃трпцꙋ. бѡриса и глѣба

Slavische Parallelen: Abramovič S. 1ff., Abdruck des Textes in der Fassung der Hs Tip. Nr. 1 (53) mit den Varianten aus 8 weiteren Hss, darunter Car. Es fehlt dort das in allen Fassungen der VMČ vorhandene Textstück Usp.160c 6 - d 37.

1: В той дн҃ь] > Sof., Car.; dafür über der Spalte von anderer (?) Hand: м҃ца маѧ .в҃. дн҃ь; м҃ца маѧ въ в҃ де҃. - 2: стр҃трпцꙋ] стр҃то тер'пцоу Sof., Car. - 17: зазри҃те] зазрѣ҃те Sof. - 32: ненавистни҃] ненавѣстьни҃ Sof. - 36: запѡдь] lies запѡвѣдь Sof., Car.

157d
8: единочадаго] единочаднаго Sof., Car. - нб҃се] нб҃си Sof., Car. - 12: рожⷣшꙋ°] lies рожⷣещꙋсѧ Car. - 27: .г҃.] третїи Car. - 41: въ] + ѡ Sof. (überflüssig). - 42: прѡкаженїи] прокаженнїи Sof., Car. - 43: ѡцѣщаютсѧ] ѡцѣщаю Sof.

158a
10: призрѝ] призрⷬе Sof. (-з- aus г verbessert), призре Car. - 14: послѣ] пѡслѣднѧ Car. - 17: ⷭ҇е] davor in Sof. бо (?) - 22: .г҃.] третїи Car. - 26: прав] прⷡа Sof., lies право, vgl. Z. 33. - 34: изрⷱе] изрекъ Sof., Car. - 37: нб҃ꙋ] нб҃о Sof., Car. - 38, 45: идольстїи] идольстѣи Car.

158b
10: единою] Fehler, s. Z. 5 еллинъ. - 15: г҃ь] г҃а Sof. - 33: вмадимеръ] lies вла- Sof., Car. - 45: ꙗⷤ] юже Car.

158c
8: акы] + двѣ Sof., Car. - 44: гдѣ҅ кто] кто кдѣ Sof., Car.

158d
7: бⷣѣ блⷭ҇ть] бл҃гдⷭ҇ть бⷣѣ Sof. - 9: влⷭ҇цѣ] влⷭ҇ци Sof., Car. - 21: въ[2]] > Car. - 27: сътворшаго] сътвѡрша Sof., Car. - 29: меньшїи] мѣньшеи Sof., Car. - 30f.: тако … своеи] > Car. im fortlaufenden Text, aber unter der rechten Spalte von anderer (?) Hand unter Einfügungszeichen nachgetragen. - 37: бл҃гѡвѣрныи] бл҃говѣрна ⷤи Sof.

159a
17: владѣти] владить Sof., Car. - 20: тогды] тогда Car.

159b
23: рⷱе] рⷦе Sof., Car. - 30: твоемоу] danach in Sof. рабоу твоемоу wiederholt und durchgestrichen. - 37: тебе] тобѣ Car.

159c
3: ратнѣи] ратнїи Car. - 19: и[1]] > Sof., Car. - 23: ѡтнѣ Usp.] ѡт҃ни (sic!) Sof., ѡт'ни Car. - 25: ѡвчѧ] ѡвца Sof., Car. - 28: тыи] тои Sof., Car. - пѡсла] послалъ Sof., Car. - 31: мⷭ҇рдїе] in Car. im Text мⷭ҇ть, darüber Korrekturzeichen, unter denen rechts am Rand на млⷭ҇рдие nachgetragen wurde (на wiederholt). - 43: неистовы] -и- in Car. supralinear von anderer Hand nachgetragen.

159d
4: авелѧ] авалѧ Sof.; danach in Sof. 10 Zeilen durchgestrichen, wobei diese Textstücke nochmals an anderer Stelle erscheinen: како не оубоꙗсѧ соуда бж҃иꙗ рекшаго. аще сѧ кто гнѣваетъ на брата (= Usp. 159d 4 - 6) бориса. ѡнъ жъ избра слⷪ҇гь своѧ моужь неистовы посла на бл҃женаго. на падше нощию погоубите и аще кто противитсѧ вамъ то и тыѧ погоубите с нимъ. ѡканне нѣсн ли слышалъ что рече г҃ь къ каиноу о оубистви брата своего авелѧ (= Usp. 159c 42 - d 4). - 7: моуци] моуцѣ Car. - 16: отнѣ] ѡтни Car. - 18: братъ] Car. брата, -а verbessert aus ъ? - 24: быти] бы Sof. - 27: инѣи] инїи Car.- 34: годи] годѣ Car. - 35: лоучи] лоуче Car. - 39: всѣ] в си Car. - 42: рꙋцѣ] роуци Sof., Car.

160a
2: блж҃еныи] блж҃ен'ны Car. - 19: мѣстѣ] мѣсти Sof. - 22: тои] тѣ҅ Sof. - 28: пѡгꙋбⷱи] погоубити Car.

160b
5: прѡсвⷮтерꙋ] прѡсвоⷮтерꙋ Sof. - 11: гл҃ють] danach fehlt ѡ Sof., Car. - 11: моеи] > Sof., Car. - 12: емоу] мѡемоу Sof. - 17: заоутренюю] заоутренїю Sof. (ю nachträglich eingefügt), заоутрени Car. - 21: кѡнчⷭ҇е] кончаите Car. - 24: копьи] копьи. и Car. - 29: в] > Sof., Car. - 30: рꙋцѣ] роуци Sof. - 44: рꙋцѣ] рꙋци Sof. - врагъ] врагъмъ Sof., Car.

160c
2: рекшꙋ] рекъше Sof. - 5: гн҃и] гн҃ѣ Sof. - 8: бѡрисовѣ] борисови Car. - 14: срⷣце его вниде сѡтона] въниде въ срⷣце его сотона Sof., Car. - 25: мало] danach in Sof. и ѿтолѣ мало durchgestrichen (Wiederholung). - 30: смⷬ҇ти] смⷬ҇тѣ Sof. - 29: ерославꙋ] ꙗрославꙋ Car. - 42: стополка] lies ст҃о-, ст҃ополка Sof., Car. - 43: пѡсланїи] пѡслан'нїи Sof., Car. - 44: свѣрпа] свѣрипа Car.

160d
1: насадѣ] насади Sof. - 9: пѡ ст҃омъ] потомъ Car. - 18, 40: насадѣ] насади Sof. - 18, 20: пѡсредѣ] посреди Sof., Car. - 23: дивїи] дѣвїи Sof. - 33: възвратѧтсѧ] возратѧтсѧ Sof., Car. - 37: рекши] рекшю Car. - 41: тѣ] ти Car.

161a
7: їюди] юдѣ Car. - 12: нб҃о] danach in Sof. весь бо оумъ имѧше къ бг҃оу и возри durchgestrichen, fälschlich wiederholt (= Usp. 161a 11). - 17: требїикⷪ҇] lies требникомъ Car. - 28: рекше] рекши Car. - 33: рꙋци] роуцѣ Car. - 36: ѡкан'нїи] ѡканїи Sof. - 44: ѡ] lies ѿ Car. - 45: гѡненїе] + о Sof. - пѡдвизати] подвиза Sof., Car.

161b
4: разꙋмъ] in Sof. am rechten Rand unter Einfügungszeichen зꙋ von erster Hand nachgetragen. - 9: людеи] lies людеи и. - 14: мнѡѕи] мнозѣ Sof. - 15: раци] рацѣ Car.; + тако Sof., Car. - 24: вышегороди] вышегородѣ Car. - 26: лѣти] лѣтѣ Car. - 31: шⷣеши] шедъше Car. - 35: слꙋгамъ] + своимъ Sof., Car. - 41: старѣишинѣ] старѣишини Sof.

161c
2: ꙋгѡтовити] оуготѡвати Sof., Car. - 4: темъꙗнⷪ҇] + и, Sof., Car. - 7: стрѡенꙋ] строинꙋ Car. - 11: ст҃щныи] ст҃щен'ныи Car. - 12: прозвⷮтеры] прозвꙋтероу Sof. - 14: фимїанⷪ҇] фимъѧомъ Sof., Car. - телеса] тѣло Car. - 18: рацѣ] раци Sof. - 21: своеи] in Sof. ю aus и verbessert (?), своею Car.

принесенїе мощеи ст҃оую мч҃нкꙋ бѡриса и глѣба. иже ⷭ҇е в новꙋю црⷦ҇вь. чюдо .а҃.

28: сн҃ъ его] его сн҃ъ Sof., korrigiert mit в über его und а über сн҃ъ zu сн҃ъ его. - 41: всѣ] вси Car. - 42: празньство] + свѣтло Sof., Car.

161d
7: .ꙁ҃. бес треи] .н҃ꙁ. Car. - 28: раци] рацѣ Car. - каменѣ] камени Sof. - 39: ракꙋ] lies рꙋкоу Sof., Car.

162a
8: празь] lies праⷥник Sof., Car.

чюдо .в҃.е. ст҃оую х҃вꙋ мч҃нкꙋ ѡ двꙋ мꙋжⷯе. еже ⷭ҇е без вины ѡболгани къ кн҃ѕю

16: кыевѣ] кѣевѣ Sof., кїевѣ Car. - 19: кыевѣ] киевѣ Sof., кїевѣ Car. - 25: тако] такого Sof., Car. - 31: прѡсвⷬ҇ры] просфꙋры Car. - 33: миноувши] минꙋвшю Car. - 36: дверѣ] двери Sof., Car. - 42: целоую] целꙋѧ Sof., Car.

162b
7: възвратимсѧ] возратимсѧ Sof. - 12: прїимеши] прїимешъ Sof., Car. - 13: рекша] рекши Car.

чюдо .г҃. ѡ мартиньи мнисѣ ⷤи бѣ҅ в тⷪ҇рѡвѣ оу црⷦ҇кви ст҃оую х҃вꙋ мч҃нкꙋ бориса и глѣба

Slavische Parallelen: Abramovič S. 199

162c
7: мч҃никꙋ] мч҃нка Sof., Car. - 10: немѡщїю] вещїю Sof., Car. - 12: лѡжашесѧ] + старець Sof., Car. - 18: пѡсѣтоующꙋ] посѣтѧщꙋ Sof., Car. - 20: лежаше] лежа Sof., Car. - 22: на помоще] irrtümlich nur in Usp. wiederholt. - мч҃нки] мч҃нкцы Car. - 30: има] имъ Sof., Car. - 44: вама] вамъ Sof., Car.

162d

Слово похвално ст҃ою мч҃нкꙋ бориса и глѣба

Slavische Parallelen: Abramovič S. 125f.

28: славы] + но ѿ бг҃а славы Sof., Car. - 38: всчестⷶи] вечⷭ҇тїи Sof., весчестїи Car. - 40: брата] брато- Sof., Car. - чⷭ҇тѣи] + и Car.

163a
8: и] + въ Sof., Car. - 15: ст҃ѣи] ст҃їи Car. - 27: свѣтили] свѣтилѣ Sof., Car. - 45: нн҃ѣ] + и прⷭ҇но о въ вѣкы вѣкⷪ҇, Car.; in Sof. nur bis слава (Z. 42).

163b
пренесенїе мощⷨ҇ иже въ ст҃ыⷯ ѡц҃а нашего афанасїа архїеⷭ҇па алеѯандрьскаго

Griechischer Text: Z. 4 - 6: Synaxaristēs S. 64, Z. 7 - 18: Delehaye 647.1

8: страдбавъ] страдбамъ Sof., Car. - 15: сравленїи] сравненїи Sof., Car. -

памⷮ҇ ст҃ыⷯ мⷱ҇нкъ. испера. и зоѧ. и чѧдъ иⷯ

Griechischer Text: Z. 21 - 25: Synaxaristēs S. 78, Z. 26 - 29: Delehaye 649.2

21: ою] lies Зою, Initiale ausgelassen, зоа Sof., Car. - 28: катарь] *κάταλος*.

163c
памѧть ст҃го мⷱ҇нка селивана еⷭ҇па

Griechischer Text: Z. 29 - d 1: Delehaye 657.2

36: житїа] + и Sof., Car. - 37: послѣдѡваннꙋ] -номоу Sof., Car.

163d
ст҃їи мч҃нци .м҃.

4: десѧтѡрицею] десѧтороцею Sof.

принесенїе мощеи ст҃оую мꙋченикꙋ бѡриса и глѣба

Slavische Parallele: Usp. 78c 8 - d 11

7: мощеи] мощїи Sof., Car. - 16: бывши] + в' Car., быста въ Usp. 78c 16. - вышегѡродѣ] вышегороⷣ҇ Usp. 78c 17. - 21: ст҃ымъ чюдѡтворцемъ] ст҃ыма чюдѡтворцема Usp. 78c 21. - 24: ꙋбїенїи мирꙋ] мꙋченїи ст҃ыⷯ мч҃нкъ бориса и глѣба Car. - 25: съвокꙋписѧ] съвокꙋпишⷭ҇ Usp. 78c 26. - 27: и] > Usp. 78c 27. - 28: григорїи] геѡргїи Car. - михаило] михаила Sof., Car. - 45: не] > Usp. 78c 44.

164a
5: и имже] имше Usp. 78d 4. - 7: многꙋ сътвори млⷭ҇тыню] многы сътворишѧ млⷭ҇тыни Usp. 78d 6. - 11: юже] ꙗже Car., Usp. 78d 10. - 12: соуть] > Usp. 78d 10.

словѡ ѿ патерика. ꙗко пѡслꙋшанїе боле ⷷ҇ пꙋстынnаго. и постнаго житїа.

Slavische Parallele: Usp. 78d 11 - 45

21: и] > Usp. 78d 19. - 22: послꙋшанїемъ] > Usp. 78d 19. - 23: оустрѣленъⷤ] + нъ Sof. - 42: сътвѡри] сътворивѣ Usp. 78d 36. - 44: помольшемⷶ҇] помоливешемⷶ҇ Usp. 78d 38.

164b
4: кѡркѡдилехъ] коръдилⷷ҇ Sof. - 14: мр҃твець] + бꙋ наⷲ҇: Usp. 78d 45.

3. Mai

164c
keine Anm.

стрⷭ҇а ст҃ꙋю мч҃нкꙋ. тимоⷪ҇ѧ и мавры жены его

Griechischer Text: MenBas. 433

оуспенїе прп҃бнаго ѡц҃а нш҃его феѡⷣ҇сїа игоумена печер'скаго иже в' киевѣ

Slavische Parallele: Usp. 238d 4ff.

164d
2: же] > Car. - 5: и] + в' Car. - домовъ] доⷨ҇ Car. - 35: лазѡревы] лазаревы Sof., Car.

165a
7: начѧша] нача Car. - 12: вѣжⷣ҇те] вижⷣ҇ьте Car. - 32: г҃.] трехъ Car.

165b
слово ѿ житїа ст҃го феѡⷣ҇сїа

Slavische Parallele: Usp. 239b 37ff.

22: лѣси] лѣсѣ Sof., Car. - 23: ша] lies и слышаша Sof., Car.

165c
ино чюⷣ҇ сице бы о црⷭ҇кви ст҃ыа бц҃а

Slavische Parallele: Usp. 239c 33ff.

8: кони] конѣ Car.

165d
16: амиⷩ҇] > Car.

мч҃енїе, ст҃аго тимофѣѧ. и мавры

Griechischer Text: AASS Mai I (1680), 741 - 744

17: В той дн҃ь] мц҃а маиа въ .г҃. дн҃ъ Car. - 19: въ] > Sof., Car. - 22: веси] + по Sof., Car.

166a
22: бѧше] бѣѧше Car. - 28: тѡлицими] толицѣми Car.

166b
15: оч҃е] damit endet in Sof. (153d 46) die Spalte; Ein anderer Schreiber setzt den Text auf einer neuen Seite fort. - 24: двоюнадесѧте (rechts neben der Spalte двадесѧтъ)] двоⷪ҇юдесѧтоу Sof., Car. - 28: како] тако Car. - 28: стражⷣ҇ꙋжа] стражⷣ҇ꙋща Car.

166c
3: излазѧща] излаѕѧщꙋ Car. - 6: срⷣ҇е] срⷣ҇це Car. - 13: всегѡⷭ҇] ⷭ҇ gehört zu ѿвръгши. - 18: воли] волѣ Car. - 20: весѣдѡвати] + хотѧщи Sof., Car. - 32: видѣши] видиши Car. - 33: великыⷯ] + мꙋкъ и Sof., Car. - 42: болѣзнеи] болѣзнїи Sof., Car. - 43: всѧ] всеѧ Sof., Car.

166d
1: прⷪ҇ркоⷨ҇] + прⷪ҇рка Sof., Car. - 5: пѡлагати] пѡмагати Car. - 20: данаѧ] даѧ Car. - 25: воеводою] воеводо Car. - 30: ѡставити] ѿставити Car. - 32: сп҃са] + бо Sof., Car. - 37: ли] > Car.

167a
9: х҃ȣ] + г҃ȣ Sof., Car. - 16: оувѣдѣ҃] оувидѣ҃ Sof., Car. - 17: х҃с] + к себѣ Sof., Car. - 25: престѡѧщий] пре- Car. - 26: зорѣ] позорѣ Car. - 28: Ѡврещи҃] Ѡврещиѧ Sof., Car. - 31: оутвердь] оутверь Sof., оутварь Car. - 32: вѣжь] виждь Car. - 39: видѣвъ] + ю Sof., Car. - 43: добраѧ] доблѧ Sof., Car.

167b
1: видѣ] + чл҃ка Sof., Car. - 3: искоренѣ] искорени Car. - 20: скоро] въскорѣ Sof., Car. - 21: кѡнобнаа вода] вода конобнаѧ Sof., Car. - 30: боудеть] боудȣть Sof., Car. - 33: своего] его Sof., Car.

167c
2: ражеши] ражжьши Sof., Car. - 6: възлѣи] възлии Car. - 26: гѡрѧща] горѧщь Sof., Car. - оуглии] оуглїи Sof., Car. - 29: противити] простити Sof., Car. - 31: исаии] исаи Sof., Car. - 36: единаго] единого Car. - 41: прикѡсесѧ] прикоснесѧ Car.

167d
13: възопивши] возопившие Sof., Car. - 43: ражжегъ] раж'женъ Sof. (н aus г verbessert?), раж'женъ Car.

168a
8: и] > Car. - 9: привести] принести Sof., Car. - 26: матери реши] рекши м҃три Sof., Car. - 31: десѧть, десѧ҃] jeweils -с- von anderer Hand mit Zinnober durchgestrichen und darüber в gesetzt. Am linken Rand zusätzlich das entsprechende Zahlzeichen (ѻ) in Zinnober nachgetragen (nur in Usp.). - 40: Ѿжене҃] ижденеть Sof., Car. - 42: хотѧща] хотѧщоу Sof., Car. - влѣсти] + и ѡкрасти Sof., Car.

168b keine Anm.

168c
2: гл҃ющи] гл҃юще Car. - 25: ваши] ваша Car. - 26: реши] рекше Car. - еа] ею Sof., Car. - 28: слава] + н҃нѣ и пр҃но Car. - 29: аминь] > Car. -
29: Das Martyrium des Timotheos und der Maura endet in Car. 337b 3 (= Usp. 168c 29). Die Vita des heiligen Feodosij und das Kiever Paterikon wurden aus Car. herausgenommen und in Sin. 216 eingebunden. Die eine fehlende Seite wurde jeweils von demselben Schreiber ergänzt, der aber nicht mit dem Schreiber des übrigen Textes identisch ist. Dies ist an Car. 337ab (= letzte Seite in Car. vor dem fehlenden Kiever Paterikon, = Usp. 168b 45 - c 29) bzw. an der Seite 1ab von Sin. 216 (= erste Seite des Kiever Paterikons, = Usp. 168c 30 - 168d 44) zu erkennen. Car. 337cd ist leer. Car. fährt 338a 1 mit den Prologversen zu Timotheos und Maura fort (= Usp. 238a 1) in derselben Handschrift wie Car. 315a - 336d. Die erste Seite (1ab) in Sin. 216 endet mitten im Text in Zeile 30 (statt 35), so daß die letzten fünf Zeilen der Spalte leer blieben.
Da sicher ist (s. Protasьeva S. 42), daß das Kiever Paterikon in Sin. 216 aus Car. stammt, wird im Folgenden nicht das Sigel Sin. 216, sondern Car. verwendet.

житїе пр҃бнаго ѡ҃ца нашего феѡдосїа игоумена печер'скаго манастырѧ, и҃ в киевѣ

Slavische Parallelen: Vgl. vor allem USbor. S. 71ff. (Varianten im Folgenden nicht vermerkt).

32: и҃ в киевѣ] > Sof., Car. - 34: г҃и] > Car. - мои] in Sof. von erster Hand (?) am linken Rand über der Initiale Б nachgetragen.

168d
5: си] сїи Sof., се҃ Car. - 12: вл҃чца] вл҃чцы Car. - 13: б҃ца] б҃цы Car. - 18: съдръжи҃] lies съдръжи҃ Sof., Car.- 26: оукрѣпѧста] Fehler für оукрѣпѧтсѧ Sof., Car. - 32: пакы] + мнози Sof., Car. - 36: меню] Car. falsch имени. - 37: близъствени] близъствене Sof., Car. - 41: вл҃цѣ] вл҃чци Sof., владыце Car. - б҃гом҃тре] -матери Car. - 42: и равно] равно и Sof.

169a
8: испѡвѣдати] ис- in Sof. über der Zeile von erster Hand nachgetragen. - 11: прилежанїе҃] пре- Sof. - исполнено] + бо Sof., Car. - 17: е҃] ѫ҃ Sof., Car. - 24: свои҃ оуч҃нко҃] оуч҃нкомъ своимъ Sof., Car.

169b
21: иноко҃] + но да Sof., Car. - 29: насытити Ѿ] насытитсѧ ѡ Sof., Car. - 30: по] бо Sof., Car. - 41: есть] in Sof. rechts am Rand von erster Hand nachgetragen.

169c
20: оугѡтованое] -ван'ное Sof., Car. - 26: тако спѡдобимь гл҃а онъ слышати] сп҃ѡбимъсѧ тако гл҃а ѡнъ слышати Sof. (Reihenfolge durch supralineare Zahlzeichen [в und а] geändert [dadurch = Usp.]); гласъ ѡнъ слышати спобим'сѧ тако Car. - 28: прїидѣте] прїидеше Sof. - 33: хожа҃аше] хожаше Sof., Car. - 34: ц҃ркві] ц҃ркви Sof. - 44: пѡслоуша ею] пѡслȣшать сею Sof.

169d
13: .г҃і.] in Sof. im Text .г҃с. darüber Korrekturzeichen und am linken Rand von derselben Hand unter Korrekturzeichen г҃і nachgetragen. - 23: себѣ] собѣ Sof., Car. - твориши] сотвориши Sof. - 34: г҃ь] г҃ь н҃шь Sof., Car.

170a
13: оуноши] оуноше Sof. - 14: вѣдȣще] вѣдоуцȣ Car. - 39: ведѧще] ведѧща Sof., Car. - 44: б҃жтвеный] б҃жтвныи Sof., Car.

170b
2: прїимаше] прише҃ Sof., Car. - 15: ѡн҃а] > Sof.; aber am linken am Rand ѡн҃а҃ von erster Hand (?) nachgetragen. - 24: ѕило] ѕѣло Car. - 29: цѣною҃] + пакы Sof., Car.

170c
22: и] > Sof., Car. - 25: ве҃ре] ве҃ри Sof., Car. - 38: почиваше ѡстрѧ ю] почиваше ю ихъ трѧю Sof. - 41: видѣвше] в҃ивши Sof., Car. - пекоуще] пекоуща Sof., Car. - 42: оучернивше҃] оучерниша҃ Car.

170d
3: скорбѣ] скорби Sof., Car. - 8: дѣлаше] + по ѡбычаю Sof., Car. - 30: пѡвелѣ҃] Fehler für пѡвелѣ҃, so Sof., Car. - 38: властелинъ҃ видѣвъ его тако хѡдѧща] in Sof. über der linken Spalte unter Einfügungszeichen von erster Hand nachgetragen. - 45: бѡлшими] + начѧтъ Sof., Car.

171a
20: ч҃тȣ] + и наип҃а гако҃ слышала бѣ е҃ есть сотворилъ г҃а же бо емоу ѡблачеающюсѧ во ѡдежȣ ч҃тж Sof., Car. - 43: слышавши] слышавше Sof., Car.

171b
7: ничто҃ не имы. оу себе] не имы ничтоже оу себѧ Sof., Car. (себе). - 13: молаше҃] + б҃ж Sof., Car. - 14: направлѧющи] von späterer Hand и zu ѧ korrigiert (nur in Usp.), Sof. направѧющи. - 16: идоущи] идоуще Sof., Car. - 25: съблюдающȣ] соблюдающи Sof. - 37: живоуще҃] живȣщимъ Sof., Car. - 38: ѡкрилатив҃ъ] ѡкрилатев же Sof., Car. - 45: тѣснотъ҃] тѣсно.ты Car.

171c
2: скѡрби тръпѣти] терпѣти скорби Sof., Car. - 9: б҃гѡдуховен'ный] nur in Usp. fehlt die Tilde über -дх-. 28: вѡлодимеровичи] володимеричи Car. - 36: своима рȣкама] роукама своима Sof., Car. - 40: здръжанїе҃ д҃шю смирѧше] д҃шю смирѧше воздержанїемъ Sof.

171d
2: бѡрзости] бодрости Sof., Car. - 9: отрока] + да Sof., Car.; in Sof. über der Zeile von derselben Hand пр҃и hinzugefügt. - 10: пришеше и] да пришеши Sof., Car. - 16: манастырѣ] манастыри Car. - 20: преречееы] пре҃- Sof., Car. - иде] in Sof. am rechten Rand von derselben Hand hinzugefügt. - 22: тъ҃] сеи Sof., dazu am rechten Rand тъ von derselben Hand (?) hinzugefügt. - 23: пѡслѣди҃] пѡслѣдѣ҃ Sof., Car. - 25: е҃] + оу Sof., Car. - 32: и а҃] in Sof. am rechten Rand von derselben Hand (?) nachgetragen. - 40: гдѣ] сде Sof., зде Car. - 43: разȣмѣ] разȣмѣвъ Sof.

172a
6: рече] in Sof. rechts am Rand von derselben Hand hinzugefügt. - 22: ше҃] иш҃е Sof., Car. - 28: его въ] in Sof. am linken Rand unter Einfügungszeichen nachgetragen. - 36: скор҃б] скорби Car. - 45: оутѣвши҃] оутѣшившисѧ Sof., Car.

172b
26: мтре своеѧ] Tilde über мт- fehlt; von anderer Hand aus мтри своеи verbessert; м҃три своеи Sof., Car. - 33: м҃ти его к немоу] к немȣ м҃ти҃ Sof., Car.

172c
14, 22: jeweils єі҃] Car. hat nur das zweite єі҃. - 40: два̀, или три] .в҃. или .г҃. Sof.

172d
3: въсхѡтѣти] + жити Sof., Car. - 8: иглинѣ] иглѣнѣ Sof. - 12: хѡтѣͯ] хотѣлъ Sof., Car. - 19: възлѡжи рꙋкы своѧ] рꙋкы̔ вᷭоⷭ҇ложи Sof. - 22: възвращааса] возращагаса Sof., Car. - 43: сє] + всѧ Sof., Car.

173a
15: ащє] in Sof. rechts am Rand von derselben Hand hinzugefügt. - 24: ѡстрⷩ҇нїи] ѡстрⷤ҇и Sof., Car. - 28: кнѕ҃ѣ] кнѕ҃ѣ in Sof. rechts am Rand von derselben Hand hinzugefügt.

173b
18: нбⷭ҇наго црⷭ҇ѧ] црⷭ҇ѧ нбⷭ҇наго Sof., Car. - 33: ѡнтонїи] антѡнїи Sof., Car. - соущїи] соущїими Sof. - 38: раⷣ бѣды] бѣды ради Sof., Car.

173c
2: єгда] єдва Sof., Car.

173d
11: разꙋмѣвъ] + ꙗко Sof., Car. - 18: свитѣ] свитѣци Sof. - прєбываше] прєбываша Sof.

174a
21: пропѡвѣданїє] провѣданїє Sof., Car. - 23: въ дѣанїиͯ апⷭ҇лъ. бѡлѧрин̓ же иды̏] in Sof. unter Einfügungszeichen über der Spalte von derselben Hand hinzugefügt, dabei в irrtümlich wiederholt. - 25: средѣ] срⷣє̑ Sof., Car. - 31: тмоутороканьскїи] тътмꙋторѡⷰ҇ньскїи Sof., Car.

174b
1: прⷣєлѡженїє] + же Sof. - 6: прѡзвѵтерⷪ҇] прє- Sof., Car. - 15: съвокꙋпилоса] + ꙗко Sof., Car.

174c
5: тѣͯ] тѣ̑ Sof., Car. - 12: растенїа] растенїє Sof. - 16: тако] тачє Sof. - 21: бж҃їи] бж҃ієи Sof., Car. - 29: бдѧⷤ҇] + шє Sof.

174d
6: тако] + пакы Sof., Car. - 7: всѣ] вси Sof. (и aus ѣ [oder umgekehrt ?] verbessert), Car. - 23: и] > Sof. - старѣишин̓ство прїимъ] прїимъ старѣишиньство Sof.

175a
10: въспоминааше] воспоминаише Sof. - 16: блⷤ҇еный̑] + сицє Sof., Car. - 24: испѡлнив̓ же] исполни иже Sof., исполнив ꙇже Car. - 25: дх҃а стг҃о] стг҃о дх҃а Sof. - 33: ҂ѕ҃. ф҃. о҃.] ҂ѕ҃. ф҃. о҃. о҃. Sof. - ѡто] ѡтолє Sof., Car. - 43: нш҃его] нш҃ъ Sof.

175b
16: хотѧ] danach in Sof. Einfügungszeichen und über der Spalte быти мнѣ ѿвⷯодѧщꙋ (ж über -ко) von derselben Hand hinzugefügt. - 33: мантию] манатїю Sof., Car. - вꙋдѧше] вꙋдѧшеть Sof., Car. - 39: ѿходѧ] ѿходѧщє Sof., ѿходѧшє Car.

175c
23: издалече] иꙁ҃далеча Sof., Car. - 29: стѡлѣ] стоулѣ Sof., Car. - 31: творѧ колѣнⷪ҇] колѣнⷪ҇ твѡрѧ Sof., Car. - 32: слыша] слышє Sof.

175d
25: взѧ] взѧ҃ Sof., Car. - 27: дверѣ] двери Sof., Car.

176a
36: мо] überflüssig, nur in Usp. - 44: ѡставить] + ѡц҃а Sof., Car.

176b
2: дш҃ꙋ] дш҃є Sof. - 11: своѧ] своєа Sof., Car. - 25: плѣсни] плѣснѣ Sof., Car. - 41: Rechts neben der Spalte fehlt die Kapitelangabe л҃ѳ Sof., Car.

176c
4: нощи̑] + ю Sof. - тⷺ҇нѣ] + и сеи нощи. Sof. - 21: ємоу] + и Sof. - 22: оустрѡенїє] строєнїє Sof., Car. - 29: ѧ] и̂ Sof., и Car.

176d
12: ѿвръсти] + и Sof., Car. - 37: ємоу] + к̓ домоу Sof., Car. - 40: стоаща петра] петра стоѧща Sof., Car.

177a
4: гл҃ть] бл҃гть Sof., гл҃ть am rechten Rand von erster Hand nachgetragen. - 29: пѡвелѣн̓на] повелѣн̓нѧ Sof., Car. - 38: костѧнь] костѧнтинъ Sof., Car.

177b
4: жⷮ҇ю] + до Sof. - 9: кѡⷩ҇стѧнтинѣ] костѧнтинѣ Sof., Car. - 13: дѡнесши] + до Sof. - 25: Тѡгда] тогдаⷤ҇ Sof., Car. - 27: людїи] людеи Sof., Car.

177c
2: никѡли] никон Sof., Car. - 22-23: мамаластырѧ] ма- nach Zeilenwechsel irrtümlich wiederholt (nur Usp.). - 36: видимⷪ҇] видомоє Sof., Car.

177d
33: видѣшѧ] видѣвшѧ Sof., Car. - 36: кожⷣо] когожⷣо Sof.

178a
31: веселѧшⷭ҇є] велелѧшесѧ Sof.

178b
11: и сє] и сⷺ in Sof. rechts am Rand von späterer Hand (?) nachgetragen.

178c
2: възникъ] повъзникъ Sof., Car. - 11: никтѡⷤ҇] + васъ Sof., Car. - 30: призывати чѧсто] чѧсто призѧвати Sof., Car. (призывати). - 38: ємоу] ємꙋ in Sof. links am Rand von derselben Hand hinzugefügt.

178d keine Anm.

179a
23-25: дѣлающи ... дѣло] in Sof. unter Einfügungszeichen unter der Spalte hinzugefügt. - 33: нѣко] нѣколи Sof., Car. - и^2] > Sof.

179b
3: пецѣтⷭ҇є] пецитесѧ Sof.

179c
5: плачющⷭ҇а] + и главоу Sof. - 18: х҃с] + да Sof., Car. - блⷭ҇гвит] блⷭ҇витит Sof., Car. - 23: єдинъ] + нѣкто Sof., Car. - 27: своєго] + ѡц҃а Sof., Car. - 33: нощи] + и Sof. - 37: мꙋжи] мꙋжѣ Sof., -ѣ aus и korrigiert. - 40: т҃и] + мои Sof. (rechts am Rand unter Einfügungszeichen hinzugefügt), Car.

179d
14: и] > Sof., Car. - 19: невидѣмъ] невидимъ Sof., Car. - 40: чюдо] чѧдо Sof., Car.

180a
7: слѣпотою] слѣпотнѡю Sof. - 17: брⷮ҇ею] братиєю Sof., Car. - 32: помедлѣвше] пѡмедливши Sof., Car.

180b
10: застꙋпивше] in Sof. über der Spalte von derselben Hand hinzugefügt. - 13: ѡстрѧщꙋ] ѡсьтрѧщꙋсѧ Sof. - 28: быⷭ҇ чюдо] чюⷣ быстъ Sof., Car.

180c
45: емоу] его Sof., Car.

180d
1: въспрѧноувъ] въсъпрѧн8 Sof., Car. - 10: вца] вц҃а Sof., Car. - 26: первїе] първѣе Sof., Car.

181a
7: тѡ҃] + и Sof. - 13: есть] + сладость Sof., Car. - 19: егда] + бо Sof., Car. - братїи] братѣ Sof. - 45: чер҆нориз҆цѣ] черн8ѕецъ Sof., Car.

181b
14: метааше] вметаше Sof., Car. - 16: гл҃аша] гл҃аше Car.

181c
30: манастырю] + молѧсѧ Sof., Car.

181d
3: манастырѣ] манастыри (aber -и zu -ѣ verbessert) Sof. - 6: сицева] + бѣ Sof., Car.

182a keine Anm.

182b
4: с8боты] соботы Sof. - 20: в викѣю] unter Einfügungszeichen rechts neben der Spalte: в тикв8; ebenso Sof. (в тикьв8). - 23: вдавъ] вдалъ Sof., Car. - 34: ѿп8сти] + и Sof., Car.

182c keine Anm.

182d
1: сварено] сотворено Sof., Car. - 14: ѡц҃а] > Sof., Car.

183a keine Anm.

183b
1: помысли] + и Sof., Car. - 23: принене] lies принесе Sof., Car.

183c
4: лїющ8] лѣющ8 Sof. - 18: что ѡстало] ѡстало что Sof., Car.

183d
41: с8сѣцы] с8сѣцѣ Sof., Car.

184a
13: препитати] препитатисѧ Sof., Car. - 19: слышавъ] слышевъ Sof. - 22: первѣе] первїе Sof. - 36: творити] lies тако Sof., Car.

184b keine Anm.

184c
7, 13: и] in Sof. jeweils über der Zeile nachgetragen.

184d
3: моу] lies молитсѧ Sof., Car. - 7: манастырѣ] манастыри Sof., Car. - 10: стѣ] überflüssig; nur in Usp. - 40: скрывше] скрывш8 Sof., Car. - 44: ѡсвѣщающе] ѡсвѣщающаго Sof. (-аго durchgestrichen, darüber е von derselben Hand).

185a
2: исповѣдати] lies + и. - 10: препирая] припирая Sof. - 15: постны҃] постныя Sof., Car.

185b
14: бо] + бѣ Sof., Car. - 21: мл҃тв8 ихъ] мл҃тва҃ Sof., Car. - 25: мл҃твахъ] мл҃твоу ихъ Sof., Car. - 28: на[2] нь[2]] überflüssig; nur in Usp. - 32: съ въздръжанїе҃] съпрѧжнаемъ Sof. (darüber Korrekturzeichen und über der Spalte съ въздержанїемь von späterer Hand).

185c
14: възмѡгоста] возмѡгаста Sof., Car. - 17: того.] + но Sof., Car. - 30: прѡгнавша] прогнавшаго Sof. - 44: жити въ] in Sof. aus животъ korrigiert durch Streichung von -во- und -ъ (durch supralineares и und в ersetzt).

185d
13: кнѧ] lies кнѧжь Sof., Car. - 24: дѣтеи] дѣтїи Sof., Car. - 26: принесо҃] принесохомъ Sof., Car.

186a
18: томоу] + прїити Sof. - 43: износѧщ8] износѧща Sof., Car.

186b
14: бл҃жен҆но] бл҃женомоу Sof., Car. - 17: играюща] играющи Sof., Car.

186c
21: манастырѣ] манастыри Sof., Car.

186d
1: цр҃кви] цр҃ьквѣ Sof. - 15: тѣмъ мѣсто] тѣ мѣстѡ Sof. - 44: раз8мѣче҃] раз8миченъ Sof., Car.

187a
16: ї с] lies си с Sof., Car. - 18: оукоризныи] оукорі҃ныи. и Sof. - 22: мнози] мнозѣ Sof. - 24: пѡскорбѣ] поскорби Car. - 25: своѐ] + и Sof., Car.

187b
19: чтѧх8 его] его чтѧх8 Sof., Car.

187c keine Anm.

187d
20: пѡмыслисте] помыслѣсте Sof. - 34: и] > Sof., Car.

188a
12: пронырибаго] пронырьливаго Sof., Car. - 15: едиомїи] lies единооумїи Sof., Car. - 17: соущи҃] соущи Sof., Car. - 40: манастыри] манастырѣ Sof. (-ѣ aus и korrigiert), Car.

188b
4: манастырѣ] in Sof. -ѣ aus и korrigiert. - 6: соуще] соущи Car. - соуще] + е҃да ли видите ѡскоудѣнїе с8ще Sof., Car. - 14: сътвори] сотворь Sof. - 23: то] тако Sof., Car. - 28: е҃] + то Sof., Car. - 32: ноѕѣ] in Sof. -ѣ aus и korrigiert, ноѕи Car. - 33: р8цѣ] р8цѣ Sof., Car. - 34: положи҃] положи҃ Car. - 44: раты] lies враты Sof., Car.

188c
44: въспомѧновши] воспомѧноувъши Sof., Car.

188d
1: ї] > Sof., Car. - 24: емоу гл҃ах8] ем8 гл҃ах8 Sof. (sollte wohl durch supralineare Zahlen umgestellt werden, wobei der Schreiber aber irrtümlich die Reihenfolge а в statt в а angab), гл҃ах8 ем8 Car. - 37f.: аще … ва҃] in Sof. doppelt, das erste Mal durchgestrichen (dort ѿл8чи҃ statt -чи҃сѧ).

189a
2: бл҃жныи] + и Sof., Car. - 19: и[1]] > Sof., Car. - 39: софїа] софѣѧ Car.

189b
16: цр҃кви] цр҃кве Sof., Car. - ю҃] + въ Sof., Car. - 26: пѡсредѣ] посреди Sof., Car.

189c
31: манастырѣ] манастыри Sof.

189d
8: испытаа] испытоваа Sof. - 44: вѣкы] + вѣкꙑ̑ Sof., Car. - 45: аминь] > Sof., Car.

190a

о пренесенїи мощеи прп҃бнаго ѡц҃а наше҃ феѡдосїа печерскаго

2: мощеи] + ст҃го Sof., Car. - 32: расмотрѣвше҃] расмотривъше҃ Sof.

190b
16: манастыри] монастыри Sof., Car. - 17: оутаивсѧ] оутавсѧ Sof. - 27: ѡц҃а] феѡ҃сїа Sof.

190c
3: мощїи] мощеи Sof., Car. - 9: съставѣ] состави Sof., Car. - 10: блахꙋ] + всѧко Sof., Car. - 29: .а҃.] + ча҃ Sof., Car. - 36: порꙋченое] порꙋчено Sof., Car.

190d
4: гн҃ихъ] гн҃и Sof. - 17: его] ст҃го Sof. - 23: мл҃ѧ] мр҃їа Sof., Car. - 28: гробꙋ] + гробꙋ Sof.; Car. offenbar einst wie Sof., aber das zweite гробꙋ ausradiert. - 33: лѡвесныа] lies словесныа Sof., Car.

191a keine Anm.

191b
12: безначѧлны҃] безначалны҃ Sof. - 14: д҃хо҃.] + и Sof., Car. - 15: аминь] > Car.

Слово ѡ покованїи ракы прп҃бнаго ѡц҃а нашего феѡдосїа игоумена печер꙽скаго

44: велможи] вельможѣ Sof.

191c
12: всѣ] in Sof. ѣ aus и korrigiert, вси Car. - 24: рꙋкою двигнѫти] двигноути рꙋкою Sof. (рꙋкою aber durchgestrichen und vom ersten Schreiber [?] über der Zeile zwischen ни und двигноути gesetzt). - 45: пѡвели] повелѣ Car.

191d keine Anm.

192a
5: пре҃реченое] пре҃речено Sof., Car. - 18: всею] все Sof. - 24: ст҃го] dazu unter Einfügungszeichen unter der rechten Spalte ѡц҃а антонїа ergänzt. - 28: три] .г҃. Sof. - 38: антонїева и] in Sof. ohne Einfügungszeichen unter der rechten Spalte nachgetragen.

192b
10: антонїа] > Sof. aber über der linken Spalte unter Einfügungszeichen nachgetragen. - 11: сїмоновѣ] симонѡви Sof. - 37: слава.] + и Sof., Car.

Слово похвално. ст҃омꙋ прп҃бномꙋ ѡц҃ю нашемꙋ феѡдосїю. игоумен8 печер꙽скомꙋ

192c
13: трꙋдоположникъ҃] трꙋдопѡдвижникъ҃ Sof., Car.

192d keine Anm.

193b
8: всеѧ] ве҃сѧ (е über der Zeile nachträglich eingefügt) Sof., Car.

193c
20: г҃а] + нш҃го Sof., Car. - 28: прїити] преити Sof., Car. - 29: и] > Sof., Car. - 36: спѡдоби҃] сподобльсѧ Sof., Car.

193d
1: ||звавъ] lies призвавъ Sof., Car. - 7: ѡгражен҃їе] ѡгражен҃їа Sof.

194a
8: мт҃ре] мт҃ри Sof., Car. - 29: пивше] пивши Sof.

194b
7: дарѡвъ] > Sof., aber unter Einfügungszeichen über der rechten Spalte даро҃ ergänzt. - 39: вѣтвѣ] вѣтви Sof., Car.

194c - d keine Anm.

195a
21: славою] + и величествомъ Sof., Car. - 27: ра҃рꙋшено] зрꙋшино Sof., Car. - 34: раз҃ржшиша҃] разрꙋшишасѧ Sof., Car. - 36: плѣнени] плѣненїи Sof., Car.

195b keine Anm.

195c
4: мѧ] + грѣшнаго Sof., Car. - 10: д҃хомъ] + і Sof., Car.

фотїѧ митрополита кыевъскаго и всеѧ роуси

24: степени] степене Sof., Car. - 27: пребывающемꙋ] пре|пребывающе Sof. - 28: д҃ховномꙋ] + пѡ прьвомъ наказанїи д҃ховно҃ Sof., Car.

195d
16: тыс҃ѧ] тысꙋщь Sof., Car.

196a
25: ап҃лкомꙋ] ап҃ломꙋ Sof., ап҃лкомꙋ Car. (-ско- nachträglich supralinear eingefügt). - 28: смирен꙽нꙋ] смѣреннꙋ Sof. - 42: многоноуж҃ьна] многоноуж҃ьнаа Sof., Car.

196b
32: дерзость] дерзости Sof., Car.

196c
23: прочи҃] прочви҃ Sof. (-в- auf Rasur von erster Hand fehlerhaft für -и-).

196d
11: права] + и Sof., Car. - 45: которꙑ҃] + соущимъ Sof., Car.

197a
14: пре҃ѡчистованна] пре҃ѡчистованнаго Sof., Car.

197b
41: аг҃лъ] аньгелъ Sof. - 45: свѣдѣтель] свѣдѣтелеи Sof., Car.

197c
13: паде въ трънїи] в тернїе паде Sof. - 16: исше] йсше Sof., Car. - 33: же] + wвсемъ Sof., Car.

197d
22: wнои] + и Sof., Car.

198a
20: ихъ] тѣх Sof., Car.

198b - 199a keine Anm.

199b
28: пастырѧ] + ха заповѣдати вѣсте. еже ко Sof., Car.

199c
19: имѣти тамо] тамо имѣти Sof., Car. - 22: сѹпwстата] соупwстати Sof. - 45: ıако бл҃гоцвѣтоущїи] блг҃о ıако цвѣтоущїи Sof.

199d
35: тако] + w всемъ Sof., Car.

200a
2: оустремитсѧ] оустремисѧ Sof. - 27: безначлнымъ] безначнымъ Sof.

Нестора мниха, wбители манастырѧ печерскаг, Сказанїе чтw ра прозвасѧ печерьскыи, манастырь

31: манастырѧ] монастырѧ Sof., Car. - 37: многы] + на Sof., Car. - 38: нихъ] + бѣ Sof., Car.

200b
7: лѣт ,ѕ. е. со. по] лѣто ,ѕ. ф. по Car.

200c
22: бг҃wлюбивїи] бг҃олюбїи Sof. - 23: людїе.] + wнже прїимаше й и пwстризаша. и собрасѧ братїи к немоу Sof., Car. (постризаше). - 42: варлаама] варлама Sof., Car.

200d
17: зелѧ] + и Sof, Car. - 21: оумножити] оумноживати Sof., Car. - 33: единаго] единого Sof., Car.

201a
2: манастырь.] + понеж бѣахѹ жили черньцы преже в перѣ. и ѿтого прозвасѧ перскыи манастырь. Sof., Car.

201b
15: вси прїашѧ] прїаша вси Sof., Car. - 29: манастырь] монастырь Sof., Car. - 32: ,ѕ. ф. по] + є. Car.

книга патерик печерскыи

Slavische Parallelen: Siehe vor allem Abramovič 1931 und Olьševskaja / Travnikov (Varianten im Folgenden nicht vermerkt).

201c
2: златыа] златы Sof., Car. - 15: бы] бысть Sof., Car. - 16: ,ѕ. ф. оѕ.] ,ѕ. е. со. о. ѕ. Sof., ,ѕ. ф. оѕ. е Car. - 17: изѧславлїи] изѧславжїе Sof., Car. - 18: пришедшїи] пришеши Sof., Car. - 38: хwтѧщеи] хотѧщои Sof., Car.

201d
15: крстъ] + и Sof., Car.

202a
13: и] или Sof., Car. - 22: пwхвали] похвалимъ Sof. - 35: ,ѕ. е. па] ,ѕ. е. сотъ. па Sof., ,ѕ. ф. па Car.

202b
33: свѣдѣтельствован] свидѣтелствованъ Sof. - 35: ѿ] w Sof., Car. - 41: но] ино Sof., Car.

202c
8: пишетъж] + и Sof., Car. - 23: и] > Sof., Car. - дни] + живота Sof., Car. - 24: до третїаго, и дw четвертаго] in Sof. und Car. jeweils über der Spalte unter Einfügungszeichen ergänzt.

202d
1: и] > Sof., Car. - 2: мнозии] мнозѣх Sof., Car. - 3: владимеричь] вламиречь Sof. - 11: бг҃ородицѣ] бг҃ородчинѣ Sof., бг҃ородичинѣ Car. - 16: мѣсто] мѣста Sof., Car. - 17: же] + сїи же (irrtümlich wiederholt) Sof. - 19: назнаменаваста] назнаменавша Sof., Car. - 33: единѣ] иєдини Sof., Car. - 39: трии] .г. Sof., Car. - 41: странои] стражѹ Sof.

203a
14: мнкъ] мчнцъ Sof. - артемїа] + и Sof., Car. - 17: пwлwжите] полwжете Sof. - 20: видѣте] видите Sof., Car. - 24: хощоу] хощи Sof. - 33: вси] in Sof. -и aus -ѣ oder umgekehrt korrigiert.

203b
6: звавше] звавшеи Sof., Car. - 8: сама црца] црца сама Sof., Car. - 9: ѧвивша] + ва Sof. - 34: пре мною] прѣ до мною Sof.

203c
44: е ми] есми Sof., Car.

203d keine Anm.

204a
5: оудwва] überflüssig, > Sof., Car. - 6: не] > Sof., Car. - 37: мно] danach in Sof. инѣх гwсти много irrtümlich wiederholt. - 39: wбѣзи] + златw взѧхомъ ѿ рѫкоу ею Sof. - 44: видии] видѧмъ Sof. - та] таи Sof.

204b
15: си] сїе Sof.

204c
17: демественик] домественикъ Sof., Car. - 25: манх] манамах Sof., Car. - 45: писминe] писме Sof., Car. - хартїи] харатии Sof., Car.

204d
16: два] .в. Sof. - 45: златницы] златницѣ Sof., Car.

205a
28: клѣтѣ] клети Sof., Car. - 31: взѧти] + со Sof., Car.

205b
10: такwво] таковѣи Sof., Car. - 11: велицѣи] велиции Sof. - 12: велицѣ] велици Sof. - 13: нѣкwликw] нѣколѣко Sof.

205c
18: слыша] слышавъ Sof., Car. - 25: рѫцѣ прwстеръ] прwстеръ рѫцѣ Sof. - 37: вѣ] вы Sof., Car. - 45: ркве] lies цркве Sof., Car.

205d
1: соущиⷨ҇] сꙋщемъ Sof., Car. - 17: чернорнѡризецъ] lies черноризецъ Car., черноризеръ Sof. - 20: боудѫщїи] бꙋдоущеи Sof., Car. - 23: вѣкомъ] вѣко Sof. - амиⷩ҇] in Car. (72d 32) in Geheimschrift.

206a
41: свѣдѣтель] свѣдитель Sof. - 44: с҃тоую] + тоу Sof., Car.

206b
1: оустрѡи] lies оутро Car. - 24: еⷭ҇] сего Sof., Car. - 29: пристраⷭ҇нъ] пристранъ Sof., пристрашенъ Car.

206c
14: дѡволноⷤ҇] + ти Sof., Car. - 45: гордѡсти] гордисти Sof.

206d
2: зане] + не Sof.

207a
4: пѡлꙋчивъ] полꙋчишивъ Sof. - 16: стати] статити Sof., Car. - 29: расточить] растѡчити Sof., Car. - 32: творити] + тво| творити Sof.

207b
22: и] > Sof., Car. - 41: житїи] + ст҃го Sof., Car.

207c
11: всѣⷯ҇] всиⷯ҇ Sof.

207d
5: атоⷩ҇ю] lies антѡнїю Sof., Car.

208a
2: анисифорꙋ] ѡнисидѡроу Sof., Car. - 10: лицы] лице Sof. - 20: вонъ] + въ скорѣ Sof., Car.

208b
21: антонїа] антонїе Sof. - 43: слава] + и Sof., Car.

208c
4: оубогъⷨ҇] оубогымъ Sof., Car. - 28: истаꙗвше] in Sof. -а- aus -ꙋ- korrigiert.

208d
24: въсплачите] восьплачете Sof., Car. - 36: кѡлесницѣ] колесници Sof., колесницы Car.

209a
17: і] > Sof., Car.

209b
11: ѡкован'нѣ имыи] ѡкованнѣи имы Sof.

209c
2: егдаⷤ҇] егда Car. - 8: видѣвшеⷤ҇] видѣвши же Sof. - 17: въсхѡтѣⷧ҇] бы хотѣлъ Sof., Car. - 19: воли] волѣ Sof., Car. - 43: оузаⷯ҇] сооузаⷯ҇ Sof., Car.

209d
6: сеⷤ҇] себеⷤ҇ Sof., Car. - 10: ѝзгни] изгнивъ Sof., Car. - 24: дѡстоинъ] + сꙋща Sof., Car.

210a
10: пиминъ] пимнъ Sof. - 24: ли] + же Sof., Car. - 30: манастыри] манастырѣ Car.

210b
16: к] > Sof., Car. - 30: и] > Sof., Car. - 32: .в҃і.] links am Rand в҃і Sof. - 45: семоуⷤ҇] семꙋ жѣ Sof.

210c
9: бѡ] + изыде Sof., Car. - 23: паде] падетъ Sof., Car.

210d
1: кн҃зи] кнѧѕѣ Car. - 25: брата] братⷶ Sof., Car. (братїа). - 32: всеⷨ҇.] + і Sof. (і по links vor der Zeile nachgetragen), Car. - 39: имѣти сеⷠ҇] себѣ имѣти Sof., Car.

211a
5: сне] с҃не Sof., Car.

211b
19: тыⷤ҇] + и Sof.

211c
20: цр҃твꙋ] цр҃твоуа Sof., Car.

211d
25: ѡставити] + имаши Sof., Car.

212a
9: дивна б҃жїа] б҃жїа дивна Sof. - 16: не] + ѡ Sof., Car.

212b
18: триⷤ҇] .г҃. Sof., Car. - 33: изыде] изыдѣте Sof., Car.

212c
26: ѡдежⷶи] -и in Sof. aus -ꙋ korrigiert. - 30: лѣствицы] лѣстницѣ Sof., Car.

212d
44: жити въ] in Sof. aus животъ korrigiert durch Streichung von -во- und -ъ (durch supralineares и und в ersetzt).

213a
3: и҃.] nur in Usp. irrtümlich wiederholt. - 4: ѡ҃смыи] смыⷤ҇ Sof. - 7: д҃ши] in Sof. -и aus -е korrigiert. - брата] in Sof. -а aus -е korrigiert. - 8: сего.] + ꙗко в' горе, горе д҃ше брате in Sof. (in der ursprünglichen Fassung) irrtümlich wiederholt und durchgestrichen. - 9: грѣси] грѣсѣ Sof., Car. - 28: аггельскыи] in Sof. von anderer Hand (?) links am Rand ergänzt. - 42: прⷣе] + прⷣе Sof., irrtümlich wiederholt und прⷣе[1] durchgestrichen. - 45: дверѣ] двери Sof., Car.

213b
1: велицѣи] велиции Sof.

213c
2: пришеⷣ] пришеⷣше Sof., Car. - 8: вси] in Sof. -и aus ѣ korrigiert.

213d
6: ти] in Sof. -и aus ѣ korrigiert.

214a
1: всегда] davor иже Sof., Car. - 27: тѣ] in Sof. -ѣ aus и korrigiert.

214b
1: напраснои] напрасноѣи Sof., Car. - 8: ѿстꙋпиша] ѿстоуплеша Sof., Car.

214c
24: плоти. и] повѣсти Sof., Car.

214d
1: имене̑ никита] никита имене̑ Sof., Car. - 30: двер҇ѣ] двери Sof., Car.

215a
22: молѧше҇с] молѧщасѧ Sof., Car. - 38: кн҇ѕ] кн҇зи Sof., Car.

215b
19: ї иωаннъ] иванъ Sof., Car. - 22: прозоривець] прозорливецъ Sof., Car.

215c - d
keine Anm.

216a
13: и҆] + и Sof., Car.

216b
1: манастырѣ] манастыри Sof., Car. - лѣчець] danach in Sof. семꙋ бо дарова г҇ь даръ исцѣленїа и слышано бысть ω немъ во градѣ. ꙗко нѣкто в манастыри лѣчецъ. irrtümlich wiederholt und durchgestrichen. - 15: бы҇с первыи] первыи бы҇с Sof., Car.

216c
3: всеволωдимеръ] всеволωдичь Sof., Car. - 7: концы] концѣ Sof. - 32: егда] + же Sof., Car.

216d
7: кого] + что Sof., Car.

217a
16: .г҃.] третїи Car. - 18: .г҃.] третїи Car. - 22: дн҃е] дн҃и Sof., Car. - 34: гл҃еть] + же Sof., Car.

217b
5: .г҃.] три Car. - 6: побωлѣвъ] поболивъ Car.

217c
1: архїмандрите] анхимандрите Sof., Car.

217d
11: преωбидѣшѧ] преωбидиша Car. - 44: чѣмъ] чимъ Car. - 45: сътворити] творити Sof., Car.

218a
7: григорїи] григореи Sof., Car. - 25: григорїи] григореи Sof., Car. - 33: пωкопываютъ] покопаютъ Sof., Car.

218b
3: .в҃.] два Car. - 5: въпити гн҃е григорїи] григореи вопити гн҃е Sof. - 12: .в҃.] два Car. - .в҃.] двѣ Car. - 15: ва҇с] + здѣ. татїе же рѣша аще быхомъ мы видѣли ва҇с. Sof., Car.

218c
24: книгы] + дастъ имъ рекъ. аще не годно in Sof. irrtümlich wiederholt und durchgestrichen. - 39: григорїи] григореи Sof., Car.

218d
20: манастырѣ] манастыри Car. - 29: григорїи] григореи Sof., Car.

219a
4: вашимъ] вашемъ Sof. - 7: поустωщь] пꙋстωшь Sof., Car.

219b
9: врагом҆] lies рабомъ Sof., Car. - 22: вѣкы] вѣкы҇м Sof. - вѣко҇м] > Sof. - 40: стр҇ти] сласти Sof., Car. - 44: ѿ] > Sof., Car.

219c
34: вѣрꙋими] + ми Sof., Car.

219d
14. .г҃.] три Car. - 18: тѧ҇жка] тѧшка Sof., Car.

220a
36: видѣши] видиши Sof., Car. - 40: ты҇] + еси Sof., Car.

220b
10: гл҃ющь] + ко Sof., Car. - 23: тѧ҇жкаа] тѧшкаа Sof. - 32: и] > Sof., Car. - 42: таковаго оутѣшенїа] таковаго оутѣ in Sof. irrtümlich wiederholt und durchgestrichen.

220c
18: вѣкы] > Sof. - вѣко҇м] в҇ѣко Sof. - 23: него҇ж] + ст҃ыи Sof., Car. - 24: възлωжи бωрисъ] борисъ возложи Sof., Car. - 42: възвращ҆сѧ] возращьсѧ Sof., Car. - 43: с҆] > Sof. - 44: ѩрославлѣ] ѩрославли Sof., Car.

220d
1: рꙋцѣ] рꙋцы Sof., Car. - 6: сꙋщи] сꙋща Sof., Car.

221a
5: твоеа красоты] красоты твоеа Sof., Car.

221b
10: пωдви҇ж женоу] пωдви҇ж нꙋ Sof., подви женоу Car. - 29: еѵ҃лїи.] + ѿц҃а durchgestrichen Sof. - 43: до н҆нъ] in Usp. auf Rasur? до н҃нѣ Sof., Car.

221c
1: женою] + же Sof., Car. - 3: женою҇ж] + пакы Sof., Car. - 10: лоуч҆ши] лоучша Sof., Car. - 21: петефрїи] петерфии Sof., Car. - 42: како оугωдити] оу҇вгодити ка҇ко Sof.

221d
27: многы҇х моука҇х] многымъ моукамъ Sof., Car. - 40: взасканъ] взыскан҆ Sof., Car.

222a
12: дωнелиже] дωнелѣже Car. - 21: образа агг҃льскаго] ѡ҇вбраза а҇агг҃льскаго Sof., агг҃л҇скаго ωбраза Car.

222b
1: ωкованоу] ωкаванꙋ Sof. - бывшꙋ] быти Sof., Car. - е҃.] + ѿнего же искоупи҇х его. Sof., Car. - 41: ноужею повелѣ его] повелѣ его нꙋжею Sof., Car.

222c
9: дωброты] добрыты Sof. - 10: насытѧтсѧ] насытитсѧ Sof. - 22: всеи] + лѧдьскои Sof., Car.

222d
7: шестое] + же Sof., Car. - 28: и] > Sof. - ω²] > Sof., Car. - 33: вѣко҇м.] > Sof. - ами҇н.] > Sof., Car. - 34: черноризъ҆ци] чернωризцѣ Sof., Car.

223a
3: дѣлающе] дѣлающеи Sof., Car.

223b
keine Anm.

223c
2: приходное] приходѧще + въ гладное Sof., Car. - 7: сътвореннаго] сотвωренное Sof., Car. - 41: первыи.] + а Sof., Car.

223d
10: соли] соль Sof., Car. - 13: кр҇ркъ] lies пр҇ркъ, Sof., Car. - 14: мѣсто] мѣста Sof., Car.

224a
keine Anm.

224b
4: гражане] гражене Sof., Car.

224c
16: твое] свѡє Sof., Car. - 18: пѡложиши] влѡжиши Sof., Car. - 35: пѡложи] полѡживъ Sof., Car.

224d
5: пѡклонѧасѧ] покланѧѧсѧ Sof., Car. - 28: желанїа же] житїа же Sof., Car. - 32: ти] тѣⷯ Sof., Car. - 33: неразоумныи] недостѡиныи Sof., Car. - 37: еⷭ҇пкпъ] епꙋскоупъ Sof. - 42: пѡвѣстѣ] пѡвѣсти Sof., Car.

225a
29: тыи] тѡи Sof., Car. - 43: прїимъ] прїими Sof., Car. - 44: възлѣи] возлїи Sof., Car.

225b
36: вси] всѣ Sof.

225c
24: же] > Sof., Car. - 34: оувѣдѣв] оувидѣв Sof.

225d
10: видѣти] -ѣ- in Sof. aus и korrigiert.

226a
1: ѕѣло] ѕило Sof. - 3: абїе] + пⷶ Sof., Car. - 7: даже] да иже Sof. - 30: истни] исьтини Sof. - 31: изъⷱ҇теномъ] изъчетенымъ Sof., Car.

226b
16: вѣдѣ] видѣ Sof., Car. - 20: мл҃твъ] + дарованми животъ Sof., Car. - 34: о] > Car. - 44: ѡжидⷯа҇] ѡжидаѧ Sof., Car.

226c keine Anm.

226d
1: мое] свое Sof., Car. - 38: принесе] принесъ Sof.

227a
27: велїемъ] велиимъ Sof., Car.

227b
22: мыслеи] мыслїи Sof., Car. - 34: ѿ] ис Sof., Car.

227c
26: то] > Sof., Car. - 33: да] > Sof., Car.

227d
2: годѣ] живꙋ Sof., Car. - 8: не оугодно] оунегоднѡ Sof. - 35: василїиⷤ] василеиже Sof., Car.

228a
2: въспрїемъ] всѧ прїемъ Sof., Car. - 39: себѣ] + велико оутвержемїе требѣ есть Sof., Car.

228b keine Anm.

228c
43: кѣлїа] кѣлїи Sof., Car.

228d
20: въставша] воставше Sof., Car.

229a
4: небрегомѣ] небрегоми Sof. - 39: правⷪ҇] + и дѣлѡмъ Sof., Car. - 42: василеи] василїи Sof., Car.

229b
1: сосоудѣ] сосꙋди Sof., Car. - 3: хотѧще] хотѧ Sof., Car. - 6: дрова] древа Sof., Car. - 11: слышавъ] слашавъ Sof. - 45: латынскїи] латыньскыи in Sof. rechts neben der Spalte unter Korrekturzeichen -скїи.

229c
8: ми] + не Sof., Car. - 28: власѧницѣ] власѧници Sof. - 45: зломꙋ] злобоу Sof., Car.

229d
10: никогдⷤа҇] + исходѧща Sof., Car. - 30: и҆] + честно Sof., Car. - 39: волѡдимѣ] володимерѣ Sof., волѡдимери Car. - забралѣⷯ] збралѣⷯ Sof., Car. - 42: застрѣлиⷯ] lies застрѣли Sof., Car.

230a
10: есть] + и Sof., Car. - 11: лꙋкав҆ства] лꙋкавьство Sof., Car.

230b
15: просфѵ҆рⷪ҇] просфирамъ Sof., Car. - 29: о] > Car.

230c
21: и[1]] lies имъ Sof., Car. - 36: и к҆] их Sof. - 41: долꙋⷤ] дꙋлꙋ Sof.

230d
22: ѕѣло] зило Sof.

231a
42: мт҃ри] мт҃реи Sof., Car.

231b
9: ѿпꙋстилъ] ѿпꙋстить Sof., Car. - ⷭ҇е] > Sof., Car. - 20: ꙋмыти] ꙋмытисѧ Sof., Car. - 26: ст҃щен҆никⷪ҇ пѡказатисѧ] показатисѧ ст҃щенникомъ Sof., Car. - 30: и[2]] но Sof., Car.

231c
5: моего] своего Sof., Car. - 28: ничтоже рекошѧ] рⷡ҇екошѧ нич҃тѡⷤ Sof.

231d
3: написаны] + видѣти, аще иконы на Sof. (irrtümlich wiederholt und durchgestrichen).

232a
32: ст҃ыѧ] тыа Sof., Car. - 45: сиⷤ] еиже Sof., Car.

232b
6: знамениⷤ] знаменї Sof., Car. - 23: иде] ѿиде Sof., Car. - 35: се лѣсностиⷥ] лѣснѡстию се Sof., Car.

232c
9: недѡстаточно] недастатѡчно Sof. - 15: быⷭ҇] + и Sof., Car. - 28: ꙗ] ꙗко Sof., Car. - 32: цр҃квь] цр҃кви Sof., Car.

232d
13: помощьникы] помѡщника Sof., Car. - 19: пренепѡроч҆ныа] принепорочныа Sof. - 25: дх҃ⷪ҇.] + и Sof., Car. - 26: вѣкы[2]] überflüssig, nur in Usp.

233a
4: ст҃ыⷯ] + ѡц҃ъ Sof., Car. - 12: пол҆зова] ползоваше Sof., Car. - 25: скопцы] + свѣтлы Sof., Car. - 38: велико] lies великомꙋ Sof., Car.

233b
1: цѣловаше] цѣловаша Car.

233c
12: згорѣ] lies из҆горѣ Sof., Car. - 16: талантъ] даръ Sof., Car.

233d

11: мене] тебе Sof., Car. - 39: всѣетъ] свѣтъ Sof., Car.

234a

6: съгрѣшаи] согрѣшаа Sof., Car. - 29: п҇ѣ] lies пѣснь Sof., Car. - 38: трѣхъ] lies терпѣ Sof., Car. - 41: тръпите] терпѣте Sof.

234b

6: бышѧ] бысть Sof., Car.

234c

2: пострижете] пострызите Sof., Car. - 6: вси] всѣ Sof. - адъ] адѣ Sof., Car. - 26: поѧти] поѧтъ Sof.

234d

21: ни҇] нами Sof., Car. - 31: любвь] + такова бо бяше любовь Sof., Car.

235a

1: бяше] + таковыи Sof., Car. - 22: великїи] великои Sof.

235b

1: что г҇лаше] г҇лше что Sof., Car. - зло] лихо Sof., Car. - 32: стѡлпа] тѡлпа Sof., Car. - 34: едина бо] единого Sof., Car. - 35: др8гаго] др8гаа Sof., Car.

235c

21: и[2]] > Sof., Car. - 25: мнишескїи] мнѣшьскии Sof. - 26: имѧ] in Sof. irrtümlich wiederholt und durchgestrichen. - 29: власѧниц8.] + и повелѣ к8пити себѣ козлиць. и ѡдрати его мѣхо. и възволече на власѧниц8. Sof., Car. (Auslassung nur in Usp. durch ∩).

235d

5: р8кꙋ] ракꙋ Sof., Car. - 12: средѣ] среди Sof., Car. - 27: исакїи] исаакеи Sof., Car.

236a

8: призва] присла Sof., Car. - 9: черникова] чернигова Sof., Car. - 23: сѣдити] сѣдѣти Sof. - 32: како] какого Sof., Car. - 41: егда] едва Sof., Car.

236b

3: емꙋ] его Sof., Car. - 22: ꙋгꙋ҇ствовати] > Sof. im Text, unter der Spalte ergänzt ꙋгодство творити, in Car. im Text. - 30: нозѣ] нозѣ Sof., Car.

236c

29: глше] die Tilde fehlt nur in Usp. - 41: вѣси] + изнаменаше лице свое к҇ртнымъ знамениемъ. и тако изчезах8 вѣси Sof., Car. (Auslassung nur in Usp. durch ∩).

236d

15: вы вѣсте] вѣсте вы Sof., Car.

237a

17: ѳе҇] + въ Sof., Car. - 29: ѡ҇ца нашего] > Sof., Car. - 34: синаи҇] синокъ Sof., синоникъ Car.

237b

4: манастыри] манастырѣ Car. - 7: ѡ҇ц] ѡ҇ца Sof., Car. - 15: п҇ртѣи] п҇рчтѣи Sof., Car. - 26: начѧтъ] нача Sof., Car.

237c

24: избра] избраи Sof., Car. - 32: единѣми] единѣмѣ, -ѣ in Sof. aus -ъ verbessert. - 39: братїа.] + иноци Sof., Car.

237d

13: и] > Sof., Car. - 14: инди҇] индикта Sof., Car. - 28: инди҇] индикта Sof. - 28-46: statt ,з.ц҇.ѕ. bis ами҇. folgt in Car. (Sin. 216) eine andere Nachschrift, die von dem Schreiber Mokij stammt (in moderner russischer Orthographie abgedruckt bei Protasьeva, S. 42f.):

Car. 133c:

35 ,ѕ з҇в. м҇ца ноя҇

133d:

въ. к҇в. въ б҇госп҇саемѣ-
мъ в' великомъ новѣ
градѣ. во ѡбители пре-
чистыѧ б҇ца владиме-
рьскїа на верѧжи ѿ нова
града. е҇. поприщь. а по-
велѣнїемъ самодержа-
наго ц҇рѧ и великогѡ
к҇нѕѧ іван'на василїеви҇
при митрополитѣ ма-
карїи. а при архїеп҇кпѣ
новогорѡдъскомъ пи-
минѣ. а писалъ мокїи.
бысть бо тогда пове-
лѣнїе ѿ ц҇рѧ великого
к҇нѕѧ іван'на по многи҇
градомъ писати с҇тыа
книгы. в' великом' же
новѣ городѣ ц҇рьскымъ
повелѣнїемъ повелѣ-
ваше тогда писати на҇
сїа с҇тыѧ книгы фома
соѳѣискои с҇щнникъ.
азъ же мокїи написа҇
зла҇уста. е҇. татратеи.
їюньскои мѣнеи часть
ѕ҇. татрате҇ полъ іева
толковогo. псалты-
рь толкованїа феѡдори-
това архїеп҇па кипрь-
скаго. к семꙋ же и не по
воли в'даша ми власте-
ле нова города с'писати
сїю с҇тꙋю книгꙋ минѣ-
ю маи м҇цъ. в' неиже бѣ

134a:

в'писана и сїа чюднаѧ кнї-
га с҇тго мѣста патери-
къ печерьскыи. того бо
ради ꙋже властеле с' н8-
жею повелѣша ми писа-
ти сїю минѣю. азъ бо
не послꙋшахъ того
с҇щенника ѳомы. и бы҇
ми тогда прещенїе вели-
ко съ ꙗростїю ѿ ѳедора
ѿ сыркова. азъ же не во-
лею начѧхъ писати. но
г҇ь мене ѡстави. с' ра-
щꙋ же ми тогда ꙋ бра-
та своего в домꙋ. и бы҇
пожаръ и нѣгдѣ ми пи-
сати. азъ же пришедъ
к' федорꙋ. и к' фомѣ. и
ркохъ има. нѣгдѣ пи-
сати. феѡдоръ же пѡ-
сла мѧ въ свое строе-
нїе в' манастырь къ
с҇тѣи б҇ци владимерь-
скїа на верѧжю. азъ
же с миромъ писахъ. и
дописавшю ми патери-
къ. и на прочаѧ поше-
дъшю.

238a

с҇ты м҇чнкѡ тїмоѳѣю, и м҇ары

30: врѧщь] врющь Sof., Car. - 33: ꙋсты дѣша҇] ꙋст8дишасѧ Sof., ꙋст8дисѧ Car. - 41: р8цѣ] р8ци Sof., р8цы Car.

238b

7: гѣмонъ] игемонъ Sof., Car. - 10: вѣсиша] висиша Sof., Car.

п҇рпѡбнаго ѡ҇ца нашего. петра чюдотворца

Griechischer Text: Delehaye 652

17: пажитїи] житїи Sof., Car. - 20: б҇гѡлюбезны҇] б҇лгѡлюбезныхъ Sof., Car. - 22: въспрїи҇] въспрїимьшимъ Sof., Car.

238c

дн҃ь ст҃ы мч҃нкъ .кз.

41: єго.] danach Platz für Initiale В ausgespart, В Sof., Car. - 42: ъвер'жени] Platz für Initiale В ausgespart, Въвержени Sof., Car. - 44: тй] Platz für Initiale С ausgespart, Стй Sof., Car. - сцѣленїє] Platz für Initiale И ausgespart, Исцеленїє Sof., Car. - 45: роса.] danach Platz für Initiale В (so Sof., Car.) ausgespart.

дн҃ь є ѡ гдьсцѣи пасхы възнесенїє хво

238d

оуспенїє прпбнаго ѡтца нше феѡдосїа игоумена печер'скаго и в' киевѣ

Slavische Parallele: Usp. 164c 26 - 165b 10

5: нше] наше Sof. - 6: и] иже Sof., Car. - 36: мела] мелаше Sof., Car. - 10: волѣ] воли Usp. 164c 3. - 12: даста] danach и in Usp. 164c 34. - 19: прѡсфѵры] прѡскоуры Usp. 164c 42. - 23: излама] излома Usp. 164d 2. - 31: гради] градѣ Usp. 164d 9. - 36: мела] мелаше Usp. 164d 15, Sof., Car. - 38: ношаше] носаше Usp. 164d 16. - 41: печерѣ] пещерѣ Usp. 164d 19. - хотащи] хѡташе Usp. 164d 20.

239a

4: чернорйцы] черньци Usp. 164d 27, Sof., Car. - 7: начаша] нача Usp. 164d 30, Sof., Car. - 12: лазоревы] лазаревы Sof., Car. - 14: клананїемъ] поклананїемъ Usp. 164d 36. - 31: нача] начаша Usp. 165a 7. - 33: аще бгоу оугѡдй] боудоу оугѡдй бу Usp. 165a 9. - 34: тои] то Usp. 165a 10. - 41: пѡложити] пѡложитиса Usp. 165a 17. - 45: третїи] .г. Usp. 165a 21.

239b

5: сътворишa] с'твори Car., + съвѣт Usp. 165a 26, Sof., Car. - 8: цркви] цркве Usp. 165a 29. - 14: на мощьми] на мощи Usp. 165a 34. - 26: перелав'скїи] перегаславьски Sof., Car. - володимерскїи.] + їѡанъ черниговскїи Usp. 165b 1. - 35: притворѣ] притвори Sof. - 39: братїю] браею Usp. 165b 13. - 40: млтвою] млтвами Usp. 165b 13.

слво ѿ житїа стаго феѡсїа

Slavische Parallele: Usp. 165b 11 - c 5

45: велицы] велицѣ Sof., Car.

239c

4: помедлѣвше] пѡмѣдливше Usp. 165b 22, помедливше Sof., Car. - лѣсѣ] лѣси Usp. 165b 22. - 5: и] > Sof., Car. - слышаша] ша Usp. 165b 23 (Fehler). - 11: сеебѣ] lies сѣ Usp. 165b 28, себѣ Sof., Car. - 27: главою] брадою Sof., Car. - 35: конѣ] кони Usp. 165c 8.

ино чюдо сице бы ѡ цркви стыа бца

Slavische Parallele: Usp. 165c 6 - d 16

239d

9: посредѣ] посрѣ Sof., Car. - 11: и ше] иеше Usp. 165c 28. - 12: холми] холмѣ Usp. 165c 29. - 16: дни] дне Usp. 165c 32. - 18: кнзь.] + и Usp. 165c 35. - 29: вѣтвѣ] вѣтви Usp. 165c 45, Sof., Car. - 30: кнзѣ] кнзи Usp. 165d 1. - 38: похвало] пѡхвала Usp. 165d 8. - 46: нне] > Sof., + и прсно и въ вѣкы вѣкомъ амн Usp. 165d 13, Car. (das letzte Wort in Geheimschrift).

4. Mai

240a

Стрть стаго сщнномчнка силвана епспа кесїиска (sic!) и с нимъ .м. мчнкъ...

Griechischer Text: MenBas. 436
Slavische Parallelen: Stan.Prol.

11: Nach многы > *τῶν Ἑλλήνων*, ѿ клинь Stan.Prol. 210b 1. - 14: кесїискаго] кесарииского Stan.Prol. 210b 4, *τῶν Καισαρέων*. - 18: кѡпати] *χαλκεύειν*.

стго сщенномчнка, алвїана епспа и оучнка его

Griechischer Text: MenBas. 436
Slavische Parallelen: Stan.Prol.

25: алвїана] *Ὀλβιανοῦ*. - оучнка его] gr. anders: *τῶν αὐτοῦ μαθητῶν*. - 27: Vor баше > *ἐπίσκοπος*.- 28: алидноу] елидноу Sof., Car., *τῆς Αἰλιανοῦ*. - 31: идолоу] gr. anders: *τῇ Ἥρᾳ*. - 42: Nach бы > *καὶ τῇ φυλακῇ παραδίδοται*.

240b

1: съ оучнкомъ свои] съ оученикы своими Stan.Prol. 211a 2, *μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ*. - 4: с тѣмъ] с тѣми Stan.Prol. 211a 4, *μετὰ αὐτῶν*. - Nach бывъ > *ἐν αὐτῇ*.

стрть стго мчнка еразма

Lateinischer Text: AASS, Iunii, T. I, Antverpiae 1695, S. 211 - 217.
Slavische Parallele: Usp. 242d 6 - 243a 36

5: еразма] *Erasmus*. - 9: фирїмиасѣ] *Formia*. - 13: ливанъ] *Libano*. - 43: лоукїи] *Lucida* (*Lucrido*, *Sidugrido*).

240c

2: ї] десать Car. - 6: его] емоу Sof., Car. - 10: сирминъ] *Sirmium*. - 19: нозѣ] нози Car.

прпбныа. пелагїи блоудницѣ

Griechischer Text: Delehaye 120, Z. 59 – 121, Z. 49ff.
Slavische Parallele: Usp. 243a 36 - b 18

31: прпбныа] > gr. - блоудницѣ] блоудницы Car., *τῆς ἀπὸ ἑταιρίδων*. - 40: с] ≠ *καί*. - 42: м'скоусныа] *τοῦ μόσχου*.

240d

8: богаст'во] богатьство Sof., Car.

памать прпбнаго ѡтца нше афанасїа епспа коринфа. памт принесенїа мощїи дроуга бжїа лазара. и марїи магдалыни мироносицы...

14: коринфа] + и Car. - 17: ефродисїа] *Ἀφροδισίου*. - мелоды] *Μίλδα*. - 18: акровїа] *Μακροβίου*.

слово ѿ патерика, ѡ висарионѣ. како слово токмо изгонаше бѣсы

Slavische Parallele: Usp. 243b 21 - 44

28: клирицы] клирїцѣ Sof. - 45: нашемоу] наше Sof. - слава] > Sof., Car.

241a

стр҃ть ст҃ыа дросиды, дщери троїана цр҃ѧ римскаго

Griechischer Text: Delehaye 553, Z. 12 - 556, Z. 47ff.
Slavische Parallele: Usp. 7 (22. März) 569a 42 - 570b 29

241a 1 - d 23 fehlt in Sof.
1: дросиды] *Δροσίδος*. - 2: троїана] *Τραιανοῦ*. - 5: тѣлеса] *λείψανα*, davor > *τίμια*.- 7: Nach жены > *τινες*. - 8: Nach запов ѣ > *τοῦ θεοῦ*. - 9: без' призора] *ἀπαραίτητον*. - ихже] ≠ *αἱ*. - 11: имѹщи] *λεγόμεναι*. - 15: дросїа] *Δροσίς*. - 18: Vor в'сѣмъ > *καί*. - 20: с'шествwвати] шествовати Car., *συναπελθεῖν*. - 37: хранити] храните Car., *φυλάττειν*. - 45: да солїетсѧ] да сълїет'сѧ Usp. 7, 569c 13, *ἀναμιγῆναι*.

241b

3: треногы] *πυθμένας*, danach > *τῶν χαλκείων*. - но и създан'нѣи] lies новосъздан'нѣи, *τοῦ ἐκ καινῆς ἀνεγερθέντος*. Vgl. hierzu Usp. 7, 569c 17, wo falsch gedrucktes онw п҃ създ. richtig zu lesen ist: о нwв҃ създан'нѣи (-в- aus -п- verbessert). - 4: паг ѹбнѣи] übersetzt *δημοσίου*. - 13: бл҃гоѹкротимы] *εὐμενῶν*. - 34: в ни҃] ≠ *ἐξ αὐτῶν*. - 45: ихже] sek. (Gen./Akk. ?), vgl. dagegen ѧже Usp. 7, 569d 29, *ἅς*.

241c

13: пѡпись] *ἐπιγραφήν*. - 17: покланѧющей҃] покланѧющє҃ Car., *προσκυνοῦντες*. - 20: Nach кож҃о > *ὑμῶν*. - 34: беззаконнагw] übersetzt *τοῦ δυσσεβοῦς*. - 41: въwбраженїе] *σχῆμα*. - 44: единѹ ѿ пещє҃] lies въ единѹ ѿ пещеи Car., *εἰς ἓν τῶν κλιβάνων*.

241d

2: ми] > gr. - 3: крещенїа] прещенїа Car., *βάπτισμα*.

242a

м҃ца того҃ въ .д҃. ст҃ыа мч҃нца пелагїа. иже ѿ тарса

Griechischer Text: Delehaye 659.1
Slavische Parallele: Petkov, 394

4: сѹгоубь] соугѹбы Sof., Car. - 8: оувидѣти] lies оувѣдити Car., *μαθεῖν*. - 10: иже] еже Sof., Car., > gr. - 13: и[1]] lies ю Sof., Car., *αὐτήν*. - 21: во нь] вwинь Sof., > gr. - 25: wбо полъ] lies об онъ полъ Sof., Car., *πέραν*.

памѧть ст҃го сщ҃енном҃нка wлвїана еп҃кпа и оуч҃нкъ его

Griechischer Text: Delehaye 657.3
Slavische Parallele: Petkov, 393

30: бы҃] бывъ Sof., Car. - 33: диwкли҃анѣ] ≠ *Μαξιμιανοῦ*. - 34: сѧкостѹ] ≠ *Σέξτου*. - 36: юн'нымъ отроко҃] für *τῶν νεωκόρων*. - 37: вѣрѣ] gr. anders: *τῇ Ἥρῃ*. - 38: имъ] ими Sof., Car., *παρ' αὐτῶν*. - 42: первїе] + же Sof., Car., *μέν*.

242b

9: его списанїе] *ἡ ἱστορία*.

памѧть пр҃бнаго wц҃а нашего иларїа чюдwтворца

Griechischer Text: Delehaye 658.4

19: и] ин', Sof, *καί*. - 25: находа] *πληγήν*. - 31: wз҃равїи] -и irrtümlich wiederholt, *ἰάσατο*.

пр҃пѡбнаго wц҃а нашего никифора игоумена. мидїискїа wбители

Griechischer Text: MenBas. 437, Delehaye 659.2

Slavische Parallele: Usp. 243d 8ff., Petkov 393

38: бж҃твны] + ѿшедь Petkov 393. - 44: пw гора҃] *ἐν τοῖς ὄρεσι*.

242c

5: бысть настwѧщими] ungenau für *προέστη*. - 6: дикїисцѣи] *τοῦ Μηδικίου*. - 8: Nach злw҃чтивы > *βασιλέως*. - 16: низложити] низлоти Sof., низложи Car., *καταβαλών*.

памѧть ст҃ыхъ мч҃нкъ афрwдисїа. афрwдисїе (sic!). леwнтїа. мидала...

Griechischer Text: Delehaye 658.5

19: афрwдисїе] irrtümlich wiederholt. - 20: мидала] *Μίλδα*. - 30: чтw] dazu am linken Rand сти҃, с҃ Sof. (am Rand), Car. (im Text). - 32: Nach леонтїе > *καί*.

въспоминанїе принесенїа мощ҃е. ст҃го и дроуга бжїа (sic!) лазарѧ. ї марьи магдалыни

Griechischer Text: Delehaye 658.6

39: бжїа] б҃жїа Sof., Car. - 45: магдалыни] dazu am linken Rand сти҃, с҃ Sof. (am Rand), Car. (im Text).

242d

стр҃ть ст҃го м҃нка еразма

Lateinischer Text: AASS, Iunii, T. I, S. 211-217, Antverpiae 1695
Slavische Parallele: Usp. 240b 5 - c 30

7: еразма] *Erasmus*. - 11: фримаасѣ] фримїасѣ Sof., Car., *Formia*. - 16: ливанъ] *Libano*. - 19: пwбѣдить] пwбидить Sof. - 39: не] lies ни Usp. 240b 34, Sof., Car.

243a

3: лѹкїи] *Licida* (*Lucrido, Sidugrido*). - 8: ї] десѧть Car. - 14: твои] + да Sof., Car. - и[1]] lies имъ Car.- 15: сирминъ] *Sirmium*. - 21: фир'мисьскїи] *Formia*. - 24: желѣзни] желѣзнѣ Sof., Car. - 25: землѣ] земли Car. - 35: рѹцѣ] рѹцы Car.

пр҃бныа пелагїи блѹдницы

Griechischer Text: Delehaye 120 (8. Okt.)
Slavische Parallele: Usp. 240c 30 - d 12

243b

1: съ] ≠ *καί*. - 3: мскоусныа] *τοῦ μόσχου*.

памѧть пр҃бнаго wц҃а нашего афанасїа еп҃кпа кwринфа
19: пр҃бнаго] пр҃бна Sof.

слово ѿ патерика w висарїонѣ. како слово҃ токмо изгwнѧше бѣсы

Slavische Parallele: Usp. 240 d 22 - 45

35: мѣстѣ] мѣсти Car. - 39: пришє҃ тоу старца] пришедъ тоу старцоу Sof., пришє҃шѹ старцѹ Car. - 42: востани] + и Sof., Car.

5. Mai

243c

страсть стыѧ мчнцы (sic!), ирины

Griechischer Text: MenBas. 437

2: мчнцы] мчнци Sof., Car. - 4: при ликинїи] *Λικιννίου*. - 7: съ .л. ю] ≠ *μετὰ ... δέκα καὶ τριῶν*. - 20: помоливсѧ] помлисѧ Sof., помоли Car., *ἡ ... προσωξαμένη*. - 22: до тридесѧ тысѧ] gr. anders: *χιλιάδες τρεῖς*. - 24: ѿ инѣхъ мчтль] *παρὰ Ἀμπελιανοῦ τοῦ ἡγεμόνος*.

памѧть прпбнаго ѡца нашего иларїона чюотворца

Griechischer Text: MenBas. 437, Delehaye 658.4

31: ларионъ] *Ἰλάριος*. - прпбныи ѡць нашь] > gr. - 34: Nach ради > *Δεσπότῃ*. - 36: Nach дѡбродѣтелє > *τοὺς μοναχοὺς πάντας*. - 43: Nach ѿгонѧше > *αὐτά*. - ранꙋ] *πληγήν*. - 44: исцѣлѣ] исцѣли Sof., Car., *ἀνέστειλε*.

243d

памѧ прпбнаго ѡца нашего. никифора игоумена мидїискаго

Griechischer Text: MenBas. 437, Delehaye 659.2
Slavische Parallele: Usp. 242b 34ff.

9: игоумена] danach > *τῆς μονῆς*. - 10: мидїискаго] *τοῦ Μηδικίου*. - 12: Nach лѣта > *τῶν δυσσεβῶν βασιλέων*. - 20: не мало] lies на мало Sof., Car., *μικρόν*. - 22: въ вадимьско] ≠ *τοῦ Μηδικίου*. - 24: Vor ереси: > *καί*. - Nach нечтиваго > *βασιλέως*. - 28: темницѣ] темници Sof., Car., *φυλακῇ*.

слово ѡ стемъ сисои. како въскреси слово оумршаго

244a

слово ѡ покаанїи. и прѡщенїи грѣховъ

Slavische Parallele: Usp. 253d 2 - 254a 10

keine Anm.

244b

7: многосъгрѣшивший] многосогрѣшший Sof., Car. - 15ff.: бꙋ - слава] > Car. - нашем] наше Sof.

мчнїе. стыа и славны прпбныа мчнца иринїи

Griechischer Text: Wirth 116 - 148

18: в тоиже] мца маїа въ е днь Sof., Car. - славны] + и Sof., Car. - 19: ги блгви ѿ] > Car. - 21: въ ... мегидьстѣ] *ἐν ... Μαγεδῶν*. - 22: пелонїи] пелонопии Sof., Car., *Πενελόπη*; anschließend in Sof. И (Initiale in Zinnober über drei Zeilen). - прилѣпа] прелѣпа Car. - 32: одръ .ѕ.] gr. anders: *θαλάμος ἴε* (Varianten: *δεκαέξ, ἑξήκοντα*). - 34: сътворивѣ] + же Sof., Car. - 42: въдажь] lies въда Sof., въда же Car.

244c

4: апелїанъ] *Ἀμπελιανός*. - 17: с] lies .е. Sof., Car., *πέντε*. - 11: ї] gr. anders: *ī*. - 26: бесовѣта] lies бес совѣта, *ἐκ πάσης ἐπιβολῆς*. - 30: ѡбьщемꙋ] > gr. - 32: девѧтьдесѧ] ч Car. - 33: на примостѣ коемъжо] *κατὰ στέγην*. - 34: Nach коемъжо > *τοῦ πύργου*. - 45: мтре] мтри Sof., Car.

244d

3: днїи не вижꙋ] *ἡμέραν οὐ γνώσομαι*. - 16: да оумроу] *ἀποθανοῦμαι*. - 21: деѥѧть десѧть] ч Car. - 24: оувѣщавшѧ] ungenau für *συνταξάμενος αὐτῇ* (*ὁ βασιλεύς*). - 29: донде] + достиже Sof., über dem folgenden доспѣеть Hinweiszeichen, unter denen am Rande nochmals достиже erscheint. - 34: два .ѕ.] два ѕ. ти Car. - 35: Vor столпъ > *ἐν*. - 36: въсточными двер'ми] *διὰ τῆς θυρίδος τῆς πρὸς ἀνατολάς*. - 38: Nach масличе > *ἐν τῷ στόματι*. - 39f.: видѧщи дщи црва] mit Zinnober durchgestrichen, > Sof., Car. - 41: Nach вѣнець > *διηνθισμένον*.

245a

10: цвѣтꙋи] ungenau für *διηνθισμένος*. - 14: гѡненїа] гоненїе Sof. (-е aus -а verbessert), гоненїе Car. - 21: да внидꙋть ... и вижоу] ungenau, vgl. *εἰσελεύσομαι ... θεάσομαι*. - 37: предахсѧ всѣмъ] gr. anders: *δέδοικα ... τὸ ὄνειδος*. - 40: въ] ю Car.

245b

1: галилеи] *οἱ Γαλιλαῖοι*. - 10: .р.] сто Car. - вѣрꙋю] irrtümlich vorweggenommen, > gr. - 13: всего] сего (в- getilgt) Sof., ≠ *ὅσα*. - 14: вама] > gr. - птица и] lies птицахъ Car., *τῶν ὀφθέντων*. - 16: Nach приде > *πρός σε*.- 17: феѡтимѣ] *Τιμόθεος*. - 20: се приде] ungenau für *αὐτὸς ἧξεν*. - 21: прихѡдѧщꙋ] *προάγοντος*. - 24: Vor ѡставленїе > *καί*. - 29: ерѣи] ерıи Sof. - 33: велико] lies толико Sof., Car., *ἡ τοσαύτη* (*σπουδή*). - 39: ѡтроковице] ѡтроковици Car., *παρθένον*. - преже съвръши] *προκατήρτισε*. - 40: иринїи] + словомъ оученїа и ѿиде ереи бжїи много заповѣдавъ иринїии Sof., Car., *τῷ λόγῳ τῆς διδασκαλίας μετὰ δὲ τὸ βάπτισμα ἐπορεύθη ὁ τοῦ θεοῦ ἱερεὺς πολλὰ ἐντειλάμενος τῇ Εἰρήνῃ* (иринїи ∩ иринїи) - 42: и] > gr. - 43: ста и] > gr.

245c

4: скѡнчѧшасѧ] *πεπλήρωται*. - 5: прилѡнїе] lies приложенїе Sof., Car., *ἡ προθεσμία*. - 7: видѣ] видѣть Car. - 10: Nach бѡ > *τὸ πρόσωπον αὐτῆς*. - 15-16: ѡбаче ... бы] unklar, *ἆρα σύ, ὡς λέγεις, τάχα Χριστιανὴ γένονας*. - 18: вѣдѣсте] *θεωρεῖτε*. - 21: тако] *πῶς ἄρα*. - 24: е пѡдаше] ≠ *τὸ ὀφεῖλον*. - 27: призваше] ungenau für *καλέσαντες*. - 28: бысте] *ἐστε*. - Vor ницѧ > *μέν*.- 32: престанете] преста|ете Sof., Car., *παύσεσθε*. - 34: оувѣдите] оувѣдѣти Car., *ἐπίγνωτε*. - 36: живити] жити Sof., Car., *ζωογονεῖν*. - 39: съвѣта] *τοῦ φωτός*.

245d

1: раѕрѣшив'ше всѧ] ≠ *διαβλέψατε*. - 6: създати] создатисѧ Sof., Car. - 11: скѡнчанїю] + и Sof. - 32: тѣ же] *ὡσαύτως δέ*. - е нарече] ≠ *μεταχωρίζειν*. - 44: недоужнѣи] недꙋжнїи Car., *νόσοι*. - 45: исцѣлевахꙋсѧ] исцѣлевахꙋ Sof., Car., *ἐθεραπεύοντο*.

246a

12: мире] мирь Sof., Car., *κόσμῳ*. - 13: бѡлѣзнь] ≠ *φόβος*. - 19: двꙋ] + хвоу Sof., Car., *τοῦ κυρίου*. - 24: нозѣ] нози Car., *πόδες*. - 42: оувѧзатисѧ] оувѣзатисѧ Sof. - 43: еѧ] ≠ *σου*.

246b

1: соуще] сꙋщи Sof., Car. - 9: во имѧ ї схво] > gr. - 12: инеѡхосъ] nach *ὁ ἡνίοχος*. - идѡло] *τῶν θεῶν*. - 14: гоиты] nach *γόητας*. - 16: малакиемъ] nach *μαλακῶν*. - 18: сь ложь] lies сьложь Car., *σύγκοιτος*. - 22: разбиваше] lies рабивашесѧ Sof., Car., *ἐπιδέρονται* (*αἱ ψυχαί*). - 37: да ıакѡ] *ὅτι*.

246c

7: изринꙋти] изринꙋти Car. - 41: блази] *εἴθε* (*ἦθυς*).

246d

3: да] + и Sof., Car. - 9: нарицающи] нарицающи Sof., Car., *ὁμολογοῦσα*. - 15: Nach е > *θεός*. - 18: раздизающи] *κεκαυστηριασμένοις*. - 19: родьствоу ѡгни] *γεέννης τοῦ πυρός*. - 32: извищавъ] *βρύξας*.- 35: и зоубы имъ] > gr. - 44: своюема еси] lies воюема Sof., Car., *διατελοῦσα*.

247a

3: нбси] нбсѣ Sof., Car., *οὐρανῷ*. - 7: Nach прїѧ > *πάντας*. - 14: глаше] глще Sof., Car., *λέγοντες*. - 16: излїи] излѣи Sof., Car., *ἐπίχεε*. - 26: неизѣдомаа] *ἀμβροσιώδης*.

247b

19: смиренꙋ бо мдрость] *ταπεινοφροσύνην γάρ*. - 25: тебѣ] тобѣ Sof., Car. - 35: .г.] тремъ Car. - 42: бывъ] lies быстъ Sof., Car., *γέγονας*.

247c

3: пор8ганѣ вых8] χλευάσαντος. - 5: въписа] въсписа Sof., Car., ἀντέγραψε. - 7: дерзости] ungenau für θαρσαλέως. - 10: не твердо дръжащ8] ἀδρανῶς φερομένην. - 11: въслѣдованїю] въслѣдованїа Sof., Car., ἀνακόλουθα. - 12: творите] ποιοῦνται. - 14: и] > gr. - чл҃кы] τούτους. - 15: идолъ сл8жити] lies идолωмъ сл. Sof., Car., εἰδωλολατρεῖν. - 16: раз8ряшенаго] разрушенаго Car. - 17: неразоумн8ю] Fehler, lies разоумн8ю, τὸ νοούμενον. - 18: ѿ премоста] ἐκ πρύμνης. - 24: мене] + всего Sof., Car., > gr. - 26: чадо] > Sof., Car., > gr. - 28: сп҃се мя] > gr. - 30: живом8] + же Sof., Car. - 33: великъ] > gr. - 34: соуще] unklar (ὡς σὴν οὖσαν). - поимъ] ≠ ὑπ' ἐμέ. - 40: мегйскъ] Μαγεδδώ. - 42: въпрашая] ἐρώτα. - 44: арѣ] nach ἀέρι.

247d

2: расмωтрѣти] расмотрити Car. - 10: ωбр8чи] δεξίωσαι. - 12: доброродиїи] γενναιότατοι. - 14: ц҃реихъ] lies ц҃рехъ Car., βασιλεῦσι. - 19: и] > gr. - 22: ωноа мысль моя] τὸ ἐκείνης φρόνημα ἐμοί. - 25: оукѣю] οὐγκίαν (uncia). - 26: трапез8] трапезы Sof. - 28: б҃8] б҃оу Sof. - 30: арва] οὔρβαν (aus οὐρβανός vgl. urbanus). - 32: не медлящи] ὑπερθεμένη μετὰ μίαν ὥραν. - 33: неместно] > gr. - 34: оувидѣвъ] γνούς.

248a

1: престѹпаетъ] + ц҃рь рече Sof., Car., ὁ βασιλεὺς εἶπεν. - 5: и ты] εἰ καὶ σύ. - имя] > gr. - 11: не] > Sof., Car. - 12: ц҃рь] + рече Sof., Car., εἶπεν. - 14: г҃лющи] lies г҃люще Sof., Car., λέγοντες.- 15: пощади] пωщадѣ Sof., Car., φείσεται. - 21: оувидѣ] ὄψομαι. - 24: арав8] ар8в8 Sof., Car., οὔρβῳ. - 29: рв8] χάσμα. - 32: керасти] nach κεράστας. - василиски] nach βασιλίσκους.

248b

13: притекъша] притикъшася Sof., Car., ≠ προςσπαρέντα (sic!). - 16: быти съ] lies и бытие Sof., Car., καὶ τὸ εἶναι. - 22: оувидѣти] оувѣдити Sof., Car. τοῦ γνωρίζειν. - 26: на] > Sof., Car. - 29: кровъ тмѣ] ≠ σπινθῆρας ... ἐν σκότει. - 34: тй] ти во Sof., Car. - 39: оуготованнїи] оуготованѣи Car. - 40: ωдеже] lies идеже Sof., Car., ὅπου. - 43: двѣма] + древодѣл'ма Sof., Car.

248c

7: дрѣводѣля] древодѣтелямъ Sof., Car. τέκτοσι. - 8: съ главою] κατὰ κεφαλῆς. - Nach прѣтрета > αὐτήν. - 11: въсхωтѣ стерти] ≠ ἠβουλήθησαν ἑλκύσαι. - 23: прѣтрѣти] притрѣти Sof., > gr. - 24: прирѣзаста] διεκόπησαν. - 34: натрьша] διέκοψαν. - нози] нозѣ Sof., πόδας.

248d

4: кирїакїа] Κυριακή. - 11: тако] + б҃ъ Sof., Car., κύριος. - 12: побарметъ еи] πολεμεῖ ὑπὲρ αὐτῆς. - 15: аер8] nach τοῦ ἀέρος. - 18: праведныма] вредныма Sof., Car. - 34: кающимся] ≠ βοώντων. - 36: свящьши] ἀφιερώσασα. - 37: многосъоузне] übersetzt πολύπλοκε. - 38: Nach всьωбразне > δαίμων. - 41: безраны] безъ раны Car., > gr. - 41: безраны] безъ раны Car.

249a

13: потече] ≠ ὁδοιπορεῖν οὐκ ἤθελεν. - ωкрест̾ стωяще] > gr. - 29: не сы тъ] ≠ οὐκ εἶ. - 31: изриноуша] изриноуша Car. - 33: дн҃ь] дн҃и Car. - 35: савахъ] Σαβώρ. - дн҃ь] дн҃и Car. - .к.] ≠ εἴκοσι. - 36: мана] > gr. - 39: .р.] сто Car. - 40: борецъ] πολεμιστῶν. - 43: погоубити] погоубить Sof., Car., πορθῆσαι.

249b

1: е] nur in Usp. irrtümlich wiederholt. - 10: рвѣ] λάκκῳ. - 12: видѣ] видѣхѡ Car. > gr. - 14: вѣрωвашя] вѣровавше Sof., Car., πεισθέντες - 19: моя] lies мя Sof., мене Car., ἐμοῦ. - и] > Car. - 22: помоли] помолши Sof., Car., προσευξαμένης. - 32: дн҃е] дн҃и Car. - 38: боудеши] б8деш Car. - 42: простирѣкаемое] ≠ κεκεντημένε.

249c

1: сатана] сотωна Sof., Car., σατανᾶς. - 2: разгнѣвав' же] lies разгнѣвав' же ся Sof., Car., θυμοῦ δὲ πλησθείς. - 4: всадиша] ≠ βάλετε. - 18: рече] рекъ Sof., Car. - 21: пожреть] пожрети Sof., Car. - 24: пятѣ] пяти Car. - 27: бразды] χαμόν. - 29: законопрестоупницы] οἱ ἄνομοι. - 43: Nach ц҃рва > καί.

249d

9: непобѣдимаа] непωбѣднаа Sof., Car., ἀήττητος. - 14: Nach ѿ > ὀργῆς. - препираюц8] припираюцю Car., πευθομένου. - 18: ѿк8д8] ѿк8дѣ Sof., Car. - 19: злωчестивый] нечьстивыихъ Sof., Car., ≠ ἀπ' αὐτῶν. - 24: вѣрова] ≠ οἱ δὲ πεισθέντες ... ἦσαν. - 25: тысящь] > Car. - 26: рё еи] Fehler für расѣче и Sof., Car., διέκοψεν αὐτόν. - 36: оустрапиво] lies оутрапиво, ἄωρον. - 38: крωвие] Fehler für σκώληκας.

250a

1: р8цѣ] р8цы Sof., Car., > gr. - 2: встѡ] + рече Sof., Car., εἶπεν. - вся] lies вся Sof., Car., πάσης. - ст҃ыня] κτίσεως. - 12: иазаилъ] ≠ Γαβριήλ. - 18f.: вреди и lies вредихъ Car., ἠδίκησα. - 21: оунавльно есть] falsch statt оудавльно есть, τεταπείνωται. - 22: рече] + пωсланъ бѣ молю тя. трѣблж̃ная же рече Sof., Car., ἀπεστάλην, δέομαί σου. ἡ τρισμακαρία εἶπεν (рече ∩ рече). - 28: вадницы] περίεργοι. - 31: гоити] nach gr. Γοήτες. - 35: ти] σοι > Sof., Car. - 37: димаи и евфалїе] Δήμας καὶ Εὐθαλής. - 39: трапезари] трепезари Sof., Car., τραπεζῖται. - 42: рѣста] рѣсте Sof., Car., εἶπον.

250b

1: въстрепета] ungenau für φρίξας. - 8: рѣста] рѣсте Sof., Car., εἶπον. - ѿ бытїа] ἀπὸ γένους αὐτῶν. - 13: бо] + твари б҃жїа Sof., Car., πλάσμα θεοῦ. - 18: его] Fehler, lies ею Sof., Car., αὐτῶν. - 19: Vor иж'же > καί. - же] > Sof., Car. - 25: ωтрочатѣ] ωтрочати Sof., Car., νηπίου. - 28: денъ] дн҃и Car., ἡμερῶν. - 35: видѣ] lies вѣдѣ, οἶδα. - 37: х҃вѣ] х҃ви Car., τοῦ χριστοῦ.

250c

5: воевода] воеводω Sof., Car., ὁ ... δεσπότης. - аг҃лъ праведенъ и] ungenau für τῶν ἀγγέλων σωτήρ, ὁ τῶν δικαίων φύλαξ. - 17: сы] αὐτός. - есмь] lies есть Car., ἐστιν. - 20: видѣвши] видѣвше Car., ἰδόντες. - 23: х҃вѣ] х҃ви Car., > gr. - 24: .н҃. тысящь] .н҃. Car. - 26: феωтимъ] Τιμόθεος. - крыцїи] + ст҃оую Sof., Car., ἁγίαν. - 32: повидѣша] повѣдиша Car., ἐμηνύθη. - 33: двері] двѣри Sof., Car., θύρας. - 37: плачѣте] плачѣта Sof., плачита Car., κλαίετε.

250d

3: истолпа] lies ис столпа, ἐκ τοῦ πύργου. - 5: т҃. толи трїе] ≠ οἱ τριακόσιοι τριάκοντα τρεῖς. - 6: ωбѣщавши же ся] συνταξάμενος δέ. - 7: и] > Car., > gr. - 12: Vor ина > καί. - 16: двѣма] + в҃ Sof., δύο. - 17: бы҃та] бысте Sof., Car. - 18: мч҃ници] мч҃нцѣ Car., μάρτυρι. - прїидоста] придосте Sof., Car. - 19: слышаста] слышасте Sof., Car. - 22f.: ωбѣ ... тлѣ] gr. anders: τὰ ὑποδήματα κατατετριμμένα. - 23: ея] ею Sof., Car. - 26: имоуще] lies имоущи Car., κεκτημένη. - 27: рѣста] рѣсте Sof., Car., εἶπαν - 29: смиренїю] смѣренню Sof., ταπεινοφροσύνης. - 30: г҃ласта] г҃ласти Sof., г҃ласте Car., ἔλεγον. - 38: н҃бо] н҃б8 Sof., Car., οὐρανοῦ.

251a

1: асѵр'скыи] ὁ Σύρος. - 2: елисѣи] Ἐλισσαῖος. - 7: при] lies прїа Car., ἔλαβεν. - 10: ноумерьяна] τοῦ Νουμεριανοῦ. - севастиина] Σεβαστιανοῦ. - 11: къ калинник8 етер8] gr. anders: εἰς Καλλίνικον τὴν πόλιν. - 17: прѣди идоша] lies прїидоша Car., ἐλήλυθεν, + и Sof., Car. - 18: приде] вниде Sof., сниде Car., φθάσας. - 28: всѣне ц҃ртва] lies свѣне ц҃ртва, τὰ ... ἀβασίλευτα. - 43: н8мирїанъ] Νουμεριανός.

251b

1: поляща] ≠ πυρώσαντες. - 20: безоумныи] неразѹмныи Sof., Car., ἀσύνετε. - 24: проповѣдникоя] κήρυκας. - 36: ωц҃ѣ] ѿц҃и Sof., Car., πατρός. - 37: оумоусїа] vd. (оу- statt о-) für die Var. ὁμοούσιος. - 43: тебѣ] тобѣ Sof., Car., σοι. - 44: б҃городнаа] ≠ ἡ ἁγία τοῦ θεοῦ.

251c

3: видѣ ли] ungenau für θεωρεῖτε. - 6: вящьшїи] + ωна же въвержена. б҃влящие в҃а не престающи. аг҃лъ бо г҃нь | оугаси втωрыи ωгнь. прп҃бнѣи же | не прикосн8ся ωгнь. пакы же рече ц҃рь| въверзите ю въ третїи волъ. Sof., Car., ἐμβληθεῖσα δὲ ἡ μακαρία εἰς τὸν δεύτερον βοῦν εὐλόγει τὸν θεὸν ἀκαταπαύστως παραγενάμενος δὲ ὁ ἄγγελος ἔσβεσε καὶ τὴν δευτέραν φλόγα, τῆς δὲ ὁσίας οὐχ ἥψατο. γνοὺς δὲ ὁ βασιλεὺς εἶπεν τοῖς ὑπηρέταις αὐτοῦ. Ἐμβάλατε αὐτὴν εἰς τὸν τρίτον βοῦν (ωна же въвержена ∩ ωна же въвержена). - 13: Nach дошедъ > ὁ χαλκοῦς βοῦς. - 29: вавондиан8] Βαύδωνι. - 32: цесареви] цесаревѣ Sof., Car., βασιλέως. - 34: и] lies еи Sof., Car., αὐτῆς. - 35: калиничьстѣ] καλλινίκῳ. - 38: стражѹщая] стражающая Sof., Var. νοσοῦντας. - 39: бωлѣзнеи] болѣзнии Sof., Car., μαστίγων. - 42: дн҃ъ] дн҃и Car., ἡμέρας. - 43: вавωдонъ] Βαύδων. - костянтинъ] κωνσταντίαν.

251d

2: раз҃ѣшенѣ] раздрѣшинѣ Sof., *λυθείσης*. - 11: вавoдонѣ] вадон же Sof., Car., *Βαῦδος*, Var. *Βαυδώνιος*. - 15: пwсредѣ] пwсреди Sof., Car. - 38: саворъ] *Σαβώρ*. - пер'скы] *Περσίδος*. - 39: сти] стїи Sof., стѣи Car. - 40: месивъскъ] *μεσίβην*. - 43: свои] своеи Car., *αὐτοῦ*. - 45: Nach же > *αὐτῆς*.

252a

1: потрѣби] ungenau für *ἐθραύσθη*. - цр҃ѧ] > Sof., Car., > gr. - 5: ю҃] ю Sof., Car., *αὐτήν*. - 13: бл҃гwсловьствѧщи] *εὐλογοῦσα*. - оувидѣвшӥ] ѹвидѣвше же Car., *νοήσαντες*. - 25: месинсцѣ] *μεσίβην*. - 27: фешти҃] *Τιμόθεος*. - 34: ги҃] гѣ Car. - 37: ефеси] ефесѣ Car., *"Εφεσον*. - 41: свои еи] свои irrtümlich nur in Usp., Car., *αὐτῆς*. - 44: братїа] братїе Sof., Car. - бл҃годоушнѹите] *εὐψυχεῖτε*.

252b

1: сътворите] сътвwристе Sof., Car., *πεποιήκατε*. - 4: знаемыи дрoугъ] *ὡς γνώρισμος καὶ φίλος*. - 5: wбрѧщетсѧ] *δεχθήσεται*. - б҃ѹ] > gr. - 12: пелїанѹ] lies апелїанѹ Car., *Ἀμπελιανῷ*. - 19: нигдѣ*] николиже Sof., Car. - 25: в҃ѣ имъ] имъ вѣ Sof., Car., > gr. - 27: пелїанъ] lies апелїанъ Sof., Car., *Ἀμπελιανός*. - 29: приложї] прѣложї Car., > gr. - 31: видѣвше] видѧще Sof., Car., *θεασάμενοι*. - 35: двца] два Sof., Car. - 36: Vor моли҃] > *ἥτις*. - 43ff.: и … аминь] > Car.

252c

паматъ стыа великомчнцы. ирины.

Griechischer Text: Delehaye 653.1
Slavische Parallele: Petkov 394

3: положившїа] Fehler, lies поживша Petkov 394, *βιώσασα*. - 4: странно] + с Sof. - 9: василиска] nach *βασιλίσκου*. - 10: македоньскаго] *Μαγεδών*. - 11: пилwнопїи] пинолопїи Sof., Car., *Πηνελόπη*. - родитель] родителеи Sof., Car., *τῶν γονέων*. - 14: пришешїа] lies прешешїа Car., *ὑπερβάλλουσα*. - 18: изобилwвань] lies изобилованьи Car., *ὑπηρεσίαν*. - 30: wрли] wрла Car., > gr. - 38: вещь] ≠ *ἄρα*. - 40: наказанъ] *παιδευτήριον*. - 41: масличенъ] масличеныи Sof., Car., *ἐλαίας*.

252d

18: первїе] первѣе Car., *πρῶτον*. - 23: оумертвивъ] оусмертивъ Sof., Car., *θανατώσαντος*. - 27: лѹчившисѧ] lies слоучивъшисѧ Sof., Car., *τῶν παρόντων*). - 29f.: и съ женою. и с' своею мт҃рїю. стыа] unklar für *καὶ τῆς αὐτοῦ γαμετῆς, τῆς δὲ ἁγίας Εἰρήνης μητρός*. - 33: на] *ἐν*. - 34: създа бѧше] ungenau für *ᾠκοδόμησε*. - 41: Nach различнаа > *γένη*. - 43: ноѕѣ] ноѕи Car., *πόδας*.

253a

5: .и҃. тысѧщь] и҃ Car., *χιλιάδες ὀκτώ*. - 6: ѿпадша] lies ѿпад'шю Sof., Car., *ἐκπεσόντος*. - 10: стыхъ] ≠ *στρατόν*. - 14: пѧтѣ] пѧти Car., *πτέρνας*. - 18: .вı. тысѧщь] вı Car. - 19: и во нѣ] unklar, > gr. - 24: скозѣ] lies сквозѣ Sof., Car. *διά*. - 32: къ] *ἐν*. - 33: три тысѧщїа] трӥ сѹща Sof., г сѹща Car., *τριάκοντα χιλιάδες*. - 35: калиникъ] *καλλινίκον*.

253b

2: црви] vd. цркви Sof. - 8: Nach же > *τὸ πῦρ κατασβέσαντος καὶ τὰ περικείμενα αὐτῇ*. - 13: главоу] главо Sof. - 30: ижи … плакавши] lies иже и … плакавши Car., *ἀποδακρῦσαι*. - 34: творѧщѹ] творѧщи Car., *ἐπιτελοῦσαν*. - 37: апелїана] *Ἀμπελιανόν*. - и] ≠ *αὐτῇ*.

253c

5: мимошеше] lies мимошед'шема Sof., Car., *ἐλθών*. - 9: неѧтовѣрна] *ἄπιστα*. - 12: пресга] *κατέστη*. - 15: савастьановѹ] *Σεβαστιανοῦ*. - 21: месимеврїа] *Μεσημβρία*.

слово w стемъ сисои. како въскрси словомъ оумершаго

Slavische Parallele: Usp. 243d 32 - 244a 9

38: видѧше] lies вѣдѧше Usp. 244a 1, Sof., Car. - 42: семоу] емѹ Sof., Car.

253d

слово w покаанїи, и прwщенїи грѣховъ

Slavische Parallele: Usp. 244a 9 - b 17

22: съгрѣшаюощи] lies съгрѣшаюощӥ Usp. 244a 29, Sof., Car.- 33: слышана] lies оуслышана Sof., Car.

254a

7: w] lies ѿ Sof., Car.

6. Mai

памѧтъ многострастнаго и праведнаго їева (sic!)

Griechischer Text: Men.Bas. 440, Delehaye 659.1 (nur teilweise übereinstimmend)
Slavische Parallele: Stan. Prol.

12: їева] *Ἰώβ*. - 13: авсидьскїа] *Αὐσίτιδος*. - 14: идоумѣискыхъ] *Ἰδουμαίας*. – 16: исаво] *τῶν Ἠσάυ* (*Ἰσαῦ*). - 19: їwвь] lies іwвавъ Car. *Ἰωβάβ*. - 22: лѣтъ первїе тысѧщѹ] *ἔτη χίλια ἐννακόσια*. - тысѧщѹ] ҂а. Car. - 36: Nach чѧда fehlt der zweite Teil des gr. Kompositums *παιδοποιήσας*, vgl. чѧда сьтворь Stan.Prol. 212b 11. - 40: свѣдѣтельствѹющїа] свидѣтельствоующа Sof. - 41: чтъ] lies чистъ Sof., Car.

254b

12: рѹцѣ] роуцы Car. - 34: ны] вы Sof., Car. - 45: томъ] тотъ Sof., Car.

254c

памѧть прпбнаго wца нашего петра чюдwтворца епкпа агроуса (sic!) града

Griechischer Text: MenBas. 436

6: агроуса] *"Αργους*. - 20-22: и се … еппо] unklar (*καὶ παρακλήσει τῶν Ἀργείων ἐχειροτονήθη "Αργους ἐπίσκοπος*), vgl. oben Z. 6. - 25: ношаше] носѧше Sof., Car., *ἐφόρει*. - 26: пощадѣ] пощади Car., *φείδεσθαι*. - 27: просивше] просившю Car., ≠ *προσελθόντος*. - 29: помоливсѧ] *θεραπεύσας*.

слово стго мчнка тимофеѧ. пострадавшаго въ мавротанїи (sic!)...

Griechischer Text: Delehaye 327.3 (19. Dezember)

31: слово] > Sof., Car. - 32: мавротанїи] *Μαυριτανίᾳ*. - 33: пwлѵекта] *Πολυεύκτου*.

слово ѿ лимониса, w їоаннѣ пѹстынницѣ

Slavische Parallele: Usp. 272a 12 - b 15

45: преходити] преходить Sof., Car.

254d

2: .г.] три Car. - 16: неправдѣ] lies правдѣ Sof., Car. - 33: дwволно] + да Sof., Car. - 36: мѣста] чса Usp. 272d 12.

слово w касїанѣ еппи

Slavische Parallele: Usp. 272b 16 - c 24

41: еппи] епскопѣ Sof., Car. - 42f.: во градѣ наронѣ … касїанъ] *ὁ … κασσιανὸς ἦν μὲν γέννημα … τῆς … πόλεως Ῥώμης*.

255a

7: стою] lies стwю Sof., Car.

255b

стго мнка варвара иже бѣ разбоинк

1: в тоиже днь] мца того ѕ Sof., Car. - 12: сѣдѧщѹ] сѣдѧща Sof. - 14: съзирающе] съзираюощи (-и zu -е korrigiert?) Sof. - 24: гласа] lies глаше. - 27: повели] повелѣ Sof. - 30: цркы] lies цркы. - 31: оу] unklar, > gr. - 34: стни] стыни Car. - 36: w] ѿ Sof., Car.

255c

12: ѧ҃] ѧ Car. - 22: вше҆шима] вш҆ешема Sof., Car. - 33: лѣ҃] лѣта Car. - 41: селомъ] село Sof., Car. - 42: дꙋбравꙋ] -ꙋ- aus -о- korrigiert, -а- aus -о- mit anderer Tinte später korrigiert.

255d

3: ѿ] и ѿ Sof., Car. - 4: сѣи҆] сїи Car. - 8: въспрїати] въспрїѧть Sof., Car. - 10: тѣ мнѣвше] ти мнивше Car. - 12: .г҃.ми] треми Car. - 15: скорбѣти] скорбити Car. - 16: себѣ] собѣ Sof., Car. - 20: презвѵ҆теръ] прозвѵ҆теръ Car. - 24: искипѣ] искипи Car.

книгы г҃лемыа ї҆овъ

Griechischer Text: Septuaginta, Ziegler, 1982
Lateinischer Text: Vulgata

34: в той д҃нь] > Sof., Car. - 35: Vor земли > ἐν. - хꙋсъ] Οὖς. - 40: се҆мь] з҃ Car. - 41: три҆] г҃. Car. - 42: се҆мь тысѧщь] ҂з҃. Car. - три҆ тысѧщь] ҂г҃. Car. - 43: воловы҆] statt воловны҆, βοῶν. - 44: пѧ҃соть] ф҃. Car. - 45: пѧтьсотъ] ф҃. Car. - ста҆] > gr. - слꙋ҆жба] ὑπηρεσία.

256a

4: к себѣ] πρὸς ἀλλήλους. - 5: поемлюще] συμπαραλαμβάνοντες. - 7: Nach пити > μετ' αὐτῶν. - 19: Nach ре҃ > ὁ κύριος. - 23: ли] > Car. - 29: егда] μή. - 35: косни] ἅψαι. - 36: аще оубѡ не] εἰ μὴν (in Varianten εἰ μή, εἰ οὐκ), vgl. auch 256c 16.- 37: тѧ бл҃вить] εὐλογήσει (aber in Varianten σε βλασφημήσει). - 39: Vor самого > ἀλλά. - 45: сꙋпроугъ] τὰ ζεύγη.

256b

1: живѧхꙋ близъ] ἐβόσκοντο ἐχόμεναι. - 4: оуцѣлѣ] lies оуцѣлѣв Sof., Car., σωθείς. - и] > gr. - 5: емоу] семоу Sof., Car., τούτου. - 13: четыри] Fehler, lies четы три Sof., Car., κεφαλὰς τρεῖς (Var. τάγματα τρία), davor > ἡμῖν. - 16: единъ] + и Sof., Car., καί. - 18: емоу] семꙋ Car., τούτου. - прїиде инъ вѣстни҃] инъ вѣстникъ прїде Sof., Car., ἄλλος ἄγγελος ἔρχεται. - 33: азъ] > gr. - из҆с] lies из Sof., Car., ἐκ. - 34: изыдоу] ≠ καὶ ἀπελεύσομαι.

256c

4: ли] > Car. - 9: еще҆] + и Sof., Car., > gr. - 10: Nach тщетꙋ > ἀπολέσαι. - 31: Nach болѣзни > οὗς εἰς τὸ κενὸν ἐκοπίασα μετὰ μόχθων. - 31f.: въ гнои и черве҆] ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων. - 33: приходѧщи] преходѧщи Sof., Car., πλανωμένη, Var. πλανητις. - 40: чтѡ] Var. ἵνα τι. - 43: злаго] τὰ κακά. - 44: емоу] + ѡ всемъ прилꙋчивъшим сѧ емоу Sof., Car. (емоу ∩ емоу), > gr. - 45: б҃го] lies б҃гомъ Sof., Car., τοῦ θεοῦ.

256d

5: ѳеманьскїи] ὁ Θαιμανῶν (Var. ὁ Θαιμανίτης). - галъдадъ] Fehler, für Βαλδάδ. - 6: сѵхеискъ] ὁ Σαυχαίων. - 7: минеискъ] ὁ Μιναίων. - 23: тма] + и не изищꙋ (sic!) г҃ь свыше. и да не прїидеть на нѭ свѣтъ и да прїиметь ю тма Sof., Car., καὶ μὴ ἀναζητήσαι αὐτὴν ὁ κύριος ἄνωθεν, μηδὲ ἔλθοι εἰς αὐτὴν φέγγος· ἐκλάβοι δὲ αὐτὴν σκότος (тма ∩ тма). - 23: тѣ҆ д҃нь с҃мртны] ≠ σκιὰ θανάτου. - 28: нощь] davor > ἀλλά. - 32: да ꙋмол҆кнꙋ҃т] ≠ σκοτωθείη. - 31: иже има҃ начѧти] ὁ μέλλων ... χειρώσασθαι. - 36: затвори] im slav. Text fehlt die Negation, οὐ συνέκλεισεν. - 38: б҃гви] ≠ ἄν. - 39: оубѡ] бо Sof., Car. - изъ оутробы] ungenau für ἐν κοιλίᾳ. - 43: но и] ≠ νῦν. - оубо спавъ] Fehler, ἂν κοιμηθείς.

257a

11: д҃нь] > gr. - 12: боꙗсѧ] δεδοικώς, aber in Varianten: οὐ δέδοικε, vgl. auch Rahlfs, 3:19 οὐ δεδοικοώς. - 16: не полꙋчаю҃] οὐ τυγχάνουσιν. - и съвъкꙋповающе] Fehler, и҆ськꙋпѡвающе Sof., искоvповающе Car. statt ископовающе (ἀνορύσσοντες). - 17: ѡбрадована҆] lies -ни҆ (περιχαρεῖς). - 19f.: егоже поуть съкрысѧ ... ѿ него] gr. nur in Varianten: οὗ ἡ ὁδὸς ἀπέκρυβη ἀπ' αὐτοῦ. - поут[2]] > gr. - 21: пръвїе] пръвѣе Sof., Car. πρό. - 23: слꙋжоу] ≠ δακρύω. - 26: боѧ҆] lies боѧ҆ сѧ, ἐδεδοίκειν. - 27: попочи҆] lies почихъ Car., ἀνεπαυσάμην. - 29: ѳеманитинъ] ὁ Θαιμανίτης (Var. θεμανίτης). - 43: истиненъ. и] Fehler (wohl für -нъи, ἀληθινοί).

257b

1: Nach же > αὐτά. - 2-4: а е҆ ... свое] aus einem Kommentar. - 6: и҆счезнѫ҃] изчезнꙋть Sof., Car. - 7: мравїи҃ же левъ] μυρμηκολέων. - 9: птица] птици Sof., Car., ≠ σκύμνοι. - 12: ѿ си҆] τούτων, danach >

κακόν (Var. των κακων). - бы] ἄν. - 13: прїемле҃] прїеметь Sof., Car. - 21: ѡбличенїа] ungenau für μορφή. - 22: егда] μή. - 23: бы҃] ≠ καθαρός. - и] ἤ. - 30: ꙗко нѣ] ≠ οὐκέτι. - 32: исъсхошѧ] lies ис҆хошѧ Sof. (ἐξηράνθησαν). - 35: Nach аще > τίς. - гла҃. е҃.] gehört vor призови Z. 34. - 42: да истрѧсоутсѧ] κολαβρισθείησαν.

257c

6: никако҆] οὐ μὴν δέ. - 14: растрѧюща] διαλλάσσοντα (vgl. auch in Varianten ἀκυροῦντα, διασκεδάζοντα). - 18: оудивилъ] ἐξέστησεν. - 20: пладне҃] lies пладне Sof., τὸ ... μεσημβρινόν. - 25: затыкана боудꙋть] ungenau für ἐμφραχθείη. - 27: не ѿвращаю҃] ungenau für μὴ ἀπαναίνου. - 29: рꙋцѣ] рꙋцы Car., χεῖρες. - 34: Vor и > ἀπὸ μάστιγος γλώσσης σε κρύψει. - 37: дивнаго] lies дивїаго Car., ἀγρίων (Var. ἀγρῶν, ἀγροῦ). - 42: Nach же > ὅτι.

257d

3: изслѣдихомъ] + се же есть еже слышахомъ Sof., Car., ταῦτά ἐστιν ἃ ἀκηκόαμεν (-хомъ ∩ -хомъ). - 8: на превѣсенъ коупъ] gr. anders: ἐν ζυγῷ ὁμοθυμαδόν. - 11: есть] ἔοικεν. - нехꙋлена] ≠ φαῦλα. - 13: испѣваетъ] испиваетъ Sof., Car., ἐκπίνει. - 15: боудꙋть] lies бодоvтъ Car., κεντοῦσιν. - егда] ≠ μή. - 17: Vor брашна > ἀλλ' ἤ. - 24: дастъ] ≠ δῴη. - 25: дасть] ≠ δῴη. - 26: оуꙗзвить] > με.- конца] + же Sof., Car. - 31: аѧ] Vor -а wurde der Platz für eine Initiale nicht ausgefüllt, lies каѧ Sof., Car., τίς. - Nach бѡ > μου. - 44: истле тѣплѡти (тѣплѡта Car.)] τακεῖσα θέρμης.

258a

4: ѳеманьскїа] Θαιμανῶν. - савонѧ] Σαβῶν. - 5: призрѧщенїи] ≠ οἱ διορῶντες· καί. - 9: видѣвши] видѣвше Car., ἰδόντες. - 16f.: ꙗко҆ ... г҃ли] unklar, vgl. ὡς ἔοικεν, φαῦλα ἀληθινοῦ ῥήματα. - 26: съпрѣте҃] lies съберѣте҃, συνέρχεσθε oder ≠ συνέρχεσθε. - 30: кое ... или] ungenau für πότερον οὐχὶ πειραστήριόν ἐστιν. - 31: напл] lies напа Sof., μισθίου. - ѡид҃ньна] αὐθημερινοῦ. - 34: ꙗкоже на.по ж҆ыи] lies ꙗкоже напо (für -ъ) ж҆ыи, ὥσπερ μισθωτὸς ἀναμένων. - 41: въ гнои, и чръве҆] ungenau für ἐν σαπρίᾳ σκωλήκων. - 44: (въ тщи) надежа] ≠ (ἐν κενῇ) ἐλπίδι.

258b

3: Nach оузрить > με. - 7: не] lies ни Sof., Car., οὐδ' οὐ μή. - 13: моѧ] ≠ μου. - 14: есть] lies есмь Sof., Car., εἰμι. - 18: мое] Fehler, > Sof., Car. - 19: сонїами] sic!, ἐνυπνίοις. - Vorher > με. - 23: долготер҆полю] μακροθυμήσω. - 36: времѧ] lies бремѧ Sof., Car., φορτίον. - 41ff.: възражаемь ... покаанїе] aus einem Kommentar.

258c

1: сѵ҆хеискїи] ὁ Σαυχίτης. - 3: егда] μή. - ѡбидеть] lies ѡбидить ἀδικήσει. - 4: все] в- aus и korrigiert, все Sof., Car., τὰ πάντα. - 7: ихъ] > gr. - 12: же] + твоѧ Sof., Car., σου. - 14: порꙋ] Fehler, wohl по родоу zu lesen, κατὰ γένος. - 17: се] ungenau für οὗτοι. - наоучить ... возвѣстить] διδάξουσιν ... ἀναγγελοῦσιν. - 18: износи҃] ἐξάξουσιν. - 20: вино] gr. anders: βούτομον. - 21: аще] ungenau für ἔτι ὄν.- 22: пръвїе питїа] πρὸ τοῦ πιεῖν. - 30: иметь] ungenau für ἐπιλαβομένου. - 32: бо] nur in Usp. irrtümlich wiederholt. - 41: прїиметь] lies не прїиметь, οὐ δέξεται.

258d

9: прѧмо] ≠ ἐναντίον αὐτοῦ. - 11: горы] gr. anders: αὐτά. - 10: Vor не > καί. - 12: трѧсшꙋи] unklar für ὁ σείων. - 13: Nach же > αὐτῆς. - 15: и] > gr. - 17: власожьльца] πλειάδα. - 18: проходнꙋ] Ἕσπερον. - нарекъ | тꙋ. ра] Fehler, ebenso – mit derselben Interpunktion – Sof., Car., zu lesen и арекътоура (mit sekundärem Einschub der einst reduzierten Vokale ь [aufgefüllt zu е] und ъ in die Lautgruppe -rkt-) καὶ Ἀρκτοῦρον. - южьна ложа] ταμιεῖα νότου. - 22: прїидеть мѧ] прїидеть на мѧ Sof. (на supralinear nachgetragen), Car., ὑπερβῇ με. - 24: и никако] οὐδ' ὧς. - 27: ты] = tъ + jь, αὐτός. - 28: кити] κήτη. - 32: ми] μου. - 40: аще] + бо Sof., Car., γάρ.

259a

3: Vor но > ὅτι φαῦλοι ἐν θανάτω ἐξαισίω. - правдивымъ насмисаютсѧ] gr. anders: δίκαιοι καταγελῶνται (Var. + ὑπὸ τῶν φαύλων). - 4: рꙋцѣ] роvцы Car., χεῖρας. - 7: л҆жа] ≠ ἐλαφρότερος. - 8: вѣдѣшѧ] εἴδοσαν. - или] ἢ καί. - 9: плоути] ≠ ἴχνος ὁδοῦ. - 11: ре҃] εἴπω. - 12: и] > gr. - 12f.: въ сѣни (сѣнѣ Sof., Car.) сꙋдовы] ≠ πᾶσιν τοῖς μέλεσιν. - 13: неповинна] lies не неповинна, οὐκ ἀθῷον. - 15: нечьстивъ] нечьсти Sof., ἀσεβής, + рꙋкама (durchgestrichen) чистами (durchgestrichen) постижнѣ въ скверпнѣ въ Sof., ≠ gr. - 16: изыюсѧ] lies измыюсѧ Car., ἀπολούσωμαι. - 17: гнѣвомъ] ≠ χιόνι. - 20: си] ≠ οὐ. - 21: прїидеть] ≠ ἔλθωμεν. - 22: а сꙋдѧ бы] gr. anders: εἴθε ἦν. - 27: аще] ἀλλά (Var. ἐάν). - не] > gr. - гла҃ .і.] gehört nach сице Z. 28. - 30: ихъ] > gr. - 35: и правдою] ≠ ἀδικήσω. - 38: Nach ꙗко >

βροτός. - видишѧ] ungenau für *καθορᾷς*. - 40: житїе] + твое Sof., Car. *σου*. - 43: исослѣдиⷩ҇ еси] ungenau für *ἐξιχνίασας*. - 44: нечествоваⷯ҇] lies не нечьстваⷯ҇, *οὐκ ἠσέβησα*. - Anschließend > *ἀλλά*. - 45: изимаа] *ὁ ... ἐξαιρούμενος*.

259b

3: калъ] ungenau für *ὅτι* (Var. *ὡς*) *πηλόν*. - 11: съхранити дх҃ъ] ungenau für *ἐφύλαξέν μου τὸ πνεῦμα*. - 12: не] ≠ *ταῦτα*. - 13: не ѿмагает же сѧ] *ἀδυνατεῖ δέ*. - 15: и] > gr. - 23: пытанїе] *τὴν ἔτασιν*. - 25: наведе] + же Sof., Car., *επήγαγες δέ*. - 27: ꙗкоⷲ҇] ≠ *ὀφθαλμὸς δέ*. - 32: даже не идоу] ≠ *πρὸ τοῦ με πορευθῆναι*. - 35: вѣдѣти] *ὁρᾶν*. - 38: оуслышить] ungenau für *ἀντακούσεται*. - 39: на оумѣ имѣѧ] gr. anders: *ὁ εὔλαλος*.

259c

4: ⷱ҇ протнвȣ тебе] *ἔσται τῶν κατὰ σέ*. - 8: доndеⷲ҇] ≠ *ἀφίκου ἅ* - 12: дале] ≠ *μακρότερα*. - мѣры землеными] земныꙗ Sof., Car., *μέτρου γῆς*. - 22: рȣцѣ] роуцы Car., *χεῖρας*. - 24: Nach сътвори > *αὐτό*. - 26: како] Fehler, lies тако (*οὕτως*). - 33: боудеⷮ҇] danach > *σοι*. - 36: борѧи ти сѧ] ≠ *ὁ πoχεμῶν σε*. - 37: много же] ≠ *πολλοί*. - 39: наде] lies надежа Sof., Car., *ἐλπίς*.

259d

2: ванъ бы҃] lies оуготованъ бы҃, *ἡτοίμαστο*. - напастьми инѣми] ≠ *πεσεῖν ὑπὸ ἄλλους*. - 6: разгнѣвающеи] ≠ *παροργίζουσιν*. - 12: исповѣдѣть] исповѣдать Car. - 15: аще] lies аще не, *εἰ μή*. - 18: вкȣшенїемъ] gr. anders: *γεύεται*. - 20: мнозиⷲ҇] мнозѣ же Sof., мнозѣ же Car., *δὲ πολλῷ* - свидѣнїе] *ἐπιστήμη*. - 25: волю] ≠ *τὸ ὕδωρ*. - 26: ѡслабить] ≠ *ἐπαφῇ*. - 28: видѣнїе] *ἐπιστήμη*. - 29: провидѧ] lies провѡдѧ Sof., Car., *διάγων*. - 36: разȣмѣвъⷲ҇] ≠ *σύνεσιν δέ*. - 38: исцѣлѣлъ] исцѣлилъ Sof., Car., *ἰάσατο*. - 40: чьстѧ] lies льстѧ, *πλανῶν*. - 41: пѡгȣблѧа] danach > *αὐτά*. - 42: Nach наставлѧа > *αὐτά*. - 44: иⷯ҇] sek., *αὐτούς*.

260a

2: все (für есе?) сего] ≠ *ἰδοὺ ταῦτα*. - 4: видѣ] lies вѣдѣ, *οἶδα*. - 4f.: неразоумѣвье ... есть] не неразȣмѣвꙗ Sof., Car., Fehler, *οὐκ ἀσυνετώτερος εἰμί*. - 8: цѣлителе вльсви] *ἰαταὶ κακῶν* (Var. *κακοι*) *πάντες*. - 19: мене] für мьне, *ἧττον*. - ѡбличите] ungenau für *ἐλέγξει*. - 25: Vor възъглю > *ἵνα*. - 27: зоубъ] lies зоубы, Instr. Pl., *τοῖς ὀδοῦσιν*. - 28: имате] ≠ *χειρώσηται*. - 29: силна. и] lies сильныи, *ὁ δυνάστης*. - 30: ѡбличю] ≠ *ἐλέγξω* (Var. *ἐλέγξω ὑμᾶς*). - 36: видѣ] lies вѣдѣ, *οἶδα*. - 40: съкрыетсѧ] ≠ *οὐ κρυβήσομαι*.

260b

8: Nach еси > *νεότητος ἁμαρτίας, ἔθου δέ μου*. - 9: же] + ми Sof., Car., *μου*. - 11: иже ѡбетшаеⷮ҇] *ὁ παλαιοῦται* (Var. *παλαιοῦνται*). - 14: Nach малолѣтень > *καί*. - 17: се] ≠ *οὐχί*. - 18: Nach еси > *καὶ τοῦτον ἐποίησας*. - 20: и] ≠ *ἀλλ'*. - 28: процвѣтъ] ungenau für *ἐπανθήσει*. - 35: боудеть] бȣде Sof., Car., *ἔστιν* (Var. *ἔσται*). - 43: Nach въчиниши > *μοι*. - 45: мѧ] ≠ *μου*.

260c

16: възнакъ] вознакы Sof., Car., *ὕπτια*. - 18: Nach конца > *καί*. - 19: приставилъ ⷱ҇ емъ] ungenau für *ἐπέστησας αὐτῷ*. - 22: Nach боудеⷮ҇ > *οὐκ ἐπίσταται*. - 30: Nach никаможе > *ὄφελος*. - 35: зъ] lies азъ Sof., Car. *ἐγώ*.

260d

2: смѣеть] смѣе Sof., Car., ≠ *ἐτόλμησεν*. - 10: чисто] ungenau für *οὐ καθαρός*. - 11: мерскїиⷯ҇] lies мерзьскы и Sof., Car., *ἐβδελυγμένος καί*. - 21: вкоупѣ на неⷨ҇] gr. anders: *ἐν ὠσὶν αὐτοῦ*. - 22: прїиде дн҃ь] gr. anders: *ἥξει αὐτοῦ*. - 30: Vor прѣстоѧ > *ὥσπερ στρατηγός*. - 39: онъ оуготова] ≠ *ἐκεῖνοι ἡτοίμασαν*. - 44: и] > gr. - 45: Nach ѿпадеть > *τὸ ἄνθος μὴ πιστευέτω*.

261a

2: пръвѣе его да] lies пръвѣе года, *πρὸ ὥρας*. - 5: породѡкъ] lies пародѡкь Sof., Car., *ὄμφαξ*. - 9: бо] же Sof., Car., *δέ*. - 17: чинъ ⷱ҇] nur in Usp. irrtümlich wiederholt. - 26f.: не ... троуⷣ҇] ungenau für *οὐκ ἀλγήσω τὸ τραῦμα*, vgl. auch in Varianten: *οὐκ ἐνδώσει ὁ πόνος μου*. - 28: меншими] lies меншимь, *ἔλαττον*. - 38: чѧсто] Fehler, lies очию Sof., Car., *ὀφθαλμῶν*. - 45: страха] *σκοπόν* (Var. *σηκόν*).

261b

2: ѵѕмїа] ≠ *ἐξέχεαν*. - 6: на тѣлѣ] gr. anders: *ἐπὶ βύρσης*. - 9: нїедина] + бѣ Sof., Car., *ἦν*. - 12: ни боудиⷮ҇] dazu am Rande: мѣсто (in Sof., Car. im Text), *μηδὲ εἴη* (*εχει*) *τόπος*. - 14: Nach послȣⷯ҇ > *μου*. - 19: ищетена] *ἀριθμητά*. - 22: и] > gr. - 23: Vor оукрадѡша > *λίσσομαι κάμνων, καὶ τί ποιήσας*. - 24: Nach чюжїи > *τίς ἐστιν οὗτος*. - 25: мое] ≠ *αὐτῶν* (Var. *εαυτων*). - 28: на нб҃сѣхъ] gr. anders: *ἐφ' υἱοῖς*. - 37: нї инакоⷲ҇] ≠ *οὐ μὴν δέ*. - 45: желана ми] gr. anders: *ἔστρωταί μου*.

261c

7: сѵ҆хетинъ] *ὁ Σαυχίτης*. - 12: Vor что > *κέχρεταί σοι ὀργή*. - 15: нечестиваго] *ἀσεβῶν*. - 19: Nach его > *σφάλαι δὲ αὐτοῦ ἡ βουλή*. - 22: нѧ] нь Sof., Car., *αὐτόν*. - 28: паденїи] паденїе Car., *πτῶμα*. - 34: вина цр҃ьскаѧ] *αἰτίᾳ βασιλικῇ*. - 36: ѡгнемъ] ≠ *θείῳ*. - 40: вышнее] ≠ *ἐξωτέρω*. - 45: ѡни] ≠ *ἕτεροι*. - въздыха] ungenau für *ἐστέναξαν*.

261d

6: низложисте] ungenau für *καθαιρεῖτε*. - 14: Vor въ > *καὶ οὐκ*. - 19: не] ≠ *ἰδού*. - 23: твоимъ] gr. anders: *μου*. - 29: ими] *ἡγήσατο*. - 43: женимыи] ungenau für *παλλακίδων*. - 44: Vor ѿринȣшѧ > *με*.

262a

11f.: в'писани ... ѡковѣ] ungenau für *ἐν γραφείῳ σιδηρῷ καὶ μολίβῳ*. - 14: пр҃носоуще] ungenau für *ἀέναος*.- же] > gr. - 15: разарити] разорити Car. - 18: Nach свѣдѣ > *ἃ ὁ ὀφθαλμός μου ἑόρακεν*. - 19: рⷱ҇е] *ἐρεῖτε*. - 21: и] > gr. - 22: оубоитесѧ] оубоите же сѧ Sof., Car., *εὐλαβήθητε δή*. - 26: минеинъ] *Μιναῖος*. - 29: Nach ли > *καί*. - 32: разȣмѣють лѣта] ≠ *ἔγνως ἀπὸ τοῦ ἔτι*. - 34: велїе] lies веселїе, *εὐφροσύνη* (Var. *εὐθηνία*). - 42: ѿ тѣла внѣ] ≠ *ἐκπετασθὲν οὐ μή*.- 44: ꙗко] Fehler (statt око), *ὀφθαλμός*. - 45: приближиⷮ҇] *προσνοήσει*.

262b

4: оуности моихъ] unklar, *νεότητος αὐτοῦ* (Var. *παραβάσεως*). - 8: пѡстыдитсѧ] ≠ *φείσεται*. - 13: събираемȣ] lies събираемо Car., *συναγόμενος*. - 14: хлѣвины] lies хлѣвины Car., *οἰκίας*. - 22: пожерта] *ἀκατάποτος*. - 23: въ погыбель] gr. anders: *πολλῶν*. - 26: въжелѣнїе свое] gr. anders: *ἐν ἐπιθυμίᾳ*. - 33: и не оуцѣлѣеⷮ҇] die gr. Entspr. *καὶ οὐ μὴ σωθῇ* findet sich am Anfang von Kap. 20, Vers 24 (vor ѿ Z. 35). - 38: но ни] > gr. - звѣздыⷲ҇] *ἀστραπαὶ δέ*. - 45: ти] > gr.

262c

4: страха] *ἐπισκόπου*. - 8: оутѣшенїе] + се Sof., Car., *αὕτη*. - 11: безъвленїемъ] lies без'молъвленїемъ Sof., Car. - 11-17: съ ... моукы] aus einem Kommentar, statt Kap. 21, Verse 5-6 (*εἰσβλέψαντες εἰς ἐμὲ θαυμάσατε χεῖρα θέντες ἐπὶ σιαγόνι, ἐάν τε γὰρ μνησθῶ, ἐσπούδακα, ἔχουσιν δέ μου τὰς σάρκας ὀδύναι*). - 22: или] gr. anders: *ἤ*. - 24: Nach бы҃ > *αὐτῶν*. - 32: видѣти] lies вѣдѣти Sof., Car., *εἰδέναι*. - 33: постижноⷪ҇] lies пѡстижно Sof., Car., *ἱκανός*. - 36: его] ungenau für *αὐτῶν*. - никтоⷲ҇] ≠ *οὐ μὴν δέ*. - бл҃гое] lies бѣ бл҃гое Sof., Car., *ἦν ... τὰ ἀγαθά*.

262d

4: аще оубо] gr. anders: *πότερον*. - 14: видѣ] lies вѣдѣ, *οἶδα*. - 17: Nach покровъ > *τῶν σκηνωμάτων*.- 20: великыи] ≠ *εἰς ἡμέραν*. - 25: и[1]] > gr. - 26: гробѣⷯ҇] *σορῷ*. - 27: побѣдѣ] ≠ *ἠγρύπνησεν*. - 37: походи] ≠ *ὠφέλεια*. - 38: свои] ungenau für *σου*. - 34: оубо] ≠ *πότερον*. - 45: и] ≠ *οὐδέ*.

263a

2: сȣдилъ ... еси] ≠ *ἐθαύμασας*. - 4: оубогыⷯ҇] gr. anders: *τούς*. - 9: оуспоша] lies оусопша, *κομηθέντα*. - 14: сȣдити] сȣдить Sof., Car., *κρινεῖ*. - 21: ѿ основанїа ихъ] *οἱ θεμέλιοι αὐτῶν*. - 27: всмѣашесѧ] всмѣѧшасѧ Car., *ἐγέλασαν*. - непороченъ иже] ungenau für *ἄμεμπτος δέ*. - 36: смѣришисѧ] смиришисѧ Car., *ταπεινωσῃς σεαυτόν*. - 38: пѡложиши] ungenau für *θήσῃ*. - 40: софирева] *Ὠφίρ* (Var. *σουφειρ, σουφηρ, σωφηρ*).

263b

6: смѣрилъ] смирилъ Car., *ἐταπείνωσεν*. - 11: ѡбличенїа моѧ] ungenau für *ἡ ἔλεγξις*. - 12: Nach рȣка > *αὐτοῦ*. - 13: чтѡⷲ҇] ≠ *τίς δ'*. - 34: съхраниⷯ҇] gr. anders: *ἔκρυψα*. - 35: како] lies тако, *οὕτως*. - 38: оуничижим] ≠ *νουθετούμενος*. - 39: но пекоусѧ] lies попекȣсѧ Car., *ἐφρόντισα*. - 43: видѣх'] *ᾔδειν*.

263c

6: ѡбрȣчюсѧ] gr. anders: *ἠνεχύρασαν*. - 9: сила] lies села, *ἀγρῷ*. - 10: Vor излѣзше > *ὑπὲρ ἐμοῦ*. - 12: свою] gr. anders: *οὐκ αὐτῶν*. - 17: Nach д҃шевныⷯ҇ (д҃шныⷯ҇ Sof., Car.) > *αὐτῶν*. - 18: гоⷬ҇ками] lies гоⷬ҇скями, *ὀρέων*. - 22: правды] + алчȣщих же хлѣбъ ѡтїѧша. в тѣснинаⷯ҇ бес правды Sof., Car., *πεινώντων δὲ τὸν ψωμὸν ἀφείλαντο. ἐν στενοῖς ἀδίκως* (бес правды ∩ бес правды). - 26: въздаше] lies въздъше, *ἐστέναξεν*. - 27: нам] ≠ *αὐτός*. - 31: гостин'ницаⷾ҇] Fehler, statt гостин'цаⷾ҇, *ἀτραπούς*. - 34:

ꙗко] lies око (ὀφθαλμός). - 35: мъглѣ] ≠ λέγων. - 36: Nach примыслить > με. - 39: назнаменашѧ] ≠ ἐσφράγισαν. - 42: мѧ ... стѣнь] gr. anders: ταραχὰς σκιᾶς. - 43: лег҆ко] ungenau für ἐλαφρός.

263d

11: да не даетсѧ] ungenau für ἐλπιζέτω. - 16: гла҃ .ке.] gehört nach dem Gr. vor Z. 19 ѿвѣщавъ. - аще ли никто] lies аще ли ни кто же, εἰ δὲ μή τίς. - 23: ничтоже] ungenau für τις. - прѣвлеченїе] привлеченїе Car., παρέλκυσις. - 24: на кого, ѧже] ≠ ἐπὶ τίνας δέ. - 29: чисты] ≠ καταρά. - 35: емѹже] + ли Sof., Car. - 36: не] ≠ καί. - 38: многа] gr. anders: πᾶσα. - 43: двою] ≠ ὕδατος, danach > καί.

264a

9: твоего] αὐτοῦ. - 14: противника] ἀποστάτην. - 17: кто да] ≠ ὁπότε. - 18: ҃кѕ] Fehler, richtig: ҃кз. Sof., Car.- 34: гѹба] lies пагѹба, ἀπώλεια. - беззаконныѧ] ungenau für τῶν παρανόμων. - 39: нашеши] + емѹ Sof., Car., αὐτῷ.

264b

6: живїи] οἱ περιόντες. - 19: Nach възвѣеть > αὐτόν. - своего] ungenau für αὐτοῦ.- 20: постыдѧтсѧ] gr. anders: φείσεται. - 22: въсклепещеть] lies въсплещеть, κροτήσει. - 26: ѹдꙋже] lies ѿнѹдꙋже (ὅθεν). - 31: пресꙋченїемъ] ≠ διακοπή. - 39: праша] ἐπάτησαν. - величѧвы] величивыхъ Sof., Car., ἀλαζόνων. - 42: ѿвратилъ] ≠ δῖνας δέ.

264c

3: ҃ба] lies еа Sof., Car., αὐτῆς. - 7: измѣненїе] ἀντάλλαγμα. - 9: сѹфирьско] Ὠφιρ (σουφειρ). - ѡнꙋхитомъ] ἐν ὄνυχι. - 13: превысокыѧ] μετέωρα. - дѣлателе] ≠ γαβίς. - 16: ефипїа] ≠ Αἰθιοπίας. - 17: честномъ] καθαρῷ. - 23: Vor славꙋ > αὐτῆς. - 25: Nach еа fehlt der Text von Kap. 28, Vers 24a, αὐτὸς γὰρ τὴν ὑπ' οὐρανὸν πᾶσαν ἐφορᾷ. - 28: Nach сътворилъ fehlen von Kap. 28 die Verse 26-28. - 29: чисти есте прм҃дрости] ≠ ἡ θεοσέβειά ἐστιν σοφία. - 33: Nach кто > ἄν. - ҃ги] > gr. - 34: мц҃ь. и] so in allen Fassungen der VMČ, lies мц҃ы (Lok. Sg., mit -ы statt -и)?, μῆνα. - 45: на тегнахъ] lies на стегнах' же Sof., Car., ἐν δὲ πλατείαις.

264d

1: Nach видѣвше > με. - 6: ихже] ≠ ὅτι. - 7: ꙗко] lies око, ὀφθαλμὸς δέ. - 14: в' пращь] Fehler für διπλοίδι. - 19: зѹбы] lies зꙋбъ Sof., Car., τῶν ὀδόντων. - 20: възвращенїе] lies възращенїе, ἡλικία. - 27: се не] lies мене, ἐμοῦ. - 29: ѹхо прилѡжишѧ] gr. anders: οὐ προσέθεντο. - 30: ѡбрадовахꙋ же] lies ѡбрадовахꙋ же сѧ, gr. anders: περιχαρεῖς δὲ ἐγίνοντο. - 32: алчющи] чающи Sof., Car., προσδεχομένη. - 36: средѣ кнѕь] καὶ ἐκάθισα ἄρχων. - 38: странень ѹмомъ] ≠ παθεινούς. - 41: Nach ѡц҃а > αὐτῶν.- 44: бы не скончанїе] ἀπώλετο συντέλεια. - 45: скꙋдото] lies скꙋдотѡю Sof., Car., ἐν ἐνδείᾳ.- бѣжаща] ungenau für οἱ φεύγοντες.

265a

1: тꙋгѹ] тѹгꙋ Sof., Car. - 2: ѡбходѧще. и] lies ѡбходѧщеи, οἱ περικλῶντες. - 3: на ѿглашающи] ἐπὶ ἠχοῦντι. - 5: похꙋленїе] ≠ καὶ πεφαυλισμένοι. - 6: коренїе и травꙋ] gr. anders: ῥίζας ξύλων. - 9: бышѧ] бѣша Sof., Car., ἦσαν. - среды] средѣ Sof., μέσον. - 10: възопїемъ] lies возопїеть Sof., Car., βοήσονται.- 12: нечестно] ungenau für ἀτίμων. - 17f.: пощадѣ. щадѣшѧ] lies пощадѣша Car., ἐφείσαντο. - 18: плъвенїа] плъвнїа Sof., lies пльванїа Car., πτύελον. - 21: на деснаго ѿраслю] ἐπὶ δεξιῶν βλαστοῦ. - 22: ноѕѣ] ноѕи Car., πόδα - 23: пѹть сътвори] ungenau für ὡδοποίησαν. - 25: съвлекоша] ungenau für ἐξέδυσεν γάρ. - 28: смирисѧ] смѣрихсѧ Sof. - 30: пакы] ≠ καὶ ὥσπερ. - 37: ѡбыꙗша] ѡбѧаша Sof., ѡбїаша Car., περιέσχεν. - 40: възпи] lies възпихъ, κέκραγα. - 41: смѡтрѣша] смѡтриша Sof., Car., κατενόησαν.

265b

8: ѡ блазѣ] ἀγαθοῖς. - 12: ходи] lies ходихъ Sof., Car., πεπόρευμαι. - 14: сиринескъ] σειρήνων. - птичь] στρουθῶν. - 15: и ... лежꙋ] > gr., danach fehlt Vers 30 von Kap. 30 (nach Ziegler). - 19: помышлѧ] пѡмышлю Sof., Car., συνήσω. - 28: стра] ≠ ἱσταίη. - 29: Nach превѣснѣ > δικαίῳ. - 34: ихъ] > gr. - 45: похꙋли] lies похꙋлихъ, ἐφαύλισα. - ҃ба] ≠ θεράποντος.

265c

1: и рабы] ≠ ἢ θεραπαίνης. - 14: м҃трена] danach > μου. - ставихъ] ὡδήγησα. - 21: и мнѣ] lies ѡ мнѣ Sof., Car., μοι. - 25: ѿꙗ] lies ѡбьѧ Sof., Car., συνέσχεν. - мд҃рти] λήμματος. - 34: на нихъ е҃] οὐ γὰρ ἐπ' αὐτοῖς ἐστιν.

265d

6: аще] + же Sof., Car. - съгрѣшаю волею] ungenau für ἁμαρτῶν ἀκουσίως. - 7: моего] ≠ πολυοχλίαν. - 10: и за лѣность] ≠ ἐξελθεῖν. - 12: на] > gr. - 13-15: писанїе ... четыихъ] unklar, συγγραφὴν δέ, ἣ εἶχον κατά τινος, ἐπ' ὤμοις ἂν περιθέμενος στέφανον ἀνεγίνωσκον. - 17: мѧ] danach > ποτε.- 21: еа] τῆς γῆς. - 24: гла҃ .лв.] gehört nach Z. 25 словесы. - 27: Nach прер҃е und nach бѣ > von Ἰώβ.- 28f.: варахилевъ вꙋзитинъ] ὁ τοῦ Βαραχιὴλ ὁ Βουζίτης. - наречетсѧ] > gr. - 30: рамска] Ῥάμ.- авсидїискїа] τῆς Αὐσίτιδος. - 41: дрꙋговъ его] gr. anders: τῶν τριῶν ἀνδρῶν.

266a

3: Vor не > ὅτι. - 9: премѹдростїи] ungenau für σοφοί. - 11f.: еже рѣхъ] > gr. - 13: свѣдѣ] видѣ Car., οἶδα. - 17: ѿвѣщаа] ἀνταποκρινόμενος. - 23: ѿвѣщашѧ] ≠ ἐπαλαίωσαν. - 25: въсташѧ] lies сташа Sof., Car., ἔστησαν. - 38: г҃лва .лг.] gehört vor Z. 38 никакоже. - 43: словосы] lies словесы Car., ῥήμασιν.- 45: сътворит] ungenau für τὸ ποιῆσαν.

266b

2: да же] ≠ δός. - 10: внꙋши] ≠ ἐν ὠσίν. - 13: небезакон҆никъ] οὐ ἠνόμησα. - 14: имѹть] ungenau für ἥγηται. - 19: земныими] βροτῶν. - 21: ѹслыша] davor > οὐκ. - слово] davor > πᾶν. - 22: и] > gr. - 26: ложи] ложѣ Sof., Car., κοίτης. - 28: Vor ѹстрашивъ > αὐτούς. - 30: нападанїа] ≠ πτώματος. - 31: не пасти] напасти Car., μὴ πεσεῖν. - 33: наложивъ] ≠ ἐπὶ κοίτης. - 35: възможе] ungenau für δύνηται.- 42: ѹбѹде] ≠ τρώσῃ. - 44: Nach повѣсть > δὲ ἀνθρώπῳ.

266c

2: ѿновити] ungenau für ἀνανεώσει δέ. - 5: исполни] ungenau für ἐμπλήσει. - 6: его[2]] nur in Usp. irrtümlich wiederholt. - и] > gr. - 9: Nach тꙋ > καί. - 10: ѡбѣщанїемъ] gr. anders: ἐξηγορίᾳ. - 11: въдастъ] воздаст' Sof., Car., ἀποδώσει. - 12-17: не ... сътворенїа] aus einem Kommentar. Anschließend in allen Fassungen der VMČ eine Leerzeile. - 14: ѡдръженїе] ѡдръжанїе Sof., Car. - 18: ѿсла] ≠ ἀπομέμψεται. - 19: бѣ] ≠ ἑαυτῷ. - ꙗкоже] οἷα. - 21: грѣший] + с҃пси дш҃ꙋ мою Sof., Car., σῶσον ψυχήν μου. - 27: си] > gr. - 31: Nach не > σύ. - послѹшаѧ] ≠ ἄκουσον. - 35: прем҃дрѡсть съвѣдѹщеи] gr. anders: σοφοὶ ἐπιστάμενοι. - 38: вкꙋшенїе] γεύεται. - 40: ꙗко] ὅ τι.

266d

7: ихъ] ≠ αὐτῷ. - 9: Nach бѹди > μου. - 11: правдо] ungenau für τὸ δίκαιον· ἀλλά. - 19: ѹдержить] συνέχειν. - 37-45: лишимй ... сила] aus einem Kommentar statt Vers 20b, 21-22 (nach Ziegler).

267a

1: всѣ] πάντας. - 8: ними] нимъ Sof., Car. , ungenau für αὐτοῦ. - 11: избавленїе] gr. anders: κραυγήν.- 12: Nach ѹслышить fehlt Vers 29a (nach Ziegler). - 15: Nach ч҃лкомъ > ὑποκριτήν (Var. αποκριτης). - 18: покаже] ungenau für δεῖξον. - правдꙋ] ungenau für ἀδικίαν. - 19: себе] ≠ σου. - 20: истѧжи] ungenau für ἀποτείσει. - 21: изречеши] ≠ ἐκλέξῃ. - 25: съ г҃ла] lies съг҃ла Car., ἐλάλησεν. - 35: Nach г҃мъ. fehlt Vers 3 von Kap. 35 (nach Ziegler). - 38: высоцѣ] высоцы Sof., Car., ὑψηλά. - 41: многы] многѡ Sof., Car., πολλά. - 45: възметь] lies возметь Sof., Car., λήμψεται.

267b

6: стражꙋ] ungenau für φυλακάς. - 10: корени] ≠ ὕβρεως. - 12: Nach ҃гъ > ἰδεῖν. - 15: хвалити] lies + и Sof., Car., αἰνέσαι αὐτόν. - 17: его] davor > ὀργήν. - 18: его] gr. anders: σφόδρα. - 20: невидѣнїемъ] ἐν ἀγνωσίᾳ.

267c

1: занеже ... ҃га] ≠ παρὰ τὸ μὴ βούλεσθαι εἰδέναι αὐτοὺς τὸν κύριον. - вѣдѣ] видѣ Car., εἰδέναι. - 3: лицемѣрїе] ≠ ὑποκριταί. - 6: Nach же > αὐτῶν. - 10: преселилъ] ≠ ἠπάτησεν. - 11: проитие] lies пролитие, κατάχυσις. - 16: ихъ] ungenau für ὧν. - 17: да не ѹклонитсѧ] ≠ μή σε ἐκκλινάτω. - 18: молба] ungenau für δεήσεως. - въ] irrtümlich, nur in Usp. - 23: ѿ нихъ] lies ѿ сй Sof., Car., ἐπὶ τοῦτον. - 33: д҃нїи] дѣлъ Sof., Car., ≠ ἐτῶν. - 34: четны] ἀριθμηταὶ δέ. - 40: не дивитисѧ] lies не дивит ли сѧ ти Sof., Car., οὐκ ἐξίσταταί σου. - 43: ѿпростретїа] ἀπεκτάσεις. - 45: ю] ню Sof., Car.

267d

6: Nach тварь > καί. - 14: гласомъ] φωνή. - 16: измѣнитсѧ] измѣнитъ еа Sof., Car., ἀνταλλάξει αὐτούς. - 18: дивны] gr. anders: θαυμάσια. - 19: видѧт] οἴδασι(ν). - 20: ѹдивить ли сѧ] ἐξίσταταί σου. - 21: измѣнит ли сѧ] διαλλάσσεταί σου. - 23: видѣхъ] ungenau für ἤδειμεν. - 27: всѧкъ] lies свою Sof., Car., ἑαυτοῦ. - 29: хлѣвины] ταμιείων. - 30: находѧ] ungenau für ἐπέρχονται. - болѣзни] ≠

δίναι. - 33: оустрашаетъ] ≠ καταπλάσσει. - 36: Nach развратить > ἐν θεεβουλαθω εἰς ἔργα αὐτῶν. - 38: наше] > gr. - 42: г҃лу] ≠ κυρίου.

268a

1: помлочаете] hier 3. Sg. (-те für -ть), ἡσυχάζεται. - 3: ѡбѣщаніе] ≠ παλαιώματα, lies обетъш-. - 8f.: състављ҃ г҃лати] gr. anders: ἑστηκὼς κατασιωπήσω. - 12: затвореніи] ≠ χρυσαυγοῦντα. - 13: ѿ] lies ѡ Sof., Car., ἐπί. - 21: г҃лва .л҃и.] gehört vor Z. 20 преставшу. - 22: се] für сь, οὗτος.

268b

7: глаголиваго] λαλητὸν αὐτόν. - 15: оубоꙗша҃] оубоꙗшеся Sof., ἔπτηξαν. - 23: мой] lies твой Sof., Car., σου. - 26: же] nur in Usp. irrtümlich wiederholt. - вратъ] ≠ ἐχθρῶν. - 28: ею҃] ≠ ἤ. - 33: идеже] + ч҃лка Sof., Car., ἄνθρωπος. - 35: Vor неселену > καί. - 40: иходить] lies нисходить, καταβαίνει. - 43: елиоусъ] ≠ δεσμόν. - 45: звѣзду] ≠ Μαζουρώθ.

268c

1: вечерню звѣздоу] Ἕσπερον. - 5: Nach гласѡ҃ > καὶ τρόμῳ ὕδατος λάβρῳ. - 13: прашна] ungenau für κονία. - 14: Vor ꙗко҃ > αὐτόν. - 16: Nach ꙗдь > ψυχὰς δὲ δρακόντων ἐμπλήσεις. - 18: алчюще] ≠ ἐνεδρεύοντες. - 20: птищь] ≠ νεοσσοί. - гу възва] lies г҃оу возваша Sof., Car., πρὸς κύριον κεκράγασιν. - 23: кѡзелъ еленъ] τραγελάφων. - 24: оухранилъ҃ ли] ≠ ἐφύλαξας. - еще > gr. - 25: Nach бѡлѣзни: > ἐλάφων. - 26: Nach ихъ > πλήρεις τοκετοῦ ὠδῖνας δὲ αὐτῶν. - 27: птица и] ≠ αὐτῶν τὰ παιδία. - Nach без: > φόβου. - 28: паче҃] > gr. - 31: развратитсѧ] lies возвратитсѧ Sof., Car., ἀνακάμψουσιν. - 35: Nach пустыню fehlt von Kap. 39, Vers 6b: καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἁλμυρίδα. - 40: похоще] ungenau für βουλήσεται. - ти] + и Sof., Car., > gr. - 44: надѣешисѧ] надѣеши ли сѧ Sof., Car., πέποιθας δέ.

268d

2: ти] danach > τὸν σπόρον. - 4: еласса] νεέλασα (Var. ελασει). - асадда] ἀσιδά. - 5: инока] lies и носса Sof., Car. καὶ νεσσά. - 6: аще свои] ≠ τὰ ᾠὰ αὐτῆς. - 7: нага и] gr. anders: πούς. - 9: Nach не > ἑαυτῇ. - 11: премолчалъ бо еси] gr. anders: κατεσιώπησεν αὐτῇ ὁ θεός. - 12: раздѣли҃ еси] gr. anders: ἐμέρισεν αὐτῇ. - 16: вы҃] вьи Sof., Car., τραχήλῳ. - 19: Nach играетъ fehlen von Kap. 39 die Verse 21b-22a: ἐκπορεύεται δὲ εἰς πεδίον ἐν ἰσχύι συναντῶν βέλει καταγελᾷ. - 25: близъ] gr. anders: εὖγε. - 32: Nach свое҃ > καθεσθείς. - 38: и ѡбѣща] Im Gr. Anfang von Kap. 40. - 39: Vor ре҃ > καί. - дѡволенъ имъ] unklar für ἱκανοῦ. - 40: Nach ѡбличаѧ > θεόν. - 44: слышати] ἀκούων.

269a

3: гла҃ .м҃.] gehört nach Z. 38 ѡбрѣтаютсѧ. - 9: сътворша] κεχρηματικέναι. - 12: ꙗко҃ ѡнъ] κατ' αὐτόν. - 22: е҃] есе zu lesen, ἰδού. - 23: Nach травоу҃ > ἴσα. - 27: кѵпассъ] κυπάρισσον. - 28: ꙗ҃] ꙗже Sof., Car. (ꙗ- aufgrund von Nasalwechsel), σχοινιον (Var.). - 36: спито] lies спить Sof., Car., κοιμᾶται. - при ... ѡгор'стивши] gr. anders: παρὰ πάπυρον καὶ κάλαμον καὶ βούτομον. - 42: Nach его fehlt von Kap. 40 Vers 24a: ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ δέξεται αὐτόν.

269b

1: ꙗко] > gr. - 4: м҃лтивыи] gr. anders: δεήσει ἱκετηρίᾳ. - 9: Nach свѧжеши > αὐτόν. - 12: фѵникъ] Φοινίκων. - 15: Vor его > κεφαλήν. - 16f.: поне врачьба его] unklar für μνησθεὶς πόλεμον τὸν γινόμενον. - 19: не г҃лемы҃] ungenau für οὐδὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις. - 21: гла҃ .м҃а.] gehört nach Z. 18 боуди. - 28: согбеніа] πτύξιν. - 32: змирить] σμιρίτης. - 36: съдръжитсѧ] συνέχονται. - 45: ѡгнемъ и оугльми] gr. anders: πυρὶ ἀνθράκων.

269c

2: всѧ дѣлаетсѧ] ≠ αὐλίζεται. - 4: телеси] телесе Sof., Car., σώματος. - 7: не пѡдвижитсѧ] πέπηγεν. - 10: и] > gr. - 11: срѧщеть] danach > αὐτῷ. - 13: копіе] ungenau für δόρυ. - 16: метенъ] gr. anders: χάλκειον. - 19: платове] ≠ σφῦραι. - 28: сътворено ... быти] πεποιμένον ἐγκαταπαίζεσθαι. - 33: Nach ꙗко > πάντα. - не не можеши҃] ἀδυνατεῖ δέ σοι. - 37: възвѣщено҃ высть] gr. anders: τίς δὲ ἀναγγελεῖ μοι. - видѣхъ] ᾔδειν. - 42: пръвіе] первѣе Car., τό πρότερον. - 44: Nach покудисѧ > καὶ ἐτάκην ἥγημαι δὲ ἐμαυτόν. - 45: Nach г҃ь > πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα.

269d

3: Vor г҃ласта > οὐ γάρ. - 9: Vor ꙗко > Ἰὼβ δὲ ὁ θεράπων μου εὔξεται περὶ ὑμῶν. - 12: Nach їѡва > ἐπορεύθη δέ. - 13: галдадъ] валдадъ Sof. (в- aus г- verbessert), Car., Βαλδάδ. - сѵхетининъ] ὁ Σαυχίτης. - 17: възъра҃ти] -ъ²- aus в korrigiert, ηὔξησεν. - 24: четыре драхмы] τετράδραχμον. -

28ff.: четыре на деся҃ тысѧща ... шесть тысѧщь ... тысѧща ... три тысущи] ҂ді ... ҂ѕ ... ҂а ... ҂г Car. - 31: три тысущи (҂г Car.)] gr. nur χίλιαι. - 35: амалфіинъ] Ἀμαλθείας.

270a

4: авсидіистѣи] τῇ Αὐσίτιδι. - 6: пръвіе] прьвѣе Sof., первѣе Car., προϋπῆρχεν. - 10: їасавль] исаавльSof., Car., τῶν Ἠσαύ. - 15: валкъ] Βαλάκ. - 18: асамъсь] Ἀσόμ. - 18: деманитьскіа] τῆς Θαιμανίτιδος. - 22: гетемъ] Γεθθάιμ. - 26: фара] Σωφάρ. - 27 - b 15: їѡвъ ... діавола] aus einem Kommentar. - 44: бесѣду] + и ꙗко ѡбычаи есть бесѣдѣ мимоходѧщимъ стѡѧти и пѡслоушати г҃лемыхъ. и нѣкыими словесы попрѧщемъ по бесѣдѣ. Sof., Car. - 43: видѣніа] вѣдѣніа Sof.

270b

Сице полухронъ г҃летъ прѣглаголавъ ѡ їѡвѣ

27: е҃] бо е҃ Sof., Car. - 34: ею҃] ≠ κάλως. - 37: руку] lies року Sof., Car., ὧρος. - 38: пѡслѣдніи] послѣднѣи Car.

270c

5: жители] жителе Sof., Car. - 12: Nach архи² > то г҃лъ есть. ꙗвлѧа власть. аще и на҃ архи Sof., Car. (на҃ архи ∩ на҃ архи). - 18: не речетсѧ] lies наречетсѧ.- 25: на рокоу] lies наоукоу. - 45: на ѧвленіе] lies неѧвленіе, vgl. 270b 17.

270d

2: ѿ] lies ѡ. - 12: памѧть] irrtümlich nur in Usp. - 43: ц҃рй] царѣхъ Car.

271a

12: съвъставили] lies составили Sof., Car. - 18: семъ] сем'же Sof., Car. - 23: видѣшѧ] видѣвшѧ Sof., Car. - 31: дроугь] lies другы Sof., Car.

271b

10: їаковѧ] ꙗковлѧ Car. - 12: дроу҃] lies ѿ дроу҃. - 17: ѡбрѣсти] + и Sof., Car. - 28: разсїана] разъсѣѧна Sof., Car. - 31: и] > Sof., Car. - телесѣ] тѣлеси Sof., Car. - 36: вы] lies вы Sof., Car.

271c

3: хѡтѧще] lies хотѧ Sof., Car. - 4: исповѣдъ] исповѣданіе бѣдъ Sof., Car. - 8: грѣхѡвною] lies грѣховнаа суть Sof., Car. (wohl грановнаа zu lesen). - 17: лѧдникъ] lies рѧдникъ Sof., Car. - 18: гнїѧ] гнїаи Sof., Car. - 25: малу] lies мало Sof., Car. - 42: н҃] пѧтьдесѧть Car. - валдадовы҃ трй] gehört zu Z. 38, vor софаревы҃.

271d

памѧ҃ првна҃ їева (sic!)

Griechischer Text: Delehaye 659.1

1: въ] > Sof., Car. - 7: авсидїискыѧ] τῆς Αὐσίτιδος. - 8: аравитьскаго] Ἀραβίας. - 9: їсаковѣхъ] τῶν Ἠσαύ (Ἰσαῦ). - 12: зарефа] Ζαρέθ. - 13: їѡвавъ] Ἰωβάβ. - 14: пророчествовав'] προεφήτευσε. - 17: гласомъ] ≠ ὑπὸ Κυρίου. - 33: оуѧвленіи] ungenau für τὴν πληγήν.

прпбнаго мамаса. пахомїе. иларионъ, миромъ сконча҃

Griechischer Text: Synaxaristēs S. 135

37: тй] das anlautende с- fehlt (sollte offenbar als Initiale nachgetragen werden), с҃ Sof., Car.

с҃тыи м҃нкъ димитрїонъ състрѣла҃ скѡнча҃.

Griechischer Text: Synaxaristēs S. 135
Slavische Parallele: Petkov 394

41: оуглѣбающеа] lies оуглъбающеа Petkov 394.

стъı мнкъ донатъ сътрѣлѧ скончѧ

272a

стыи мчнкъ варваръ мечѣ скочѧ

стго мнка тимофеѧ пострадавшаго в мавротанiи. i стго пωлνекта в кесарiи мчнаго. стго iωанна новаго. и стго трифилiа

слво ѿ лимонй. ω iоаннѣ пȣстынницѣ

Slavische Parallele: Usp. 254c 36ff.

22: г] три Car. - 36: врачє] lies вражє Sof., Car. - 39: ѿнъ] lies ωнъ Sof., Car. - 40: низложихъ] lies нє низложй Usp. 254d 20, Sof., Car.

272b

5: агглъ] + коснуcѧ Sof., Car. - 11: прѣставї] престави Car. - 12: чса] мѣста Usp. 254d 36, Sof., Car. - 13: нєдѣлю] нєдилю Sof., Car.

слово ω касiанѣ єппѣ

Slavische Parallele: Usp. 254d 40ff.

22: слȣживши] слȣжившȣ Usp. 255a 2, Sof., Car. - 28: въздавъ] въздамъ Sof., Car.

272c

6: старѣишиньсто] lies старѣишиньство Sof., Car. - 14: любвє] любви Car.

7. Mai

памѧ на нбси гавльшагѡ знаменiа, чтнаго крта

Griechischer Text: Men.Bas. 440, Delehaye 661.3

25-27: Die gesamte Überschrift findet sich an dieser Stelle auch in Sof. (Bl. 245a 1-3), nur folgt dort nach einer über drei Zeilen reichenden Initiale И (später gestrichen) das Ende der Erzählung vom reuigen Räuber: Usp. 274d 29 ѕравiє - 275b 42 дхȣ (die Schlußformel нн̑ѣ - аминь fehlt in Sof.). Die drei Überschriftszeilen sind in Sof. waagrecht durchgestrichen und diagonal durchkreuzt. Der übrige Text (Sof. 245a 4 - b 46) wurde in den beiden Kolumnen jeweils mit drei parallelen senkrechten Strichen durchgestrichen. Das hier falsch plazierte Textstück wurde an der richtigen Stelle später (von einem anderen Schreiber) nachgetragen, s. die Anm. zu Usp. 274d 29. -
28: кωнстѧнтинѣ] костѧнтинѣ Sof., Car. - 30: iєрлйм'стѣ] єрлмьстѣмъ Sof., єрлмьстѣмъ Car., *τοῦ Ἱεροσολύμων*.

272d

1: соущими] lies и съсоущими Usp. 275c19, *καὶ θηλάζουσιν*. - 4: блгωдарєнiє] lies благодарєнiє Usp. 275c22, *εὐχαριστείαν*.

памѧть прпбна ωца нашего пахомiа мниха

Griechischer Text: MenBas. 440
Slavische Parallele: Usp. 275d 15 - 39

16: вѣрнаго покаанiа] *τὸ τῆς πίστεως δόγμα*. - 30: постави] ungenau für *ἀνεγείρας*. - 31: словословiє] *δοξολογίαν*.

стго мнка. варвара. и никомы. и памѧ стго тарасiа

слово ѿ (sic!) антонiи черноризцы. бывшемъ в рȣси налникȣ печерскаго манастырѧ

Slavische Parallele: Usp. 275d 39 - 276b 26

39: ѿ] lies ω Sof., Car. - 43: кнѧжачи] кнѧжачю Sof., Car.

273a

3: ωбихωдивї] lies ωбиходивъ Car. - 44: ѿ] оу Sof., Car.

273b

слово ω разбоиницы. иже исповѣда всѧ своѧ сѫгрѣшенiа, прѣ всѣми камсѧ

Slavische Parallele: Usp. 276b 27 - d 25

30: страшноую] страшнȣ Sof., Car. - 35: и[1]] überflüssig, > Sof., Car. - 36: покавшиа (-а aus -и korrigiert)] всѧкого пωкоѧ Sof., Car. - 39: призва] lies призвавъ Sof., Car.

273c

4: прєωбидѣвъ] прєωбидивъ Car. - 9: съборȣ[2]] nur in Usp. irrtümlich wiederholt. - 17: видѣвши] видѣвшеи Sof., Car. - 29: страшнȣ свышє] свышє страшноу Sof., Car. - 41: ихъ] lies ихъ Sof., Car. (их'же).

273d

2: премдрости] мдрости Sof., Car. - 6: оубо] + да Sof., Car. - 21: оустрашаю] lies оустрамаю Sof., Car.

ѧвленiє чтнаго крта. иже сѧ ѧви на стою голгофою. и до стыа горы елеωньскiѧ

40: но] lies пω Sof. (п aus н korrigiert). - 43: распри] распрѣ Car.

274a

9: голгофы] голгωхы Sof. - пωлоудне] lies въ пωлоудне. - 18: исписана] неписана Sof., Car. - 21: єдиносоущини] lies о єдиносоущни Sof., ω єдиносоущнѣи Car. - 30: блюбцы] блюбцѣ Car. - 34: съкрωвенъ] lies сокрωвена Sof., Car.

274b

26: свѣдѣтельствȣема] свѣди- Sof. - 30: прелωжиша] при- Sof., Car.

274c

6: нбныѧ] lies нбныѧ Sof., Car. - 9: тобою] lies тобωю бо и Sof. (бо über der Zeile nachgetragen), Car.

274d

9: нападающiа] lies нєпадающiа Sof., Car. - 16: не страшно] lies страшно. - 18: нековь иномȣ] нековь ино Sof., lies нековьно Car. - 21: воинъ] lies воинȣ, so Usp. 275b 11, Sof., Car., (für вън-). - 29: ѕравiє - 275b 42 дхȣ] in Sof. zunächst an falscher Stelle aufgenommen und gestrichen (s. die Anm. zu Usp. 272c 25-27), später von einem anderen Schreiber auf einem gesonderten Blatt, dessen Rückseite frei blieb, an richtiger Stelle nachgetragen (Sof. 243a 1 - 50). Die Unterschiede zwischen den beiden Texten sind im morphologischen Bereich nicht sehr groß: имене, нбсѣ, дажь, стоу im gestrichenen Text stehen имени, нбси, дажь, стомȣ im nachgetragenen Text gegenüber; der spätere Kopist schreibt и statt ы nach г und к. Im Bereich der Grapheme verwendet er in der Regel ȣ statt оу. Seltener als der erste Schreiber gebraucht er das Graphem ω und – anders als der erste Schreiber – des öfteren auch ѕ statt з (ꙁ). Hinzu kommen einige weitere Unterschiede in der Schreibung. Auch wenn sich beide Texte sehr nahe stehen, läßt sich nicht mit Sicherheit entscheiden, ob sie von derselben Vorlage abgeschrieben wurden. Dagegen kann wohl ausgeschlossen werden, daß der später eingefügte Text eine Kopie des gestrichenen ist. Über der zweiten Kolumne des eingefügten Textes, beginnend mit єго. и да и азъ рекоу (= Usp. 275a 37f.), in kleinerer Schrift von anderer Hand: ıакоже прѣди ωбѣщахȣсѧ. - 32: миръ] nur in Usp. irrtümlich wiederholt.

275a

10: єдинаго] єдиного Sof., Car. - 36: ѡ] lies ѡлє Sof., Car.

275b

11: воин8 (für вън-)] воинъ Usp. 274d 21, Sof., Car. - 12: прєдѣ] прѣди Sof., Car. - 18: мл҃тнами] милостынами Car. - 25: пѣ҃] пѣснь Sof., Car. - 27: тр҃ца] -цє Sof. - 30: равнопѣтнаꙗ] lies равнолѣтнаꙗ. - 43ff.: и в вѣкы вѣкомъ аминь] > Sof. (im gestrichenen als auch im später eingefügten Text, s. dazu die Anm. zu Usp. 274d 29ff.).

275c

въспоминанїє внєгда ꙗвиса кр҃тъ на нбс҃ѣ. при ч҃сѣ третїє҃ дн҃и. при кѡстантинѣ вєлицѣмъ цр҃и. и кирилѣ архїєп҃пѣ їєрлим҃стѣ

Griechischer Text: Delehaye 661.3, MenBas. 440
Slavische Parallele: Usp. 272c25 - 272d 9

2: нбс҃ѣ] нб҃си Sof., Car. - 9: съ] lies въ Sof., Car., *ἐν*. - 10: .н҃.ница] п҃дєсꙗтница Car. - .з҃.] з҃.и Sof., сєдмыи Car. - 11: .г҃.] .г҃ и Sof., трєтии Car. - 17: всꙗкы] lies всꙗка Usp. 272c 41, *πᾶσα*.

памꙗть ст҃го мч҃нка. акакїа

Griechischer Text: Delehaye 661.1

26: мч҃ници] *τῶν Μαρτύρων* Syn. - 28: стрїє] lies острїє Sof., Car. (*ξίφει* Syn.). - .з҃.] .з҃.и Sof., Car. - ѿтнꙗта] lies ѿнꙗта; ѿтнꙗша Car. - 30: матрисїискаго] *τῶν Μαρτησίων*. - 34: вєнїамин8] *Βιβιανῷ*. - 36: в8зантїю] *Βυζαντίῳ*. - 41: фалкїан8м8] lies фалкїаноу Sof., Car., *φαλκιλλιανῷ*.

275d

ст҃їи мч҃ници. гєна҃ (sic!). нєофитъ. и гаїє, мєчє҃ скончꙗшꙗ҃ (sic!)

Griechischer Text: Delehaye 660.8

4: гєна҃] гананъ Car., *Γαϊανός*. - 5: и гаїє] агаїє Sof., Car., *Γάϊος*. - 6: скончꙗшꙗ҃] lies скончашасꙗ Sof., Car. - 7: посѣцѣ] lies посѣци Petkov 395

єжє ѡ г҃дьсцѣи па҃сцѣ. нє҃лꙗ ст҃ы. т҃иі. бг҃ѡносныхъ ѡц҃ь и҃ в никєи

Slavische Parallele: Petkov 395

11: събора] dazu in Usp. und Sof. am Rande: с҃, in Car. im Text: сти҃. - 12: сп҃шихъ] lies спасти х҃ъ Petkov 395.

ст҃го николы, и ст҃го тарасїа

Griechischer Text: Delehaye 666.5

14: николы] *Νικομᾶ*.

пам҃ пр҃бнаго ѡц҃а нашєго пахомїа мниха

Griechischer Text: Men.Bas. 440
Slavische Parallele: Usp. 272d 10 - 36

34: славословїє] словословїє Sof., Car., *δοξολογίαν*.

слово. ѡ антонїи чєрноризцы быв'шємъ в р8си началника пєчєрьскаго манастырꙗ

Slavische Parallele: Usp. 272d 39 - 273b 26

41: началника] началник8 Sof., Car.

276a

15: бити] быти Sof., Car. - 20: нє] lies нє҃ Usp. 273a 19, Sof., Car. - 25: бл҃внїє на мѣстѣ сє҃] на мѣстѣ сє҃ бл҃вєнїє Usp. 273a 24f., Sof. (бл҃гословєнїє), Car. - 31: ископаꙗ] lies и копаꙗ Car., so auch Usp. 273a 30, Sof., Car. - 45: изꙗславъ] lies изꙗславъ жє оувидѣвъ Sof., Car., и. ж. оувѣдѣвъ Usp. 273a 42, Sof., Car.

276b

слово ѡ разбоиницы ижє исповѣда всꙗ своꙗ съгрѣшєнїа прє҃ всѣми каꙗ҃

Slavische Parallele: Usp. 273b 26 - d 23

27: разбоиницыи] -цѣ Car. - 29: всѣми] всими Sof. - 35: и[1]] überflüssig, nur in Usp. - 36: .з҃.] сєдмь Car. - пѡкаꙗвши҃] lies покаꙗвша сꙗ Sof., Car., vgl. Usp. 273b 36. - 37: є] irrtümlich nur in Usp. - 39: призва҃] lies призвавъ Sof., Car.

276c

2: братїєю] братию Sof. - 3: всꙗ] своꙗ Usp. 273c 3, Sof., Car. - 4: прєѡбидѣвъ] прєѡбидивъ Sof., Car. - 5: нєѿстоупно] нєѡст8п'но Sof., Car. - 6: посрєдѣ] посрєди Sof., Car. - 10: створꙗєм8] стварꙗєм8 Sof., Car. - 22: вєлїи҃] вєлїє҃ Usp. 273c 22, Sof., Car. - 32: м҃очꙗашє] мѡчꙗшє Sof., Car.

276d

7: нє вѣста] lies нє въста Car., vgl. Usp. 273d 9, Sof. (-ѣ- aus -ъ- verbessert), Car.

8. Mai

памꙗть ст҃го ап҃ла їѡанна бг҃ѡсловца ї єѵ҃листа

Griechischer Text: Men.Bas. 441
Slavische Parallele: Stan.Prol.

28: ї] > Sof. - 37: исполнь] испѡлни Sof., Car. - 43: єѳєскаго] єфєськаго Car.

277a

16: Nach прїимають > *αὐτῇ*. - 17: на ст҃ню] gr. anders: *εἰς θεραπείαν*, vgl. на исцѣлєниє Stan.Prol. 213b 20.

стр҃ть ст҃го м҃нка. акакїа

Griechischer Text: Men.Bas. 441

23: кападѡкїискїа] кап҃ѳкїискїа Sof., каподокиискыꙗ Car. - 28: бїєнъ ... зл҃ѣ] *ἐτύφθη σφοδρῶς*. - 31: мнозими] мнозѣми Sof., Car. - 33: вꙗзанїи] ungenau für *στρεβλώσεσι*.

277b

памꙗть пр҃бнаго ѡц҃а нашєго арсєнїа постника

Griechischer Text: Delehaye 665.3

22: оуклонюсꙗ] lies оуклѡнисꙗ Sof., Car., > gr.

Хѡтꙗщ8҃ арсєнїю 8мрєти. смꙗтостасꙗ оуч҃нка єго

Slavische Parallele: Usp. 319d 27 - 320a 13

277c

7: ч҃тъ] lies чистъ Car. - 16: канопрѣ] канопѣ Car. - 20: ꙗкожє] ꙗко Car.

слово ѡ еракси пꙋстынници

Slavische Parallele: Usp. 320a 14 - 43

29: хижꙋ] хижа Sof., Car.

277d

слово ѿ патерика. ꙗко полза есть трꙋжати своима рꙋкама

Slavische Parallele: Usp. 320a 43 - b 22

20: ѡбогатѣ] ѡбогатихъ Car. - 33: трꙋжающесѧ] + боудете Sof., Car. - 38: нꙑшемꙋ] нꙑ Car. - 41-45: нн҃ѣ … аминь] > Sof., Car.

278a

слово ѡ житїи стго апла ї еѵ҃аписта їѡанна бгѡслова

Griechischer Text: Acta Joannis unter Benutzung von C. v. Tischendorf's Nachlass bearbeitet von Th. Zahn, Erlangen 1880, S. 3 - 165.

9: гепсиманїю] *Γεθσημανῇ*. - 12: Nach запѡвѣда > *ἡμᾶς*. - 25: Vor хощеть > *τις*. - 28: а] *καί*. - 36: Nach оугѡтованаа > *ἀγαθά*.

278b

2: асїискыи] *τῆς Ἀσίας*. - 7: Nach же und nach въздвиже > *αὐτόν*. - 9: Nach ѡц҃а > *σε*. - 19: ѡ семъ] > gr. - не по мнозѣ] ≠ *καὶ οὐκ ἐμνημόνευσα*. - 27: въпрѡсиша] ungenau für *ᾐτήσαντο*. - 30: по чти] ungenau für *κατὰ βαθμόν*. - 34-35: лꙋчи же мнѣ] *ἔλαχον δὲ ἐγὼ Πρόχωρος*. - 36: во ѡпїю] *εἰς Ἰόππην*. - 38: оувифы] *παρὰ Ταβιθά*. - 43: во нь] ≠ *ἐν τῷ πλοίῳ*. - 44: дн҃ѣ] lies днѣ Sof., Car., *τῇ κοιλίᾳ*.

278c

6: на осїю] *ἐπὶ τὴν Ἀσίαν*. - 21: надомшимсѧ] *κυρτωθέντων*. - 25: ꙗко кто] ungenau für *ὡσάν*. - 26: ѫеныи] lies женыи Car., *ἐλαύνων*. - 29: быстрїе] *ῥευματώδει*. - 33: Nach на > *ψυχαί*. - 36: и[1]] irrtümlich wiederholt. - 45: в сѧ пришешимъ] ungenau für *διεγείρεσθαι κατ' ἐμοῦ*.

278d

1: мои] *μετ' ἐμοῦ*. - 4: богатество] *ἐνθήκην*. - 6: камо сѧдѣ] ≠ *τί γέγονεν*. - 12: въставша] ungenau für *διήγειραν*. - 29: Nach ꙗко > *καί*. - съперницы] ungenau für *οἱ κατήγοροι*. - 36: ты] *αὐτός*. - 37: его] > gr. - 38: на съвѣтѣ] *ἐπὶ συντάξει*. - 40: чл҃ческы] ≠ *ἀθῴων*. - 42: спасти] ungenau für *ἡ δίκη διασωθέντα*. - 43: Vor пѡгꙋбити > *κακῶς*.

279a

1: Nach рыданїемъ > *πικροτάτου*. - Nach рѣ > *πρὸς αὐτούς*. - 2: и … ꙗко] > gr. - 5: двꙋ на десѧтемъ] ungenau für *τοῖς δώδεκα*. - 12-13: прѡщенїе сътворишѧ] > gr., danach folgt *λαχμὸν ἔβαλον*. - 13: како] Fehler für *ποῦ*. - 22: мраморѧнꙋ] *μαρμαρέοντι*. - 28: въ їоудѣю] > gr. - 30: азъ и їѡаннъ] > gr. - 39-40: приморїе и камено] *παραθαλάττιος* (Var. + *και διυποβροχος*).

279b

2: и] > gr. - 2f.: ꙗкѡ … скорбны] unklar für *ὡς κἀγὼ διὰ τοιαύτης θλίψεως παρελθών*. - 4: їѡаннъ] іваннъ Car., *Ἰωάννης*. - 25: сѣдохѡвѣ] сѣдѡхомъ Sof., Car., *ἐκαθέσθημεν*. - 26: прѡзракъ] ≠ *τόπος*. - 28: старѣишина] старѣшина Sof., Car., *τοῦ πρώτου*. - 30: и] Fehler nur in Usp. - 34: дръзнѡвенїе] + ѡ рѡманѣ Sof., Car. (in Zinnober). - 35: Vor акоже fehlt nur in Usp. die Initiale Т, Такѡже Sof., Car., ≠ *ταῦτα δέ*. - 38f.: плѡтноую крѣпѡсть] *τὴν εὐσαρκίαν*. - 42: ѕѣло] lies зъло, *κακῶς*.

279c

2: бестодоваше] lies бесьтоудѡваше Sof., Car., *ἀσχημονεῖν*. - 6: и] > gr. - любѡдѣанїю] Fehler für *πόρνον*. - 14f.: при кор'мли] *ἄρτων*. - 28: се что] lies се чтѡ Sof, Car., ≠ *σύ πόθεν εἶ*. - 40: и … землю] > gr. - 42: бѣгъствоживче] ungenau für *φυγοπολῖτα*. - 45: всевѣре] ungenau für *προθύμως*.

279d

3: слышано] ungenau für *ἀκουσθεῖσαν*. - в римѣ] *ἐπὶ ῥώμης*. - 4: оучити] Fehler für *ἀποδρᾶσαι*. - 6: Vor злѣ > *σε*. - 24: и] > gr. - 28: ѡроудїе] *ἔργον*. - 29: творїе] Fehler für *ποίει*. - 38: Nach пѡрꙋчи > *με ἡ Ῥωμάνα*. - 39: Vor начѧ > *πάλιν αὐτή*. - 40: требꙋеши] lies требоуеши чесогѡ Sof., Car., *τι χρήζεις*.

280a

3: ново … начноу] Fehler für *νεωστὶ ἄρχομαι*. - 4: но] *καί*. - 5: пѡнꙋдѧщимъ] ≠ *χρόνου προβαίνοντος*. - 7: ѿпродають] falsch für *χαλεπαίνουσιν* (in Varianten: *δυσχεραινουσι*). - 16: оутро] ≠ *ἐν αὐτῇ*. - 25: тѡ бїю] Fehler für *ἀποκτενῶ*. - 42: їѡанне] *αὐτοῦ*. - 44: мнѣмъ … сеи] мнимъ … Car., ungenau, vgl. *ἐνόμιζεν τοῦτον ἰδιώτην εἶναι*.

280b

1: с ними жестоко] gr. anders: *μετὰ ἀπειλῶν σκληρῶν*. - 4: чти] ungenau für *τύχην*. - 7: прю] gr. anders: *δικολόγον* (Var. *δικαιολόγον*), vgl. 280b 15 преца *δικολόγος*. - 8: мѧ] ѧ Sof., Car., Fehler für *αὐτόν*. - 9: оуцедша] *ἀπέδρασαν*. - 19: дѡстоины слѡвесны] *ἀξιοπίστων*. - 29f.: его ради] ungenau für *διὰ … τούτων*. - 30: ї҃сꙋ] lies іс Car. (*ὁ θεός*, in Varianten: *ὁ Ἰησοῦς*). - 40: бл҃гѡдѣтꙋющꙋ] *εὐχαριστοῦντες*. - 41: сниде] *ἔρχεται*, vgl. внидеть Z. 44.

280c

3: пакы и злѣиши] Fehler für *καὶ πάλιν ἔτυπτεν αὐτόν*. - 6: їѡаннъ] іваннъ Car., *ὁ ἀπόστολος*. - 9: без писанїа] lies и без писанїа Sof., Car., *καὶ ἀγράφως*. - 19: здѣтель] *ἐνέργεια*. - 24: наюсольанꙋ] Fehler für *ἔφηβον*. - 35: Nach дн҃и > *ἐν αἷς*. - 39: мьаше] ungenau für *ελουετο* (in Var.), davor > *τῶν ἀνθρώπων*.

280d

13: Nach гѡсподь > *μοῦ*. - домонъ] *Δόμνος*. - 42f.: и не оуже] Fehler für *μήπω δέ*.

281a

11: злоуши] злоушѣ Sof., danach > *αὐτόν*. - 17: и] > gr. - Vor радостенъ > *καί*. - 21: Nach изведе] > *αὐτόν*. - 35: спасоу] ≠ *πατέρα*. - 40: и та] unklar, *καταστάσεως*. - 42: чл҃че] > gr.

281b

31: домонъ] danach > *καί*. - 32: же] > gr. - романꙋ] > gr. - 36: се … его] > gr.

281c

12-14: прїиде … мѣстѣ] > gr. - 25: чл҃че] lies чл҃че Sof., Car., *ἄνθρωπε*. - 31-33: что … рабъ] gr. anders: *δός μοι τὴν ἐν χριστῷ σφραγῖδα*.

281d

3: Nach ѡставльше > *ταῦτα*. - 8f.: еже … челѡвѣцѣ] > gr. - 13: мт҃ре] > gr. - 18: се всѧ] *ταῦτα πάντα*. - 19: въ третїи дн҃ь] третеи дн҃ь Sof., Car., *μετὰ τρεῖς ἡμέρας*. - 20: адама] Fehler für *τοῦ Ἅδου*. - Nach свобожь > *πάντας*. - Nach адѣ > *κατεχομένους*. - 45: їѡаннъ] + в баню Sof., Car. (> gr.).

282a

4 - 9: и … романꙋ] > gr. - 31: правѧхꙋ тѧжко] ≠ *εβρυχον δεινως* (in Var.). - 34f.: оударѧа … дробно] *προσέκρουον καὶ διελέπτυνον αὐτό*.

282b

10: Nach видѣвъ > *αὐτούς*. - 12: что порѣете] > gr. - хотѣ] Fehler für *θέλετε*. - 28: ѿпадшаѧ] lies падшаа Sof., Car., *πεσόντας*. - 29: его] lies егѡ Sof., Car., ≠ *εἰς τὸν θεόν σου*. - ты пропѡвѣдꙋеши] > gr. - 41: спнїе] lies на спсенїе Sof., Car., *ἐπὶ σωτηρίᾳ*.

282c

13: часть градꙋ] *τύχη πόλεως*.

282d

3: обра] danach > *ὅπερ*. - 4: саньницъ] *ταξεωτικόν*. - 18: по] ungenau für *περί*. - 28: краанꙋ] *κομέντων*. - 44: ѫени] lies жени Car., *δίωξον*.

283a

1: ѡбрѧщеши] danach > *αὐτούς*. - 2: вземь] имь Sof., Car., *ἔχων*. - 5: мѧ] Fehler für *αὐτῶν*. - 7:

прекла͡] *καταθέσεις*. - 10: Vor зд͡ѣ > *ὅτι*. - 22: въ храминѣ] > gr. - 24: пѡвѣдаѧ] > gr., danach folgt *θανατώσατε αὐτούς*. - 27f.: вѣвратиші ѧ] ≠ *ἐπιστραφῇς*. - 28: ѡна͡] lies он' же Sof., Car., *ὁ δέ*. - 29: побиитасѧ] lies пѡби͡та ѧ Sof., Car., *ἀποκτείνατε αὐτούς*. - 35f.: видѣти вы͡ велѣлъ] *γινώσκειν σε βούλομαι*. - 42: ѕѣло] lies зъло, *κακά*.

283b

18: неꙋкромъствꙋюць] ≠ *ἰδιάζοντες*. - 22: постигнꙋ] *ἀπέλυσεν*, danach > *ἡμᾶς*. - 24: неѡскоꙋднꙋ] *ἀναιτίους*. - 25: соꙋщꙋ] lies не соꙋщꙋ Sof., Car., *μὴ ὄντος*. - 33: ркоста] рькѡста Sof., р'коста Car., *εἶπον*.

283c

4: и да иже] unklar, *ὡς*. - 28-30: вѣси ... на͡] > gr. - 34: немоу] + и дѡмъ мѡи да съжгоуть ѡгнемъ. и азъ и сынъ мои ѡгнемъ съж'жена боудевѣ, и всѧ наю да пѡгыбноуть, токмѡ христа оулꙋчивѣ. се же ïѡаннъ рече к немоу Sof. 252a 12-17, Car. 425b 31 - c 3, *ἰδοὺ ἡ οἰκία μου ἀφθήτω, καὶ ἐγὼ καὶ ὁ υἱός μου ὁλόκαυστοι γενώμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ πάντα τὰ ἡμῶν ἀπολέσθω μόνον Χριστοῦ ἐπιτύχωμεν. ὁ δὲ Ἰωάννης εἶπεν πρὸς αὐτόν* (41,11-14). - 42: изведе ... нимъ] Fehler (vgl. 283c 45 - d 1), > Sof., Car., > gr.

283d

13: падесѧ] ungenau für *κατέπεσαν*. - 29: в] на Sof., Car., *ἐν*. - 30: ркоша] *εἶπαν*. - 36: ꙗко сего] ≠ *ἐγὼ καὶ τοῦτον*. - 40: ѡбистоꙗщїи͡] ungenau für *τῶν περιεστώτων*.

284a

2: присташа емъ] *ἠνέσχοντο*. - 5: предашѧ] danach > *ἡμᾶς*. - 13: ѡц͡ь] Fehler für *ἀπὸ τῆς πατρίδος*. - 14: казать] ungenau für *ἐπεδείκνυεν*. - 16: пѡвѣсть] ungenau für *διδαξάτω*. - 29: ркоша] *λέγοντες*.

284b

14: ѡн͡рѣанꙋ] *Τραϊανῷ* (Var. *Ἀδριανω*). - 29: сими] всѣми сими Car., > gr. - 31-32: ꙗко ... б͡ъ] ungenau für *τοὺς εἰς τοὺς εὐεργέτας θεούς*. - 38: жерцы] lies жерди Sof., Car., *σίδηρα*, danach > *καὶ ἠσφαλίσαντο αὐτόν*. - 44: рами] lies ранами Sof., Car., *πληγαῖς*.

284c

1: шестьдес͡ѧ] > gr. - протикъ] *προτίκτορες*, + *δέκα*. - 13: рабичиць] davor > *καί*. - 14: оуньгїи] *ὀγκίαι* (aus *οὐγκία*, nach *uncia*). - 16: шестарь] *ξέστης*. - 33: прѡтикторъ доукъ] Fehler für *οἱ οὖν δέκα προτίκτορες*, danach > *ἔρχονται*. - 34: г͡лаше] *εἶπαν*. - 38: лзѣ] lies злѣ Sof., Car.. *κακόν*. - 44: иракліѧ] lies и иракліа Sof., Car., *καὶ Ἡρακλῆν*.

284d

8: же] danach > *οἱ προτίκτορες*. - 13-14: плачи сих͡ъ] ungenau für *ἐπὶ τῷ πένθει πάντων*. - 17: измолѣ] *ἐξοχῆς*. - 29: ноѕѣ] ноѕи Car., *πόδας*. - и] überflüssig, > Sof., Car., > gr. - 37: жилище] *Κατοικίᾳ*. - 38-39: вѣ ... мнѣ] unklar für *μόνοι δὲ ἡμεῖς καὶ οἱ φυλάσσοντες*.

285a

13f.: боурѧ ... болшими] ungenau für *κλύτων μειζόνως*. - 25: твердо] *Ἐπικούρῳ*. - 27: востань] *στάσεις*.

285b

4: се] danach > *ὁ Μαρεών*. - 10: потребы] *δημοσίων πραγμάτων*. - 34: ꙗко] davor > *εἶπεν δὲ ὁ Μαρεών*.

285c

10: моvронъ] *Μυρεῶνι*. - 17: г͡лашѧ] *εἰς λόγους σκληροὺς ἦλθον*. - 20: е͡] danach > *ἐν σπουδῇ γίνετα*. - 30f.: р͡е ... х͡въ] > gr. - 45: лофонъ] *Λόφον*.

285d

2: быстринно] *ῥευματώδης πολύ*. - двѡ͡волнено] *διθάλασσος*. - 19: их͡ъ] + *ἐν αὐτοῖς*. - 38: иди] davor > *ἐνώπιόν σου ἐστίν*.

286a

7: фола] falsch für *Λόφου*. - 8: патомъ] *Πάτμῳ*. - 9: ворота] falsch für *Φορᾷ* (Var. *Φθορα*). - 9f.: еже ... тлѧ] > gr. - 21: вторѣ] falsch für *Φορᾷ*. - 22: мꙋрѡнъ] *Μύρων*. - 26: доух͡ъ пытливъ] *πνεῦμα δὲ πονηρὸν Πύθωνος*. - 29: же] danach > *ὁ υἱὸς αὐτοῦ*.

286b

9: г͡ѣмонꙋ] *ἡγεμόνος*. - 21: прѡповѣдаемаго] ungenau für *κηρυττόμενον*. - 30: дх͡омъ] davor > *ὑπ' αὐτοῦ*. - ѿ] до Sof., Car., *ἕως ἐν*. - 33: кꙋнопа] *Κύνωπα*.

286c

13: г͡ѣмоно͡ъ] lies г͡ѣмѡнъ Sof., Car., *οἡγεμών*. - 20: бл͡гѡвѣр'ныи] + ц͡рь Sof., Car., *βασιλεύς*. - 24: и] > gr.

286d

15: ѡ полонидѣ] *περὶ Ἀπολλωνίδους*. - 19: се] ungenau für *αὐτός*. - 22: еще] lies аще Sof., Car., *ἐάν*. - 25: въсла] посла Sof., Car., *ἀνέπεμψεν*. - повелѣвыи] lies пѡвелѣвь и Sof., Car., *κελεύσας αὐτόν*. - 26: двоими] falsch für *δυσίν*. - 41-43: но вънѣ ... ч͡лцѣх͡ъ] nur in Usp. irrtümlich wiederholt. - 45: вофоры] falsch statt форы, > gr.

287a

4: слышавъ] ≠ *μαθὼν τὸν τόπον*.

287b

12: его] сегѡ Sof., Car., *αὐτόν*. - 20: повелѣ] danach > *τὸν Ἰωάννην*. - 37: горѧ͡та] ungenau für *καιόμεναι*.

287c

13: сѧ] ≠ *ταὐτά*. - 35: пресылание] *ἐπιστολήν*. - 42: и²] > gr., > Sof., Car.

287d

5: домоу] + и ѡглашени быша в дѡмоу Sof., Car., *κατηχηθέντες δέ*. - 6: и³] ≠ *αὐτούς*. - 8: к͡ртити] ≠ *ἐβάπτισεν*. - 18: хрꙋсоп'пїи] *Χρυσίππη*. - 20: семъ] + и не могоу сегѡ сотвѡрити. рече же хрꙋсѡп'пїа к немоу. паче же соущꙋ ти в саноу семъ Sof., Car., *οὐ δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι. καὶ εἶπεν Χρυσίππη πρὸς αὐτὸν· ἐν τῇ ἀρχῇ ταύτῃ μᾶλλον*. - 22: ны] danach > *καί*. - 23: р͡е] lies и рече Sof., Car., *καὶ εἶπεν*. - 28: ïѡаннꙋ] lies и ïѡанноу Sof., *καὶ Ιωάννην*. - 30: двѡ͡иства] für *διχοστάσαι*. - 42: ꙗвѣ] lies ѿтолѣ ѧвѣ Sof., Car., *τὸ λοιπὸν ἐν τῷ φανερῷ*.

288a

39: проповѣдаема͡] danach > *Χριστῷ*.

288b

12: щери] lies д'щери Sof., Car., *θυγατέρα*. - 27: лишаемы͡] ungenau für *ὑστερουμένοις*. - 45: множаше] danach > *πάντα*.

288c

8: еи͡а] lies еже Sof., Car., > gr. - 9: сѧ] ≠ *ἦν*. - 11: мꙋрѡновꙋ] davor > *ἀνέψιον*. - 29f.: и изыде ... рѡдонова] nur in Usp. irrtümlich wiederholt. - 39: трїоунъ] ungenau für *τριβοῦνός*.

288d

2: въ] davor > *τὸν θεόν*. - 8: разсыплѧѧ] lies расцѣплѧѧ Sof., Car., *διαρρήσσων*. - 22: пѡ͡имъ] > gr.

289a

4: но] *καί*. - 5: но] ungenau für *εἰ μή*. - ити] danach > *καί*. - 19: ѡставиша͡] ≠ *γίνεται διαδοχή*,* (же) > gr. - 32: к͡рти] + и Sof., Car., *ἐβάπτισεν αὐτόν*. - 36: вофорѣ] *Φορᾷ*. - 38: лона] lies лоуна, *Σελήνη*. - 42: ïѡанна ꙗко] ≠ *ὅτι Ἰωάννης*.

289b

3: злѡиманїе] *τοῦ λαβεῖν*. - 4: имаши] lies и имаши Sof., Car., *καὶ ἕξεις*. - 45: домоу] + моурѡни три лѣта не исходѧща. но вѣрꙋющаѧ в дѡмоу Sof., Car., *τρία ἔτη* (*ἐν τῷ οἴκῳ*) *Μύρωνος, μὴ προερχόμενοι ... ἀλλὰ τοὺς πιστεύοντας τῷ Χριστῷ ... ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ* 80,7-9).

289c

8: и] > Sof., Car., > gr. - 20: дѡсажаетъ] ≠ *ἐνυβρίζετε*. - 21: нерадить] ≠ *καταφρονεῖτε*. - 24: вашь] ≠ *τοῦ Ἀπόλλωνος*. - 29: на камени] lies на камень Car., *ἐπὶ λίθον*. - 44: акоу͡лѣ] *Ἀκύλαν*.

289d

6: ꙗкѡ] lies ꙗкѡ да Sof., Car., *ὅπως*. - 8: аще] lies и аще Sof., Car., *καὶ εἰ μέν*. - 17: г͡ѣмонꙋ] lies къ г͡ѣмѡноу Sof., Car., *πρὸς τὸν ἡγεμόνα*. - 18: ивана] lies іѡанна Car., *Ἰωάννου*. - 37: г͡лше] lies ѧже г͡лше Sof., Car., *οὓς σὺ λέγεις*.

290a

1: пwслѣдwвахомъ] danach > *ἅπαντα*. - 5: просто рещи] *ἁπαξαπλῶς*, danach > *ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ θνήσκειν*. - 6: избоудѹ ѿ темница] ≠ *ῥυσθῶ τῆς καταδίκης*. - 10: частимое] *Τυχίῳ*. - 13: прwкаженъ] *παράλυτος*. - 38: и³] > gr. - възвѣстить] ≠ *πυθέσθαι*. - 39: томоу] ≠ *καθαρωτάτου*.- 43: грѹсїа веси] *τῆς ἀγροικίας*.

290b

2: есмь] lies есть Sof., Car., *ἐστίν*. - неоудръжимъ] danach > *εἶπεν δὲ αὐτῇ ὁ ἀπόστολος ... ἐπὶ τούτῳ, τῷ ἐνέκαντι ἑαυτῷ τὴν ἰδίαν καταδίκην* 85,12 - 88,11. - 5: марефъ] *Μαρεώτης*. - 11: ꙗкw съоузa] ≠ *ὃν ἔδησας*. - 13: заключишаса] irrtümlich wiederholt, lies ѿврьзоутсѧ Sof., Car. *ἀνοιχθήσονται*. - 16: и] > Sof., Car., > gr. - 23: wписанаго] lies ѿ писанаго Car., *ἀπὸ τῶν γραφῶν*. - 34: мѣстѣ] danach > *ἐρήμῳ*. - 35: чл҃къ] ꙇ҇ Fehler, lies чл҃къ Sof., Car., ≠ *πνευμάτων*. - 45: цр҃кви] danach > *τοῦ Ἀπόλλωνος*.

290c

11: и пристрашаꙇ҇] ≠ *προσεκλίθησαν πάντες πρὸς αὐτόν*. - ст҃лище] ст҃ителище Sof., Car., *τὸ ἱερόν*. - 17: и] danach > *οὐ μόνον δὲ τοῦτο*. - 21: же] danach > *ταῦτα*. - 34: сквернїи] + ереи Sof., Car., *οἱ ἱερεῖς*. - 43: ꙗкw ходѧше ... ѿтоудѣ] *ἐξελθών*.

290d

6: рече] lies речеши Sof., Car., *εἴπῃς*. - 9: ѕѣло] wohl für зъло, *λοιδορίας*. - 17: въ поу҃] nur in Usp. irrtümlich wiederholt. - 21: доудѹ] lies д҃хоу Sof., Car., für Var. *τὸ πνεῦμα* statt *πρὸς αὐτόν*. - 27: рⷱ҇е] + же Sof., Car., *εἶπεν*. - 28: мисаилwва] ≠ *τοῦ Σαταναήλ*. - 38: метатⷶ҇и] > gr. - ни мала] *μηδαμοῦ*.

291a

7: запрѣщаю] ≠ *παραγγέλλω*. - 8: ї҃v х҃а] і҃с х҃а Sof., Car., *Ἰησοῦ Χριστοῦ*. - 10: никwторы҃] ≠ *οὐδὲ ὁ δεύτερος*. - 12: кнѧѕь] danach > *τῶν δαιμόνων*. - 13: влѣзета] danach > *οἱ δύο*. - 44: етеры] für Var. *ετερους* statt *ἑταίρους*.

291b

6: ӥрепноу] *κατασκευάσω*. - 10: пwвелѣ быти] ≠ *ἐποίησεν αὐτοὺς προσμεῖναι*. - 11: доноса] unklar für *τοὺς τὰς ἀποκρίσεις αὐτῷ ποιοῦντας*, danach > *καὶ εἰσερχομένους καί*. - 22: влwжити] davor > *ἡμᾶς*. - 30: ны҃] irrtümlich wiederholt. - 40: врѹи] *Βότρυι* (Var. *Βρυει*).

291c

1: гл҃омъ] *τοῖς λαλουμένοις*. - и] > Sof., Car., > gr. - 45: нѣⷭ҇] danach > *ἕτερος*.

291d

6: погѹбити] побити Sof., Car., *ἀποκτεῖναι*. - 7: да видить] *ὅταν ὄψεται*. - 8: и] > gr. - 24: и¹] > gr. - 31: сырwꙗдци] > gr. - 44: когожⷣо] lies кождw Car., *ἕκαστος*.

292a

23: рⷱ҇и] lies рѣⷯ Sof., Car., *εἶπον*. - 33: Nach насъ > *τὸν Ἰωάννην*. - 43: Nach пакы > *ἕκαστον*. - 45: не wбрѣтъша] ≠ *θεωροῦσιν*.

292b

1: литѹ воли] *Λίθου βολῇ*. - 7: его] *τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον*. - 11: сътворити] danach > *σοι*. - 12: и] danach > *βασάνους*. - 26: кланѧющⷭ҇е] ≠ *θυμιῶντας*. - 31: воскреснѹⷮ҇] ≠ *ἀνέστησαν*. - 36: и] irrtümlich wiederholt.

292c

2: доуха] danach > für *ἀκίνητα*. - 27: ми] ≠ *αὐτοῦ*. - видимыи] ≠ *ἀσώματος*. - 42: ва҃] lies намъ Sof., Car., *ἡμᾶς*.

292d

11: гыгнѹща] lies гыбноуща Sof., Car., *ἀπολλυμένους*. - 21: прїидоущаго] ungenau für *μὴ ἐρχόμενον*. - 30: трѹбою] davor > *ἡμέρα*.

293a

11: ꙗ] lies ꙗко Sof., Car., *ὅτι*. - 25: главоу] danach > *αὐτοῦ*. - 28: мѣсто высоко] *δώματος*. - 37f.: ꙗко не на заблѹжⷣенїе] ≠ *ὅτι διὰ τὴν πλάνην*. - 39f.: бывшемѹ въ законѣ] unklar (durch Auslassung), *γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον*.

293b

4: д҃шь] ≠ *ἄνδρες*. - 6: си] *τε*. - 12: жестока] > Sof., Car., > gr. - 16: wбрѣтаахѹсѧ] wбрѣтахѹсѧ Sof., Car., *εὑρίσκετο*. - 22: wсобь] *ἀπ' ἀλλήλων*. - 25: жгомъ wгнемъ] wгнемъ жгомъ Sof., Car., *συνεχόμενος πυρετῷ* (Var. auch *πυρ. συνεχ.*).

293c

8: весь творѧше] ≠ *ἐν φιλονεικίᾳ ἐγένετο*. - 13: любы] für *φιλόνεικος*. - 26: ïоанна] danach fehlt (durch ѿ ïwанна ∩ ѿ ïwанна) ein Textstück, das ungefähr dem Umfang von einer Seite (mit zwei Spalten) in Usp. entspricht. In Sof. und Car. ist es vorhanden: Sof. 261c 28 - d 22, – im Folgenden abgedruckt –, Car. 443c 21 - 444a 10 (*καὶ ἦσαν ἡδέας ἀκούοντες ... καὶ ἐδιδάσκοντο ὑπὸ Ἰωάννου* 112,14 - 114,7).

Sof. 261c 28 - 55

.... и
въ сласть пwслоушахоу его.
и прїидоша тоу іереи апо-
лwнови. иже бѣшѧ
ходили по кѿнопѣ. за
разwренїе капища аполwнова
иже разори іwаннъ. искоу-
шахѹ и гл҃а емоу единъ ѿ нихъ.
оучителю с҃нъ имамъ и тъ
хрwмъ wбѣма нwгама. се-
го сотвwри цѣла да и азъ вѣ-
рѹю в распѧтаго. іwаннъ
же рече к немоу. аще вѣроуе-
ши в распѧтагw. боудеть
с҃нъ твwи цѣлъ. и рече со-
твwри его прьвѣе цѣла та-
кw вѣроую. рече же іwанⷩ҇
не искоушаи неискоусимагw.
ти не хоули зѣлw. но во и-
мѧ распѧтаго боуди и ты хро-
мъ wбѣма нwгама. и тоу
абїе разволѣста нwзѣ егw.
и к тwмоу сѧ не мwже двигна-
ти с мѣста тогw на нем'же
паде, и тwмоу сѹщоу на зе-
мли. и рече іwаннъ к подрѹ-
гоу его. иди пwкажи с҃на его,
мwемоу оученикѹ. призⷡ҇-

d 1 - 22

в мѧ и рече. иди и рци с҃ноу іе-
реwвоу аполwнова. рече іw-
аннъ во имѧ с҃на б҃жїа распѧ-
тагw при пwньстемъ пила-
тѣ, прїиди к намъ. и идⷯ҇
и гл҃ахъ к немоу пw словеси іw-
аннwвоу. и пришⷣ҇е падъ пw-
клwнисѧ емоу. и видѣвъ
ѿ҃ць ꙗко с҃нъ емоу бысть цѣ-
лъ. возwпи великымъ гла-
сwмъ ко іwанноу гл҃ѧ, поми-
лоуи мѧ оученице бл҃гаго б҃а
и приближивсѧ іwаннъ прекре-
стї и. гⷤ҇. и тоу абїе воста.
и припадwста ко іwанноу,
и крⷭ҇тї а во имѧ ѿ҃ца и с҃на и ст҃го
д҃ха. и веде ны в домъ свои
и пребыхомъ оу него д҃нь то и
на оутрїа ишⷣ҇еше придохомъ
ко комарѣ. нарицаемѣи до-
метїи, и собрашѧсѧ людїе
мнwзи и оучѧхѹсѧ ѿ іwанна.

Sof. 261c 28 - 55

32: по кѿнопѣ] по кѹнотѣ Car., *πρὸς Κύνωπα*.- 36: тъ] тои Car., nur Var. *αυτος*. - 39-41: іwаннъ ... распѧтаго] in Car. ausgelassen (durch распѧтаго ∩ распѧтаго), von späterer Hand unter Einfügungszeichen unter der Spalte nachgetragen. - 42f.: сотвwри его прьвѣе] für Var. *ποιησον αυτον πρωτον*. - 44: іwанⷩ҇] für Var. *Ιωαννης*. - 46: зѣлw} lies зъло, *κακῶς*. - но] nach der Var. *αλλ'*. - 49: нwзѣ (-ѕи Car.) егw] für Var. (*οι*) *ποδες αυτου*. - 50: и] > gr. - к тwмоу ... не] für Var. *μηκετι*. - 50f.: сѧ ...двигати (двигноути Car.) с мѣста тогw на нем'же паде] für Var. *μεθελθειν τον τοπον εφ' ον επεσεν*. - 52: и тwмоу сѹщоу] für Var. *και αυτου οντος*. - 53: и] > gr. - 55: Nach оученикѹ > *καί*.

Sof. 261d 1 - 22

1: и¹] > gr. - 1f.: рци ... аполwнова] für Var. *ειπε· υιε το ιερεως του Απ.*, danach > *καὶ εἶπε αὐτῷ*. - 5: намъ] ≠ *με*. - 6: Nach іwанновоу > *καὶ εὐθέως ἀνέστη καὶ ἠκολούθησέν μοι*. - 7f.: и пришⷣ҇е падъ пwклонисѧ емоу] gr. anders: *καὶ ἐλθόντες πρὸς Ἰωάννην, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ καί*. - 8: и] > gr. - Nach ѿ҃ць > *αὐτοῦ*. - 12: оученице] -че Car. - и тоу] > gr. - 14: гⷤ҇] трижды Car. - и тоу] > gr. - 15: припадwста] *προσέπεσεν*. - 16f.: во имѧ ... д҃ха] für Var. *εις (το) ονομα (του) πατρος και (του) υιου και (του) αγιου πνευματος*. - 18: то] für тъ. - 19: ишⷣ҇еше придохомъ] für Var. *εξελθοντες ηλθομεν*. - 20: ко комарѣ] *ἐπὶ τῇ στοᾷ*.

293c (Fortsetzung)

27: троⷬ҇ водны҃] für *ὑδρωπικός*. - 31: испрошь] испрwси Sof., Car., *αἰτήσας*. - 34: страстwника] *ὁ ταλαίπωρος*. - 37: имоуща] + и пwчетъ зѣлw въскwрбѣ w немъ. и пакы о нⷷ҇е іwаннъ восписа книгы сице имоуща Sof., Car., *καὶ ἀναγνοὺς πάνυ ἐθλίβη ἐπ' αὐτῷ. καὶ πάλιν Ἰωάννης ἔγραψεν βιβλίον πρὸς αὐτὸν περιέχον οὕτως*.

293d

38: ïоанна] іванна Car., *Ἰωάννου*. - 43: моуроса] für *Μυρινοῦσαν*. - 44: ї҃] lies н҃ Sof., Car., *πεντήκοντα*.

294a

1: ѹстрои] ≠ *ἱερά*. - 7: сѣчна] *Λώου*. - Nach вше̂шима > *ἐν τόπῳ*. - 8: пїастерїе] *Πιαστηρίῳ*. - 17: приносѧ] *προσφέρονται*, danach > *θυσία*. - 18: волкѡви] *Λύκῳ*. - 30: видѣти] davor > *ξένῳ ὄντι*. - 31: Nach влъка > *ὁ δὲ εἶπεν*. - 32: домашнымъ] *ἐνθαδίοις*. - 37: дам] davor > *καί*.

294b

11: отрова] lies ѡстрова Sof., Car., *νήσου*. - 30: лоѹчи] lies наѹчи Sof., Car., *ἐδίδαξεν*. - 32: ного] lies нѡгоѹ Sof., Car., *πόδας*. - 37f.: еси взѧ] *ἔλαβες*. - 42: рекомомомꙋ] lies рекомомоѹ Sof., Car., *ἐπικαλουμένῳ*.

294c

19: можаше творити] ≠ *ἐτόλμησεν δοῦναι*, danach > *ἀπόκρισιν*. - 23f.: не дѣите … ѿити] *ἄφετε*. - 27: не ѿвѣща] ungenau für *ἀπεκρίθησαν*. - 35: ѹжасаахꙋсѧ] ѹжасахꙋсѧ Sof., Car., *ἐξέστησαν*.

294d

10: дїевъ] *τοῦ Διός*. - 11: моха] *Μωκᾶς* (Var. *Μωχας*). - 21: сегда] lies се го̂ Sof., Car., *ἰδοὺ καιρός*. - 41: чръ] lies чрьнъ Sof., Car., *Αἰθίωψ*.

295a

21: в'веди] въведе Sof., Car., *εἰσήγαγεν*. - 35: флогїнѡ] *Φλογίῳ*. - 36: пѡслоѹшаахꙋ] послоѹшахꙋ Sof., Car., *ἤκουον*.

295b

1: се] *τὸν πλοῦτον*. - злы̑ мыслены̑] *κακογνώμονας*. - 6: ми] danach > *αὐτὸν καί*. - 16: хво] lies х̃вѡ Sof., Car., *ἐν Χριστῷ*. - 22: всѧ] davor > *καί*. - 32: многотворено] *πολυτέλειαν*. - 35: съ] ≠ *παρεκτός*.

295c

12: ѿидошѧ] danach > *ἐν τῷ ἱερῷ*. - 15: чѧсть] *τινά ἐξ αὐτῶν*. - 16: събратисѧ] davor > *τὸν πάντα λαόν*. - 16-17: мир'ское бесчестїе] *μιαρᾷ … ἀταξίᾳ*. - 29: моѷрѡнова] *Μυρινούσῃ*, *Merinusa*. - града] > gr. - нетїанъ] *Νοητιανός*, *Nucianus*. - 30: вофора] *Φορά*. - 32: рѡгосъ] *Ῥώξ*. - 38: боренїи] lies ѡборенїи Sof., Car., *καταστροφῆς*. - 44: ѹчѧхꙋ] *ἐδιδάσκοντο*.

295d

2: бл̑тъ] *εὐθύτης*, danach > *ἐν τῇ καρδίᾳ*. - 8: слово] falsch für *δόξαν*. - 17f.: съ сътворимъ] съ | съ- nur in Usp. irrtümlich doppelt. - 19: дѣмон'] lies дѣмѡни Sof., Car., *δαίμονες*. - 24: есмѧ] nach *ἐσμέν*. - 45: сы] *οὗτος*.

296a

2: людїе ради] ≠ *πάντες περὶ τῶν ἱερέων*. - 10: Nach видѣша > *τὸν Ἰωάννην*. - 18: ѹмедлѧще] ≠ *ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ*. - 35: ѡни] lies ѡви Sof., Car., *τινές*. - 39: месть] *κρίσιν*.

296b

22: рѣкы] davor > *τὸ ὕδωρ*. - 26: чръны̑] ≠ *τοῦ ποταμοῦ*, danach > *εἰς*. - 32: Nach мѣстѣ > *τυφλός*. - 40: даж̑ь] davor > *καί*. - 42: Nach наѹчив' > *αὐτόν*.

296c

9: карⷪ҇] *Κάρῳ*. - 21: акринъ] *Μακρῖνος*. - 25: прѡклиганїи] *Προκλιανή*, danach > *καί*. - 34: падесѧ] danach > *τῇ διανοίᾳ*.

296d

5: Nach есть > *καὶ πάντα τά*. - 11: своѭ] *αὐτοῦ*. - 28: прелестїю] *ἡ Ἀπάτη*.

297a

27: своѭ] *σήν*. - 37: Nach постави] > *ἡμῖν*.

297b

20f.: и мала … имъ] ≠ *ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐσίανεν αὐτὸν οὐ μικρῶς*.

297c

3: и] > gr. - 4: точѧщи] *κατέφερεν*. - 11: строивши] ≠ *δαπανήσασα*. - 19: землепѡлезныѧ] lies земле-пѡлъзеныѧ Car., > gr. - ѧдовитыѧ] *θανατικά* (Var. *θανατηφορα*). - 34: Nach дрꙋгаа > *δέρματα*.

297d

10: мѣстомъ] *τὸν τόπον*. - 29: то вострѧ] ≠ *αὐτὸ ἔσεισεν*.

298a

15: и] > gr. - 16f.: паче ти словъ] unklar für *μηκέτι μνήμην ἔχε τῶν κακῶν λόγων*. - 28: прибывшй] ungenau für *τοῖς προγεγονόσιν*. - 35f.: ıаже … бышѧ] ungenau für *τὰ πραχθέντα*.

298b

6: ѿ … золъ] ungenau für *διὰ πάντα τὰ πραχθέντα μοι κακά*. - 8: ѹчении сла̂ко] ungenau für *διδασκαλίαν ἱκανήν*. - 42: все … добрѣ] *πάντα τὰ λαλούμενα παρ' αὐτοῦ καλά εἰσιν λίαν*.

298c

8: дѣета] lies дѣете Sof., Car., *ποιεῖτε*. - 10: есте вѣрꙋете] unklar für *ἐπιστεύσατε*. - 13f.: възвратитисѧ … въ ефесъ] irrtümlich wiederholt, gr. anders: *τὴν οὖσαν ἐν τοῖς ἐκεῖσε ἀδελφοῖς*. - 22: с̃на] davor > *παρά*. - 32: ими] *τούτοις*.

298d

3: поръприще] unklar für *κατάστασις*. - его̃] unklar für *ἦν δέ* (*ἦν* vd. aus *ἥν*?), danach > *ἐκεῖ*. - 27: горѣ] ungenau für *τὸ ὄρος*.

299a

12: въ] > gr. - 16f.: ıако … еѵ̃лїе] ungenau für *μετὰ οὖν τὸ καθαρογραφῆσαι με τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον*. - 17: Nach внесохѿ > *αὐτό*. - 36: вънѣшнѧа страны] für *εις την αγροικιαν* (nur Var.). - 43: авхарисъ] *Εὐχάρης*.

299b

15: днь] lies д̃нь Sof., Car., > gr.

299c

13: апѡкалипси] + аз' же со всѣмъ прилежанїемъ въписа̃ апѡкалипси Sof., Car., > gr. - 32f.: се … ефе̃] > gr.

299d

12: въде] lies въведе Sof., Car., *παρέλαβεν*. - 19: ничтоже] lies никтѡже Sof., Car., *οὐδείς*; davor > *καί*. - 19f.: не … їѡанном'] ≠ *ηπιστει τοις λαλουμενοις υπο Ιωαννου αλλα παντες επιστευον αυτοις* (Var.). - 24: лѣ̃] + преже затѡченїѧ въ ефесѣ ї лѣтъ Sof., Car., *πρὸ δὲ τῆς ἐξορίας τὸ πρὶν ἐν Ἐφέσῳ ἔτη ἐννέα*. - 42: к намъ] на̃ Sof., Car., *ἡμῖν*. - 43: моего] danach > *σταυροειδῶς*.

300a

4: скѡнчѧти] ungenau für *τελεωθῆναι*. - 7: Nach м̃рь > *καλύψατέ με*. - 16: Nach видѣти > *οὐκέτι ἐν τῷδε τῷ βίῳ*. - 19: даже] > gr. - 20: вшедшимъ̃] + намъ Sof., Car., *ἡμῶν*. - 25: на] davor > *ἡμῶν*. - 27: злѣ̃] wohl Fehler für зѣло, *σφοδρῶς*.

300b

пѡхвала с̃таго ап̃ла ї еѵ̃алиста їѡанна

Griechischer Text: *ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΕΙΣ ΙΩΑΝΝΗΝ ΤΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΝ, ΝΕΑ ΣΙΩΝ*, Jerusalem 1922, S. 665 – 667, 725 - 728.

3: съ̃ с̃тыи] ≠ *ἐξ οὐρανοῦ*. - 4: единъ] lies и единъ, *καὶ μόνος*. - и[1]] > gr. - и[2]] > Sof., Car., > gr. - 5: б̃гѡслово] ≠ *Θεὸν Λόγον*. - 7-20: высокопарѧи … пре̃тыи] > gr. - 8: троѹдъ] Fehler, > gr. In anderen Hss тоѹлъ oder тжръ. - 22: мрежою врыгъ] ≠ *ὁ ῥίψας τὴν σαγήνην*. - 24f.: вѧщьшѧ по заповѣди] ungenau für *ὑψηλότερα δόγματα*. - 31: ѹпостаси] *ἐνυπόστατος*. - 38f.: тоѹже … не] *οὐκέτι λοιπόν*. - 44: незнаемъ] *γνωριζόμενος*.

300c
6: дѣлъ] lies дѣлѣ, *διά*. - 15: и] > gr. - 16: помощи] falsch für *ἀσθένειαν*. - 24: видѣніе] вѣдѣніе Car., *γνῶσιν*. - 43: ꙗко̑ бѣ҃] ≠ *τὸ οὐκ ἦ*.

300d
6: нъ҃ начатъ] wohl für въ начатъкъ, *ἐν ἀρχῇ*. - 8: четыришеды] четырижды Car., *τέταρτον*. - 10: нарече ... сътвори] *εἶπε τὸ ἐγένετο*. - 12: еда ... бѣ҃] ungenau für *οὐκ εἶπεν ἐνταῦθα ἦν*. - 14: Nach ꙗко > *ἦν*. - 24: саи] *ὁ ὤν*. - 25: намъ] ≠ *ὑμᾶς*. - 25f.: сн҃овъ начало] ≠ *ὁ Υἱὸς ἐν ἀρχῇ ἦν*. - 26: ѡпрасѧ] lies прасѧ Sof., Car., *φιλονεικεῖ*. - 27: вѣсть] lies нѣсть, *οὐκ ἔστι*. - 28: сн҃у] *τοῦ Χριστοῦ*. - саи] für *ὁ ὤν*. - 36: сїѧ] wohl statt сѧи, *ὁ ὤν*. - 37: егоже] *ὤν*. - 38: видиши] lies видиши ли Sof., Car., *εἶδες*.

301a
4: творю] ≠ *τὸν δημιουργόν*. - 10: ѿтолѣ животъ] ≠ *ἀποτιθέναι*. - 11: тебѣ] ≠ *τό ἦν*. - 18: славою] *λέξεως*. - 30f.: и ... бѣаше] irrtümlich wiederholt, *ὅπου τὸ φῶς ἦν*. - 32f.: и ... бысть] > gr. - 39: чл҃чи] lies чл҃че Car., > gr. - не лѣто] lies лѣто, *χρόνος*.

301b
5: сои] *ὁ ὑπάρχων*. - 7: евангилистъ] lies а евангилистъ Sof., Car. - 12: їѡаннъ] davor > *καί*. - 13: Nach сн҃у > *καί*. - 16: дастъ] далъ Sof., Car., *δέδωκε*. - 19: вѣра] ≠ *χειρόγραφον*. - ѡбоихъ] *ἑκάστου*. - 20: въпросъ ... ѡбоихъ] > gr. - 27: Nach бг҃ъ > *ἦν*. - 28: весьже] *πανταχοῦ*. - 32: точенъ] *ἴσος*. - 33: пѡдобенъ] ≠ *ἀνόμοιος*. - 34f.: ѿ ... рекша] ≠ *ὁ εὐαγγελιστὴς εἰπών*. - 36: їюдѣи] > gr. - разрѣшаше] раздрѣшааше Sof., Car., *κατέλυε*. - 40: не ... мнѣ] ≠ *οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο*. - 41: не понови] lies понови, *ἐκένωσε*. - 43: то] ≠ *σύ*.

301c
3: Nach животворить] > *οὕτως καὶ ὁ Υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ* (Jo 5:21). - 7: їѡанъ] ≠ *ἐκεῖνος*. - 9: хулы тыѝ] *τὰ βλάσφημα*. - 10: всѧ соуть] > gr. - 17: да] davor > *ἀλλά*. - 18: хромымъ] ≠ *χωλὸν αὐτῶν*. - 26: е] lies е҃, > gr. - 26-28: ѡ ... сн҃а] *τῆς ἀφράστου καὶ ἀνεκδιηγήτου τοῦ μονογενοῦς οὐσίας*. - 28: слово] davor > *ἦν*. - 29: коли] колико Sof., Car., *ὅσον*. - 33: се] > Car., ≠ *πᾶσαν*. - 33f.: сѣтїю ѡбрьже] *ἐσαγήνευσεν*. - 36: ѡкушаетсѧ] ungenau für *ἐφιλονείκησαν*. - 38: прїидошѧ] придоша Sof., Car. - 40: сн҃ъ] *πύργος*.

301d
10: во] lies бо Sof., Car., > gr. - 12: прѡливааху] проливаху Sof., Car. - 35: чл҃четѣ] чл҃четѣ Sof., lies чл҃четѣ Car.

302a
5: творѧше] творѧаше Sof., Car. - 15: всели] lies весели Sof., Car.

302b
28: врьмѧ] lies времѧ Car. - 38: крщенїю] lies крщеноу. - 39: ту] lies ти.

302c
2: пропѡвѣдѣ] lies приповѣдѣ Sof., Car. - 3: и] überflüssig. - 7: творѧху] твѡрѧху Sof., Car. - 23: кланѧющ҃е] lies кланѧюще. - 28: и] überflüssig. - 32: ка҃знь] lies казнь Car. - 38: възпища] lies възпиша Sof., Car.

302d
5: се] lies сѐ Sof., Car. - познае] für познаетъ. - 8: и] überflüssig. - 23: е] für е҃. - 28: и сеѧ] lies ис еа Sof., Car.

303a
10: х҃олюбивыи] lies х҃с любивыи Sof., Car. - 22: ивана] ιѡана Car. - 25: песцы] песци Sof., lies песцѣ Car. - 26: їѡанна] ивана Sof. - 34: їѡаннъ] иванъ Sof. - 37: иванъ] ιѡанъ Car. - 40: ивана] ιѡана Car. - 44: писати] писа҃ Car.

303b
1: иванъ] ιѡанъ Car. - 3: иванъ] ιѡанъ Car. - 16: иванъ] ιѡанъ Car. - 19: оузрѝ] lies оузрѣ Car. - 27: камену] lies камен'ноу Sof., Car. - 28: ивана] ιѡана Car. - 34: иванъ] ιѡа҃ Sof., ιѡанъ Car. - 37: ивана] ιѡа҃ Sof., ιѡана Car. - 42: їѡаннъ҃] иванъ же Car.

303c
1: їѡанъ҃] иван' же Sof., Car. - 13: їѡанна] ива҃на Sof. - 20: гл҃ю] lies гл҃ахоу Car. - 23: гѡраздїе] горазнїе Sof., горазнѣе Car. - 24: образа] ѡрла Sof., Car. - 37: писанїе] lies е҃ писанїе Sof., Car.

303d

иже въ ст҃ы ѿц҃а нашего їѡанна архїеп҃кпа ко҃стѧнтинѧ града зла҃устаго слово пѡхвалное ст҃му їѡанну бг҃ѡслову. ї ев҃листу.

Griechischer Text: *ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΕΓΚΩΜΙΟΝ ΕΙΣ ΙΩΑΝΝΗΝ ΤΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΝ, ΝΕΑ ΣΙΩΝ*, Jerusalem 1922, S. 665 – 667, 725 - 728.

9: в ... дн҃ь] м҃ц҃а маіа. в҃ .и҃. Sof., Car. - 13: г҃и бл҃ви] бл҃ви ѡч҃е Car. - 42: невѣдо҃] ≠ *γνωριζόμενος*.

304a
21: сего] ungenau für *διὰ τοῦτο*.

304b
4: гл҃еть бѣше] > gr. - 17: Nach начѧло > *ἦν*. - Nach сыи > *καί*. - 20: сн҃ѣ] > gr. - 22: нѣдрихъ] нѣдро҃ Sof., Car. - 36: еже бысть] > gr. - 37: и] davor > *ὅτε τὸ ἦν ἐπὶ τὸν δημιουργὸν ἀναβαίνει*.

304c
6: приходитить] lies приходить Sof., Car., *εἰσέρχεται*. - 10: Nach бѣ҃ > *ὁ Λόγος*. - 19: Nach бѣ҃ ein Einfügungszeichen, zu dem über der Spalte идѣ҃. живо҃. бѣ҃ nachgetragen wurde (in Sof., Car. im fortlaufenden Text, aber vor идеже, слово бѣ҃), *ὅπου ὁ Λόγος ἦν, ὅπου ζωὴ ἦν*; danach > *ὅπου τὸ φῶς ἦν*. - 20: идеже ... бысть] > gr. - 23: Nach нѣкогда > *ὁ Πατήρ*. - 26: Nach сн҃ъ > *καί*. - 32: въ сн҃ѣ] *ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ*. - 40: бышѧ] + и паки апостолъ. аще начѧла. аще власти. аще престѡли. аще г҃дьства. всѧ тѣмъ быша Sof. (271c 37-40), Car. (464b 3-7), *καὶ πάλιν ὁ ἀπόστολος· εἴτε ἀρχαί, εἴτε ἐξουσίαι, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες· πάντα δι' αὐτοῦ*. - 43: бѣ҃] *εἰπεῖν, ὅτι ἦν ὁ Πατήρ*. - на] lies но Car., *ἀλλά*. - 45: дн҃ь] davor > *ἐν*.

304d
1: Nach дн҃ь > *κρίσεως καί*. - 7: гл҃ющїихъ] davor > *καί*. - 14: ми] lies ли Sof., Car. - 15: гл҃ати еже] in Usp. und Sof. irrtümlich wiederholt. - 25: їоудеи] > gr. - 32: сеи] съ҃ Sof., Car., *αὐτός*. - 40: иже] ихже Sof., Car., *οὕς*. - 44: что р҃е] überflüssig, > gr.

305a
1: Nach наоучивы҃ > *σε*. - 9: и[2]] + ст҃го д҃ха Car. (> gr.). - 11: Nach едино > *ὁμολογίαν ἔχοντες ἕν*. - 27: чѧломъ] lies начѧломъ Sof., Car., *ἀρχήν*. - Nach бѣ҃ > *ὁ Λόγος*. - 34: гл҃ъ] überflüssige Wiederholung (*τὴν φωνήν*), > gr.

305b
1: дїавѡлъ верже] ≠ *ἐνέρρηξαν*. - 3: гласъ] überflüssig.

слово похвалное ст҃ому їѡанну їев҃листу и бг҃ослову

Griechischer Text: *Λόγος ιε΄· Εἰς τὸ ἅγιον πάσχα, καὶ εἰς τὸ· Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος*, PG 65, 800-805
Slavische Parallele: Usp. 1 (26. September), 729c 19 - 731a 26 (Film).

12: иже въ ст҃ы ѿц҃а нашего] > Usp. 1, 729c 20. - 13: костѧнтинѧ] -на Sof., Usp. 1, 729c 20, коньстѧн'тина Car. - 14: слово похвалное] пох'вал'но слово Usp. 1, 729c 22. - 16: г҃и бл҃ви ѡч҃е] > Usp. 1, 729c 23. - 20: изрѧднаа] *ὁ ἐυχαίρετος* (sc. *εὐαγγελίστης*). - и] > gr. - бг҃ѡсловнаа] -гласнаа Usp. 1, 729c 28, *θεολόγος*. - 24: начѧлѣ] lies -ло rell., *ἀρχῇ* - 26: съ҃] lies сьи (сеи Usp. 1, 729c 36), *οὗτος*. - 28: камени] -нїи Usp. 1, 729c 38, *οἱ ... λίθοι*. - 29: рекъ] *εἶπε*. - 31: на҃лѣ] -ло Usp. 1, 729d 2, *ἀρχῇ*. - 32: и] > gr. -

с҃новнее] τοῦ υἱοῦ (sc. τῆς ὑποστάσεως). - 33: ко ѿц҃ꙋ] καὶ πρὸς τὸν πατέρα τὴν σχέσιν. - крѣпко] ἰσχυρότερος. - 35: сꙋщества] so zu lesen statt -ство Usp. 1, 729d 7, τῆς οὐσίας. - 38: естество] lies -ства Sof., Car., τῆς φύσεως. - 40: сѣ] lies сьи (сеи Usp. 1, 729d 13), οὗτος. - 42: Nach ѥ > μέγα. - 45: Nach заграды > πάντων.

305c

3: море] + дѣло rell., ἔργον. - свѣт ... бысть] ὁ ἀὴρ παρήχθη· τὸ φῶς ἐξ οὐκ ὄντων. - 6: слоужать] λειτουργοῦσιν (Var. -γοί). - 8: Nach д҃хъ > τὸ ἅγιον. - 11: едина ... едина ... едина] ἐν ... ἐν ... ἐν (jeweils vd. zu ἐν). - 13: Nach оутвержьши > καὶ τηρήσασα. - 16: оуязвлающи] -ва- Usp. 1, 729d 40, μαστίζουσα. Danach > καὶ τήξασα. - 19: Nach ѿгонающи > καί. - 21: бл҃говѣстникъ] so zu lesen statt -ки Usp. 1, 730a 6, ὁ εὐαγγελιστής. - 22: с҃новнее] -не Usp. 1, 730a 7, πρὸς τὸν υἱόν. - 26: и²] > gr. - Nach гла҃] ἐκ τῶν οὐρανῶν. - 28: без вѣсти] безвѣстное Usp. 1, 730a 14, ἀμάρτυρος. - 31: оувѣдѣ] -ви- Usp. 1, 730a 17, οἶδε. - 32: Nach с҃нъ > πῶς ἐγεννήθη. - 33: лѣпо] lies лѣто rell., χρόνος. - 33: лѣтомъ] lies вѣкомь Usp. 1, 730a 20, τῶν αἰώνων. - 35: творѧ] творяи Usp. 1, 730a 21, ὁ ποιῶν. - 41: лꙋны] lies лоуноу Usp. 1, 730a 27, σελήνην. - 43: да сон'метсѧ] да съимется Usp. 1, 730a 29, συναχθήτω. - вода] τὰ ὕδατα. - 44: оубо] бо Usp. 1, 730a 30, τοίνυν. - 45: безлѣтное] ἄναρχον.

305d

1: вѣчно] -ное Usp. 1, 730a 32, τὴν προαιώνιον. Danach > καὶ ἀμάρτυρον. - 3: Nach ѡ > μακάριε. - Nach езеро > Γενησαρέτ. - 4: бг҃ословии] lies -вить Usp. 1, 730a 35, θεολογίζει. - 5: вѣщаетъ догма ты] lies в. догматы Sof., Car. für в. догматы Usp. 1, 730a 36, θεολογεῖ. - 6: вѣ] > gr. - 7: нищее] so zu lesen statt -ща Usp. 1, 730a 38, εὐτελής. - Nach пѡселане > οὐ πολίται. - 11: моу҆ноязыченъ] медленоязыченъ Usp. 1, 730b 2, βραδύγλωσσος. - 13: Nach како] οὖν. - 14: кто] + тѧ Usp. 1, 730b 5, σέ. - велик8] lies толикоу rell., τοσοῦτον. - 15: ти] τῷ νοΐ σου. - 17: ѡставль] ἀφῆκας. - вѣрꙋ] lies -рою, τῇ πίστει. - 19: бысть ... прелетѣ] τὰ ὑπερκόσμια οὐρανοῦ ὕψη ὑπερπέτησας (Var. ὑπερυψηπέτησας). - 20: нб҃о] lies нб҃са Usp. 1, 730b 11, οὐρανοῦ. - 22: арха҆гг҃лы] арха҆ агг҃лы Usp. 1, 730b 13, ἀρχαγγέλους. - 23: Vor oder nach херꙋвимском8 пр҃тл8 > τοῦ δεσπότου. - 27: прѡповѣда бытїе безлѣтное] so zu lesen statt > Usp. 1, 730b 19, ἐκήρυξας ὕπαρξιν. ἄναρχον. - 29: начало] -лѣ Usp. 1, 730b 21, ἀρχῇ. - бѣше] бѣ Usp. 1, 730b 29, ἦν. - 31: бѣ] > gr. - 33: нб҃са ... превзыде] εἰς τὸν οὐρανὸν ... μετῆλθεν. - оумомъ и словомъ] τῷ νῷ καὶ τοῖς λογισμοῖς, ἅμα καὶ τῷ λόγῳ. - 35: с҃на] > gr. - ѻ҃чихъ] ѻ҃чьскыихъ Usp. 1, 730b 28, πατρικῶν. - нѣдръ] so zu lesen statt н. и Usp. 1, 730b 29, κόλπων. - 39: видѣ] > gr. - 40: Nach въ > τρίσιν. - 44: пѡкрываетъ] so zu lesen statt -ають rell., καλύπτει. - 45: Nach бл҃тїю > καί.

306a

3: и] > gr. - 4: таинства бж҃твеная] τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ. - 6: воплощьшеєся] so zu lesen statt -щьшеся Usp. 1, 730c 7, σαρκωθέντα. - 7: ѿстоупльше] so zu lesen statt -ша Usp. 1, 730c 8, ἀποστάντα. - 8: дв҃ꙋ] τὴν παρθένον. - рожьш8] -ьшю Usp. 1, 730c 9, τεκοῦσαν. - 9: оутроб8] ю- Usp. 1, 730c 10, παρθενίαν. - растливш8] so zu lesen statt -лѣвша Usp. 1, 730c 10, φθαρεῖσαν. - 10: ширше] so zu lesen statt -ши Usp. 1, 730c 11, πλατυτέραν. - 11: пр҃ч8] ἀλόχευτον. - 13: создавшаго ч҃ка] > gr. - 14: сьвръшенна] -шена Usp. 1, 730c 16, τέλειον. - 16: пѡвелѣвшаго разрѣшити] τὸν προστάξει λύσαντα. - 17: лазѡревы] -зар- Sof., Car., -зер- Usp. 1, 730c 19, Λαζάρου. - 20: ѡцистилище] für -цѣ- Usp. 1, 730c 22, Car., τὸ ... ἱλαστήριον. - 22: питаема] -маа Usp. 1, 730c 24, τρεφόμενον. - 23: питающаѧ] τὴν τρέφουσαν. - въ м҃терни ѧдрѣ (в. м. падрехъ Usp. 1, 730c 26)] μητρικῷ κόλπῳ. - 25: ѻ҃чьскыхъ нѣдръ] τοῦ πατρῴου κόλπου. - 26: волхвовъ] γάμων (lies μάγων). - 27: арха҆гг҃лъ] -ха҆гг- Usp. 1, 730c 30, Sof., -ха҆нг- Car., ἀγγέλων. - 28: бѣжаща] φυγόντα. - 29: землю дланїю] дланїю землю Usp. 1, 730c 33, τὴν γῆν δρακί. - 30: иже воды ѡсѣщающаго] и. в' воды ѡ. Usp. 1, 730c 35, τὸ τὰ ὕδατα ἀπὸ τῆς γῆς πηγάσαντα. - 31: видѣ ... чюдꙋдѣиствовавша] > gr. - 32: заоушена] -шаема Usp. 1, 730c 36. - 35: вл҃к8] διδάσκαλον. - 37: разрѣшьшаго] -рѣш- Usp. 1, 730d 3, λύσαντα. - 38: начала] lies кала Usp. 1, 730d 5, πηλοῦ. - 39: съдѣлавшаго] соз҆ав'шагѡ Usp. 1, 730d 5, πλαστουργήσαντα. - и] > Usp. 1, 730d6. - 42: г҃а] > gr. - на к҃ртъ възвышенна] so zu lesen statt -нна҆гѡ Usp. 1, 730d 9, σταυρωθέντα. Danach > ἐπὶ γῆς. - 43: на нб҃са превъзнесен'наго] τὸν ὑψωθέντα ἐν οὐρανοῖς.

306b

2: Nach прѡвъзвѣстившаго > εἰς ᾅδην κατελθόντα τὸν εἰς οὐρανοὺς ἀνελθόντα. - 3: не вѣдыи] lies не -ды Usp. 1, 730d 17, ἀγνοῶν. - 4: видѣ ... съшѐша] > gr. - възшѐша] ѡш- Usp. 1, 730d 19. - 6: Nach ѥ > ἆρα. - 10: Nach въплощьсѧ > ἐκ παρθένου. - запечатлѣвыи ... рожьсѧ] > gr. - 12: без' м҃тре] б. матери Usp. 1, 730d 29, ἀμήτωρ. - и на земли бе ѿц҃а] > gr. - 13: дѣвственика] in Sof. є aus о verbessert, > gr. - 14: Nach и > ἐπὶ γῆς. - 15: ч҃колюбнѣ] φιλάνθρωπος (vd. zu φιλανθρώπως). - 17: Nach ѡсѣць > ὁ τὰς λαγόνας ἐλευθερώσας· ὁ τὰς τῆς φύσεως γονὰς εὐλογήσας· ὁ τὰς

παρθενικὰς ὠδῖνας σφραγίσας. - Nach иже > τόπους.- 18: оутробѣ] lies -бы Usp. 1, 730d 38, μήτραν. - 19: бѣжавыи ... гор'стїю] > gr. - 20: съдръжаи] -жа Usp. 1, 730d 40. - 23: словомъ съ властїю] со властїю словомъ Usp. 1, 731a 3, λόγῳ ... μετ' ἐξουσίας.- 25: и] lies иже Usp. 1, 731a 6, ὁ.- рожьшем8] рожьшомоу Usp. 1, 731a 6, τοῦ γεννήσαντος.- 27: начало еже быти] τὴν ἀρχήν. Danach > μή. - 28: преславна] so zu lesen statt -наа Usp. 1, 731a 9, παράδοξα. - възлюбленьнїи] -бленїи Usp. 1, 731a 9, ἀγαπητοί. - 29: истощи] lies -щися, ἐκενώθη. - 30: спасе] lies -сесѧ, ἐσώθη. Danach > ταῦτα πάντα περιέχουσιν οἱ πέντε λόγοι τοῦ μεγάλου βροντολόγου εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου. - Nach боудꙋт > Ἕλληνες. - 32: и] > gr. - 33: самаритѣ] -те Usp. 1, 731a 15, Σαμαρῖται. - разыдꙋтсѧ] so zu lesen statt -зꙋд- Sof., διασκορπισθήτωσαν.- 35: еретицы > καὶ πάντες οἱ ἐχθροὶ τῆς ἀμωμήτου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας. - тѣхъ] + вьсѣхъ Usp. 1, 731a 18, πάντων. - 36: на] so zu lesen statt > Usp. 1, 731a 19, εἰς. - бы҃] > gr. - 37: в] so zu lesen statt > Usp. 1, 731a 21, εἰς. - 38: Nach и > εἰς. - 39: емоу ... со ѿцемъ и съ ст҃ы д҃хомъ] сы (für со) Car., съ > Usp. 1, 730d 14, μεθ' οὗ τῷ πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι. - Nach слава > καὶ τιμή. - 41: нн҃ѣ ... и²] и н. ... и² Usp. 1, 731a 25, > gr.

слово похвалное ст҃м8 їѡанн8 їеѵ҃листꙋ ...

Griechischer Text: Εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν ἀπόστολον καὶ Εὐαγγελιστήν, PG 59, 23-30
Slavische Parallele: Usp. 1 (26. September), 722c 4 - 725c 40 (Film).

44: кѡстантинѧ] -на rell. - 45: злата҆оустаго] -то- Sof., Car., зла҃т- Usp. 1, 722c 7 (-аy- Ligatur).

306c

1: їѡанн8] lies а҃плоу rell. Danach fehlt и. - 2: бл҃ви] + ѿ rell. - 3: зрителїе] θεαταί. - 4: нѣкоего] ни- Usp. 1, 722c 15, τίνα. - доблественика] lies -ствена Sof., Car., -ствена Usp. 1, 722c 12, γενναῖον. - 5: страдалца] ἀθλητήν. - 7: иже] ὥστε. - 9: видѣвше оубо] -ди- оу. Usp. 1, 722c 17, ἴδοις ἄν. - 10: тмы многы] μυριάδων πολλῶν. - 12: съпрѡтажꙋтъ] сѡпражю Usp. 1, 722c 20, συντείνοντας (Var. τείνοντας). - 13: тѣ] τῶν γινομένων. - мимотекоущи] lies -теши rell., παραδραμεῖν. - 14: м8сикїискїи же х8дожникъ] -кеискїи х. Usp. 1, 722c 21, καὶ μουσικός. Danach > τις. - 16: пѡдобїе] -ни Usp. 1, 722c 23, ὁμοίως. - такоbooже] οὗτοι. - 19: соуща] + и rell., καί. - 20: възшѐше] въш- Usp. 1, 722c 27), ἀναβάντες. - 21: пѣсни и г8дени҆а] τῶν ᾠδῶν καὶ τῶν κρουμάτων. - 22: томѧще] so zu lesen statt -щесѧ Usp. 1, 722c 20, βασανίζοντες. - 23: съгласїемъ] συμφωνίαν. - 24: риторьским' же] so zu lesen, δὲ ῥητορικῶν; in Usp. 1, р verbessert und nach и ein Buchstabe radiert, da aus ликторьскымь Sof., Sept. 407d 28 (= Car., Usp. 1). - 25: тїи] ти Usp. 1, 722c 33, αὐτοί. - м8дрецѣхъ] -цохъ Usp. 1, 722c 34, τῶν σοφιστῶν. - 26: такѡваѧ] τὸ αὐτὸ τοῦτο. - 27: соутьство] lies с8ть бо Usp. 1, 722c 35, ἔστι γάρ. - 28: кличеве] ψόφος. - 29: г҃лемымъ] -мы Usp. 1, 722c 38, τῶν λεγομένων. - 30: аще] + и Usp. 1, 722c 38, δέ. - риторскїи] so zu lesen statt ли- Sof., Sept. 407d 33 (= Car., Sept.), ῥητορικῶν. - 31: м8сикїискихъ] -кеискїи Usp. 1, 722c 39, αὐλητικῶν. - пѡдви҃кѡ] für -движникѡ rell., ἀθλητικῶν. - 32: ѡви ... ѡви] τῶν μὲν ... τῶν δέ. - зрителїе] -ле Usp. 1, 722d 2, θεαταί. - 35: присѣдѧть] пре- Usp. 1, 722d 4, κάθηνται.- 36: боудеть праведном8] wohl für б. -но, εἴητε δίκαιοι. - 38: м8сикїиском8] -кеи- Usp. 1, 722d 8, αὐλητικοῦ. - 39: Nach м8дрецоу > νῦν. - пѡдвиг҃ѡ] εἰς ἀγῶνα. - присѣдѧщ8] so zu lesen statt -ще Usp. 1, 722d 10, καθιέντος. - 41: испꙋщающ8] so zu lesen statt -ще Usp. 1, 722d 13, ἀφιέντος. - 42: ѡбїатъ] ѡбьꙗтъ Usp. 1, 722d 14, ἐπέσχε.

306d

1: Nach и > δή. - Nach тако > ὅτι. - 4: моусикїискаго] -кеи- Usp. 1, 722d 22, μουσικῆς. - 5: сла҃чаишее] lies -ше Usp. 1, 722d 23, ἡδίων. + и вожделѣннеише Usp. 1, 722d 24, καὶ ποθεινοτέρα. - 6: вѣдꙋщее] ви- Usp. 1, 722d 25, ἐπισταμένη. - множае паче] м. и п. Usp. 1, 722d 26, πλέον. - 10: приносѧщаасѧ] lies -сѧщїа Usp. 1, 722d 29, κομίζουσα. - 12: ѡставлѧетъ] ἐνι. - прочїе] -чее Usp. 1, 722d 33, λοιπόν.- 13: ч҃къ] ч҃ки Usp. 1, 722d 34, ἀνθρώπους. - 15: житїискы҃] -теи- Usp. 1, 722d 36, βιωτικῶν. - а҃гг҃льскы ... лик8] а. ... толикы Usp. 1, 722d 37, lies -кы ... ликомъ Sof., Car., τὴν ἀγγελικὴν ... λῆξιν.- 16: счетѡваетъ] μεθαρμοσαμένους. - 19: иже] so zu lesen statt же Usp. 1, 723a 2, ὁ. - вселенн҃ѣ] so zu lesen statt -нїи Usp. 1, 723a 3, τὴν οἰκουμένην. - 21: пивыи] + и Usp. 1, 723a 5, καί. - 22: вл҃чнѧ] für -наѧ, τὸ δεσποτικόν (sc. στῆθος). - 23: многы҃ъ] -гымь Usp. 1, 723a 7, πολλῆς. - 24: тои] то Usp. 1, 723a 8, οὗτος. - прїиде] εἰσέρχεται. - нѣ (нѣ' Car.)] не чюдо Usp. 1, 723a 9, οὐ δρᾶμα. - притварѧ] so zu lesen statt пре- Usp. 1, 723a 9, ὑποκρινόμενος. - 25: прелестнымъ образомъ] προσωπείῳ. - 27: ни] οὐ γάρ. - 28: всѣде] lies всѣ Usp. 1, 723a 13, ἀναβαίνων. - 31: имоущ8] -щюю Usp. 1, 723a 17, ἔχουσαν. - 33: ѧвисѧ] φανεῖται. - 34: въ красное ... мира] τοὺς ὡραίους ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης. - бл҃говѣстованїе] -ство- Usp. 1, 723a 20, τοῦ εὐαγγελίου. - 36: кожа чер'вленъ] für к҃о ч. Usp.

1, 723a 22 oder -жа -ны, *δέρματος φοινικοῦ*. - 37: блещенъ] пωзлащенъ Usp. 1, 723a 23, *ἠλειμμένην* (Var. *πρεπωδεστάτη* Morell.). - 38: истканъ] исот- Usp. 1, 723a 25, *ἐξυφασμένην*.- 39: съшвенъ] сошивенъ Usp. 1, 723a 26, *συγκειμένην*. - ѩвисѧ] *φανεῖται*. - 42: прωкӑ] lies при- Usp. 1, 723a 30, *μῦθος*. - 44: оунъ] lies инъ Usp. 1, 723a 33, *ἕτερος*. - 45: иным'] *ἕτερα*.

307a

1: обрӑ] *τῷ σχήματι*. - зрѣнїе] -нїа Usp. 1, 723a 35, *τῷ βλέμματι*. - 2: глӑ] *τῇ φωνῇ*. - возвѣщенїю] lies из- Usp. 1, 723a 36, *ἀπαγγελίαν*. - 3: гоусль или цѣвницȣ] *κιθάρας ἢ λύρας*. - 6: гоусленаго] *κιθαριστοῦ*. - 7: моусикїискаго] -кеи- Usp. 1, 723b 2, *μουσικῆς*. - 8: испȣщаетъ] *ἀφιείς*. - 9: пωклон'ница] *προσκήνιον* (gelesen -*σκυ*). - 11: зрйтелӗ] зрѣ- Usp. 1, 723b 7, *θεαταί*. - 13: агглωмъ равнїи] агглора-вни Usp. 1, 723b 9, *ἄγγελοι*. - соущеи] -ще Usp. 1, 723b 10, *τυγχάνουσιν ὄντες*. - 14: желающеи] *ἐπιθυμοῦσιν*. - 15: Nach бо > *μόνοι*. - 17: дѣло] -о wohl für -ъ, *τῶν ἔργων*. - Nach произвести > *καὶ ἀκροατὰς εἶναι, οἵους εἶναι χρή* (so Var.). - тѣм'же мню] *ὡς οἵ γε*. - 19: коущица създаваютъ играють] к. с. и и. rell. (йграють Sof.), *ἀκούουσι μέν, οὐκ ἴασιν δὲ ἅπερ ἀκούουσιν, ἀλλὰ περὶ πλακοῦντας ἐπτόηνται καὶ ἀθύρματα παιδικά* (Var. > *ἀκούουσιν ... ἀλλά*). - 21: и[1]] > gr., > Usp. 1, 723b 19. - 22: паче ... пресыщающесѧ] *τῇ γαστρὶ ζῶντες*. - 24: слышать] so zu lesen statt -шить Usp. 1, 723b 22, *ἀκούουσιν*. - 26: ωдωлѣх] lies о дѣдѣхъ Usp. 1, 723b 24, *ἐπὶ τῶν ἔργων*. - пωказоующе] -за- Usp. 1, 723b 25, *ἐνδείκνυνται*. - 27: бωренїю] lies бре- rell., *τῇ πλινθείᾳ*. - пригвожде] lies -ждьше Usp. 1, 723b 26, *τῷ ... προσηλοῦν*. - 28: апл̑ȣ] so zu lesen statt -лы Usp. 1, 723b 27, *τῷ ἀποστόλῳ*. - 29: оужасающе] lies -щасѧ Usp. 1, 723b 28, *ἐκπληττόμεναι*.- 30: ȣставȣ] *τὴν ὥραν*. - 33: прїатъ] прїа Usp. 1, 723b 33, *εἴληφε*. - блг̑ть] -дать Car., Usp. 1, 723b 33, *χάριν*.- нѣкӑ гоусль блгосъчетаннаа ... красна ... имоущие] lies н. г. б. ... к. ... имоущи Sof., Car., *τίνα λύραν εὐάρμοστον ... λιθοκόλλητον ... ἔχουσαν*. - 38: ѩко] *ὡς* (lies *ὥς*). - 39: рыбар'скаѧ] *τοῦ ἁλιέως*.- 40: ѩко] > gr. - 42: глѧ] -ѧ aufgrund von Nasalwechsel (?), глю Usp. 1, 723c 4, *λέγω*.- възъоударѧюща] -ще Usp. 1, 723c 5, lies -ща, *ἀνακρουομένου*. - 44: глȣбины] *τῶν ἀβύσσων*. - 45: ѩко реши] *ἅπερ ἂν εἴπῃ*.

307b

3: Nach тй > *διὰ τῆς Ἰωάννου φωνῆς*. - 4: оувидѣшѧ] für -вѣ- Usp. 1, 723c 13, *ἔμαθον*. - 7: цркве] -ви Usp. 1, 723c 16, *τῆς ἐκκλησίας*. - 9: и] so zu lesen statt > Usp. 1, 723c 19, *καί*. - 10: цркви] -ве rell., *τῆς ἐκκλησίας*. - оувидѣша] für -вѣ- Usp. 1, 723c 21, *ἔμαθον*. - 11: бгωѩвленно] lies блго- Usp. 1, 723c 21, *εὔδηλον*. - 12: мнозѣ] lies -зѣмъ rell., *πολλῆς*. - 17: рѣ] *φημί*. - 22: дбро] lies добро rell., *καλόν*.- 23: Nach цркы > *γινόμενα*. - оувидѣти] für -вѣ- Usp. 1, 723c 37, *εἰδέναι*. - 24: рекше] -ши Usp. 1, 723c 37, *οἷον*. - речеть] lies рече Usp. 1, 723c 38, *εἶπε*. - 25: съвѣщеваё] -ща- Usp. 1, 723c 38, *βουλεύεται*.- 26: таже] *καίτοι*. - 27: ω] so zu lesen statt > Usp. 1, 723d 1, *πρός*. - 30: разньствȣющаѧ навыкнемъ] so zu lesen statt ри- н. Sof., *διαφέρειν μάθωμεν* (Var. *διαφέρῃ*). - 31: рече] *ἐρεῖ*. - 32: сыи] lies сеи Usp. 1, 723d 7, *οὗτος*. - 33: Nach же > *καί*. - собѣ] себѣ Usp. 1, 723d 8, *ἑαυτῷ*. - 34: всѧ] so zu lesen statt > Usp. 1, 723d 9, *πάντα*. - 37: бо] оубо Usp. 1, 723d 13, *οὖν*. - 38: приникшѧ] прѣ- Usp. 1, 723d 15, *διακύψαντα*. - 41: Nach ωпасенїемъ > *ἐρεῖν*. - 42: пωложйнъ] so zu lesen statt -жи намъ Usp. 1, 723d 19, *διατεθῶμεν*. - 43: тамωшнѧа] *ἐκεῖθεν*.

307c

2: вѣщающа в себѣ] в' с. глща Usp. 1, 723b 24, *φθεγγόμενον ἐν ἑαυτῷ*. Danach > *τὸν πανταχοῦ παρόντα*. - 3: ωпасно] so zu lesen statt -на Usp. 1, 723b 25, *ἀκριβῶς*. - вѣдѧщаго] ви- Usp. 1, 723b 25, *εἰδότα*. - 6: дхъ] > gr. - рȣковωдствȣи] lies -воуди rell., *τὸ χειραγωγοῦν*. - 10: Nach иже > *καί*. Danach + в rell., *μετά* (sc. *σαρκός*). - 11: пωдаи] lies -дади Usp. 1, 723b 35, *τὸ ... παρέχον*.- 13: во всеи] so zu lesen statt всеи Usp. 1, 723b 37, *διὰ παντός*. - коснёнъ] -сенъ Usp. 1, 723b 38, *νωθής*.- 15: внидеть] *εἰσιὼν μενέτω*. - 22: їωаннȣ] *τὰ Ἰωάννου*. - хωтѧщй] so zu lesen statt х. ти Usp. 1, 724a 7, *πρὸς τοὺς ... βουλομένους*. - 26: нечтȣ имоущй дшȣ] *ἄσημον ἔχουσα τὴν ἠχήν* (sc. *ἡ βροντή*). - 27: сего] so zu lesen statt с. ради Usp. 1, 724a 13, *τούτου*. - же] so zu lesen statt оубо Usp. 1, 724a 13, *δέ*.- 28: но] + и Usp. 1, 724a 15, *καί*. - 33: Nach мысленное > *καί*. - 36: оустӧ молчанїе] lies оу. -нїю Usp. 1, 724a 24, *τοῦ στόματος ἠρεμοῦντος*. - 39: в] *ἀπό*. - 40: ωного и слоуха] so zu lesen statt слȣха ωного Usp. 1, 724a 28, *καὶ τῆς ἀκοῆς ἐκείνης*. - ниединого] *μηδεμία* (sc. *ἐπιθυμία*). - 42: да не ... да не ... да не] *μηδὲ ... μηδὲ ... μηδέ*.

307d

1: Nach ѩкω > *ἰδεῖν* (so Var.). - 3: таины сеѧ] *τῶν μυστηρίων τούτων*. - 4: страшное] so zu lesen statt -но Usp. 1, 724a 40, *τὸ φρικτόν*. - 7: и гоусли. нȣю] lies и гоусльнȣю Sof., Car. (sc. пѣснь) statt > Usp. 1, 724b 4, *καὶ κιθαρῳδίαν*. - 9: весъ] *πάντῃ*. - тако] lies како Usp. 1, 724b 6, *πῶς*. - 11: възможе] -жеть Usp. 1, 724b 8, *δυνήσεται*. - 12: Nach ради > *καί*. - 15: вашй] so zu lesen statt нашй Sof., *ὑμῶν*.- 17: бисеръ] *τούτων*. - 18: сеѧ вещи] вещи сеѧ Usp. 1, 724b 16, *ταύτης τῆς ὕλης*. - 19: Nach ради fehlt и

Usp. 1, 724b 18, *καί*. - сладωсть] *ἡδονήν*. - 20: медȣ нѣкако] нѣкако медоу Usp. 1, 724b 19, *μέλιτι πολλάκις*. - прѣлагати] für пре- Sof., Car., lies при- Usp. 1, 724b 19, *παραβάλλειν*. - 21: ωбыне] lies обыче не Car., Usp. 1, 724b 20, *εἴωθεν, οὐκ*. - сй] *αὐτῆς* (sc. *ἡδονῆς*). - 23: сладчаше] so zu lesen statt -ши Usp. 1, 724b 23, *ἥδιον*. - 24: по єствȣ] *φύσιν*. - 25: медъ сладостїю] *μελιτὸς ἡδονήν*. Danach > *πολλήν*. - 28: пωказоующа] so zu lesen statt позоу- Usp. 1, 724b 29, *δεικνύντος*. - 30: чтна] so zu lesen statt ч. и Usp. 1, 724b 32, *τίμιον*. - многа] *πολύν* (Var. *πολύ*). - 32: и] > gr. - 33: хранитї] lies -ть Usp. 1, 724b 36, *φυλάσσει*. - 35: Nach моемоу > *ὡς γλυκέα γάρ, φησί, τῷ λάρυγγί μου* (durch *τῷ λάρυγγί μου* ∩ *τῷ λάρυγγί μου* oder гортани моемоу ∩ гортани моемоу). - 37: смωтри] *διατηρεῖ* (vd. zu -*τήρει* oder Verlust von -ть). - 38: меда] + и сота rell., *καὶ κηρίον*. - мой] so zu lesen statt твоимъ Usp. 1, 724c 1, *μοῦ*. - 39: ѕило] für ѕѣ- Car., Usp. 1, 724c 2, *σφόδρα*. - 40: ниже] so zu lesen statt иже Usp. 1, 724c 3, *μηδέ*. - 41: ȣврачевавше] -вши Usp. 1, 724c 5, *θεραπεύσαντες*. - дша] -а aufgrund von Nasalwechsel (?), *τὴν ψυχήν*. - и] > gr. - 42: на] > gr. - 43: сїа] *τοσαῦτα*. - прѣрекохъ и] *προειπών* (vd. zu -*εἶπον*). - 44: не] *οὐδέπω*. - ѿ речеи сихъ] *εἰς τὰς ῥήσεις ταύτας*. - сихъ] -хъ Ligatur.

308a

1: внидеть] *εἰσιών*. - 3: Nach чтъ > *καί*. - 4: житеискїа] -тїи- Usp. 1, 724c 13, *βιωτικῆς*. Danach irrtümlich и молвы житїскїа Sof., и м. -скыѧ Car. wiederholt, in Car. radiert. - всѣх] *ἁπάντων* (> Var.). - 7: ωчтившемȣ дшею] *ἀνακαθάραντα τὴν ψυχήν*. - 9: посредѣ] so zu lesen statt преди Usp. 1, 724c 20, *μεταξύ*. - 10: хωтѧщаго събрати събранїа] lies -щагосѧ с. с. Usp. 1, 724c 20, *τῆς συντάξεως τῆς μελλούσης*. - 12: днїи] *ἐν ... ἡμέραις*. - чѧсъ] *ῥοπῇ*. - 13: прелωжити житїемъ всѣх] lies п. ж. всѣмъ Usp. 1, 724c 25, *μεταθέσθαι τὸν βίον ἅπαντα*. - 15: послѣнаа] *τὸ ἔσχατον* (sc. *εἶδος*).- 16: сеи] lies се, *αὐτό*. - 20: ни] не Usp. 1, 724c 32, *οὐχ*. - пωлъдне] полоу- Usp. 1, 724c 32, *ἡμίσους ἡμέρας*.- 21: въ малѣ часѣ] *βραχείας ῥοπῆς* (sc. *δεηθείς*). - не] > gr. - 23: бренїа] бернїа Usp. 1, 724c 36, *πηλίνου*.- 24: Nach елма > *γάρ*.- 24: єственаѧ] lies -наа ѩже Usp. 1, 724c 37, *φυσικὰ τά* (sc. *κακά*, Var. *φύσει τά*). - дωбрωдѣтеле] -телеи Usp. 1, 724c 37; lies -ли, *τῆς ἀρετῆς*.- 27: измѣненьі] *ἀπηλλαγμένη* (sc. *ἡ μετάθεσις*). - бω] *γάρ* (> Var.). - хощете рече] рече хощете Usp. 1, 724c 40, *θέλητε ... φησίν*. Danach + и Usp. 1, 724d 1, *καί*. - пωслоушаите] lies -шаете Usp. 1, 724d 1, *εἰσακούσητε*. - 32: въ общй] въ мнωгы rell., *τῶν πολλῶν*. - не] lies но Usp. 1, 724d 6, *ἀλλά*.- пωтъщательныхъ и спѣшны] *τῆς ἐσπουδασμένης* (sc. *βουλήσεως*). - 34: всѣмъ] lies всѣхъ Usp. 1, 724d 8, *ἅπαντας*. - 35: не] lies но Usp. 1, 724d 10, *ἀλλά*. - требȣють] *δεῖ*. - 36: ωбѧвити] ωбыѩ- Car., Usp. 1, 724d 10, *ἐπιδείξασθαι*. - 37: ибω] lies ибо и Usp. 1, 724d 11, *καὶ γάρ*. - 38: мысль] lies мысль Usp. 1, 724d 13, *τὸ θέλειν*. - ставлѧё] соста- Usp. 1, 724d 13, *ἵστησιν*. - 41: кор'мчїю] so zu lesen statt -чїа Usp. 1, 724d 16, *κυβερνήτην*. - инаѧ всѧ] ина в. Usp. 1, 724d 17, *τοῖς ἄλλοις ἅπασι*.- 44: чюжоую] тоу- Usp. 1, 724d 20, *ξένην*.

308b

1: ина] инаѧ Usp. 1, 724d 22, *τὰ ἄλλα*. - свѣдѧ] вѣ- Usp. 1, 724d 22, *ἴσασιν*. - 7: оубо] so zu lesen statt бо Usp. 1, 724d 28, *οὖν*. - 9: горѣ вѣдоущемȣ] für г. ве-, gegenüber ведȣщемоу горѣ Usp. 1, 724d 30, *ἄνω φέρουσαν*. - оусер'дно] *ἐπιτήδειον* (sc. *κυβέρνησιν*). - 13: житеискою] -тїи- Usp. 1, 724d 35, *βιωτικῇ*. - 16: тако ȣбω] оубо тако Usp. 1, 724d 38, *οὕτω μέν*. - 17: кор'мчїа] lies -чию, *τὸν κυβερνήτην*. - 20: привлечемъ] so zu lesen statt -влачимъ Usp. 1, 725a 3, *ἐπισπασόμεθα*. - 22: тмами] *μύριοι*. - 27: прихωдѧщїи] *τῇ ἐπιούσῃ* (sc. *ἐκκλησίᾳ*). - си] > gr., > Usp. 1, 725a 27. - 28: тщите вы] so zu lesen statt т. вы Usp. 1, 725a 14, *περισπούδαστον*. - 29: пωлезно] *τῶν χρησίμων*. - 30: пωложите] *ἐναποθέσθαι* (Var. *ἀποθέσθαι*, vd. zu -*σθε*). - 31: поуть] so zu lesen statt моужь Usp. 1, 725a 31, *ὁδός*.- 32: тернїа] -неи Usp. 1, 725a 18, *ἀκανθῶν*.- 34: себе] *ἑαυτούς* (Var. -*τοῖς*). - 37: аще ли же] аще ли Usp. 1, 725a 23, *ἐὰν δέ*. - камѧнȣ] камен'ноу Usp. 1, 725a 23, *λιθώδη*. - лѧдинѧнȣ] -вȣ Usp. 1, 725a 23, *τραχεῖαν*. - 43: неωраноу] -нн- Usp. 1, 725a 30, *ἀνέργαστον*. - 44: наслаждеисѧ] so zu lesen statt -ж'дьшасѧ Usp. 1, 725a 31, *ἀπολαύοντος*.

308c

3: пωслоушаѧ] so zu lesen statt -шаи Usp. 1, 725a 37, *ἀκούων*. - 4: наоучѧасѧ] наказаасѧ Usp. 1, 725a 38, *μανθάνων*. - 6: пωслоушающа] lies -шаа Usp. 1, 725a 40, *ἀκουσόμενος*. - 7: вѣщающе] -ща Usp. 1, 725b 1, *φθεγγομένων* (sc. *γυναικῶν*). - скверн'ѣишѧ | же > gr. - 8: оулавлѧюще] *ὑποκρινομένων* (sc. *γυναικῶν*). - и. и] lies и Usp. 1, 725b 2, *καί*. - мѧкъкими словесы] *μαλακῶν* (sc. *ἀκουσόμενος*). - 9: заоушаете] *ῥαπιζομένων καὶ ῥαπιζόντων* (sc. *μαλακῶν*). - 10: како] so zu lesen statt каково Sof., Car., *πῶς*. - Nach възможеши > *καλῶς*. - 11: прикрываѧ тинȣ кωликȣ] lies п. т. толикоу Usp. 1, 725b 6, *ἐγκαλινδούμενος βορβόρῳ τοσούτῳ*. - 16: прωдръзанїе] so zu lesen statt -тръз- Usp. 1, 725b 11, *λοιδωρίαι*. - 18: сїе] lies се Usp. 1, 725b 13, *ἰδού*. - 20: таковыа] *ταύτης*. - наслажаѧ] lies -ждаѩсѩ Usp. 1, 725b 1 für *τῶν ... ἀπολαυόντων*. - 22: смртоноснымъ ... зренїемъ] *τοῖς δηλητηρίοις ἐκείνοις θεάμασι*. - 23: стȣда всѧкого соуть полна ... сатаниньска] *πομπὴ πάντα ἐστί ... σατανική*.- дѣиства]

so zu lesen statt дѣв҆ства Usp. 1, 725b 20, *πραττόμενα*. - 26: ѡскверньшеисѧ] -шїисѧ Usp. 1, 725b 22, *οἱ μεμυήμενοι*. - какѡвы] so zu lesen statt -вьи Usp. 1, 725b 22, *ποίας*. - 28: таковы] lies каковы Usp. 1, 725b 24, *ποίας*. - 33: и] > gr., > Usp. 1, 725b 31. - 37: сътворивъ] lies -рить Usp. 1, 725b 35, *καταστήσῃ*. - 43: на҃] к намъ Usp. 1, 725c 2, *ἡμῖν*. - 45: нѣкыхъ] -кой Usp. 1, 725c 4, *τινῶν*.

308d

1: слышати] so zu lesen statt -шите Usp. 1, 725c 5, *ἀκοῦσαι*. - 3: сѣдите] -дѣ- Usp. 1, 725c 8, *κάθησθε*. - 4: слышаще] so zu lesen statt -шасте Usp. 1, 725c 8, *ἀκούοντες*. - 5: гнѣва] *κεραυνῶν*. - 6: моукъ] *σκηπτῶν*. - 9: бесѣдамъ] *ἀκροάσεως*. - 10: Nach на > *λαμπράν*. - 11: кипѧщꙋоу] so zu lesen statt -щихъ Usp. 1, 725c 17, *γέμουσαν*. - 14: Nach ꙗко > *καί*. - 15: ѿслати] *ἐπᾶραι*. - 16: пристоупи҃мъ] *προσέχωμεν*. - 19: пребывати] lies -быти rell., *μεῖναι*. - 22: бесчисленаа] so zu lesen statt -наго Usp. 1, 725c 28, *ἀπείροις*. - 23: съкрѡвища] so zu lesen statt -щь Usp. 1, 725c 29, *θησαυροῖς*. - 24: бл҃тїю] -датїю Sof., *χάριτι*. - 26: Nach х҃а > *δι' οὗ*. - и] lies > Usp. 1, 725c 33, > gr. - 27: и дръжава] > gr. Danach > *νῦν καὶ ἀεὶ καί*. - 28: вѣкы] + вѣкомъ Usp. 1, 725c 35, *τῶν αἰώνων*.

слово похвалное ст҃мꙋ їѡанꙋ ап҃лꙋ їеѵ҃листꙋ и бг҃ословꙋ

Griechischer Text: *Εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν θεόλογον*, PG 59, 609-614
Slavische Parallele: Usp. 1 (26. September), 725d 1 - 729c 40 (Film)

28: In Sof., Car. am linken Rand der Spalte д҃. - 29: зла҃тгаго архїеп҃кпа кѡ҃стѧнтина града] а. к. г. зла҃устаго Usp. 1, 725c 36. - 30: кѡ҃стѧнтинѧ] -на rell. - слово] so zu lesen statt > Usp. 1, 725c 38. - 32: г҃и бл҃ви ѽ] > Usp. 1, 725c 40. - 33: Іѡаннъ] -н- Sof., Car., *Ἰωάννης*. - їѡаннъ] -н- Sof., Car., *Ἰωάννης*. - 35: їѡаннъ] -н- Sof., Car., *Ἰωάννης*. - 39: їѡаннъ ... бг҃ословїи] іѡанъ ... бг҃ословїи Sof., Car., so zu lesen statt іѡаннъ ... бг҃слови Usp. 1, 725d 8, > gr. - 41: нареченъ] so zu lesen statt -ре҃ть Usp. 1, 725d 10, *καλούμενος*. - 43: аще ли ... рекоу] lies а. ли и ... р. Usp. 1, 725d 12 gegenüber *ἢ καὶ ... εἰπεῖν* (*ἢ* vd. zu *εἰ*). - выш҆ша] *ὑπέρ*.

309a

1: їѡанъ] -нн- Usp. 1, 7265d 16, *Ἰωάννης*. - 3: бѣ҃] so zu lesen statt бо Usp. 1, 725d 18, *ἦν*. - 4: ефесьскыи] -феи- Usp. 1, 725d 19, *Ἐφεσίων*. - тебѣ] + възгласисѧ таковъ бг҃словныи громъ блаженъ еси градѣ ефеискыи ꙗко в҆ тебѣ сочетасѧ таковѡ писмѧ, бл҃женъ еси ꙗко в тебѣ Usp. 1, 725d 20 (възгласисѧ ... тебѣ[1] fehlt auch in Sof., Car.), *πρῶτον ἤχησεν ἡ τοιαύτη θεόλεκτος βροντή· μακαρία εἶ, πόλις Ἐφεσίων, ὅτι ἐν σοὶ συνετάγη τὸ τοιοῦτον γραμματεῖον· μακαρία εἶ, ὅτι ἐν σοί* beides durch *ἐν σοί* ∩ *ἐν σοί* oder ꙗкѡ в тебѣ ∩ ꙗкѡ в тебѣ). - їѡанъ] -нн- Usp. 1, 725d 26, *Ἰωάννης*. - 6: їѡаннѣ] -нни Usp. 1, 725d 26, *Ἰωάνναι*. - вселенѣи] so zu lesen statt -нїи Usp. 1, 725d 27, *τῇ ... οἰκουμένῃ*. - 8: їѡанъ] -нн- Usp. 1, 725d 29, *Ἰωάννης*. - 11: Nach ѡбрѣтъ > *αὐτόν*. - 13: и] > gr. - 14: и] > gr. - 15: семоу ... предаде] *τοῦτον ὡς πιστὸν ἐν πᾶσιν πιστεύειν* (lies -*ει*) *τὴν ἰδίαν μητέρα παραδούς*. - 18: гѡлоубицꙋ] + неблазньнꙋю агь|ницоу Sof., н. агн- Car., Usp. 1, 725d 40, *τὴν ἄσπιλον ἀμνάδα*. - 19: выш҆шꙋю всѣхъ ч҃лкъ] *τὴν ἀσύγκριτον ἐν ἀνθρώποις*. - 21: изрѧ҃нѣишꙋю] *ἀνωτέραν*. - ꙗже ... в҆вѣрена бы҃] *ὅπερ ... πεπίστευται*. - 23: ефесьскыи] -феи- Usp. 1, 725d 6, *Ἐφεσίων*. - 24: такова] -ваго Usp. 1, 726a 6, *τοιούτου*. - шествованъ бы҃] *σὲ ... ἐπάτησαν*. - 27: ефесьскїи] -феи- Usp. 1, 726a 12, *Ἐφεσίων*. - 28: въ всѣхъ граде҃] so zu lesen statt всѣхъ градохъ Usp. 1, 726a 13, *πάσης πόλεως*. - 29: и] > gr. - 30: превъзлюбленнаго] *ἠγαπημένῳ*. - 32: твоѧ оучительства имоуще] т. оу. -щи Usp. 1, 726a 18, *σοῦ μαθήτριαι τυγχάνουσι*. - 33: наоучиша҃] *διδαχθεῖσαι*. - 35: да] *ἐάν*. - 37: мнозимъ] für -зѣмь rell., *πολλοί*. - Nach притѣкающи҃ > *ἐκεῖθεν*. - 38: свои] > gr. - въж҆жег҆ше] *ἀνάψας* (sc. *ἕκαστος*). - 39: ѿходите] *πορεύεται* (vd. zu -*ετε*). - прочее] про҃е Usp. 1, 726a 25, *λοιπόν*. - никако҃] николиже Usp. 1, 726a 26, *μηδαμῶς*. - 40: ѡскꙋдѣнїе ... вземлюще] *προσκόπτων, μηδὲ πλανώμενος*. - 43: тои] > gr. - вож҆гъ] so zu lesen statt възлегъ Usp. 1, 726a 30, *ἀνάψασα*. - 44: всеѧ] *πᾶσαι* (sc. *ἐκκλησίαι*). - 45: вселенныа] *τῶν περάτων*. - ц҃ркви҃ притичющи҃] *ἐκκλησίαι ... δραμοῦσαι*. Nach ц҃ркви҃ > *πρὸς σέ*.

309b

1: своѧ] *ἑαυτῆς* (sc. *λαμπάδα*). - бг҃ословїа] *τὴν θεολογίαν*. - 2: въжег҆ши] so zu lesen statt въз҃вигше Usp. 1, 726a 34, *ἀνῆψε*. - 3: г҃лющи] и г. Usp. 1, 726a 36, > gr. - 4: иже] > gr. - свои свѣтъ ... оумали] *τοῦ ἰδίου φωτὸς ... ἠλαττώθη*. - 6: равнѣ тако҃ свѣтъ] *τὰ ἴσα φῶτα*. - 9: Nach елико > *ἡμῖν*. - 10: малаѧ] *ὀλίγα*. - 11: всѣмъ ... исправленїемъ] so zu lesen statt всѣ҃ ... исправлениѿ Usp. 1, 726b 5, *πάντα ... τὰ κατορθώματα*. - 12: все] so zu lesen statt се Usp. 1, 726b 8, *πᾶς ὁ*. - повѣстоуѧ] *πρὸς διήγησιν*. - 13: многа] -гаа Usp. 1, 726b 8, *τὰ ... πλεῖστα*. - слыша҃] lies -шахомъ Usp. 1, 726b 8, *ἠκούσαμεν*. - многы҃] lies книгъ rell., *τῆς βίβλου*. - 14: елико] *ὅσα*. - 16: домен҆тїана] *Δομετιανοῦ*. - рi҃скаго ц҃рѧ] ц. р. Usp. 1, 726b 13, *τοῦ τῶν Ῥωμαίων βασιλέως*. - 18: патемъ] -томъ Usp. 1, 726b 14,

Πάτμον. - 20: ц҃рквнаго ... еже] *ἐκκλησίαν συγγράφει*. - 21: ѿкры ... страш҆наа] *ἀποκάλυψιν μυστηρίων ἀρρήτων καὶ φοβερῶν*. - 26: любѧщими] so zu lesen statt л. тѧ Usp. 1, 726b 24, *τοῖς ἀγαπῶσιν*. - 27: или ... и҃ ... или ... или ... или ... аще] *κἄν ... κἄν ... εἴτε ... εἴτε ... κἄν*. - 30: индѣ нѣгдѣ] и. гдѣ Usp. 1, 726b 29, *ὅπου δ' ἄν*. - 32: Nach разлꙋчаетсѧ > *τούτων*. - спѡдоб҆ствꙋѧ] lies -соб- rell., *συμμαχῶν*. - 38: Nach къ > *ὅλων*. - 39: сыи списа] so zu lesen statt сы҃ исписа Usp. 1, 726b 39, *διάγων συγγράφεται*. - 40: принесе] so zu lesen statt прине Usp. 1, 726c 2, *ἐκομίσατο*.

309c

1: тѣмъ҃] > gr. - во истинꙋ] въ -нн- Usp. 1, 726c 8, *ἀληθῶς*. - 5: колицїи] lies -ци Usp. 1, 726c 13, *πόσοι*. - 11: онъ] > gr. - 14: молнїи] so zu lesen statt молчанїа Usp. 1, 726c 22, *ἀστραπῆς*. - скѡрѣишїи] lies -ши rell., *ὀξυτέραν*. - 15: гремѧщїи] *τρανοτέραν*. - 17: наоучѧщаѧ] lies -ща, *μαθητεύοντα*. - 18: бг҃ѡсловить] -вити rell., *θεολογεῖν*. - наказающꙋ] -щаѧ Usp. 1, 726c 28, lies -ща, *διδάσκοντα*. - 20: вселен҆нꙋю] + исполни и оулови и колѣблемꙋ оутверди. сеи гл҃ вселеннꙋю rell., *ἡλίευσε καὶ σαλευομένην ἐστήριξεν· αὕτη ἡ φωνὴ τὸν κόσμον* (durch вселенноую ∩ вселенноую). - 23: нѣкїим] -ким҆ Usp. 1, 726c 36, *τινῶν*. - 25: Nach знаменїа > *τῶν μὲν πιστευόντων*. - 32: ꙗкѡ] so zu lesen statt ꙗкоже Usp. 1, 726d 6, *ὅτι*. - 34: Nach и > *ὅτι*. - въ бытїе прїиде] *ἐγένετο*. - 36: оустны] so zu lesen statt оусты Usp. 1, 726d 10, *στόματα*. - Nach мерзостнїи > *καί*. - 38: се] сее Sof., Car.; lies сеꙗ Usp. 1, 726d 13, *ταύτης*. - горшее] lies -ше Usp. 1, 726d 14, *χεῖρον*. - и] > Usp. 1, 726d 14, > gr. - 40: без҆честнѣе] -нѣишее Usp. 1, 726d 16, *ἀτιμότερον*. - 41: їѡанъ] -нн- Usp. 1, 726d 17, *Ἰωάννης*. - 43: съчетова] -вае Sof., Car.; lies -вает Usp. 1, 726d 20, *συντάττει*. - прилѡжи] *παρακαταθείς*.

309d

3: смотри] *κατανοήσας*. - 4: написаны бывше] *κατηρτίσθησαν*. - 7: церкви] > gr. - 8: вселен҆нѣи] so zu lesen statt -ннїи Usp. 1, 726d 32, *τῆς οἰκουμένης*. - ѡснованїе] -нїа Usp. 1, 726d 32, *θεμέλιος*. - 14: иже] *τό* (sc. *μυστήριον*). - 17: иже] *ἦν*. - 20: еже] *ὅν*. - и] > gr. - не вѣдѧть] lies не съв- rell., *ἀγνοοῦσιν*. - 21: ѿкрыю] + концемъ rell., *τοῖς πέρασι*. - 23: ꙗже] *ὅπερ*. - 25: оумѡлчаше] lies -вше Usp. 1, 727a 11, *παρασιωπήσαντες*. - свершивше] -в҆ши Usp. 1, 727a 12, *τελέσαντες*. - 27: данонꙋ] -нн- Usp. 1, 727a 14, *δοθεῖσαν*. - 28: мн҃ѣ] lies мнѣ rell., *μοί*. - 29: елика] *ὅσον*. - въмѣсти] so zu lesen statt в҆ мѣстѣ Usp. 1, 727a 14, *ἐχώρει*. - 30: Nach по in Sof. drei (?) Buchstaben getilgt. - 31: ст҃го д҃ха] д. с. Usp. 1, 727a 19, *τοῦ ἁγίου πνεύματος*. - пѡдаꙗнїю] so zu lesen statt -дѣ- Usp. 1, 727a 19, *χορηγίαν*. - 33: дѡгматьствоваша] so zu lesen statt -ты|ствовав҆ша Usp. 1, 726d 20, *ἐδογμάτισαν*. - 34: Nach азъ > *καί*. - 36: скоудни ... соуть ... еже ... слова] *λείπει ... ὁ ... λόγος*. - бг҃ѡсъставномꙋ] -сочтанномоу Usp. 1, 727a 25, *θεοσύστατον*. - 38: боудоу прїметь] lies бѣдоу п. rell., *κινδυνεύει*. - 39: еи] lies сеи Usp. 1, 727a 28, *τούτῳ*. - 40: заграж҃оу] *ἐμφραγῇ*. - 41: г҃лющи] so zu lesen statt -щаа Usp. 1, 727a 30, *λαλοῦν*. - 44: Nach книгꙋ > *οὐ*. - ѡ ч҃лвцѣ пѡвѣдающа] > Usp. 1, 727a 34; lies о ч. -щоу, *περὶ ἀνθρώπου διηγουμένην*. - 45: ѡпечалить ... сѧ] *λείπει* (vd. zu *λυπεῖ*).

310a

1: ц҃ркви ѡ семъ] ѡ семь ц҃ркви Usp. 1, 727a 35, lies ц. еже о с., *τῇ ἐκκλησίᾳ, ἃ περὶ τούτων*. - 2: н҃беси] -се Usp. 1, 727a 36, *οὐρανῷ*. - ѡ] > Usp. 1, 727a 36, > gr. - ѡ мори] *θαλάσσων*. - 3: ѡ] > gr. - четвероногы] lies -гыхъ rell., *τετραπόδων*. - 7: на лѣта] *ἀπὸ χρόνου*. - въ лѣтѣ] so zu lesen statt в -та Usp. 1, 727b 1, *ἐν χρόνῳ*. Danach > *γινόμενα*. - 9: ѡ] > gr. - 11: б҃жїа слова] lies -жїи -вѣ Usp. 1, 727b 6, *θεοῦ λόγου*. - 13: всѧко] всѧ Usp. 1, 727b 8, *πάντα*. - оукрѣплѧющем] -щим Usp. 1, 727b 8, *ἐνδυναμοῦντι*. - 15: їѡанъ] -нн- Usp. 1, 727b 10, *Ἰωάννης*. - 17: бы ... начѧлъ] so zu lesen statt бо ... н. Usp. 1, 727b 13, *ἄρξηται*. - нѣкако] > gr. - 19: трепещеть] lies -ща Usp. 1, 727b 15, *τρέμων*. - и] lies > Usp. 1, 727b 16, > gr. - 21: ч҃тымъ҃] же > gr. - 23: приде] прїиде Sof., Car., преиде Usp. 1, 727b 20, *διεπέρασε*. - 24: иже] so zu lesen statt же Usp. 1, 727b 21, *τόν*. - 25: звѣ҃зное оукрашенїе] *τὰς τῶν ἀστέρων διακοσμήσεις*. - 27: Nach ликѡстоанїа > *καί*. - 28: н҃бсныа] *νοεράς*. - 29: серафимьскїа] so zu lesen statt -скаа Usp. 1, 727b 27, *Σεραφίμ*. - 31: ѡставль] *κατέλιπε*. - прелетѣ] прелетѣвъ Usp. 1, 727b 30, *ὑπερέβη*. - 32: всѧ невозможнаѧ] *ὅσα οὐκ ἦν*. - 33: прѣ҃текъ] lies прет- Usp. 1, 727b 31, *παρέδραμε*. - предѣлꙋ непристоупномꙋ] *τοὺς ὅρους τῶν ἀνεφίκτων*. - 35: Nach воз҆бранѧаи > *τούτου*. - 37: чистымъ] *καθαρός*. - 38: Nach незлобивыи > *καὶ ταπεινὸς τῷ πνεύματι*. - 42: горѣ] *εἰς τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ*. - 44: ꙗко] ꙗкоже и Usp. 1, 727c 4, *ὥσπερ*. - малыи] *ὁ μικρότερος*. - 45: Nach їѡанъ > *καί*. - Nach великаго > *ἁγίου*. - їѡана] -нн- Usp. 1, 727c 6, *Ἰωάννου*.

310b

1: Nach всѣхъ > *οὖν*. - никимже възбраненъ бысть] *οὐδεῖς ὁ ἀντιβαίνων*. - 3: ѿ] > gr. - 5: молчахꙋ] so zu lesen statt -чаще Usp. 1, 727c 12, *ἐσιώπων*. - арха҃гельстїи] *ἀγγέλων* (lies *ἀρχαγγέλων*). - 6: ликове] чинове Usp. 1, 727c 13, *χοροί*. - а҃гла ѿ землѧ] ѿ землѧ а҃гла Usp. 1, 727c 13, *ἀπὸ γῆς ἄγγελον*. - 8: исполнено ѡс҃щенїа] ѡс҃щинна исполненїа Usp. 1, 727c 15, lies исполнена ѡс҃щениꙗ eher als о. и.,

πληρῆ ἁγιασμοῦ. - 11: видѣвше] lies -шѧ, *ἰδοῦσαι* (sc. *αἱ πύλαι*). - 13: сїающе] lies -щь, *ἀποστίλβοντα* (lies *-βον*, sc. *πρόσωπον*). - 14: помышлѧюще] lies -ща Usp. 1, 727c 23, *ὑπονοοῦσαι* (sc. *αἱ πύλαι*). - того бытїе] *τοῦτον εἶναι*. - 18: таковою ... ѡбьемлема] *ἡ τοιαύτη αὐτῷ δόξα περικέχυται*. - 19: ѿверзающа] so zu lesen statt -ще Usp. 1, 727c 30, *ἀνεῳχθεῖσαι* (sc. *πύλαι*). - 21: прочее] *λείπων* (lies *λοιπόν*). - 24: тѣмже] > gr. - Nach гл҃ѧ > *διὰ τοῦ προφήτου*. - 25: гл҃щю] lies -щии Usp. 1, 727c 36 (-щи Sof., Car.), *λέγουσα* (sc. *φωνή*). - но] *ἀλλ' ἤ*. - 26: и ѡ семъ] *περὶ τούτου καί*. - 27: ꙗко] so zu lesen statt ꙗкоже Usp. 1, 727c 38, *ὅτι*. - 28: ѕило] ѕѣ- Car., Usp. 1, 727d 1, *σφόδρα*. - 31: и прочаа] *πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς*. - бѡ] so zu lesen statt ȣбѡ Usp. 1, 727d 4, *γάρ*. - лоучше чюдесе] -ши -си Usp. 1, 727d 5, *μεῖζον ... τοῦ θαύματος*. - 36: видѣти] *ἐθεάσατο*. - 39: возможе] -жно Usp. 1, 727d 14, *δύναται*. - 41: їѡанъ] -нн- Usp. 1, 727d 16, *Ἰωάννης*. - гл҃еть] > gr. - 43: нигдѣже] *πώποτε*.

310c

4: ꙗже] > gr. - 6: нарекȣ васъ] васъ нарекоу Usp. 1, 727d 29, *καλέσω ὑμᾶς*. - 11: сими ... ѡбносимъ] *ταῦτα τοίνυν τὰ μέγιστα καὶ θεῖα χαρίσματα ἐπιφερόμενος*. - 13: їѡанъ] -нн- Usp. 1, 727d 37, *Ἰωάννης*. - на тѧ] > gr. - 16: ѡчима ср҃ца его] ср҃ца его ѡчима Usp. 1, 728a 1, *αὐτοῦ τῆς καρδίας ὀφθαλμοῖς*. - ср҃ца] in Car. а aus е verbessert. - видѣ] lies -дѣвъ, *θεασάμενος*. - 17: събезначѧлнаго слова] *τὸν συνάναρχον λόγον*. - 18: иже ... рожeннаго] *τὸν ... γεννηθέντα*. - 23: Vor серафимскаа > *καί*. - 24: велїемъ] -лїимъ Usp. 1, 728a 10, *μεγάλῃ*. - 25: н҃лѣ] + бѣ rell., *ἦν*. - 26: рыбаремъ] *ἁλιέως*. - 29: сѣдѧ ... зрѧ] *καθεζόμενον ... θεώμενον*. - 31: н҃бнȣю] (*τὸν*) *ἄνω*. - и] + ѿ Usp. 1, 728a 20, *ἐκ*. - 32: бг҃ословїемъ] lies -вїе Usp. 1, 728a 20, *τὴν θεολογίαν*. - 33: с плотїю] *τῷ σώματι*. - 34: оуслышите ... колѣблетесѧ] > gr. - 39: ѧзыко бѡлѧщеи] so zu lesen statt -ко б. Usp. 1, 728a 29, *γλωσσαλγοῦντες*. - 41: бѣ"] lies бѣ Usp. 1, 728a 31 statt > Sof., Car., *ἦν*. - Nach възносите > *κέρας. μὴ ἐπαίρετε*.

310d

1: рога вашего на высотоу] на высотȣ рога вашего Usp. 1, 728a 36, *εἰς ὕψος τὸ κέρας ὑμῶν*. - 3: Vor ꙗко > *καί* (angesichts бѣ rell. nicht in бѣ"). - 7: пре҃] *προῆν*. - и] > gr. - сыи] *ἦν*. - 8: ниже] so zu lesen statt и иже Usp. 1, 728b 5, *οὔτε*. - престатїе имѣѧ] *παυσάμενος τοῦ εἶναι*. - 9: по лѣтомъ] *ἐν χρόνῳ*. - 11: есть] > gr. - 12: всѣхъ] > gr. - 15: се] сеи Usp. 1, 728b 14, *οὗτος*. - 18: Nach дасть > *αὐτήν*. - 19: їѡаннȣ] -н- Sof., Car., *Ἰωάννῃ*. - 21: Nach вселеннȣю > *πᾶσαν*. - пѡдвижитсѧ] -жетсѧ Sof., Car., *σαλευθήσεται*. - 22: единаго] -ного Usp. 1, 728b 22, *ἕνα*. - 23: бг҃ѡслова] *καθεζόμενον*. - 24: бг҃ословити] *θεολογίαν*. - 26: въстѡци] für -цѣ Car., Usp. 1, 728b 26, *ἀνατολήν*. - 28: назда] lies на запа҃ Usp. 1, 728b 29, *ἐπὶ δυσμάς*. - 29: к великомȣ римȣ] *τὴν μεγάλην Ῥώμην*. - 30: же] so zu lesen statt > Usp. 1, 728b 3, *καί*. - на] so zu lesen statt > Usp. 1, 728b 32, *ἐπί*. - 31: кападѡкїискȣ҃] -кеискȣ же Usp. 1, 728b 32, *τήν τε Καππαδόκων*. - 36: моужь] + же Usp. 1, 728b 39, *τέ*. - 37: ȣдобнѣише] so zu lesen statt -ши Usp. 1, 728b 40, *εὐκοπώτερον*. - 38: боудеть] > gr. - пѣсокъ] so zu lesen statt песок҃ Usp. 1, 728c 1, *ἄμμον*. Danach > *τῆς θαλάσσης*. - 39: толика] -каа Usp. 1, 728c 3, *τοσαῦτα*. - 40: їѡаннȣ] -н- Sof., Car., *Ἰωάννου*. - 41: наоучени] so zu lesen statt -ноу Usp. 1, 728c 5, *διδαχθέντες*. - 42: въ ц҃ркв҃а] *ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς*. - пропѡвѣдȣетъ] lies -дȣють Usp. 1, 728c 8, *ψάλλουσιν*. - 44: и ... слово] > gr. (durch *λόγος* ∩ *λόγος* oder слово ∩ слово).

311a

1: и ... слово] > gr. (durch *λόγος* ∩ *λόγος* oder слово ∩ слово). - 3: плѡвцы] *πελάγιοι*. - кѫпци] *πλωτῆρες*. - 7: его҃ аще кто] *ὅστις*. - 9: и ... бѣ" слово] > gr. - 13: дѡ конца] > gr. - гл҃ющеи] -щїи Usp. 1, 728c 27, *οἱ λέγοντες*. - 15: всоуесловѧщеи] сȣе- Usp. 1, 728c 29, *ματαιολογοῦντες*. - 17: ѡнѣмѣша] *προσέκοψαν*. - 21: бȣи] *τὰ μωρά*. - 22: избранїи быша] so zu lesen statt избра бг҃ъ Usp. 1, 728c 38 gegenüber *ἐξελέγχθησαν*. - 23: даже] дажь Usp. 1, 728c 40, *μέχρι*. - 27: высотоу] so zu lesen statt > Usp. 1, 728d 4, *τὸ ὕψος*. - 30: и] so zu lesen statt > Usp. 1, 728d 8, *καί*. - 32: бѣ" ... бѣ"] > gr. - 33: бѣ" мощно] мощно бѣ Usp. 1, 728d 12, *δυνατόν*. - 34: на всеи] lies нашеи rell., *τῇ ἡμετέρῃ*. - 35: всѧкъ] + ч҃лвкъ rell., *ἄνθρωπος*. - 37: ꙗже гл҃ю] so zu lesen statt гл҃ю ꙗже Usp. 1, 728d17, *ἃ λαλῶ*. - 38: своего ради] ради своего Usp. 1, 728d 18, *διὰ τὴν οἰκείαν*. - недѡволства] so zu lesen statt довольства Usp. 1, 728d 10, *ἀνικανίαν*. - 39: оубож'ство҃ слова] *καὶ τὸ σμικρὸν τοῦ λόγου καὶ πενιχρόν*. - 42: н҃нѣ] н҃нѧ Sof., Car., *τὰ νῦν*.

311b

3: свѣдоуще] свѣдѧщь Usp. 1, 728d 31 (für -ще), *ἐπιστάμενοι*. - 4: иже] аще и Usp. 1, 728d 32, *εἰ καί*. Danach + паче rell., (*τὸ*) *ὑπὲρ* (*φύσιν*). - 5: и н҃а] > gr. - тѣмже] > gr. Danach + и Usp. 1, 728d 35, *καί*. - 6: прочее] + иже Usp. 1, 728d 35, *οἱ*. - н҃нѣ] > gr. - 7: без'славнии] -ѣи Usp. 1, 738d 37, *ἄδοξοι*. - 8: преславни] -нии Usp. 1, 728d 38, *ἔνδοξοι*. - прем҃дри] so zu lesen statt -рии Usp. 1, 728d 39, *σοφοί*. - 11: и] > gr., > rell. - 14: того прїемьства] *τοῖς αὐτῶν διαδόχοις*. - 15: пре҃варивше] lies предавше Usp. 1, 729a6, *παραδεδωκότες*. - лѡвитвенаѧ] -тельнаа Usp. 1, 729a 8, *τὰ θήρατα*. - 17: всѧкȣю] so zu lesen statt всѧкого Usp. 1, 729a 9, *πᾶσαν*. - 18: сеи] lies се, *ἰδού*. - да҃] *δίδωμι*. - 19: ѕмїю ... скѡрпїю] *ὀφέων ... σκορπίων*. - 20: вражїю] врага Usp. 1, 729a 14, *τοῦ ἐχθροῦ*. - 22: сїю] *τούτων*. - пре҃рече] lies -речесѧ Usp. 1, 729a 26, *προείρηται*. - 24: ȣчители] -ле Usp., 729a 18, *οἱ ... διδάσκαλοι*. - 25: х҃ва стада] so zu lesen statt стада х҃ва. да Usp. 1, 729a 20, *τῆς τοῦ Χριστοῦ ποιμνῆς*. - 26: послѣдȣюще] so zu lesen statt -щеи Usp. 1, 729a 22, *βαδίζοντες*. - 27: тр҃ци] -цѣ Usp. 1, 729a, 23, *τῆς τριάδος*. - 28: писмѧ] *τὸ χρῆμα*. - законно] закона Usp. 1, 729a 24, *τοῦ νόμου*. - 29: претекше] -ши Usp. 1, 729a 24, *παραδραμόντες*. - животворѧщїи] -щеи Usp. 1, 729a 25, (*τὸ*) *ζωοποιοῦν*. - 30: прїемше] -ши Usp. 1, 729a 26, *παραλαβόντες*. - 31: изрѣвающе] -щь Usp. 1, 729a 27, *οἱ ... ἀνορύττοντες*. - оуглъблевающи] оуглеблѧющеи Usp. 1, 729a 27, *οἱ ... βαθύνοντες*. Danach > *καί*. - 32: Nach испытоующеи > *καί*. - 33: Nach оумъ > *ἐν*. - писанїи] so zu lesen statt п. и Usp. 1, 729a 29, *ταῖς ... γραφαῖς*. - 40: съкрѡвенное] -но Usp. 1, 729a 37, *κεκρυμμένον*. - 43: въспрїемше] -приим- Usp. 1, 729b 1, *ἀναλαβόντες*. - 44: бж҃венное] *τὰ θεῖα*.

311c

1: дѣлателїе] *ἐργάται*. - 2: вѣтїе] *οἱ ... ῥήτορες*. - 3: иже ... пѡставлени] иже ... -нии Usp. 1, 729b 7, *οἱ ... τεθέντες*. - 5: пасти] пась|ти Sof., lies пасите (-сѣте), *ποιμάνατε*. - 6: иже ... ѿрекшесѧ] иже ... -шисѧ Usp. 1, 729b 11; lies и. ... -шеисѧ, *οἱ ... παραιτησάμενοι*. - находѧщее скорби] lies -щїа скорби Usp. 1, 729b 11 gegenüber *τὰς ἐπερχομένας θλίψεις*. - 7: ѡбѣщанныхъ] lies -нныи Usp. 1, 729b 12, *τὸν ἐπηγγελμένον*. - 8: прїе҃ше] прїимше Usp. 1, 729b 14, *κομισάμενοι*. - 9: иже ... ѿбѣгше] иже ... -ши Usp. 1, 729b 15; lies и. ... -шеи, *οἱ ... ἀποφυγόντες*. - юностнаѧ] -ныа Usp. 1, 729b 14, *τὰς νεωτερικάς*. - 10: бж҃твенȣю] lies блаженȣю Usp. 1, 729b 15, *μακαρίαν*. - 18: излїавше за вѣрȣ] з. в. пролиѧвше Usp. 1, 729b 26; lies за вѣрȣ излїавше rell., *ὑπὲρ τῆς πίστεως ἐκχέαντες*. - 20: пѡдражавша] lies -ше Usp. 1, 729b 28, *οἱ ... μιμησάμενοι*. - 22: ѿмьстителе] so zu lesen statt ѿмьститель Usp. 1, 729b 31, *ἐκδικηταί*. - х҃ȣ] *κυρίου*. - силȣ] *φάσιν*. - 24: иже ... плѣноующихъ] *οἳ ... αἰχμαλωτεύουσιν*. - 25: развративша ѧ] *στρεβλώσαντες* (participium coniunctum). - истинȣ] so zu lesen statt -нн- Usp. 1, 729b 35, *τὴν ἀληθείαν*. - 26: влїашаѧ] lies сълїавшїа Usp. 1, 729b 36 gegenüber *συγχέαντες* (participium coniunctum). - правыи] so zu lesen statt -выа Usp. 1, 729b 37, *εὐθείας* (sc. *ὁδοῦ*). - 27: погрѣшьши҃] so zu lesen statt п. и Usp. 1, 729b 38, *ἐκνεύσαντες*. - 28: и] > gr. - свою] *ἀΐδιον*. - ересь и] lies ереси, *τῆς αἱρέσεως*. - 29: тѣмже] > gr. - 31: вмѣсто] *δίκην*. - камени] für -нии Usp. 1, 729c 3, *λίθων*. - 32: Nach потока > *ἤγουν*. - 33: еѵа҃льскаго] еѵа҃ільскаго Usp. 1, 729c 5, *τοῦ εὐαγγελίου*. - неѡборимыѧ вѣры] *τὴν ἄρρηκτον πίστιν*. - 35: въполчимъ] *παρετάξαντο*. - на ... бесчисленыѧ] lies на бесчисленыа и безбожныа еретики Usp. 1, 729c 8, *κατὰ τῶν ἀναριθμήτων καὶ ἀθέων αἱρετικῶν*. - 40: с҃ты] so zu lesen statt с. и Sof., *ἅγιον*. - 43: Nach слава > *καὶ τὸ κράτος πάντοτε, νῦν καὶ ἀεὶ καί*.

311d

житїе и пощенїе пр҃бнаго ѿц҃а нашего арсенїа

Griechischer Text: nicht ediert (vgl. BHG 167z)

1: в тоиже д҃нь] м҃ца того҃ в, и. д҃нь rell. - 3: бл҃гослѡви оче] lies б. ѻ҃че Sof.; > Car. - 7: ѡтрочѧтѣма] für -тьма oder -тьма тѣма. - 21: инѣ҃] so zu lesen statt ни҃ Sof. (?). - 26: иже] lies еже. - 37: хѡтѧще] lies -ше. - 38: слатї а] lies послати ꙗ rell. - 43: миръ] lies ми даръ rell.

312a

1: грамотȣ] lies -ты (vgl. das Folgende). - 2: феѡдосїеви] -вы rell. - 3: ми] von erster Hand über -и с- nachgetragen. - 4: прошенїе] + его rell. - 7: пытавшѧ] lies -ше. - 15: феѡдосїи] + ц҃рь. да накажеть чада его. всѧкого rell. - 16: видѣ] für вѣдѣ. - 18: ѡкрȣженое] so zu lesen statt ѿ- rell. - 27: слоушающе] so zu lesen statt -щающе Sof. - 29: прихѡди҃] -дѡмъ rell.

312b

19: показа] то казаа Sof.; lies показаꙗ Car. - 20: призываюте] lies про- rell. - 21: пѡвѣдаемыхъ] so zu lesen statt -мы҃ rell. - 28: напи҃сав] и von erster Hand über пс nachgetragen, lies напьсавъ rell. - 37: ко҃стѧнтинь] костѧнтинъ rell. - 39: пѡчетъ] lies про- rell. - 41: лѣто] lies -по rell.

312c

5: написали] so in allen Fassungen der VMČ. - 8: не] lies не не rell. - 11: сирѣчь] сѣричь Sof. - 14: любѡмоудрьстве҃] -ствеꙗ in allen Fassungen der VMČ. - 23: роуцѣ] -ци Sof. - 26: противитасѧ] so zu

lesen statt -ватасѧ Sof. - 33: есть] + ц҃рь rell. - чѧще навѣщенавѣщаетъ] щенавѣ irrtümlich wiederholt, lies чѧще навѣщаеть rell. - 35: сътворилъ] so in allen Fassungen der VMČ. - 39: рещи] рѣщи Sof.

312d

3: оучѧше҃] lies оучаше ѧ rell. - 5: книгъ] кникъ Sof., lies къ нимъ Car. - 7: вьскорбѣ] -би Car. - 14: бг҃ꙋ оутвержене] lies богооу-. - 36: бг҃очтиво] + ли цесарьствовати нечьстиво rell.

313a

8: ѡбр҃ѣт] ѡбрѣ rell. - 16: воньже] so in allen Fassungen der VMČ. - 17: жада҃] so in allen Fassungen der VMČ. - 23: пѡвелитъ] -лѣваетъ rell. - 28: страха б҃жїа] б҃жїа страха rell. - 35: тѣмъ. еже] so in allen Fassungen der VMČ. - 37: арсенїемъ҃ ... многа] so in allen Fassungen der VMČ. - 40: пришедший҃] so in allen Fassungen der VMČ. - 41: прихѡдѧщꙋ] + къ rell. - 42: с] lies > rell.

313b

20: сего ѡбрѣсти] so in allen Fassungen der VMČ. - 27: написа] напса rell. - 29: съгрѣшенїа] -нїе rell. - 32: въсхотѣ] хѡтѣ rell.

313c

Феѡдора хꙋда҃го прѡзвѵ҃тера игоумена испѡвѣдника стꙋдїискаго похвала с҃тмꙋ арсенїю

Griechischer Text: Cod. Monac. gr. 366, Ed.: Th. Nissen, Das Enkomion des Theodoros Studites auf den heiligen Arsenios, Byzantinisch-neugriechische Jahrbücher 1, 1920, S. 246-262
Verbesserungen durch E. Kurtz, Hagiographische Lesefrüchte 2, Byzantinisch-neugriechische Jahrbücher 2, 1921, S. 293-295
Cod. Par. gr., Coisl. 303, Ed.: PG 99, Sp. 849-881

10: больваньстѣмъ] *ζωδιακῷ*. - кроуѕи] für -ѕѣ rell., *κύκλῳ*. - 11: небе.|снѣи] н҃бнїи Sof., für небеснѣи Car.; lies небеси (-се), *τῷ ... οὐρανῷ*. - 12: въпросны҃] *ἐτησίου*. - 13: д҃нь] lies дьньсь, *σήμερον*. - вос҃їа] *ἀνατέλλων*. - 14: свѣта невеществена] *φωτὶ ἀυλωτάτῳ*. Danach > *μαρμαρύγας*. - прекрасенъ выше сїаниа] so zu lesen statt прь- в. с. Sof., *ὑπερλάμπρους*. - 15: дѡбродѣте҃] *ἀγαθοεργείας*. - 16: вселеннꙋю] -нн- Sof., *τῇ οἰκουμένῃ*. - 17: Nach есть > *οὗτος*. - любѡпослꙋшатель] lies -теле, *ὦ φιλακροάμονες*. - равно аг҃гелѿ] -но für -нъ, *ἰσάγγελος*. - 18: и҃ дѡбродѣтели исполнь] *ὁ τὴν ἀρετὴν ἀπρόσιτος*. - 21: пѡбѣда] *τὸ ... κλέος*. - направитель] *τὸ ... ῥεῖθρον*. - 25: издаанїе] *ἐπίδοσιν*. - помысломъ ... пѡкаанное] *λογισμόν ... κατανυκτικόν*. - 26: пострѣканїе] пострѣ кагание rell.; lies пострѣкаѧ, *ἐγκεντρίζουσα* (sc. *παράκλησις*). - 27: ты тщи҃] lies тъщащеисѧ, *οἱ σπουδαῖοι*. - 28: съхѡдатаиствꙋю҃] so zu lesen statt схѡдаиств- Sof., *προξενοῦσιν*. - бо] > gr. - 29: тако] lies како rell., *πῶς*. - не оудивлѧе] *θαυμάζειν*. - 30: едино есть] *ἔνεστιν* (vd. zu *ἕν ἐστιν*). - 32: е҃ ... пѡхвално҃] *παρὰ τῶν κατὰ καιρὸν τῆς ἀρετῆς*. - 33: и ... въписано] *τῶν βίων ἀναγεγραμμένων*. - 34: ѡ похвалны҃] ѡ -лен- rell., *τῶν ἐγκωμίων*. - знаменїи] *ταῖς ... βόλισι*. - пресѣкаюшꙋ] lies -сїа- Car., *ὑπαστραπτόντων*. - 35: бл҃женаго] *τοῦ τρισμάκαρος*. - 36: і҃а] *ὅσον*. - сѣмѧ] *σποραδήν*. - 37: възвѣщенъ] *δεδηλώμενος* (sc. *ὁ βίος*). - 38: недѡстатѡчьствꙋю] lies -воуѧ, *ἀπολιμπανόμενος* (sc. *ὁ βίος*). - 39: дѡбро дѣло ... свѣтоносно] *τῆς ἐναρέτου ... λαμπροφορίας*. - 40: Nach ѧко > *μή*. - 43: прилѡжи҃ лѣтѿ] lies пришедъшимъ л. rell., *τοῖς προλαβοῦσιν τὸν χρόνον*. - 44: поразꙋмѣваемъ] *οἴσωμεν*. - таковаго дѣла] lies т. долга rell., *τηλικοῦτον ζημιῶδες*. - 45: ѡ сказанїи] *τῆς ἀνιστορησίας*. - или] *μή* (vd. zu *ἤ*).

313d

1: еже ѡ то҃] *τὰ κατ' αὐτόν*. - 2: тако] *οὐ μὲν οὖν*. - 4: вѣдоуще] *ἄμοιροι*. - 5: пришешемꙋ] -шомꙋ rell., *τοῦ προσήκοντος*. - 6: съвръщено] *ἐπίκουρον*. - начѧтїе] lies -тиѧ, *τοῦ ἐγχειρήματος*. - 7: ихъ] *αὐτὸν τόν*. - 8: прѣлежащий҃] lies прѣд-, *προκείμενον*. - 9: страшног҃лще] *ξενολεκτοῦντες*. - 10: еликѿ еже] *ὅσα δέ*. - ѡ ... бы҃] *ἐκ τῶν περὶ αὐτοῦ περικομμένως εἰρημένων ἀναλεγόμενοι*. - 11: аще] *ἤ* (vd. zu *εἰ* Coisl. 303). - списанїе ... не] *ἀγράφου*. - 13: си] *αὐτὰ ... ταῦτα*. - Nach тъкꙋще] > *κἀκ τούτων*. - 14: пѡслѣ҃ствꙋюще] *ταῖς ἀκολούθοις ἐννοίαις*. - 16: съвръшити] *καθ' εἱρμὸν ... ἀπαρθίσασθαι*. - 17: любовью е҃] lies любовь юже, *τὸν πόθον, ὅν*. - 19: арсенїемъ] lies -ниевъ, *Ἀρσενίου*. - Nach рещи > *καὶ οὐ σπάνιοι*. - 21: иже] lies и еже, *καὶ τό* (sc. *κατάγεσθαι*). - прѣходѧть] ≠ *κατάγεσθαι*. Danach > *καὶ χαρακτηρίζεσθαι*. - 22: еже ѿ родителевъ] *τὸ ἀφ' αἵματος*. - ѿ любѧщи҃] *τοῖς φιλομάθεσιν*. - 23: ѿчьство҃] же > gr. - 24: Nach н҃бсемъ > *τῶν ... πόλεων*. - 25: г҃лемъ] *δὴ λέγω*. Danach > *τὴν περιβόητον*. - памѧть] *τὴν προσηγορίαν*. - 27: бѡгатьство ... имѣюще] *πλούτῳ ... κομώντων*. - въ ... пребываюше] *καὶ τῇ λοιπῇ περιφανείᾳ ἀποσεμνυνομένων*. - 28:

велицы] -ци Sof.; für -цѣ Car., *τῇ λοιπῇ*. - 29: Nach пребываюше > *οὗ ἡ ἑστία μέχρι τοῦ νῦν περίεστιν οὐχ ὁλόκληρος*. - 30: стопа҃ нѣкаа] *ἴχνη δέ τινα*. - 31: тѡликꙋ величьствꙋ приносимꙋ] *τοσοῦτον* (Var. -*τῳ* Coisl. 303) *μεγέθει διαφέροντα* (sc. *ἴχνη*). - 33: раздѣлено] *διῃρημένα* (sc. *ἴχνη*). - тꙋ] > gr. - 34: дѡблѣющи томꙋ] *ἐξαρκοῦντος τούτου*. - 35: таче] *ὅσος*. - вѣдо҃] *πολύολβος*. - п҃рсно съвѡръ] *ὁ ἀοίδιμος* (vd. zu *ἀεὶ δῆμος*). - 36: бѣ] *ὢν ὑπῆρχε*. - 37: елиньскы рим'скыи моудрости] *Ἑλληνικῇ τε καὶ Ῥωμαϊκῇ σοφίᾳ*. - 38: пѡне҃] *ἐπεὶ οὖν*. - Vor oder nach ц҃ртвꙋющꙋ > *τηνικάδε*. - 40: имꙋще] lies искоущоу, *ζητοῦντι*. - 43: ѡнорїевѣ] -ви rell., *Ὀνωρίῳ*. Danach > *ὃς εἴη πάντων προυργιαίτερος*. - 45: въ вꙋзантїи] въ вꙋзантинїи Sof. (нї durchgestrichen), *ἐν τῷ Βυζαντίῳ*.

314a

1: оучени҃] *ἤθεσιν*. - 2: Nach наказанїю > *τοῖς καλλίστοις ἀποδεικνὺς ἀμφοτέρωθεν ἀρίστους*. - 3: бы҃] > gr. - 4: страха б҃жїа] *τὸν φόβον τοῦ θεοῦ*. - 8: оуслыша] *ἀκούει*. - 14: славꙋ] > gr. - 15: видѣнїе] *περιφανείας*. - 18: пѡвѣдавъ] *θαρρήσας*. - 19: преиде] *ἀπέρχεται*. - 20: критъ] *σκῆτιν*. - 22: Nach сътворите > *μέ*. - 23: бл҃годѣ҃ствїе] *εὐγένειαν*. - 25: рѣчи] *συντυχίας*. - 26: еси] lies е҃ и, *εἴη καί*. - 27: Nach емоу > *τὰ πρῶτα*. - 29: и пѡвѣдати] lies исповѣдати rell., *θαρρῆσαι*. - 30: оувидѣвше] für -вѣ-, *μαθόντες*. - 31: хощеть] *ὁ ὀφείλων*. - 34: к' себѣ съвѣщаша] *βουλευόμενοι*. - рѣшѧ] *συνεῖδον*. - 35: мнихꙋ] so zu lesen statt м. и Sof., *τῷ ἀββᾷ*. - їѡан҃ꙋ] -н- rell., *Ἰωάννῃ*. - 37: сътворивше емоу] für сътворивше oder -шемъ, *μετὰ τὸ ποιῆσαι*. - 43: да боудеть] *γίνεται*. - Nach постави > *ὁ ἀββᾶς*. - 44: їѡаннъ] -н- rell., *Ἰωάννης*. - трапезꙋ] трѧ- rell., *τράπεζαν*.

314b

2: їѡаннъ] -н- rell., *Ἰωάννης*. - 3: рече] *λέγει*. - 4: се же] сеи же Car., lies сь же Sof., *ὁ δέ*. - 5: и иде] *ἀπῆλθεν*. - 7: идѣже] идеже rell., *ὅπου*. - 9: г҃ла] *λέγει*. - 11: се] für сь, *οὗτος*. - 12: Nach въпрѡсиша > *οὖν*. - 14: имѣа съедаше] *ἔσχες ἐσθίων*. - 15: повержены] > gr. - 16: г҃ла] *λέγει*. - 17: поврьже] so zu lesen statt пѡверже поверже Sof., *ἔρριψε*. Danach > *σοί*. - 18: хлѣба] *τὸν ἄρτον*. - и] > gr. - сънѣ҃] *φάγε*. - 19: прѡслави҃] *ἐδόξασαν*. - 20: мнихо҃] *τοῦ ἀββᾶ*. - їѡанно҃] -н- rell., *Ἰωάννου*. - Nach арсенїи > *καί*. - 23: ше҃ше] *ἀπελθεῖν*. - 26: Nach трꙋды > *καί*. - 27: и ... трꙋды] *καὶ τῇ ὑπομονῇ τῶν ἀσκητικῶν ἀγώνων*. - 31: да] *πῶς*. - 33: молчи] *σιώπα ἡσύχαζε*. - 36: прилѡживъ] *μετατίθησιν*. - любовь] *διάθεσιν*. - 37: арсенїе] lies -нии, *ὁ Ἀρσένιος*. - 38: ходѧ съ] *συμπολεύων*. - 41: любѧще молчѧнїе] *φιλησυχοῦντα* (sc. *αὐτόν*). - 43: р҃е] > gr.

314c

3: быти] *ἐλθεῖν*. - 4: ино ... оубо] *καὶ γοῦν πρὸς σαφεστέραν δήλωσιν*. - 5: и ... памѧти] *ἀξιομνημόνευτον ὄν*. - 10: рещи ... арсенїе] *εἰπεῖν ... τὸν Ἀρσένιον* (sc. *ἀξιομνημόνευτον*). - 11: Nach есть > *ὁ σεισμὸς οὗτος*. - 12: г҃ла] > *οὖν*. - 13: твердїю] *φύσει*. - сѣди҃] in Sof. -ѣ- aus -и- verbessert oder umgekehrt, *κάθηται*. - 18: Vor истꙋпанїе > *καί*. - 21: не[1]] + и rell., *καί*. - 26: алексан҃рѣискїи] so zu lesen statt -дрѣскїи Sof., -дрискыи Car., *Ἀλεξανδρείας*. - 31: г҃лѧ] > gr. Danach > *καί*. - 37: вид҃ѣтъ] видитъ Car., видѣтъ Sof.; lies вѣдѣтъ, *εἰδέναι*. - 41: оубо] > gr. - 43: оубо] > gr. - 44: аще оубо] *οὐκέτι*. Danach > *καὶ μὴν καί τινος τῶν πατέρων ἐλθόντος πρὸς αὐτόν* (durch *πρὸς αὐτόν* ∩ *πρὸς αὐτόν* oder къ немоу ∩ къ немоу).

314d

3: се же] für сь же, *ὁ δέ*. - 7: Nach онъ > *οὐχ*. - 10: ѿвръзаетсѧ] lies ѿтерзаетсѧ rell., *διακοπείη*. - 12: ближни҃] *τὸν πέλας*. - 19: хотѧще] lies -тѧть, *θέλουσι*. - 23: старе҃] *καὶ αὐτός*. - 24: б҃гохма] lies бохма Car., *φύσει*. - 26: покоивь] lies покои, *ἀνάπαυσον*. - 28: в҃а] > gr. - 29: оубо] *πάλιν*. - 30: побесѣдꙋють с] *συντυχῶσιν*. - 31: ѿверзе двери] so zu lesen statt ѿверзе дверзидвери Sof., *ἤνοιξεν*. - 34: сърѣтающи҃] lies -щихъ, *ἀπαντώντων*. - 35: Nach есть > *πολλοὶ θέλουσιν αὐτὴν μνηστευθῆναι, ἐπὰν δὲ λάβῃ ἄνδρα*. - 36: сѣти тоѧ] *οὐ πᾶσιν*. - оукарѧхꙋть] lies -рѧють, *ἐξουθενοῦσιν*. - 38: таже] *οὕτως*. - 39: преже҃] + егда бѣ rell., *ὅτε ἦν*. - 40: пре҃ всѣми] > gr. - 42: Nach показаетсѧ > *ἐνταῦθα*. - 44: въ] > gr. - 45: срѣтѡвати] *ἀπαντητέον*. - бездѣлїе] *τὸ πάρεργον*.

315a

2: ѡчищаемсѧ] *ζημιοῦμεν ἑαυτούς*. - 4: се] > gr. - арсенїе] *Ἀρσένιος*. - 6: вид҃ѣт] -ть Car.; für -тъ Sof., *ἰδεῖν*. - 8: г҃лѧ] so zu lesen statt г҃нѧ rell., *λέγων*. - бесѣдѡвати ... съ] *συντυχεῖν*. - 11: се] für сь, *ὁ δέ*. - 12: виж҃ꙋ] *ἀπαντήσω*. - 13: единого] > gr. - 16: цѣловаста] *ἀσπασάμενοι*. - 17: молчѧща] *σιωπήσαντες* (Var. -*πῶντες* Coisl. 303). - 19: въставъ] *ἐγείρομαι*. - 26: тако] *πρὸς αὐτόν*. - прїашѧ] *ἐδέξατο*. Danach + ѧ rell., *αὐτούς*. - 27: ѧко стран'ника] > gr. - 29: Nach его > *ἰδού*. - 32: ѡбаче] *τέως*. - 37: имени тво҃е ради] имени ради твѡего rell., *διὰ τὸ ὄνομά σου*. - 38: сказаша емоу] lies пок- е. rell., *ἐδείχθη αὐτῷ*. - 40: бѣ в немъ] > gr. - 41: плавающи] *πλέοντας* (Var. -*τες* Coisl. 303). - едино҃] lies въ е., *εἷς ἕν*. - 42: мѡисїи] мꙋсии Sof., *Μωσῆς*. - 44: арсенїеви] *αὐτόν* (sc. *ἐψώμιζον*). - медьныи сотъ] *μελικηρύδας*.

315b
1: по прилоучаю] ὁτιοῦν. - 2: бридъко] für -дъкъ, δριμύς. Danach > δέ. - въ приходныи днь] ὅλως καὶ ἀπαρρησιαστός. - 3: Nach желаа > ἀληθῶς. - 7: ба] га rell., τὸν κύριον (τὸν θεόν Coisl. 303). - изрима] из рима Car., ἀπὸ Ῥώμης. - 8: поѩтъ] + ю rell., αὐτήν. - 9: александрьскы] -дрѣискыи rell., Ἀλεξανδρείας. - 11: и^2] > gr. - 12: wна] ἡ δεῖνα. - 15: конѧ] κτήνη. - 17: придохо] lies -дохъ rell., ἦλθον. - 18: вашемъ] lies нашемъ rell., ἡμῶν. - 19: видѣт] вѣтъ Sof.; lies -тъ statt -ти Car., ἰδεῖν. - 21: wбрѣтесѧ] εὐκαίρησεν. - 31: Nach еси > καί. - 35: грѧдоуще] ἐρχομένων (sc. γυναικῶν). - 36: се же] ἡ δέ. - аще да] ἐάν. - 37: wставлю] ἀφῶ. - Nach сѣмо > ἀλλά. - 39: си же] lies сьже, ὁ δέ. - старець] > gr. - 40: Nach бгу > εὔχομαι (so Coisl. 303). - сѧ загладит] für сѧ загладитсѧ rell., ἐξαλειφθῇ (vgl. 515c 6). - 43: начѧ wгнь жещи ю] ἔβαλε πυρέττειν. - 45: пришедши] ἐλθών (sc. ὁ ἀρχιεπίσκοπος).

315c
1: видѣти] lies вѣ-, μαθεῖν. - печаль юже] ὅ. - 5: старець] > gr. - 6: сѧ загладитсѧ] ἐξαλειφθῇ (vgl. 515b 40). - 13: ѿ помышленїа] ὁ λογισμὸς αὐτῆς. - 15: Nach срѣтанїе > τοιαύτη. - 17: блгтьными] -датными Car.; lies -датьми, χάρισι. - 18: wбои] τίς (vd. zu τῆς). - 21: видѣ] θεωρεῖ. - Nach старца] + всегw rell., ὅλον. - 24: видѣ] ἰδών. - 26: тоу стоѧ] κρούων. - 28: нѣкто] so zu lesen statt нѣчтwже Sof., τίς. - 30: ризы] ἐσθῆτα. - 33: Nach пакы > ὅτε. - 36: послоуша] lies -сла- rell., ἀπέστειλαν. - 43: смиренїи] смѣ- Sof., τὴν ταπείνωσιν.

315d
2: оуставлѧти] στοιχεῖν. - 3: видѣнїе] für вѣ-, γνώσει. - 4: прмдрwстїю] ἀληθείᾳ (συνέσει καὶ σοφίᾳ Coisl. 303). - wсщенну] lies освѣщено, κατηγλαϊσμένον (sc. ἔργον). - въпрашаюшу... емоу] πυνθανόμενον αὐτόν. - 7: wбратїѧ] lies ѿ б. (вь|ратїѧ Sof.), τῶν ἀδελφῶν. - 9: его] е rell.; lies сего, τοῦτον τόν. - 10: е] > gr. - 13: алфѣты] τὸν ... ἀλφάβητον. - не] οὔπω. - извыко] in Sof. ы aus w verbessert. - 14: Nach се > ὅτι. - 15: Nach боуде > τίς. - 17: алфивиту] τὸν ... ἀλφάβητον. Danach fehlt in der Vorlage etwas wie ἐν πρώτοις μάθοι Coisl. 303. - не] > gr. - 18: да пwлагаетъ] τίθησιν. - а не] > gr. - 20: не наказанїе] lies ненаказанъ есть, ἀπαίδευτός ἐστι. - забытливъ] ἠλίθιος. - 21: не оубо] μήπω. - 23: въпрашаетъ] ἐπηρώτησεν. - глѧ] > gr. - 24: ничьсоже] -чес- Sof., οὐδέν. - 25: Nach груб'ьи > καί. - 26: толико дwброво̑ство] τοσαύτας ἀρετάς. - 27: гла] λέγει. - 29: ничесоже] -чс- rell., οὐδέν. - Nach грубїи > καί. - 31: дwбровольство] τὰς ἀρετάς. - 32: по ѿверженїи] > gr. - добрѣ] εὐκατάνυκτος. - 34: чистыа своѧ слезы] τὸ ἱερὸν αὐτοῦ δάκρυον. - 36: пъртъ] портъ Car., ῥάκκος. - 39: In Sof. am linken Rand der Spalte зри. - блгть] -дать Sof., τὸ ... χάρισμα. - превелика] ὑπερφυῶς. - 41: съмѣрасѧ сам] смѣрааса самъ Sof., смиряаса самъ Car., ταπεινῶν ἑαυτόν. - 43: видѣ] für вѣдѣ, οἶδα.

316a
3: его] > gr. (Var. αὐτοῦ Coisl. 303). - 4: въспаховѣ] lies вѣ съпаховѣ rell., ἐκοιμήθημεν. - 9: сна] lies съна rell., τοῦ ὕπνου. - преиде] ἦλθεν. - 18: в субwту] σαββάτων (Var. σαββάτῳ Coisl. 303). - 24: не] lies на rell., διά. - ѧзыцы] -цѣ же rell., δὲ ... γλώσσης. - 25: прно] > gr. - 26: инокомоу] τῷ μοναχῷ. - 31: инокыи] μόναχος. - 32: въ средѣ въходить] μεταγέτω (Var. μεσαζέτω Coisl. 303). - 36: пленица] τὴν σεῖραν. - 38: и се] не rell., οὐκ. - 39: вышьныа] lies ваин-, τῶν βαΐων. - 42: вышнѧа] lies ваин-, τῶν βαΐων.

316b
6: wбьѣстива wсла] ὑβριστὴν πῶλον. - 9: wвощь] γέννημα ὀπώρας. - 10: w себѣ] ἀφ᾽ ἑαυτοῦ. - принесете] für -сѣте, φέρετε. - 11: всего] πάντων. - 13: wне емъ] lies w немь rell., περὶ αὐτοῦ. - 15: оувѣтъ] θαλλίν. - 18: небрегыи ... ничесо] ἀκτήμων. - 20: богатъ] πολυούσιος (vd. zu πλούσιος). - 21: единоѧ] > gr. - 22: платна] λίκνου (lies λίνου?). - 28: безъврѣдие съвръшенаго] ἀπαθείας ... ἀκροτάτης. - си] ὅν (Var. ὤν Coisl. 303). - 25: ги] θεέ (Var. κύριε Coisl. 303). - 39: възвратить] lies -ти, ἀντέπεμψεν. - завѣтъ] αὐτήν. - 40: его] > gr. - 42: бо] lies оубо, οὖν.

316c
1: имоуще] lies -щa, ἔχοντα (sc. ἀδελφόν). - 2: Vor искwпавающа > καί. - 12: вълы] ἐπιεικῶς. - бы] γέγονεν. - 17: въкусити] lies -си, ἐγεύσατο. - 22: старець] > gr. - 23: се] lies сь, αὐτός. - 25: храна] lies -нѧ, τηρῶν. - 30: ıакw же ли ни] εἰ δὲ μή γε. - 32: убо] > gr. - смѣрати] сми- Car., ταπεινοῦσθαι. - 33: Nach блженыи > καί. - 34: оубо] πότε. - 35: дwволны] τοῖς κάτω. - 43: изолю] lies зоилю же rell., καὶ τῷ Ζωΐλῳ. - 44: Nach поищи > μοί. - кwраблѧ] so zu lesen statt ка- rell., πλοῖον.

316d
1: и] > gr. - 3: си] lies сице, οὕτως. - разлучисѧ] lies -чишасѧ rell., ἐχωρίσθησαν. - 5: алексан'дрѣискїа] -дрїи- Car., Ἀλεξανδρείας. - 7: егда] lies еда, μή. - 11: ıако] ὅτι. - 13: въсхwтѣвъ] ἀναπλεύσας. - 18: и] > gr. - 21: оубо] > gr. - 24: Nach еси > πορεύου εἰς τὸ ὄρος. - стрѣте] ἀπήντησαν. - 27: плакашесѧ] lies -шасѧ, ἔκλαυσαν. - вси] ἀμφότεροι. - 30: имъ] > gr. - 31: видѣт] -ть Car., lies -тъ Sof., ἰδεῖν. - 33: бы] γέγονε. - 38: оубо] > gr. - оувидѣхъ] -вѣ- rell., ἔγνων. - Nach пакы > οὖν.

317a
3: Nach бwлѧщи > καί. - 4: видѣвъ] für вѣ-, εἰδώς. - 5: въсѣѧнїе] τὰς σποράς. - 8: своеıа] -ıа aus -ю verbessert. - 9: Nach тръпѣнїе > τοῦ κελλίου. - 11: Nach ѿлучаше ... сѧ > καί (so Coisl. 303). - 20: Eher nach als vor въздвигнути > αὐτό. - 21: възѧти] > gr. - Nach мѣсто > τοῦ ἆραι ἐξ αὐτοῦ. - 27: прwвертѣвъ] lies провертѣнъ Sof. (н korrigiert), проверь|тѣнъ Car., τετρυπημένην. - 28: текоущу] ἐκχέουσαν. - 38: въ пwдльгы] -дльгы Car., ἐπ᾽ εὐθείας. - 39: Nach дверїи > οὗτοί εἰσι, φησίν, οἱ βαστάζοντες ὡς δικαιοσύνης. - 40: прwзорьство] lies пре-, ὑπερηφανείας. - 41: смѣриша] сми- Car., ἐταπεινώθησαν. - 45: оубо] > gr. - есть] + въ грѣсѣхъ мнозѣхъ. и в пwкаѧнїа мѣсто. и на безаконїа прилагаеть, верху грѣховъ своих. и иже воду черпаше. члкъ оубо есть rell., ἐν ἁμαρτίαις πολλαῖς καὶ ἀντὶ τοῦ μετανοῆσαι ἄλλας ἀνομίας προστιθεὶς ἐπάνω τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ. καὶ ὁ τὸ ὕδωρ ἀντλῶν ἄνθρωπός ἐστι (Auslassung nur in Usp. durch оубо есть ∩ оубо есть).

317b
1: оубо] ≠ ἔργα. - 4: бдѣти] νήφειν. - 6: съповѣдаемо] + ть rell., ἐστί. - 12: пwсѣтить] für -тъ, ἐπισκέψασθαι. - 14: лежаща] > gr. - 17: гла] λέγει. - 18: выси] lies въ вьси rell., ἐν τῇ κώμῃ. - 20: Nach обw > φησίν. - 21: се же] für сь же, ὁ δέ. - 22: превожаахъ] препрw- rell., διῆγον. - 24: се] lies сь же, ὁ δέ. - 26: Nach сего > ἀββᾶν. - 28: въ гривна] μανιάκια. - 29: вси чрьвлени] ὁλοσήρικα. - 33: пок'ши] lies покwи rell., ἀνάπαυσιν. - 34: пищоу] τὴν τρυφήν (vd. zu τροφήν). - 35: се] lies сьде, ὧδε. - нынѣ] > gr. - 37: се же] lies сь же, ὁ δέ. - 38: пwклонисѧ] ἔβαλε μετάνοιαν. - 39: се] αὕτη (sc. ἡ ὁδός). - 40: истин'ныи] ись|тин'ныи Sof., ἡ ἀληθινή. - се] für сь, οὗτος. - 43: wцу] τῷ μακαρίῳ. - 45: Nach пришедше > δέ.

317c
7: его] > gr. (αὐτόν Coisl. 303). - 13: плwтныи] σαρκασμοῦ. - 14: Nach повѣсть > ὅ. - 15: wбрѣтесѧ] εὑρεθείς. - 16: алесандра] + се исповѣда болѣзнь оубо держа зѣло александра rell., διηγήσατο. ἐκράτησεν οὖν τὸν Ἀλέξανδρον πόνος (durch александра ∩ александра); d.h. се für сь, > gr.; зѣло > gr. - 19: глати] глать Car.; für глатъ Sof., λαλῆσαι. - 21: и] > gr. - 23: wць] > gr. - 24: кто видѣ] ποῦ ἑώρακας. - 25: съхwждаху] lies -хъ, κατηρχόμην. - 26: зрѧху] προσέσχον (1.Sg.). - 36: не инокы] ἀμοναχόν. - прwвидѣвъ] -дивъ rell.; lies проводивъ, διηνυκώς. - 39: Vor исполнь > καί. - 43: любовь творити] творити любовь rell., ποιεῖν ἀγαπάς. - 44: еже] εἴ τι. - 45: то] ταύτην.

317d
1: дсе] ταῦτα. - 5: кьму] lies комоу Car., τινί. - 7: тѧ] > gr. - 8: пwврести мѧ] βαλεῖν σχοίνιον. - 11: его] διό. - 14: и] > gr. - бы] ἦν. - 23: блаженъ] lies блженъ Car. oder блаженъ Sof., μακάριος. - 26: въ вѣкы] > gr. - 27: а] εἴτε. - 28: бо] > gr. - 31: ѿ писанїи] lies w п., τῆς γραφῆς. - 44: пwгръбисѧ] so zu lesen statt -греб- Sof., ἐκυρτώθη. - 45: десѧтїю деся] lies девѧтїю д. Car., ἐνενήκοντα.

318a
6: н] τεσσαράκοντα. Danach > καὶ δέκα. - горнѧго] τῆς ἄνω. - 10: трои] Τρώην. - 12: скончавъ] irrtümlich wiederholt. - 13: Vor исплънь > καί. - 14: Nach wстави > δέ. - 16: и] > gr. - 17: плетеныѧ] σεβέννινα. - 19: ѿ него] > gr. - скончанїе] lies се с., τοῦτο τὸ πέρας. - блаженаго] μακαριωτάτου (μακαρίου Coisl. 303). - 20: малѣ] ὀλίγοις δέ. - 22: достиженїю худwчастїе] τὸ φθάσαν βραχυμερές (sc. παραδοθῆναι). - 25: Nach прїимше in Sof. irrtümlich vorgezogenes приложити нѣчто durchgestrichen (vgl. Z. 26f.). - 26: дръзнwвенїе прїимше] τολμῇ χρώμενοι. - 29: wбъ] lies обо, (τοῦ) δέ (sc. πόθου). - 30: блженыи] μακαριώτατε. - 34: дwброизвwленїа] ἀρετῆς. - 36: сиць] οὕτως. - 38: Nach пwкоѧ > προσδραμών. - 40: Vor именїе fehlt и rell., καί. - 42: нарамное] ἐπωμάδιον (sc. σταυρόν).

318b
1: мνро] lies мνръ, μύρων. - 2: на женьство ... wбратишасѧ] lies на ж. ... -ша, κατεθήλυναν. - 4: бжтвеному] -намоу Sof.; lies -нама, τῶν θειοτάτων. - 5: или] lies ли. - 6: сиць] οὕτως. - 7: въ неже] lies вънѣ же, ἔξω τε. - 10: моисѣ] -сии Car., Μωσῆς. - 11: синаску] so zu lesen statt -наскую rell., Σιναίῳ. - 14: спwдоблаше же] lies -шесѧ, ἠξίου. - 19: показасѧ] lies -заасѧ rell., δεικνύμενος. - 21: wгне пламы полѧ] -ньмь п. п. rell., πυριφλεγέθων. - 23: привѧщии] für прѣ-, ὑπερφερέστερος. - 28: постави] παριστῶν (-εστῶν Coisl. 303). - 29: прѣсѣдааше] lies прѣдааше rell., παρέπεμπε. - 30: вѣ ... творѧ] ποιούμενος. - 31. Vor истин'наго > καί. - Nach истин'наго > νοητοῦ. - Nach тѧ > τίς.

318c

3: с͠лнце] lies срьдьце, ἡ ... καρδία. - прωстерто] lies -тои, κατεστορεσμένῳ (sc. πελάγει). - 5: Nach д͠хомъ > τῆς πονηρίας. - ходѧщиⷯ] βαλλόντων (lies -ομένων Coisl. 303). - 6: пωнеже] ἐν ᾧ (sc. πνεύματι ἁγίῳ). - кωрабль] τὸν πλοῦν vd. zu τὸ πλοῖον). - преплавивъ] lies -пло-?, διεπεράνας. - 8: царствїа] цр͠твїа rell., τῆς ... βασιλείας. - 9: съмѣренїа] сми- Car., ταπεινοφροσύνης. - или] lies ли.- 10: смѣрашесѧ] сми- Car., ἐταπείνου ἑαυτόν. - 11: сице] сицъ rell., οὕτω. - 12: цр͠ии] βασιλεῦσι.- 15: пωгыбающии] lies -щиꙗ, τῆς ἀπολλυμένης. - 17: желѣзо премоудръ] lies иже ѕѣло п. rell., ὁ πολύσοφος. - 19: вредовъ] προσπαθείας. Danach fehlt die Fragepartikel. - 21: Nach ближниⷨ fehlt die Fragepartikel. - 25: отъсоуди] lies -дꙋ rell., ἐντεῦθεν. - 26: изволнꙋю] lies -ною, τῷ προαιρετικῷ (sc. θανάτῳ). - 27: см͠ртїю] in Sof. -ю aus є verbessert. - 28: пооумершаго] τοῦ ... προτεθνηκότος σου.- 29: ωного] lies оно, ἐκεῖνο. - прωрѣцанїе] -чанїе rell.; für -риц- oder-рич-, ἐπίφθεγμα.- 30: єгоⷤ] διό (interrog.). - 31: инокыⷯ] μοναστῶν. - 34: въспоминаа] ἐπαναμιμνῇσκον (-κειν Coisl. 303).- 44: нарекоу] καλέσαιμι.

318d

1: и] für из, ἐκ. - 3: тацѣмиже] -жⷺе rell., ὁμοίοις. - 6: ꙗкоⷤ] ὁ. - 10: поревнова] in Sof. -а aus -ꙋ verbessert. - 11: ади] für ꙗди, τὸ ἐσθίειν. - 18: наплъне ... налωженъ] ἀνάπλεε ... ἐπίμεστε. - 20: пωⷣнебное] τῶν ὑπ' οὐρανῶν. - свѣтлѣе] φανώτατε. - 21: свѣтовиднѣишїа] αὐγοειδέστατε. - 22: инокыⷯ] μοναστῶν. - 23: многосдравнаѧ] πολυευκτότατον. - тебѣ] > gr. - 25: безъгрѣшїѧ] ἀπαθείας. - 26: тебѣ] > gr. - 27: чистаго] ἱεροῦ. - точниче] ὁμοστάσιε. - 28: тебѣ] > gr. - доброизволенїа] ἀρετῶν. - 30: тебѣ] > gr. - 34: тебѣ] μοί. - 37: ликωствоующи] lies ликовствоующи, χορεύουσα. - 38: пр͠нобыти] für -тии, ἀιδιότητι. - 40: ѿкоудꙋ] ἐντεῦθεν. - 41: ωсвѣщаеши] φωτίζοις. - 42: и] > gr. - оутвержаеши] στηρίζοις.

319a

1: инокыⷯ] μοναδικοῦ. - 2: ꙗкоⷤ] lies ꙗко, ὡς. - 3: нь] lies ны rell., ἡμῶν. - 4: сѣть. и] lies сѣти, τὰς παγίδας. - 5: лωвѧщи] ἁλῶναι. - 6: за] + свое rell., (τοῦ) σοῦ. - 7: стадо] σπέρματος. - въкричи] lies воскр- rell., βόησον. - 8: Nach паствѣ > σοῦ. - 9: несмысленыа] lies смысленыꙗ, νοητούς. - 10: добропребытнаа] -нѧ rell., εὐμενῆ. - 12: бл͠ть] -дать Sof., χάριν. - 13: насыщаешисѧ] ἀπολαύεις. - 14: жадаше ... вꙸкꙋсити] τὴ ἔφεσιν προεγεύσω. - 16: хоудѣ] ἀμυδρῶς. - 17: примѣсисѧ] συγκραθείς. - любивомꙋ] lies -момоу rell., ἐραστῷ. - 21: непрестанно] μὴ παύσῃ. - 25: и] > gr. - 26: въωроужи] ὁπλίζων. - 29: пребыти] ὑφεῖναι. - 32: его] αὐτῷ (sc. συνδοξασθησόμεθα). Danach > καί. - 34: всѧка слава] всѧ rell., πᾶσα. - 37: съ] > gr. - 43: аминь] so zu lesen statt > Sof., ἀμήν.

319b

памѧть ст͠аг апл͠а. ї еѵ͠листа їωанна б͠гослова. ти͠ ... ѿ похвалъ софронїа їер͠лимскаго ω б͠гословѣ.

Griechischer Text für den Prologvers: Coisl. 223 (Film)
Griechischer Text für die Prologvita: Sirm., ed. Delehaye 663f.

Über der Spalte в тоиⷤ д͠нь. пролⷪ҇. съ стихи. Statt dessen прωлогъ rell. - 3: ти͠] > Sof., lies стихъ Car.- еже ... маннѣ] gr. anders. - и] so in allen Fassungen der VMČ. - 5: подаaи ... маннꙋ] νέμει τὸ τοῦ τάφου σου μάννα. - 6: подаеⷮ ... земленородныⷯ] τελέουσι ῥοδισμὸν βροντογόνοιο (gelesen βροτσ). - 8: похвалъ] τοῦ ἐγκωμίου. - 9: Nach б͠гословѣ > μανθάνομεν. - їωанна] so zu lesen statt їω͠анъ rell., > gr. - 11: его] > gr. - Nach ωбрꙋчьника (τοῦ μνηστευσαμένου) > τὴν παναγίαν θεοτόκον. - 12: четыре] so zu lesen statt четьре Sof., τέσσαρας. - 13: и] > gr. - 14: Nach есфирь > τέ ... καί. - 17: б͠гωслова] > gr. Danach > ἐντεῦθεν ὁ σωτὴρ ἡμῶν θεῖος ἦν Ἰωάννου ὡς ἀδελφὸς Σαλώμης τῆς θυγατρὸς Ἰωσήφ. - ибо] ὅτι μέν. - единого точїю] > gr. (μόνον Coisl. 223). - 21: їакωва] lies и иаковъ, καὶ Ἰάκωβος. - 22: кр͠тиша] > gr. Danach > ὅτι. - 23: на преданїи] > gr. - 24: тамо бѧше] > gr.- 25: и] > gr. (καί Coisl. 223). - пωдаанїи бж͠твеныⷯ таинъ] παραδόσει. - 27: Nach и > ὅτι. - 28: тъ бл͠гвивъ] lies тъ б͠гословъ, ὁ θεολόγος. - 29: и] ὅτι. - 30: Nach неѧже > καί. - Nach родисѧ > ἤτοι.- 31: второе] δευτέραν. - 32: третїе] τρίτην. - Nach реченомꙋ > αὐτῷ. - 33: пр͠чтꙋю] παναγίαν. - б͠цꙋ] Μαρίαν τὴν θεοτόκον (> Μαρίαν Coisl. 223). - 34: занеⷤ] ὅτι. - и] > gr. - Vor їωанъ > καί. - 35: оуспенїа] + еѧ rell., τῆς παναγίας θεοτόκου. - с нею быти б͠гωсловꙋ] συνῆν αὐτῇ ὁ θεολόγος. Danach > καί. - Nach ꙋспенїиⷯ > αὐτῆς. - 37: вънегда] καί. - 39: м͠.темъ] четыредесѧтемъ Car.; lies -те, τεσσαράκοντα μυριάδας. - мꙋжїи] ψυχῶν ἀνδρῶν (> ψυχῶν Coisl. 223). - 40: слоужащи] lies -щихъ, λατρευόντων. - 41: и тѣхъ] > gr. - 42: приводѧ ихъ] lies пре-, μετήγαγε. - 43: и] > gr. - 44: цр͠кви] ὁ ναός. - 45: къ западꙋ же] ἐκ δὲ δύσεως.

319c

3: оусты] πλησίον. - 4: Nach дщи > τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Φιλίππου. - 5: лежить ... горы] > gr. - филипъ ... дїаконъ] τοῦ ἑνὸς τῶν ἑπτὰ διακόνων. - 7: и] ναὶ μὴν καί. - 8: Nach дщи > αὐτοῦ. - калестинїи] Καλλισθένη. - прочїи] > gr. - 10: аристωоулъ] Ἀριστόβουλος. - нъ и к томоу] καί. - 13: его] τοῦ ἀποστόλου. - 14: соущемоу] τῷ ὄντι (Dat. für Lok.).

събранїе ст͠ыа перьсти исходѧщии ѿ гроба. си͠рѣчь манна.

Griechischer Text: Sirm., ed. Delehaye 665

Въ ... манна] gr. anders. - 18: Nach всеб͠лгы > γάρ. - ч͠лкωлюбець] > gr. - Nach г͠шь > καὶ δεσπότης.- 20: ст͠ыми ... м͠чнкы] μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἀποστόλους ἔτι δὲ προφητὰς καὶ μάρτυρας (sc. κατηξίωσεν).- 23: вѣчнымъ] τῶν ἐν ταύτῃ (sc. τῇ βασιλείᾳ). - спωдобиⷧ еси] lies с. есть, κατηξίωσεν. - 24: мѣста] in Car. -а aus о verbessert. Danach > ἐν γῇ. - походиша] διέπρεψαν. - 25: или] καί. - исполн͠ею] -нею rell.; lies -нена, πλήρεις (sc. τόπους). - 27: и] > gr. - 28: ибω] ἔνθέν τοι. - Nach и > ἱερὸς τοῦτος. - 29: Nach їωаннъ > μέλλων μετατεθῆναι. - 30: Vor пωдаетъ > ἐξαίφνης ἀναβρύσκει καί. - 31: тамо] > gr. - Nach наричють > ἐτησίῳ. - 32: д͠ха ст͠го] θείῳ. - 33: м͠ца] > gr. - еще ... себе] ἣν δὴ τιμίαν κόνιν ἀναλαμβάνοντες οἱ εὐσεβεῖς χρῶνται αὐτῇ εἰς. - 38: Nach телесное > εἰς ἁγιασμοῦ μέθεξιν. - 39: Nach оугодника > αὐτου. - 42: глꙋбоче] > gr. - пω житїа] lies по -тие, βιώσας. - арсенїе] Ἀρσένιος. - Ниже] ὃς οὐδέ. - 43: всѧкихъ] πάντως. - ꙋтаивсѧ] ὃς λανθάνει.

пр͠пб͠наго ѿ͠ца нашего арсенїа великаго. Ст͠и ... Арсенїе иже въ ст͠ыⷯ ѿ͠ць нашь бѧше ѿ стараго рима

Griechischer Text für den Prologvers: Coisl. 223
Griechischer Text für die Prologvita: Sirm., ed. Delehaye 665
Slavische Parallele: Usp. 277b 4 - c 21

45: Nach бѧше > μέν.

319d

2: ст͠ыа] τῆς ἁγιωτάτης. - б͠жїа] mit Verweiszeichen versehen, über der Zeile великїа nachgetragen; > gr. - 3: прелωженїа] ἀπαράμιλλον. - 4: преизѧщное] τὸ ... ὑπερβάλλον (sc. διά). - 5: избранъ бывъ] lies и. бысть, ἐξελέγη. - 6: еже быти пѣстꙋнъ и наказатель] τὸ διδάσκειν. - 8: ωнорїа ... аркадїа] τόν τε Ἀρκάδιον καὶ Ὁνώριον (sc. διδάσκειν). - 12: василопотарь] βασιλοπάτωρ. - 13: ненавидѧше] μισῶν.- 14: иже] lies еже, τό (sc. συνδιάγειν). - съвращатисѧ] ἀποστρεφόμενος. - 15: безмолвїе] τὸν ... ἡσύχιον βίον. - 16: вышнее цр͠тво] τὸν ἄνω βασιλέα. - мωлѧше же͠] παρεκάλει. - 20: оумолꙸкни ... безмωлствꙋи] оу. ... -воуствоу Sof.; lies оу. ... -вьств- Car.; > gr. - 24: безмлъствовавъ] ἡσύχαζεν.- Nach и > ἀκροτάτως. - 26: и] > gr. - 27: Nach ѿиде > ἐτῶν ὑπάρχων ἑκατὸν πέντε.

Хотѧщꙋ же арсенїю оум͠рти

Griechischer Text: Cod. Monac. gr. 366, Ed.: Th. Nissen, Das Enkomion des Theodoros Studites auf den heiligen Arsenios, Byzantinisch-neugriechische Jahrbücher 1, 1920, S. 246-262, darin S. 258f.
Coisl. 303 = Handschrift, ed.: PG 99, Sp. 849-881
Slavische Parallele: Usp. 277b 33 - c 21

27: Хотѧщꙋ ... оум͠рти] > gr. - Nach смѧтост͠а > οὖν. - 28: оум͠рти] in Sof. zwischen м͠ und р Spatium eines Buchstabens; lies оумрѣти Car. (= Usp. 277b 33). - 29: Nach его > ταῦτα ἀκούσαντες.- 30: Nach придеть > ἡ ὥρα (so Coisl. 303). - и] > gr. - рекꙋ] so zu lesen statt -коуть Sof., λέγω. - 31: соуⷣ] κριθῆναι. Danach + же Usp. 277b 37, δέ. - вамъ] lies вама Usp. 277b 36, ὑμῶν.- прѣⷣ б͠гомъ] ἐπὶ τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ. - 33: Nach что > οὖν. - 35: Nach ре͠ч] > αὐτοῖς.- 36: оужищемъ ... дебрь] βαλεῖν σχοίνιον (Var. εἰς τὸν πόδα μου) καὶ ἆραί με εἰς τὸ ὄρος. - врещи] влещи Usp. 277b 42, ἆραι. - 37: вънегдаⷤ ... д͠хъ] ὡς δὲ ἐγγὺς ἦν τοῦ τελευτᾶν. - 38: хωтѧще] lies -ше Car. (= Usp. 277b 43 [хотѧаше]); ἐγγὺς ἦν. - ї] > gr. - 39: Nach и > οἱ ἀδελφοί. - 40: Nach емоу > ἐν ἀληθείᾳ. - или] für ли. Danach + и Usp. 277b 45, καί. - 41: в ... есть] ὁ φόβος ὁ νῦν μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ταύτῃ μετ' ἐμοῦ ἦν. - 43: и ... ми] > gr., и > Usp. 277c 3. - 44: се рекъ] οὕτως.

320a

2: Nach коцЬ > *δὲ ὑπῆρχεν*. - 2: Nach брадоу > *μέγαν*. - до помса] *φθάνοντα ἕως τῆς κοιλίας*. - 4: ѿпадоша] lies ѿп- rell., *ἔπεσαν*. Danach > *ἀπὸ τοῦ κλαυθμοῦ*. - 5: пωгорѣлсѧ] lies -вил- Usp. 277c 10, *ἐκυρτώθη*. - 7: ц҃рвѣ] *τοῦ τῆς θείας μνήμης Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου*. - з҃. лѣ҃т] лѣ҃т. з҃. Usp. 277c 13, *ἔτη τεσσαράκοντα, πατὴρ γενόμενος τῶν θειοτάτων Ἀρκαδίου καὶ Ὀνωρίου*. Danach + а въ скѣте (ски- Car.) створи. л҃ѳ. лѣ҃т rell., *καὶ ἐν τῇ σκήτει ἐποίησεν ἔτη τεσσαράκοντα* (Auslassung nur in Usp. durch лѣ ∩ лѣ҃т). - при … лѣта] *καὶ δέκα εἰς Τρώην τῆς ἄνω Βαβυλῶνος*. - 8: матфѣю] мафѣю Usp. 277c 15, *Μέμφεως*. Danach > *καί*. - 9: канопи] für -пѣ Car.; so zu lesen statt -прѣ Usp. 277c 16, *τὸν Κάνωπον*. - при алексан҄дрӥ] *Ἀλεξανδρείας*. Danach > *καὶ ἄλλα*. - 10: и] > gr. - пришⷮе] *ἦλθε*. - 11: скитъ] *Τρώην*. - Nach скончавъ > *ἐν εἰρήνῃ καὶ ἐν*. - 13: Nach вѣ҃ > *ἀνήρ*. - Vor исполнь fehlt и Usp. 277c 20, *καί*. - Nach д҃ха > *καὶ πίστεως*.

Слово ѡ ераксѣ пѹстынници

Slavische Parallele: Usp. 277c 21 - d 12

слово ѿ патерика ꙗко полза есть трѹжати̑ⷭ своима рѹкама (Братъ въпроси старца рци наⷨ гл҃ъ)

Slavische Parallele: Usp. 277d 9 - 45

14: пѹстынни̑ⷰ] für -цѣ Car. - 18: поработи̑ⷡ ши̑ⷭ] -тѣв- rell., lies -титисѧ Usp. 277c 27. - 21: хижа] so zu lesen statt -жѹ Usp. 277c 29. - 32: Nach таже + потомъ Usp. 277c 41.

320b

2: поⷮщимсѧ] lies потъщимсꙗ Car. (= Usp. 277d 14). - 3: исповѣда] lies и повѣда Usp. 277d 16. - 6: има] lies имъ rell. - 17: егда] lies еда Usp. 277d 31. - 19: боудѣте] > Usp. 277d 33, -дете rell. - въ] > Usp. 277d 33.

пр҃ⷣныи нилъ пѣснивець мироⷨ скончаⷭ

Slavische Parallele: BAN 73, Handschrift, ed. Petkov

24: нилѹ] so zu lesen statt милѫ BAN 73. - 25: In Sof. vor слѡвеси Rasur von drei Buchstaben, der letzte ein л, dessen hinterer Teil noch zu erkennen ist.

В тоиже д҃нь с҃тыи всесъвръшеныи полкъ воиньскы̏ мечемъ скончаⷭ

Griechischer Text: Coisl. 223 (Film)
Slavische Parallele: BAN 73, Handschrift, ed. Petkov

30: изъсѣченъ] so zu lesen statt -ченние BAN 73, *τέμνεται*.